

T.C.

GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

47 NUMARALI

TOKAT ŞER'İYE SİCİLİ'NİN

TRANSKRİPSİYONLU METNİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Hazırlayan

Emel Yazıcı

Tarih Ana Bilim Dalı

Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Danışman

Prof. Dr. Ali Açıkel

TOKAT 2011

47 NUMARALI TOKAT ŞER'İYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONLU METNİ
VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Tezin Kabul Ediliş Tarihi: 06 / 09 / 2011

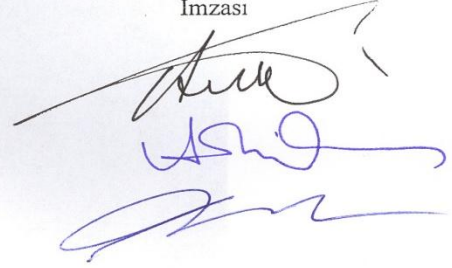
Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

İmzası

Başkan : Prof. Dr. Ali AÇIKEL

Üye : Yrd. Doç. Dr. Ali Osman SOLMAZ

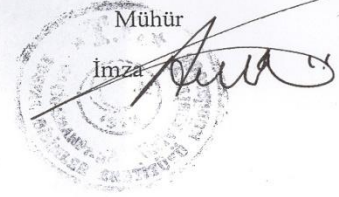
Üye : Yrd. Doç. Dr. Alpaslan DEMİR

Bu tez, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun 13/07/2011 tarih ve 31 sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü: Prof. Dr. Ali AÇIKEL

Mühür
İmza

ETİK SÖZLEŞME

i

T.C.

GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Bu belge ile, bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik ilkelere uygun olarak toplanıp sunulduğunu, bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçlara atıf yaptığımı ve kaynağımı gösterdiğimi beyan ederim.

20/ 09/2011

Emel Yazıcı

TEŞEKKÜR

Bu çalışmamızın planlanması, transkripsiyonu ve yazımı sırasındaki tüm aşamalarda bana yol gösteren zamanını ve bilgisini esirgemeyen, danışman hocam sayın Prof. Dr. Ali AÇIKEL'e teşekkür ve saygılarımı sunarım. Değerli fikir ve katkılarıyla çalışmalarına moral desteği sağlayan ve yanımda olan değerli ev arkadaşlarım Arş. Gör. Şule KÜÇÜKYAĞCI ve Ziraat Yüksek Mühendisi Selen ÖZDİL'e ve meslektaşım Yüksek Lisans Öğrencisi İnan DEMİRTAŞ'a teşekkür ederim. Yüksek öğrenimim ve tüm eğitim hayatım boyunca bana her koşulda destek olan ve sabır gösteren çok değerli AİLEM'e, az ya da çok emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Emel Yazıcı

ÖZET

Bu tez çalışmasında, 1835–1837 (H.1251–1252) yıllarına ait " 47 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicil Defteri " nin transkripsiyonu yapılarak, defterde yer alan belgeler doğrultusunda söz konusu yıllarda Tokat'ın idari ve sosyo-ekonomik yapısı ele alınmıştır.

Çalışmamız dört ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Osmanlı yargı sistemi ve işleyişi kısaca özetlenmiştir. Osmanlı mahkemeleri hakkında genel bilgi, mahkeme görevlileri, şer'ıye sicillerinin tanımı ve kapsamı hakkında açıklamalara yer verilmiş; ardından sicillerin günümüzdeki konumu ve sicillerle ilgili yapılan çalışmalar ele alınmıştır.

İkinci bölümde, inceleme konusu olan 47 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicil Defteri'nde bulunan belgelerin tasnifi yapılarak belgeler hakkında genel bilgiler verilmiştir.

Üçüncü bölümde transkripsiyonu yapılan belgeler ışığında 1835- 1837 yılları arasında Tokat'ın idari, sosyal ve ekonomik yapısı üzerinde durulmuştur.

Dördüncü ve son bölümde ise 47 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'nin transkripsiyonlu metnine ve deftere dayanılarak hazırlanan sözlük ilave edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mahkeme, Kadı, Şer'ıye Sicili, Tokat

ABSTRACT

This thesis aims to transcribe “The Court Register Number 47 of Tokat” that belongs to the years 1835–1837 (Hegira 1250–1252) and to evaluate Tokat’s social and economical structure in the light of the documents in the register.

Our work consists of four main parts. In the first part, it has been given general information on the definition and content of court registers, the Ottoman judicial system, court and court officials in Ottoman Empire, and then the present-day situation of court registers and the studies on court registers have been discussed.

In the second part, the documents that constitute “the Court Register Number 47 of Tokat” are classified and it is given information on these records.

In the third part, administrative, social and economic structures of Tokat in the years of 1835 and 1837 are determined with the help of the documents transcribed before.

In the final part, the transcribed version of the text of “Court Register Number 47 of Tokat” is found. At the end of this part a small dictionary is added according to the register.

Key Words: Court, Judge, Court Register, Tokat.

İÇİNDEKİLER

ETİK SÖZLEŞME.....	i
TEŞEKKÜR.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ.....	vii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	viii
1. GİRİŞ	1
1.1. Genel Olarak Şer‘iye Sicilleri’nin Tanımı, Kapsamı ve Hazırlanması	1
1.2. Şer‘iye Sicillerinin Korunması ve Günümüzdeki Durumu	5
1.3. Tokat İline Ait Şer‘iye Sicilleri.....	6
1.4. Şer‘i Mahkemenin İşleyişi ve Mahkemede Görevli Memurlar	7
2. TOKAT ŞER‘İYE SİCİLLERİ İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	12
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	17
4. 47 NUMARALI TOKAT ŞER‘İYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRMESİ.....	19
4.1. Defterin Tanıtımı.....	19
4.2. Defterin Diplomatik Açıdan İncelenmesi	19
4.3. Defterdeki Belge Türleri	20
4.3.1. Hüccetler	20
4.3.1.1. Hüccetlerin Bölümleri.....	22
4.3.1.2. 47 Numaralı Defter’den Bazı Hüccet Örnekleri	24
4.3.2. Ferman	28
4.3.3. Buyurulduklar ve Mektub.....	32
4.3.4. İ‘lâmlar	36
4.3.5. Şukka	37
4.3.6. Salyâne ve Masarîfât Defterleri	38
4.3.7. Mürâsele Kayıtları	42
4.3.8. Layihâ.....	42
4.3.9. Arz	43
4.3.10. Kaime	43
4.3.11. Emir-nâme.....	44
4.3.12. Tereke	44
4.3.13. Asâkir-i Mansûre Masarîfi Hasılat Defteri	50

4.3.14. Diğer Belgeler.....	51
5. TOKAT KAZASININ İDARİ YAPISI	55
5.1. Merkez (Nefs-i Tokat) ve Mahalleler.....	57
5.2. Nahiyeler ve Köyler	60
6. TOKAT'TA SOSYAL, KÜLTÜREL VE EKONOMİK HAYAT	63
6.1. Sosyal ve Kültürel Hayat	63
6.1.1. Nüfusun Genel Yapısı	63
6.1.2. Aile ve Diğer Sosyal Gruplar	63
6.1.3. Kullanılan İsim, Lakap ve Unvanlar	67
6.1.4. Müslim-Gayrimüslim İlişkileri	68
6.1.5. Ev Eşyaları	69
6.1.6 Giyecekler	71
6.1.7. Züccaciye ve Billuriye Türü Eşyalar	74
6.1.8. Gıda ve Tüketim Maddeleri	76
6.1.9. Ziyet Eşyaları	76
6.1.10. Kumaşlar	77
6.1.11. Silah ve Silah Takımları	78
6.1.12. Eğitim ve Kültür	78
6.1.13. Uzunluk ve Ağırlık Ölçüleri	79
6.1.14. Vakıflar.....	81
6.2. Ekonomik Hayat	83
6.2.1 Sanayi, İş Kolları ve El Sanatları	83
6.2.2. Ticaret, Narh, Para ve Ticaret Malları.....	86
6.2.3. Tarım ve Hayvancılık	89
6.2.4. Emlak Fiyatları	90
6.2.5. Vergiler	92
7. 47 NUMARALI TOKAT ŞER'İYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONLU METNİ	95
8. BULGULAR.....	446
9. SONUÇ.....	449
10. KAYNAKLAR	450
11. SÖZLÜK.....	456
ÖZGEÇMİŞ	464

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Defterde Yer Alan Hücetler	21
Tablo 2. Defterde Kayıtlı Bulunan Fermanlar.....	31
Tablo 3. Defterde Kayıtlı Olan Buyuruldu ve Mektup.....	34
Tablo 4. Defterde Kayıtlı bulunan Şukkalar.....	37
Tablo 5. Defterde Kayıtlı bulunan Salyaneler	40
Tablo 6. Defterde Kayıtlı bulunan Asâkir-i Mansûre masarifi hasılat defteri.....	50
Tablo 7. 47 Numaralı Defterde Adı Geçen Mahalleler	58
Tablo 8. 47 Numaralı Deftere Göre Tokat'da Bulunan Sokak/Sûk (çarşı) İsimleri.....	60
Tablo 9. 47 Numaralı Tokat Şer'îye Sicili'nde Adı Geçen Mevkiler	60
Tablo 10. Tozanlı Nâhiyesini Meydana Getiren Köyler	61
Tablo 11. Komanat Nâhiyesini Meydana Getiren Köyler.....	61
Tablo 12. Kafirî Nâhiyesini Meydana Getiren Köyler.....	61
Tablo 13. Yıldız Nâhiyesini Meydana Getiren Köyler.....	62
Tablo 14. Dönekse Nâhiyesini Meydana Getiren Köyler.....	62
Tablo 15. Tokat'ta Kullanılan Ev Tekstili Ürünleri.....	70
Tablo 16. Tokat'ta Kullanılan Kişisel Eşyalar	71
Tablo 17. Tokat'ta Kullanılan Saklama Gereçleri	71
Tablo 18. Tokat'ta Kullanılan Dış Giyim Ürünleri.....	72
Tablo 19. Tokat'ta Kullanılan Başörtüleri ve Başlıklar	72
Tablo 20. Tokat'ta Kullanılan İç Giyim Ürünleri	73
Tablo 21. Tokat'ta Kullanılan Ayak Giyim Ürünleri.....	73
Tablo 22. Tokat'ta Kullanılan Giyim Aksesuarları.....	73
Tablo 23. Tokat'ta Kullanılan Züccaciye ve Billuriye Türü Eşyalar	74
Tablo 24. Gıda ve Tüketim Maddeleri	76
Tablo 25. Tokat'ta Kullanılan Ziyet Eşyaları ve Altın Türleri	76
Tablo 26. Tokat'ta Kullanılan Kumaş ve İplik Türleri	77
Tablo 27. Tokat'ta Kullanılan Silahlar ve Silah Takımları.....	78
Tablo 28. Defterde Adı Geçen Kitaplar İsimleri	79
Tablo 29. Defterde Adı Geçen Vakıfların İsimleri.....	81
Tablo 30. Tekstil Sektörü ile İlgili İş Kolları	84
Tablo 31. Dericilikle İlgili İş Kolları.....	84
Tablo 32. Gıda Sektörü ile İlgili İş Kolları.....	84
Tablo 33. Farklı Aletlerin Üretimiyle Uğraşanlar	85
Tablo 34. İnşaat Sektörü ile İlgili İş Kolları.....	85
Tablo 35. Diğer İş Kolları	85
Tablo 36. Tokat'ta Dükkân Fiyatları.....	85
Tablo 37. Tokat'ta Dükkân Gediği Fiyatları.....	86
Tablo 38. Tokat'ta bulunan hânlar.....	87
Tablo 39. Et ve Sakatat Fiyatları	89
Tablo 40. Tokat'ta Yetiştirilen Hayvanlar ve Hayvancılıkla İlgili Aletler	89
Tablo 41. Tokat'ta Menzil (ev) Fiyatları	90
Tablo 42. Tokat'ta Bağ ve Bahçe Fiyatları	91

KISALTMALAR LİSTESİ

bkz.: Bakınız

C.: Cilt

H.: Hicrî

M.: Miladî

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

S.: sayı

s.: sayfa

TDVİA: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

DİA: Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

İA: İslam Ansiklopedisi

TDAV: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı

TŞS: Tokat Şer‘iye Sicili

TTK: Türk Tarih Kurumu

vb.: ve benzerleri

vd.: ve diğerleri

yay. : Yayınevi, yayıncılık

vs.: vesaire

1. GİRİŞ

1.1. Genel Olarak Şer‘iye Sicilleri’nin Tanımı, Kapsamı ve Hazırlanması

Şer‘iye kelimesi sözlükte şeri‘ate ait, şeri‘atla ilgili, şeri‘ate uygun; Sicil ise vesikaların kaydedildiği kütük manasına gelir (Develioğlu, 2005: 951, 991). Şer‘iyye Sicili’nin terim olarak ifade ettiği anlam ise şudur; insanlarla ilgili bütün hukûkî olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları ihtiva eden defterlere Şer‘iyye Sicilleri denmektedir (Akgündüz, 2002: 59). Kadıların görevleri gereğince tuttukları çeşitli kayıtları ihtiva eden defterlere *şer‘iye sicilleri, kadı defterleri, mahkeme defterleri ve zabt-ı vekâyi sicilleri* (Bayındır, 1986: 1) de denilmektedir.

Şer‘iye sicilleri ile ilgili olarak üç temel kavramın bilinmesi gerekir. Bunlardan birincisi *mahdar* kavramıdır. Sözlük anlamı huzur ve hazır olmaktır. Terim olarak ise iki manası vardır. Birincisi hukuki bir dava ile ilgili kayıtlar; tarafların iddia ve delillerini içeren ama hakimin kararına esas teşkil etmeyen yazılı beyanlardır. İkincisi her hangi bir mesele hakkında düzenlenen yazılı belgenin muhtevasının doğruluğunu ilâm için, belgenin altında mecliste hazır bulunan ve meseleyi bilen subaşı, çavuş, muhızır gibi görevlilerin yazılı şahadetlerine ve imzalarına denir. Bazen bu yazılı şahitlik beyanlarını da içine alan belgeye mahdar adı verilir.

İkinci kavram ise *sicildir*. Sözlük anlamı okumak, kaydetmek ve karar vermek olan bu kelimenin terim olarak anlamı şudur: İnsanlarla ilgili tüm hukuki olayları ve kadıların verdiği karar suretlerini, çeşitli yazılı kayıtları ihtiva eden defterlere şer‘iye sicilleri denmektedir. Bu defterlerin belli bir formata göre boyları uzun, enleri dar olurdu. Mahkemelere, bazen de hakimlere göre defter ebatları değişmiştir. Yazıları genellikle ta‘lik kırması denilen şekildedir. Kullanılan kâğıtlar çok sağlam, parlak ve

mürekkepleri günümüze değin parlaklığını koruyacak kadar sâbittir. Çoğunlukla defterlerin üzerinde kadıların ismi mevcuttur. Şer‘iye sicillerinin tetkikinden, bir kadı göreve başlar başlamaz defterin ilk sayfasına adını, sanını, vazifeye başlama tarihini yazmakta, görevi bitince ise defteri bizzat kendisi veya emini aracılığıyla halefi olan hakime devir ve teslim ettiği anlaşılmaktadır. Eğer kendiliğinden teslim etmemişse yeni hakim sicil defterlerini selefinden talep eder.

Üçüncü kavram sakk-ı şer‘îdir. Şer‘iye sicillerindeki her çeşit yazılı kayıt belli bir usule göre düzenlenip sicile kaydedilmekteydi ki bu usule sakk-ı şer‘î usulü denilirdi. Sakk kelimesi sözlükte kısaca ‘yazılı belge’ anlamına gelir. Terim olarak, şer‘î mahkemelerin sicile kaydettiği veya yazılı olarak taraflara verdiği her türlü belgenin düzenlenmesinde ve yazımında takip edilen yazım usulüne veya bu çeşit yazılı belgelere sakk-ı şer‘î denmektedir (Akgündüz, 1988: 17-18). Her kadının kurallara uygun olarak sakk düzenleyemeyeceği düşünülerek sicillerin amacına uygun, kolaylıkla ve tam tutulabilmesi açısından âlim kadılar taraflarından muhtelif muamelelerin nasıl yazılacağına dair numunelik saklar kaleme alınmıştır (Uzunçarşılı, 1988: 116).

Osmanlı Devleti dönemine ait olarak iktisâdî, ictimâî ve hukûk tarihimiz açısından çok önemli bilgileri kapsayan Şer‘iye Sicilleri, daha birçok bilim dalını da ilgilendirir. Pek çok konuyu içeren siciller, tutulduğu döneme ait olmak üzere yaşayan nüfusun her türlü hayat tezahürlerini zabt eden ve kaydeden bir vesikalar koleksiyonudur. Osmanlı zamanında eyalet merkezleri, sancak ve kaza gibi yerlerde tertip edilen bu siciller şehirlerde ve köylerde yaşayan halkın da mahkemeye intikal etmiş çeşitli meselelerini içine almaktadır (Bilirli, 2006 : 1).

Şer‘iye sicillerinin Osmanlı tarihi araştırmaları açısından önemini aşağıdaki maddeler altında özetleyebiliriz;

- Şer'iyeye sicillerinde bulunan fermanlar, beratlar, mektuplar, divan tezkereleri vb. diğer resmi kayıtlar eski nizamların i yüzlerini ortaya koyan en açık belgelerdir.

- Şer'iyeye sicillerinde birçok devlet adamı, müderris, alim, zanaatkar vb. adları geçmektedir ve bu kimselerin kendileri hakkında kayıtlarda geniş açıklamalar bulunmasa da bunların hal tercümelerini yazmak veya yazılmış kişiler hakkındaki bilgilerin doğruluk derecesini kontrol etmekte bu kayıtlar bize en sağlam ipuçlarını vermektedir.

- Sicillerde geçen kişi adları, kasaba, köy, mahalle adları büyük bir yekün teşkil etmektedir. Bunlardan bölge halkının kullandığı isim, lakap ve unvanlar hakkında bilgi ediniriz. Eskiden oturlan, oturulmayan köy, kasaba, mahalle, mezra ve özellikle aşiret ve cemaat adlarını içine alan kayıtlar yerleşim tarihimiz açısından değerlidir.

- Siciller, mimari tarihimiz açısından da oldukça önemlidir.

- Timarların kimlere ne için verildiklerine dair beratlarla, bu timarların kadılar huzurunda mültezimlere artırma yoluyla verilmesi veya sipahileri marifetiyle tapuya bağlanmalarına dair rastlanan kayıtlar, Osmanlı Devleti'nin idarî yapısını ortaya koyduğu için oldukça önemlidir.

- Sicillerde rastladığımız narh kayıtları, şehirlerde alınıp satılan malların narhlarına ilişkin belgeler, iktisat tarihi açısından önem taşır.

- Kadı defterleri tıp tarihi açısından incelemesi gereken kaynaklardır. Ayrıca bu defterlerde geçen Türkçe terimler, imla, dil ve folklor yönleri bakımından inceleme konusu teşkil eder.

- Dava konuları, mahkemelerin çalışma biçimleri, İslam hukukunun işleyişi gibi konuları kapsamı bakımından hukuk tarihi için oldukça önemlidir (Yılmazçelik, 1998: 164-165).

Osmanlı Devleti'ne ait şer'iyeye sicilleri XV. yüzyılın ilk yarısından başlayarak XX. yüzyılın ilk çeyreğine kadar ki uzun bir zaman dilimini kapsamaktadır (Akgündüz, 1988:11). Şer'iyeye sicil defterinin boyu uzun, eni dardır. Örneğin, boyu 35-40 cm, eni 16-17 cm olabilir. Fakat defterler bu ebatlarda olacak diye bir şart yoktur. Defterlerdeki farklılık defterin güzel görünmesi isteğinden olduğu gibi, daha küçük defterlerin de bir yerden başka yere kolayca taşınması amacıyla bu ebatta olduğu düşünülebilir. Tanzimat'tan sonraki Şer'iyeye mahkemelerine ait sicil defterlerinde, şahitleri tezkiye eden şahısların isim ve adresleri de yazıldığı, verilen kararların gerekçeleri daha geniş tutulduğu için ilam ve hüccetler daha fazla yer kapladığından dolayı bu dönemdeki şer'iyeye sicilleri eskilerinden daha büyük ve hacimli olmuştur. Kullanılan yazı dili başlangıçta Arapça ve Türkçe karışık iken XVII. yüzyıldan itibaren dilde sadeleşme olmuştur (Uzunçarşılı, 1988: 109).

Bir mahkemeye tâyin olan kâdı, kendi adına yeni bir sicil başlatır, onun ayrılmasından sonra o güne kadar tutulan yapraklar bir araya getirilerek defter meydana getirilirdi. Bazı kadılar ise kendilerinden önceki kâdının bıraktığı yere adını ve tâyiniyle ilgili beratın örneğini yazdıktan sonra defteri devam ettirirdi. (Akgündüz, 1988: 18). Kadı göreve başladığı tarihten itibaren davaları ve mahkemeye intikal eden olayları kronolojik sıraya göre kaydedirdi. Defter iki kısma ayrılırdı. "Sicill-i mahfuz" denilen defterin birinci kısmında evlenme-boşanma, alacak-verecek, alım-satım, nafaka, vasi, vakıf, hibe, cürüm-cinayet v.b mahalli olaylar; "Sicil-i mahfuz defterlü" denilen ikinci kısımda ise merkezden gelen ferman, berat, buyruldu ve terekeler kaydedilirdi. Birinci bölüm defterin başından ikinci bölüm ise sonundan başlamaktadır. Yani merkezden gelen emirler defter ters çevrilerek yazılmıştır (Hanılce, 2009: 5).

1.2. Şer'îye Sicillerinin Korunması ve Günümüzdeki Durumu

Şer'îye Sicillerinin bugün bilinen sayıları şer'î mahkemelerin kuruluşundan bu yana geçen zamana kıyasla oldukça azdır. Ülkemizde bulunan şer'îye sicilleri ise Osmanlı Devleti'nin son dört beş yüz yıllık dönemine aittir. Çünkü devletin ilk dönemlerine ait siciller günümüze ulaşamamıştır. Özellikle Selçuklulara ait kadı defterleri tamamen yok olmuştur. Aynı şekilde İslam devletlerine de ait bugün elimize kalan hiç bir örnek yoktur (Yılmazçelik, 2002: 328). Bunun yanı sıra, Şer'îye sicillerinin bir kısmı zaman içerisinde savaşlar, yangınlar ve su baskınları gibi değişik doğal afetlerden kaynaklanan sebeplere bağlı olarak çürümeler ve insan eliyle oluşan tahriplere uğramışlardır (Atalar, 1976: 313–314). Şer'îye sicillerinden Türkiye sınırları içerisinde bulunanların ve günümüze ulaşanlarının sayısı konusunda araştırmacılar farklı rakamlar vermektedir. Naci Aslan on bine yakın defterin Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nde olduğunu belirtirken bir o kadarının da İstanbul Şer'îye Sicili Arşivi'nde yer aldığını bildirmektedir (Aslan, 1998: 190). Orhan Avcı Devlet Arşivleri'nde 8928 sicilin var olduğunu (Gedikli, 2005: 195), uzun yıllar İstanbul Şer'îye Sicilleri Arşivi'nin idareciliğini yapan Abdülaziz Bayındır ise İstanbul ve çevresine ait 9872 adet sicile işaret etmektedir (Bayındır, 1994: 116). Bir de bütün bu rakamlara rağmen günümüze ulaşmayan ve resmi arşivlerde yer almayan çok sayıda sicil olduğu unutulmamalıdır (Atalar, 1976: 313–314).

Şer'îye sicillerinin korunmasına ve bir arşivde toplanmasına yönelik ilk girişim Osmanlı padişahlarından II. Abdülhamit'e aittir. Şer'îye sicillerinden oluşan ilk arşiv 1894 yılında bu hükümdarın emriyle İstanbul'da kurulmuştur (www.mkutup.gov.tr). Çeşitli müze ve kütüphanelerimizde bulunan Şer'îye Sicilleri 3 Kasım 1941 tarih ve 4018/2182 sayılı Maarif Vekaleti'nin emriyle çeşitli merkezlerde toplatılmıştır. Siciller

1991 yılında ise Milli Kütüphane'ye devredilmiştir. Sadece İstanbul'daki Müftülük Arşivi'nde bulunanlar yine burada muhafaza edilmektedir (Yılmazçelik, 2002: 328). Bunların dışında Sofya'daki Milli Kütüphane'de, Üsküp'te bulunan Makedonya Tarihi Enstitüsü'nde, Yunanistan'da Selanik'teki Makedonya Enstitüsü'nde, Kıbrıs'ta, Kahire'de, Şam'da ve Basra'da da şer'îye sicilleri bulunmaktadır (Akgündüz, 1998: 61).

1.3. Tokat İline Ait Şer'îye Sicilleri

Tokat, Orta Karadeniz bölgesinin iç kesiminde yer almakta olup 1398 yılında Yıldırım Beyazid tarafından fethedilerek Osmanlı imparatorluğu topraklarına dahil edilmiştir (Yurt Ansiklopedisi Türkiye İl İl, 1984: 7083; Şimşirgil, 1990: 20-21). Buna karşın, Tokat'a ait ilk sicil defteri H.1186-1189/M.1772-1776 yıllarına ait 374 sayfa, son sicil defteri ise H.1333-1338/M.1914-1920 yıllarına ait olup 192 sayfadan oluşmaktadır (Akgündüz, 1988: 211-212).

148 yıl süre ile düzenli olarak tutulan Tokat Şer'îye Sicilleri 1980 yılına kadar Tokat Müzesi'nde korunmuştur. 25 Ekim 1980 tarih ve 4918 sayılı Kültür Bakanlığı onayı ile Ankara Milli Kütüphane, İbn-i Sina okuma bölümü arşivine nakledilmiştir. 27.03.2006 tarihinde diğer şer'îye sicilleri gibi Tokat'a ait şer'îye sicilleri de Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir. Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nde Tokat iline ait 120 adet defter bulunmaktadır (Açıkel ve Sağırılı, 2005b: 11-12).

Şer'îye sicilleri son zamanlarda hızla artan şehir tarihi araştırmalarının birinci derecede kaynağı durumundadır. Bu sebeple şehir hakkında idari, askeri, ekonomik ve sosyal açıdan zengin bilgiler içerdiğinden bu kaynağa ilgi giderek artmaktadır. Tokat şer'îye sicilleri Tokat tarihinin araştırılmasında birinci derecede önemli kaynaktır. Bu sicillerin incelenip değerlendirilmesi, bölgenin o dönemki yer isimleri, Osmanlı hukuk sisteminin Tokat'ta uygulanması ve önemli şahsiyetlerin ortaya çıkarılmasına önemli

katkı sağlayacaktır. Kısacası, Tokat her açıdan (idari, askeri, ekonomik ve sosyal) daha iyi değerlendirilecektir.

1.4. Şer‘i Mahkemenin İşleyişi ve Mahkemede Görevli Memurlar

Osmanlı Devleti 600 yıllık ömrü ile din, dil, ırk ve mezhep bakımından farklı milletleri bir arada ve barış içinde yaşatmayı başarabilmişti. “Adil Devlet Düşüncesi” ile bu milletleri kendisine bağlamış idi.

Osmanlı bir İslam devleti idi ve hukukunun ana kaynağını da İslam Hukuku oluşturuyordu. İslam Hukuku’nu uygularken de zamanın gerektirdiği düzenleme ve ilaveleri yapmakta geri kalmamışlardı. Osmanlı padişahları, İslam Hukuku’nun devlet başkanına tanıdığı geniş yetkiyi kullanarak birçok kanun ve fermanlar yayınlamışlardı. Geçmiş dönemlerde devletin müdahalesinden bağımsız olarak oluşan hukuka şer‘i hukuk, padişahların emir ve fermanlarıyla oluşan hukuka da örfi hukuk adı verilmiştir (Halaçoğlu, 1991:103 ve Aydın, 1999:376).

Osmanlı Devleti’nde de diğer İslâm devletlerinde olduğu gibi, şer‘î ve örfî davaların görüldüğü yere, “mahkeme” veya “meclis-i şer‘” adı verilirdi. Bu mahkemenin başında padişah beratı ile tayin olunmuş “kadı” veya kadının niyabetini kazanmış “naib” bulunurdu (İnalçık, 1998: 149). Kaza birimi olan şehir veya kasabanın en yetkili yöneticisi olan kadının, görev ve yetki alanı sadece adlî ve şer‘î işler değil aynı zamanda idârî, malî ve beledî alanlarda da otorite sahibi idi (Ortaylı, 2006: 127).

Kadılıklar derece olarak iki gruba ayrılmıştır. Birincisi Mevleviyet denilen büyük kadılıklardır ve devlet bunlara çok önem verirdi. Rumeli Kazaskerliği en büyük mevleviyetti. Daha sonra Anadolu Kazaskerliği, İstanbul Kadılığı, Haremeyn Mevliyeti, Bilâd-ı Hamse Mevliyeti, Mahraç Mevliyeti, Devriye Mevliyeti, Pâye-i Mücerrede Sahipleri gelmekteydi. İkinci ise kaza kadılıklarıdır. Rumeli ve Anadolu kaza kadılıkları

mevcuttur. Rumeli dokuz, Anadolu ise on sınıf kaza kadılıklarına ayrılmıştı (Akgündüz, 1988: 71).

Şer'îyye mahkemelerinin sabit bir yeri yoktu. Kadıların yargı işlerini yürütecekleri ve tarafların kendisini her an bulabilecekleri belirli bir yerleri vardı. Bu; kadının evi, cami, mescid veya medrese olabilirdi (Akgündüz, 1988: 77). Osmanlı mahkemelerinde görev alan memurlar şunlardır: Kadı, naib, muhızır, müşavir, mübaşir, kâtip, hademe, tezkiye memuru, çavuş, subaşı, kassam ve kapıcı (Ortaylı, 1994: 28).

Şer'îyye mahkemelerinin başında bulunan kadıların belirli bir maaşı yoktu ve mahkemeye intikal eden davalardan alınan resimlerden geçimlerini sağlardı. Kadıların görev süreleri genel olarak kazalarda yirmi ay, sancaklarda ise on iki aydır (Akgündüz ve Cin, 1995: 221). Bunların görev süreleri kısa tutularak, mahalli halk ile yaklaşmalarından dolayı sistemdeki tıkanıklıklar engellenmiş oluyordu (Ortaylı, 1994: 16).

Kadıların eğitimi için ilk medrese Sultan Osman zamanında kurulmuştur. Devlet ve toplum sisteminde tedris, kaza ve ifta mesleklerinin ayrımı, derecelenmesi, kadıların alacağı harçlar ve rütbelenmenin asıl şeklini alması Fatih Sultan Mehmet devrinde olmuştur. İlk kadılar İznik, Bursa ve Edirne gibi merkezlere tayin edilmişlerdir (Ortaylı, 2001a: 70).

XIV. asırdan XVI. asır ortalarına kadar kazaskerlikler, ilmiye sınıfının en yüksek makamı olmasından dolayı bütün kadıların tayinleri Rumeli ve Anadolu kazaskerlerinin arzları üzerine divan-ı hümayun toplantılarının belirli günlerinde padişah beratı ile yapılırdı. Büyük kadılıkların tayini ise kazaskerlerin bildirmeleriyle, sadrazam arzı ile yapılırdı. XVI. asrın ikinci yarısından itibaren şeyhülislamın etkinliğinin artmasıyla

büyük kadılıklar şeyhülislamın sadrazam vasıtasıyla bildirmesi üzerine olurdu (Uzunçarşılı, 1988: 87).

Kadılara yardımcı olan görevlileri şöyle sıralayabiliriz:

Nâibler: Naib vekil demektir. Bunlar kadılar tarafından belirli bir süre veya belirli bir iş için tayin edilen yardımcılardır. Kadıların verdikleri yetki çerçevesinde görevlerini yürütürler. Osmanlılar'da çoğu zaman uzak bir bölgeye tayin edilen kadı, buraya gitmeyerek İstanbul'da kalmış ve yerine bir naib göndermiştir. Naibler görevlerinin mahiyetlerine göre; kaza naibleri, kadı naibleri, mevâlî naibleri, bab naibleri, ayak naibleri ve arpalık naibleri olarak altı kısma ayrılmıştır (Uzunçarşılı, 1988:117).

Şühûd-ül-hâl: Osmanlı mahkemelerinin önemli unsurlarından olmakla beraber, sayıları beş-altı ya da daha fazla olup davanın işleyişine müdahale etmeden mahkemeye şahitlik etmekte ve genelde bölgenin ileri gelenleri arasından seçilmekteydiler (Akgündüz, 1988: 74).

Kassâm: Vefat etmiş olan bir şahsın geriye kalan terekesini mirasçıları arasında taksim eden şer'î memura kassam denir (Uzunçarşılı, 1988:121). Kassamlar, kazasker kassamı ve kâdı kassamı olarak iki kısma ayrılırdı. Kazasker kassamı, kazaskere bağlı olan askeri sınıfın terekelerini mirasçılarına taksim eder, kâdı kassamı ise Şer'î mahkemelerde ganimet ve mirası bölerek hisseleri belirli hâle getirirlerdi. (Öztürk, 2001: 579). Her kadılıkta müstakil bir kassam defteri mevcuttu. Bir şahıs vefat edince onun terekesi kassamın huzurunda tespit edilir ve kassam defterine yazılırdı. Tanzimattan sonra bu müessese kaldırılıp, sadece İstanbul kassamlığı bırakılmıştır (Akgündüz, 1988: 75).

Başkâtip ve kâtipler: Başkâtip, kadı ya da naiblerin görev süreleri sonunda mulâzemet için İstanbul'a gitmeleri durumunda, istifa etmeleri ya da ölmeleri halinde mahkemeye vekâlet eden kişidir. Mahkemelerde başkâtipten sonra ikinci ya da üçüncü kâtipler de görev alabilmekteydi. Mahkemede görülen duruşmaların vaktinde ve imla kurallarına uygun olarak sicillere geçirilmesi kadının verdiği hüccet, mürasele, i'lâm gibi yazılar ile merkezden gelen emir, mektup ve beratların usulüne uygun kayda geçirilmesi kâtiplerin başlıca görevleri arasındadır (Beşirli, 2005: 115-116).

Mukayyid: Bir büro veya kalemde, gelen giden evrakı kaydetmek ve kayıt işlerine bakmakla görevli kimse, kayıt memuru (Ayverdi, 2006: 2137).

Subaşı: İdare amirliğinin yanında kazalarda icra ve infaz memuru gibi çalışmak, Şer'îye mahkemelerinin kararlarının uygulanmasına yardımcı olmak, hakkında tutuklama kararı verilen şahsı hapse koymak, hapishaneye nezaret etmek, cezai tazminatların tahsilini gerçekleştirmek subaşının başlıca görevleri arasındaydı (Akgündüz, 1988: 74).

Mübâşirler: Mahkemelerde kâdının celp ve tebliğ işlerini yerine getiren memurlardır.

Muhzır: Gerek görülen şahısları mahkemeye hâkimin huzuruna götürürlerdi ve mahkemelerin disiplinini sağlamaktaydılar.

Sicil katipleri: Mahkemede görülen davaları sicillere kaydetmekle görevli memurlardır (Akgündüz, 1988: 74).

Müşavir: İhtiyaç hâlinde devreye sokulan, İslam hukukunu iyi bilen ve kadının belirli konularda danıştığı, fikir aldığı kimselerdir. Müşavirler genellikle kadılık vasfına sahip şahıslar arasından seçilirdi (Akgündüz, 1988: 74–75).

Çavuşlar: Günümüzdeki icra memurlarının yaptığı görevi yapmaktaydılar. Mahkemedен çıkan ilamların icrası, borçlunun mallarının satılıp borcunun ödenmesi, borçlu ödememekte ısrar ederse hapisle cezalandırılması, hukuken kesinleşen nakdî ve bedenî cezaların infazı görevlerindendi (Akgündüz, 1988: 73).

Mahkeme imamı: Mürasele ve beratla atanan imam, mahkeme binası içerisinde yer alan mescitte namaz kıldırır ve yarı resmi olarak mahkeme kâtiplerine yardımcı olurdu (Beşirli, 2005: 116).

Hademeler: Mahkeme ile ilgili evrakların getirilmesi, duruşma güvenliğinin sağlanması gibi işlerle meşgul olan görevlilerdir. Hademeler heybetli şahıslardan seçilirdi (Akgündüz, 1988: 72).

2. TOKAT ŞER'İYE SİCİLLERİ İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Şer'îye sicilleri tarihi bir kaynak olarak ait oldukları kaza ve Osmanlı tarihi hakkında siyasi, ekonomik ve sosyal açıdan zengin bilgiler içerdiğinden son zamanlarda üzerinde yapılan araştırmaların sayısı giderek artmaktadır. Şer'îye sicillerinin tanımı, içeriği hakkında yapılan incelemelerin başında Ahmet Akgündüz (1988) ve Abdülaziz Bayındır'ın (1986) çalışmaları gelmektedir.

Şer'îye sicilleri ile ilgili katalog çalışmaları da bulunmaktadır. Bu konudaki ilk çalışma Osman Ersoy'a¹ aittir ve bu çalışmayı Mücteba İlgürel², Yusuf Halaçoğlu³ ve tekrar Osman Ersoy'un⁴ katalog çalışmaları takip etmiştir. Şer'îye sicilleri ile ilgili yapılmış olan en kapsamlı araştırma Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı öncülüğünde 1988 yılında bir bilim kurulu tarafından hazırlanan Şer'îye Sicilleri Toplu Kataloğu'dur ve bu katalogla sicil defteri bulunan her şehir alfabetik olarak sıralanmış ve siciller arasında bir kronoloji düzeni ve birliği sağlanmaya çalışılmıştır.

Tokat Şer'îye Sicilleri'ni esas alarak yapılan çalışmaların başında makaleler gelmektedir. Ali Açık'ın Tokat Şer'îye Sicillerine göre beylerbeyi buyuruldularını (Açık, 2001) inceleyen bir makalesi vardır. Bu makalede, Tokat Şer'îye Sicillerinde yer alan buyuruldular yardımıyla beylerbeyilik kurumu ve görevleri hakkında önemli bilgiler verilmektedir.

¹ Osman Ersoy, "Şer'îye Sicilleri'nin Toplu Kataloğu'na Doğru", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*, XXI/3-4, Ankara 1963, s. 33-64

² Mücteba İlgürel, "Şer'îye Sicilleri Toplu Kataloğu'na Doğru", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, 28-29, İstanbul 1975, s. 123-166.

³ Yusuf Halaçoğlu, "Şer'îye Sicilleri Toplu Kataloğu'na Doğru Adana Şer'îye Sicilleri", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, 30, İstanbul 1976, s.99-108

⁴ Osman Ersoy, "Şer'îye Sicilleri Toplu Kataloğu'na Doğru", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 1979-1980, Cilt 8, S. 124, Ankara 1980, s.1-20.

Yine Ali Açıkel'in “Osmanlı Ulak-Menzilhane Sistemi Çerçevesinde Tokat Menzilhanesi (1690–1840)” başlıklı makalesinde ise bahsedilen dönemde Tokat menzilhanesi ve özellikleri hakkında Tokat Şer‘iye Sicilleri ve arşiv belgelerine dayanarak ayrıntılı olarak bilgi verilmiştir (Açıkel, 2004). Ali Açıkel ve Abdurrahman Sağırlı'nın salyane defterleri (Açıkel ve Sağırlı, 2005) üzerinde yapılan makale çalışmasında 1771–1840 yıllarında salyane defterlerinin hazırlanması, verginin taksimi ve kontrol edilmesi, toplam salyane vergileri ve miktarları ve bu vergileri toplayan görevliler hakkında bilgiler kapsamlı olarak ele alınmıştır.

Tokat Şer‘iye Sicillerine dayalı olarak ortaya konan kitap çalışmalarının en kapsamlısı Mehmet Beşirli'ye aittir. Mehmet Beşirli'nin çalışması “Orta Karadeniz Kentleri Tarihi-I-Tokat (1771–1854)” adını taşımaktadır. Beşirli, bu çalışmasında, 18. yüzyılın son çeyreği ile 19. yüzyılın ilk yarısında Tokat'ın idari, mali, sosyal ve askeri yapısını arşiv kaynaklarına ve özellikle de Tokat Şer‘iye Sicillerine dayanarak incelemiştir. Tokat Şer‘iye Sicilleri esas alınarak hazırlanmış olan önemli kitaplardan bir diğeri de Ali Açıkel ve Abdurrahman Sağırlı'nın birlikte ortaya koyduğu “Osmanlı Döneminde Tokat Merkez Vakıfları -Vakfiyeler I. Cild” (Açıkel ve Sağırlı, 2005) adlı kitaptır. Bu eserde, Osmanlılar döneminde Tokat'ta oluşturulan 750'nin üzerindeki vakıf ve bunların vakfiyeleri ele alınmıştır.

Tokat Şer‘iye Sicillerinin transkripsiyonu ve değerlendirilmesine dair yüksek lisans tez çalışmaları da yapılmış olup bunların sayısı son yıllarda giderek artmaktadır.

Nurcan ABACI, “1812 Tarihli Şer‘iyye Siciline Göre 19. Yüzyılın Başında Tokat Şehrinin Sosyo-Ekonomik Durumu”, isimli tezinde Osmanlı Devleti'nin XIX. Yüzyılın başlarında sosyal ve ekonomik yapısı hakkında bilgiler verilmiş, ardından

Tokat şehrinin tarihçesi, konumu, ticaret hacmi, nüfus ve mahalleleri, üretim dalları hakkında değerlendirmeler yapılmıştır.

Selda BARBAK, “50 Numaralı (H.1253-1254/ M. 1837-1839) Tokat Şer’iyye Sicilinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi” adlı tezinde Tokat’ın 1837-1839 yılları arasında Osmanlı Devleti içerisindeki ticari ve sosyo-kültürel yeri ve önemine dikkat çekmiştir. Özellikle ticari olarak; Diyarbakır-Ergani’den çıkarılan bakırın sadece Tokat’ta işlenerek Osmanlı ülkesine sunulduğu ve bölgenin transit bir geçiş noktası olduğunu kayıtlardan yola çıkarak ortaya koymuştur.

Zübeyde AKIN, “25 Numaralı Tokat Şer’iyye Sicilinin (1234-1236/1819-1821) Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi” adını taşıyan tezinde, XIX. yüzyılın başlarında Tokat’ın siyasi, idari, ekonomik, sosyal ve kültürel durumu hakkında bilgi vermiştir. Çalışmasında, Gayrimüslim ve Müslümanların bir arada yaşadığını ve Tokat’taki insanların birbirleri ile olan ilişkilerini ortaya koymuştur.

İsmet SARIBAL, “23 Numaralı Tokat Şer’iyye Sicilinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi” adlı tez çalışmasında, Tokat şehrinin sosyal ve ekonomik durumu hakkında değerlendirmeler yapmıştır. Ekonomik alandaki verilerle 1818-1819 yıllarında toplanan vergiler ve bunların oranları, Tokat’ın bakır işlemeciliğindeki yeri ile ilgili verileri de çalışmasına ilave etmiştir.

Aysel PİRDOĞAN, “48 Numaralı Tokat Ser’iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi” adını taşıyan tezinde 1836-1837 yıllarında Tokat’ın sosyal ve ekonomik durumu hakkında değerlendirmeler yapmıştır.

Ahmet DEMİRCİ, “1797–1799 (H.1212–1213) yıllarına ait 3 Numaralı Tokat Şer’iye Sicil Defteri’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi” adını taşıyan tezinde Tokat’taki idarî ve sosyo-ekonomik yapısını değerlendirmeye çalışmıştır. Bu tezde

diğerlerinden farklı olarak belge türleri ve belgelerde dikkat edilmesi gereken noktalar bilimsel ölçülerde ele alınmıştır.

Hasan DEMİRTAŞ, “1808-1810 (H. 1223-1224) yıllarına ait 12 Numaralı Şer’iyye Sicil Defteri’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi” isimli tezinde Tokat kazasında meydana gelen sosyal ve ekonomik gelişmeler, yerel problemler ve bunların çözüm yolları hakkında genel değerlendirmeler yapmıştır.

Harun ASIL, “1813–1814 (H.1229) yıllarına ait 18 Numaralı Tokat Şer’iyye Sicil Defteri’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi” isimli tezinde daha çok sicildeki belgelerin İslam hukuku açısından taşıdığı değer üzerinde durmuştur.

Tahir BİLİRLİ, “111 Numaralı Tokat Şer’iyye Sicil Defteri’nin transkripsiyon ve değerlendirilmesi” isimli tezinde çoğu vekâlet içerikli davalardan oluşan defterdeki belgeler yardımıyla 1909–1914 yılları arasında Tokat’a ait sosyo-kültürel yönleri açığa çıkarmaya çalışmıştır.

Harun ÇİÇEK, “Tokat Merkez Sancağı’nın Sosyo-Ekonomik Konumu (1800–1850)” isimli tezinde Tokat Sancağı’ndaki yöneticileri ele almış ve görev yaptıkları yıllara göre tasnif etmiştir. Sosyal bünyedeki milletlerin mahallelere göre dağılımını verip, bu milletler arasındaki ilişkileri açıklamaya çalışmıştır.

Ömer YILDIRIM, “1797–1798 Yıllarına Ait Tokat Şer’iyye Sicilinde Yer Alan Belgelerin Sosyal ve Ekonomik Yönden Tahlili” isimli tezinde Tokat’ın idari, sosyal ve ekonomik yönlerini değerlendirmiştir.

Kazım KARABAY, “63 Numaralı Tokat Şer’iyye Sicili” isimli tezinde belgeleri ayrıntılı olarak inceleyip, değerlendirmesi sonucunda H. 1270-1272 / M. 1853-1856 tarihleri arasında yaşayan insanların sosyal ve ekonomik durumlarını anlatmıştır.

Murat HANİLÇE, 1812–1813 (H.1227–1228) yıllarına ait " 16 Numaralı Tokat Şer‘iye Sicil Defteri Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi " isimli tezinde Tokat’ın idari yapısı, sosyal, kültürel ve özellikle ekonomik hayatı hakkında oldukça önemli bulgular elde edip, bu bulguları tablolaştırarak ortaya koymuştur. Ayrıca bu tez folklor, sanat tarihi, müzecilik, dil alanında çalışanlar için de zengin malzeme sunmaktadır.

Oktay EKİCİ, “33 Numaralı Tokat Şer‘iye Sicili’nin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi” isimli tezinde 1828–1829 (H.1243–1244) yıllarında Tokat’ın idari, sosyal ve ekonomik yapısını incelemiştir.

Şaban DEMİR, “10 Numaralı Tokat Şer‘iye Sicili’nin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi” adlı tez çalışmasında 1805- 1807 (H. 1220-1222) yıllarında Tokat’ın idari ve sosyo-ekonomik yönlerini değerlendirmiştir.

Son olarak, Çetin KAPLAN, “55 Numaralı Tokat Şer‘iye Sicili’nin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi” adlı tez çalışmasında 1842- 1843 (H. 1257-1258) yıllarında Tokat’ın idari, sosyal, kültürel ve ekonomik yönlerini ele almıştır.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışmamızın temelini İslâm Araştırmaları Merkezi'nden temin edilen “47 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicil Defteri”nin transkribe edilmesi ve değerlendirilmesi oluşturmakla birlikte bunu destekleyici mahiyetteki kitap, makale vb. çalışmalardan da yararlanılarak çalışmamız geliştirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca transkripsiyon esnasında okunmasında güçlük çekilen kelimeler için Osmanlı Türkçesi sözlüklerinden faydalanılmıştır. Daha sonra danışman gözetiminde bütün belgeler bir kez daha okunarak hatalı ve eksik okunan kelimeler düzeltilmiştir. 146 sayfadan oluşan defter H.1251-1252 / M. 1835-1837 yıllarını kapsamaktadır.

Çalışmamıza öncelikle defterin orijinalinde belge numaraları bulunmadığından, bunlara numara vermekle başlanmıştır. Örneğin birinci sayfadaki birinci belge [1/1], ikinci belge [1/2] şeklinde gösterilerek belgeler başladıkları sayfaya göre numaralandırılmıştır. Ayrıca, transkripsiyonun herhangi bir yerinde asıl belgedeki sayfa numarası geçtiğinde, [s. 2] şeklinde belirtilmiştir.

Sicilde bulunan fermanlarda “buyurdum ki” ve “vardıkda / vusul buldukda” gibi ibarelerden sonra yazılması gereken ulak adları bazen açık bırakılmıştır. Bu durum [] şeklinde gösterilmiştir. Çeşitli nedenlerle okunamayan veya silik olan kelimeler dipnotlarla gösterilmiş, süpheli okunan kelimelerin yanına da “?” isareti konmuştur. Kâtiplerin, kelimeler ve yapılan hesapları eksik ya da hatalı yazdığını düşündüğümüz yerlere ilave ettiğimiz kelimeleri ve toplam rakamları köşeli parantez [] içinde belirttik. Ayrıca defterin transkripsiyonu yapılırken Arap alfabesindeki ayın-(ع) harfi (‘), hemze-(ه) ise (’) işaretleriyle gösterilmiş, imlâ bakımından uzatma gerektiren Arapça ve Farsça kökenli kelimelerde ilgili harflerin üzerine (^) işareti konmuştur. Yalnız, bu yazım kuralına yer ve şahıs isimlerinde pek uyulmamıştır.

Transkripsiyon aşamasından sonra belgelerin tasnifi yapılmış, belgeler içerdikleri konulara göre sınıflandırılmış, defterle ilgili oluşan sayısal veriler yeri geldikçe defterin diplomatik incelemesinin yapıldığı kısımda ve ilgili değerlendirme aşamalarında kullanılmıştır.

Defterin değerlendirme kısmında öncelikle giriş bölümünde genel olarak şer'iyeye sicilleri, Osmanlı Devleti'nde yargı ve görevliler hakkında açıklayıcı bilgiler verilmiştir. Tokat Şer'iyeye Sicillerinin durumu ve Tokat ile ilgili yapılmış çalışmalara ve araştırmalara yer verilmiştir. Daha sonra defterin tanıtımı yapılmış, defterde bulunan belge türleri üzerinde açıklayıcı bilgiler ve defterden örneklere yer verilmiş; ardından defterdeki bilgilere dayalı olarak 1835-1837 yıllarında Tokat'ın idari, hukuki, ekonomik, sosyal ve kültürel hayatı belgelere göre değerlendirilmiştir.

4. 47 NUMARALI TOKAT ŞER'İYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRMESİ

4.1. Defterin Tanıtımı

47 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicil Defteri, 146 sayfalık bir defter olup, rika yazısı ile yazılmıştır. Defter, H.1251-1252 / M. 1835-1837 tarihleri arasını kapsamaktadır. Defterde sayfalar numaralandırılmış olup sadece iki sayfa numaralandırılmamıştır. Okumaya devam ederken numaralandırılmamış sayfayı belirleyip numara verdik ve diğer sayfaların numaralarını kaydirdik.

Defterin dili, anlaşılacak sadeliktedir. Sayfalarda bazı belgelerin başlıkları derkenar şeklinde yazılmıştır. Bazı belgelerde ise başlık bulunmamaktadır. Defterdeki kayıtların yazı tiplerinin farklılığından yazıların farklı kâtiplerce kaleme alındığı anlaşılmaktadır. Yazılar çoğunlukla okunabilir şekildedir ancak bir kaç belgede bazı kelimeler silik olduğundan okunamamıştır.

4.2. Defterin Diplomatik Açıdan İncelenmesi

Üzerinde çalışmış olduğumuz 47 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili iki bölümden meydana gelmektedir. Defterde her bölüm 1'den başlayarak kendi içinde numaralandırılması gerekirken sayfalar baştan sona 1'den 146'ya kadar numaralandırılmıştır. Defterin birinci bölümü 146'dan 119. sayfaya kadar devam etmektedir. Bu bölüm mahkemede görülen davalara ait hüccetlerden oluşmaktadır. Bu bölümdeki hüccetlerin sayısı 51 tanedir. Hüccetler içerisinde büyük bir çoğunluğu vâsi ve nafaka hüccetleri oluşturmaktadır.

Defterin ikinci bölümü 1'den 121. sayfaya kadar devam etmektedir. Defterin bu bölümü tereke kayıtları ve merkezden gelen emirleri içermektedir. İkinci bölümdeki kayıtların belge türleri bakımından dağılımı ise şöyledir: 62 (48 Müslim, 14

Gayrimüslim) tereke kaydı, 51 hüccet, 26 fermân, 24 buyurıldı, 12 şukka, 2 i‘lam, 3 mürasele kaydı, 1 kaime, 1 mektup, 1 emirnâme, 1 arz, 1 şerh, 1 layiha, 10 salyâne defteri, 5 Asâkir-i Mansûre masarifi hasılat defteri, 7 tayin hücceti, 6 hazine irsal kaydı, 3 tezkere, 2 narh, 2 vakıf muhasebe defteri, 1 af kaydı, 2 ihtida kaydı ve diğerk belgeler.

4.3. Defterdeki Belge Türleri

47 Numaralı Tokat Şer‘iye Sicili’nde yer alan belgeler birinci kısım hüccetlerden, ikinci kısım ise ağırlıklı olarak fermanlar, buyuruldular, şukka, salyane ve tereke kayıtlarından oluşmaktadır. Ayrıca yukarıda da belirttiğimiz gibi farklı konularda yazılmış irili ufaklı birçok kayıt, defterde yer almaktadır.

4.3.1. Hüccetler

Arapça asıllı bir kelime olan “hüccet”, delil, vesika, senet anlamlarına gelir. Osmanlı diplomatiğinde ise şer‘i mahkemeler tarafından verilen fakat ilâmdan farklı olarak, hüküm içermeyen; sadece kadı huzurunda iki tarafın anlaşmaya vardıklarına dair kadının tasdikini ihtiva eden bir belgedir. Hüccetler, çok çeşitli hususların tesbiti için düzenlenmiş olup kadılar tarafından tertiplenen bir nevi noterlik belgeleri olarak da kabul edilebilir (Kütükoğlu, 1994: 350). Osmanlı hukuk terminolojisinde ise hüccet iki anlamda kullanılır. Birincisi şahitlik, ikrar, yemin, yeminden nükûl gibi bir davayı ispat eden hukukî delillerdir. İkincisi ise şer‘iye sicillerinde kadının hükmünü içermeyen, taraflardan birinin ikrarını ve bu ikrarı diğerkinin tasdikini içeren üst tarafında bunu düzenleyen kâdının imzası ve mührü bulunan yazılı belgeye hüccet denir (Akgündüz, 1988: 21).

Kâdı huzurunda görülen dava neticesinde tutulan asıl hüccet kaydı duruma göre ya taraflardan birine ya da her ikisine verilir, bir sureti ise deftere kaydedilirdi. Deftere

kaydedilen suretde kâdının isim ve mührü bulunmazdı. (Oğuz ve Akgündüz, 1998: 446).

Hüccet çeşitli konuları içerir. Bunlar: Köle ve köle azadı, evlenme, mehir, karşılıklı rıza ile boşanma (muhalâ'a), boşama (talâk), nikâhın feshi, nafaka, miras, terbiye velâyeti, rehin, rehini kaldırma, borçla ilgili ihtilafli konular, alım-satım mukaveleleri, icâre, kadının vâsi tayini, vekâlet, satım akdi, ikrar, havale, şahâdet, şirket, kısas, emanet, sulh, ibrâ, iflas, gasp hüccetleridir. Hüccetlerin özel bir çeşidi de vakfiyelerdir. Bu hüccetler şekil ve içerik bakımından diğer hüccetlerden ayrılır. Bunlar, vakıf hükmî şahsiyetinin nizamnamesi özelliğinde olan ve şer'î mahkemelerce hazırlanıp onaylanan hüccetlerdir. Bunlar menkul vakfiyeleri, gayrimenkul vakfiyeleri vb. hüccetlerdir (Akgündüz, 1988: 26-27).

47 Numaralı defterde çeşitli konularda yazılmış 51 adet hüccet kaydı bulunmaktadır. Bu hüccetleri sıraladığımızda birinci sırayı vâsi ve nafaka konusu almaktadır. Defterdeki hüccetlerin konuları, belge numaraları ve sayısal değerleri ise şu şekildedir :

Tablo 1. Defterde Yer Alan Hüccetler

<i>Hüccet Çeşidi</i>	<i>Adedi</i>	<i>Belge Numarası</i>
Alacak davası	1	131/2
Bey'	3	120/3, 134/2, 139/1
Ferâğ	1	125/1
İbrâ	3	131/1, 141/3, 140/1
Kayyım	2	127/2, 137/2
Keşf	1	141/3
Mekkâreci nasb	1	135/1
Miras davası	2	136/1, 126/1
Mu'arazadan Men	8	120/1, 121/1, 122/2, 123/1, 124/2, 128/1, 133/2, 137/1
Mumcu nasb	1	128/2
Müdahâleden men	1	136/2
Nazır	1	132/1
Şuf'a davası	1	121/2
Vasi ve nafaka	24	120/2, 122/1, 123/3, 123/2, 124/3, 124/1, 125/2,

		126/2, 127/1, 129/3, 129/2, 129/1, 130/1, 132/3, 132/2, 133/1, 134/1, 135/2, 137/3, 138/2, 138/1, 139/2 tekrar edilmiş (140/2), 141/1
Vekâlet	1	52/2

4.3.1.1. Hücetlerin Bölümleri

Bazı hücetlerin üst sağ ya da sol tarafında “der-kenar” denilen; belgenin konusu, türü ve ilgili kişinin adının belirtildiği bir başlık bulunur. Ancak bazı hücetlerin başlıksız olarak kaleme alındığı görülmektedir. 47 Numaralı Tokat Şer‘iyye Sicili Defteri’nde kayıtlı 122/1 numaralı hücet bir vâsi tayini olup bunun başlığı, *Lüleci Mehmed’e müte’allik vasî hücet kaydı* şeklindedir.

Bu başlıktan sonra metin kısmı başlamaktadır. Metnin giriş bölümünde davanın görüldüğü şehir ve mahallenin adı belirtildikten sonra konuya göre, mahkemeye başvuran veya hücete konu olan kişi ya da kişilerin ismi yer alır. Kısacası, şehir, mahalle veya köy, kişi adı, ünvanı, baba adı, varsa vekili gibi bilgiler belirtilir. Örneğin, “ *Medîne-i Tokat’ta Beybağı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Mustafa nâm müteveffânın sulbîye-yi sagîre kızı Hafize’ye...* ” (TŞS 47, 122/1) şeklindeki kayıta belirtilen hususlar görülmektedir.

Giriş bölümünden sonra gelişme bölümünde hücetin asıl konusunun anlatıldığı kısma geçilir. “ *...babası müteveffâ-yı mezbûr ile müte’âkiben fevt olan vâlidesi Ayşe ve ceddesi Fatma nâmân hatunlar terekelerinden bi’l-eşrafi’ş-şer‘i ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfza umûr-ı sâiresin rü’yet ve itmâma kibel-i-şer‘den bir vasî nasb ve ta’yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sagîre-i mezbûrenin babalığı Lüleci Mehmed bin Ali nâm kimesne vesâyete ehil ve sagîre-i mezbûre hakkında her vecihle evlâ ve enfa’ olduğunu zeyl-i kitâbda muharrerü’l-esâmî kimesneler huzûr-ı şer‘e haber vermeleriyle...* ” (TŞS 47, 122/1).

Sonuç bölümünde ise hâkimin görüşü ve dava hakkındaki hükmü yer alır. “...hâkim-i mevki‘-i sadr-ı kitâb bi-tevkî‘i‘r-refî‘ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me‘âb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûre üzerine merkûm Mehmed‘i vasî nasb ve ta‘yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrı kabul ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itdikden sonra vasî-i merkûm anifen meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîsi olduğum sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyacı olmağla emvâl-i mevrûsesi nemâsından bi-kadri‘l-kifâye nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi‘l-vesâye matlûbumdur dedikde fi‘l-hakika sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olduğımı zeyl-i kitâbda mektubü‘l-esâmi müslîmin huzûr-ı şer‘e ihbâr itmeleriyle hâkim-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin emvâl-i mevrûsesi nemâsından râyic fi‘l-vakt beher yevm on beşer pâra nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu‘a vasî-i merkûm Mehmed nâm kimesneye izn birle mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu...’’ (TŞS 47, 122/1).

Sonuç bölümünü müteakiben davanın görüldüğü tarih yazı ile yazılırdı. “*Hurrire fi‘l-yevmi‘s-sâlis aşer min şehri Rebi‘ü‘l-evvel li-sene isna ve hamsîn ve mi‘eteyn ve elf.*’’ (TŞS 47, 122/1).

Hüccetin en alt kısmında ise davaya şahitlik edenlerin listesi verilirdi:

Şuhûdü‘l-hâl

Mukayyid el-Hac Hafız Mustafa bin Hüseyin

Ser-muhzırân Ali Ağa ibn-i Ali

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Ve gayrihüm. (TŞS 47, 122/1).

4.3.1.2. 47 Numaralı Defter'den Bazı Hüccet Örnekleri

47 Numaralı Tokat Şer'yye Sicil Defteri'nde Recebü'l-ferd 1251 (Ekim 1836) tarihli 141/2 numaralı belge keşifle ilgilidir. Bu hüccete göre, Meydân-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden iken ölen Canbaz oğlu Hüseyin bin Memiş'in mirası anası Şerife, anne bir kız kardeşi Zeynep ve amcaoğlu Hasan'a kalmıştır. Adı geçen mirasçılar mahkemede Batman oğlu Abraham ismindeki zimmî vefatından bir gün önce Hüseyin'i Abraham hanesine götürüp rakısına zehir katıp içirttikten bir saat sonra Hüseyin ölmüş olduğundan kan bedelini Abraham'dan talep ettiklerini bildirirler. Batman oğlu cevabında inkâr etmesi üzerine cenazenin keşfi için Tokat voyvodası Hüseyin Bey tarafından tayin edilen me'mûrlar ve doktor cenazeyi keşfedip mevta üzerinde zehir bulunmadığı ama ciğerinin rakıdan yandığı için öldüğünü mahkeme huzurunda ifade etmişlerdir. Hâkim, delil olmadığından davayı reddetmiştir.

İbrâ'nın hukuk dilindeki anlamı alacak-verecek kalmadığını gösteren belgedir (Devellioğlu, 2005: 403). Örneğin, Şa'bâni'l-mu'azzam 1251 (Kasım 1836) tarihli 141/3 numaralı ibrâ kaydında, Yaş Meydan mahallesi mütemekkinlerinden iken ölen Maryem'in mirasçısı ana baba bir kız kardeşinin oğlu Manuk ismindeki zimmî mahkemede vefat eden Maryem'in kocası Pesdil oğlu Serkiz iki sene önce ölen Maryem'in terekesinden miras paylaşımı yaparken kendisi küçük olduğundan babası Marderos 4.500 kuruş üzerine Serkiz ile anlaşmış idi. Şimdi kendisi olgun yaşa geldiğinden ibrayı fesh edip hakkını talep etmiştir. Serkiz cevabında babası Marderos ile sulh ettiğini mahkeme huzurunda bildirmiştir. Daha sonra arabulucuların araya

girmesiyle kendisi hissesinde ne varsa hepsinden vazgeçip bundan sonra Serkiz'den alacağı hiç bir şey kalmadığını söylemiştir.

Bey' yani satış konusunda örnek vermek gerekirse, Zilka'detü's-şerîfe 1251 (Şubat 1836) tarih ve 134/2 numaralı bey' kaydında, Veled-i Ayâs mahallesinde Koca Saka'nın oğlu Hafız Ahmet isimdeki kişi mahkemede karısı Fatma Hatun'un vekili Şerif Mehmet huzurunda şöyle demiştir: Veled-i Ayâs mahallesinde olan mülk ve emlakından sınırları belli olan bir evin 1/3 hissesinden kullanma hakkına sahip olduğum üst katta iki oda, altında fırın ve bir tuvalet ve içme suyundan 1/3 hissem ve sokak kapısının bir kanadını içine alan hissem biraderimin bahçesi tarafından bir ziramı ayırıp sınır işareti koyarak daha önce zevcem Fatma Hatun'a bağışlayıp teslim ettiğimde o da kabul etmiştir. Ayrıca geri kalan hisselerimi mahkeme yoluyla zevcem Fatma Hatun'a 850 kuruşa satıp teslim eylediğimde o da kabul edip bedelini daha önce borç aldığım para ile takasla aldığımdan şayi hissemle alakam kalmamıştır. Bu ifade üzerine adı geçen vekil de kabul ve tasdik ettiğini belirtmiştir. Mesele analtıldığı şekliyle sicile kaydedilmiştir.

Kayyım, tereke paylaşımı sırasında her hangi bir nedenle mirasçılardan bir ya da bir kaç orada bulunmuyorsa ya da nerede olduğu bilinmiyorsa (gâib-i ani'd-diyâr), sehmine sahip çıkabilecek durumda değil veya henüz anne karnında ise (haml-ı mevkûfe) mahkeme tarafından öncelikle akrabalarından birine ya da uygun görülen bir başka kişiye, kişinin mal varlığının korunması için bir kayyım tayin edilirdi (Özmel, 2002:107). Örneğin, Zilka'de 1251 (Şubat 1836) tarihli 127/2 numaralı kayyım kaydında, Horuş mahallesi sakinelerinden ölen Zahide'nin mirası anasının er karındaşı bulunduğu yer belli olmayan Mehmed'e kız kardeşi kızından miras kalan mallarına sahip çıkmak üzere bir kayyım atanması gerekmektedir. Mahkemeye bu durumun haber

verilmesi üzerine yeri belli olmayan kişiye eniştesi Abdic kayımlığa atanır ve kayımlığın gereklerini yerine getirmeye talip olur.

Defterde nazır hücceti de yer almaktadır. Örneğin, Zilka'de 1251 (Şubat 1836) tarihli 132/1 numaralı nazır kaydında Sovukpınar mahallesinde yaşayan Seyid Ahmed isimli kişi ölmüştür. Küçük oğlu Ahmed ile küçük kızları Abide ve Ayşe'ye babalarının terekesinden miras kalmıştır. Oğlana ve kızlara bir vâsi ve üzerlerine bir nazır tayini gerekli görülmüştür. Nazır olarak baba tarafından er karındaşı olan Feyzullah atanmıştır. Feyzullah nezareti kabul etmiş ve gerekli hizmeti yerine getirmeyi taahhüt etmiştir.

Safer 1252 (Mayıs 1837) tarihli 124/2 numaralı mu'arazadan men kaydında, Hoca Ahmed mahallesinde yaşayan Ali isimli kişi ölmüş ve mirası büyük oğlu İbrahim ile büyük kızları Hatice, Abide ve Hanife'ye kalmıştır. İbrahim kendisi bizzat ve kız kardeşlerinin vekâleti ile mahkemede Dalike isimdeki nasraniyenin tescil ettiği vekil Serkiz'i dava edip babasının terekesinden kendisine ve kız kardeşlerine isabet eden mülk sınırları tahminen dört çiftlik üzüm bağı ve arsasının senelik divana ve vakıf tarafına kırkar para kesilmiş olan bir yanı bağı ile bitişik tarlasını bundan yirmi sene önce bunlar küçük iken analarının er karındaşı Receb-zâde Hacı Osman 500 kuruşa Dalike'ye fuzûli satmış olduğundan şimdi buranın alınıp geri verilmesini istemektedir. Adı geçen vekil cevabında dava eden merkûmun babasının ölüm zamanında çok borcu olmasından adı geçenlerin vasîsi olan anaları Şerife'nin vekili olarak er karındaşı Osman Ağa adı geçen bağı borçdan dolayı beş yüz guruşa satmıştır. Şahitler mahkemede borç yüzünden bağı ve bitişik tarla Dalike'ye 500 guruşa satıldığını bildirmişlerdir. Mahkeme, davacıların muhalefetinin men'ine ve bağı ile bitişik tarlanın eskisi gibi Dalike'nin tasarrufunda kalmasına karar vermiştir. Bu örnek Müslümanlar ile gayri Müslimler arasında alış veriş yapıldığını göstermesi açısından önemlidir.

Zi'hicce 1251 (Mayıs 1836) tarihli 128/2 numaralı mumculuk nasb kaydında, Tokat ileri gelenleri mahkemeye başvurup Tokat'da bulunan şemi'hâneyi işletmek için yeni bir mumcu tayin olunmasını istemişlerdir. Mumculuk yapmaya kadir kişiler tayin edilerek Martın başından Şubatın sonuna kadar mum tab' ve i'mâl eyleyip beher kıyyesi dörder buçuk guruş olarak belirlenen narh üzerinden satış yapmaları şart koşulur. Yine senede bir defa medreselerde bulunan talebelere de belli bir payın ayrılması gerekir. Hakim efendi a'yan ve ileri gelenlerin şahadetiyle bu atamayı kayda geçirmiştir.

“Vasi” ve “nafaka ve kisve baha” hüccetleri, her hangi bir nedenle anne ya da babasından birisini ya da her ikisini kaybetmiş olan küçük yaştaki çocukların veya özürlü evlatların hem mal varlıklarının korunması hem de yeme, içme, giyim gibi zaruri ihtiyaçlarının karşılanması için mahkeme tarafından atanan ve vasi diye tabir edilen kişiler için düzenlenmiş kayıtlardır (Bayındır, 1986: 14). Belgelerden anlaşıldığı gibi, vasi öncelikle yakın akrabalar (anne, baba, kız kardeş, amca v.b) ya da hakimün uygun gördüğü kimselerdir. Defterdeki hüccetlerin çoğunu vasî ve nafaka tayini oluşturmaktadır. Bu hüccetlerin bir kısmı yalnız vâsilik üzerinde iken, bir kısmı ise hem vasilik hem de nafakayı içermektedir. Örneğin, Rebi'ü'l-evvel 1252 (Haziran 1837) tarihli 122/1 numaralı vasi ve nafaka tayîni kaydında, Beybağı mahallesinde yaşayan Ahmed adlı şahıs ölmüştür. Küçük yaştaki kızı Hafize'ye babası ardından ölen annesi Ayşe ve ninesi Fatma'nın terekesinden miras kalmıştır. Bunun için vâsi atanması gerekmektedir. Durumun mahkemeye haber verilmesiyle babalığı Lüleci Mehmed vasi olarak atanmıştır. Babalığı vasi olarak atandıktan sonra mahkemede söz alıp vasisi olduğu Hafize'nin nafaka ve kisve-bahaya ihtiyacı olduğunu belirtmiştir. Bunun üzerine mahkeme devrin maddi koşullarını da dikkate alarak Hafize'ye günlük on beşer para

nafaka ve kisve–baha tayin etmiştir. Bu parayı harcama konusunda da Mehmed Bey’i yetkili kılmıştır.

4.3.2. Ferman

Divân-ı Hümâyûn veya Paşa Kapısı’ndaki divanlarda alınan kararlara uygun olarak yazılan ve üzerinde tuğra bulunan padişah emirlerine verilen addır (Kütükoğlu, 1994:99). Padişah’tan gelen emir ve fermanlar iki grup olarak ele alınabilir. Birincisi padişahın icra kuvvetlerinin başı olarak kaleme aldığı belgelerdir. İkincisi ise padişah’tan sadır olan ancak birincisi gibi umumi değil, hususi şahısları ilgilendiren, vazife tevcihi, tımar tefvizi, ticaret beratı gibi konulara ilişkin olarak kaleme alınan ferman, berat ve nişanlardır (Akgündüz, 1998:37).

Belgeler içerisinde geçen “emir”, “emr-i ali” ve “hüküm” ifadeleri ile ferman aynı anlama gelmektedir. 47 nolu Tokat Şer’iye Sicil Defteri’ndeki fermânlar için daha çok emr-i ali ifadesi kullanılmıştır.

Sefer açılması, asker sevki, vergi vs. devlet işleri ile ilgili fermanlar doğrudan doğruya Divân-ı Hümâyûn’un kararı ve padişahın emri üzerine hazırlanıp ilgili kişilere gönderilirdi. Fermanların büyük bir kısmı ise beylerbeyi, sancakbeyi, kadı gibi görevlilerin mektup veya arzı veya halktan birinin arzuhalı üzerine konunun divanda görüşülüp karara bağlanması sonucunda hazırlanmaktaydı (Kütükoğlu, 1994:116). Osmanlılarda ferman yedi esas üzerine yazılırdı. Bunlar sırasıyla; ferman kelimesinin zikri, fermanın gönderildiği kimsenin isminin rütbe ve derecesine göre dua ve sena ile zikri, fermanın yollanmasının sebebi, fermanın gönderilmesinde padişahın arzusunun gönderilen kimseye emrolunması, yapılması istenilen işin açık açık söylenmesi, verilen işin bitirilmesi için temenni ve fermanın tarihi ile gönderilen yerin isminin belirtilmesi idi (Uzunçarşılı, 1964: c. IV, 572).

Fermanların yazılması hakkında genel bilgi verecek olursak ilk olarak, fermana padişahın tuğrasının atılmasıyla başlanır ve padişaha yaraşır ifadelerle bir giriş yapılırdı. Fakat bizim incelediğimiz sicil defterindeki fermanlarda padişah tuğrası bulunmamaktadır. Bunun nedeni bu kayıtların aslından çoğaltılmış suretler olmasından dolayıdır. Sonrasında ise ferman gönderilen kişilerin buldukları makama uygun elkab ve dualar yazılırdı. Bunu örneklendirecek olursak;

Sadrazam elkâbı ve dua rüknü;

Düstûr-ı mükerrem ve mu'azzam müşîr-i mufahham ve muhterem nizâmü'l-âlem müdebbirü'l-umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sünûf-ı avâtıfi'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Sivas vâlisi vezîrim Mehmed Reşid Paşa edâma'llâhü ta'âlâ iclâlehü... (TŞS 47, 56/1)

Naib elkâbı ve dua rüknü:

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Tokad nâ'ibi mevlânâ [boşluk] zîde-ilmihu... (TŞS 47, 78/1)

Kâdı elkâbı ve dua rüknü;

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâi'l ve'l-kelâm... (TŞS 47, 90/1)

Elkab ve duadan sonra fermanın “nakil” ya da “iblağ” olarak adlandırılan giriş bölümü başlar. Bu bölüm genellikle dua ile nakil kısmını birbirine bağlayan “*tevkî'-i refî'-i hümayûn vasıl olacak ma'lûm ola ki*” cümlesi ile başlamaktadır. Bundan sonra ilk olarak fermanın yazılma nedeni üzerinde durulur. Nakil kısmı fermana anlatılan konuya göre kısa veya uzun olabilir. Kimi zaman bir cümle olarak ifade edilebildiği gibi kimi zaman fermanın büyük bir kısmı nakil bölümüne ayrılabilir.

Fermanın yazılmasına neden olan olaydan sonra konu ile ilgili verilen emre geçilir. “Emir/hüküm” denilen bu bölüm genelde iki kısımdan oluşur. Birinci kısım “*imdi vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında*” ibaresi ile başlar ve “*fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur*” ibaresi ile sona erer. Emrin ikinci kısmı ise, “*buyurdum ki hükm-i şerîfim / hüküm-i şerîfimle vardıkda*” cümlesi ile başlar. Fermanların bazılarında “*buyurdum ki*” bulunmayıp, onun yerine “*gerekdir ki*” kullanılmıştır. “*Hüküm-i şerîf*” hiç kullanılmadan “*buyurdum ki*” den sonra “*vusûl buldukda*” şeklinde devam eden fermanlar da vardır (TŞS. 47, 98/2) . Sonra “*bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sūdûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittibâ’ ve lâzîmü’l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ’at-makrûnuyla amel ve hareket eylesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız.*” gibi ifadelerle fermanın emir/hüküm kısmı sona ermektedir.

Fermanlarda te’kid/tehdid rüknünden sonra tarih yer alır. Tarihlerin başında genelde “*tahrîren fî*” veya “*hurrîre fî*” ibaresi yer alır. Maliyeden yazılan fermanlarda tarih, yazı ile ve gün, ay, yıl sırasına göre yazılır. Divandan yazılanlarda ise genellikle sadece evâil (1-10), evâsıt (11-20), evâhir (21-30) şeklinde onar günlük bölümlerden hangisinde olduğu belirtilmekle yetinilmiştir. Ayın ilk ve son günleri ise gurre ve selh şeklinde gösterilmiştir.

Fermanlarda son rükün “*mahall-i tahrîr*” denilen fermanın yazıldığı yerdir. Fermanın genellikle sol alt köşesine “Kostantiniyye-i Mahrûse” şeklinde fermanın yazıldığı yer belirtilirdi.

Fermanlar çok çeşitli konuları ihtiva etmektedir. 47 nolu defterde toplam 26 adet ferman kaydı bulunmaktadır. Bunların genel olarak konuları şöyledir:

Tablo 2. Defterde Kayıtlı Bulunan Fermanlar

Sıra	Fermanın Konusu	Belge Numarası
1	Tobcu Asâkirine elbise gönderilmesi için yol emri.	10/2
2	Esbâk kasab başının Dimorta'da olan hissesi emr-i âlî kaydı.	11/4
3	Redif-i Mansûre'den topçu terfiki için emr kaydı.	18/1
4	Şehzâde Nizâmeddin Efendi'nin dünyaya gelmesi nedeniyle şenlik yapılmasına dair emr-i kaydı.	20/1
5	Tokat'ta bulunan Yıldızî Mahmud Çelebi vakfından fazla vazife talebinin kabul edilmemesi için emr-i âlî yazılması.	28/2
6	Tokat'ta Yıldızî Mahmud Çelebi vakfında es-Seyyid Mahmud ve Ahmed bin Halil'in ortaklaşa yürüttüğü göreve es-Seyyid Abdullah bin Abdurrahman'ın itiraz etmesi ve araştırma neticesinde haklı olduğu evlâd-ı vâkıfın eslahı olduğundan diğer iki kişiden tevliyetin alınıp es-Seyyid Abdullah bin Abdurrahman'a verilmesi emri.	29/1
7	Jurnâl kâtibine dâ'ir emr-i kaydı.	34/1
8	Tokat kazâsının 51 senesi Safer'in başından Receb'in sonuna gelince vukû' bulan masârifat miktarının kazâ-ı mezbûr ahâlisine tevzî ve taksîm olunması emr-i kaydı.	36/3
9	Tersane-i Amire'nin temûr-hâne ve lenger-hânesinde Süfün-ı Donanma-ı Hümâyûn'da edevât-ı ahaniye ve çapalengerleri i'mâli hizmetinde çalıştırılmak üzere Tokat, Zile ve Niksar kazâlarından istenilen demirci amelelerinin Dersa'âdet'e gelmesi bir sene yakın olduğundan bunlara izin verilip yerlerine diğerleri lazım geldiğinden Sivas sancağından 13, Tokat ve Zile kazâlarından 9'ar ve Niksar kazâsından 5 nefer toplam 36 neferin Tersâne-i Amire'ye gönderilmesi için emr-i âlî yazılması.	47/1
10	Mehmed Ali, İstanbul'a dilekçe yazıp Tokat'a bağlı Tozanlı nâhiyesi sakinlerinden ismi bilinen kimesneler ile İlbeylu kasabası sakinlerinden Şakir Bey ve Latif-zâde Hüseyin ve sâ'ir ismi bilinen kimselerin zimmeterlerinde iki yüz kırk dokuz senesinden beri 15.539 gurusu alacak hakkını istemiş ve sürekli mazeret bildirmişler bunun üzerine görevlendirilen Hacı Mehmed ma'rifetiyle mahallerinde şer'le görülüp alacağına alı verilmesi üzerine emr-i âlî yazılması.	52/1
11	Tarîkat-ı aliye Nakşibendi'ye şeyhlerinden Tokat'ta arâm-güzîn olan Buharalı el-Hac Mehmed'in maaşı olmadığı ve bunun üzerine el-Hac Mehmed'e her ay altmışar gurusu Tokat voyvodaları temettu'atından verilmek üzere emr-i âlî kaydı.	56/1
12	Ergani Ma'aden-i Hümâyûn hasılatından her sene Tokat kalhânesine nakl olunan nühâs-ı hamın kâl ve tasfiyesi için senelik otuz beş bin yük kömürün nakl edilmesinde sorunların çıkması ve bu sorunlar hakkında bilgi edinerek biran önce Dersa'âdet'e bildirilmesi emr-i kaydı.	57/2
13	Halil Paşa'nın ibkâ emr-i kaydı.	68/1
14	Mosis oğlu Mıgırdıç Bey hizmetkârı Seferoğlu Mardiros'un emr-i kaydı.	78/1
15	Mosis oğlu Mıgırdıç zimmînin hizmetkârı İsteban zimmîyle alakalı	78/2

	fermân kaydı.	
16	Sivas’da bulunan Asâkir-i Mansûre’ye Samsun’dan elbise ve tüfenk nakli ile ilgili emr-i âlî kaydı.	81/1
17	Tokat’da kâlhâne mahallesinin serbestiyetini hâvi vürûd iden emr-i âlî kaydı.	84/2
18	Harîr için emr-i âlî kaydı.	88/1
19	Kalhâneye da’ir emr-i âlî kaydı.	90/1
20	Dersa’âdet’te bulunan Katolik ve Ermeni milleti arasındaki çekişmeden dolayı Katoliklerden Ermeni’ye ve Ermeni’den Katolik’e ittibâ’ idenler olur ise bunun asla kabul olunmayacağı ile ilgili emr-i âlî kaydı.	98/2
21	Kalhâneye kömrün idâresi hakkında vürûd iden isti’lâm emri kaydı.	102/1
22	Tokat’da vukû’ bulan masârifatın müfredât defteri Dersa’âdet’e takdîm olunup ruhsâtı hâvi emr-i âlî kaydı.	106/1
23	Sivas vâlisi Mehmed Reşid Paşa mâ’iyetinde bulunan topçu asâkirinin elli iki senesi sayfiye elbiselerin bu taraftan nakli ile ilgili emr-i âlî kaydı.	110/1
24	Tophâne-i Amire’den tertip olunan hâvan, kalbûrane topu, araba ve mühimmât-ı sâ’irenin Samsun iskelesine ve ordan Sivas’a Sivas’dan da Reşid Mehmed Paşa’ya teslim edilmesi üzerine emr-i âlî kaydı.	116/1
25	İlbaşı oğlunun zapt ettiği hânları geri almak için emr-i âlî kaydı.	118/1
26	Torun Ağa-zâde Ebubekir Ağa’nın Efkâf-ı Haremeyn’in dışında kalan vakıflara müdür tayini kaydı.	119/1

4.3.3. *Buyuruldular ve Mektub*

Buyuruldu, Türkçe buyurmak fiilinden türemiştir. Osmanlı diplomatliğinde yüksek rütbeli görevlilerin kendilerinden aşağı rütbede bulunanlara gönderdikleri emir için kullanılan bir terimdir. Yazıldıkları yerler bakımından merkez ya da taşradan yazılanlar olarak ikiye ayrılmaktadırlar. Merkezdeki buyuruldular genellikle sadrazam, vezir, defterdar, kazasker gibi yüksek düzeyli görevlilere aitti. Gerek merkezde gerekse taşrada yazılan bütün buyuruldularda divanî yazı kullanılmıştır. Ancak bunlar şer’iye sicillerine rika yazısı ile kaydedilmişlerdir (Kütükoğlu, 1994:198). Taşrada yazılan buyurulduların çoğunluğunu beylerbeyi buyurulduları oluşturmaktadır. Eyalet merkezinden sancak ve kaza merkezlerine gelen beylerbeyi buyurulduları kadılar tarafından şer’iye sicillerine kaydedilmiştir. Beylerbeyi buyurulduları halkın güvenliği,

suçluların yakalanması, vergilerin düzenli olarak toplanması ve padişahın yayınlamış olduğu kararlara uyulması gibi sosyal, siyasi, ekonomik, askerî vb. birçok konuyu içerirdi (Açıklık, 2001: 23).

Buyurulduların ilk bölümü elkab kısmıdır. Elkablar fermanlarda olduğu hitab edilen kişinin rütbesi, konumu, makamı gibi durumlara göre değişmektedir. Yani her görevli için farklı elkablar kullanılmıştır. Aşağıda verilen örneklerden bu husus açıkça görülmektedir.

“Şerî‘at-şi‘âr Sivas‘dan nihâyet hudûda varıncaya kadar yol üzerinde vâki‘ kazâların kuzzât ve nüvvâbı fazîletlü efendiler zîde-fazluhum ve kıdvetü‘l-emâsil ve‘l-akrân a‘yânları sa‘âdetlü ağalar zîde-kadruhum ve bi‘l-cümle iş erleri inhâ olunur ki...” (TŞS 47, 76/2)

“Şerî‘at şi‘âr Üsküdar‘dan sadr-ı sabık devletlü Reşid Paşa Hazretleri ma‘iyyetine varınca esnâ-yı rahda vâki‘ kazâların kuzzât ve nüvvâbı fazîletlü efendiler zîde fazluhum ve mefâhirü‘l-emâsil ve ayân mütesellim voyvodâgân ve iş erleri zide kadrehûm inhâ olunur ki...” (TŞS 47, 19/1)

Elkâbdan sonra buyuruldunun yazılma sebebi açıklanır. Bu bölüme nakil / iblağ denir. Nakil kısmında konu açık bir şekilde anlatılırdı. Bu bölüm konunun önemine göre uzun veya kısa olabilir. Nakil kısmında olay özetlendikten sonra bu konuda verilen emre geçilir. *“...Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne‘den yağmurluk i‘mâliçun Sivas sancağı kazâlarıyla âşiretlerinden akçesiyle yün tertîbi iktizâ-yı irâde-i veliyyü‘n-ni‘amiden bulunduğına ve ber-vech-i i‘tidâl Tokad ma‘a‘n-nenvâhi hissesine dâhi dört yüz elli kıyye yün isâbet eylediğine binâen siz ki muhâtabûn-ı mûmâ-ileyhsin kıyyesi üç buçuk guruşdan matlûb olunan yün icâb eden akçesi bu taraftan verilmek üzere gâyet a‘lâ olarak ol mikdar şerî‘an ve âcilen tedârik ve tanzîm ve bir kadem evvel bu tarafa irsâl*

ve kabzına me'mûre teslîmi husûsuna himmet-i mübâderet ve imrâr-ı vakt vukû'undan tevakkî ve mübâ'adet eylemeniz için tarafımızdan işbu buyurıldı tahrîr ve [] ile ba'is ve tesyîr olunmuştur." (TŞS 47, 77/ 1).

Emir/hüküm rüknünün devamında genellikle "bi-mennihi te'âlâ vusûlünde..." (TŞS 47; 54/1) ifadesi kullanılarak emredilen husus kısaca tekrarlanır.

Emir-hüküm kısmından sonra "te'kid" rüknüne geçilir. Burada emrin yerine getirilmesine dikkat ve titizlik gösterilmesi, geciktirilmemesi, hilafına hareket edilmemesi istendikten sonra "...ber-mûcib-i buyuruldu amel ve hareket eyleyesiz ..." (TŞS 47; 77/1) gibi ifadelerle te'kid kısmına son verilmiştir.

Buyurulduların sonu genellikle "eyleyesiz deyü" şeklinde biter ve belgenin sonuna tarih atılır (TŞS 47, 68/2). Eyalet merkezinden sancak ve kazalara gönderilen buyurulduların en sonunda buyurulduyu kaleme alan kişinin adı ve ünvanı da bulunmaktadır. "Mîr Mustafa Şakir an hacegân-ı Divân-ı Hümayûn kâ'imakâm-ı eyâlet-i Sivas" (TŞS 47, 91/1).

İncelediğimiz 47 numaralı defterde çok sayıda çeşitli konularda yazılmış buyuruldu kayıtları mevcuttur. Ayrıca defterde şekil ve içerik bakımından buyuruldulara benzeyen bir tane mektub kaydı da bulunmaktadır. Bunların genel olarak konuları şöyledir:

Tablo 3. Defterde Kayıtlı Olan Buyuruldu ve Mektup

Sıra	Buyuruldunun Konusu	Belge Numarası
1	Kazgâncı esnâfindan voyvodalar tarafına çıra verilmemesi buyuruldu.	6/3
2	Müjdecibaşı Hasan Ağa'ya gittiği mahallelerde münasib konak verilmesi hakkında buyuruldu.	9/1
3	Halid Paşa livâsına verilecek neferlerden Tokat hissesine 41 nefer düşüğünü ifade eden buyuruldu.	11/2
4	Zeâmet hasilâtı hesaplanarak satışı yapıp tutan akçesi miktarının gönderilmesi buyuruldu.	16/1

5	Davud paşa ve Hakkı Paşa Zile’de ele geçirilen ve kim olduğu bilinmeyen bir asker Ocak tatarına teslim edilmiş ve Dersa‘âdet’e gönderilmiş kazalarda yanlarına yeteri miktarda cebelû katılarak kaza be-kaza gönderilen tatar ve ismi bilinmeyen sahişa kendilerinin binmesi ve eşyalarının taşınması için ücretle bargir verilmesiyle ilgili buyuruldu.	18/2
6	Halid Paşa’nın zâbitan ve neferâtı ile bir gecelik yem ve yiyeceğinin karşılanması buyuruldu.	19/1
7	Nakibü’l-eshrâf ataması buyuruldu.	46/1
8	Tersane-i Amire’nin temûr-hâne ve lenger-hânesinde Süfün-ı Donanma-ı Hümâyûn’da edevât-ı ahaniye ve çapalengerleri i‘mâli hizmetinde çalıştırılmak üzere Tokat, Zile ve Niksar kazâlarından istenilen demirci amelelerinin Dersa‘âdet’e gelmesi ve yerlerine kazalarından istenilen amelelerin İsmail Ağa tarafından Tersâne-i Amire’ye sevk ettirmesi için buyuruldu.	47/2
9	Dergâh-ı Âlî kapûcibaşlarından Behram Paşa-zâde Hüseyin Bey’in Voyvodalık ibkâsı buyuruldu kaydı.	53/2
10	Reşhanoğlu bâzirgâna müte‘allik buyuruldu kaydı.	54/1
11	Tokat’ta gelen Buharalı el-Hac Mehmed’e Tokat voyvodaları temettu‘atından her ay altmışar guruş verilmesi emr-i âlî gereğince Tokat voyvadasına buyuruldu.	57/1
12	Peştemâlcî esnâfından voyvodalar tarafına futâ ve peşkir verilmesi bâbında buyuruldu kaydı.	60/2
13	İltizâmât ve mukâta‘atdan elli iki senesi Muharreminden i‘tibâren bir sene zabt etmek üzere Tokat kazâsının nüzûl-ı avârız iltizâmına istekli olan Ağa’nın kabul edilerek avârız vergilerinin geçen yıl ki gibi toplanmasına dair buyuruldu.	62/1
14	Halil Paşa’nın Sivas, Rakka ve Diyarbekir eyâletleri ve Muş, Amasya, Çorum ve Divriği sancaklarını eskisi gibi idare etmeye devam edeceğini bildiren buyuruldu.	68/2),
15	Abdullah Şakir Efendi’nin Tokad kazâsı nâ’ibliği ibkâ kaydı.	72/1
16	Amas’ya sancağından bir tabûrun Sivas’a giderken birer gece misafir edilerek gerekli olan yiyecek, kendileri ve yükleri için yük hayvanı ve araba verilmesiyle ilgili buyuruldu.	74/1
17	Şakir Bey Efendi’nin amcaları sılâsına giderken uğradıkları kazâlarda birer gece misâfir olmaları ve iyice ağırlanmalarıyla ilgili buyuruldu kaydı.	76/2
18	Yün için gelen buyuruldu kaydı.	77/1
19	Kirâhâne hayvanlarının ücretsiz verilmemesine dâ’ir buyuruldu kaydı.	81/3
20	Asâkir-i Muntâzam’a ve sâ’ire ücretsiz kirâhânelerden hayvan almakta ve bu durum kirâhâne işleri sekteye uğrattığından bundan sonra elinde emr-i şerîfi ve-yâhûd buyruldu bulunmayup ücretsiz hayvan her kim isterse istesin verilmeyeceği ve ellerinde emr-i âlî ve buyruldu olanlara dahi kirâ ile hayvan verileceği ve buna göre davranılması gerektiğine dair buyuruldu kaydı.	82/1
21	Asâkir-i Mansûre’den Yüzbaşı Hüseyin Ağa ve mülâzım Osman	89/2

	Ağa, Ahmed Ağa ve Şükrü Ağa izin alıp sıllarına gitmek için yolda her birine birer bârgîr kaza be-kazada vermek ve geceleyecekleri mahallerde iyi karşılanmaları hususuna dikkat edilmesiyle ilgili buyuruldu.	
22	Sivas’da bulunan Asâkir-i Mansûre Bağdat vâlisi tarafından matlûb buyurulmuş olduğundan Mîralay Mehmed Ali Bey Canik, Amasya, Çorum ve Bozok sancakları ile Zile, Tokat ve Niksar kazâlarında yerleşmiş tımârlu süvâri Asâkir-i Mansûre’nin ne kadar zâbitân ve neferât var ise hemen bir araya getirerek levâzımât-ı seferiye ile hemen üç dört gün içinde mahallelerinden çıkarılıp sevk edilmesi buyuruldu.	91/1
23	Hazine bend olarak beş yük devlete ait malı beraberinde götüreren Tatar Ahmed Ağa ile Dersa’âdet’e gönderilmiş olmağla Sivas’tan Üsküdar’a varıncaya kadar uğradığı kirahânelerden ücreti alınarak bârgîr verilmesi tehlikeli durumlarda kazadan kazaya yeteri kadar cebelûnun katılmasıyla sağlam bir şekilde ulaştırılması için buyuruldu.	97/1
24	Ahmed Bey’in kâ’imakâm olması için gelen buyuruldu kaydı.	115/1
Mektup Kaydı		
1	Malikâne mutasarrıflarının işlettiği mukata’atların vergi ve harçlarının yıllık olarak Hazine-i Amire’ye ödenmesi hakkında mektub.	92/1

4.3.4. İ’lâmlar

İ’lâm, sözlük anlamı olarak “bildirme”, “bildirilm”, “anlatma” manalarına gelir. Hukuk terimi olarak ise, bir davanın, mahkemece nasıl bir hüküm ve karara bağlandığını gösteren resmi vesika manasında kullanılır. (Devellioğlu, 2005: 426). İ’lâmların içerdiği şer’i hükümlerin altında kararı veren hâkimin imza ve mührü de bulunmaktadır (Akgündüz, 2000: 72).

Her î’lâm belgesi davacının iddiasını, dayandığı delilleri, davalının cevabını ve def’i söz konusu ise def’inin sebeplerini, son kısımda verilen kararın gerekçelerini ve nasıl karar verildiğine dair bilgileri içerir. İ’lâm belgelerini şer’iyye sicil kayıtlarından ayıran en önemli özellik hakimnin verdiği kararı ihtiva etmesidir. Hakimnin verdiği kararı ihtiva eden her belge “î’lâm”dır, hüccet veya bir başka belge çeşidi değildir (Akgündüz, 1988: 29).

İ'lâmlarda hâkimin imza ve mührü alt tarafta bulunurdu. Yine taraflar ve davanın görüldüğü yer formüle ifadelerle tanıtılırdı. İ'lâmların muhatabı icra makamlarıdır. Yargı görevini yerine getiren mahkemeler kararları icra makamına bildirmek durumundaydılar. Şer'î hükümlere göre karar verildikten sonra, kâdı tarafından kararın gerekçelerinin anlatıldığı i'lâm hazırlanırdı Kadılar, verdikleri önemli kararları icranın başı durumundaki padişaha veya onun mutlak vekili sadrazama bildirmek zorundaydılar. Ayrıca i'lâmlarda belgenin sonunda şahitler listesinin yazılması zorunlu değildir. İ'lâmlar konularına göre, borç ikrarı ile ilgili i'lâmlar, alacağın ispatı veya ertelenmesine ilişkin i'lâmlar, kefalet, havale, istihkak, evlenme ve boşanma, vakıf, içki içme, zina vb. i'lâmlar şeklinde isimlendirilir (Akgündüz, 1988: 32). İncelediğimiz defterde Kazgâncılar esnâfının voyvodalar tarafına çıra verilmemesine ilişkin i'lâm kaydı (TŞS 47, 6/4) ile Peştemâlcî esnâfına müte'allik i'lâm kaydı (TŞS 47, 60/3) yer almaktadır.

4.3.5. Şukka

Merkezle taşra veya taşradaki iki yer arasındaki yazışmalar için kullanılan bir belge türüdür. Şukka, elkab, hatime, tarih ve mühür kısımlarından oluşur (Kütükoğlu, 1994: 233-235). İncelediğimiz 47 numaralı defterde 12 şukka kaydı mevcuttur. Bunların genel olarak konuları şöyledir:

Tablo 4. Defterde Kayıtlı bulunan Şukkalar

Sıra	Şukkanın Konusu	Belge Numarası
1	Askerden ihrac olanların üzerlerinde bulunan nizâmi elbiseler ve feslerin yerlerine yazılacak olan neferâta giydirilmesi arzı.	7/3
2	Asker hakkında Seyyid Mehmed Paşa tarafından gelen şukka kaydı.	11/3-23/1 tekrar edilmiş
3	Redifin mürûrları için şukka kaydı.	19/2
4	Reşid Mehmed Paşa Asâkir-i Hâssa-ı Şâhâne-i Mansûre'den vefât ve firâr edenlerin yerlerine kurâ, kasaba ve mahallâtın diğerlerini	21/1

	istememesiyle ilgili şukka kaydı.	
5	41 neferin 16'sının taburuna teslim olduğunu geri kalan 25 neferin fevt ve ihracları yerine diğerlerinin gönderilmesi ve firâriilerin bulunması, bulunmadığında yerlerine mahallerinden başkalarının gönderilmesi hakkında Kâ'imakâm Şakir Bey Efendi tarafından gelen şukka	23/2
6	Halid Paşa livâsının noksanını tamamlamak için Tokat hissesine düşen 26 askerin gönderilmesi hakkında Şakir Bey tarafından gelen şukka.	23/3
7	Halid Paşa livâsı için Tokat'tan gönderilen 26 neferden bir tanesinin çocuk olması sebebiyle geri gönderilmesi hakkında merkezden gelen şukka.	23/4
8	Tevzî' defteri hakkında Şakir Bey Efendi'nin şukka kaydı.	36/1
9	Halid Paşa alayı kurban bayramından önce Sivas'dan Ordu-yı Hümâyûn'a sevki lazım gelmiş ve alayın yüklerinin nakli için kazâlardan hayvan tertip olunan hayvanların tedarik edilip alayın kurban bayramından önce ulaştırılmasıyla ilgili şukka.	55/2
10	Asâkir-i Muntâzam-ı Şahâne'nin Samsun iskelesine çıkmış olan mühimmâtlarının Tokat kazâsıyla birlikte Niksar ve Karakuş kazâlarının da hayvanât yardımıyla adı geçen mühimmâtın tamamının Artıkâbâd kazâsına nakli ve teslîmiyle ilgili şukka kaydı.	81/2
11	Gülbahar Hâtûn vakfının kâ'imakâmı Tokatlı Mehmed Emin vefât edince yerine Seyyid Hüseyin'e tevcihi olunmuş ise de Menteşe sancağındaki Eski Hisar karyesi ile Tokat'daki taşhanın dört senelik geliri Hazine-i Evkâf-ı Hümâyûn'a teslîm olmadığı ve araştırılıp gönderilen pusulada dört senelik 4380 gurusu adı geçen ölünün vereselerinden toplanıp Evkâf-ı Hümâyûn hazinesine gönderilmesi ve hân ile ilgili bilgiler edinilmesi ve pûsulalar i'âdesiyle ilgili şukka.	84/1
12	Piyâde Asâkir-i Hassa ve Şâhâne dikimhânesi için iki çeşit iplik alınıp gönderilmiş ve ipliğin parasının istenilmesi ile ilgili şukka.	92/2)

4.3.6. Salyâne ve Masarifât Defterleri

18. yüzyılın başlarından itibaren Osmanlı halkının olağan vergiler yanında ödemek zorunda kaldığı "vilâyet masrafı" yükümlülüğünün ortaya çıkmasında Avrupa'dan Osmanlı Devleti'ne gümüş girişinin artması, 1584'te akçenin değerinin düşürülmesi, savaş tekniklerinin değişmesi, Celâlî isyanlarının yaygınlaşması, timar sisteminin bozulması, maaşlı kapıkulu askerinin sayısının giderek artması, devlet hazinesinin devamlı açık vermesi gibi nedenlerle merkezin peşin vergilerle gelirleri

artırmak istemesi ve bu isteğin bir sonucu olarak avarız vergilerinin sürekli hale gelmesi, imdâdiye adıyla yeni vergiler konması, boşalan timar topraklarının iltizama verilmesi, savaşlar ve iç güvenlik için valilerin kalabalık kapı halkı oluşturmalarına izin verilmesi gibi uygulamalar etkili olmuştur. Kısaca 16. yüzyıl sonlarından itibaren devletin malî, idarî, askerî yapısında meydana gelen gelişmeler “vilâyet masrafı”nı ortaya koyan önemli sebeplerdir. Kalabalık kapı halkı beslemek zorunda olan ve ciddi ekonomik zorluk çeken beyler ve paşalar, masraflarını padişahın izni ile halka yeni vergiler koyarak karşılamayı tercih ettiler. Böylece, bu vergileri düzenli toplamak amacı ile tevzi (salyâne) defteri uygulaması başladı (Açıkel ve Sağırılı, 2005a: 96).

Salyâneler bu olumsuz ekonomik durumda halka yüklenen yükümlülüklerden birisidir. Salyâneler, sancak ve kazaların yerel giderlerinin yanısıra, merkezden istenen nakdi yardımların karşılanması amacıyla yılda iki taksit olmak üzere (Rûz-ı Hızır ve Rûz-ı Kasım) halktan toplanan örfî vergilerdir. Ancak salyâneler merkez veya kazanın talebine göre, altı aylık dönemlerin haricinde ara dönemlerde de toplanabilmektedir. Salyâne olarak isimlendirilen bu vergilerin kayıtlarının tutulduğu defterlere “masarifât”, “tevzi” ya da “ale’l-hisâb defteri” de denilmektedir. (Beşirli, 2005: 273).

Salyâne defterleri şer‘iye sicillerine şu şekilde kaydedilmekteydi: “Defter oldur ki” girişinden sonra kapsadığı dönemin tarihi ve o dönemin masraflarının özetini içeren bölüm yer almaktaydı. Bu bölümünden hemen sonra masrafların listesi çıkarılmakta ve masrafların kuruş ve para cinsinden değeri verilmekteydi. Listenin hemen bitiminde genel toplam yer almaktaydı. Daha sonra ise genel toplamın kaza merkezindeki esnafa, hanlara, mahallelere ve nahiyelere düşen payları belirtilmekteydi. En son olarak da bu unsurlara düşen paylar kendi içerisinde bölüştürülürdü. Bu dağıtımda ilgili mahallenin, esnaf grubunun ya da köyün ödeme gücüne dikkat edilirdi (TŞS 47, 14/1).

Salyâne defterlerinin hazırlanması ve buna uygun olarak reâyâdan vergi tahsili belli bir düzende gerçekleşirdi. İlk olarak kadı başkanlığında vali, mütesellim ve voyvoda gibi üst düzey idareciler, â'yân, şehir kethüdası, esnaf kethüdarları ve ileri gelenlerden bazılarının hazır olduğu bir toplantı düzenlenirdi. Bu toplantıda “Masârifât-ı belde” gözden geçirilir, kamu harcamaları gider olarak sicile yazılırdı. Genel toplamın belirlenmesinin ardından kadı veya naibe her kuruşta bir para hesabı ile “harc-ı defter ve imza” ile diğer personel için “ihzarîye”, “hüddâmiye” vb. adlarda ücretler eklenirdi. Önceki dönemlerden vergi borçları kalmışsa o da genel toplama dâhil edilerek reâyâyâya paylaştırılacak şekilde hazır duruma getirilirdi. Bu usulle hazırlanan salyâne defterinin, bir sureti kontrol edilmesi için merkeze yollanırdı. Merkezdeki kontrolle, usulsüzlüklerin ve halka haksız vergi yüklenmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktaydı. Merkeze giden suret ilgili dairede görevli memurca kontrol edildikten sonra tasdik edilip, mühürlenirdi. Uygun görülen defter padişah onayından sonra ait olduğu kazaya geri gönderilir ve böylece vergilerin toplanması için gerekli izin sağlanmış olurdu (Açıkel ve Sağırılı, 2005: 100–103).

İncelediğimiz 47 numaralı defterde 10 adet salyâne kaydı bulunmaktadır. Bu kayıtlar;

Tablo 5. Defterde Kayıtlı bulunan Salyaneler

Sıra	Salyanenin Konusu	Belge Numarası
1	Dersa'âdet'ten Reşid Mehmed Paşa tarafına beş yüz sandık fişenk ile emri altında bulunan iki alây süvârisi iki tâbûr tobcu neferâtının kışlık elbiseleri gönderilmiş ve elbiselerin Bolos'a kadar nakli için gerekli olan 709 re's bârgîrin beheri 8 guruş olup Voyvoda Beyefendi tarafından bu masarifat Tokat'daki mahallelere, Tozanlu, Kafirni ve Komanat Nâhiyelerine ve re'âyâyâya dağıtılıp bölüştürülmüştür.	14/1
2	Mekkâreci nasb olunan Batmanoğlu Abraham zimmîye verilecek 80 bârgîrin toplam fiyatı 19.907 guruş derûn-ı şehir Tokat, Komanat ve Kafirni nahiyelerine taksim edilmiştir. En fazla hisse derûn-ı şehir Tokat'a 13.812 guruş isabet etmiştir.	26/1

3	251 senesi Saferi başından Recebin sonuna değin 6 ayda Tokat'ta tevârüd iden mübâşirân hizmetleri, asâkirânın konak yevmiyeleri ve sâ'ir masârifât-ı belde sandık emînleri ve re'aya mu'temedi ma'rifetiyle defter müfredâtı mahkemede yazılıp Dersa'adet'e takdim olunan defter Dersa'adet'den görevlendirilen Voyvoda Beyefendi tarafından mahallât, hırfet, re'âyâ Tozanlı, Komanat, Kafirni nahiyelerine dağıtılıp bölüştürülmüştür. Paranın toplanıp me'mûra teslim edilmesi.	37/1
4	Asâkir-i Mansûre-i Şahâne için Der-aliyye'den Samsun iskelesine gelen elbise ve tüfenkleri iskeleden kazâ be-kazâ Sivas'a gönderilmesi bâbında me'mûr mübaşir ve iki nefer kavâs ser-askeri ma'rifetiyle Tokat'a gelen mühimmâtın Bolas'a kadar ki naklinde gerekli olan araba ve bârgîrin ücreti re'âyâ, mahallât, Tozanlı, Kafirni ve Komanat nahiyelerine tevzî ve taksîm olunması ve paranın toplanıp me'murâ teslim edilmesi.	85/1
5	252 senesi Rebi'ü'l-evvelin 7. gününden 6 ay sonuna kadar mekkâreci ta'yin olunan Altunoğlu İsmail Efendi'ye verilecek 80 bârgîrin her biri yedişer yüz üç buçuk guruşdan mahallât, re'aya, Tozanlı, Komanat ve Kafirni nahiyelerine dağıtılıp bölüştürülmüştür ve bu paranın toplanıp me'mûra teslim edilmesi.	93/1
6	Der-Aliyye'den Ordu-yu Hümâyûn'da olan topçu alayı Bekir Bey'in tabûrına gönderilmiş olunan elbise ile Mirahur Süleyman Ağa'nın ma'rifetiyle gelen elbise, sepet ve sandukların kazâ be-kazâ nakli için gerekli olan araba ve bârgîrin değeri onar guruşdan mahallât, re'aya, Tozanlı, Komanat ve Kafirni nâhiyelerine tevzî' ve taksim olunup bu paranın toplanıp me'mûra teslim edilmesi.	95/1
7	Harput'ta bulunan suvâri Asâkir-i Hassa-i Şâhâne'nin elbise ve ayakkabıları ve Tophâne-i Amirem'den gönderilen humbara dânesi ve top mühimmâtı fermân-ı âli ile Samsun iskelesine gelmiş oradan kazâ be-kazâ nakliçün gerekli olan hayvan ve arabaya yüklenip gitmesi ve mühimmât mübaşirleri eliyle Tokat'dan Bolos'a kadar nakliçün gerekli olan 297 bârgîrin beheri onar guruşdan mahallât, re'aya, Tozanlı, Komanat ve Kafirni nâhiyelerine dağıtılıp bölüştürülmüştür ve bu paranın toplanıp me'mûra teslim edilmesi.	99/1
8	1251 senesi Şa'bânı başından 52 senesi Muharremi sonuna değin Tokat'da olan masârifat defteri Dersa'âdet'e takdîm olduktan sonra Voyvoda Bey tarafından hırfet, re'aya, mahallât, Tozanlı, Komanat ve Kafirni nâhiyelerine tevzî' ve taksim olunması ve bu paranın toplanıp me'mûra teslim edilmesi.	103/1
9	251 senesi Şa'bânı başından 52 senesi Muharremi sonuna değin 6 ayda medîne-i Tokat'ta tevârüd iden mübâşirân hizmetleri, asâkirânın konak yevmiyeleri ve sâ'ir masârifât-ı belde sandık emînleri ve re'aya mu'temedi ma'rifetiyle defter müfredâtı mahkemede yazılıp İstanbul'a takdîm olunan Tokat kazânın masârifat defteri.	106/2
10	Sivas vâlisi Mehmed Reşid Paşa mâ'iyetinde bulunan topçu asâkirinin elbiseleri ve sayfiyeleri ve piyâde Asâkir-i Hassa ve Şâhâne'nin sayfiye elbisesi Samsun'a çıkıp ve oradan kazâ be-kazâ nakli için gerekli olan araba ve hayvanâtın verilmesi fermânıyla	110/2

mühimmât me'mûru mübaşirleri ma'rifetiyle Tokad'a gelen ve Bolos karyesine kadar nakli için 260 bârgîrin ve 34 arabanın değeri mahallât, re'aya, Tozanlı, Komanat ve Kafirni nâhiyelerine dağıtılıp taksim edilmiştir ve bu paranın toplanıp me'mûra teslim edilmesi.

4.3.7. Mürâsele Kayıtları

Mürasele Arapça haberleşmek, mektuplaşmak demektir. Anadolu ve Rumeli kazaskerleri tarafından kadı ve naiblere tayinleriyle selahiyetlerini bildirmek için yazılan resmi emirler hakkında kullanılan bir tabirdir. Kadılar tarafından bir husus hakkında yazılan resmi kâğıtlara da mürasele denilirdi. Kadılar tarafından nüvvab (nâibler) nasbı hakkında yazılan tahrirat (mektup) için de Mürâsele-i Şer'iyeye tabiri kullanılırdı (Pakalın, 2004:621). İncelediğimiz 47 Nolu sicilde 3 adet mürâsele kaydı bulunmaktadır. Bunlar; Sultan Murad câmi'ine imâm nasb olunan Yusuf Efendi'ye müte'allik mürâsele kaydı (TŞS 47, 13/1), Katolik milletine müte'allik mürâsele kaydı (TŞS 47, 98/1), Sandık emini Hacı Hasan Ağa'nın mürâsele kaydı (TŞS 47, 142/4)

4.3.8. Layihâ

Layihalar herhangi bir konu hakkında görüşleri ve düşünceleri bildiren, rapor niteliğinde olan, bazı kişiler, yöneticiler ile devlet adamları tarafından, sorunların veya çözüm önerilerinin kaleme alınarak, doğrudan ya da dolaylı olarak hükümete, devlete, padişahlara ulaştırıldığı yazılardır. Layihalar padişahın isteği ile olacağı gibi, kendisine arz edilebileceği ve aksaklıkların giderilmesi için çözüm yollarının ortaya konulması şeklinde de olabilir (Yücel, 1974: 69).

İncelediğimiz 47 Nolu sicilde bir adet layiha kaydı bulunmaktadır. Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn'a tabi vakıfların mu'accelât, ferağ ve intikât harçlarının ne şekilde tahsil ve tevzî olunacağı hakkındadır (TŞS 47, 117/1).

4.3.9. Arz

Bir büyüğe sunma, takdim, resmi bir evrakın padişaha sunulması mânâlarını taşıyan arz kelimesi Osmanlı diplomatiğinde de aynı mânâyâ gelmektedir. Arz sözlü olarak da yapılmaktadır. Genelde resmî görevlilerin bir konu hakkında bilgi vermek veya dilekte bulunmak üzere sundukları resmî mâhiyetteki belgeler arz adını alır. Halkın özel dilek ve şikayetlerini dile getirdikleri belgeler ise arz-ı hâl (arzuhal) dir (Kütükoğlu, 1994: 217).

Arzlarda elkabdan sonra arzın yapılmasına sebep olan konu hakkında bilgi verilir. Sonra arzların bitiş formülleri şahsa göre yapılır. Arzlarda her zaman tarih bulunmaz. Ancak, özellikle kadılar tarafından sunulanlarda daha XVI. yüzyıl başlarından itibaren tarih atıldığı görülmektedir. Arzların sol alt köşesinde mutlaka arz sahibinin adı ve vazifesini ihtiva eden bir imza bulunurdu. İmzanın tam arkasına gelecek şekilde olmak üzere, kağıdın arka yüzüne arz sahibinin mührü basılırdı (Kütükoğlu, 1994: 218-219). İncelediğimiz 47 Nolu sicilde bir adet arz bulunmaktadır.

Gülbahar Hâtûn vakfına Sivas sancağında bulunan taşhânın hasılâtını gönderecek olan kâ'imakâm Tokatlı Mehmed Emin vefât edince yerine damadı Seyyid Hüseyin tayin edilmiştir. Ancak vakfın gelirinin iyi yönetilmemesi nedeniyle hasılat Evkaf Hazinesi'ne ulaştırılamamıştır. Bu durumun araştırılması için arz yazılmıştır (TŞS 47, 83/2).

4.3.10. Kaime

Arapça kökenli bir kelime olup birinci anlamı ayakta duran, ikinci anlamı bir şeyin yerine geçen manasını ifade eden kaim kelimesinden gelmektedir. Belge bahis konusu olduğunda ikinci anlamı kullanılmaktadır. Osmanlı diplomatiğinde kaime ismi iki ayrı tür belge için kullanılmıştır. Arıza ve tezkire yerine geçenler arızalar alt

makamdan üst makama yazılmasına karşılık kâimeler üst makamdan alt makama yazılırdı (Kütükoğlu, 1994:275). İncelediğimiz 47 nolu defterde bir tane kaime bulunmaktadır.

Mehmed Ali, Tokat'a bağlı Tozanlı nâhiyesinde isimleri bilinen kimseler ile İlbeylu kasabasından Şakir Bey ve Latif-zâde Hüseyin'den on beş bin beş yüz otuz dokuz guruş alacağını talep etmiş ve bu kişilerin sürekli mazeret bildirmesi üzerine Merkez'e arzuhal etmesi ile mübaşir olarak Hacı Mehmed'in gönderilmesi ve göreve başlaması için kaime irsâl olmuştur (TŞS 47, 53/1).

4.3.11. Emir-nâme

Farsça asıllı bir kelime olan nâme Türkçede “mektub”, “fermân”, “buyuruldu” manalarını ifade eder. Osmanlı diplomatiğinde nâme kelimesiyle yapılmış pek çok belge vardır. Emir-nâme de bu belgelerden bir tanesidir. Emirnâme, Osmanlı'da yüksek makamlardan mülki ve askeri erkana yönelik yazılan belgelere denir (Kütükoğlu, 1994: 145). İncelediğimiz 47 nolu defterde bir tane emir-nâme bulunmaktadır. Redîf-i Mansûre'nin me'mûriyetini hâvi emir-nâme kaydı (TŞS 47, 60/1)

4.3.12. Tereke

Tereke, vefât eden kişilerin geride bıraktığı menkul ve gayr-ı menkul her türlü malları, borç, alacak, vasiyet ve hibe gibi hak ve tasarrufların ayrıntılı bir dökümüdür (Öztürk, 1995:26).

Ölen kişinin mirasçılarının veya borçlularının talebi üzerine mirasa el koyarak mirasa konu olan malların tespit edilmesi, borçların ödenmesi veya ödeme şeklinin belirlenmesi, vasiyet ve hibelerin yerine getirilmesi, mirasın şer'î kaidelere göre paylaşılması ve bu kayıtların tutulması kâdılarının önemli görevlerindendi. Varis yoksa

miras Beytülmal (hazine) kalırdı. Beytülmal adına mirasa el koymak ve paylaşım sırasında orada bulunmayan veya küçük yaştaki mirasçının haklarının korunması da kâdının görevlerindendi. Bu konuda kâdının en büyük yardımcısı kassamlardı.

Tereke defterlerinin başına çoğunlukla defterin kime ait olduğuna dair bir başlık yazılırdı. Ancak her kayıta başlık yoktur. Tereke defterine ilk olarak ölen kişinin yaşadığı şehir, mahalle ve ardından adı ve babasının adı yazılırdı: “*Medîne-i Tokat’da Beybağı mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Azadoğlu Osman bin Halil...*” (TŞS 47, 69/1). Gayrimüslim tereke defterlerinin giriş cümleleri de aşağı yukarı aynı olmakla beraber “sakin” ve “fevt” kelimeleri yerine “mütemekkin” ve “halik” sözcükleri kullanılırdı: “*Medîne-i Tokat’da Çahkenli mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Ohan veled-i Marderos ...*” (TŞS 47, 91/2). Daha sonra mirasçılarının adları yazılırdı: “*verâseti zevce-i metrûkesi Maryem bint-i Serkiz ile sulbîye-yi kebîre kızı Marik ve sulbî sagîr oğlu Saroz’a münhasıra olduğu şer’ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra...*” (TŞS 47, 91/2). Mirasçı anne karnında ise “*haml-ı mevkûfe*” (TŞS 47, 34/2, 35/2) olarak belirtilirdi. Küçük yaştaki erkek çocuklar *sagîr* kız çocuklar ise *sagire*; büyük yaştakiler ise *kebir* ya da *kebile* şeklinde nitelenmiştir. Miras babadan kalıyorsa, erkek varis için *sulbî*, kadın varis için *sulbiye*, anneden kalıyorsa, erkek varis için *sadrî*, kadın varis için *sadrîye* tabirleri kullanılmıştır.

Defter hazırlanırken orada olmayan mirasçılar “*...ve gâ’ib-i ani’d-diyar Ahmed ‘e...*” (TŞS 47, 30/1) ve ölenin birden fazla eşi varsa onların da adları “*zevceteyn-i metrûketeyn Elif bint-i Hüseyin ve Şerife bint-i İbrahim...*” (TŞS 47, 73/1) terekeye yazılırdı.

Tereke defterleri; ölen kişilerin hayatta iken tasarruflarında olan dükkân, bağ, çiftlik, hayvan, her türlü ev eşyası vb. mallarının miktarını içermekte; bütün malların tahmini veya müzayede ile satılması sonucu ortaya çıkan fiyatlarını ortaya koymaktadır. Defterlerdeki fiyatlar, birbirleriyle karşılaştırıldığında bunların değişken ve rayiç bedeller olduğu anlaşılmaktadır (Özyurt, 1991: 95).

Ölenin küçük çocukları varsa, büyüyene kadar kadı kendilerine kalan mirası gözetmek için aileden veya mahalleden uygun birisini vasi olarak görevlendirirdi (TŞS 47, 9/2).

İslam miras hukuku gereğince terekenin varisler arasında paylaştırılmasının bazı şartları vardır. Mirastan en fazla pay erkek çocuğa, kız çocuklarına ise erkeğin yarısı kadar pay verilirdi. Doğmamış çocuğa da erkek çocuk kadar hisse verilirdi. Belli hissesi olan akrabalara “ashâbu’l-ferâ’iz” denirdi. Birinci derecede miras hakkı olan grup Kur’an, sünnet ve icma ile belirlendiğinden dolayı ikinci derecedeki mirasçılar ancak bunlar yoksa veya bunlar hisselerini aldıktan sonra kalan bir şey olursa mirastan pay alabilirlerdi. Ashâbu’l-ferâ’iz 12 kişidir. Bunlardan on tanesi “nesebî”, iki tanesi “sebebî”dir. Nesebi olanların yedisi kadın, üçü ise erkektir. Bunlar, şu şekilde sıralanabilir: Baba (eb), babanın babası (cedd-i sahîh), ana bir erkek kardeş (ahi li-ümm), ana (ümm), ananın anası/babanın anası (cedde-i sahîha), öz kız (bint), oğlunun kızı (bintü’l-ibn-i), ana baba bir kız kardeş (uht le-humâ), baba bir kız kardeş (uht li-eb), ana bir kız kardeş (uht li-ümm). Sebebî olanlar ise; koca (zevc) ve karıdır (zevce) (Cin ve Akgündüz 1995: 121).

Ölen kişinin mirasçısı yoksa terekenin tamamı, mirasçısı olup hisse artmışsa artan kısım Beytülmal’e teslim edilirdi (TŞS 47, 116/1, 97/2 vd.). Ölen kadın ise ve mirasçı olarak yalnız kocası kalmışsa, kocaya terekeden 1/2 hissesi verilir, geri kalan ise

Beytülmal'e bırakılırdı. Ölen kocaysa ve mirasçı olarak geride yalnız karısı kalmışsa, kadına 1/4 hissesi verildikten sonra mirasın kalan kısmı Beytülmal'a verilirdi. 47 numaralı defterde yer alan bir terekede ölen kişinin malları eşinden başka mirasçısı olmadığından Beytülmal'e bırakılmıştır (TŞS 47, 31/1). Bütün bu şartlar mahkemeye başvuran Gayrimüslimler için de geçerliydi. Mirasçıların ortaya çıkması durumunda Beytülmal'e itiraz edip mahkemeye başvurup miraslarını isteme hakları vardı (TŞS 47, 50/2, 67/1 vd.).

47 Numaralı Defter'de birbiriyle akraba kişilerin ardı ardına ölümü sonucu ortaya çıkan tereke kayıtları da bulunmaktadır. Örnek olarak şu kayıt verilebilir: *“Beybağı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mustafa nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Fatma bint-i Abdullah ile sulbî sagîr oğulları Hasan ve Ahmed'e münhâsıra olub merkûm Ahmed hisse-i irsiyesin âlâ tarîki'l-hârici 'ş-şer'i tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan ahz eyledikten sonra bâkî tereke kable'l-kısme merkûm Hasan dahi fevt olub verâseti anası mezbûre Fatma ile li-ebeveyn er karındaşı Ahmed'e münhâsıra olub kable'l-kısme merkûm Ahmed dahi fevt olub verâseti zevce-i metrûkesi Ayşe ile anası mezbûre Fatma ve sulbîye-yi sagîre kızı Hafize'ye münhâsıra olub kable'l-kısme mezbûre Ayşe dahi fevt olub verâseti sulbîye-yi sagîre kızı Fatma'ya münhâsıra...”* (TŞS 47, 112/2). Daha sonra eklenen belge adeta bunun devamı olup *“Fatma dahi fevt olub verâseti oğlunun kızı sagîre-i mezbûre münhâsıra olduğu”* (TŞS 47, 112/3) ve sonrasında *“Derûn kassâmda muharrer sagîre-i mezbûre Hafize'nin ba'de'l-harc ve'l-masârif gayr-i ez eşya sekiz yüz guruş nakd-i mevcûdu olub vasî-i mansûbu el-Hac Mehmed'e⁵dahî el-Mu'izâde Salih Efendi'nin kefâletiyle vasî-i merkûm yedine sekiz yüz guruş nakden teslim olmuştur. Meblâğ-ı*

⁵ Dört kelime okunamadı.

mezbûr merkâm yedinde altmışar para üzere istirbah olub yevmî on beşer para nafâka ve kısvesine mahsûs olunacaktır. Mâ-bâki nemâsı asıl sekiz yüz guruş üzerine zam olunacaktır'' açıklaması yer almaktadır.

Terekelerde malların listesi ve toplam fiyatları tespit edildikten sonra yapılan zorunlu harcamalar minha'l-ihracat başlığı altında toplanırdı. Bu zorunlu harcamalardan önemli olanları şunlardır: Resm-i kısmet (tereke taksiminde kadıların aldığı ücret), kâtibîye (yazıcı ücreti), ihzarîye (mahkemeye çağırma masrafı), kaydiye (kayıt karşılığı alınan ücret), kalemiye (yazı yazılması karşılığı alınır), hüddâmiye (hademe ücreti), çukadâriye (hizmetçi ücreti). Devletin terেকে paylaşımı dolayısı ile koyduğu vergiler de terেকে toplamına göre alınırdı. Terekedeki malların satılarak alınan paranın mirasçılara taksimi gerekiyorsa, satışta görev ifa eden dellallara, muhamminlere (mallara bedel takdir edenler) terekeden ödeme yapılırdı. Bu zorunlu harcamalar kısmında ölenin vasiyeti de dikkate alınırdı. Örneğin Fatma isminde birisi hayattayken Derviş Mehmed'e vasiyet ettiği malının 3'te biri olan 5.240 kuruş, varislerin kararı ile terekenin zorunlu harcamalar kısmında yer almıştır (TŞS 47, 70/1). Na'lbând Süleyman'ın vasiyeti gereğince techîz ve tekfîn masrafı (cenaze masrafları) 300 kuruş olup bu miktar terekenin zorunlu harcamalar kısmında yazılmıştır (TŞS 47, 73/1). El-Hac Salih isimli şahsın yemin ve oruç kefâreti vasiyeti gereğince 160 guruş olup, bu miktar zorunlu harcamalar kısmında yer almıştır (TŞS 47, 109/1). Kişinin vasiyeti ancak terekedeki miktarın 1/3'üne kadar gerçekleştirilirdi. Zorunlu harcamalar kısmında beytûlmala hizmet, diğer masraflar, varsa kayyımlık ve vâsi ücretlerine de yer verilmekteydi. Eğer ölen erkekse karısının mehri de zorunlu harcamalar kısmına dâhil edilirdi.

Terekeden yapılan zorunlu harcamalardan sonra mirasın taksimine geçilirdi. Kişi borçluysa önce borçları ödenir, kalan kısım olursa mirasçılara dağıtılırdı. Sözlükte “ bir şeye düşkün olma”, “bağlanma”, “ısrar etme” anlamlarına gelen gurm (garm) ve bu kökten türeyen garâmet kelimeleri örfte, borç-borçlu veya alacaklı-borçlu arasındaki bağla ilgili olarak “borcu ödeme” ya da “ödenmesi gereken borç” anlamında kullanılmaktadır. Garîm kelimesi ise, hem alacaklı hem de borçlu manasına gelirken garim sadece “borçlu” anlamında kullanılır. (Bardakoğlu, 1996:359). 47 Numaralı Defter’de bazı borç terekeleri de vardır. Bunlardan bir kısmı sicile “gurema defteri” olarak işlenmiştir (TŞS 47, 74/2).

Terekelerde Müslîm-Gayrimüslîm ilişkilerine ve Gayrimüslîmlerin Osmanlı bürokrasisiyle ilişkilerine dair örneklere de rastlamaktayız. Örneğin 47 numaralı defterdeki (TŞS 47, 73/1) Na’lbând Süleyman bin Hızır, Mısırlı Ohannes’e, Kemaloğlu Artin’e ve Boyacı Karabet’e borç verdiği terekesinde kaydedilmiştir.

Müslim ve Gayrimüslim terekeleri şekil olarak aynıdır. Ancak terekeler yazılırken kullanılan terimler farklılık göstermektedir. Ölenlerin yaşadıkları yer ifade edilirken Müslimler için “...sâkin / sâkine”, zimmîler için ise “...mütemekkin /mütemekkin” terimleri kullanılmıştır. Ölen şahıslar için de kullanılan terimler farklıydı. Müslimler için, “müteveffa / müteveffiyeye / fevt olan”, zimmîler için “hâlik /hâlike olan” tabirlerine yer verilmiştir. Ölen kişi babasının adı ile belirtilirken Müslimlerde “oğlu / kızı” demek için “bin / bint”; Gayrimüslimlerde “oğlu” yerine “veled” terimi yazılırdı. Burada techîz ve tekfîn masrafı kısmı Müslim terekelerinde, “Müteveffâ-yı mezbûrun techîz ve tekfînine masraf”, zimmî terekesinde ise: “lâşesine masraf” olarak belirtilirdi.

47 Nolu Tokat Şer‘iye Sicil Defteri’nde 48’si Müslümanlara 14’ü Gayrimüslimlere ait olmak üzere toplam 62 adet tereke defteri mevcuttur. (Bkz. TŞS 47, (9/2), (10/1), (15/1-16/2 tekrar), (17/1), (19/3), (24/1), (30/1), (31/1), (31/2), (32/1), (32/2), (33/1), (34/2), (35/1), (35/2), (36/2), (48/2), (49/1), (49/2), (50/1), (50/2), (51/1), (51/2), (54/2), (55/1), (61/1), (61/2), (61/3), (66/1), (66/2), (67/1), (67/2), (68/3), (69/1), (70/1), (71/1), (71/2), (72/2), (72/3), (73/1), (74/2), (75/1), (79/1), (80/1), (80/2), (82/2), (82/3), (87/1), (87/2), (91/2), (97/2), (109/1), (112/1), (112/2), (112/3), (113/1), (113/2), (114/1), (115/2), (115/3), (116/1), (120/1).

4.3.13. Asâkir-i Mansûre Masarifi Hasılat Defteri

II. Mahmut, XVI. yüzyıl sonlarında bozulmaya başlayan, XVIII. ve XIX. yüzyıllarda artık disiplin ve düzenin kalmadığı bir isyan yuvası haline gelen Yeniçeri Ocağı’nı 1826’da kaldırdı (Özcan, 1991:157). Yeniçeri Ocağı’nın yerine kurulan orduya Hz. Peygamber’in ismine izafetle Asakir-i Mansure-i Muhammediye adı verildi. En yüksek rütbeli subaydan ere kadar her neferin aylık maaş ve tayinatı vardı. Yeni ordunun giderlerinin karşılanması için ayrı bir hazine kurulmuştu. Mansure Hazinesi adı verilen bu müesseseye yeni gelir kaynakları bulunmuş, böylece devlet hazinesine yük olmasından kaçınılmıştır (Özcan, 1991:457).

Tablo 6. Defterde Kayıtlı bulunan Asâkir-i Mansûre masarifi hasılat defteri

Sıra	Asâkir-i Mansûre Masarifi Hasılat Defterinin Konusu	Belge numarası
1	Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen Voyvoda Hüseyin Bey ma‘rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi Recebü’l-ferdin guresinden ahîrine kadar vukû‘ bulan hasılât defteri .	24/2
2	Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen Voyvoda Hüseyin Bey ma‘rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi Şevâli’l-mükerrerminin ibtidâsından ahîrine kadar vukû‘ bulan hasılât defteri.	58/1
3	Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen Voyvoda Hüseyin Bey ma‘rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi Zi’l-hicce’sinin guresinden ahîrine kadar vukû‘ bulan hasılât defteri.	76/3
4	Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen Voyvoda Hüseyin Bey	89/1

	ma'rifetiyle bin iki yüz elli iki senesi Muharremi'l-harâmın ibtidâsından ahîrine kadar vukû' bulan hasılât defteri.	
5	Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen Voyvoda Hüseyin Bey ma'rifetiyle elli iki senesi Saferü'l-hayrın gurrasinden ahîrine kadar vukû' bulan hasılât defteri.	145/2

4.3.14. Diğer Belgeler

Devlete ait çeşitli mal ve eşyalar bir yerden bir yere nakledilirken yol üzerlerinde bulunan kaza menzilhanelerine uğrar, herhangi bir sorun olup olmadığı tespit edilirdi. Bu durum defterlere kaydedilirdi. 47 Nolu Tokat Şer'iyye Sicil Defteri'nde "vusul kaydı" diyebileceğimiz belgeler bulunmaktadır.

[s. 1/1], [s.2/1], [s.2/2], [s.2/3], [s.4/3], [s.143/1], [s.143/5] : Tayin hücceti

[s.1/3] : Altın rayic fiyatları hakkında emr-i âliden gelen hülâsa.

[s.2/4], [s.3/4], [s.5/3], [s.5/5], [s.146/1], [146/5] : Hazine irsâl kaydı.

[s.2/5] : Bu sene-i mübarekte keçi ve koyundan hasıl olan iç yağını her bir batmanı dokuz guraşa görevli olan kişinin mumhâneye vermesi, vermediği halde Hakim ve Voyvoda tarafından parayla cezalandırılması.

[s.2/6] : Tokat voyvodalığı mukâta'aları bedeli hülâsası.

[s.3/1], [s.143/2] : Narh

[s.3/2]: Reşid Mehmed Paşa emrinde bulunan Asâkir-i Hassa-i Şâhâne binbaşlarından Haydar Bey Trabzon'a birâderini görmek için gitmiş ve geri dönerken uğradığı kazâ ve kasabâtda misafir olarak ağırlayan Canik memuru Osman Paşa tarafından yedine verilmiş olan bir kıt'a ile Tokad'a vardığına dair kayıt.

[s.3/3] : Ders veren Ayasofya cami'i hocalarından Mahmud Efendi'nin medrese talebesi kız kardeşi oğlu Şeyh Musa Efendi'nin dahil olduğu kaza ve kazabattan kira ile tutulan atlarla ser- asker paşanın buyurıldığıyla Tokat'a varmış olduğu kaydı.

[s.3/5] : Ser-asger paşa hazretlerinin kavâslarından iki nefer me'mûriyetlerinin sonunda Der-Aliyye gitmek için kethudâ İsmail Bey Efendi'nin buyurıldığı kaydı.

[s.4/1] : Tokat kazasından istenilmiş olan emval-i mirî ve sâ'irenin pusulasında sancak masarifâtı için yetmiş bin üç yüz bir guruş istenilmiştir.

[s.4/2] : Sivas sancağında kâ'in İlbeylu kazasından yıllık müretteb olan 2.500 vukiyye gühercilerin bedeli hesablanarak zamanında gönderilmesi ve Tokat me'a'n nevâhi hissesi bin sekiz yüz guruştur.

[s.5/1], [s.5/2] : Darende-i tezkere, [s. 144/5] : Tezkere

[s.5/4] : Sivas'tan istenilmiş olan demirci amelesinden Dersa'âdet'e gönderilen usta ve kalfaların mübaşir tarafından Tokat'a teslimi.

[s.5/6] : Sivas mübâya'acısının Darbhâne-i Amire'ye aid olup tatar Bekir Ağa tarafından Dersa'âdet'e götürülen mübâya'a akçesinin Tokat'a vardığı kaydı.

[s.5/7], [s.6/1], [s.6/2], [s.142/2], [s.142/3] : Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne askerlerin ma'âş, tayinat ve sâ'ir masarifâtları için gönderilen hazinenin Tokat'a ve [s.1/2] Sivas'a ulaştığının kayıtları.

[s.7/1],[s.143/3],[s.143/4], [s.143/6], [s.142/1]: Asâkir-i Hâssa-i Şâhâne'nin ihtiyaçlarının gönderilmesi kaydı.

[s.7/2] : Sivas ve El-hakarık ve Diyarbekir vâlisi ve Ma'âden-i Hümâyûn Veziri Mehmed Reşid Paşa'ya Tophane-i Âmire'den gönderilen humbara danesi ve tob mühimmâtı Samsun İskelesinde bir kısmı zâyi' olduğundan tekrar mühimmât tertîb edilip Samsun iskelesine gönderildiği ve bir parçasının Tokad'a sağlam olarak vardığı kaydı.

[s.8/1] : Tokat'da Kabili Mehmed Paşa ve İbrahim Paşa vâkıfları muhasebe defteri

[s.11/1] : Devletlû Halil Paşa livâsının noksanı için Sivas sancağından tertip edilmiş 250 nefer nefsi-i Sivas ve hâvi olduğu kazâların nüfus-ı mevcûdesine göre dağıtılıp Tokad me'a'n-nevâhi ve Şarkipâre kazâsı hissesine isâbet iden kırk dört neferdir.

[s.12/2] : Sivashlı Halid Paşa livâsı noksanı tamamlamak için müretteb buyurulan Asâkir-i Mansûre'den Tokad nevahi hissesine isâbet iden askerlerin ber-mûcib-i taksîm hülâsası.

[s.28/1] : Mübaya'a emrine şerh

[s.44/1] : Kalhâne'de çalışanların isimleri.

[s. 62/2] : Avâız defterinin müfredât defter kaydı bölümü.

[s. 76/1] : Zehâyir defteri.

[s. 83/1] : Gülbahar Hatun Vakfı'nın muhasebe kaydı.

[s. 101/1] : Ali Tusî Vakfı'nın muhâsebe defteri.

[s. 146/2] : Af kaydı

[s. 146/3], [s. 144/4] : İhtida kaydı

[s. 146/4] : Halid Paşa livâsı alayından nefer İsmail hasta olduğundan askerlikten ihrac edilmesi için ruhsat tezkeresinin verilmesi kaydı.

[s. 145/1] : Cizye evrâk bohça kaydı.

[s. 144/1] : Şehzâde Nizamedin'in doğumu bildiren kayıt.

[s.144/2], [s.144/3] : Sıla-i rahim etmek üzere izin verilme kaydı.

5. TOKAT KAZASININ İDARİ YAPISI

Kadı Burhaneddin Ahmed'in ölümü ile Osmanlı hükümdarı Bayazıd harekete geçerek bölge halkının da kendisine taraftar olmasından dolayı Sivas, Tokat ve Amasya'yı 1398'de ele geçirdi. Tokat'ın adı Daru'n-nasr olarak değiştirildi (Şimşirgil, 1990: 20-21)⁶.

Tokat, Osmanlı Devleti zamanında farklı dönemlerde beylerbeylik merkezi (Amasya, Sivas ve Tokat sancaklarından oluşan Rumiyye-i Suğra eyaleti), sancak ve kaza statüsünde Osmanlı taşra teşkilatının idari birimlerinden biri olmuştur (Mercan ve Ulu, 2003:XXVI). Tokat'a atanan ilk Osmanlı yöneticisi Torumtay-zâde Kaya Paşa'dır (Beşirli, 2005:9). 1413 yılında Amasya, Tokat ve Sivas'ı kapsayan, üçüncü bir idari birim olarak kurulan Rum Beylerbeyliğine dâhil edilmiştir (Şimşirgil, 1989: 290–291). 1413–1520 Rum eyaletinin merkezi, bazen Amasya bazen de Tokat olmuştur. 1520 yılında eyalet merkezi Sivas'a taşındı ve bu tarihten itibaren Rum beylerbeyleri Sivas'ta oturmaya başladılar. Bu yeni düzenlemeyle birlikte Tokat şehri, sadece kaza merkezi olarak kaldı. Tokat kazası, 1520'den 1600'lere kadar Tokat merkez nahiyesi, Cincife, Gelmuğat, Kafirni, Kazabad, Komanat, Tozanlu, Venk ve Yıldız olmak üzere toplam dokuz nahiyeden oluşmaktaydı (Açıkel, 1999: 47-50).

⁶ Tokat'ın Osmanlı dönemi tarihi için şu eserlere bakılabilir: M.Tayyib Gökbiçgin, "Tokat", *İA*, c.12, İstanbul 1979, s. 401; İ.H. Uzunçarşılı, *Tokat Kitabeleri*, Yayına Hazırlayanlar: M.Mercan ve M.E. Ulu, Ankara 2003; Yurt Ansiklopedisi Türkiye İl İl; Dünü, Bugünü, Yarını, Tokat Md. İst. Anadolu Yay. 1984, c.10, s.7065

1659 tarihinde ise Rum Hazine Defterdarlığı'na bağı mukataalar voyvodaya iltizam edilince Tokat, voyvodalık merkezi haline geldi ve şehir bu konumunu 1840 tarihine kadar sürdürdü. Voyvodalar, kendilerine verilen gelir bölgelerinin idarî yöneticileri olup, aynı zamanda hazine gelirlerini toplayarak vergi tahsildarlığı işlevini de üstlenmekteydiler. Tanzimat'la beraber Tokat Voyvodalığı "Muhassıllık" haline getirildi ve Tokat'a özellikle mali işleri idare eden bir muhassıl atandı. Tanzimat reformlarının bir sonucu olarak Tokat muhasıllığına Artukabad, Kazabad, İspile-Şarkipare kazaları bağlandı. 1842'de muhassıllıkların kaldırılmasıyla Tokat kazasına Mehmed Ağa müdür olarak atandı (Açıklık, 2003:256).

Osmanlı Devleti'nin mülki taksimatındaki en köklü düzenleme, 1864 yılında "Vilayet Düzenlemesi" ile gerçekleştirildi. En büyük idari üniteye "vilayet" adı verilerek, vilayet sancaklara, sancak kazalara, kaza karyelere bölündü. Vilayet amirine "vali", sancak amirine "mutasarrıf", kazanın yöneticisine "kaymakam" denildi. Köyler ise halkın seçeceği muhtar tarafından idare edilecekti. 1867 yılında Tokat kazası eskiden olduğu gibi, Sivas sancağına bağı kalmakla birlikte nahiye ve köylerin sayısı değişmedi. 1870'de Şarkipare, Artukabad ve Kazabad nahiyelerinin eklenmesiyle nahiye sayısı 6'ya çıktı. Tokat kazası kaymakam başkanlığında Kaza İdare Meclisi tarafından idare edilmeye başlandı (Açıklık, 2003: 259).

1870 yılında Tokat belediye teşkilatına kavuştu. Nüfus ve gelirlerinin fazlalığı ile ehemmiyetli mevkisi dolayısıyla padişah iradesiyle 1879 yılında Tokat kazasına, Sivas vilayeti dahilinde sancak (liva) statüsü verildi. Tokat sancağına Niksar, Erbaa ve Zile kazaları yakınlıkları nedeniyle bağlandı. 1908 yılında Reşadiye'nin de eklenmesiyle Tokat, dört kazalı bir sancak haline geldi. Tokat'ın sancaklık statüsü 1920 yılına kadar devam etti. 31 Mayıs 1920 tarihinde TBMM İcra Vekilleri'nin aldığı bir

kararla bağılı bulunduğu Sivas vilayetinden ayrılarak müstakil bir vilayet haline getirildi. (Açıkel, 2004: 334).

5.1. Merkez (Nefs-i Tokat) ve Mahalleler

47 Nolu Şer‘iye Siciline göre 1835-1837 yılları arasında Tokat’ta toplam 80 mahalle bulunmaktadır. Mahalle kayıtlarında aynı adı taşıyan mahallelere iki kere rastlanmaktadır. Örneğin, Dıraz, Mihmad Hacib ve Sovuk Pınar mahalleleri hem müslim hem gayrimüslim mahalle adı olarak geçmektedir. Bunlar ayrı mahallelerden ziyade tek bir mahalle olarak ele alınabilir. Feridun Emecen, bu tür durumdaki mahalleleri iki farklı mahalleden ziyade iki ayrı grubu statü ve mali açıdan birbirinden ayırmak için tahrir kâtibinin uyguladığı şahsi bir yöntem olarak değerlendirmektedir (Demir, 2007: 77). Ayrıca, mahalle yazımında bazı mahalleler “atik” ve “cedid”, “kebir” ve “sagir” şeklinde ayrı ayrı yazılmıştır. Bu durum Debbaghane-i Atik, Debbaghane-i Cedid, Terbiye-i Kebir, Terbiye-i Sagir mahallelerinin yazımda açıkça görülmektedir. Belirtilen nedenlerle iki kez yazılan mahalleler tek olarak kabul edildiği takdirde Tokat’ın mahalle sayısı 72’ye gerileyecektir.

Defterde geçen mahalleler aşağıda tabloda gösterilmiştir. Tokat Belediyesi’nin bugünkü mahalle dağılımına bakıldığında bu mahalle isimlerinin çoğunun aynen kaldığı ya da ufak değişikliklerle korunduğu görülmektedir⁷. Tabloyu oluştururken Müslim ve Gayrimüslim mahalleler olarak ayırmadan bir arada verdik. Çünkü mahalle ismi Müslim veya zımmî olarak belirtilse bile halk birbirine karışmış durumdadır. Müslim mahallesinde Gayrimüslim, Gayrimüslim mahallesinde de Müslim yaşadığı

⁷ Tokat’ın günümüzde mahalle sayısı 41 olup mahalle adları için Tokat Belediyesi’nin <http://www.tokat.bel.tr/MahalleMuhtar.asp> ve Tapu Kadastro Bölge Müdürlüğü’nün <http://www.e-tkbm.gov.tr/publisher/tkdurumilce.asp?ilceid=850> linklerine bakılabilir.

görülmektedir. Bundan dolayı bu mahalleleri Müslim ve zimmî mahalleleri olarak birbirinden ayırmak mümkün olamamaktadır.

Tablo 7. 47 Numaralı Defterde Adı Geçen Mahalleler

Acebşir	Mehmed Paşa*
Akdeğirmen-i Müslîm*	Melik Danişmend
Akdeğirmen-i Zimmî	Menice
Alaca Mescid	Meydân-ı Müslîm
Aleksan	Mihmâd Hâcib-i Müslîm
Ankara	Mihmâd Hâcib-i Zimmî
Baba Osib	Monla Bektaş
Baslak	Muslihiddin
Beybağı*	Müslim Bölüğü
Cami'-i Kebîr*	Ovannes
Cedîd	Rüstem Çelebi
Cemaleddin*	Sabunhane
Çaşnıgir	Sâmyeli
Çay-ı Müslîm*	Sarı Güllük
Çay-ı Zimmî	Semerkindî*
Çahkenli	Seyfeddin
Çilehâne	Seyyîd Necmeddin*
Çilfek	Simavon
Debbâğhâne-i Atik	Siyahpuş
Debbâğhâne-i Cedîd	Sovukpınâr-ı Müslîm*
Dere	Sovukpınâr-ı Zimmî
Dırâz-ı Müslîm	Sofiyyun
Dırâz-ı Gebrân	Suiçmez
Hâcî İbrahim	Şuca'eddin
İvâz Paşa	Taşçı Mahmud
Gaybî	Taşnerdibân
Geyrâs*	Tatar Hacı
Güzelaşçı	Terbiye-i Kebîr
Halid	Terbiye-i Sagîr
Hacı Hasan Bölüğü	Vartan
Hoca Ahmed*	Veled-i Ayas
Hoca İbrahim	Veled-i Aynî
Horuş	Yahudiyan
İçmesu	Yar Ahmed*
İplik Pazarı	Yaş Meydân
İsa Fakîh	Yazıcık
Ka'be Mescidi*	Za'im
Kaya	Zilli Hacı
Keçeciler	Zincirlikuyu
Kirkor	
Mahmud Paşa*	

(*işareti bulunan mahalleler 2009'da Tokat Belediyesi taksimatında adını koruyan eski mahallelerdir.)

İncelediğimiz defterdeki belgelere baktığımızda Tokat'taki mahalle yapılanmasında din ve zanaatkârlık önemli bir yer tutmaktadır. Tokat'taki kent yapılaşmasında Müslîm-Gayrimüslîm mahalle isimlerine rastlanmaktadır. Bir kısım mahalleler adlarını genellikle önde gelen şahsiyetlerin isimlerinden almıştır. Örneğin; Mehmed Paşa, Hâlid, Molla Bektaş, Hacı İbrahim, Hoca Ahmed vb. Diğer bir kısım mahalleler ise buldukları mevki ile adlandırılmıştır. Örneğin; Beybağı, Yaşmeydan, Sarıgüllük vb. Bazı mahalleler ise orada mevcut camii ya da mescid adıyla anılmıştır. Örneğin; Kâbe Mescidi vb. Kimi mahalleler ise bölgede yapılan ekonomik faaliyetlerden adını almıştır. Örneğin; İplik Pazarı, Keçeciler vb. Gayrimüslîmlerin ise yaşadıkları mahallelere kendi anlayışları doğrultusunda isim verdikleri görülmektedir. Müslümanlarla birlikte yaşadıkları mahallelerin adlarının sonuna “zimmî” kelimesinin getirildiğini görmekteyiz. Örneğin, Mihmâd Hacib-i zimmî, Çây-ı zimmî vb. Bazı mahalleler Gayrimüslîmlerin ileri gelenlerinden adlarını almıştır. Örneğin, Aleksan, Babaosib vb. Musevilerin yaşadığı mahalle ise “Yahudiyan” olarak adlandırılmıştır.

Her ne kadar aynı dine mensup olanların bir arada yaşadığı bir mahalleleşme anlayışı varsa da farklı din mensuplarının aynı mahallede yaşadıklarını incelediğimiz belgelerde görmekteyiz. Örneğin bir Müslüman mahallesi olan Hoca Ahmed'de Kivork veled-i Karabet yaşamaktaydı (TŞS 47, 67/2) veya Gayrimüslim mahallesi olan Çây-ı zimmî'de Mehmed bin Hüseyin de ikâmet etmekteydi (TŞS 47, 75/1). Bunun gibi örnekler çoğaltılabilir. Dolayısı ile bu mahalleleri Müslim ve zimmî mahalleleri olarak kesin çizgilerle birbirinden ayırmak mümkün değildir.

II. Mahmut, İstanbul'da 1829 yılında, taşrada (Kastamonu-Taşköprü) 1833-1836 yılları arasında, halkın hükümetle olan münasebetlerinde aracılık yapmak üzere

muhtarlık teşkilatını kurdu (Çadircı, 1991: 38). İncelediğimiz defterde muhtar tayini ile ilgili belgeler yer almaktadır (TŞS 47, 143/5 vb.)

Tokat'ta genel olarak sokak cephesinde olmak üzere küçük zanaat ve ticaret işletmeleri evlerin arasında ya da evlerin giriş katlarında bulunmaktaydı. Bununla birlikte belirli yerlerde çeşitli esnaf gruplarının yoğunlaştığı da görülmektedir. Bu da o sokaklara yoğunlaşan iş kolunun isminin verilmesini beraberinde getirmiştir. 47 numaralı defterde bazı sokak kayıtları da bulunmaktadır. Ancak bu sokaklara bakıp da Tokat'daki sokak sayısı konusunda net bir rakama ulaşmak imkansızdır. 47 numaralı defterde bu dükkânların yoğunlaştığı bazı sokak kayıtları da bulunmaktadır.

Tablo 8. 47 Numaralı Deftere Göre Tokat'da Bulunan Sokak/Sûk (çarşı) İsimleri

Attarlar	Kazgâncılar	Penbeciler	Sipahi Pazarı
Debbağlar	Meydân	Peştambalçılar	Sulu Sokak
Dikiciyan	Meyvehâne	Sarraçlar	Tacirler
Haffâfân	Mahkeme	Sarıkcılar	

Tokat'da mahalleler dışında bir de mevzi olarak adlandırılan bağlık ve bahçelik alanların bulunduğu mevkiler vardır. Bunların bir kısmı şehrin içinde yer aldığı gibi bir kısmı da şehrin dışında kalmaktaydı. 47 numaralı defterde bu şekilde 22 mevkinin adı geçmektedir.

Tablo 9. 47 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'nde Adı Geçen Mevkiler

Ağbayır	Derbend	Kaşıkcı Depesi	Okeb
Ahmaklar	Doğancı	Kenisa	Omcalık
Biskeni	Geksi	Keşiş	Varaz
Çağagölü	İzbesti	Keşiş Deresi	Zillioğlu Depesi
Çay	Kabili Çayı	Kocacık	
Çiftlik Deresi	Kabili Çayırı	Nehr-i Kebir	

5.2. Nahiye ve Köyler

47 numaralı sicil kayıtlarına göre 1835–1837 yıllarında Tokat'a bağlı 5 nahiye bulunmaktadır. Bu nahiyeler, nahiye hisselerine düşen salyane ve avarız ve masârifat bedellerine göre değerlendirildiğinde en büyüğünün Tozanlu nahiyesi olduğu

görülmektedir (TŞS 47, 99/1). Sonra sırasıyla, Komanat, Kafirni, Yıldız ve Dönekseâbâd nâhiyeleri gelmektedir (TŞS 47, 63/1). Defterde, bu nahiyeler ve nahiyelere tabi köyler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

1835 – 1837 yılları arasında 47 numaralı defterdeki kayıtlarda Tozanlı nâhiyesinde 42 köy adı tespit edilmiştir.

Tablo 10. Tozanlı Nâhiyesini Meydana Getiren Köyler

Abdurrahmanlı	Diğeryeri	İze	Rumcuk
Ademli	Divriğin	Karadiz	Sarı Öyük
Alanyurdu	Ermenis	Kevekse	Sarsı
Alan me'a Karkın	Eyüb	Kozluca	Şık
Buhyâ	Eski	Kızkapan	Sımayıl
Boşancık	Finecek	Kol	Tığnis
Boyalı	Gibis	Kozağacı	Tomanud
Bozkuş	Gölcük	Müseyle	Tura
Çalıca	Güllük	Ohtorum	Zora
Çörmüş	Hisarcık	Öyküri	
Darukolu	İpsile	Pusat	

1835 – 1837 yılları arasında 47 numaralı defterdeki kayıtlarda Komanat Nâhiyesinde 44 köy tespit edilmiştir.

Tablo 11. Komanat Nâhiyesini Meydana Getiren Köyler

Ahmed Alanı	Cincife-i sağır	Gevrek	Komanât-ı zımmi
Acıpınar	Çördük	Hulvar	Mamu ma'a Dut
Aluc	Daylıhacı	İzbesti	Martosoba
Armus	Difye	Kâdı Vakfı	Mülk
Bayrâm	Dihoy	Kevahlık	Omala
Beşvirân	Eski	Kışla	Saltık
Beğlü	Fenk	Kızıl	Sideni
Bizeri	Firedökse	Kızıl Dere	Şeyh
Boyalı	Geksi	Kızılöz	Yelpe
Bula	Gireni	Kirkoros	Zazara
Cincife-i Kebîr	Gevle	Komanât-ı müslim	Zodi

1835 – 1837 yılları arasında 47 numaralı defterdeki kayıtlarda Kafirni Nâhiyesinde 40 köy tespit edilmiştir.

Tablo 12. Kafirni Nâhiyesini Meydana Getiren Köyler

Alemdar	Filtise	Leveke	Teknecik
Boldacı	Gölgeci	Matus	Togarım
Çat	Gök	Meğullu	Tomara
Çatak	Gezgi	Minegir	Topalak
Ceğcek	Hanzara	Muhat	Tiyeri
Ceğedler	İbavlu	Ömerli	Uyhan
Çiftlik	İlpit	Pir Hasan	Varzıllar
Daduhta	Karadere	Şeyhler	Yapalak
Eftalit	Kızılcasu	Sidenî	Yaycı
Egri	Kınık	Şeyh	Zuğru

1835 – 1837 yılları arasında 47 numaralı defterdeki kayıtlarda Yıldız Nâhiyesinde 12 köy tespit edilmiştir.

Tablo 13. Yıldız Nâhiyesini Meydana Getiren Köyler

Aslandoğmuş	Geçdin Hacı	Nefs-i Yıldız	Yakuboğlanı
Beduhtun	Hergele	Sarıyar	Yusufoğlanı
Çiftlik ma'a Karkın	Killik ma'a Köpek	Yakûb	Şeyhçoban

1835 – 1837 yılları arasında 47 numaralı defterdeki kayıtlarda Dönekse Nâhiyesinde 9 köy tespit edilmiştir.

Tablo 14. Dönekse Nâhiyesini Meydana Getiren Köyler

Estiğın	İze	Üçgöl
Gireni	Kemkez	Tazular
İfede	Ohtab	Yenice

Yukarıdaki tablolardan anlaşılacağı üzere, incelediğimiz 47 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicil Defterinde, Tokat kazasına tabi toplamda 147 adet köy olduğu görülmektedir. Köyler Müslim ve Gayrimüslim olarak kesin bir şekilde ayrılmamakla birlikte bazıları Müslim bazıları da Gayrimüslim köyleridir.

6. TOKAT'TA SOSYAL, KÜLTÜREL VE EKONOMİK HAYAT

6.1. Sosyal ve Kültürel Hayat

6.1.1. Nüfusun Genel Yapısı

Tokat, farklı din, dil, ırk ve kültüre sahip insan topluluklarını içinde barındıran bir Osmanlı şehri idi. Müslüman Türklerden başka, Hristiyan Ermeni ve Rum toplulukları ile Yahudiler mevcuttu. Bu toplulukların şehrin muhtelif mahallelerinde ya ayrı ayrı ya da beraber oturdukları, ticarî ilişkiler kurdukları, birbirlerinden ödünç para aldıkları, aynı mahkemede hak talep ettikleri şer'îye sicillerinden açıkça görülmektedir (Özdemir, 1986: 139). İncelediğimiz 47 nolu defterde Katolik milleti ile alakalı bir tane mürasele kaydı (TŞS 47, 91/1); Kotolik ve Ermeni milleti arasındaki çekişme ile ilgili bir tane emr-i âlî kaydı (TŞS 47, 102/1) ve Ermeni milletinden olan kişilere ait bir tane de hüccet kaydı bulunmaktadır (TŞS 47, 133/2).

6.1.2. Aile ve Diğer Sosyal Gruplar

Toplumun en küçük birimini aile oluşturmaktadır. Hüccet ve tereke ile ilgili kayıtlardan Osmanlı toplumunun aile yapısı, miras paylaşımı, akrabalık ilişkileri vs. hakkında bir takım bilgiler elde etmek mümkündür.

Aile, akrabalık ilişkisiyle birbirlerine bağlanan fertlerin bir araya gelmesi ile oluşturdukları topluluktur. Osmanlı Devleti'ndeki aile yapısı genel olarak geniş aile ve çekirdek aile olarak iki kısma ayrılabilir (Ortaylı, 2001b: 4). Geniş aile, eş, çocuk, torun, gelin, damat, amca, dayı, hala ve teyzelerden oluşmaktadır. Çekirdek aile ise karı, koca ve çocuklardan meydana gelmektedir. İncelediğimiz 47 numaralı defter kayıtlarına göre geniş aileye örnek verilebilecek bir yapıyla karşılaşılması. 1835-1837 yılları Şer'îye sicillerindeki terekelere kayıtları göre, Tokat'da çekirdek aile yapısının daha yaygın

olduğu söylenebilir. Ayrıca terekelerde evlerin birden çok sokak kapısı olduğu kayıtlıdır. Bu kayıtlardan evlerin zamanla sokak kapıları çoğaltılarak çocuklara pay edildiğini anlamaktayız (TŞS 47, 134/2).

İslam hukukunun uygulandığı Osmanlı Devleti'nde çok eşlilik serbest olmasına rağmen incelediğimiz döneme ait 62 adet Müslim ve Gayrimüslim tereke kayıtlarında sadece 2 tanesinde (TŞS 47, 54/2, 73/1) iki eşlilik görülmektedir. Dolayısıyla çok eşliliğin pek uygulamadığı anlaşılmaktadır.

Ailedeki hâkimiyet baba veya annededir. Baba hâkimiyetine dayanan, onun çocuk ve yakınlarını içine alan aileye ataerkil (pederşahî-patriarkal), anne hâkimiyetine dayanan, onun çocuk ve yakınlarını içine alan aileye de anaerkil (maderşâhi-matriarkal) aile denmektedir. İncelediğimiz 1835-1837 yıllarına ait defterde erkek terekelerinin fazlalığı dikkate alınarak Tokat'da pederşahî aile yapısının mevcut olduğu söylenebilirse de kadınların da kendilerine ait terekelerinin olduğu, mal-mülk sahibi olabildikleri ve istedikleri gibi mallarını tasarrufta bulunabildikleri, başkalarına borç verip alabildikleri görülmektedir. Örneğin Fatma Hanım'ın mirasına bakıldığında tacirler derûnunda dükkân, Attaran derûnunda def'a dükkân, Sulu Sokak'ta def'a manav dükkânı sahibi olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca Fatma Hanım incelediğimiz kadın terekeleri içerisinde en fazla mirasa sahip kişidir (TŞS 47, 70/1). Ahseberte isimli Gayrimüslim kadının mirasında ziynet eşya ve altın miktarının oldukça fazla olduğu görülmektedir. (TŞS 47, 87/2).

İslam hukukuna göre evlilik olayı gerçekleşirken, koca tarafından miktarı değişken olan "mihr-i mu'accel" ve "mihr-i mü'eccel" denilen meblağlar kadına verilirdi. Mehir, nikah sırasında kadına peşin verilmişse buna mihr-i mu'accel, daha sonra verileceği vaad edilmişse buna mihr-i mü'eccel denirdi. Mehir kadının kendi

tasarrufunda olan bir miktardır ve istediği gibi tasarrufta bulunma hakkına sahiptir. Kocasını ya da kadının ailesi tarafından kullanılamazdı. Eğer mehir sonraya bırakılmışsa erkek ölse bile terekesinden mihr-i müeccel adıyla kadına mutlaka ödeme yapılırdı (TŞS 47, 75/1).

Nâmzed kelimesi sözlükte nişanlı; nâmzedlik ise nişanlılık anlamına gelmektedir. Osmanlı toplumunda da, aynı manâda kullanılmış ve bu manâ ile de şer'îye sicillerine yansımıştır. Genellikle ana-babalar veya diğer yakınlarının küçük yaştaki kız çocuklarını, ileride damat olacak kişiye vaadde bulunmaları üzerine namzedin gerçekleştiği görülmektedir. Nâmzedli olan kız ve erkeğin birbiri ile evlenmek istememesi veya nâmzed sürecinde tarafların çeşitli adlar altında birbirilerine vermiş oldukları hediyeler hakkındaki anlaşmazlıklar kız ve erkeğin mahkemeye gitmelerine sebep oluyordu. Bu anlaşmazlıkları hem kız tarafı, hem de erkek tarafı mahkemeye götürebiliyordu (Sak, 2006: 493-523). Namzetlik, Gayrimüslimler arasında da olsa mahkemeye başvurulduğunda bu namzetlik reddedilirdi. Örneğin, incelediğimiz defterde Lusike isminde bir Gayrimüslim Agob'la nişanlı olmayı kabul etmeyip mahkemeye başvurup namzetlikten vazgeçmiştir (TŞS 47, 136/2).

İslam hukukunda eğer eşler anlaşamaz ise mahkeme kararı ile boşanma (talak) yoluna başvurulabilirlerdi. Boşanma (talak) konusunda erkek kadına oranla daha geniş bir serbestlik içindedir. Kadın ancak kocasıyla anlaşarak (muhâla'a) ya da mahkeme kararıyla (tefrük) boşanabilmektedir. İncelediğimiz defterde boşanma ile ilgili kayda rastlanmamıştır.

Müslim veya Gayrimüslim, ölen kişinin çocuklarından küçük olanlar varsa, çocuklar reşit olana kadar babaları ya da annelerinden kalan mirası kollayıp gözetmek için aileden ya da mahalleden uygun birisi mahkeme tarafından vasi tayin edilirdi.

Ayrıca mahkeme, vâsi tayini dışında yetim ya da öksüz kalan çocukların mallarının korunup gözetilmesi için vâsilere nezâret etmekle sorumlu bir nazır da atayabilirdi (Beşirli, 2005:313-315). Bu da göstermektedir ki aile hukukunda varislerin haklarının korunmasına son derece önem verilmiştir. 47 numaralı defterde çok sayıda vâsi ve nafaka kaydı bulunmaktadır. Ayrıca vâsi olan kişi çocuğa kalan mirastan mahkemenin belirlediği bir günlük meblağı ihtiyaç halinde kullanma ruhsatını da elde ediyordu (TŞS 47, 138/1, 129/3, vd.). Nazır atamasıyla ilgili defterde sadece bir örnek bulunmaktadır (TŞS 47, 132/1). Bir de tereke paylaşımı sırasında mirasçılardan bir ya da bir kaç orada bulunmuyorsa ya da nerede olduğu bilinmiyorsa (gâib-i ani'd-diyâr), hissesine sahip çıkabilecek durumda değil veya henüz anne karnında ise (haml-ı mevkûfe) mahkeme tarafından bir kayyım tayin edilirdi (Özmel, 2002:107). İncelediğimiz defterde kayyım ile ilgili iki belge bulunmaktadır. İkisinin de konusu uzakta olan kişilerin mallarını korumak için mahkeme tarafından kayyım tayini ile ilgilidir (TŞS 47, 127/2, 137/2).

İncelediğimiz dönemde Tokat'da köleliğin ve cariyeliğin yaygın olduğunu gösteren örneklere rastlanmadı.

İncelediğimiz tereke kayıtlarından, ölen kişinin çocukları, eşi, anne-babası ve kardeşine miras bırakıldığını görmekteyiz. Osmanlı'da miras işlemlerinde İslam hukuku esas alınmıyordu. Buna göre kıza verilen hisse erkeğe verilen hisselerin yarısı kadardı (TŞS 47, 69/1, vd.). Yine doğmamış çocuğa da erkeğe verilen hisse kadar hisse verilirdi (TŞS 47, 34/2, 35/2). Bir kimse öldüğü zaman eğer varisler anlaşamazlar ise borç ve alacaklar mahkeme tarafından belirlenip tereke tespit ve taksim edilirdi. Eğer bir kimse öldükten sonra varisi çıkmazsa malları Beytülmal'e kalırdı (TŞS 47, 116/1, vd). Daha sonra varisleri çıkarsa mahkemeye açılan veraset davası sonucunda bu tereke varislere teslim edilirdi (TŞS 47, 50/2, vd).

İncelediğimiz 47 nolu defterdeki tereke kayıtlarından çocuk sayılarını da öğrenmekteyiz. Buna göre Tokat’da Müslim ve Gayrimüslim vatandaşların çocuk sayısının fazla olmadığı bir ya da iki çocuklu ailelerin yaygın olduğunu ve neredeyse aynı oranda çocuk sahibi olduğu sonucuna varmaktayız. Ayrıca iki tane Gayrimüslüm terekesinde haml-ı mevkûfe yer almaktadır (TŞS 47, 34/2, 35/2). Yine Gayrimüslim bir terekede hâlik olan Kazgancı Andik’in verâseti kızlarının yanısıra li-ebeveyn er karındaşının 9 oğlu arasında paylaştırılmıştır (TŞS 47, 79/1). İncelediğimiz diğer terekelerde 6 çocuktan fazlasına rastlanılmamıştır. Çocuk sahibi olmayan aileler de vardır. Defterde Müslime ait 10, Gayrimüslime ait 2 terekede ise ailelerde çocuğa ait kayıt bulunmamaktadır.

6.1.3. Kullanılan İsim, Lakap ve Unvanlar

47 Numaralı Tokat Şer’iyye Sicil Defteri’nde kullanılan isim ve lakaplarda Müslüman erkeklerin isimlerinin başına genelde “*El-Hâc*” ve “*Es-Seyyid*” sıfatları getirilmektedir. Bazende el-Hâc yerine Hacı sözcüğü kullanılmıştır. Örneğin, “*Medîne-i Tokat’da Yaşmeydan mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Hafız Mehmed Efendi ibn El-Hac Ebubekir Ağa nâm...*” (TSS 47, 120 / 1) şeklindeki kayıta “*el-Hac*” ve “*es-Seyyid*” sıfatları açıkça görülmektedir.

Bir de isimler genellikle “*Mehmed bin Hüseyin*” (TŞS 47, 75/1, vd.), *Kerekoğlu Ohannes veled-i Mığırđıç* (TŞS 47, 115/2, vd.) şeklinde baba ismi ile beraber yazılmıştır

Kayıtlarda en fazla kullanılan Müslim erkek ve kadın isimleri: *Mehmed, Abdullah, Mustafa, Ahmed, Ali, Hüseyin, Osman, İbrahim, Hasan, Süleyman, Fatma, Şerife, Emine, Ayşe, Abide, Rukiye*’dir. Gayrimüslimlerde ise en fazla kullanılan erkek ve kadın isimleri: *Ohannes, Ohan, Abraham, Artin, Karabet, Serkiz, Maryem, Tatuke, Anna, Sulbike, Ahseberte* vs. olarak sıralanmaktadır.

Kullanılan lakapların büyük bir bölümü kişinin meslekleri, memleketleri, babalarının zanaatları, ten rengi, ırk isimleri, din, huy, mizaç, bedensel engeller, davranış biçimleri etkili olmuştur. Kayıtlarda “*Debbağ Mustafa (TŞS 47, 50/2), Boyacı Karabet (TŞS 47, 73/1), Kuyumcu Kirkor (TŞS 47, 136/2), Delü Mehmed (TŞS 47, 70/1), Topal Halil (TŞS 47, 132/1), Kara Hafız Efendi (TŞS 47, 120/1), Çürük Biruni-zâde Ebubekir Efendi (TŞS 47, 140/1), Haydar-zâde Şerif Efendi (TŞS 47, 113/1), Ziyancıoğlu Hasan (TŞS 47, 17/1), Keşiş Abraham (TŞS 47, 35/2), Tatar Mehmed Ağa (TŞS 47, 121/1), Dimortalı es-Seyyid (TŞS 47, 132/1), Serkezli Abdi (TŞS 47, 109/1), Hatib Abdurrahman Efendi (TŞS 47, 113/2), Hafız Osman (TŞS 47, 70/1)*” gibi lakapların isimlere getirildiği görülmektedir.

6.1.4. Müslim-Gayrimüslim İlişkileri

Tokat'ta Müslimlerle birlikte Gayrimüslimler de yaşamaktaydı. Genel nüfus içinde Müslümanlar çoğunluğu oluşturmaktaydı. Bu iki grup birlikte barış ve güven içerisinde yaşamışlardır. Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimler genelde zimmî olarak adlandırılmışlardır. Devlet tarafından Gayrimüslimlere din ve vicdan hürriyeti tanınmış, canları ve malları devlet güvencesi altına alınmıştır. İncelediğimiz defterde etnik veya dini nedenlerden kaynaklanan bir soruna, kayda veya davaya rastlanmamıştır.

Kayıtlardan anlaşıldığına göre Müslümanlarla Gayrimüslimler şehirde aynı mahallelerde oturmaktaydı. Örneğin bir müslüman mahallesi olan Hoca Ahmed'de Gayrimüslim yaşamakta (TŞS 47, 67/2) veya Gayrimüslim mahallesi olan Çay-ı zimmî'de Müslim kişiler ikâmet etmekteydi (TŞS 47, 75/1). Bu örnekte açıkta görmekteyiz ki iki halk birbirine güvenip kaynaşmış durumdaydı.

Bir diğer önemli bulgu ise Müslim ve Gayrimüslimlerin birbirlerine borç verip aldıkları ve birbirlerine şahitlik yaptıklarıdır. Örneğin Şerife Hatun'un tereke defterinde

Melkon kefaletiyle Haçekoğlu Artin'e borç verildiği (TŞS 47, 32/2), Tatuke'nin guremâ defterinde borçlu olduğu kişiler arasında Müslimlerin de olduğu görülmektedir (TŞS 47 74/2).

Müslimler ile Gayrimüslimler arasında alış-veriş yapıldığı da görülmektedir. Örneğin vefat eden Ali'nin kızları ve oğlu tarafından Dalike'ye dava açılır. Bundan yirmi yıl önce annelerinin er karındaşı Receb-zâde Osman Ağa Dalike'ye 500 kuruşa sınırları belli olan bağı satmış olduğundan buranın geri alınıp kendilerine verilmesini istemişlerdir. Babalarının borcu olduğu için arazi Dalike'ye satılmıştır (TŞS 47, 124/2).

Müslim-gayrimüslim ilişkilerinin olumlu olduğunun bir diğer göstergesi de bu iki unsurun arazilerinin yanyana olmasıdır. Örneğin Hüseyin, Ali ve Mehmed'e babalarından kalan Kocacık civarındaki yerin bir haddi Kuyumcu İstefan ve bir haddi Refiloğlu Kivork'un bağlarına sınırdı (TŞS 47, 120/3).

İncelediğimiz defterde bir de, Gayrimüslim tebadan İslam dinini kabul ederek isimlerini de Müslüman ismiyle değiştirenlerin olduğunu görmekteyiz. Ferez adında zimmî tövbe-i istiğfar edip İbrahim adını alarak Müslümanlığı seçmiştir (TŞS 47, 146/3), Sakine Sultan tövbe-i istiğfar edip Fatma adını alarak Müslümanlığa geçmiştir (TŞS 47, 144/4).

6.1.5. Ev Eşyaları

İnsanlar ihtiyaçlarını karşılamak için çeşitli eşyaları kullanmaktadırlar. Defterdeki tereke kayıtlarında eşyaların sadece ismi yer almamış bunların neden yapıldıkları da ifade edilmekle birlikte imal edildikleri yerlerde belirtilmiştir. Yani eşyaların cinsi, yapılışında kullanılan malzeme, eski (köhne), yeni veya kullanılmış (müstamel), büyük (kebîr) veya küçük (sagîr) olarak belirtilerek benzerlerinden de

ayrılması böylece sağlanmıştır. Kullanılan bu eşyalar tarihçiler, sanat tarihçileri ve müzeciler için önem taşımaktadır.

İncelemiş olduğumuz 47 nolu defterde geçen ev eşyalarının tür isimleri aşağıda tabloda gösterilmiştir.

Tablo 15. Tokat'ta Kullanılan Ev Tekstili Ürünleri

Alaca yüzlü döşek ve minder	Dimî yüzlü döşek	Nühâs sedir
Atlas seccâde	Dolama peşkir	Orta keçe
Basma yüzlü yasdık	Döşek çarşafı	Örtü
Beyaz çarşab	Futa	Peşkir
Beyaz döşek	Gezi kürkü yüzleri	Sade peşkir
Beyaz futa	Halı	Sagîr bohça
Bez çaput parçaları	Harîr bohça	Sagîr dimî yüzlü yasdık
Bez parçaları ve müseccem	Hasır	Sagîr halı
Bez seccâde	Havlu	Sagîr kilim
Bohça	İşleme makreme	Sagîr minder
Çadır	İşlemeli peşkir	Sagîre köşe minderi
Çarşab	Kadife yasdık	Sagîr yan minderi
Çaput hırdavât	Kaliçe	Sedir
Çaput minder	Kapu perdesi	Seccâde ve işlemeli seccâde
Çiçek yüzlü yorgan	Kebîr mısır hasırı	Sofra bezi
Çit makad	Keçe	Sofra peşkiri
Çit yasdık	Kefere minderi	Şilte
Çit yorgan	Kilim	Şilte döşek
Çit yüzlü sagîr döşek	Kilim parçaları	Tüylüce
Çit yüzlü yasdık	Köşe	Yan minder
Çit yüzlü yorgan ve mitil	Kuş tüyü pûbla	Yan kilim
Çul	Makad yüzü	Yan minder ma'a köşe
Dimî döşek	Mısır hasırı	Yasdık
Dimî yasdık	Minder	Yasdık yüzü parçası
Dimî ve çit yüzlü döşek	Mitil	Yorgan
Dimî ve çit yüzlü yorgan	Münakkaş peşkir	Yorgan yüzü

Tabloya baktığımızda hemen her evde döşek, yasdık, yorgan, minder gibi temel tekstil maddeleri bulunmaktadır. Müslim ve Gayrimüslim eşyaları genellikle benzerlik arz etmektedir. Kadife yasdık yalnızca Müslim terekelerinde, kefere minderi ise Gayrimüslim terekelerinde görülmektedir. Ayrıca Gayrimüslim terekelerinde Müslümanların kullandığı seccade de bulunmaktadır (TŞS 47, 33/1, 72/2). Sınırlı sayıda

terekede sedir, hasır gibi döşeme eşyalarına rastlanmıştır. Kapu perdesi ise sadece bir terekede görülmüştür (TŞS 47, 120/1).

Tablo 16. Tokat'ta Kullanılan Kişisel Eşyalar

Çıbık ma'a takımı	Kehribar imame	Nargile
Çubuk takımı	Kehribar imâmeli çubuk	Nargile me'sir
Divit	Kiraz çubuğu	Saat kösteği
Duhan çıbıkları ve takımları	Kirân çubuğu	Sagîr ve kebîr tarak
Dühan tablo	Sarfili çubuk	Sim sırma nargile
Fildişi tarak	Mercan tesbih	Şemsiye
Kehribar çubuk takımı	Misvâk	Tesbih deste

Tabloya baktığımızda terekelerde ölen kişilerin kişisel eşyaları da mirasa dahil edilmiştir. Bunlar arasında en çok tütünle ilgili eşyalar ve çubuk yer almıştır. Bu durum Tokat'ta tütün tüketimini göstermektedir. Tarak ve misvak kullanımı kişisel bakıma önem verildiğinin göstergesidir. Tesbih, divit, şemsiye ve saat çok az sayıda terekede çıkmıştır. Muhtemelen divit, okuma yazma bilenlerin terekelerinde yer almaktadır.

Tablo 17. Tokat'ta Kullanılan Saklama Gereçleri

Alaca heybe	Divit çekmece	Sagîr sandık	Tahta sandık
Altun çekmece	Heybe	Sandık	Terkî heybesi
Çekmece	Hurc	Servi sandık	Yeşil sandık
Çuval	Keten torba	Sepet sandık	

Tabloyu incelediğimizde 47 nolu defterde belli sayıda saklama kabına ve gerecine rastlanılmıştır. Bunlar arasından en fazla sandık kullanıldığı görülmektedir. Bu sandıklar ve çekmeceler ahşap işçiliğinin; heybe, çuval, hurç ve torba dokumacılığın Tokat'ta geliştiğinin göstergesidir.

6.1.6 Giyecekler

Giyeceklerin hepsinin bir arada verilmesi karışıklığa yol açacağından dış giyim, iç giyim, aksesuar ve başlıklar olarak sınıflandırdık.

İncelemiş olduğumuz 47 nolu defterde geçen giyecek isimleri aşağıda tabloda gösterilmiştir.

Tablo 18. Tokat'ta Kullanılan Dış Giyim Ürünleri

Aba	Çuka abdestlik	Kürk
Abaniye	Çuka biniş	Libâde
Alaca entari	Çuka cübbe	Mintan
Alaca şalvar	Çuka ferâce	Maşlah
Altıparmak entâri	Çuka mısır cübbesi	Sagîr sansar kürkü
Beyaz entari	Çuka mintan	Sansar kürkü
Beyaz gezi yüzlü kürk	Çuka şalvar	Şali cübbe
Beyaz zene şalvarı	Çuka yüzlü nâfe kürk	Salta
Biniş	El yemenisi	Şalvar
Biniş kürkü	Entâri	Şali abdestlik
Çakşır	Gezi yüzlü nafe kürkü	Şam gezisi entâri
Çekme gömlek	Giyim esvâbı	Şam gezisi kürk yüzü
Cedid kaput	Gömlek	Sevâyi entâri
Cedid sagîr entari	Harîr gömlek	Şeritli cübbe
Cedîd yüzlü çitâri entari	Hilali gömlek	Sıvalı entari
Çitari entâri	İncik ve libâde	Sincab kürkü
Çiçekli entâri	İngiliz şalı	Sof hil'ât
Çiçekli şalvar	Kaput	Taraklı entari
Çit libâde	Kakım kürk	Yağmurluk
Çit ve şeytan bezi entari	Kısa kürkü	Yeşil çuka biniş
Çit yüzlü libade	Kıvırtma gömlek ve câr	Zene şalvarı
Çitari entari altı	Kondollu ankara şalı	
Çocuk takımı	Kutni entâri	

Tabloya baktığımızda şalvar, gömlek ve entârinin ağırlıkta olduğunu görmekteyiz. Bu dönemde Tokatlı kadınlar etekten ziyâde entari kullanmaktadır. Bunun dışında çeşitli hayvan postlarından yapılan kürkler de kullanılmaktadır. Tokat'ta kullanılan kıyafetlerde hammadde olarak bez, keten, deri, pamuk ve ipek kullanılmıştır. Bazı elbiselerin yapıldığı kumaşlar üretildiği şehirlerle adlandırılmıştır; Şam gezisi entâri, İngiliz şalı gibi. Motiflerden en yaygın olanları çiçeklilerdir. Kıyafetlerin renklerinde beyaz ve alacanın ağırlıklı olarak kullanıldığını görmekteyiz.

Tablo 19. Tokat'ta Kullanılan Başörtüleri ve Başlıklar

Al yemeni	Dülbend çevre	İpekli bürük	Sarık
-----------	---------------	--------------	-------

Beyaz bürük	Dülbend değirmi	İşlemeli çevre	Yağlık
Bürük	Dülbend örtü	Ketân bürük	Yazma yemeni
Çevre	Fes	Müseccem çevre değirmi	Yemeni
Çit değirmi	Göğül hariri	Müseccem çit değirmi	Yeşil destar
Destar	Harîr bürük	Müseccem değirmi	

Tabloya baktığımızda 47 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili'nde çok fazla başlık türü tespit edemedik. İncelediğimiz terekelerde kadınlar arasında dülbend, çevre ve yemeninin yaygın olarak kullanıldığını görmekteyiz. Ayrıca incelediğimiz terekelerin içerisinde Gayrimüslim bir kadın terekesinde fese rastlanılmıştır (TŞS 47, 33/1, 74/2). Erkek terekelerinde ise bazen sarık bazen de fese rastlanılmıştır. Bu da göstermektedir ki Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasından yaklaşık iki sene sonra Osmanlı asker ve memurları için fes zorunlu tutulmasına (Karal, 1988: 158) rağmen, sarık hala halk arasında revactadır. 1835- 1837 yıllarını kapsayan bu defterde tereke kayıtlarına göre, fes zorunlu bir kıyafet olması dışında halk arasında sarık gibi kullanılmıştır.

Tablo 20. Tokat'ta Kullanılan İç Giyim Ürünleri

Ayak donu	Don	Gecelik	İçlik
-----------	-----	---------	-------

Tabloya baktığımızda 47 nolu defterde çok fazla iç giyim ürünü tespit edemedik. Bu iç giyim ürünleri arasından en fazla don kullanılmaktadır. İncelediğimiz tereke örneklerinde iç çamaşırlarının da mirasa dâhil edildiğini görmekteyiz.

Tablo 21. Tokat'ta Kullanılan Ayak Giyim Ürünleri

Ayakkabı	Çedik	Kırmızı çizme	Pabuç
Ayak yemeni	Çizme	Mest	Zene çizme

Tabloya baktığımızda incelediğimiz defterde yaygın olarak kullanılan ayak giyim ürünü çizme ve pabuçtur.

Tablo 22. Tokat'ta Kullanılan Giyim Aksesuarları

Acem kari şal	Ecza düğmeleri	Kemer	Sim tel-kârı kuşak
---------------	----------------	-------	--------------------

Acem şalı	Gayret kuşağı	Münakkaş uçkur	Trablusgarb kuşağı
Bez dizlik	Hama kuşağı	Puşi kuşak	Uçkur
Beyaz kuşak	İngiliz şalı kuşak	Şal kuşak	
Çit kuşak	İşleme uçkur	Sîm kuşak	

Tabloya baktığımızda 47 nolu defterde yaygın olarak kullanılan giyim aksesuarı kuşak, uçkur ve şaldır. Bazı kuşak ve şalların yapıldığı kumaşlar üretildiği şehirlerle adlandırılmıştır; Acem şalı, Trablusgarb kuşağı gibi. Bunun dışında uçkurların işlenerek kullanıldığı görülmektedir.

6.1.7. Züccaciye ve Billuriye Türü Eşyalar

İncelediğimiz tereke defterlerinden tesbit etmiş olduğumuz mutfak malzemeleri dönemin mutfak kültürünü yansıması açısından önemlidir. Terekelerde bugün bile züccaciyelerde bulacağımız türden eşyalara da rastlanmıştır. 47 numaralı defterde adı geçen mutfak eşyalarının isimleri aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Tablo 23. Tokat'ta Kullanılan Züccaciye ve Billuriye Türü Eşyalar

Abdest leğeni	El leğeni	Kutu	Sarı gülabdan
Ateş tabesi	Etmek bıçağı	Küp	Sarı zarf
Aşurma	Evâni-i nühâsiyye	Leğen	Şerbet bardağı
Beyaz tabak	Fener	Madeni tabak	Şerbet kaşığı
Bıçak	Fincan	Makras	Sîm hırdavât
Billur	Fincan kutusu	Mirât	Sîm kaşık
Billur bardak	Gülabdan	Nargile şişesi	Simlice sagîr bıçak
Billur kadeh	Hamam leğeni	Nühâs aşurma	Sîm kutu
Billur su bardağı	Hamam takımı	Nühâs bakraç	Sîm zarf
Billur şişe	Hamam taşı	Nühâs fi'l-nâr	Sini
Birûn bıçak takımı	Havan ve el	Nühas güğüm	Su bardağı
Buhurdan	İbrik	Nühâs kofa	Su taşı
Bukala ve cezve	Kahire körüğü	Nühas kazgan	Şişe
Cam fanus	Kahve cezvesi	Nühâs mangal	Şişe takımı
Cezve	Kahve değirmi	Nühâs sini	Tab
Çalar saat	Kahve takımı	Nühâs tabe	Tabak
Çamaşur leğeni	Kahve fincan takımı	Orta eski kalıb	Tas
Çamaşur kazganı	Kalıblık	Orta ve sagîr şamdan	Taş değirmen ve cıkrık

Çini tabak	Kaliçe	Sac	Tepsi
Çiriş kabı	Kantar	Saçayağı	Terâzi
Çizme dezgahı	Kâse	Sagîr cezve	Tuzluk
Çorba tası	Kaşık	Sagîr çamaşur kazganı	Vezne
Değirman	Kazgan	Sagîr güveç	Yemek kaşığı
Değirmen takımı	Kazma	Sagîr nühâs terâzi ve temur	Yemek kazganı
Dezgah	Kebîr çamaşur kazganı	Sagîr sini	Yumurta tavası
Dülger alâtı	Kebîr nühâs sini	Sagîr ve kebîr şam'dan	Zarf
Demir sini	Köhne tablo	Sahan	
El ibriği	Kütahya fincan, tebsi ve cezve	Şamdan	

Tabloya bakıldığında Tokat'ta kullanılan mutfak eşyaları içerisinde kahve yapımı ve sunumu ile ilgili eşyaların çokluğu dikkat çekmektedir. Özellikle mutfak eşyaları arasında Kütahya fincanı, tepsi ve cezve, çini tabak yapıldıkları yörelerin ismiyle anılan malzemeler olarak yer almaktadır. Mutfak eşyaları genelde bütün terekelerde aynı olmakla beraber, mutfak eşyasının yapıldığı malzeme ve buna biçilen değerler değişmektedir. Örneğin bardak, tabak, kaşık, sini, bıçak gibi malzemeler bazı terekelerde billur bardak, madeni tabak, sim kaşık, nühâs sini, sîmlice bıçak olarak kaydedilmekte ve bunlara biçilen değerlerin de arttığı görülmektedir. Terekelerin tamamına yakınında mutfakta kullanılan kap kacaklar ise “evânî-yi nühâsiye” olarak adlandırılmış ve kaydedilmiştir. Bu bilgi, mutfak kap kacağının çoğunlukla bakırdan yapıldığını göstermektedir. Pişirme araçlarından olan kazan her evde bulunmamaktadır. Bunun sebebi ise kazan fiyatlarının yüksek olmasıdır. Mutfak eşyalarında hammadde olarak toprak, demir, bakır ve gümüş kullanılmıştır.

İncelediğimiz Müslim ve Gayrimüslim terekelerde billur şişe, billur kadeh ve şişe takımı sadece Gayrimüslim terekelerinde rastlanmıştır. Yine abdest leğeni, leğen, el

leğeni ve ibrik Müslim terekelerinde bulunmaktadır. Bir aydınlatma aracı olan Şamdan ve fener hem Müslim hem de Gayrimüslim terekelerinde yer almaktadır.

6.1.8. Gıda ve Tüketim Maddeleri

İncelediğimiz defterdeki terekelerde kayıtlı gıda ve temizlik ürünlerinin sayısı oldukça sınırlıdır. Bunun nedeni muhtemelen evlerdeki gıda ve temizlik ürünlerinin terekeye geçecek kadar maddi getirisinin olmamasıdır. Temizlik ürünlerinden sadece sabunu tespit edebildik. Gıda maddelerinde ise çoğunluk kuru gıdalardır. Şıra, şarabü'l-hamr ve lahmi Gayrimüslim terekelerinde rastlanmıştır. İncelemiş olduğumuz defterde adı geçen gıda ve tüketim maddelerinin isimleri aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Tablo 24. Gıda ve Tüketim Maddeleri

Bulgur	Lahm-i kadim	Şarabü'l-hamr	Zeytun
Dakik-i hass (Has un)	Mezru' (ekili) hinta	Şem'-i asel	
Hinta	Reyhan	Şıra	
Kara sabun	Şa'ir	Yarma	

6.1.9. Ziyet Eşyaları

İncelediğimiz tereke kayıtlarından tesbit etmiş olduğumuz ziyet eşyalarının isimleri aşağıda tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 25. Tokat'ta Kullanılan Ziyet Eşyaları ve Altın Türleri

Altun	Cedid adliye rubi'yesi	Kol mercanı	Sîm kabare
Adli	Cedid küpe	Küpe	Sîm telkari kuşak ve kolon
Altun gerdanlık	Dökme altun	Mahmudiye	Sîm kolluk
Altun kolbağı	Elmas	Mahmudiye nısfıyesi	Sîm kuşak
Altun küpe	Elmas yüzük	Mısır altunu	Sîm kutu
Altun yüzük	Fındık rub'ıyesi	Nısfıye	Ufak altun
Atik adliye	Gerdanlık	Rub'ıye	Ufak pazen
Atik adliye rub'ıyesi	Gerdanlık kabaresi	Sagîr altun küpe	Yirmilik altun
Baş altunu rub'ıye	İncülü küpe	Sarı gerdanlık kabaresi	Yüzük
Beyaz akçe	İslambol altunu	Sîm hilâl	
Cedîd adliye altunu	İslambol nısfı	Sîm hırdavât	

Tabloya bakarak defterdeki ziynet eşyalarının ve aksesuarların genelde altın ve gümüş ağırlıklı olduğu görülmektedir. Altın ve gümüşün yanı sıra elmas ve incili takılar da ziynet eşyaları arasındadır. Tokat'ta kullanılan ziynet eşyaları içerisinde küpe, yüzük, gerdanlık ve altın kol bağı gibi eşyalar aksesuar olarak kullanılmıştır. Altın sadece ziynet eşyalarında kullanılmamış aynı zamanda bir yatırım aracı olarak da değerlendirilmiştir. İslambol altını, nısfıyye, rubıyye, Mahmudiyye ve fındık gibi altın çeşitleri yatırım aracı olarak kullanılan altınlardır.

6.1.10. Kumaşlar

Kumaşlar iplik halindeki çeşitli maddelerin dokunmasıyla elde edilen beze verilen isimdir. Bu elde edilen bezin dokuma şekli, dokumada kullanılan ipliğin türü, dukunduğu yer gibi farklı üretim şekline göre isimlendirilirdi. İncelediğimiz tereke kayıtlarından tesbit etmiş olduğumuz kumaş isimleri aşağıda tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 26. Tokat'ta Kullanılan Kumaş ve İplik Türleri

Aba	Çiçek yüzlü yorgan	İplik	Münakkaş uçkur
Acemkâri	Çit	İslambol harîri	Örnek bezi
Acem şalı	Çit değirmi	İşlemeli çevre	Penbe
Alaca	Çit parça	İşleme makreme	Penbe ipliği
Al yemeni	Çitari	Kadife	Sof
Altıparmak	Şeytan bezi	Kaliçe	Sofra bezi
Astar	Çuha	Keçe	Şali
Astar halebi	Dimi	Kefen	Şam alacası
Atlas	Gezi	Ketân	Şam gezisi
Basma	Gezi yüzlü nafe kürkü	Ketân gömleklik	Şeritli cebe
Beyaz bürük	Gömleklik	Ketan ipliği	Şeritli hare
Bez	Göğül hariri	Kıvırtma	Taraklı
Bez dizlik	Haleb alaca	Kutni	Yazma yemeni
Bez halebi	Hilâli	Mısır hasırı	Yeşil çuka biniş
Bez ihrâm	Harîr	Mücessem çit	
Bez parçaları	İpekli	Mücessem çit değirmi	

Tabloya bakarak kumaşlar içerisinde en fazla kullanılan kumaş çeşidinin çuha, bez ve çit olduğu anlaşılmaktadır, nitekim bu kumaşlar; çamaşırlık veya elbiselikte kullanılırdı. Bu kumaşlar “*tob*” olarak ölçülürdü. İplikler ise genellikle dirhemle ölçülüp satılmaktaydı. Kumaşların hammadesi olarak da pamuk, ipek ve keten kullanılmıştır. Tokat kazasında kullanılan kumaşların ve hammadelerin bir bölümünün başka şehirlerden satın alındığı anlaşılmaktadır. Örneğin Şam gezisi, Haleb alacası, Acem şali, İslambol harîrı vb. Yine kumaşlarda kullanılan renkler ağırlıklı olarak alaca, bayez ve yeşildir. İncelediğimiz terekelerde Tokat’ta çok farklı kumaşların tüketildiği kayıtlarda görülmektedir.

6.1.11. Silah ve Silah Takımları

Tablo 27. Tokat'ta Kullanılan Silahlar ve Silah Takımları

Balta	Gama	Katır çakı	Pala	Tabanca
Bıçak	Hancer	Kılıç	Piştov	Tüfenk

Tabloda görüldüğü gibi, defterde çok fazla silah kaydına rastlanmamıştır. Bu da halk arasında silah kullanımının yaygın olmadığını göstermektedir. Tokat’ta kullanılan silahlara baktığımızda; hançer, bıçak, çakı, gama ve balta gibi klasik silahlar yanında, ateşli silahlardan tabanca, tüfenk ve piştovun da kullanıldığını görmekteyiz.

6.1.12. Eğitim ve Kültür

47 nolu defterde halkın eğitim durumuyla ilgili açık ve net bilgiler yer almamaktadır. Ancak birkaç Müslim terekesinde Mushâf-ı Şerîf ve En’âm-ı Şerîfe rastlanmıştır. Gayrimüslim terekelerde ise hiçbir kitab kaydı bulunmamıştır. İncelediğimiz defterde es-Seyyid Hafız Mehmed Efendi’ye ait terekede toplam 40 ayrı kitapla karşılaştık. Bu kitapların çoğunluğunu dini kitaplar oluşturmaktadır (es-Seyyid Mehmed Efendi’nin sahip olduğu kitaplarla ilgili olarak bkz. TŞS 47, 120/1).

İncelediğimiz defterde sadece tereke kayıtlarında kitap isimleri bulunduğundan dolayı elimizdeki en önemli kaynak tereke kayıtlarıdır. Tereke kayıtlarında kitaplara ve yazı aracı olarak kullanılan divitlere de ratlamaktayız. Bu da kişinin okuma ve yazma bildiği konusunda bilgi vermektedir.

Tablo 28. Defterde Adı Geçen Kitaplar İsimleri

Cuzi	Kâfiye	Mushaf-ı şerif	Şifâ-i şerif
Durr-ı meknûn ve kitâb-ı tahâret	Kasîde-i burde	Mute‘addid kitâb	Tarikât-ı Muhammediye
Elifba şerhi	Kelâm kadîm	Mülteka Şerh-i Aynî	Tasdikât-ı ma‘a Şâtibi
Fenârî	Kısâs	Nahiv cümlesi	Tecvid-i Kurân
Fukuhadan Muhammedi	Keşfü’l-eşref	Mülteka	Tavzih
Gülistan	Kitab	Neticetü’l-fetva	Tefsir binâ-i şerif
Halebi	Lugât-ı Ahteri	Sa‘adethâne	Tefsir-i sûre-i Yusuf
İbrahim el-Halebi	Manî‘ muhtesar	Sarf cümlesi	Telhis
İ‘rab-ı Fatiha	Keşfü’l-esrâr	Mir Ebu’l-feth	Şerh-i misbâh
İsmi nâ-ma‘lûm müte‘addid kitab	Menâsik-i Hac	Şerh-i haraç ve nukûz	Tercûme-i su‘re-i Yusuf
İzzî şerhi	Mesrah Şerhi	Şerh-i maksûd	

6.1.13. Uzunluk ve Ağırlık Ölçüleri

İncelediğimiz defterde yer alan ağırlık ölçüleri ise batman, dirhem, kantar, katır yükü, kıyye, kile, rub‘, rub‘iyye ve mudd’dur.

Arşun(Arşın): Zirâ da denilmektedir. Duvarcı ya da mimar arşunu olarak da bilinmektedir (İnalcık, 2000: 441–448). Bu ölçü birimi daha çok kumaşlar için kullanılmıştır. Bugünkü ölçülere göre 0,758 m.’ye eşittir.

Endâze: Daha çok kumaşlar için kullanılan bir uzunluk ölçüsü birimidir. Bugünkü ölçülere göre karşılığı 0,650 m.’dir (İnalcık, 2000: 441–448).

Top: İncelediğimiz defterde kumaş ölçümlerinde tercih edilen bir uzunluk birimidir. 20 arşuna denk gelmektedir. Bugünkü ölçülere göre bir top 13 m.’dir (İnalcık, 2000:441–448).

Batman: Daha çok Türkler ve Türklerle ilgisi bulunan kavimler tarafından kullanılan bir ağırlık ölçüsüdür. Batmanın bugünkü karşılığı 7,69767 kg.dır. Günümüzde dahi Kayseri, Tokat, Erzurum gibi yerlerde 8 kg.lık ağırlığa batman denmektedir (Kallek, 1992: 200).

Dirhem: Okkanın dört yüzde birine denk gelen bir ağırlık birimidir. Özellikle ziynet eşyalarının tartılmasında tercih edilmekteydi. Ayrıca incelediğimiz defterde ipliklerin tartılmasında da kullanıldığı görülmektedir. Tarih boyunca farklı uygulamalar olduysa da günümüzdeki yaklaşık 3,12 grama denk gelmektedir (Sahillioğlu, 1994: 368–371).

Kantar: 180 okkaya denk gelen bir ağırlık ölçüsüdür. Bugünkü ölçülerde 230,922 kg.'a eşittir (İnalcık, 2000:441–448).

Katır yükü: 60–80 kg. arasında değişmekteydi. Yük yerine haml şeklinde de ifade edilebilmektedir (İnalcık, 2000: 441–448).

Kırat: Özellikle kuyumculuk sektöründe tercih edilen bu ağırlık ölçüsünün bugünkü karşılığı 0,2232 gr.'dır (İnalcık, 2000: 441–448).

Kıyye: Vukiyye ve okka da denmektedir. İncelediğimiz defterde özellikle hırdavat ve metal eşyaların ölçülmesinde kullanılmıştır. 400 dirheme denk gelen bir ağırlık birimi olup, bugünkü karşılığı 1,2822945 kg.'dır (İnalcık, 2000: 441–448).

Kile: İncelediğimiz defterde yer yer keyl olarak da kullanılan bir ağırlık birimi olan kile özellikle hububat türü gıdaların ölçülmesinde kullanılmıştır. 25,659 kg.'a denk gelen bir ağırlık ölçüsüdür (İnalcık, 2000: 441–448).

Miskâl: Bilhassa altın ve gümüş gibi ziynet eşyalarının ölçümünde kullanılan miskâlin bugünkü karşılığı 1,5 dirhemden olmak üzere 4,233 gr.’dır (İnalçık, 2000: 441–448).

Mudd: Hububatların ağırlığının belirlenmesinde sıklıkla kullanılan mudd 20 kileye denk olup bugünkü 513,160 kg.’ın karşılığıdır (İnalçık, 2000: 441–448).

Rub‘: Dörtte bir, bir şeyin dörtte bir oranını ifade eden ölçü birimi.

Rub‘iyye: Altının dörtte biri, çeyrek altın

6.1.14. Vakıflar

Vakıf kelimesi Arapça kökenli olup, sözlüğe göre, “alıkoymak”, “durdurma”, “durdurmak” anlamlarına gelmektedir (Yediyıldız, 2003: 8). Hukuki olarak, bir malın ya da mülkün kamu yararına tahsis edilerek devamlı olarak başkalarının mülk edinmesini engellemektir. Kelimenin çoğulu “evkâf” ve “vukuf” dır (Akgündüz, 1996 a: 76-77).

Vakıflar başlangıçta ferdi ihtiyaçların giderilmesi amacıyla ortaya çıkmışken daha sonraları, bu kuruma ilgi gösteren milletlerin sosyo-kültürel yapısı, ihtiyaçları, eğilimleri ve zenginliklerine göre gelişerek hayatın her kısmında yerini almıştır. Özellikle Osmanlı’larda, hem ferdi hemde devleti ilgilendiren bir yaşam biçimi haline gelmiştir (Öztürk, 1995: 19). Mallarını vakfeden kimseye vakıf, vakfedilen şeye mevkuף veya mahal-i vakıf; vakfın gelirinden yararlananlara mevkufun aleyh denir (Akgündüz, 1996a: 77).

Vakıf hukuki bir akiddir. Bu akidle kişi normal olarak Allaha yakın olmak amacıyla menkul ve gayr-i menkul bir veya daha fazla mülkünü dini, hayri ve sosyal bir gayeye daimi olarak tahsis ederdi (Yediyıldız, 2003: 9). Vakfiye ise, bu akide

bulunması gereken temel kuralların yer aldığı ve hakimın kararıyla hüküm ifade eden yazılı bir belgedir (Öztürk, 1995: 21). Bu belgede vakfın kurucusunun adı, vakfın kim tarafından ve nasıl yönetileceği, vakfın amacı, vakfa bağlanan gelirler ve bu gelirlerin hizmetlere ve görev yapanlara dağılımı gibi hususlar bulunmaktadır. Senedin şahitler huzurunda mahkemece tasdik edilmesi ve kayda alınmasından itibaren vakıf resmen faaliyete başlardı. Her vakfın mütevellî, nâzır ve diğer hizmetlilerden oluşan bir görevliler kadrosu mevcuttur. Vakfi kuran kişi genellikle ölene değin vakfın mütevellisi olur, öldükten sonra senette belirtilen şahıs veya şahıslar görevi devam ettirirdi (Açıkel ve Sağır, 2005: 1). 47 numaralı defterde adı geçen vakıflar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 29. Defterde Adı Geçen Vakıfların İsimleri

Ali Tûsî vakfı	Pir Ahmed vakfı
Gülbahar Hatun vakfı	Şemseddin Ahmed Çelebi vakfı
Kabilizâde Mehmed Paşa- İbrahim Paşa vakfı	Yıldızî Mahmud Çelebi vakfı
Küçük Ahmed vakfı	

Yukarıda adı geçen vakıflardan Tokat'ta Kabilizâde Mehmed Paşa- İbrahim Paşa vakfı ile Ali Tûsî vakfının muhasebe defterinde farklı karyelerden buğday ve arpa gelirleri (TŞS 47, 8/1; TŞS 47, 101/1) olduğu görülmektedir.

Tokat'ta bulunan Yıldızî Mahmut Çelebi vakfından fazla vazife talebinin kabul edilmemesi üzerine bir ferman gönderilmiştir (TŞS 47, 28/2).

Tokat'ta bulunan Pir Ahmed vakfı mütevellisi Bekir isimli kişi Divân-ı Hümayûn'a takdim eylediği arzu-halde vakfın musakkafatından Tokat'ta olan beş dükkan, iki han, iki kahvehane ve bir parça bahçe arsalarını İlbaşıoğlu Küçük Ahmed satın alıp Zile kazasında inşa eylediği camii şerifine vakf eylediğini bildirmiştir. Bunun üzerine gönderilen fermanla İlbaşıoğlunun zabtettiği hanların geri alınıp Pir Ahmed

vakfına verilmesi ve Küçük Ahmed vakfı tarafından gelire karışılmaması üzerine ferman gönderilmiştir (TŞS 47, 118/1).

Defterde İstanbul'da bulunan Gülbahar Hatun vakfının muhasebe kaydı (TŞS 47, 83/1) yer almaktadır. Yine bir diğer kayda göre, Gülbahar Hatun vakfına Sivas sancağında bulunan taşhanın hasılâtını gönderecek olan kaimakam Tokatlı Mehmed Emin vefat edince yerine damadı Seyyid Hüseyin tayin edilmiştir. Ancak vakfın gelirinin iyi yönetilmemesi nedeniyle hasılat Evkaf Hazinesine ulaştırılamamıştır. Bu durumun araştırılması için arz gönderilmiştir (TŞS 47, 83/2).

Yine incelediğimiz defterdeki hüccetlerde vakıflarla ilgili bilgilere raslanmaktadır. Örneğin vefat eden Ali isimli kişinin mülkü arasında vakıf tarafına kırkar para maktu'ası olan bir parça bağı da yer almıştır (TŞS 47, 124/2). Canikli Abdulkadir oğlu Mehmed Efendi ölmeden kırk gün önce hayatta iken vasi-i muhtar nasb edip mevcut kitaplarını vakf etmiştir (TŞS 47,122//2).

6.2. Ekonomik Hayat

6.2.1 Sanayi, İş Kolları ve El Sanatları

Tokat, Cumhuriyet öncesinde bölgesel olarak önem taşıyan bir ticaret ve sanayi merkezi idi. Ancak zamanla bu önemini yavaş yavaş yitirmiştir. Cumhuriyet döneminde ise, ülke ulaşım ağının kavşak noktalarından çıkması ve anayolların dışında kalmasından dolayı ekonomik olarak gelişimi olumsuz etkilenmiştir (Gökbilgin, 1979: s.7096).

Tokat, 19. yüzyılın ortalarına kadar, özellikle tekstil (dokuma) sanayiinde önemli bir yere sahipti. 18. yüzyılın başlarında İran'dan Tokat'a gelen ham ipek şehirdeki kazzazlar tarafından işlenmekte, dikiş ipliği, düğme ve dokumada kullanılmaktaydı. Hatta artan miktar ihrac edilmekteydi (Genç, 2000: 272–292).

Tokat'a asıl şöhret kazandıran pamuklu dokuma ve basma üretimi idi. Fakat Tokat pamuk ekimi yapılan bir bölge değildi. Pamuklu dokuma için gereken ham madde ise Batı Anadolu ve Adana'dan gelen pamukla oluşturulan imalat sektörü iplikten başlayıp, dokuma, boyama ve basma işlevlerinin hepsi Tokat şehrinin yer aldığı köy ve kasabaları da içine alan geniş bir bölgede faaliyet göstermekteydi. Daha sonra buradan iç ve dış piyasalara sürülmekteydi (Beşirli, 2005: 148-151). İncelediğimiz defterde basmacılık, kazzaz ve ipekçilik faaliyetini sürdüren zimmîlerin yanında Müslimlerin de yer aldığını söylemek mümkündür. Bu hususta Basmacı Mığırđıç (TŞS 47 80/2), Kazzaz Marderos (TŞS 47, 109/1), Kazzaz Süleyma Ağa (TŞS 47, 134/1), İpekçi Ömer (TŞS 47, 61/2) örnek olarak gösterilebilir.

Tablo 30. Tekstil Sektörü ile İlgili İş Kolları

Basmacı	Hallâc (pamuk işleyen)	Penbeci (pamuk işleyen)
Boyacı	Kazzâz (ipek işleyen)	

Tokat'ta gelişen diğerk bir sanayi dalı ise dericiliktir. Tokat'ta dericilik çok eskiye dayanmakta olup hatta Debbâğhâne-i Atik ve Debbâğhâne-i Cedîd mahallelerinin adlarını burada yaşayanların dericilikle uğraşmasından almıştır. Hayvan derisi ve kürkü giyecek yapımında hammadde olarak kullanılmaktadır.

Tablo 31. Dericilikle İlgili İş Kolları

Debbağ	Dikici	Haffâf	Sarrac
Derzi	Gönci	Kürkçü	

İncelediğimiz defterde gıda maddesi imal eden ve satan iş yerlerinin varlığına dair bilgiler bulunmaktadır. Bu bilgilere göre, Tokat'ta gıda konusunda faaliyet gösteren iş kolları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 32. Gıda Sektörü ile İlgili İş Kolları

Arpacı	Bakkal	Kadayıfçı ve şerbetçi	Manav
Attâr	Etmekçi	Kasap	Şıracı

Tokat'ta bakır ve bakır işçiliği en gelişmiş iş kollarındandı. Tokat, Ergani madenlerinden çıkarılan bakırın külçe haline getirildiği bir yerdi. Bunun dışında demircilik, kalaycılık ve kazgancılık da gelişmiştir. Bu iş kollarının üretim ve pazarlama işlerini yürüten imalathaneler ve dükkânlar kurulmuştur ve oralarda faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.

Tablo 33. Farklı Aletlerin Üretimiyle Uğraşanlar

Çıkrıkçı	Keçeci	Semerci
Demirci	Kundakçı	Tarakçı
Kalaycı ve bakırcı	Kuyumcu	Urgancı

İncelediğimiz defterde inşaat sektörünün gelişmiş olduğu görülmektedir. İnşaat sektöründe kullanılan malzemeler arasında taş, kiremit, kereste ve kirecin kullanıldığı ve bu malzemeleri satan iş yerlerinin bulunduğu görülmektedir. Ayrıca inşaat sektöründe çalışan elemanların da varlığı dikkat çekmektedir.

Tablo 34. İnşaat Sektörü ile İlgili İş Kolları

Keresteci ve neccâr (marangoz)	Kiremidci	Koltukcu
Kireççi	Kirişçi	Taşçı

Yukarıdaki meslek gruplarına dâhil edemediğimiz diğer meslek grupları da aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 35. Diğer İş Kolları

Berber	Eskici	Nalband
Çubukçu	Hurdacı	
Duhancı	Nalçacı	

İncelediğimiz defterde Tokat'taki dükkân fiyatlarıyla ilgili bilgi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 36. Tokat'ta Dükkân Fiyatları

Dükkân türü	Bulunduğu mahal	Fiyat
Attar dükkânı	Sulu sokak	350 guruş
Bakkâl dükkânı	Mahkeme	600 guruş
Dikici dükkânı	Meydan	250 guruş
Dühancı dükkânı	Meydan	600 guruş
Dükkân	Mutaflar nezdinde	30 guruş

Dükkân	Sipahi Pazarı	100 guruş
Dükkân	Tacirler	600 guruş
Dükkân	Attaran	400 guruş
Nesf dükkân	Meyvehâne Çarşısı	1000 guruş
Manâv dükkânı	Sulu sokak	600 guruş
Penbeci dükkânı	Penbecilerde	500 guruş

Yukarıdaki tabloda gördüğümüz en yüksek dükkân fiyatı Meyvehâne çarşısındaki dükkâna, en düşük dükkân fiyatı ise Mutaflar nezdinde bulunan dükkâna aittir. Aynı sokakta bulunan dükkânların fiyatları farklıdır. Buradan da anlaşıldığı kadarıyla dükkânlarda satılan ürünler ve işlerliği gibi durumlar dükkânların fiyatlarını etkileyebilmektedir.

Tablo 37. Tokat'ta Dükkân Gediği Fiyatları

Dükkân	Bulunduğu mahal	Fiyat
Bakkal ve dükkân gediği	Sulu sokak	3000 guruş
Manav dükkânı gediği	Meyvehane çarşısı	650 guruş
Manav dükkânı gediği	Meydan	2000 guruş

İncelediğimiz defterde dükkân gedikleri de yer almaktadır. Gedik, Osmanlı hukukunda imtiyaz ve inhisar esasına dayanan tasarruf hakkı anlamında bir terimdir (Akgündüz, 1996b: 541–543). Yukarıdaki tabloya baktığımızda defterde yer alan gediklerden en pahalısı Sulu sokaktaki bakkal ve dükkân gediğidir.

6.2.2. Ticaret, Narh, Para ve Ticaret Malları

Tokat, İran'dan İstanbul ve Bursa'ya uzanan ipek ticaret yolunda önemli bir geçiş noktasında yer alıyordu. Anadolu, İran, Bağdat, Basra, Şam ve Halep'ten gelen ana yolların keşiştiği kavşaklar Sivas, Tokat ve Amasya'dan geçirdi. Bu yüzden Tokat gelişmiş bir ticarete sahipti. Tokat'ta ticaret geliştikçe çok sayıda han ve esnaf çarşısında ticari faaliyetler de gelişip artmıştır (Beşirli, 2005:148). Tokat sadece kervan yollarının birleştiği bir nokta değil, aynı zamanda Anadolu'yu Sinop ve Samsun limanlarına bağlayan bir noktada idi (Genç, 1987: 147).

İncelediğimiz defterde ticareti geliştirmek için örgütlenmiş ticaret hânları yapılmıştır.

Aşağıdaki tabloda adı geçen hânlar belirtilmiştir.

Tablo 38. Tokat'ta bulunan hânlar

Basmacılar Hânı	İlbaşı-oğlu Hânı
Fazlı-oğlu Hânı	Müftî Hânı

18. yüzyılın başlarında Tokat'ta ipek ticaretinin gelişmiş olduğunu, bunun yanında bakır ve bakır işçiliğinin çok ilerlemiş olduğu bilinmektedir. Tokat'ta işlenen bakır kap-kaçaklar İstanbul ve Mısır'a gönderilirdi (Beşirli, 2005:148). 47 nolu defterdeki tereke kayıtlarında Tokat'ta kullanılan eşyalara bakıldığında Mısır, Şam ve Halep işi eşyaların ve kumaşların, Acemkârî kumaşın Tokat'ta kullanılmış olması Tokat'ın özellikle bu bölgelerle irtibatının olduğunu işaret etmektedir (TŞS 47, 15/1, 30/1, 31/2, 120/1). Yine terekelerde hammaddesi bakır olan mangal, şamdan, sini vb. eşyaların üretildiğini görmekteyiz.

18. yüzyılın ortalarında Ergani'den ham olarak çıkarılan bakırın Tokat kalhanesinde işlenmesi kararının alınması Tokat'ı Osmanlı sınırları içerisinde bakır işlemeciliğinde en büyük merkez haline gelmiştir. Tokat'da işlenip saflaştırılan ve külçe haline getirilen bakır devlet ihtiyaçlarına ayrıldıktan sonra, bakırın kalan diğer bir kısmı Tokat'daki bakır üreticilerine, geriye kalan kısmı ise diğer bölgelere gönderilirdi (Genç, 2000: 288). Ergani'den getirilen bakırın işlendikten sonra Tokat üzerinden Samsun iskelesine nakledildiği defterde kayıtlı fermanlardan anlaşılmaktadır. Bu konuyla ilgili defterde bulunan fermânlar ise şunlardır: Ergani Ma'aden-i Hümâyûn hasılatından her sene Tokat kalhânesine nakl olunan nühâs-ı hâmin kâl ve tasfiyesi için senelik 35.000 yük kömürün nakl edilmesinde sorunların çıkması ve bu sorunlar hakkında bilgi edinilerek Dersa'âdet'e bildirilmesi hakkında emr-i ali kaydı (TŞS 47, 57/2), Tokat'ta

kâlhane mahallesinin serbestiyetini hâvi vürûd eden emr-i âlî kaydı (TŞS 47, 84/2), Kalhâneye dair emr-i âlî kaydı (TŞS 47, 90/1), Kalhâneye kömürün idâresi hakkında gelen emr-i âlî kaydı (TŞS 47, 102/1).

İncelediğimiz defterde Asakir-i Mansure-i Şahane'nin ihtiyaçlarının karşılanması için gönderilen kayıtlar da vardır (TŞS 47, 7/1, 142/1, 143/3, 143/4, 143/6). Asâkir-i Mansûre-i Şahane'nin ihtiyaçları için gönderilen fermanlar şunlardır: Tobcu Asakirine elbise için yol emri (TŞS 47, 10/2), Sivas'da bulunan Asâkir-i Mansûre'ye Samsun'dan elbise ve tüfenk nakli ile ilgili emr-i âlî kaydı (TŞS 47, 81/1), Sivas valisi Mehmed Reşid Paşa maiyetinde bulunan tobcu asâkirinin 1252 senesi sayfiye (yazlık) elbiselerinin nakli ile ilgili emr-i âlî kaydı (TŞS 47, 110/1), Tophâne-i Amire'den tertib olunan havan, kalburâne topu, araba ve mühimmatın Samsun iskelesine ve oradan Sivas'a ve Sivâs'dan da Reşid Mehmed Paşa'ya teslim edilmesi üzerine emr-i âlî kaydı (TŞS 47, 116/1). Bu fermanlardan anladığımız kadarıyla Samsun'a gönderilen eşyalar, Samsun iskelesinden Tokat'a ve oradan da diğer yerlere sevk ediliyordu. Bu da göstermektedir ki Tokat önemli bir kavşak noktasında ve limanları bağlayan bir noktada idi.

İncelediğimiz defterde Tokat'ta ticarî faaliyetleri yönlendiren narhtan (sabit fiyat tesbiti) bahsetmek gerekirse; TŞS 47, 128/2'deki hüccet kaydına göre, mum ve ham yağın fiyatının tespit edildiği ve buna göre mumcu olanlar, mumun beher kıyyesi dörder buçuk guruştan taraf-ı şer'ce tespit edilen narh üzre satacaktır. Noksanlık tespit edilirse ceza verileceği beyan edilmektedir. TŞS 47, 3/1'deki narh defterine göre, Adana penbesinin kantarının 1610 guruşa satılacağı tespit edilmiştir. TŞS 47, 143/2'de ise şemi'-i revgânın beher danesi dörder paradan aşağısı olmamak mukavelesiyle iri ve

ufak beher kıyyesine dörder buçuk guruş fiyata karar verilip mumhanecilere narh verilmiştir.

Tablo 39. Et ve Sakatat Fiyatları

Lahm-i ganem (koyun eti) 1 kıyye, 46 pare	Çiğer 28 para	Keçi kellesi 26 para	Koyun kellesi 24 pare
--	---------------	-------------------------	--------------------------

Bu fiyatlar kasap olanlara müsâ'ade olunmuştur.

6.2.3. Tarım ve Hayvancılık

İncelediğimiz defterde Tokat'ta yetiştirilen tarım ürünleri arasında buğday ve arpa önemli bir yer tutmaktadır. Tereke kayıtlarında buğday (hinta), arpa (şa'ir), tütün (duhan), yarma, bulgur ve boya tohumuyla birlikte hayvan yemi olarak kullanılan samandan bahsedilmektedir. Ayrıca defterde üzüm bağları da geçmektedir.

Tokat'ta dericiliğin ve dokuma sanayinin gelişmesiyle birlikte bu sektörlerin ihtiyaçlarının karşılanması için hayvancılık da yapılmaktaydı. 47 nolu defterde Tokat'ta yetiştirilen hayvanlar ve bunlarla ilgili koşum takımları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 40. Tokat'ta Yetiştirilen Hayvanlar ve Hayvancılıkla İlgili Aletler

Bârgîr	Esb	Keçi	Sagîr keçi
Bârgîr ma'a takım	Esb başlığı	Kovan	Tay
Çamuş inek	İri ve ufak davar	Koyun	Tosun
Çürük nal	Kara sığır inek	Me'a balak	Yaşar dana
Dana	Kara sığır öküzü	Nal	
Eğer	Katır	Sagîr merkeb	

Yukarıdaki tabloya bakarak bazı tereke kayıtlarından Tokat'ta büyük ve küçükbaş hayvancılığın yanında arıcılığın da yapıldığı anlaşılmaktadır. İncelediğimiz defterde Tokat'ta taşımacılıkta bârgîr ve mekkâreden yaygın olarak faydalandığını görmekteyiz. At, bazı terekelerde "esb", "bârgîr" gibi vasıflarla adlandırılmıştır. Yine tereke kayıtlarında arı kovani, bal (asel) ven bal mumundan (sem'-i asel) bahsedilmiştir.

Tokat'ta hayvancılık, hem yöre halkının kendi ihtiyaçlarını karşılaması, hem de

sanayiye ham maddesi sağlaması sebebiyle ayrı bir önem taşımaktadır.

6.2.4. Emlak Fiyatları

İncelediğimiz defterdeki terekelerden ölen kişilerin sahip oldukları emlak ve sair ekonomik varlıkları hakkında bilgi edinmekteyiz. Bu kayıtlara göre, tereke sahiplerinin çoğunun ev sahibi olduğu anlaşılmaktadır. Emlak sahipleri gerektiğinde mallarını satabiliyorlardı. Alım-satım genel olarak ‘‘bey‘ hücceti’’ ile yapılmaktaydı. Bu belge bir çeşit noter mukavelesidir. İncelediğimiz defterde bu tür hüccet örnekleri vardır. Örneğin, Mihmâd Hacib mahallesi sakinlerinden Demirci Kara Mehmed’in Kocacık civarında bulunan altı çiftlik bir adet bağı olup mirasçılarını bağı Tatos’a üç yüz altmış guruşa satmıştır. Satış işlemi Tokat mahkemesinde ‘‘bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘i’’ ile gerçekleşmiştir (TŞS 47, 120/3).

İncelediğimiz defterdeki terekelerde karşımıza çıkan evlerin mevki ve fiyatlarıyla ilgili tablo aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 41. Tokat'ta Menzil (ev) Fiyatları

Evin durumu	Bulunduğu Mahalle	Fiyat (guruş)
Menzil	Sovukpınâr-ı Müslim	3500
Menzil	İçmesu	600
Taşra konağı	Yaşmeydan	4000
Harem menzilleri 2	Yaşmeydan	8000
Menzil	Akdeğirmen-i Müslim	1500
Menzil	Taşçı Mahmud	50
Menzil	İçmesu	200
Menzil	Debbâhâne-i Atik	500
Menzil bahçesiyle	Beybağı	800
Menzil	Cedîd	2000
Menzil	Cedîd	2500
Menzil	Debbâhâne-i Atik	1500
Menzil	Hoca Ahmed	600
Menzil	Sovukpınâr-ı Müslim	1000
Menzil	Horuş	1000
Menzilden hisse	Çay-ı zimmî	700
Nısf menzil	Meydân-ı Müslim	500
Menzil	İçmesu	310
Menzil bahçesiyle	Sovukpınâr-ı Müslim	3500

Menzil bahçesiyle	Çay-1 Müslim	5000
Menzil	Mihmâd Hâcib	100
Menzil	Müslihiddin	2000
Harab menzilden hisse	Müslihiddin	200
Nısf menzil	Sovukpınâr-1 Müslim	600
Sagir menzil	Dere	150
Harab menzil	Aleksan	250
Köhne menzil	Estiğın karyesi	20
Menzil	Meydân-1 Müslim	250
Virâne menzil	Mihmâd Hâcib-i zimmî	40
Menzil	Yarahmed	2500
Menzilden hisse	Mihmâd Hâcib-i zimmî	200
Nısf menzil	Sovukpınâr-1 Müslim	300

Yukarıdaki tabloda en fazla değer biçilen harem mezilleri Yaşmeydan mahallesinde olmaktadır ve 8000 guruştur. Diğer taraftan bedeli en düşük olan menzil ise Estiğın karyesindeki 20 guruşluk evdir. Ayrıca incelediğimiz terekelerin birinde Horuş ve sovûkpınâr-1 Müslim mahallesinde 1000 guruşluk 2 evi olana, diğer bir terekede ise 3500 kuruşluk Sovukpınâr-1 Müslim, bir de Çay-1 Müslimde 5000 guruşluk menzil bahçesi olana rastlanmıştır.

Terekelerden elde ettiğimiz bilgilere göre evlerin ne tür bir malzemeyle yapıldıkları, ne kadar eski veya yeni oldukları hakkında bir bilgi elde edemedik. Bu da ev fiyatlarının neye dayanılarak belirlendiği sorusunu cevapsız bırakmaktadır.

Tablo 42. Tokat'ta Bağ ve Bahçe Fiyatları

Taşınmazın cinsi	Bulunduğu mevki	Fiyatı (guruş)
Bağ	Kaşıkcı depesi	400 guruş
Harab bağ	Kâbili çayı	60
Bağ	Ahmaklar	100
Bağ	Gürce karyesi	300
Bağ	Kâbili çayırı	1000
Nısf bağ	Ağbayır	300
Bağ	Kenisa dibi	700
Nısf bağ	Ağbayır	300
Bağ	Kâbili çayırı	200
Bağ	Zillioğlu tepesi	250
Bağ	Biskeni	800
Bağ	Derbend	250

Harab bağ	Doğancı	40
Harab bağ	Derbend	60
Boz bağ	Çay	20
Bağ	Keşiş deresi	300
Harab bağ	Kocacık	365
Bağ	Okeb	300
Bağ	Keşiş deresi	100
Bahçe	Aleksan mahallesi	450
Bahçe	Beybağı mahallesi	1000
Bahçe	Çağa gölü	3000

İncelediğimiz defterdeki bağ ve bahçe fiyatları yukarıdaki gibidir. Bağlar Tokat Şehir merkezinin dışında bulunmaktadır.

6.2.5. Vergiler

Osmanlı Devleti'nde vergiler Tanzimat Fermanı'nın ilanına kadar Şer'î vergiler ve örfî vergiler olarak ikiye ayrılırdı. Şer'î vergiler İslam hukukuna göre Örfî vergiler ise devletin ekonomik duruma göre uygulanan vergilerdir. 17. yüzyıldan itibaren artan ekonomik bunalım, savaş ve diğer giderler örfî vergilerin miktarının ve sayılarının artırılmasına yol açmıştır. Artan giderlerin masrafları ise genellikle halka yüklenmiş, bunun yanında halk birtakım yeni vergiler de ödemek zorunda kalmıştır. Bu vergileri ödemek halkı zorlamış ve zaman zaman ağır vergilere karşı isyan hareketleri de ortaya çıkmıştır. İncelediğimiz defterde yer alan vergileri ise şunlardır;

Aşar: Öşr-i şer'î vergisinin çoğul halidir. Müslüman çiftçilerden hasat zamanı tarım ürünleri üzerinden onda bir oranında alınan Şer'î bir vergidir. Vergiyi tahsil edenlere müş'ir de denilir (A. Vefik, 1328: 18). İncelediğimiz defterde öşür kayıtlarına evkaf defterlerinde rastlanmaktadır. Bu defterlerde genellikle vakıf arazilerinden elde edilen öşür mahsulatının kayıtları bulunmaktadır. Bu kayıtlar vakıflar başlıklı kısımda belirtilmiştir.

Cizye: 14-75 yaş arası Gayrimüslim erkeklerden akli ve bedeni ehliyete sahip olanlardan, askerlik hizmetinin mukabili olarak alınan Şer'î bir vergidir (İnalçık, 1993: 45–48). Cizye oranı Gayrimüslim ahalinin maddi durumu dikkate alınarak belirlenmiştir. Yani herkesten aynı oranda alınmazdı. Maddi durumu iyi olanlardan (a'lâ) yaklaşık 48 dirhem, orta gelirlilerden (evsât) 24 dirhem ve geliri az olan kimselerden (ednâ) 12 dirhem gümüş olarak alınmıştır (Beşirli, 2005:260). İncelediğimiz defterde, cizye kaydı tutulan evrakların toplandığı bir bohçanın kaydı mevcuttur. Bu belgeye göre bohçada, 230 adet âlâ, 2488 adet evsat, 1149 adet edna evrâkı olmak üzere toplam 3867 adet evrak yani cizye mükellefi bulunduğu görülmektedir (TŞS 47, 145/1)

Salyâne: Masârifât defteri, tevzi' defteri ya da ale'l-hisâb defteri de denilmektedir. Osmanlı Devleti'nde zaman içerisinde ortaya çıkan mali sıkıntıların yükümlülüğü halka yüklenmiştir. Salyaneler, sancak ve kazaların giderlerinin yanısıra merkezden istenen nakdi yardımların karşılanması amacıyla yılda iki taksit olarak halktan toplanan örfî vergilerdir. İncelediğimiz defterde 10 sâlyane ve masarifât defteri kaydı bulunmaktadır (TŞS 47, 14/1, 26/1, 37/1, 85/1, 93/1, 95/1, 99/1, 103/1, 106/2, 110/2).

Adet-i Ağnam Vergisi: Osmanlı Devleti'nde küçükbaş hayvan sahiplerinden alınan bir vergidir. Şer'î vergilerden olan ağnam resmi genellikle koyun yavruladıktan sonra Nisan ve Mayıs aylarında alınır, kuzulu koyun kuzusuyla birlikte hesaplanırdı. Ağnam resmi mukata'ası XVIII. yüzyılda Osmanlı hazinesinin önemli bir kalemi haline gelmiş ve düzenli gelirler arasına girmiştir (Emecen,1988: 478–479). İncelediğimiz defterdeki Masarifât kaydına göre Tokat ağnam vergi yükümlülüğü 191.927 guruştur (TŞS 47, 106/2).

Zahire temini: Osmanlı Devleti ihtiyaç durumunda eyalet, sancak ve kazalardan narh fiyatı üzerinden satın alma yoluyla zahire teminine başvurabiliyordu. Böyle bir işlem gerçekleştirileceği zaman merkezden ilgililere hitaben ferman yayınlanmaktaydı (Beşirli, 2005: 293). İncelediğimiz defterde mübâya‘a emrine şerh kaydı bulunmaktadır (TŞS 47, 28/1)

İmdâd-ı hazeriyye: Muharebe olmadığı zamanlarda bütçe açığını kapatmak veya valilerin masraflarını karşılamak için halktan alınan örfi bir vergidir (Pakalın,1983: 63). Eyalet ve sancak merkezi olan kentlerde idarecilere ödenen imdad-ı hazeriye, imdad-ı seferiye, bir görev gereği merkezden gönderilen mübaşir ve ulaklara yapılan harcamalar, isyanları bastırmak, güvenliği sağlamak gibi sebeplerle yapılan masraflar altı ayda bir hesaplanır, merkez ile bağlı kasaba ve köylere bölüştürülerek toplanırdı (Beşirli, 2005: 277). İncelediğimiz defterde 1250 senesi 70.300 guruş iki taksit halinde istenmiştir (TŞS 47, 4/1).

Avâriz ve bedel-i nüzül vergisi: Bu vergi önceleri olağanüstü hallerde toplanırken 17. yüzyılın ilk yarısında düzenli bir vergi haline getirildi (Sertoğlu, 1986: 23). Avarız hanesine göre, devletçe görevlendirilen mübaşirlerce alınmaktaydı (Beşirli, 2005: 288). İncelediğimiz defterde bu konuyla ilgili bir tane buyruldu kaydı bulunmaktadır (TŞS 47, 62/1). Ayrıca bir de avâriz defterinin müfredat defter kaydı bulunmaktadır (TŞS 47, 62/2).

İncelediğimiz defterde Asâkir-i Mansure-i Şahâne'nin hasılat defteri de bulunmaktadır (TŞS 47, 24/2, 58/1, 76/3, 89/1, 145/2).

**7. 47 NUMARALI TOKAT ŞER'İYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONLU
METNİ**

[s.1/ 1]

kâin

Medîne-i Tokat'da Kirâhâneye iki yüz elli bir senesi Ramâzan-ı şerîfinin yedinci gününden altı mâh gâyetine değin idâre ve rü'yet eylemek üzere Batman oğluna ber-vech-i maktû' kırk altı bin guruş verilmiş mersûm dahi dört mâh idâre edüb müddet hitâmına iki mâh kala idâreden acz ile istifâ ve umûr-ı Kirâhâneye halk geldiğinden cümle ittifâk ve ma'rifeti ve atûfetli Voyvoda Bey Efendi ma'rifetleriyle ve ma'rifet-i şer'le Kirâhâne-i mezkûr mersûmın istifâ eylediği elli iki senesi Muharremi yedisinden Rebi'ü'l-evvel yedisine kadar ber-vech-i sâbık kırk altı bin guruş hisâbıyla Rebi'ü'l-evvelin yedinci gününde altı mâh gâyetine değin elli üç bin guruşa ber-vech-i maktû' mekkâreci bâşı nasb olunan Altunoğlu İsmail Efendi'ye iltizâm ol dahi iltizâm ve kabul eylediği kayd şüd. Fî 32 Z sene 51.

[s.1/ 2]

Bu def'a vâlî-i eylâlet-i Sivas vezir-i âsaf- nazîr devletlû merhametlû veliyyü'n-ni 'am efendim hazretlerinin ma'iyyeti devletlerinde olan süvâri ve piyâde Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne topçularının işbu iki yüz elli bir senesi Zilka'deti's-şerîfe ma'âşî ve mâhiyyeleri olmak üzere bu def'a Tâtâr-ı müşârün-ileyhe teslimen Der-Aliyye'den irsâl olunan iki yük elli dört bin altı yüz doksan dokuz guruş hazine ve yine vezir-i müşârün-ileyh veliyyü'n-ni' am efendimiz hazretlerinin ma'iyyeti devletlerinde olan piyâde ve süvâri Asâkir-i Hâssa ve Mansûre-i Şâhâne ve topçuların idâre-i ta'yînât ve sâ'ir

masârifâtıçün bu def'a gayr-i ez poliçe diyârı Tâtârına teslîmen irsâl olunan bin kise akçe hazine ki mecmû'u otuz dört yük altmış sekiz denk kise olarak iki nefer Tâtâr-ı merkûmân ma'rifetiyle medîne-i Sivas Kirâhânesine eminen bi's-selâme vusûl ve ondan dahî ma'iyetine mikdârı vâfi müsellâh cebelûler terfikiyle mütevekkile alallah Kangal cânibine irsâl ve tesyar kılındığı huzûr-ı sa'âdetlerine i'lâm oluna. Fî 27 Z sene 251.

[s.1/ 3]

Yıldız ve Macar altununun yüz adedi yüz sekiz dirhem olmak üzere beher adedi Asatâne-i sa'âdet fiyatı vecîhle kırk beş ve atîk tam Rûmî altunun bir danesi altmış ve cedîdinin elli ve fındık ve İstanbul tamı ve rub'iyyesi beher dirhemi otuz üç buçuk guruş ve İspanya altununun beher dirhemi otuz yedi guruş ve ecnâs Mısır altunı ve barpotun? beher dirhemi yirmi sekiz buçuk ve atîk Sultan Mahmud ve Sultan Mustafa altunlarıyla envâ'i cins sofrin altunun beher dirhemi otuz sekiz ve atîk adlî altununun beher adedi on yedi guruş on para ve cedîd adlî altununun bir danesi on beş buçuk ve rub'iyyesinin beher dirhemi otuz bir guruş ve Hayriye altununun beher adedi yirmi buçuk ve direkli riyâlin bir danesi yirmi buçuk ve kuşlısının ve arslanlı ve avâriz? ta'bir olunur envâ'i cins riyâlin beher adedi yirmi ve bunlardan başka beheri iki buçuk dirhemlide ve iki dirhem Napolyon altunları ve dört dirhem on iki kırât boducu? ta'bîr olunur altunlar ile dört dirhem yedi kırât Portekiz altununun beher dirhemi otuz sekiz ve yirmi dört ayarında hâlis kıramı altun ile evânî altunlarının beher dirhem hâlisî kırk bir buçuk guruş beheri yedi dirhem veya altı dirhem sekiz kırât karpoş ve-yâhûd monat ve haçlı ta'bîr olunur envâ'i düvel sikkelerinin beher adedi on dört guruş otuz para beheri yedi dirhem Mora riyâlinin bir danesi on yedi guruş on para ve beheri yedi dirhem on iki kırât fıranka ta'bîr olunur Fransız riyâlinin beher adedi on sekiz guruş on beş para ve beheri bir dirhem on iki kırât kâbrar ta'bîr olunur. İspanya riyâli çaryekinin bir adedi üç

buçuk guruş on para ve yüz ayarında sırma gümüş ta'bir olunur külçe sim ile sâ'ir evâni simin beher dirhem hâlisî iki guruş yirmi altı para ve atık ve cedîde yüzlük ve ikilik ve tek guruş ve yarımlik ve çarhali ikilik ve altı ve zolata ile ağır İstanbul parasının beher dirhemi bir guruş yedi para ve ağır Mısır parasının bir dirhemi yirmi sekiz para ve atık cihâdiyenin bir dirhemi bir guruş otuz yedi para ve yirmi rakamde savanisek? ta'bir olunur sikkenin beher dirhemi bir guruş yirmi para ve on rakamında çarmık ta'bir olunur diğher savanisek? sikkenin beher dirhemi bir guruş on para ve atık Bağdat guruşu ve yarımliğının beher dirhemi bir guruş yedi para ve cedîd Bağdat guruş ve ikiliğinin beher dirhemi otuz dört para fiyatı bu def'a vürûd eden emr-i âlîşânın me'âlinden mukayyedir. Fî 15 Z sene 51. Vurûdu fî Gr. M sene 52.

[s.2/1]

Medîne-i Tokat'da Mehmed Paşa mahallesinin muhtar-ı evvelisi Debbâğ Yusuf Ağa ahâli-i mahalle iltimasıyla azl olunub yerine mahalle-i mezbûrdan Feyzullah Efendi bin Mustafa muhtar-ı evvel nasb olunub muhtar-ı evvel mühri huzûr-ı şer' de teslîm olındığı kayd şüd. Fî 3 N sene 251.

[s.2/2]

Mahalle-i mezbûrın muhtar-ı evveli mezbûr Feyzullah Efendi Emir Sayid karyesine imâm olub nakl-i hâne eylediğinden yerine ahâl-i mahalle iltimasıyla mahalle-i mezbûre ahâlisinden Kelleci Ağa'nın oğlu Molla Hüseyin muhtar-ı evvel nasb olunub muhtar-ı evvel mühri huzûr-ı şer' de teslîm olındığını müş'ir işbu mahale şerh verilmiştir. Fî 19 L sene 252.

[s.2/3]

Medîne-i Tokat'da Geyrâs mahallesinin muhtar-ı evveli Paşalı oğlu Ahmed ahâl-i mahalle iltimasıyla azl olunub yerine ahâl-i mahalle sâkinlerinden Molla İbrahim muhtar-ı evvel nasb olunub muhtar-ı evvel mühri huzûr-ı şer' de teslîm olunduğı kayd şüd. Fî 3 gurre-i Za sene 251.

[s.2/4]

Diyarbakir mübâya'a hazinesin îsâl etmek üzere Darbhâne-i Âmire tarafından bi'l-efrâd devletlû veliyyü'n-ni'met Reşid Mehmed Paşa Efendimiz'in tâtârlarından Hamza Tâtâra teslîmen irsâl olunan bir haml hazine medîne-i Tokat'a vürûd ve tâtâr-ı merkûm ile eminen ve sâlimen mahall-i maksûdesine irsâl olunmuşdur. Tarih-i fermân fî evâhir-i Şevvâl-i mükerrerem sene 251.

[s.2/5]

Medîne-i Tokat'da kassâbân hîrfetinden Kasab Mustafa ve Halil ve Osman Tekyeşin oğlu nâmûn kimesneler huzûr-ı şer' de Kasab Hacı Osman Ağa muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ederler ki işbu sene-i mübârekde mûmhâneye cümlemiz birlikte müte'ahhid olunmuş ise de merkûm Hacı Osman Ağa'ya yalnız uhdesine idâre için ihâle olunub bizler dahi Martı ibtidâsına kadar dahl eylediğimiz gerek keçi gerek koyundan hâsıl olan iç yağını beher batmanı dokuz guruş fiyat ile mûmhâne için Kasab Hacı Osman Ağa'ya vermeye cümlemiz müte'ahhidler olub bir dirhem ve bir kıyye bir batman ahara satmayub ve saklamayub ve kuyruk üzerine koymamak şartıyla karar verilüb eğer bunların birisi zuhûr ederse Hakim Efendi ve Voyvoda taraflarına bin gurûş nezir vermeye müte'ahhid oldukları kayd şüd. Fî 27 S sene 252.

[s.2/6]

İşbu elli senesi Mart itibarıyla Tokad Voyvodalığı dâhilinden ber-mu'tâd-ı kadîm semere-i mukâta'ât	10000 guruş
Sene-i mezbûre mahsuben ber-mu'tâd-ı kadîm tekne bahası	02500 guruş
İşbu elli bir senesi yine Mart i'tibarıyla Tokad Voyvodalığı dâhilinden kezâlik semere-i mukâta'ât	10000 guruş
	22500 guruş

Yalnız yirmi iki bin beş yüz guruşdur.

Bâ'is-i nemîka hulâsa oldur ki

İşbu elli senesi Mart i'tibarıyla Tokad Voyvodalığı dâhilinden ber mu'tâd-ı kadîm semere-i mukâta'âtdan alınacak on bin guruşu ve sene-i mezbûre mahsuben tekne bahası ber-mu'tâd-ı kadîm iki bin beş yüz guruş ve elli bir senesi yine Mart i'tibarıyla Voyodalık-ı mezbûre merbût ber-mu'tâd-ı kadîm semere-i mukâta'âtdan alınacak on bin guruş ki cem'ân ber-vech-i bâlâ yirmi iki bin beş yüz guruşu bu def'a sandık eminleri Mehmed Ağa ve refikleri tarafından habbe-i vâhidesi noksan olmayarak bi-tamâmihi ahz ü kabz eyleyüb husûs-ı mezbûr için habbe-i vâhide alacağımız kalmadığını müş'ir merkûmlar yedine işbu hulâsa i'tâ olındı. Fî gurre-i Ra sene 52

Mîr Hüseyin ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî Voyvada-yı Tokad

[s.3/1]

Adana pembesi bâzirganın narh							
<u>Kantar</u>	1610 guruş				fî 5 Z sene 251		
1					fî 10 Şubat		
Beher batmânı	guruş	meblağ	para		beher kıyyesi	guruş	meblağ para
	53	2	26			8	2 37

Meblağ para hallacâna narh

2 44

+ 1 +08 bu def'alık hallerine merhameten kâr eksilme ücret müsâ'ade

3 53(52)

01 cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le sonradan müsâ'ade

54 (53)

[s.3/2]

Devletlû Reşid Mehmed Paşa Efendimiz hazretlerinin ma'iyetlerinde bulunan Asâkir-i Hassa-i Şâhâne binbaşlarından sa'âdetlû Haydar Bey Trabzon cânibinde olan birâderini görmek için Trabzon'a gitmiş ve itmâm-ı maslahatla avdet etmekle uğradığı kazâ ve kasabâtta ifâ'i mihmân-nüvâzi ve hürmet-i lâyikanın icrâsı bâbında Canik muhâssılı devletlû Osman Paşa tarafından yedine verilmiş olan bir kıt'a buyurıldııyla mir-i mûmâ-ileyh Tokad'a vürûd ve beytûtet ve savb-ı maksûdesine azîmet eylediği. Fî 12 Za sene 251.

[s.3/3]

Müderrişîn-i kirâmdan Ayasofya câmi'-i şerîfi ders-i âm hocalarından fazîletlû Mahmut Efendi hazretlerinin hemşîre-zâdesi talebe-i ulûmdan Şeyh Musa Efendi...⁸ kadar azîmet idecek olub efendi-i mûmâ-ileyhin dahil olduğu kazâ ve kasabâttan icâb iden mekkâri bârgîrleri i'tâsıyla eminen ve sâlimen imrârı husûsına mübâderet olunması bâbında ser-asker paşa efendimizin buyurıldısıyla medîne-i Tokat'da vürûd etmiş olduğu kayd şüd. Fî gurre M sene 52.

[s.3/4]

Matlûbât-ı hazret-i veliyyü'n-ni'amiden olarak Çorum'dan hakpay-ı hazret-i veliyyü'n-ni'amiye irsâl olunan üç haml hazineye Çorum mütesellimi Ahmed Bey

⁸ Üç kelime okunamadı.

Efendi Tâtârı Hüseyin Ağa yediyle medîne-i Tokat'da eminen ve sâlimen vürûd ve yanına müsellah cebelûler terfikiyle mahall-i maksûdesine azîmet etdirildiği kayd şüd. Fî 27 M sene 52.

[s.3/5]

Ser-asker paşa efendimiz kavâslarından iki nefer kavâs hitâm-ı me'mûriyetle Der-Aliyye tarafına azîmet etmekle vürûd ettiği kazâlardan rükûblerine muktezî iki re's mekkâri bârgîrleri i'tâsı bâbında vürûd iden kethüda-yı veliyyü'n-ni'am İsmail Bey Efendimiz'in buyurıldusu kaydı. Fî 19 S sene 52.

[s.4/1]

Tokat kazâsından matlûb olunan emvâl-i mirî ve sa'irenin pusulasıdır.

Elli senesi taksit-i evvel ruz-ı hızır i'tibâriyle redîf-i mansûrenin icrâ-ı ta'limleriçün tecemmu'lerinde ta'yinât masraflarından matlûb	01800 guruş
Nâm-ı ahir ile defter-i tevzî'ye idhâl olunmak üzere Sadullah Paşa hazretlerine verilen hizmetten ber-mûcib-i pusula matlûb	03750 guruş
İlbeylu kasâbasında i'mâl olunan gühercilerinin elli bir senesine mahsûben bedel-i maktû'undan ber-mûcib-i pusula şer'i matlûb	01800 guruş
Elli bir senesi Recebi i'tibâriyle taksit-i sâni-i imdâd-ı hâzeriyye ma'a hizmeti	01250 guruş
Elli senesi rûz-i kasım i'tibâriyle taksit-i sâni bedel-i ref'-i menzil ma'a hizmeti	06891 guruş
	15491 guruş
Elli senesi rûz-ı kasım i'tibâriyle taksit-i evvel i'âne-yi cihâdiye akçesinden ber-mûcib-i pusula matlûb	18000 guruş
Nâm-ı ahir ile defter-i tevzî'ye idhâl olunmak üzere sancakçı efendimize takdîm olunan hediye bahâsından ber-mûcib-i pusula matlûb	06210 guruş
Elli senesi taksit-i sâni rûz-i kasım i'tibâriyle redîf-i mansûrenin icrâ-ı ta'limleriçün ta'yinât masâriflerinden	01800 guruş
Nâm-ı ahir ile defter-i tevzî'ye idhâl olunmak üzere redîf-i mansûrenin esliha ta'miri masâriflerinden	01800 guruş
Mart duhûlünde avâid-i kazâ nâmıyla ber-mu'tâd verilen	27000 guruş
	70301 guruş

Yalnız yetmiş bin üç yüz bir guruşdur.

Bâlâda mezkûr Tokat kazâsından matlûb buyurulan on kalem envâl-i mîrîden ve sâ'ir sancak masârifâtından dolayı hazinenin matlûbı olan yetmiş bin üç yüz bir guruş kazânın hazinede olan çuval ve harar ve Mîr-livâ Bekir Paşa alâyına müdiri senediyle verilen matlûbatlarıyla îrâd-ı masraf olunarak kapatılmış olunarak bâlâda mezkûr mebâliğden kazâda matlûbatımıza kalmadığı ecilden sandık eminleri yedlerine işbu ilm u hâber i'tâ olundu. Fî 19 Ş sene 51.

[s.4/2]

Hisse-i Tokat me'a'n-nevâhi 1800 guruş

Sivas sancağında kâin İlbeylu kazâsından senevî müretteb olan iki bin beş yüz vukiyye güharcilenin celb ve tahsilinde usret ve su'ûbet olduğundan tertîb-i mezkûrun beher kıyyesi dört guruş bedele kat' olunarak lâzım gelen bahâsı iki yüz elli senesine mahsûben def'a mahallinde sancakî oluşturılıb vakt ve zamanıyla irsâline gayret olunması bâbında şeref-efzâ-yı sahîfe-i sudûr iden fermân-ı celilü'l-ünvan mantûk-ı münîfî üzere tertîb-i mezkûrun beher kıyyesi dört guruşdan icâb eden on bin guruş bedel livâ-i mezkûre kazâlarına gayr-i ez Karahisar-ı Behrâm-şâh ve Çebni sâ'ir kazâlarına ber-vechi ta'dîl ve't-tesviye cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le lede-t-tevzî' hisse-i kazâ-yı merkûm ber-vech-i bâlâ bin sekiz yüz guruşdur. Fî 3 Ş sene 51.

[s.4/3]

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den birinci alâyının ikinci tâbûrı üçüncü bölüğü mülâzımı Tokadi Emin mülâzım mâh-ı Receb-i şerîfinin yirmi dokuzuncu gününden i'tibâren üç mâh müddet ta'yiniyle li-ecli's-sihha me'zûnen Tokat'da vürûd etmiştir. Fî 29 B sene 251.

Vürûdu fî 7 N sene 51

Debbâğhane-i âtik merkûm tâbûru tarafına gitmiştir.

[s.5/1]

Dârende-i Tezkere

Uzun boylu karabıyıklı Tâtâr Mustafa Ağa Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne'nin me'mûren Anadolu cânibinde bulunan alâylarının ma'âş ve mâhiyyeleri akçesiyle Harput'a gidip gelecek olmağla merkûmun mürûr ve umûrına esnâ-yi râhda zâbitân ve sâ'ire taraflarından müdâhale ve mümâni'at olunmamak için taraf-ı müşîrânemizden işbu memhûr tezkere tahrîr ve yedine i'tâ olındı. Fî 11 Ş sene 51.

[s.5/2]

Dârende-i Tezkere

Bölük-ı hazret-i veliyyü'n-ni'ami neferlerinden Tokadlı Mustafa veled-i İbrahim nâm merkûm Ramazân bayramının üçüncü günü yine bölüğüne gelmek üzere me'zûnen li-ecli's-sıhha hânesi tarafına gönderilmiş olmağla esnâ-yi râhda mürûrına mümâni'at olunmamak ve müddeti hitâmında i'âde olunmak üzere işbu tezkere yedine i'tâ olunmuştur. Fî gurre-i N sene 51.

İsmail an ser-bevvâbin-i kethüdâ-i divân-i veliyyü'n-ni'ami

Sovûkpınâr-ı Müslim mahallesinden Hamamcı İbrahim'in oğlu

[s.5/3]

Emvâl-i mîriyeden olmak üzere Çorum'dan hazine-i veliyyü'n-ni'amiye irsâl olunan dört yük hazine Çorum mütesellimi tâtârlarından Tâtâr [] ağa yediyle medîne-i Tokad'a eminen ve sâlimen vürûd ve yanına müsellaah cebelûler terfikiyle mahall-i me'mûresine azîmet etdirildiği kayd şüd. Fî 29 N sene 51

[s.5/4]

Bâ-emr-i âlî Sivas'dan matlûb buyrılan demirci amelesinden Dersa'âdet'e irsâl olunan beş usta ve sekiz kalfanın Mustafa kavâs yediyle usta ve kalfa-ı mezkûrun tamâmen mübaşîr-i merkûm yediyle Tokad'a vürûd ve Dersa'âdet'den vürûd iden mübaşîrine teslîm ettiği işbu mahale şerh verildi. Fî 10 Za sene 51.

[s.5/5]

Çorum mütesellimi tarafından cânib-i hazret-i veliyyü'n-ni'amiye irsâl olunan iki haml hazine ve bir haml...⁹ şalı mütesellim-i mûma-ileyhin tâtârıyla medîne-i Tokad'a vürûd ve yanına müsellaah cebelûler terfikiyle mahall-i me'mûresine azîmet etdirildi. Fî 13 Z sene 51.

[s.5/6]

Ocak tâtârlarından Tokadlı oğlu Tâtâr Bekir Ağa yediyle Sivas mübâya'acısı tarafından Darbhâne-i Âmire'ye âid mübâya'a akçesi Dersa'âdet'e tâtâr-ı merkûm yediyle gönderilmiş ve ol-vecihle Tokad'a eminen ve sâlimen vürûd etmiş olmağla ferdâsı yanına cebelûlar terfikiyle Turhal cânibine azîmet etdirdiği kayd şüd. Fî 5 S sene 52.

[s.5/7]

⁹ Bir kelime okunamadı.

Diyarbakir ve Siverek câniblerinde bulunan Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne'nin ma'âş ve mâhiyyeleri olmak üzere müşîr-i Asâkir-i Hâssa devletlû Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin tâtârlarından Mustafa ve Mehmed tâtârlara teslîmen ma'lûmü'l-mikdar hazinenin eminen ve sâlimen Tokad'a vürûd ve yanına müsellaah cebelûler terfikiyle mahall-i maksûdesine azîmet etdirildiği kayd şüd.

Tezkere tarihi fî 25 M sene 52.

Fermân-i âli tarihi fî 2 evâhir-i M sene 52.

[s.6/1]

Sivas vâlisi ve Ma'âdin-i Hümâyûn emini sadr-ı sâbık devletlû Reşid Mehmed Paşa hazretlerinin ma'iyet-i müşîrânelerinde bulunan piyâde ve süvâri Asâkir-i Hassa ve Mansûre-i Şâhâne ve topçuların idâre-i ta'yinât ve sâ'ir masârifâtîçün ez gayri poliçe müşârûn-ileyh efendimizin tâtârına teslîmen cânibi ve alâylarına irsâl buyrulan bin kese akçe bu def'a medîne-i Tokad'a vürûd ve yanına müsellaah cebelûler terfikiyle mahall-i me'mûresine â'zim olundığı emr-i âlinin me'ali kayıdır. Fî 19 Z sene 51.

[s.6/2]

Mülhakâtıyla Sivas vâlisi ve Ma'âden-i Hümâyûn emini sadr-ı sâbık devletlû Reşid Mehmed Paşa Efendimizin ma'iyeti müşîrânelerinde mevcûd süvâri ve piyâde Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne topçularının iki yüz elli bir senesi zilka'deti's-şerîfe ma'âş ve mâhiyelerine olmak üzere iki yük elli dört bin altı yüz doksan dokuz guruş müşârûn-ileyh efendimiz hazretlerinin tâtârıyla cânib ve alâylarına irsâl olunmuş olan hazine-i mezkûr Tokad'a eminen ve sâlimen vürûd ve yanına cebelûler terfikiyle ferdâsı mahall-i me'mûresine â'zim etdirildikde emr-i âli me'alinden kayd şüd. Fî 19 Z sene 51.

[s.6/3]

Kâzgâncı esnâfından voyvodalar tarafına çıra' verilmemesi bâbında buyurıldı kaydı

Dergâh-ı Âli Kapûcibâşlarından Tokad Voyvodası izzetlû Bey ve nâ'ibi efendi tevârüd eden işbu i'lâm manzûrumuz olmuş ve derûnında muharrer kâzgâncı esnâfından o makûle şey alınmak zulmü mûcib bir keyfiyyet bulunmuş olmağla fî-mâba'd esnâf-ı merkûmeden ol-vecihle meşa'le çirası taleb olunmayub himâyet ve sıyânetleri husûsına dikkat eylesüz deyü. Fî 20 Za sene 251.

[s.6/4]

Hâk-pây-ı müşirânelerine ma'rûz-ı dâ'i-i devam-ı ömr-i devletleridir ki

Turâni-zâde Abdullah Şakir Efendi'nin kâzgâncılar esnâfının voyvoda tarafına çıra verilmemesi bâbında verdiği i'lâm kaydı

Medîne-i Tokat'da mevcûd kâzgâncı esnâfları bi-l-umûm huzûr-ı şer'e gelüb şöyle takrîr-i kelâm ve istirhâm i'nâyet iderler ki esnâflarımızın kesret ve cem'i eşyanın bollığı vaktinde ala tarîki'l-hediye miyâne-i esnâfdan Tokad Voyvodası konağında leylen ikâd olunan meşa'leye bir mikdar çam çirası verilmiş ve sonradan gelen voyvodalar dahî bi'l-istimâ' külli yevm matlûb iderek anlar dahî almış ve mürûr-ı eyyâm ile rûsûm-i kadîm hükmine gelmiş ve esnâfımız dahî perişân olarak el-hâletü hâzihi cend aded dükkânlarımız kalmış ve muktezâ-yı vakti hâl kıymeti dahî tezâyüd bulmuş olduğundan sâlifü'z-zikr çiranın i'tâsında bu vecihle tâbever olunamayub perişân olacaklarımız der-kâr olmağla hallerimize merhameten bundan böyle voyvoda tarafından o misillû avâid matlûb olunmamak bâbında bir kıt'a buyurıldı hazret-i

veliyyü'n-ni'am ısdârı niyâzında olduklarımız merhamet-penâh veliyyü'n-ni'am efendimize bir kıt'a i'lâm ediver deyü iltimâs etmeleriyle niyâzlarına müsâ'ade-i aliyye-i hıdvâneleri bî-dirîğ ve erzân ve asâr-ı hayriyeden olmakla isticlâb-ı da'vâ-yı hayriyyelerine mazhar buyurularak yedlerine bir kıt'a buyrıldı-yı rahîm-âneleri inâyet ve ihsân buyurılmak ricâsıyla vaki'ü'l-hâl bi'l-itimâs pây-e-i serîr-i alâya arz ve i'lâm olundu bâkî ü'l-emr hazret-i men lehü'l- emrindir. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Zilka'deti's-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

[s.7/1]

Bu def'a Harpurut cânibinde bulunan süvâri Asâkir-i Hâssa-i Şâhâne'nin iktizâ iden üç yüz kırk denk elbise ve ayakkabıları bu def'a kol ağası kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Veli ve Yüzbaşı Hasan zîde kadrumâ ile bir nefer avâsa teslîmen bahren Samsun iskelesine gönderilmiş olduğundan bahisle eşya-yı mezkûrenin Samsun'dan Harput'a varıncaya değin tahmîline muktezî araba ve hayvanâtı tedârik ve i'tâsıyla kazâ be-kazâ nakl olunarak sâlimen mahalline irsâli vesâyasını şâmil bir kıt'a fermân-ı celîlü's-şân ile eşya-yı mezbûrla Tokad'a vürûd ve yüz elli iki bârgîre tahmîlen mübâşir-i merkûma teslîmen mahall-i me'mûresine gönderilmiştir. Tarih-i emr-i âlîşân fî evâhir-i şehri Muharremi'l-harâm li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

[s.7/2]

Bu def'a Sivas ve El-Hakarık? ve Diyarbekir vâlisi ve Ma'âden-i Hümâyûn emini sadr-ı sâbık Vezirim Mehmed Reşid Paşa edâmâ'llahu te'âlâ iclâlehu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki vâli-i müşârün-ileyhsin ma'iyet-i müşîrânelere mevcûd toplar lâzimesiçün bundan akdem Tophane-i Âmiremden tertîb ve irsâl kılınan humbara danesi ve top mühimmâtı Samsun İskelesine bi'l-vürûd ve mevzû'

olduğı mahalde muhterik ve zâyi‘ olarak hıfza üç yüz aded dane sâlim ve mevcûd olmadığı inhâ-ı vâride ve ihbâr-ı vâka‘ ile mütehakkık olmuş ve ol-vecihle tekrar mühimmâtın tertîb ve irsâlı lâzım gelmiş olmaktan nâşî kuyûd-ı lâzimesi ihraç ettirildikten sonra keyfiyyet mu‘teberûn-ı ricâl-ı Devlet-i Aliyye’den hâlâ Tophane-i Âmirem nâzırı iftihârü’l-ümerâ-ı vâlâ-yı kebir el-Hâc Sâib dâme ulüvvûhuden bi’l-isti‘lâm derûn-ı emr-i şerîfine mevzû‘en irsâl olunan memhûr ve mümza sûret-i defteri nâtık olduğı üzere bin iki yüz adedi tıba ile bin adede bâliğ olmak için mezkûr üç yüz aded danenin üzerine icâb iden yedi yüz aded danenin Tophâne-i Âmirem’den ifrâz ve Mehmed Çavuş zîde kadruhuya teslîm ile Samsun iskelesine irsâl olunmuş olmağla ifâde-i hâl siyâkında bir kıt‘a emr-i âlişân ile medîne-i Tokad’a eminen ve sâlimen vürûd ve mahall-i me’mûresine gönderildiği kayd şüd.

Tarih-i emr-i âlişân fi’l-yevmi’r-râbi‘ aşer min şehri Muharremi’l-harâm li-sene isnâ ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

[s.7/3]

Kaza-i Tokad

Uyuz Feyzullah bin İbrahim mahalle-i Çay-ı Müslim der Tokad Vereboğlu
Saralı Mehmed bin Ömer mahalle-i Dere der Tokad Tekyeşinoğlu
Uyuz Hüseyin bin Mehmed mahalle-i Taşçı Mahmud der Tokad Oduncuoğlu
Zaykü’s-sadr İbrahim bin Receb mahalle-i Menice der Tokat
Frengi ve parmağı çolak İbrahim bin Ali mahalle-i Rüstem Çelebi der Tokad Ahi Paşaoğlu
Uyuz Fettah bin Hüseyin mahalle-i Akdeğirmen der Tokad İçağasıoğlu
Çürük Hüseyin bin Mehmed mahalle-i Mihmâd Hâcib der Tokad Dalkılıçoğlu
Hayasi Hüseyin bin Ali mahalle-i Suiçmez der Tokad Veziroğlu

Mekârim-şeymâ atûfetlû efendim

Şukkada muharrer redîfden muhrec neferâtın üzerlerinde bulunan nizâm elbisesiyle fesleri yerlerine müceddeden yazılacak neferâta iksâ olunarak bu tarafa arzı

Bundan mukaddem ma'iyyet-i hazret-i veliyyü'n-ni'amiye arz olunan Sivas'ın redîf tâbûru Harput'a vürûdında bir takım hastaları Asâkir-i Hassa-i Şâhâne hastanesine verilerek hekim ve cerrâhlara baktırılmış ve ifâkat bulanları tâbûru ma'iyyetine gönderilmiş ise de ilel ve emrâz-ı kadîmeleri tebeyün idenler tulû-müddet hastanede tîmâr ettirmek ile askerlikde istihdâm şâyân olmadıklarından hekim ve cerrâhların ifâdeleri mûcibince çürüğe çıkarılan o makûle neferât i'âde olunmuş ve mahallerinden yerlerine diğerk tuvânâ neferât istihsâliyle bunlar ne vecihle çıkarıldığı ve yerlerine kimlerin yazıldığı hak-pay-ı hazret-i veliyyü'n-ni'amiye bildirilmek üzere i'lâmının ve neferât-ı matlûbenin celbiyle tâbûrun ma'iyyetine gönderilmesi devletlû kethüda bey efendi karındaşımız tarafından emr ve irâde buyrılmak rica olmağla leffen mersûl pusuladan müstebân olınacağı vecihle ilel ve emrâzları muharrer olarak Tokat kazâsından çürüğe çıkarılmış olan sekiz nefer bu def'a evlerine gönderildiği ve bunların yerlerine mahallâtdan güzide ve tuvânâ tâmül-âza diğerk sekiz neferin tedârikiyle illetleri ve diğerk yazılanın esâmileri derc ve tasrîh kılınarak hak-pay-ı veliyyü'n-ni'amiye takdîm kılınmak için i'lâmıyla berâber fıktrat-ı mezkûreyi serî'ân bu tarafa himmetleri Fî 3 Ra sene 52 Bâ-müher-i Mîr Mustafa

[s.8/1]

Kabili-zâde Mehmed Paşa Defteri

Medîne-i Tokat'da vâki' Kabili Mehmed Paşa ve İbrahim Paşa namân vâkıfların kurâ ve mezâri'den olan hâsılatının nısfı me'a't-tevliye batn-ı evvelde mevcûd evlâdına ve nısf-ı ahârın öşrü Haremeyn-i Şerîfeyn ümenâsına fazlasından ehl-i mürtezika ve

zâviyesine bâ-şart-ı vâkıf şart ve ta'yin etmiş ise de vâkıfân-ı mûmâ-ileyhinin kurâ ve mezâri'den mevcûd hâsılâtının öşrü Haremeyn-i Şerîfeyn evkâfı hazine-i celilesine bâ-fermân-ı âlî merbût buyurıldığına binâen işbu bin iki yüz elli senesinde zirâ'at ve elli bir senesi vücûda gelen â'şâr-ı şer'iyye ve icârât-ı zemin ber mûcib-i şart-ı vâkıf ve ma'rifet-i şer' tevzî' ve taksîm olunan mahsûlât ve icârât-ı zeminin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurre fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene ihda ve hamsîn mi'eteyn ve elf.

Karye	Kile	Rubla'
Meşahadâbâd ve Hisarcık ve Cubık hinta ve şa'ir	49	4
Dinar hinta ve şa'ir	38	15
Fineze hinta ve şa'ir	29	3
Ağmusa, İtâk, Ahmeddanişmend hinta ve şa'ir	39	6
Sarsı hinta ve şa'ir	20	
Bükdüz hinta ve şa'ir	10	8
Dodurga hinta ve şa'ir	12	8
Yatmış hinta ve şa'ir	21	
Gedeğaz hinta ve şa'ir	21	15
Merkebcı karyeleri	39	3
Difye ve Yelpe hinta ve şa'ir	42	8
Çay ve Burgaözüne hinta ve şa'ir	17	4
Turhal hinta ve şa'ir	6	
Kirkoros hinta ve şa'ir	14	
Sarıyar hinta ve şa'ir	6	
Karkın hinta ve şa'ir	13	8
Kile Yekûn	381	Rubla' 2

Minhâ'l-ıhrâcât		
Bâ-fermân-ı âlî Haremeyn-i Şerîfeyn hazine-i celilesine merbût olan öşr-i haremeyn kırk dokuz ve elli senelerine mahsûb hinta ve şa'ir	63 kile	
Nakliye ve hizmet-i mübâşiriye ve Karkın husûsiçün harc-ı i'lâm ve masârifat-ı sâ'ire hinta ve şa'ir	86 kile	
Ber- mûcib nısf evlâda şart-ı vâkıf hinta ve şa'ir	116 kile	
Nısf-ı âhardan öşr Haremeyn-i Şerîfeyn ber-mûcib-i şart-ı vâkıf hinta ve şa'ir	11 kile	
Berây-ı muhâsebe	20 kile	
Kile Yekûn	296 kile	

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-mürtezika hinta ve şa'ir	2 rubla'	85 kile
---	----------	---------

[s.8/2]

	Müdd	Rubla‘
Vazife-i katib ve şeyh Kepenci-zâde Mehmed Emin	18	153
Vazife-i Huffâz Mahsal Efendi	10	85
Vazife-i Cüzhan Kabli-zâde Hacı Ömer Ağa	12	102
Vazife-i Huffâz Veyisoğlu Abdurrahman	10	85
Vazife-i Huffâz Kazâz Eminoğlu Şerîf Mehmed	4	34
Vazife-i Türbehan Abdülehad Ağa	3	25,5
Vazife-i Türbehan Hacı Muvaffak ve Yeşilbaba mahdumu	6	51
Vazife-i Türbehan Vahab Efendioğlu Ali	2	17
Vazife-i Türbehan Feraş Ve Mü’ezzin Mesci Ali Efendioğulları	7	59,5
Vazife-i Türbehan ve bevâb çareğdar Zileli Kara Osman oğlu	4	34
Vazife-i Türbehan İlbaşı-zâde Hafidi Yusuf	3	25,5
Vazife-i İmâmet İlbaşı-zâde Hafidi Mehmed Bey	4	34

[s.9]

Vazife-i nâzır ve hatib ve Türbehan Hâfız Mehmed Efendi ve birâderi	10	85
Vazife-i müremmim Kara Hoca Ali Efendi	3	25,5
Vazife-i Kara Ali Efendi câbi ve hâfız Mehmed ve Süleyman Ağa Mahdumu	5	42,5
Vazife-i Huffâz Beyli Hâfizoğlu Abdullah	5	42,5
Vazife-i Türbehan Sivaslı Hacı Süleyman Ağa	2	17
Vazife-i Türbehan ve Huffâz devirhan el-Hac Musa Ağa mahdumları	15	127,5
Vazife-i Türbehan Hacı İbrahim Efendi	3	27,5
Vazife-i Tabbâğ Mustafa Ağa mahdumu	2	17
Vazife-i Türbehan Kalalioğlu Hüseyin Efendi	2	17
Vazife-i Türbehan Elbostanı-zâde Abdullah Efendi	2	17
Vazife-i nâkib-i nân Türbehan Ali Çavuş	3	25,5
Vazife-i Nısf Türbehan Hacı Hasan Efendi ve Mehmed Efendi gödük 3	1,5	12
Vazife-i Türbehan Nazif Efendizâde Ömer Efendi	3	25,5
Vazife-i Türbehan Terzi Kocağa	4	34
Vazife-i Türbehan Emir Ali	3	25,5
Vazife-i Türbehan Hacı Yusuf Ağa Hafidi Osman	1	8,5
Vazife-i Türbehan Nakibü'l-eşraf Hâfız Mehmed Efendi gödük 3	7,5	63
Vazife-i Hâfız Mehmed Efendi	Rub‘ 1	2
Vazife-i Huffâz Kabli-zâde damadı Ahmed Efendi	5	42,5
Kile Yekûn 85	1 rub‘	2 rubla‘
	160 müdd tam	

[s.9/1]

Dârende buyruldu

Sâbık müjdecibaşı Hasan Ağa bu def'a Dersa'âdet'den azimet etmiş ve mûmâ-ileyh hademe-i Devlet-i Aliyye'den bulunmuş olmağla dâhil olduğu mahallerde münâsibi vecihle konak verilerek hakkında lâzıme-i mihmân-nevâzi-i resmi ibkâ ve icrâ ve ol-vecihle savb-ı maksûdına ba'is ve isrâ olunmak deyü. Fî 13 B sene 51.

[s.9/2]

Medîne-i Tokad'a muzâfa Komanat nâhiyesine tâbi' Esdiğın karyesi sâkinlerinden iken bundan yedi sene mukaddem fevt olan İbrahim bin Abdullah nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Rabi'a bint-i Ebubekir ile sulbî sagîr oğulları Ebubekir ve Hamza ve sagîre kızı Zeyneb'e münhasıra olub tarih-i mezbûrede tereke-i muteveffâ-yı mezbûru nâhiye-i mezbûr nâ'ibi Tobuz Mehmed Efendi tahrîr ve dokuz yüz yetmiş guruşa iblâğ idüb sagîrûn-ı mezbûrın üzerlerine Daloğlu Eyüb Kethüdâyı vasî na'ib ve ta'yin etmiş ise de bu def'a zevce-i mezbûre hisse-i irsiyyesinin lede'da'vâ vasî-i merkûmın muhâsebesi rü'yet olındıkda tarih-i mezbûrede itlâf olıncak eşyaları fûrûht ve esmânından müteveffâ-ı mezbûrun beş yüz bu kadar guruşluk duyûn-ı müsbite masârıfâtı müteferrikasından bâkî mebâliği nemâya verdikden ...¹⁰ vasî-i merkûm zimmetinde gerek eşya ve gerek zimemi bin iki yüz yetmiş guruşa bâliğ olunub vasî-i merkûm vesâyetden her ne kadar istifâ etdi ise de azline mûcib hıyâneti zuhûr itmediğinden mücerred vâsî nasb olunmayub zevce-i mezbûrun dahî mihri ve hisse-i irsiyyesi terekeden ifrâz olunmadığı tebeyyün etmekle tereke-i müteveffâ-yı merkûm mücerredden tahrîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunarak zevce-i mezbûrenin mihr-i mü'eccelesi ve hisse-i irsiyyesi zeyl-i kassâmda terkîm olındığı vech üzere ifrâz

¹⁰ Bir kelime okunamadı.

ve mezbûre yedine teslîm ve sagîrûn-ı mezbûrûnun hisse-i irsiyyeleri dahî ber-mûcib-i kassâm vasî-i merkûma teslîm olındığını mübeyyin tahrîr ve temhîr olunan defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene ihda ve hâmsîn mi'eteyn ve elf.

Köhne menzil der mahalle-i mezbûre	20 guruş
Köhne döşek 2, yorgan 2, yasdık 2	100 guruş
Köhne çul 2	5 guruş
Köhne çuval 5 çift	21 guruş

[s.10]

Ufak davar 13 adet fi 10	130 guruş
Hurda nühâs	100 guruş, 12 kıyye
Saçayağı 1	5 guruş
Bâ-temessük zimem-i nâsda olan alacağı	896 guruş
Yekûn	1276 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	32 guruş
Masârif-i müteferrika	11 guruş
Mehr-i mü'eccel-i müsbite li'z-zevceti'l-mezbûre	200 guruş
Yekûn	243 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	1032 guruş
Hisse-i zevce	129 guruş
Hisse-i ibn	361 guruş, 24 meblağ
Hisse-i ibn	361 guruş, 24 meblağ
Hisse-i bint	180 guruş, 24 meblağ

[s.10/1]

Medîne-i Tokat'da Meydân-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ali nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Rukiye bint-i Abdullah ile li- ebeveyn kız karındaşı Ayşe ve li-ümm er karındaşı İbrahim'e münhasıra oldığı şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun

terekenin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âfî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene ihda ve hâmsîn mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezbûre	250 guruş
Köhne döşek 1, yorgan 1, yasdık 1	50 guruş
Köhne kilim 2	15 guruş
Çuval 1 çift	5 guruş
Köhne kilim ve cecim 1	5 guruş
Yağmurluk 1	20 guruş
Çamaşur leğeni 1	82 guruş
Nuhâs parça 6	25 guruş
... ¹¹ 1	5 guruş
Yarma ve bulgur	60 guruş, 4 rubla'
Dakiki has	48 guruş, 4 rubla'
Hınta	40 guruş, 4 rubla'
Köhne sarık 2, don 1	10 guruş
Hurdavât-ı menzil	35 guruş
Yekûn	650 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Techiz ve tekfin masârifi	82 guruş
Resm-i kısmet	16,5 guruş
Masârif-ı müteferrika	5,5 guruş
Mehr-i mü'eccel-i li'z-zevci'l-mezbûre	30 guruş
Yekûn	134 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	516 guruş
Hisse-i zevce	129 guruş
Hisse-i uht li-ebebeyn	290 guruş, 30 meblağ
Hisse-i ahi li-ümm	96 guruş, 90 meblağ

[s.10/ 2]

Tobcu Âsâkirine elbise için yol emri

Reşid Mehmed Paşa edâmâ'llahu te'âlâ iclâlehu ma'iyetine me'mur piyâde ve süvâri Tobcu Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne'nin işbu elli bir senesine mahsûben iktizâ iden elbiselerin bahren Samsun iskelesine gönderilmiş olduğundan bahisle mâru'z-zikr elbisenin iskele-i mezbûrundan müşârün-ileyhin bulunduğu mahalle varıncaya değin

¹¹ Bir kelime okunamadı.

nakline vâfi araba ve hayvanâtın lâzım gelen ücreti ba'dehu mansûre hazinesinden i'tâ olmak üzere mübâşirinin vereceği memhûr sened mûcibince kazâlar tarafından seri'ân tedârik ve i'tâsıyla kazâ be-kazâ nakl ve îsâline mübâderet olunması vesâyâsını şâmil emr-i şerîfim sudûru mütehayyizânı Ricâl-i Devlet-i Aliyyem'den halâ Tobhane-i Âmirem nâzırı iftihârü'l-ekâbir ve'l-ekârim el-Hâc İbrahim Saib zîde ulüvvûhu tarafından bâ-takrîr ifâde ve inhâ olmaktan nâşî siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhimiz vech-i meşrûh üzere amel ve harekete bi'l-ittihâd mezîd ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmakla mahsûsen işbu emr-i celili'l-kadrim ısdâr ve tesyâr olmuştur. İmdi elbise-i merkûme Samsun iskelesinden müşârün-ileyhin bulunduğu mahale varıncaya değin her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise nakline vâfi araba ve hayvanâtın iktizâ iden ücreti ba'dehu Mansûre Hazinesi'nden verilmek üzere mübâşiri yedinden memhûr sened alınarak kazâlar tarafından seri'ân tedârik ve i'tâsıyla eminen ve sâlimen birbirinize irsâl ve birân akdem savb-ı maksûdeye isâl irâre-i âliyyem muktezâsından idiğü ve bu bâbda ağmâz ve rehâvetle yollarda araba ve hayvanâta intizâren beyhûde avk ve te'hîr olunmak ve-yâhûd adem-i dikkatle telef ve zâyî' olmak misillü vaz' ve hâlet bir vecihle câiz olmadığı ma'lûmınız oldıkda ber-minvâl-i muharrer amel ve harekete bi'l-ittifâk mezîd i'tinâ ve gayret ve hilâfının tecvizden tevakkî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ı şerîfim vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vacibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmun-i itâ'at-makrûnıyla amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren evâsıt-ı şehri Cemaziye'l-ahir li-sene ihda ve hâmsin mi'eteyn ve elf. Kostantiniyye-i Mahrûse

[s.11/1]

Kazâ-yı Tokad me'a'n-nevâhi

Nefer 41

Kazâ-i Şarkipâre 03

44

Devletlû Halil Paşa livâsının noksanı ikmâliçün irâde-i seniyye ve fermûde cenâb-ı veliyyü'n-ni'amı üzere Sivas sancağından müretteb iki yüz elli nefer ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkıyla nefsi Sivas ve hâvi olduğu kazâların nüfus-ı mevcûdesine lede't-tevzî Tokad me'a'n-nevâhi ve Şarkipâre kazâsı hissesine isâbet iden kırk dört neferdir.

[s.11/2]

Halid Paşa livâsına verilecek neferden Tokad hissesi olan kırk bir neferin buyurıldığı kaydı

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân hacegân-ı divân-ı hümâyûndan Sivas eyâleti kâ'imakâmı izzetlû bey zîde mecduhu ve şerâyi'-i şî'âr Sivas sancağının hâvi olduğu kazâların nâ'ibleri efendiler zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve voyvodagân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle işerleri zîde kadruhuma inhâ olunur ki Sivas'da kışlanışın olan sa'âdetlû Halid Paşa livâsının noksanları istikmâl kılınmak muktezâ-yi irâde-i seniyyeden bulunduğu ve Sivas ile merbût bulunan kazâların kâffe-i vücûh ve ahâlilerinin taraf-ı Devlet-i Aliyye'ye sadâkat ve ubûdiyyetleri ber-kemâl olduğu ecilden paşa-yı mûmâ-ileyh livâsıçün mukaddemce tertîb kılınmış olan beş yüz neferden iki yüz elli nefer tedârik ve i'tâ eylemesini ahâli-i merkûm tensîb etmiş oldukları sen ki kâ'imakâm-ı mûmâ-ileyhsin bu def'a tarafınızda varîd olan tahrirât me'alinden müstebân olduğına binâen tensîb-i ahâli üzere iki yüz elli nefer i'tâ eylemeleri husûsû tarafımızdan dahî istihsân kılınmış ve ahâli-i merkûmenin bu güne dahî ibrâz etmiş oldukları sadâkat ve istikâmetleri mûcib-i kemâl-i mahzûziyyetimiz

olmuş olmağla imdi siz ki muhâtabûn-ı mûmâ-ileyhimsiz keyfiyyet ma'lûmınız oldukda vusûl buyrulduğumuzda mârû'l-beyân münâsib görülmüş olan iki yüz elli nefer nefis-i Sivas ve hâvi olduğu kazâ ve nevâhisinden ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâk ve ma'rifetiyle güzide ve tammü'l-a'zâ askerliğe yarar olmak üzere tertîb ve tedârik birle paşa-yı mûmâ-ileyhin mîr-alâyı izzetlû Bekir Bey tarafına tebyîl ve tevsîl ve hemân beş on gün zarfında tekmîlen teslîme bi'l-ittifâk ikdâm ve bezl mukadderet eylemeniz bâbında divân-ı eyâlet-i Sivas ve Rakka ve diyâr-ı evliye-i Muş ve Çorum ve Amasya ve Divriği ve emânet-i Ma'adin-i Hümâyûn ve arâm-gâh-ı Harput'dan işbu buyurıldı tahrîr ve ısdar ve [] ile tesyâr olunmıştır bi-mennihi te'âlâ vusûlünde gerektir ki ber-mûcib-i buyurıldı amel ve hareket ve hilâfindan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eyleyesüz deyü. Vürûdu fî 13 Ş sene 51. Fî 25 B 51.

[s.11/3]

İzzetlû Rıf'atlû Bey

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den vefât ve firâr idenlerin yerlerine mahallerinden diğherleri celb olunarak alâyalarına verilmek şurût-ı müstahsene-i irâde-i seniyye-i cenâb-ı mulûkâne iktizâsından olduğına binâen sa'âdetlû Mehmed Paşa livâsından vefât ve firâr idenlerin leffen gönderilen defter mûcibince mahallerinden yerlerine diğher neferâtın celbî lâzım gelmiş olmağla askerliğe el-verür tûvanâ olmak üzere neferât-ı merkûmenin kasaba ve kurâ muhalâtından olarak ber-mûcib-i defter tamâmen neferât celb iderek seri'ân ve acilen bu tarafa irsâle mübâderet ve uzayacak olur ise hakkınızda mûcib-i vehâmet olacağını bilüb ona göre tizce irsâline dikkat ve müsâra'at eylemeniz matlûbımızdır.

Vürûd fî 13 Ş sene 51. Fî 16 B sene 51.

[s.11/4]

Esbâk kasâbbaşının Dimorta'da olan hissesi için emr-i âli kaydı

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in Tokad nâ'ibi mevlâna [] zîde ilmuhu kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Tokad voyvodası [] zîde mecduhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa mübâşir ta'yin olunan zîde kadruhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Tokad voyvadalığı aklâmından Dimarto ve karye-i Karlı maktû'unun sülûsân hissesi kasâbbaş-yı esbâk müteveffâ Âli'nin mahlûlinden cânib-i mirîden zabt olunarak iki yüz kırk dört senesi hasılâtı tamâmen tahsîl ve Hazine-i Amire'ye teslîm kılınmış ve kırk beş senesinden kırk sekiz senesine değin hasılâtı vâkı'asının tahsîli bâbında bundan akdem emr-i şerîfim isdâr ve tesyâr olunmuş ise de henüz bir haber ve eseri zuhûr etmemiş olduğu kuyûddan müstebân olmakdan nâşî hisse-i merkûmenin iki yüz kırk beş senesinden elli senesi nihâyetine gelince hasılât-ı vâkı'asının her kimlerin yed ve zimnetlerinde kalmış ise mahalinde ma'rifet-i şer'le tahkik ve zâhire ihraç birle icâb ve iktizâ idenlerden tamâmen tahsîl ve evvel be-evvel Dersa'âdet'ime irsâl Hazine-i Amireme teslîmi bâbında isti'câli hâvi mübâşirli emr-i şerîfim isdârı husûsına irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin ol-vecihle amel ve harekete müsâberet ve mezîd sa'y ve gayret eylemek fermânım olmağın te'kîd ve isti'câli hâvi ve Hazine-i Amireme teslîmi bâbında isti'câli ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olmuştur. İmdi vusûlünde keyfiyyet irâde-i seniyye-i mantûk-ı emr-i şerîfimdendir [s.12] ma'lûmun oldıkda fermânım olduğu ve bâlada bast ü beyân kılındığı vecihle hisse-i merkûmun iki yüz kırk beş senesinden elli senesi gâyetine değin hâsılât-ı vâkı'ası her kimlerin yed ve zimmetlerine kalmış ise ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le zâhire ihrâc olunarak tamâmen ve kâmilen yerlü yerinden ve icâb-ı ve iktizâ idenlerden tâhsîl ve mumzâ defteriyle mübâşir-i mûmâ-ileyhe tevdî'ân evvel be-evvel Dersa'âdete irsâl ve Hazine-i Amire'ye teslîmi husûsına mezîd sa'y gâyet

eyleyesiz ve sen ki nâ'ib ve mübâşir-i mûmâ-ileyhümasız siz dahî mûcib-i emr-i şerîfimle amel ve hareket ve hilâfindan be-gâyet hazer mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdır buyurdımki hükm-i şerîfimle [] vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-îmtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûniyla âmil olasız şöyle bilesiz âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' aşer şehr-i Muharrem li-sene ihda ve hâmsîn mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

Defun emr-i âlîde muharrer müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin hisse-i mahlûlu kırk beş senesinden kırk sekiz senesine değin dört senelik hâsîlâtı Sivas muhâssılı esbâk Said Ağa tarafından zabt ve tahsîl olunmuş ve bin beş yüz bir buçuk guruş hâsîlât-ı vâkı'ası olmuş idüğünü hâvi mûmâ-ileyh Said Ağa tarafından vürûd eden mektûbda nümâyândır.

[s.12/2]

Ber-mûcib-i pusula Sivastlı Halid Paşa livâsı noksanı ikmâliçün müretteb buyurılan Asâkir-i Mansûre'den Tokad me'â'n-nevâhi hissesine isâbet iden asâkirin ber-mûcib-i taksîm hulâsâsıdır. Fî 13 Ş sene 51.

Nefer aded	
10	Nâhiyye- i Tozanlı
06	Nâhiyye- i Komanat
05	Nâhiyye- i Kafirni
20	Nefs-i derûn- ı Tokad
41	

Mahallât der Nefs-i Şehr-i Tokad

Mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim, Horuş ve Çilehâne	1 nefer
Mahalle-i Beybağı, Perakende	1aded nefer
Mahalle- i Mahmud Paşa ve Geyrâs ve Sovûkpınâr-ı zimmî	1aded nefer
Mahalle- i Çay-ı Müslim-i zimmî	1 nefer
Mahalle-i Mehmed Paşa ve Muslihiddin ve Samyeli	1aded nefer
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i Müslim ve zimmî	1 nefer

Mahalle-i Hacı Hasan bölüğü ve zimmî bölüğü	1 nefer
Mahalle-i Çahkenli ve Zincirlikuyu, Yazıcık, Baba Osib	1 nefer
Mahalle-i Çaşnıgir, Melik Danişmend ve Simavon ve Şuca'eddin	1 nefer
Mahalle-i Semerkandî ve Meydân-ı Müslim ve Za'im ve Halid ve Hoc İbrahim	1aded nefer
Mahalle-i Ka'be mescidi, Yaş Meydan, Veled-i Ayâs, Menice ve Debbâğhâne-i -i cedîd	1aded nefer
Mahalle-i Cami'-i kebir, Kaya ve Çilfek, İplik Pazarı	1aded nefer
Mahalle-i Hoca Ahmed, Akdeğirmen-i Müslim ve zimmî	1aded nefer
Mahalle-i Debbâğhâne-i atik, Yarahmed ve Cedîd	1aded nefer
Mahalle-i Zilli Hacı, İçmesu, Dere ve Aleksan	1aded nefer
Mahalle-i Cemaleddin, Güzelaşçi, Tatar Hacı, İvaz Paşa	1aded nefer
Mahalle-i Gaybî ve Sofiyun	1aded nefer
Mahlle-i Hacı İbrahim, Seyîd Necmeddin ve Acebşir	1aded nefer
Mahalle-i Keçeçiler, Taşçı Mahmud ve Sarı Güllük	1aded nefer
Mahalle-i Rüstem Çelebi, İsa Fakih, Alacamescid, Monla Bektaş, Ankara, Veled-i Aynî	1aded nefer
Yekûn	20 aded nefer

Bâlâda mezkûr mahallât ahâlileri

İnhâ olunur ki devletlû Halid Paşa livâsının tâbûrlarının noksanı ikmâliçün bâ-irâde-i seniyye ve bâ-buyurıldı-yı vâli'ü's-şân Sivas sancağından müretteb ve matlûb buyurılan iki yüz elli nefer Asâkir-i Mansûre'den bâ-pusula medîne-i Tokad ve nevâhisine musîb kırk bir nefer cümle ittifâk ve ma'rifet-i şer' ve Voyvoda Bey Efendi ma'rifetiyle tevzî' ve taksîm olındıkda ez-gayri hisse-i nevâhi nefsi Tokad hissesine isâbet iden yirmi neferi bâlâda muharrer muhallâtın şenlik ve tahammüllerine göre tevzî' ve birbirlerine ilâve ile taksîm ve tahtlarına terkîm olunmağla asâkir-i merkûme tuvânâ olarak der-akab tahrîr ve tedarîk ve me'murına teslim eylesiniz. Fî 15 Ş sene 51

[s.13]

Nâhiye-i Komanat tabi'-i Tokad

Karye-i Gevle, İzbesti, Difye, Yelpe, Nebi, Aluc, Bula, Hulvar	1 aded nefer
Karye-i Bizeri, Boyalı, Sideni	1 aded nefer
Karye-i Omala, Cincife, Kızıl, Zazara	1 aded nefer
Karye-i Dönekse, Ohtab, Armus, Acıpınar ve Kışla	1 aded nefer
Karye-i İze, Estiğın, Kemkez, Serkiz, Köseli muslu	1 aded nefer

Karye-i Üçgöl, Kadıvakfı, Gök, Beşviran ve Saltık, Bayram ve Dekseci	1 aded nefer
Yekûn	6 aded nefer

Nâhiyye- i mezbûrun şerhi bâlâsında mahallât-ı mezbûrun şerhi gibi olub nâhiyye-i mezbûr hissesine yalnız altı nefer isâbet etmiştir. Fî 15 Ş sene 51

Nâhiye-i Kafirni tâb'-i Tokad

Karye-i Almus, Gezgin	1 aded nefer
Karye-i Zuğru ve Daduhta, Kuruseku, Tiyeri, İlpit	1 aded nefer
Karye-i Meğullu, Miniger, Filtise, Çiftlik, Alan, Tomara	1 aded nefer
Karye-i Gök, Cegedler, Yapalak, Ekseri, Varzıllar	1 aded nefer
Karye-i Leveke, Karadere ve Sideni, Kımık, Muhat, Teknecik	1 aded nefer
Yekûn	5 aded nefer

Nahiye-i mezbûrun şerhi mahallât-ı mezbûrun şerhi gibi olub yalnız beş nefer isâbet etmiştir. Fî 15 R sene 51

[s.13/1]

Sultan Murad câmi'ine imâm nasb olunan Yusuf Efendi'ye müte'allik murâsele kaydı.

Medîne-i Tokat'da Sultan Murad câmi'-i şerîfine bu def'a imâm nasb olunan Yusuf Efendi bâ'de't-tahiyyeti'l-vâfiye

İnhâ olunur ki câmi'-i şerîfi-i mezkûrun bâ-berât imâmı olan Dersa'âdet'de tavattun idüb tarafından bu tarafda vekili olmadığından hizmet-i imâmet ta'til derecesine varmış olduğınca câmi'-i şerîf-i mezkûrun cemâ'ati bi'l-umûm huzûr-ı şer'e ifâde ve inhâ ve câmi'-i şerîfin umûr-ı tevliyeti bâ-şart-ı vâkıf Tokad hakimlerine menût olduğundan bir müstâkim ve mütedeyyin kimesnenin imâm nasb olunmasın istid'â itmeleriyle sen evsâf-ı mezkûrun mâsrafı bulunmuş olduğın ecilden işbu bin iki yüz elli bir senesi Zil-ka'deti's-şerîfesinin guresinden i'tibâren mâhiyye onar guruş ma'âş ile câmi'-i şerîf-i mezkûre kıbel-i şer'den imâm nasb ve ta'yîn olndığını mübeyyin taraf-ı şer'den bi'l-ittimâs işbu murâsele tahrîr ve yedine i'tâ olınmıştır gerektir ki gurre-i şeh-

i merkûmeden câmi‘-i şerîfde imâm olub mâhiyye ta‘yîn olunan ma‘âşî vakf-ı mezbûr mahsûlinden ahz iderek umûr- ı imâmetde kusûr ve rehâvet eylemeyüb ber-mûcib-i murâsele âmil olasız. Fî gurre-i Za sene 251.

[14/1]

Mahallât der Nefs-i Şehr-i Tokat

Mahalle-i Yaş Meydan	24 guruş
Mahalle-i Câmî‘-i Kebir	24
Mahalle-i Rüstem Çelebi	24
Mahalle-i Yarahmed	24
Mahalle-i Çay-ı Müslim	65
Mahalle-i Çay-ı zimmî	38
Mahalle-i Gaybî	62
Mahalle-i Seyîd Necmeddin	24
Mahalle-i İsa Fakih	8
Mahalle-i Monla Bektaş	8
Mahalle-i Sarı Güllük	24
Mahalle-i İvaz Paşa	12
Mahalle-i Acebşir	24
Mahalle-i Beybağı	78
Mahalle-i Kaya	24
Mahalle-i Za‘im	12
Mahalle-i Akdeğirmen-i Müslim	24
Mahalle-i Akdeğirmen-i zimmî	7
Mahalle-i Tatar Hacı	12
Mahalle-i Çilehâne	7
Mahalle-i Veled-i Ayâs	7
Mahalle-i Menice	7
Mahalle-i Aleksan	24
Mahalle-i Dere	24
Mahalle-i Alacamescid	7
Mahalle-i Keçeçiler	24
Mahalle-i Sofiyun	24
Mahalle-i Veled-i Aynî	7
Mahalle-i Ankara	7
Mahalle-i İplik Pazarı	7
Mahalle-i Çilfek	8
Mahalle-i Hacı İbrahim	24
Mahalle-i Taşçı Mahmud	24
Mahalle-i Debbâğhâne-i cedîd	20
Mahalle-i Halid, Hoca İbrahim	7
Mahalle-i Güzelaşçı	13

Mahalle-i Cemâleddin	24
Mahalle-i Mehmed Paşa	24
Mahalle-i Zincirlikuyu	24
Mahalle-i Çahkenli	24
Mahalle-i Yazıcı	24
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim	55
Mahalle-i Melik Danişmend ve Simavon	20
Mahalle-i Çaşnigir, Baba Osib	24
Mahalle-i Zilli Hacı, Siyah Puş	9
Mahalle-i İçmesu ve Suiçmez	24
Mahalle-i Hoca Ahmed	65
Mahalle-i Horuş	20
Mahalle-i Mahmud Paşa	30
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı zimmî	28
Mahalle-i Debbâğhâne-i Atik	24
Mahalle-i Ka'be Mescidi	24
Mahalle-i Meydân-ı Müslim	25
Mahalle-i Şuca'eddin	13
Mahalle-i Semerkandî	24
Mahalle-i Muslihiddin	24
Mahalle-i Samyeli	8
Mahalle-i Cedîd	24
Mahalle-i Geyrâs	35
Mahalle-i Perakende	13
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i Müslim	50
Mahalle-i Zimmî	36
Mahalle-i Hasan Bölüğü	50
Mahalle-i Müslim Bölüğü	36
Yekûn	1540

Bâlâda mezkûr mahallât ahâlileri

İnha olunur ki bu def'a Dersa'âdet'den devletlû Reşid Mehmed Paşa hazretlerinin cânib-i vâlâlarından bâ-fermân-ı âlî irsâl buyurılan beş yüz sandık fişenk ile müşârün-ileyh hazretlerinin ma'iyet-i devletlerinde mevcûd iki alây süvârisi iki tâbûr tobcu neferâtının elbise-i şitâ'iyeleri ve bâ-irâde-i seniyye müşârün-ileyh hazretlerinin ma'iyet-i müşirâneilerine me'mûr tobcu asâkirinin elbiseleri cânib-i hazret-i veliyyü'n-ni'amiye gönderilmiş olmakla elbise-i mezkûrelerin Bolos'a kadar nakline muktezî yedi yüz dokuz re's bârgîrin beheri sekiz guruşdan cümle ma'rifeti ve

ma‘rifet-i şer‘ ve Voyvoda Bey Efendi ma‘rifetiyle tevzi‘ ve taksîm olundıkda bermu‘tâd nâhiyye hisseleri ile ve re‘âyâ hissesi dahî ifrâz olundukdan sonra mahallât-ı mezbûrun hissesine ber-vech-i bâlâ bin beş yüz kırk guruş isâbet etmiştir. Fî 13 Ş sene 51.

[s.15]

Nâhiye-i Komanat tâbi‘-i Tokat

Karye-i Geksi	7,5 guruş
Karye-i İzbesti	7,5
Karye-i Difye	12
Karye-i Yelpe	7
Karye-i Gevle	8
Karye-i Nebi	5
Karye-i Aluc	8
Karye-i Bula	3
Karye-i Kızıl	8
Karye-i Zazara	8
Karye-i Cincife	5
Karye-i Hulvar	6
Karye-i Omala	33
Karye-i Bizeri	36
Karye-i Boyalı	15
Karye-i Sideni	26
Karye-i Serkiz	10
Karye-i Köseli muslu	8
Karye-i İze	29
Karye-i Kemkez	16
Karye-i Estiğin	18
Karye-i Ohtab	27
Karye-i Dönekse	18
Karye-i Armus	27
Karye-i Üçgöl	22
Karye-i Kadıvakfı	18
Karye-i Acıpınar ve Kışla	18
Karye-i Gevrek	17
Karye-i Mülk	2
Karye-i Beşviran ve Saltık	23
Karye-i Bayram	6
Karye-i Dekseci	6
Karye-i Kırkoros	60
Yekûn	520

İş bu nâhiye-i mezbûrun şerhi dahî muahallâtın şerhi gibi olub nâhiye-i mezbûr hissesine yalnız beş yüz yirmi guruş isâbet etmiştir.

Nâhiye-i Kafirni tâbi'-i Tokat

Karye-i Almus	79 guruş
Karye-i Gezgin	5,5
Karye-i Daduhta ve Kuruseku	8,5
Karye-i Zuğru	34
Karye-i İlpit	8,5
Karye-i Meğullu	30
Karye-i Tiyeri	13
Karye-i Meniger, Filtise	13
Karye-i Gök	35
Karye-i Çiftlik	7,5
Karye-i Alan	6,5
Karye-i Cegedler	24
Karye-i Tomara	5,5
Karye-i Eftalit	8,5
Karye-i Yapalak	5,5
Karye-i Leveke	21
Karye-i Ekseri	14
Karye-i Varzıllar	14
Karye-i Karadere ve Sideni	21
Karye-i Kınık	5,5
Karye-i Muhat	19
Karye-i Teknecik	9
Yekûn	388

İş bu nâhiye-i mezbûrun hissesi şerhi mahallâtın şerhi gibi olub nâhiye-i mezbûr hissesine yalnız üç yüz seksen sekiz guruş isâbet etmiştir.

Nâhiye-i Tozanlı hisse-i <u>bârgîr re's</u> 118	944 guruş	beher fî 8 guruş
Re'âyâ hisse-i <u>bârgîr re's</u> 285	2280 guruş	beher fî 8 guruş

[s.15/1]

Hacı Receb-zâde Hacı Musa Ağa'nın defteri kaydıdır

Medîne-i Tokat Yarahmed mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan el-Hacı Hüseyin Ağa ibn-i Hacı Receb Ağa nâm müteveffânın verâseti zevce-i

metrûkesi Âbide bint-i Mehmed ile sulbîye-yi sagîre kızları Şakire ve Ümmügülsüm ve li-ebeveyn er karındaşı oğlu Musa Ağa bin Hacı Hasan Ağa'ya münhasır olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer'i tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Hurre fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Recebi'l-ferd li-sene ihda ve hâmsîn mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalleri mezbûre 1 bâb	2500 guruş
Kâtib hânı demekle ma'rûf basmacılar hânı 1 kıt'a	9000 guruş
Dühâncı dükkânı der mevzi'-i Meydân	600 guruş
Sâ'at 1 kıt'a	220 guruş
Müsta'mel kabut 1	250 guruş
Çuka yüzlü cildi kafe kürkü yaka 1	250 guruş
Beyaz 1, siyah maşlah 1	200 guruş
Müsta'mel çuka abdestlik 1	90 guruş
Çuka biniş 1	150 guruş
Şâli abdestlik 1	30 guruş
Çuka şalvar 1	120 guruş
Çuka mintan 1 ve entari 1	100 guruş
Çuka Mısır cübbesi 1	120 guruş

[s.16]

Köhne çakşur 1 ve kemer 1	30 guruş
Çit ve şeytan bezi entari 2	40 guruş
Cedîd sagîr entari 2	100 guruş
Hamâ kuşağı 1	80 guruş
Abaniye 2	200 guruş
Sagîr tob 1	80 guruş
Kutni tob 2	200 guruş
Füruht olunan kutni tob 7 fi 80	560 guruş
Şam gezisi kürk yüzü 1	80 guruş
Müsta'mel fes 1	30 guruş
Bir kat çamaşur	55 guruş
Kahve takımı fincan 9, zarf 9, tebsi 1, cezve 2, fincan kutusu 1	50 guruş
İşlemeli seccâde 1	40 guruş
Kehribâr imâmeli çubuk 1	40 guruş
Yan minderi 2 ve köse 2 ve çit ma'kad 2	100 guruş
Çamaşur kazganı 1 ve leğen 1	130 guruş
El leğeni 1, ibrik 1	40 guruş
Sagîr şam'dân 2	15 guruş
Nühâs kıyye 18	200 guruş
Hırdavât-ı menzil	20 guruş

Bârgîr ma'â takımı re's 2	600 guruş
İri ve ufak davar 49	600 guruş
Yekûn	16920 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffâ-yı mezbûrun techîzi tekfinine ber-mûcib-i vasiyet	500 guruş
Resm-i kısmet	423 guruş
Masârif-ı müteferrika	141 guruş
Mehr-i mü'eccele li'z-zevceti'l-mezbûre bi-şehâdet-i Ahmed Ağa ve	500 guruş
Yekûn	1564 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	15356 guruş
Hisse-i zevce	1919 guruş, 60 meblağ
Hisse-i bint	5118 guruş, 80 meblağ
Hisse-i bint	5118 guruş, 80 meblağ
Hisse-i ibnü'l-âhi	3199 guruş, 20 meblağ

Derûn-ı kassamda muharrer sagîre-i mezbûre [] binti'l-müteveffâ el-merkûm el-Hac Hüseyin nâm sagîre bu def'a fevt olup verâseti anası mezbûre Abide ile li-ebeveyn kız karındaşı sagîre [] ve ammizâdesi el-Hac Musa Ağa'ya inhisârı nümâyân olduktan sonra verese-i mezbûrânın taleb ve iltimâsları ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm olunan müteveffîye –i mezbûre defteridir ki ber- vech-i âtî zikr olunur. Fî 11 S sene 53.

Müteveffîye-i mezbûrenin babası müteveffâ-yı merkûm el-Hac Hüseyin Ağa'nın Tokat'da olan terekesinden hisse-i irsiyesi 5118 guruş, 80 meblağ.

Müteveffâ-yı merkûm el-Hac Hüseyin Ağa'nın Galega kazâsında narlı Alevi ve narlı Bağlı karyeleri ta'şîrinden ber-mûcib-i kassam hissesi 1120 guruş, yekûn 6238 guruş.

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	156 guruş
Masârif	52 guruş
Yekûn	208 guruş

Sahhü'l-bâkî	6030 guruş
---------------------	------------

Hisse-i ümmü el-mezbûre	2010 guruş, 26 meblağ
Hisse-i uhti'l-mezbûre	3150 guruş, 40 meblağ
Hisse-i ibnü'l-amm	1005 guruş, 13 meblağ

[s.16/1]

Şerâyi'-meâb gulüd? ze'âmetinin hâvî olduğu kazâların nâ'ibleri dirâyetlû efendiler zîde ilmühum ve kıdvetü'l-akrân a'yânları sa'âdetlû ağalar zîde kadruhum kurâ ihtiyarları inhâ olunur ki iki yüz elli senesine mahsûben ze'âmet-i mezbûr uhde-i celîle-i hazret-i veliyyü'n-ni'amide olub kazâlarınızda kâin kûra ve mezâri'nden sene-i merkûme mahsûben ber-vech-i emânet keyl ve ta'şîr olan hasîlâtının fûrûhtu husûsına tarafımızdan dârende-i buyurıldı Ahmed Efendi me'mûr ve ta'yîn olunmuş olmağla ze'âmet-i mezkûr hâsılatı hazine-i veliyyü'n-ni'amiye â'id mevâddan bulunmuş olduğundan kazâlarınızda vâki' gulüd? ze'âmeti ve mezâri'nden ne mikdâr hâsılatı olmuş ise de bir danesi telef ve zâyi' olmayarak ma'rifet-i şer' ve me'mûr-ı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle zirâatçilerin araba ve hayvanâtıyla bâc-ı bâ-zârarı olan mahale gönderilüb fûrûht olunarak râyıcı üzere iktizâ iden akçesi ne mikdâra bâliğ olur ise i'lâmıyla beraber me'mûriyeti tevdî'ân bu tarafa irsâline bi'l-ittifâk mezîd dikkat eylemeniz için tarafımızdan işbu buyuruldu tahrîr i'tâen tesyîr olunmuşdur bî-mennihi te'âlâ vusûlünde ber-mûcib-i buyuruldu amel ve hareket eyleyesiniz. Fî 11 Ş sene 51.

[s. 16 / 2]

Hacı Receb-zâdenin defteri kaydı

Medîne-i Tokat'da Yarahmed mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Hüseyin Ağa ibn-i el-Hâc Receb Ağa nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Âbide bint-i Mehmed ile sulbîye-yi sagîre kızları Şakire ve Ümmügülsûm ve li-ebeveyn er karındaşı Musa Ağa ibn-i el-Hâc Hasan Ağa'ya münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân olduktan sonra bâ-ma'rifeti şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-

farîzeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurre fi'l yevmi't-tâsi min şehri Recebi'l-ferd li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf

Menzil der mahalle-i mezbûre	2500 guruş
Kâtib hanı demekle ma'rûf basmacılar hanı 1 kıt'a	9000 guruş
Dühâncı dükkânı der mevzi'-i Meydân 1 kıt'a	600 guruş
Sâ'at 1 kıt'a	220 guruş
Müsta'mel kâbût	250 guruş
Çûka yüzlü cildi kafe kürkü yaka 1	250 guruş
Beyaz 1 ve siyah 1 maşlah	200 guruş
Müsta'mel çûha 1, abdestlik 1	90 guruş
Müsta'mel çûka biniş 1	150 guruş
Müsta'mel şâlî abdestlik 1	30 guruş
Müsta'mel çûka şalvar 1	120 guruş
Çûka entari ve mintan	100 guruş
Müsta'mel çûka Mısır cübbesi 1	120 guruş
Köhne çakşur 1 ve kemer 1	30 guruş
Çit ve şeytan bezi entari 1	30 guruş
Cedid sağır entari 2	100 guruş
Hama kuşağı 1	80 guruş
Müsta'mel abâniye 2	200 guruş
Sağır tob 1	80 guruş

[s.17]

Kûtîni tob 1	200 guruş
Füruht olunan kûtîni tob 7 fi 80	560 guruş
Şam gezisi kürk yüzlü 1	80 guruş
Müsta'mel fes 1	30 guruş
Bir kat çamaşur	55 guruş
Kahve takımı fincanı zarf ve tebsi 1, cezve 2, fincan 9, kutusu 9	50 guruş
Müsta'mel işlemeli seccâde 1	40 guruş
Kehribâr imâmeli çubuk 1	40 guruş
Sağır yan minder 2, köşe 2 ve çit ma'kad 2	100 guruş
Çamaşur kazganı 1, leğen 1	130 guruş
El leğeni 1 ve ibrik 1	40 guruş
Sağır şam'dân 2	15 guruş
Evânî-i nühâsiyye 18 kıyye	200 guruş
Hırdavât-ı menzil ber-vech-i tahmin	20 guruş
Bârgîr ma'a takımı re's 2 aded	600 guruş
İri ve ufak davar 49 aded	600 guruş
Yekûn	16920 guruş

Minhâ'l-ihracât	
------------------------	--

Müteveffâ-yı mezbûrun techîz tekfînine ber-mûcib-i vâsiyet masârif	500 guruş
Resm-i kısmet	423 guruş
Masârif-i müteferrika	141 guruş
Mehr-i mü'eccele müsbit-i li'z-zevceti'l-mezbûre bi-şehâdet-i Hacı Ahmed Ağa bin Mehmed ve Abdullah Ağa bin gibbû't-tahlîf	500 guruş
Yekûn	1564 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l verese	15356 guruş
Hisse-i zevce	1919 guruş, 60 meblağ
Hisse-i bint	5118 guruş, 80 meblağ
Hisse-i bint	5118 guruş, 80 meblağ
Hisse-i ibnü'l-âhi	3199 guruş, 20 meblağ

[s.17/1]

Ziyancıoğlu Hasan'ın defteri kaydı

Medîne-i Tokat'da Mihmâd Hâcib-i zimmî mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hasan bin Mustafa nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Âlime bint-i Halil ile anası Fâtma ve sulbî kebîr oğlu Hüseyin'e münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân olduktan sonra verâset-i mezbûrûn iltimâsları ve bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beynel-verese bi'l farizeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurre fi'l yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzilden hissesi	200 guruş
Dimî yüzlü döşek 2	120 guruş
Çit yüzlü yorgan 2	60 guruş
Çit yüzlü yasdık 4	60 guruş
Köhne kilim 3	30 guruş
Köhne yan kilim1 ve kaliçesi	30 guruş
Köhne çuval çift 5	50 guruş
Müsta'mel hurç 1	5 guruş
Meyvehâne çarşusunda vâki' nısf dükkân	1000 guruş
Tomak kıt'a 1 der mevzi' Der-bend	500 guruş
Virâne menzil der mahalle-i mezbûr	40 guruş
Cedîd kâbût 1	300 guruş
Sâ'at 1 kıt'a	80 guruş
Kılıç kabza 1	30 guruş
Ufak davâr 25 aded	250 guruş

Kâtır re's 1	300 guruş
Merkebe re's 1	100 guruş
Çamaşur leğeni 9 kıyye	135 guruş
Çamaşur kazganı ve sini 11 kıyye	165 guruş
Evânî-i nühâsiyye 42 kıyye	620 guruş
Def'a leğen 1	75 guruş
Mankal 1	15 guruş
Sagîre ve kebîr 1, Şam'dân 2 ve fener 1	25 guruş
Kahire körüğü temurciler	150 guruş
Tüfenk 1	40 guruş
Köhne Trablusgarb kuşağı 1	50 guruş
Def'a buşi kuşak 1	70 guruş
Haleb alaca tob 3	90 guruş
Gerdanlık 1	490 guruş
Sim zarf 5 ve fincan 5 ve tebsi 1	70 guruş
Cezve 2	10 guruş
Mezrû' hınta 1 kile	
Hırdavât-ı menzil	200 guruş
Yekûn	5560 [5360]

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	139 guruş
Masârif-i müteferrika	46 guruş
Yekûn	185 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	5375 guruş
Hisse-i zevce	671 guruş, 105 meblağ
Hisse-i ümm	895 guruş, 100 meblağ
Hisse-i ibn	3807 guruş, 35 meblağ

[s. 18/ 1]

Redîf-i Mansûre'den tobcu tefrikiçün emr-i kaydı

Sivas vâlisi sadr-ı sâbık Reşid Mehmed Paşa hazretlerine hitâben

Bundan akdem şeref-efzâ-yı sudûr olan fermân-ı celili'l-ünvan-ı mulûkânemde bast ve beyân kılındığı üzere bi-tevfiki te'âlâ ta'lîm-i fenûn-ı gazâ ve cihâd¹² muhâfaza-ı bilâd ve ibâd niyet-i hayriyesiyle memâlik-i mahrûsetü'l-mesâlik-i şâhânemde kâin münâsib eyâlet-i elviyyeden tertîb ve tahrîrine muvaffak olduğum redîf Asâkir-i

¹² İki kelime okunamadı.

Mansûre-i Şâhânem ma'iyetlerine iktizâsı vecihle toblar tertîbi tertimât mukteziyesinden olarak beher bin nefere ikişer tob verilmek üzere işbu tobların i'mâl ve idareleriçün her bir tâbûr dört bölük i'tibâr ile beher bölükte içlerinden bir tobcu çâvuşu ve bir onbâşı ve yirmi beş tobcu neferâtı ki bir tâbûrda ma'a çâvuş onbâşı cem'ân yüz sekiz tobcu bulunması lâzım gelüb neferât-ı merkûmenin tob ta'limleri dahî tâbûr ve alây ta'limleri misüllü tecemmu' olunacak mahallerde icrâ olunmak lâzım gelse bunların bulunacakları tâbûrlar tahsîs olunacak ta'lim mahallerine pazârı yakın ve pazârı ba'id düşeceği ve tob tüfenke nisbetle öyle hafif kolaylıklaca olmayacağı cihetle ol-sûret müstelzim usret ve su'ûbet olacağından başka neferât-ı mezkûre mahallerde tob ta'lîmini bi-yakîn tahsîl edemeyecekleri der-kâr ve böyle olmakdan ise kılâ'-ı hâkâniyem tobcuları hakkında icrâ olındığı misüllü işbu redîf-i mansûre tobcuları dahî mahallerinden tâkım tâkım Dersa'âdeti'me celb olunarak Tophâne-i Amirem'de fen-i ta'lîm ve ta'alûm öğredilüb ba'dehu tâbûrları tarafına i'âde ve isrâ kılınmak usûli her derlü sühûleti az vakitte kesb-i mümârese ve mahâreti mu'eddi olacağı aşikâr olduğundan bahisle ol-bâbda ne cihetle irâde-i âliyyem sünûh ve sudûr ider ise ona göre iktizâsının icrâsı lâzım geleceği hâlâ bi'l-istiklâl Asâkir-i Mansûre ser-askeri düstûr-ı mukerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezirim Hüsrev Mehmed Paşa edâmâ'llahu te'âlâ iclâlehu tarafından ifâde ve inhâ olunmuş ve iş'ârı vecihle icrâ-yı iktizâsının ibtidâr olunması husûsında irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'lîkıyla ol-bâbda hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn-ı padişâhânem sahife-i berâ-yı sudûr olarak bu madde zımında redîf-i mansûre müretteb olan bi'l-cümle eyâlet-i elviyeye başka başka evâmîr-i âliyyem isdâr ve iktizâ iden mahallere ilm ü haberleri i'tâ kılınmış olmağla sen ki vezir-i müşârûn-ileyhsin vusûl-ı fermân-ı celilü'l-ünvan-ı mülûkânemde sen dahî keyfiyeti lâzım gelenlere ifâde ve tefhîm birle Sivas ve Divriği sancaklarından müretteb

iki âded redîf-i mansûre tâbûrlarından usûl-ı meşruhiyye tatbîkan tobcularına el-verür mâ'a çâvuş ve onbâsı sekiz yüz nefer ifrâz ettiderek Tophâne-i Âmirem'de icrâyı ta'lîm ve ta'allûmlerine bakılmak üzere Dersa'âdet'ime sevk ve irsâle müsâra'at eylemek fermânım olmağın i'lâmen ve tenbîhen Divân-ı Hümâyûn'ımdan mahsûsan işbu emr-i celili'l-kadrim isdâr ve tesyâr olunmuşdur. İmdi keyfiyyet ma'lûmınız oldıkda berminvâl-ı muharrer amel ve hareketle ifâ-yı lâzıme-i kâr-şinâsi ve dirâyete ikdâm ve mübâderet ve hilâfi vaz' ve hâlet vukû'a gelmemesine sarf-ı rü'yet eyleyesin siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir-i mûmâ-ileyhimsiz ma'lûm-ı emr-i şerîfim sizin dahî meczûmınız olarak ber-mûcib ve muktezâsı icrâyı bi'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmuşdur buyurdum ki [] Tahriren fi evâil-i şehri Rebi'ü'l-ahir li-sene ihda ve hamsîn mi'eteyn ve elf.

Vürûdu 5 N sene 51.

Kostantiniyye-i mahrûse

[s. 18/ 2]

Darende-i buyruldu

Davud Paşa ve Hakkı Paşa unvanıyla Sivas eyâleti taraflarında gezüb Zile'de yakayı ele vermiş olan mechulü'l-ahvâl şahıs bir nefer gulâmıyla sunûh ve sudûr buyrulan emr-i irâde-i cenâb-ı padişahı üzere bu def'a Ocak tatarına teslîmen Dersa'âdet'e gönderilmiş ve emvâl ve eşya ve nukûd-ı mevcûdesi dahî beraber irsâl olunmuş olmağla kazâlarımıza vürûdunda yanlarına mikdâr-ı vâfi cebelû terfîk iderek kazâ be-kazâ imrâr ve isrâ ve tatar-ı merkûm ile şahs-ı merkûmun rükûblerine ve gerek emvâl ve eşya-yı mezbûrenin tahmîline muktezî bârgîrlerin bâ-ücret i'tâ ve bu bâbda ziyâdesiyle ihtimâm ve i'tinâ olunmak deyü.

Fî 24 Ş sene 51

[s. 19/ 1]

Halid Paşa'nın yol buyrulması

Şeri'at-şî'ar Üsküdar'dan sadr-ı sâbık devletlû Reşid Paşa Hazretleri ma'iyetine varınca esnâ-yi râhda vâki' kazâların kuzât ve nüvvâb faziletlû efendiler zîde fazlühum ve mefâhirü'l- emâsil ve'l-ayân mütesellim voyvodagân ve iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki piyâde-i Asâkir-i Mansûre'den Mir-âlay sa'âdetlû atûfetlû Halid Paşa Hazretleri altı nefer zâbitân ve neferât ile bu def'a müşârün-ileyh hazretlerinin ma'iyetine i'zâm ve isâl kılınmış olmakda imdi paşa-yı mûmâ-ileyh zâbitân ve neferâtı merkûmeleri ile esnâ-yi râhda her kangınız kazâ ve hükümetine dâhil ve vâsıl olunur ise bir gece beytütetle yem ve yiyecekleri i'tâ olunarak ve rükûblerine muktezî tuvânâ ve güzide bârgîr keşidesiyle merâsim mühimmât tedâriği kâmilen icrâsıyla müreffehân ve müsterihen mahall-i me'murlarına i'zâmları husûsına dikkat ve mübâderat eylemeniz bâbında Divân-ı Ser-askeri Asâkir-i Mansûre ve Muhâfızlık-ı Dersa'âdet'den işbu buyurıldımız tahrîr ve paşa-yı mûmâ-ileyhe i'tâen ba'is ve tesyir kılınmıştır bi-mennihi te'âlâ vusûlunda gerekdir ki ber-mûcib buyuruldu amel ve hareket ve hilâfindan hazer mücânebet eyleyesiz deyü. Fî 29 be sene 51

[s. 19/ 2]

Redîfin mürûrlarıçün şukka kaydı

Mekârim-şeymâ atûfetlû faziletlû efendim hazretleri

Tokad'da mevcûd redîf-i mansûreden maslahat zımnında bi'l-icâb taşra gidenleri olur ise nereye gittikleri ve ne mahalde buldukları bilinmek için mahalle muhtârları tarafından verilen tezkereleri binbâşı sa'âdetlû Osman Ağa'nın ma'rifetiyle kîbel-i şer'-i şerîfden temhîr olunarak verilmesine ve bu husûs umûr-ı mu'tenâdan bulunduğına binâen fi-mâba'd bu usûle ri'âyet ve dikkat ve ağa-yı mûmâ-ileyhin re'yi munzam

olmadıkça bir neferinin bir tarafa gönderilmesine ezher cihet ihtimâm ve sarf-ı kudret olunmak ifâdesi şukka-i mühâdenet terkîmine ibtidâr kılındı. Fî selh sene 51

[s. 19/ 3]

Halil'in defteri kaydı

Medîne-i Tokat'da Sovûkpınâr mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Halil bin el-Hac Süleyman nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Arife binti Mustafa ile sulbîyye-i sagîre kızı Şerîfe'ye ve li-ebeveyn er karındaşı oğlu gâ'ib-i ani'd-diyâr Mustafa'ya münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fî gurre-i min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Nısf-ı menzil der mahalle-i mezbûre	300 guruş
Köhne döşek 2 ve yorgan 2 ve yasdık 4	150 guruş
Köhne kilim 1	40 guruş
Evânî-i nühâsiyye 15 kıyye	200 guruş
Çamaşur kazganı 1	60 guruş
Hırdavât-ı menzil	30 guruş
Yekûn	780 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	19 guruş
Masârif-i müteferrika	6 guruş
Yekûn	25 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	755 guruş
Hisse-i zevce	94 guruş 45 meblağ
Hisse-i binti	377 guruş 60 meblağ
Hisse-i ibni'l-ahi	283 guruş 15 meblağ

[s.20/1]

Şehzâde Nizâmeddin Efendi 'ye velâdet fermân-ı emr-i kaydı

Anadolu'nun sol kolu yemîn ve yesâriyle nihâyetine varıncaya kadar vüzerâ-yı izâm ve cümleye hitaben ma'lûm ola ki hazret-i mülk-i hay samed ve fermân-fermâ-yı a'zam.....¹³ kemâl lutf-ı ezeli ve itâ-yı Rabbanî lem-yezeliyesiyle sâha-yı celâlet memâha-i örnek hilâfet ve pişgâh-ı şevket-i destgâh ve behim cihânbâni ve saltanat ...¹⁴ eflâk nısf kesteri ve mu'adelet olan selâtîn-i izâm ve sa'adet-encâm ve havakîn-i kirâm ebhet ittisâmın iş'a-ı envâr-ı vücûd-tıynet nuhûdlarıyla mütelâli dirahşân olagelmesi vesile-i emn ve emân cihân ve cihâniyân ve zevî'a-yı müstakbele rûşeni-i uyûn-ı amme-i âlemiyân olduğu misüllü padişâhân-ı ma'delet-unvanın ittisâl-i tulû'u tevâbi'-i nesl-i nesil ve tetâbu'-ı lumû'-u levâmi' nehb-i tecilleri dahi müstelzim tâbidâvi tensîkhâne-i nizâm-ı devrân ve müstekim mebâni hüsnü ahvâl nev' insan olmak mülâsebesiyle nücûm zehrâ-yı bahtiyârı ve necâbet olan sülâle-i tâhire-i şevket bâhire-i saltanatınının terâdüf iltimâ' berûzi eminiye-i hayriyesiyle muttali' mevâhibü vâhibi'l-itâyâ ya negrân iken muhammeden sümme hamden mücerred envâl-i kudsiyet ve sâdırı dehânebet-i cenâb-ı peygamberi ve asâr-ı tevcihât-ı ashâb-ı kulûb penâhat-perveri ile münâssa' maksûd u merâm şumûl işâ'a-yı husûl-i tam olarak işbu bin iki yüz elli bir senesi şehri kesirü'l-hayr Şa'bâni'l-mu'azzâmın on altıncı pazar günü dört sâ'at kırk beş dakikada sulb-ı pâk-i şâhânemden bir şehzâde-i civân-baht kamer tulû tilâli ihvârihine sa'âdet ile ufk-ı mehdi icâtta şeref-bahşi izâ'at olarak kariha-ı sabihâ-ı mülûkânemden Sultan Nizâmeddin İsmail tasmîye kılınmış olmağla beşâret-i tulu'at bâhirü's-sa'âdetden bi'l-cümle sükkân makkâri hilâfet-nişânın müstefiz envâr-ı şâdimânı meserret olmuşlardır şükren alâ tilke'n-na'im makkar-ı saltanat-ı mülûkânem olan İstanbul ve cevânib ve etrafında evkât-ı hamsede beşer nevbet olarak yedi gün yedi gece tob ve tüfenk ve envâ-yı sanâyi' ve fişenk şenlikleriyle her cânibde izhâr-ı sürûr-ı şâdi ve çarşu ve esvâkda

¹³ Birkaç kelime okunamadı.

¹⁴ Bir kelime okunamadı.

kaffe-i dekâkinin leylen kuşâd ve her tarafda kanâdil ikâdlarıyla dahî ale'l-umûm icrâ-yı ayîn-i meserret olunmağla bu inâyet-i aliyye ve atiyye-i müterâdif-i subhâniyenin memâlik-i mahrûse-i mülûkâneme dahî kol kol fermânlar neşrîyle bir cümle bende-gân-ı devlet ve esdikâ-i saltanatım olanların ve kaffe-i ibâdullahın hisseye-yâb ve envâ'-i behcet ve şâdimânı kılınmaları dahî lâzıme-i tahdîs-i ni'am-ı celile-i hazret-i samedânı olduğına mebnî tebşîr-i velâdet-i bâ-hirü's-sa'âdet şehzâde-i me'âli münfiyetim zımında işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdâr ve bî-tevfik-i te'âlâ zât-ı hilâfet semât-ı cihândârâneme mevhibe-i hazret-i hâlikü'l-kübrâya olan şeyme-i fâhîme-i ra'iyet perveri ve merhâmet iktizâsı üzere böyle hengâm-ı sürûr meyâmin-i kavlı hümayûnumda fukarâyı ve zu'afâyâ hizmet-i mübâşiriye masârifden dolayı bir gûnâ bâr ve sıklet olmayub cümlesinden cenâb-ı merâhim-nisâb-ı hilâfetim ve şehzâde-i civân bahtım için isticlâb-ı da'vât-ı hayriye irâde-i bahiyyesiyle bu mukâbelede beher kazâdan fakat kırkar gurus hizmet verilmek üzere Sadrâ'zam tâtârlarından Boşnak Hasan zide kadrehu ile tesyâr olunmuşdır. İmdi siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrmirân ve mevlâna ve kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz keyfiyet ma'lûmınız oldukda tezâyüd şân-ı şevket-nişân-ı şâhâne ve temâdi-i ömr-i âfiyeti ferr-i ayîn-i şehri-yârânem için zîr-i idârenizde kâin mahallerde bulunan meşâyih ve zihâd ve bintü'l-kuvâd ve sâ'ir ibâd-ı sadâkat i'tiyâd taraflarından mesâcid ve mehâfilde icrâ-yı du'â ve tertîb-i envâ' hamdü senâ ve darü'l-hilâfetü'l-aliyyemde olduğu misüllü evkât-ı hamsede husûn-ı kılâda yedi gün ve gece beşer nevbet tob ve tüfenk atırılarak şân-ı şevket-i saltanat-ı seniyyem icrâ ve'l-hâsıl her yerde herkes arz-ı edebiyile olduğu halde ayîn-i sûr ve sürûr zımında adet-i belde olan şenliğin icrâsıyla sâye-i şevket-vâye-i şâhânemde cümle ibâdın istihsâl-i mesrûriyetlerine i'tinâ ve mübâderet ve bu vesile mikdarı-ı mu'ayyenden ziyâde hizmet-i mübâşiriye verilmekten ve nâm-ı ahirle hafî ve celî

vedî‘atullah olan ahâli-i fukarâya bir akçe ve habbe tarh ve tevzî‘ ile ta‘addi ve rencîde vukû‘a gelmekden be-gayet tevâkkî ve mübâ‘adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sadır olmuştur. Buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittibâ‘ ve lâzimü’l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûnıyla amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz âlâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-sene ihda ve hâmsîn mi’eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

[s. 21/ 1]

Fevt	Hüseyn veled-i Bekir der mahalle-i Aksu deresi Tokad saka-zâde
Fevt	Mehmed veled-i Mehmed der mahalle-i Bekdaş derûn-ı Tokat
Mustafa veled-i Halil derûn-ı Tokat der mahalle-i Veled-i Ayâs	
Alây-ı salîs Mehmed veled-i Osman sâkin-i Tokad	

Reşid Mehmed Paşa Efendimiz’den firâr ve vefât edenlerin yerlerine diğerleri matlûb için şukka kaydı

İzzetlû Rif‘atlû Bey

Asâkir-i Hâssa-ı Şâhâne-i Mansûre’den vefât ve firâr edenlerin yerlerine kasaba ve kurâ ve mahalâtdan diğer neferât celb muktezâ-yı irâde-i seniyye ve iktizâ-yı şurût-ı müstahseneden olduğu der-kâr ve bu tarafda bulunan Asâkir-i Hâssa-ı Şâhâne’den sa‘âdetlû Mustafa Paşa oğlumuzın zîr-livâsında olan alâylardan hudûdu pusuladan muharrer Tokad kazâsından üç nefer vefât ve firâr eylemiş ve bir nefer de sıla itmek üzere ruhsat verilmiş olduğundan ber-mûcib-i kânûnnâme-i hümâyûn firâr ile müteveffânın yerlerine mahallerinden diğerleri ve sılada olanın aynı gelmek icâb ideceği emr-i aşikâr olmakla hemân ol-mikdâr neferâtın mahallerinden celb ve cemi‘le sūr‘at irsâline mübâderet ve avk-ı te’hîr ile isti‘câl tekellüfüne bırakmamağa dikkat ve gayret eylemeniz kat‘i me’mûl-ı matlûbdır. Fî 25 B sene 51.

Der-livâ-i Mehmed Paşa

Kazâ-i Tokat me'â'n-nevâhi

Müteveffiyân	Fevt
Yerine Çay-ı zimmî mahallesinden Mehmed veled-i Cabbâr Yusuf gelüb tâbûruna gönderilmiştir.	Hüseyin veled-i Bâkî oğlu Mehmed karye-i Eskiğin
Yerine mahallesinden Alî veled-i Urgancı Süleyman gelüb tâbûruna gönderilmiştir.	Osman veled-i Abîd oğlu Mehmed mahalle-i Taşçı Mahmud
Yerine mahallesinden Mehmed veled-i Tobrakçı Abdurrahman gelüb tâbûruna gönderilmiştir.	İsmail veled-i Bekçi Mehmed mahalle-i Çay-ı Müslim
Yerine Mihmâd Hâcib mahallesinden Mustafa veled-i Süleyman Kişioğlu Mehmed tâbûruna gönderilmiştir.	Bekir veled-i Ruşen oğlu Süleyman mahalle-i Gaybî
Yerine Tozanlı'dan Ulus karyesinden Mehmed veled-i Emin gelüb orduya gönderilmiştir.	Ömer veled-i Hüseyin Efendi mahalle-i Sovûkpınâr-ı zimmî
Veli veled-i yerine karyesinden Cedi oğlu Ahmed gelüb tâbûruna gönderilmiştir.	Halil veled-i Gök oğlu Halil karye-i Ohtorum
Yerine Rumcuk karyesinden Hasan veled-i Mustafa gelüb tâbûruna gönderilmiştir.	Hasan veled-i Hamamcı oğlu Hüseyin mahalle-i Mahmud Paşa
Yerine mahallesinden Yusuf veled-i Hacıpiras oğlu Hasan gelüb tâbûruna gönderilmiştir.	Hüseyin veled-i Hasan mahalle-i Hacı Hasan
Yerine İpsile karyesinden Musa veled-i Himmîd oğlu Hasan gelüb tâbûruna gönderilmiştir.	Mehmed veled-i Değirmencioğlu Osman mahalle-i Akdeğirmen
Yerine Göl karyesinden Mustafa veled-i Hasan Bey oğlu Bekir gelüb tâbûruna gönderilmiştir.	Mustafa veled-i Sarı oğlu Ömer karye-i Tozanlı
Yerine Ohdurum karyesinden Ahmed veled-i Köstekçi oğlu Hasan tâbûruna gönderilmiştir.	Alî veled-i Çörekçi oğlu Süleyman mahalle-i Çay-ı Müslim
Yerine mahallesinden Alî veled-i Uzun Ahmed oğlu Halil tâbûruna gönderilmiştir	Ahmed veled-i Cinici Bekir mahalle-i Samyeli
Yerine İpsile karyesinden Alî veledi Çolah Alî oğlu Hasan gelmiştir.	Alî veled-i Bekir der-mahalle-i Gaybî
Yerine Mihmâd Hâcib-i mahallesinden Alî veled-i Kahveci Hüseyin gelmiştir.	Salih veled-i Osman der-mahalle-i Çilfek
Yerine Çilfek mahallesinden Osman veled-i Bekir oğlu Ahmed gelmiştir.	Osman veled-i Abdullah karye-i Bizeri

[s.22]

Yerine İpsile'den Bitli oğlu Ömer oğlu Mehmed gelmiştir.	Hasan veled-i Oduncu oğlu Hüseyin karye-i Bizeri
Yerine karyesinden Mustafa veledi Kara Mustafa oğlu Ömer yazılmışdır.	Hüseyin veled-i Kürt İmam oğlu Halil Karye-i Çalıçık
Yerine Çilfek mahallesinden Mehmed veled-i Kör Yakub oğlu Ahmed yazılmışdır.	Osman veled-i Tuzlıoğlu Mehmed karye-i Tozanlı
Yerine karyesinden Ahmed veled-i Köse oğlu Mehmed yazılmışdır.	Mehmed veled-i Koca oğlu Mehmed karye-i Armus
Yerine Tozanlı'dan Divriğin karyesinden Mustafa veled-i Çörtik Mustafa yazılmışdır.	Hasan veled-i Çorlu oğlu Mustafa karye-i Hisarcık
Yerine Tozanlı'an Çörmikli karyesinden Süleyman veled-i Gök oğlu Osman yazılmışdır.	Bekir veled-i Şerefli oğlu Bekirk-i Zuğru
Yerine mahallesinden Süleyman veled-i Hüseyin yazılmışdır.	Osman veled-i Meydanlı oğlu Alî mahalle-i Akdeğirmen
Yerine mahallesinden Hüseyin veled-i Kolcu oğlu İbrahim yazılmışdır.	İbrahim veled-i Bekçi oğlu Mehmed mahalle-i Mihmâd Hâcib
Yerine karyesinden Mustafa veled-i Haydar oğlu Ahmed yazılmışdır.	Hüseyin veled-i Şahinbeşe oğlu Ömer karye-i Göl
Yerine mahallesinden Salih veled-i Halil yazılmışdır.	Mustafa veled-i İbrahim mahalle-i Taşçı Mahmud
	Mehmed veled-i Mehmed karye-i Aybek
Yerine mahallesinden Abdurrahman veled-i Omcacı Mehmed yazılmışdır.	Ahmed veled-i Tarakçı oğlu Mehmed mahalle-i Cemaleddin

Firâri	
Yerine Komanat karyesinden Abdullah veled-i Subuç oğlu gelmiştir.	Feyzullah veled-i Yemen oğlu Halil mahalle-i Örtmeli firâr
	Ömer veled-i Keşçi oğlu Mehmed karye-i Teknecik firâr
Tâbûruna gönderilmek üzere Şakir Bey Efendi mahbûs etmiştir.	Abdullah veled-i Salifi oğlu Bekir karye-i Romanî firâr
	İbrahim veled-i Zülfikar oğlu Hasan karye-i Romanî firâr
Tâbûruna gönderilmek için Şakir Bey Efendi mahbûs etmiştir.	Mehmed veled-i Cinici oğlu Mustafa karye-i Okçulu firâr
Yerine Mehmed Paşa mahallesinden Hasan veled-i Tiryaki oğlu İbrahim yazılmıştır.	İbrahim veled-i Gümüşhaneli oğlu Halil mahalle-i Cemaleddin firâr
Yerine karyesinden karındaşı Osman veled-i mezbûr Halil yazılmışdır.	Veyzi veled-i Kabak oğlu Halil karye-i Bulak Öküzli firâr.

Akdemce pusulası gönderildiği üzere Asâkir-i Muntazam-ı Şâhâne'den ma'lûlen çıkarılan ve fevt olan neferât gönderilen diğerleri vürûdıyla Dersa'âdet'e gönderilecek.

Bu isimde bu tarafda Karye yoktur.	Halil veled-i Pehlivan oğlu Mehmed karye İbrahim Paşa fevt
Mustafa veled-i Kel Ömer oğlu Abdullah karye-i İpsile yazılmışdır.	Halil veled-i Kel Beşe İbrahim karye-i İpsile ihrâc
Mükerrer olmak gerekdir.	Halil veled-i Kel İbrahim karye-i İpsile ihrâc
	Mustafa veled-i Yâbâ oğlu Mehmed kahalle-i Taşçı ihrâc
Bu isimde bu tarafda karye yoktur.	Alî veled-i Zileli oğlu Alî karye-i Oylu Bağ ihrâc
Yerine Hacı İbrahim mahallesinden Ahmed veled-i Mustafa oğlu Halil yazılmışdır.	Mustafa veled-i Bağdadlı oğlu Yusuf mahalle-i Çay ihrâc
	Veli veled-i Hatiboğlu Hasan karye-i Arzûmân ihrâc

[s.23/1]

Asker hakkında Seyid Mehmed Paşa'dan vürûd iden şukka kaydı.

İzzetlû Rif'atlû Bey

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye'den vefât ve firâr idenlerin yerlerine mahallerinden diğerleri celb olunarak alâyalarına verilmek şurût-ı müstahsene ve idâre-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâne iktizâsından olduğına binâen sa'âdetlû Mehmed Paşa livâsından vefât ve firâr idenlerin leffen gönderilen defter mûcibince mahallâtından yerlerine diğer neferâtın celbi lâzım gelmiş olmağla askerliğe el-verür tuvânâ olmak üzere neferât-ı merkûmenin kasaba ve kurâ ve mahallâtından olarak ber-mûcib-i defter tamâmen neferâtı celb iderek seri'ân ve âcilen bu tarafa irsâline mübâderet ve uzayacak olur ise hakkınızda mûcib vehâmet olacağını bilüb ona göre tûzce irsâline dikkat ve müsâra'at eylemeniz matlûbımızdır. Fî 16 B sene 51.

[s. 23/ 2]

Şukka-yı evveli nâlık kâ'imakâmı Şakir Bey Efendi'den vürûd iden şukka kaydı.

Mekârim-şeymâ atûfetlû efendim

Tokat kazâsından Asâkir-i Muntâzam-ı Şâhâne'den olub leffen irsâl suy-ı atûfîleri kılınmış olan defterde gösterildiği üzere fevt ve firâr ve muhreç olarak üç def'ada matlûb olan kırk bir neferden on altı neferi bi'l-vürûd tâbûrları tarafına gönderilüb defter-i mersûleye surhle teşrîh ve teslîm kayd olunmak kasddır yirmi beş neferi defa'âtle zât-ı âlilerine yazılmış ise de ha bugün ha yarın denilerek bu vakte kalmış şimdi Sivas sancağı kazâlarından yüz seksen kadar nefer ile Tokat kazâsından dahî zikr olunan yirmi beş neferin şurût ve nizâmî fevt ve muhriçleri yerlerine diğçerlerinin ve firârilere dahî aynen bulu verilmesine bulunmadığı halde mahallesinden aher münâsibinin tanzîmiyle tamâmen irsâline irâde-i hazret-i veliyyü'n-ni'am müte'alik buyrularak cenâb-ı âlilerine olarak şeref-vürûd iden bir kıt'a emir-nâmeleri işbu şukka-ı mumzâya mevzû'an me'mûr-ı mübâşiri izzetlû Abdulkadir Bey Ağa vesâtatıyla îsâl-ı savb-ı mürüvvetleri kılınmıştır bi-mennihi te'âlâ keyfiyyet-i hâl emir-nâme-i veliyyü'n-ni'amından ma'lûm ...¹⁵ oldukda gayri bu bâbda rehâvet mücib-i nedâmet olacağı der-kârına mebnî imrâr-ı vakte ve tecvîz betânete mahal kalmadığından hemân mârû'z-zikr yirmi beş neferi bir iki gün içinde seri'ân tedârik ve tanzîm olunarak buradan hazırlanmakda olan neferât ile bi'r-refâkat tâbûrları tarafına gönderilmek üzere me'mûr-ı mûmâ-ileye teslîmen bu tarafa irsâline ve hizmet olarak ağa-yı mûmâ-ileyhe Sivas kazâlarıyla Tokat kazâsından iki yüz gurus verilmesi irâde-i veliyyü'n-ni'amı iktizâsından bulunduğı mebnî bin beş yüz gurus buradan buyrulacağından beş yüz gurus dahî oradan bi't-tertîb ağa-yı merkûma verilerek bir kadem akdem itmâm

¹⁵ Bir kelime okunamadı.

me'mûriyetiyle i'âdesine ve tenfîz-i irâde-i veliyyü'n-ni'amiye müsâberet ve himmet olunmak ifâdesi şukka-ı muhâleset terkîmine ibtîdar kılındı. Fî 7 N sene 51.

[s. 23/ 3]

Şakir Bey tarafından vürûd iden şukka kaydı .

Mekârim-şeymâ atûfetlû efendim

Mir-livâ devletlû Halid Paşa livâsının noksanı ikmaliçün müretteb neferâtdan Tokad kazâsı hissesi olan neferâta mahsûben bu def'a adamınız sahâbiyetiyle gönderilmiş olan yirmi altı nefer tamâmen vürûd iden livâ-ı mezkûre verilmiş olmağla kusûrının dahî bir kadem akdemce tanzîm ve irsâline itmâmına himmet olunmak siyâkında şukka-ı muhâleset terkîmine ibtîdar kılındı. Fî 3 N sene 51

[s. 23/4]

Kezâlik mîr-i mezkûrdan şukka kaydı

Mekârim-şeymâ atûfetlû efendim

Devletlû Halid Paşa hazretleri livâsıçün Tokad kazâsından müretteb ve matlûb buyurılan neferâta mahsûben bu def'a adamınız sahâbetiyle irsâliniz olan on altı nefer livâ-ı mezkûre verilmiş ise de bir nefer çocuk olub şâyeste-i asker olmadığı livâ-ı mezkûrun hekimi mu'âyenesi tebeyyün etmiş olduğundan nefer-i merkûm adamınıza terfîkân i'âde olındığı bi-mennihi te'âlâ ma'lûm-ı atûfîler oldıktan tertîb-i mezkûr hitâma resîde olduğu ifadesi şukka-ı muhâleset terkîne bâdi olmuştur. Fî 21 N sene 51.

[s.24/1]

Medîne-i Tokat'da Meydan-ı Müslim mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Ayşe bint-i Osman nâm müteveffiyenin verâseti zevc-i metrûku Mehmed bin Mehmed ile sadrı sagîr oğlu Halil'e münhasır olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'îyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffîye-i mezbûrenin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurre fi'l-yevmi't-tâs'î min şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Köhne döşek 1, yorgan 1 ve yasdık 1	100 guruş
Altun kolbağı 1 çift	500
Sim tel-kârı kuşak 1 çift ve kolon	120
Bûruk 1	15
Sim kabâre	30
Hamam takımı	15
Çit kuşak	10
Tahta sandık 1	25
Çamaşur kazganı tahminen	50
Mehirden zimmet zevc-i mezbûr	150
Yekûn	1015

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffîye-i mezbûrenin techîz ve tekffin masârifî	100 guruş
Resm-i kısmet	25 guruş
Masârif-i müteferrika	8 guruş
Yekûn	133 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	882 guruş
Hisse-i zevc	220 guruş, 60 meblağ
Hisse-i ibn	661 guruş, 60 meblağ

[s.24/2]

Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen bâ-irâde-i seniyye medine-i Tokad'ın nühâs hâsılâtının tahsiline medîne-i mezbûr Voyvodası ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî'den atûfetlû Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi mâh-ı Recebü'l-

ferdin guresinden ahirine kadar vukû‘ bulan hâsılâtın defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur

2100 guruş taşraya giden nühâs-ı cedîd 1400 kıyye

+0315 guruş perâkende bey‘ olan nühâs-ı cedîd 210 kıyye

2415 guruş

-0030 guruş me‘mûra ma‘aş firûnihâde

2385 guruş

Dersa‘âdet’e giden nühâs-ı cedîd

0996 guruş Tokad tüccarından Tatosoğlu bazirgân ma‘rifetiyle resm-i mirîsi

Dersa‘âdet’de alınmak üzere ilm ü haberi senediyle Dersa‘âdet’de giden nühâs-ı cedîd

+1322 guruş Tokad tüccarından Tomonoğlu Kisyâr ma‘rifetiyle resm-i mîrisi

Dersa‘âdet’de alınmak üzere ilm ü haberi senediyle Dersa‘âdet’de giden nühâs-ı cedîd

2318 guruş

19 guruş mâh-ı mezbûrun resm-i tamgâ-yı mizân-ı harîr hâsılâtı

Mâh-ı mezbûrda haffâf ve dikici esnâfının cülûd-ı mütenevvi‘âsı tamgâsı hâsılâtı

141guruş Debbâğ esnâfindan

200 guruş Dikici esnâfindan

033 guruş Sarrâcân esnâfindan

180 guruş Taşradan gelen

+050 guruş cülûd-ı camuş ve kara sığır

604 guruş

-100 guruş Me'mûra ma'aş tenzîl

504 guruş

Mâh-ı mezbûrun gurrelerinden ahîrine kadar vukû' bulan tiftik ve yapağı hâsılâtı

100 guruş yapağı

-000 guruş tiftik

100 guruş

[s.25]

Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen bâ-irâde-i seniyye medîne-i Tokad'ın rûsûm-ı ihtisâbiyesi tahsîline me'mûr medîne-i mezbûr Voyvodası ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî'den atûfetlû Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi mâh-ı Recebû'l-ferdin ibtidâsından ahîrine kadar vukû' bulan hâsılâtın defteridir ki ber-vech-i atî zikr olunur.

3061 guruş mâh-ı mezbûrın dekâkîn ve hânât ve kâr-hâne ve âsiyâb hasılâtı

+0276 guruş mâh-ı mezbûrın kömür ve hatab ve omcalık hâsılâtı ve re'âyâdan resm-i gerdek

3337 guruş

- 560 guruş bâ- fermân-ı âlî me'mûra ma'aş minhâ

2777 guruş

Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen bâ-irâde-i seniyye medîne-i Tokad'ın nühâs hâsılâtının tahsîline me'mûr medîne-i mezbûr Voyvodası ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî'den atûfetlû Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi mâh-ı Şa'bân-ı şerifinin ibtidâsından ahîrine kadar vukû' bulan hâsılâtın defteridir ki ber-vech-i atî zikr olunur.

2436 guruş taşraya giden nühâs-ı cedîd 1624 kıyye

+0685 guruş perâkende bey' olan nühâs-ı cedîd 207 kıyye

3121 guruş

-0030 guruş Me'mûra ma'aş tenzîl

3091 guruş

33 guruş mâh-ı mezbûrda vukû' bulan tamgâ-yı mizân-ı harîr hâsılâtı

Mâh-ı mezbûrda haffâfan ve dikici esnâfının cülûd-ı mütenevvi'âsı hâsılâtı

180 guruş Debbâğhâne esnâfindan

257 guruş Dikici esnâfindan

027 guruş Sarrâclardan

048.5 guruş Taşradan gelen

+162.5 guruş cülûd-ı camuş ve kara sığır

675 guruş

-100 guruş Me'mûra ma'aş minhâ

575 guruş

Mâh-ı mezbûr gurreşinden ahîrine kadar tiftik ve yün hâsılâtı

57 guruş Debbâğlardan yün

+108 guruş Tiftik hâsılâtı

165 guruş

Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen bâ-irâde-i seniyye medîne-i Tokad'ın rüsûm-ı ihtisâbiyesi tahsîline me'mûr medîne-i mezbûr Voyvodası ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî'den atûfetlû Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi mâh-ı Şa'bânî'l-mu'azzamın ibtidâsından ahîrine kadar vukû' bulan hâsılâtın defteridir ki

3030 guruş mâh-ı mezbûrda dekâkin ve hânât ve kârhâne ve asiyâb hâsılâtı

+0337 guruş mâh-ı mezbûrda kömür ve hatab ve omcalık hâsılâtı ve re'ayâdan resm-i gerdek

3367 guruş

-0560 guruş bâ-emr-i âlî me'mûra ma'aş tenzîl

2807 guruş

[s.26/1]

Bâdi-i defter olunur ki

İşbu iki yüz elli bir senesi mâh-ı Ramazân-ı şerîfinin yedinci gününden altı mâh gâyetine değin cümle ittifâkıyla mekkâreci nasb olunan Batmanoğlu Abraham zimmîye maktû'an verilecek seksen bârgîri i'tibârıyla beheri altışar yüz onar guruşdan cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le lede't-taksîm ber-mu'tâd Tozanlı nâhiyesi ve re'ayâ hisseleri ba'de'l-ihrac bâkî derûn-ı şehr ve Komanat ve Kafirni nâhiyeleri hisselerinin tahtlarında ber-vech-i zeyl terkîm olındığı vech üzere on dokuz bin dokuz yüz yedi guruş isâbet etmiş olmağla meblağ-ı mezbûru tevzî' ve taksîm olunan defteri müfredâtıdır ki ber-vech-i atî zikr olunur Hurre fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Ramazâni'l- mübârek li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Mahallât der Nefs-i Şehr-i Tokat

Mahalle-i Yaş Meydan	204 guruş
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim	750
Mahalle-i Câmî'-i Kebir	240
Mahalle-i Rüstem Çelebi	192
Mahalle-i Monla Bektaş	21.5
Mahalle-i Yarahmed	248.5
Mahalle-i Çay-ı Müslim	880
Mahalle-i Çay-ı zimmî	532
Mahalle-i Gaybî	397.5
Mahalle-i Seyîd Necmeddin	232
Mahalle-i İsa Fakih	42
Mahalle-i Sarı Güllük	200
Mahalle-i İvaz Paşa	98
Mahalle-i Tatar Hacı	47
Mahalle-i Acebşir	173
Mahalle-i Çilehâne	32
Mahalle-i Za'im	74.5
Mahalle-i Beybağı	683.5
Mahalle-i Kaya	127.5
Mahalle-i Akdeğirmen-i Müslim	279
Mahalle-i Akdeğirmen-i zimmî	76
Mahalle-i Menice	38
Mahalle-i Veled-i Ayâs	38
Mahalle-i Aleksan	81
Mahalle-i Çilfek	61
Mahalle-i İplik Pazarı	27

Mahalle-i Keçeçiler	283.5
Mahalle-i Halid	27
Mahalle-i Hoca İbrahim	14
Mahalle-i Alacamescid	32
Mahalle-i Ankara	38
Mahalle-i Sofiyun	291.5
Mahalle-i Hacı İbrahim	201.5
Mahalle-i Taşçı Mahmud	222.5
Mahalle-i Güzelaşçı	91
Mahalle-i Dere	195
Mahalle-i Debbâğhâne-i cedîd	91
Mahalle-i Terbiye-i Kebîr	13
Mahalle-i Dırâz-ı Müslim	17
Mahalle-i Veled-i Aynî	14
Mahalle-i Cemaleddin	225
Mahalle-i Mehmed Paşa	341
Mahalle-i Zincirlikuyu	183
Mahalle-i Çahkenli	153
Mahalle-i Yazıcık	231
Mahalle-i Semerkandî	247.5
Mahalle-i Melik Danişmend	98.5
Mahalle-i Simavon	30.5
Mahalle-i Çaşnigir	211
Mahalle-i Baba Osib	30
Mahalle-i Zilli Hacı, Siyah Puş	76
Mahalle-i İçmesu	6
Mahalle-i Suiçmez	130
Mahalle-i Hoca Ahmed	571.5
Mahalle-i Horuş	162
Mahalle-i Mahmud Paşa	272
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı zimmî	285
Mahalle-i Geyrâs	211
Mahalle-i Perakende	50
Mahalle-i Cedîd	263

[s.27]

Mahalle-i Meydân-ı Müslim	334.5
Mahalle-i Ka'be Mescidi	178
Mahalle-i Şuca'eddin	109.5
Mahalle-i Debbâğhâne-i Atik	381.5
Mahalle-i Muslihiddin	392
Mahalle-i Samyeli	89
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i Müslim	409
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i zimmî	193.5
Mahalle-i Hacı Hasan Bölüğü	431
Mahalle-i menzil iştirâ eden Müslim Bölüğü	211
Yekûn	13812

Nâhiye Komanat tâbi'-i Tokat

Karye-i Geksi	44,5 guruş
Karye-i İzbesti	48
Karye-i Difye	62
Karye-i Yelpe	44.5
Karye-i Gevle	58
Karye-i Nebi	27
Karye-i Aluc	54
Karye-i Bula	18
Karye-i Kızıl	48
Karye-i Zazara	40
Karye-i Cincife	44.5
Karye-i Hulvar	48
Karye-i Omala	228
Karye-i Bizeri	244
Karye-i Boyalı	100
Karye-i Sideni	172
Karye-i Serkiz	60
Karye-i Köseli muslu	40
Karye-i İze	205
Karye-i Estiğin	110
Karye-i Kemkez	100
Karye-i Ohtab	244
Karye-i Dönekse	156
Karye-i Armus	244
Karye-i Üçgöl	156
Karye-i Kadıvakfi	116
Karye-i Acıpınar ve Kışla	136
Karye-i Gevrek	78
Karye-i Beşviran ve Saltık	158
Karye-i Bayram	47
Karye-i Dekseci	44.5
Karye-i Mülk	34
Karye-i Kirkoros	443
Yekûn	3657 [3652]

Nâhiye Kafirni tâbi'-i Tokat

Karye-i Almus	500 guruş
Karye-i Gezgi	22
Karye-i Daduhta	41
Karye-i Kuruseku	22
Karye-i Zuğru	240

Karye-i İlpit	32
Karye-i Meğullu	232
Karye-i Tiyeri	64
Karye-i Meniger Filtise	119
Karye-i Gök	186
Karye-i Çiftlik	42
Karye-i Alan	64
Karye-i Cegedler	115
Karye-i Tomara	51
Karye-i Eftalit	32
Karye-i Yapalak	20
Karye-i Leveke	105
Karye-i Ekseri	64
Karye-i Varzıllar	87
Karye-i Karadere ve Sideni	130
Karye-i Kınık	86
Karye-i Muhat	150
Karye-i Teknecik	34
Yekûn	2438

[s.28]

Min haysü'l-mecmû'u 19907 gurus

[s.28/1]

Sâllûalâ ve's-şân sadr-ı sâbık devletlû fehâmetlû Reşid Mehmed Paşa Hazretleri'nin ma'iyet-i müşirânelerinde mevcûd Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne'nin idâre-i tayinâtlarıçun irâde-i seniyye ve bâ-buyruıldı-yı sâmi müşârün-ileyh Sivas sancağından elli bir senesi Rebi'ü'l-ahir evâsıtından tertûb ve Alacahan'a nakl olunmak üzere matlûb buyrulan zehâyirden bâ-pusula-yı mahkeme-i Sivas nefsi Tokad ve nevâhileri hissesine musîb keyl-i İslamboli bin sekiz yüz keyl hinta ve üç bin altı yüz keyl-i İslamboli şa'îr bundan akdem ma'rifet-i şer'î ve cümle ittifâkıyla sūdüsü Tozanlı nâhiyesine ifrâz olındıktan sonra bâkisi Tokad rublağısı hisâbıyla iki bin iki yüz elli rublağı hinta ve dört bin beş yüz rublağı şa'îr derûn-ı Tokad'da mevcûd ehl-i İslâm ile Komanat ve Kafirni nâhiyeleri ve ehl-i zimmet re'ayâ üzerlerine bi't-ta'dil tevzî' ve taksîm olunmuş ise de

zehâyirin kılletinden nâşî aynen tahsîli mümkün olmadığından zikr olunan hintanın beher rublağısı on dörder ve şa'îrin dokuz buçuk guruşdan icâb iden kıymetleri sandık emînleri tarafından tahsîl olundıkda yetmiş dört bin iki yüz elli guruş hâsıl olmuş ve mebâliğ-ı mezbûr ez-gayri hisse-i Tozanlı bi'l-istirhâm ma'a masârifi kırk bir bin guruş rü'yet olmağla tahsil olunan mebâliğ-i merkûmeden kırk bir bin guruş tenzîl olundıkda Sandık Emîni Mehmed Ağa yedinde ahâli fukarânın otuz üç bin iki yüz elli guruşları bâkî kalmağla bâkî meblağ-ı mezbûrdan derûn-ı Tokat'da mevcûd ehl-i İslâm ile Komanat ve Kafîrni hisâblarına isâbet eden altı bin dokuz yüz yedi guruş cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le takas ve mahsûb olundıkda nâhiyetân-ı mezbûretân ile Tokad'da mevcûd ehl-i İslâmın iki bin dokuz yüz doksan buçuk guruş mekkâreci mersûma deynî kalub ve şehir kethudâsı sâbık Ömer Efendi zimmetinde fermân-ı durrîleri kıymetinden ahâli-i İslâm'ın alacağı olan bin on dört guruş ile bin dokuz yüz yetmiş altı buçuk guruşunu dahî Sandık Emîni Mehmed Ağa'dan su'âl eylediklerinde mekkâreci mersûma meblağ-ı mezbûrdan Komanat ve Kafîrni nâhiyeleriyle derûn-ı Tokad'da meskûn ehl-i İslâm'ın bir akçe bâkî deynî kalmadığını mübeyyin işbu mahalle şerh verildi.

Mübaya'dan hisse-i re'ayâ 21525 guruş

[s.28/2]

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in Tokad nâ'ibi mevlâna [] zîde-ilmühü tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki iftihârü'l-havâss ve'l-mukarrebîn mu'temedü'l-mülûk ve's-selâtin muhtârü'l-izzî ve't-temkîn bi'l-fi'il Dârüssa'âdeti's-şerîfem ağası olub Haremeyn-i Şerîfeyn Evkâfî Nâzırı olan Abdullah Ağa dâme uluvvuhû Divân-ı Hümâyûna arz gönderüb taht-ı nezâretinde olan evkâfdan medîne-i

Tokat'da vâki' müteveffâ Yıldızî Mahmud Çelebi vakfının vazîfe-i mu'ayyene ile nısf tevliyet ve ber-vech-i hasbî nısf nezâretine evlâdiyete ve meşrûtiyyete üzere mutasarrıf olan Abdullah bin Abdurrahman nâm kimesne huzûr-ı şer'e gelüb takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm edüb ecdâd-ı izâmından vâkıf-ı mûmâ-ileyhin vakfı gâlesinden ashâb-ı vezâyife müdd-i Osmani ile üçer müdd hinta vazife ta'yin eylediği vakfiye-i ma'mûlun bihâsında musarrah iken ashâb-ı vezâyif vazife-i mu'ayyenelerine adem-i kanâ'at birle ziyâde mutâlebesiyle vakıf-ı mezbûru izrâr ve gadr dâ'iyyesinde olmalarıyla sıyâneten li'l-vakf ziyâde mutâlebelerinin men' ve def'i bâbında emr-i âlişânım isdârı niyâzında olduğunu medîne-i Tokad nâ'ibi Şi'rânî -zâde Mevlâna Abdullah Şâkir zîde-ilmühu bir kıt'a i'lâmıyla inhâ etmekle kuyûdu ba'de'l-ihraç iktizâsı Haremeyn-i Şerîfeyn müfettişine havâle olındıkda medîne-i mezbûrede vâki' müteveffa Yıldızî Esseyid Mahmud Çelebi vakfı mahsûlından almak üzere medîne-i Sivas zâhirinde kâin vâkıf-ı mûmâ-ileyhin abâ ve ecdâdından Şemseddin Ahmed Çelebi vakfı el-mezkûr ve Yıldızî karyesi müfidesinde vâki' ebnâsı ümmehâtî ve medîne-i Tokad zâhirine kalender-hâne hizasında Erenler Dağı nâm mahalde kâin kezâlik evvela vâkıf ve Emir Hüseyin Çelebi türbelerinde evkâtı ma'lûmede tilâveti altı nefer huffâza meşrûta eczâ-yı şerîfeyi kırâ'et idenlerden her birine müdd-i Osmani ile senevi üç müdd hinta ve leyâlî-i regaib ve leyle-i berât ve leyle-i kadirde nısf müdd dakik-i hâlis ve asel-i musaffâ ve revgan-ı sâde ile tabh-ı helva olunub bâ-yed-i müteveli beyne'l- huffâzı'l-mülâzimîn tevzî' ve taksim olunmasına vâkıf mûmâ-ileyhin şart ve ta'yin eylediği Haremeyn-i muhteremin mukâta'ası kaleminden muhreç arabü'l-ibâre der-kenâr olunan sûret-i vakfiyesi mefhûmından nümâyân ve ashâb-ı vezâyifden sâlifü'l-beyân altı nefer huffâzanın [s.29] her biri ber-mûcib-i şart-ı vâkıf kadîmi verile gelen üçer müdd hinta vazifelerine âdem-i kanâ'at ile ziyâde vazife mutâlebesinde olmalarıyla merkûmûnün

hilâf-1 şart-1 vâkıf ziyâde vazife matlûbesiyle tasaddi eyledikleri da'vâlarının men' ve def'i bâbında bir kıt'a emr-i âlîşânım sudûrını istidâ'-yı înâyet olduğu nâ'ib-i mûmâ-ileyhin i'lâmı me'âlinden müstefâd oldıktan sonra bu sûretde ashâb-1 vezâyif-i merkûmûnın hilâf-1 şart-1 vâkıf ve a'mel-i kadîm vezâyif-i kadîmelerinden ziyâde vezâ'if mutâlebesiyle tasaddi eyledikleri da'vâlarının men' ve def'i bâbında bir kıt'a fermân-1 celîl'ü'ş-şânım isdârıyla husûs-1 mezkûrın muktezâ-yı şer'isini i'lâm eylemek üzere müfettiş-i mûmâ-ileyh kıdvetü'l-ulemâi'l-muhakkıkîn Mevlânâ es-Seyyîd Alî Remzî zîde-ilmühü i'lâm itmekle mûcibince a'mel ve hareket olunub ağâ-yı müşârün-ileyh arzıyla şeref-riz-i sahife-i sudûr iden iş bu emr-i âlîşânımın mazmûn-1 münifi icrâ ve hilâfından tehâşi ve ittika olunmak üzere hükm-i hümâyûnım verilmek ricâsına i'lâm etmeğin imdi mûcibince a'mel olunmak bâbında fermân-1 âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-1 şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere a'mel idüb dahî sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ağâ-yı müşârün-ileyhin arzıyla şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i âlîşânım mûcibince a'mel ve hareket birle sâlifü'z-zikr ashâb-1 vezâ'if-i merkûmûnın hilâf-1 şart-1 vâkıf ve mugayir-i a'mel-i kadîm vezâ'if-i kadîmelerinden ziyâde mutâlebesiyle vâki' olan müdâhale ve te'addilerinin men' ve def'i husûsına mübâderet ve hilâf-1 emrim hareketi tecvîzden ittika ve mübâ'adet eyleyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Tahrîr el-yevmü'l-hâdî aşer şehri Şa'bân-ı şerîf li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.29/1]

İftihârü'l- havâss ve'l-mukarrebîn mu'temedi'l-mulûk ve's-selâtin muhtârü'l-îz ve't-temkîn bi'l- fi'îl Dârüssa'âdeti's-şerîfem ağası olub Haremeyn-i Şerîfeyn Evkâf

Nâzırı olan Abdullah Ağa dâme uluvvuhu Divân-ı Hümâyûnuma arz gönderüb taht-ı nezâretinde olan medîne-i Tokat'da vâki' Yıldızî müteveffa Mahmud Çelebi evkâfının nisf-ı tevliyet ve nisf nezâret tevcîhî husûsına dâ'ir medîne-i Tokat nâ'ibi Mevlânâ Abdullah Şâkir zîde ilmuhunun vürûd iden i'lâmı fermân-ı âlişânımla Haremeyn-i Şerîfeyn müfettişi es-Seyyid Ali Remzi zîde ilmuhuya havâle olındıkda vâkıf-ı merkûmın medîne-i mezbûrda vâki' hayrâtı vakfının nezâreti ve tevliyetini vâkıf-ı merkûmın arabü'l-i'bâre bir kıt'a vakfiyesi nâlık olduğu üzere vâkıf-ı merkûm nezâret ve tevliyet-i mezkûreyi ba'de'l- i'mâre ve'l-masârif bâkîsinin tusu'atu a'sârü'l-müstagallât îbâresiyle evvelen kendiye ve öşrünü evlâdına ve ba'dehu nezâret-i merkûreyi ber-vech-i hasbî tevliyet-i mezkûreyi dâhî kezâlik ba'de'l- î'mâre ve'l-masârif öşrü'l-müstegallât îbâresiyle evlâd-ı evlâd-ı zükûrının eslahına ve bâkîsinin evlâd-ı evlâdına şart ve ta'yîn eylediği Haremeyn mukâta'ası kaleminden muhreç sûret-i vakfiyyesi mefhûmından ve tevliyet-i mezkûre es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Mahmud ve Ahmed bin Halil'in ber-vech iştirâk meşrûtiyyet üzere mutasarrıflar iken nisf hisse tevliyet mezkûmânın kasr-ı yedlerinden evlâd-ı evlâd-ı vâkıfdan es-Seyyid Abdullah bin Abdurrahman üzerine iki yüz kırk yedi senesi Cemâziye'l- evvelinin yedinci günü tevcîh olduğu kuyûddan nümâyân ve merkûmân es-Seyyid Mehmed ve Ahmed evlâd-ı evlâd-ı vâkıfdan ise de eslah olmayub vakf-ı merkûmın harâbına bâ'is olacaklarından bahisle mezbûr es-Seyyid Abdullah evlâd-ı evlâd-ı vâkıfdan ve her vecihle tevliyet-ı mezkûreye ehil olub ve merkûmân es-Seyyid Mehmed ve Ahmed nâm kimesnelere eslah ve umûr-ı vakf-ı â'lem olmağla evlâd-ı evlâd-ı vâkıfdan olub medîne-i merkûmede sâkin olanlarından her biri nisf tevliyet-i mezkûreyi ber-mûcib-i şart-ı vâkıf ve âmel-i kadîm mezbûrân es-Seyyid Mehmed ve Ahmed üzerlerinden ref' ve merkûm es-Seyyid Abdullah üzerine [s.30] tevcîhî niyâzında oldukları nâ'ib-i mûmâ-ileyhin i'lâmı

mufâdından müstebân ve fi'l-hakîka mezbûr es-Seyyid Abdullah evlâd-ı evlâd-ı vâkıfdan olub ve mezbûrân es-Seyyid Mehmed ve Ahmed'den eslah ve umûr-ı vakfi â'lem ve lâyıkiyla idâreye her vecihle muktedir olduğımı medîne-i mezbûr mahalâtından Bey zokağı mahallesi ahâlisinden olub Asitâne-i Aliyye'me gelen Rıdvanoğlu es-Seyyid Ahmed bin Süleyman ve Çay mahallesi ahâlisinden Bahçecioğlu Mehmed bin İsmail ve es-Seyyid Mustafa bin Sadullah nâm kimesneleri âla-tarîki'n-nihâde ihbârlarından zâhir ve mütehakkık olmağın bu sûretde nisf hisse-i tevlîyet-i mezkûre merkûmân es-Seyyid Mehmed ve Ahmed'in üzerlerinden ref' ve ber-mûcib-i şart-ı vâkıf ve li-haml-i kadîm es-Seyyid Abdullah üzerine tevcîh ve yedîne berât-ı şerîf-i âlîşânım i'tâsı iktizâ eylediğini müfettiş-i mûmâ-ileyh lede'l-i'lâm iktizâsını inhâ etmek üzere Haremeyn hazinesi müdürü ricâl-ı devlet-i alîyyemden iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim es-Seyyid Mehmed Nazîf dâme mecdühûya havâle olındıkta i'lâm der-kenâr ve müfettiş mûmâ-ileyh i'lâmı nâtik olduğu üzere nisf tevlîyet ve nisf nezâret-i mezkûre merkûmânın ref'lerinden diğerk nisf hisse mutasarrıfı eslah evlâd-ı vâkıfdan mûmâ-ileyh işbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü's-şân-ı hâkânı es-Seyyid Abdullah bin Abdurrahman zîde kadruhu umûr-ı vakf-ı şerîfi idâre ve rü'yet itmek ve sene be-sene îrâd ve masârifini mübeyyin muhâsebesi bi'r-rü'yet cânib-i Hazine Haremeyn'den yedîne sûret-i muhâsebesin almak ve terk ve tekâsülü inhâ oldıkda ref'inden eslah evlâddan âhere verilmek şartıyla ağa-yı müşârün-ileyhin arzıyla tevcîh ve yedîne berât-ı âlîşânım ve hazine-i merkûme zimmet defterlerine ilm ü haberi i'tâsı iktizâ eylediğini müdir-i mûmâ-ileyh inhâ itmeğın mûcibince ber-vech-i muharrer merkûma tevcîh şurûtuyla yedine berât-ı âlîşânım verilmekle ricâsı arz etmeğın mûcibince tevcîh ve berâtı i'tâ olunmak fermânım olmağla hakkında mezîd i'nâyet-i pâdişâhânem zuhûre getürüb ağa-yı müşârün-ileyhin arzi mûcibince bin iki yüz elli bir senesi Cemâziye'l-ahirinin on sekizinci günü Haremeyn

Hazinesi zimmeti defterlerine ilm-u haberi verilmekle vech-i meşrûh üzere bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh es-Seyyid Abdullah bin Abdurrahman zîde kadruhu varub merkûmenin ref'lerinden nısf hisse-i tevliyet ve nezâret-i mezkûre şart-ı mezbûr üzere mutasarrıf olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra işbu berât-ı âlîşânıma mugâyir tevliyet ve nezâreti umûrına taraf-ı aherden hiç ferd mâni' ve nizâda olmayub dahl ve ta'arruz kılmayalar alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahrîr el-yevmi'r-râbi' işrîn şehr-i Cemâziye'l-âhir li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.30/1]

Esmâ'nın defteri kaydı

Medîne-i Tokat'da Rüstem Çelebi mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Esmâ bint-i Süleyman nâm müteveffiyenin verâseti sadrîye kebîre kızı Şerîfe ile sadrî kebîr oğulları Süleyman ve gâ'ib-i ani'd-diyâr Ahmed'e münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffiyeye-yi mezbûrenin terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâdî' aşer min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Müste'mal döşek 2, yorgan 2 ve yasdık 2 ve pûbla 2	160 guruş
Gerdanlık kabaresi 16	300 guruş
Sim kolluk çift 1	20 guruş
Sim kuşak 1	50 guruş
Kara sabun 4 kıyye	20 guruş
Kıvırtma gömlek 3	30 guruş
Peşkir 3 ve cit 1 ve cevre 1	20 guruş
Bez ihram 3	20 guruş
Altıparmak tob 2	40 guruş
Şam alacası tob 1.5	80 guruş

Dezgah ve üzerine gömlek 1	40 guruş
Bez parçaları ve penbe vesâ'ir hırdavat	50 guruş
Giyim esvabı	20.5 guruş
Nühâs 60 kıyye	650 guruş
Der zimmet-i Delü Hüseyin	65 guruş
Der zimmet-i Yıldırım Hasan an karye-i Orta	250 guruş
Der zimmet-i Sandık Emîni Mehmed Ağa	40 guruş
Yekûn	1855.5

[s.31]

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffa-yı mezbûrenin techîz masârifi	57.5 guruş
Resm-i kısmet	46 guruş
Masârif-i müteferrika	15 guruş
Yekûn	118.5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	1737guruş
Hisse-i bint	347 guruş 48 meblağ
Hisse-i ibn	694 guruş 96 meblağ
Hisse-i ibn	694 guruş 96 meblağ

[s.31/1]

An asl Tozanlı nâhiyesinden olub bir müddetden beri medîne-i Tokat muzâfâtından Kafirni nâhiyesine tâbi' Muhât karyesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin Ali nâm müteveffanın verâseti zevce-i metrûkesi Şerîfe bint-i Musa'dan gayrî zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesinin bir rub'u zevce-i mezbûreye ve üç rub'u cânib-i Beytü'l-mâle â'id ve râci' olmakla halâ medîne-i Tokad Voyvadası olub vâki' olan Beytü'l-mâl-i âmme ve hassa kabzına me'mur Dergâh-ı Âlî Kapucı başlarından atûfetlu Hüseyin Bey Efendi tarafından me'mur kılınan Abdi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defteridir ki ber- vech-i âti zikr olunur. Fî 5 N sene 51

Camuş İnek 1, Me'a balak 1	350 guruş
Tosun 1 çift	250 guruş
Nakid mevcûd	300 guruş

Yekûn	900 guruş
-------	-----------

Minhâ'l-ihracât	
Techîz ve tekfîn masârifi	70 guruş
Resm-i kısmet	22.5guruş
Masârif-i müteferrika	7.5 guruş
Yekûn	100 guruş

Sahhü'l-bâkî 800 guruş

Hisse-i zevce-i mezbûre minhâ 200 guruş

Der yed-i emîn-i mûmâ-ileyh 600 guruş

Müteveffâ-yı merkûmın nâhiye-yi mezbûr sâkinlerinden li-ebeveyn kız karındaşı Fâtıma ve li-ebeveyn er karındaşı gâ'ib-i ani'd-diyâr Habib ibn-i Alî li-ümm kız karındaşı Ayşe nâmân kimesneler zuhûr ve mevcûd olan verese-i mezbûrânın verâsetlerini emîn-i mûmâ-ileyh muvâcehesinde ba'de'l-ısbât mûcibince tereke-i muteveffâ-yı mezbûreden Emîn-i Beytü'l-Mâl'in keff-i yedine tenbih-i şer'î olunarak beyne'l-vereseti'l-mezbûrun tevzî' ve taksim olunan müteveffânın defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 17 N sene 51

Emîn-i mûmâ-ileyhin yedinde olan mebâliğ-i mezkûr 600 guruş

Resm-i Beytü'l-Mâl minhâ -060 guruş

540 guruş

Hisse-i uht li-ümm	90 guruş
Hisse-i uht li-ebeveyn	150 guruş
Hisse-i ahi li-ebeveyn	300 guruş

Medîne-i Tokat'da Akdeğirmen-i Müslim mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Fâtma bint-i Hacı Ahmed nâm müteveffiyenin verâseti sadrîye-yi kebîre kızı Âmine ile oğlının kızları Hadice ve Abide ve Saliha li-ebeveyn er karındaşının oğlının oğulları Osman ve Hüseyin ve diğ er karındaşı oğlının oğlu Ahmed'e münhasıra olduğu zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan müteveffiyeye-yi mezbûrenin terekesinin defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Fî 27 N sene 51

Menzil der mahalle-i mezbûre ve ittisâlinde virâne 1 bâb	1500 guruş
Döşek 1, yorgan 1 ve yasdık 1 ve pûbla 1	90 guruş
Çaput minder 10 ve yasdık 2, köhne kilim 2	15 guruş
Çekmece derûnunda kaşık ve hırdavat	10 guruş
Tahta sandık ve köhne seccade	10 guurş
Taş değirmen ve cıkrık	8 guruş
Döşek 1, yorgan 1	80 guruş
Dimi yasdık 6	90 guruş
Mısır hasırı 1	30 guruş
Nühâs aşurma 1	30 guruş
Nühâs kazgan 1	30 guruş
Nühâs güğüm 1	10 guruş
Nühâs-ı mevcûd parca 8	20 guruş

[s.32]

Hırdavat-ı menzil	57 guruş
Giyim esvâbı	10 guruş
Yekûn	1990 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Muteveffâ-yı mezbûrenin techîz ve tekfîn masârifî	83 guruş
Resm-i kısmet	50 guruş
Masârif-i müteferrika	16 guruş
De'âvi zımnında alınan resm	100 guruş

Derûn-ı kassâmda muharrer bir döşek bir yorgan altı yasdık ve bir Mısır hasır ve bir güğüm ve bir aşurmayı bâlâ-yı kassâmda muharrer verese-i merkûmûn müteveffiyenin kızı mezbûre Emine'den iddi'a ve mezbûre dahî hâl-i sihatinde fûrûht

ve mebâliğ mezbûrunu umûrına sarf ve telef itmiş olduğunu isbât ettiğinden minhâ 270 guruş, yekûn 519 guruş.

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	1471 guruş
Hisse-i bint	735 guruş, 60 meblağ
Hisse-i bintü'l-ibn	81 guruş, 86 meblağ
Hisse-i bintü'l-ibn	81 guruş, 86 meblağ
Hisse-i bintü'l-ibn	81 guruş, 86 meblağ
Hisse-i ibni ibnü'l-âhi	122 guruş, 70 meblağ
Hisse-i ibni ibnü'l-âhi	122 guruş, 70 meblağ
Hisse-i ibni ibnü'l-âhi	122 guruş, 70 meblağ
Hisse-i ibni ibnü'l-âhi diğeri	122 guruş, 70 meblağ meblağü'l bâki 2

[s.32/1]

Medîne-i Tokat'da Gaybi mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Dedeoğlu Mehmed bin Musa nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Fâtma bint-i Resul ile sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sagîre kızı Emine'ye münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber- vech-i âtî zikr olunur. Hurre fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene ihdâ hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Elmu'î-zâde Salih Efendi ile Bahçekapusu nâm mahalde vâki' müşterek mevrû' eyledikleri on iki rubla' boya tohumundan hâsıl üç senelik nisf boya kıymeti	500 guruş
Tütüncü Karebet ile müşterek derbend nâm mahalde vâki' bir kıt'a tarlaya yirmi üç rubla' mevrû' eyledikleri boya tohumundan üç senelik nisf boya kıymeti	1000 guruş
Kazâbâd kazâsında Necib karyesinde kâin altı çiftlik bir kıt'a boya kıymeti	1500 guruş
Evânî-i nühâs 6 kıyye fi 10	60 guruş
Yekûn	3060 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	76.5 guruş
Masârif-i müteferrika	25.5 guruş
Deâvî zimmında verilen resm	200 guruş

Yekûn	302 guruş
-------	-----------

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	2758 guruş
Hisse-i zevc	344 guruş, 90 meblağ
Hisse-i ibn	1608 guruş, 100 meblağ
Hisse-i bint	804 guruş, 50 meblağ

[s.32/2]

Şerîfe Hatun'un defter kaydı

Medîne-i Tokat'da Mihmâd Hâcib mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Şerîfe bint-i Ömer nâm müteveffiyenin verâseti zevc-i metrûku Osman bin Ömer ile sadrı sagîr oğlu Ömer ve anası Fâtma bint-i Yusuf'a münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffıye-i mezbûrenin terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l hâdî ve'l-işrîn min şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene ihdâ hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Dimi yüzlü döşek 2	100 guruş
Çit yüzlü yorgan 2	80
Dimi yüzlü yasdık 4	50
Köhne kilim 2	40
Müsta'mel kakım kürk	60
Çiçekli entari 1	60
Taraklı entari 2	100
İçlik ve libade	40
Çekme gömlek	125
Kondollu Ankara şalı cebe 1	120
İpekli bürük 1	100
Göğül... ¹⁶ 2	30
Kıvırtma gömlek 1	10
Ayak donu 6	36
Def'a ayak donu 2	10

[s.33]

Sade peşkir 7	30
İşlemeli peşkir	30
Uçkur 4	10

¹⁶ Bir kelime okunamadı

Şâl kuşak 1	70
İşlemeli makrame 2	16
Al yemenisi 2	5
Def'a al yemenisi 1	3
Çit parça	2
Çevre 2	8
Mücessem değirmeni 3	15
Fûta 1	5
Çit yüzlü libâde 1	30
Çûka sâlta 1	3
Hamam takımı	40
Bez top 5	100
Asdar top 1	15
Def'a bez top 1	20
Sim hırdâvat 1	180
Altun gerdanlık, altun ve mahmudiye 14	500
Altun kolbağı	800
Sagir sim kuşak ve sim kutu ve kaşuk 1	30
Melkon kefaletiyle Hâçekoğlu Artin bâ-temessük	112
Şozluoğlu Ali bâ-temessük	124
Der zimmet-i Kadılı Bayramoğlu Ömer bâ-temessük	55
Der zimmet-i Osmanoğlu Halil bâ-temessük	58
Der zimmet-i Arabacı Hüseyin bâ-temessük	62
Der zimmet-i Dülger Ağya bâ-temessük	124
Tahta sandık 1	30
Mihr der zimmeti zevc-i mezbûr	300
Yekûn	3765 [3738]

Minhâ'l-ihracât	
Muteveffiye-i mezbûrenin techîz ve tekfîn masârifî	300 guruş
Resm-i kısmet	94 guruş
Masârif-i müteferrika	31 guruş
Yekûn	425 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	3340 guruş
Hisse-i zevc	835 guruş
Hisse-i ibn	1948 guruş, 40 meblağ
Hisse-i ümm	556 guruş, 80 meblağ

[s.33/1]

Medîne-i Tokat'da Zilli Hacı mahallesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem hâlike olan Kuke bint-i Tomas nâm hâlîkenin verâseti zevc-i metrûku Kırkor veled-i Toros ile li-ebeveyn er karındaşı Karabet'e münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-

şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan hâlike-i mersûmenin terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurreire fi'l-yevmi's-sânî aşer min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene ihdâ hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Çit yorgan 1	56 guruş
Def'a yorgan 1	23
Def' a yorgan 1	29
Kilim 2	110
Kilim 1, seccâde 1	5.5
Fincan 12, zarf 12, tepsi 1	46
Sofra bezi, peşkir	16
Sagîr ve kebir şam'dan 3	23
Döşek 1	68
Sagîr minder ve pûbla	18.5
Yasdık 1	16
Ma'den tabak 4	10.5
Yarım takım ... ¹⁷ ve bıçak	8.5
Billur şişe 2	12
Def'a fincan 7	11
Ma'den tabak	20
Def'a fincan	20
Nargile maddesi	16
Çarşaf ve sofra bezi	24.5
Billur kadeh ve tabak 4	11
Gugul harîri	15
Çini tabak	18.5
Hamam takımı	27
Mirât 1	13.5
Çocuk takımı ve içlik	19
Su bardağı vesaire	26
Fildişi tarak 1	9.5
Harir boğça 2	15
Çubuk me'a takım	60
Çekmece derûnında kaşık ve... ¹⁸	15
İslambol harir	18
Yeşil sandık	30
Çuka şalvar 1	48
Nühâs tabe ve sofra peşkiri	20
Ateş tabesi	8.5
Bukal ve cezve	8
Çuka ferace	80
Çitari entari altı	70

¹⁷ Bir kelime okunamadı

¹⁸ Bir kelime okunamadı

İçlik 1 ve salta 1	30
Zen şalvarı 2	25
Beyaz entari 3	40
Harir gömlek 3	40
Beyaz kuşak 1	10
İngiliz şalı 1	50
Yazma yemenisi ve fes	50
Elmas yüzük 1	1500
Beyaz zene şalvarı	20
Ecza düğmeleri	50
Müsta'mel biniş kürkü	4
Sâ'at kösteği	50

[s.34]

Lahm-i kadîm	350
Dükkân derûnında mevcûd ecza	350
Der zimmet-i Miğirdiç	200
Sagîrû'l... ¹⁹ kürk 1	200
Yekûn	3962 [4014.5]

Minhâ'l-ihracât	
Hâlike-i mersûmenin lâşesine masrâf	200 guruş
Resm-i kısmet	100
Masârif-i müteferrika	33
Deyn-i müsbit-i bi-şahâdet-i Ohannes veled-i Abraham ve Ohan veled-i Akob	300
Deyn-i müsbit-i Samin Ağca bâ-karâri'l-verese	600
Deyn-i müsbit-i Semerci Atanas bi-şahâdet-i Balak veled-i Asador ve Manuk veled-i Asador	100
Deyn-i müsbit-i Mina ve Bedros gıbbü't-tahlif	90
Deyn-i müsbit-i Düğücü Ohan bâ-karâri'l-verese	80
Deyn-i müsbit-i Abdi Çavuş bâ-karâri'l-verese	70
Deyn-i Haffaf Menzik bâ-karâri'l-verese	107
Deyn-i... ²⁰ ücret bahâsı bâ-karâri'l-verese	60
Derûn-ı kasabda muharrer iki yüz guruş kıymetli bir sagîrû'l... ²¹ kürki hâlikenin zevc-i Kirkor zimmî Dersa'âdet'de nefsi için olduğundan firû-nihâde gıbbü't-tahlif	200
Yekûn	1940

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	2022 guruş
Hisse-i zevc	1011
Hisse-i ahi li-ebeveyn	1011

¹⁹ Bir kelime okunamadı²⁰ İki kelime okunamadı²¹ Bir kelime okunamadı

[s. 34/1]

Jurnâl kitâbetine dâ'ir emir kaydı

Bi-tevfik-i subhânehu ve te'âlâ vaz' ve te'sisine muvaffak olduğum nizâmat-ı müstâhsene-i mülkiyeden olmak üzere el-haletü hazihi der-i devlet-medârı şâhânemde mer'ıyyü'l-icrâ olan journâl nizâmının memâlik-i mahrûseti'l-mesâlik-i şâhânem her bir mahalinde icrâsı nice muhsenâtı müstelzem olarak muktezâ-yı irâde-i seniyye-i mülûkanem üzere bu nizâme da'ir taraf taraf ta'limnâmeler alınmış ve nizâm-ı mezkûr ber-mûcib-i ta'limnâme Sivas sancağı kazâlarında icrâsına bi't-teşebbüs Tokad kazâsı Journâl kitâbetine dârende-i hükm-i şerîf kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân es-Seyyid eş-Şeyh Abdulkadir zîde kadruhu cümle ma'rifetiyle intihâb ve ta'yîn ve cânib-i memleketten mahiyye iki yüz gurus ma'aş tahsîs olunmuş olduğu mahalinden inhâ kılınmış olmağla mûmâ-ileyhi Journâl kitâbetine me'mûriyeti husûsuna irâde-i aliyyem ta'allûk iderek işbu hükm-i şerîfim isdâr ve yedine i'tâ olunmuşdur. İmdi mûmâ-ileyh kazâ-ı mezbûr Journâl'inin zikr olunan ta'limnâmede mûnderic olan usûl ve nizâma tatbikân yâhûd hatâdan ârî olarak sıhhat ve hakîkat ve vukû' üzere ber-vechi tetkîk tahrîr ve terkîmine mübâderet ve vâka'nın hilâfını ketb ve vâki' ketr ve ihfâ misüllü evzâ'adan hazer ve mücânebet eylemek ve eğer hilâf-ı vâki' hareketi tahrîre ictîsar ider ve-yâhûd mugayir usûl bir güne hâlâta ibtîdar iyeler ise kendüsü te'dîb ve kitâbeti refi' olunmak şartıyla ma'aş-ı mezkûr kazâ-ı mezbûr Journâl kitâbeti uhdesinde ola şöyle bileler alâmet-i şerîfe itîmad kılalar. Hurrîre fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Cemâziye'l-ahîr li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.34/2]

Medîne-i Tokat'da Sabunhâne mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan çarıkçı Topaloğlu Ohan veled-i Karabet nâm hâlikin verâseti zevce-i metrûkesi Hurub bint-i Artin ile sulbî sagîr oğulları Karabet ve Kivork ve haml-ı mevkûf'e münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyeye tevzî' ve taksîm olunan hâlik-i mersûmın terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min şehri Şevvâl li-sene ihdâ hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

[s.35]

Bağ der mevzi'-i Biskeni 1 kıt'a	800 guruş
Müsta'mel kilim ve köhne kilim	60
Çamaşur kazganı 6 kıyye	90
Dükkânda olan çarıkçı takımı	100
Evânî-i nühâsiyye 10 kıyye	120
Hırdavât-ı menzil	10
Yekûn	1180

Minhâ'l-ihracât	
Hâlik-i mersûm lâşesine masrâf	100 guruş
Resm-i kısmet	29.5
Masârif-i müteferrika	9.5
Yekûn	139

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	1041 guruş
Hisse-i zevce	130 guruş, 15 meblağ
Hisse-i ibn	303 guruş, 75 meblağ
Hisse-i ibn	303 guruş, 75 meblağ
Hisse-i haml-ı mevkûf	303 guruş, 75 meblağ

[s.35/1]

Medîne-i Tokat'da İçmesu mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Ohan veled-i Tomas nâm hâlikin verâseti zevce-i metrûkesi Berab bint-i Alub ile sulbî sagîr oğulları Kivork ve Ağya sulbîye-yi sagîre kızı Ahsaberte ve babası mersûm Tomas'a münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-

i şer‘ tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farizeti’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan hâlik-i mersûmın terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi’l-yevmi’t-tâsi‘ min şehri Şevvâl li-sene ihdâ hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezkûre 1 bâb	200 guruş
Bağ der mevzi‘-i Derbend 1 kıt‘a	250
Döşek 1 ve yorgan 1	100
Köhne yasdık 5	40
Köhne keferre minder 4	8
Köhne kilim 2	50
Giyim esvâbı	40
Şişe ve billur ve fincan	10
Çini tabak 2 ve billur 3	5
Sagîr nühâs terâzi ve temur 2.5 kıyye	10
Evânî-i nühâsiyye 18 kıyye	220
Sagîr ve kebîr şam‘dan	8
Hırdavât-ı menzil	34
Yekûn	950 [975]

Minhâ’l-ihracât	
Hâlik-i mersûm lâşesine masrâf	140 guruş
Resm-i kısmet	23
Masârif-i müteferrika	8
Yekûn	171

Sahhü’l-bâkî li’t-taksîm beyne’l-verese	754 guruş
Hisse-i zevce	94 guruş, 30 meblağ
Hisse-i ibn	213 guruş, 76 meblağ
Hisse-i ibn	213 guruş, 76 meblağ
Hisse-i bint	106 guruş, 98 meblağ
Hisse-i ab	125 guruş, 70 meblağ

[s.35/2]

Medîne-i Tokat’da İçmesu mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Keşiş Abraham veled-i Mihayil nâm hâlikin verâseti zevce-i metrûkesi Osiger bint-i Mihayil ile sulbîye-yi sagîre kızı Maryem ve haml-ı mevkûf’e münhâsıra olduğu şer‘ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma‘rifet-i şer‘ tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farizeti’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan hâlik-i mersûmın terekesinin defter-i

müfredâtıdır ki ber-vech-i âfî zıkr olunur. Hurrîre fî'l-yevmi'l-hâdî aşer şehri Şevvâl li-sene ihdâ hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Köhne döşek 1 ve yasdık 3 ve yorgan 1	100 guruş
Köhne kilim ve sagır kilim	80
Kefere minder sagır ve kebîr	11
Giyim esvâbı	50
Şişe takımı	10
Evânî-i nühâsiyye 10 kıyye	120
Hırdavât-ı menzil	30
Yekûn	401

Minhâ'l-ihracât	
Hâlik-i mersûm lâşesine masrâf	100 guruş
Resm-i kısmet	10
Masârif-i müteferrika	3
Yekûn	113

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	288 guruş
Hisse-i zevce	36 guruş
Hisse-i bint	84 guruş
Hisse-i haml-ı mevkûf	168 guruş

[s.36/1]

Tevezî' defteri hakkında Şakir Bey Efendi'nin şukka kaydı

Mekârim-şeymâ atûfetlû efendim

Tokad kazâsının bundan akdem Dersa'âdet'e takdîm kılınmış olan bir kıt'a tevzî' defteri sahh keşidesiyle bi't-tezyin bir yük yirmi bir bin yirmi guruşun tevzî' olunması bâbında sâdır olan bir kıt'a emr-i âlî ile defter-i mezkûr Dersa'âdet'den vürûd etmiş olduğuna binâen bu def'a leffen irsâli savb-ı atûfileri kılınmış ve bir kıt'a pûsulası mûcibince bin yirmi guruş harc-ı fermânı Dersa'âdet'de sarraf-ı hazret-i veliyyü'n-ni'am tarafından verilmiş olduğu bi-mennihi te'âlâ ma'lûm-ı atûfileri oldukda mebalîğ-i mezkûr bir akçe zam ve ilâve olunmaksızın tevzî' ve icâb iden mahallerden tahsîl ve ashâb-ı matlûbâta i'tâsına ve zıkr olunan harc-ı fermânı sarraf-ı mersûm tarafına

gönderilmek üzere bi't-temâm nâkil şukka-yı şeyma bu tarafa isâline himmet olunmak ifâdesi şukka-yı muhâleset terkîmine ibtidâr kılındı. Fî 19 L sene 51

Mîr Mustafa Şâkiri an hacegân-ı divân ve kaim-i vilâyet-i Sivas

[s.36/2]

Medîne-i Tokat'da Taşçı Mahmud mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Rabi'a bint-i Abdullah nâm müteveffiyenin verâseti sadrı kebîr oğlu gâ'ib-i ani'd-diyar Ahmed ve sadriye-yi kebîre kızı Fâtıma'ya münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra verese-i mezbûrân talebi ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffiyeye-i mezbûrenin terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmîs aşer şehr-i Şevvâl li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezbûre	50 guruş
Köhne döşek 1	30
Yorgan	30
Yasdık 2	20
Yorgan yüzü	10
Penbe	2
Köhne mitil	5
Köhne çarşaf	3
Köhne minder 1	5
Köhne kilim 1	1
Bez parçası	2
Köhne şalvar	3
Evânî-i nuhâsiyye 18 kıyye	216
Hırdavât-ı menzil	13
Yekûn	450 (390)

Minhâ'l-ihracât	
Muteveffiyeye-yi mezbûrenin techîz ve tekfîn masârîfî	15 guruş
Resm-i kısmet	11 guruş
Masârîf-i müteferrika	4 guruş
Yekûn	30 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	420 guruş
--	-----------

Hisse-i ibn	280 guruş
Hisse-i bint	140 guruş

[s.36/3]

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Tokad nâ'ibi mevlânâ [] zîde-ilmühü ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle işerleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vaşıl olacak ma'lûm ola ki mukaddemâ sâdır olan fermân-ı âlişânım mûcibince bu def'a Tokad kazâsının elli bir senesi Saferü'l-hayrı guresinden sene-i mezbûre Recebinin gâyetine gelince vukû' bulan masârifâtın Dersa'âdet'ime vürûd iden mumzâ ve memhûr bir kıt'a tevzî' defteri yekûnı bir yük yirmi dört bin yirmi altı guruşa bâliğ olmuş ve defter-i mezkûr bi't-tedkik dört bin yirmi altı guruşunu tenzîl ile gayr-i ez harc-ı hassa-yı redîf ma'a harc-ı fermân sahhü'l-bâki bir yük yirmi üç bin yirmi beş guruşun tevzî'i irâde-i âliyyeme mütevakkıf idüğünü bu tarafta tedkîk-i defâtire me'mûr olan ricâl-ı devlet-i âliyemden iftihârü'l-ekâbir ve'l-ekârim Âli Raîf zîde ilmühü zîr-i deftere tahrîr ve temhîr olunmuş defter-i mezkûr bâlâsına sahh keşide olunarak i'âde ve irsâl kılınmış olmağla siz ki nâ'ib ve â'yân ve sâ'ire mûmâ-ileyhimsiz vusûl-ı emr-i şerîfimde sâlifü'z-zikr bir yük yirmi üç bin yirmi beş guruşu ma'rifetiniz ve cümle ma'rifetiyle kazâ-ı mezbûr ahâlisine ta'dil ve tesviye şurûtuna ri'ayet olunarak tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl olunarak mahallerine te'diye ve teslîmine dikkat ve meblağ-ı mezbûrın hîn-i tevzî'inde defter-i mezkûre bir akçe zam ve i'lâve olınmak [s.37] ve-yâhûd tahsîldârriye nâmıyla ziyâde akçe ahz ve tahsîl kılınmak lâzım gelir ise bi't-tahkîk mütecâsir olanların haklarından gelineceği muhakkak ve mukarrer olduğuna binâ'en ana göre amel ve harekete mezîd ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i celili'l-kadrim isdâr ve tesyâr olunmuştur. İmdi keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ber-

minvâl muharrer amel ve harekete ziyâde ikdâm ve gayret ve meblağ-ı mezbûrun sûret-i tevzî'i ve tahsîli bu tarafda dahî ma'lûm olmak için lâzım gelen i'lâmın Dersa'âdet'ime irsâl ve takdîmine müsâra'at ve mugâyir-i vaz'a irâ'et ve ruhsat ile nefsinizi mehlike ilkâdan tevakki ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sadır olmuştur buyurdum ki [] vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vacibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnıyla amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz a'lâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâhiri şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.37/1]

Memâlik-i mahrûseti'l-mesâlik-i şâhânede kâ'in bi'l-cümle kazâların vakî' olan masârifât-ı sahîhalarının defterleri altı mâhda bir def'a der-bâr-ı şevket-karâra takdîm ve ba'de'l-mu'ayene bâlâsına sahh-ı âlî keşidesiyle tevzî'ine ruhsat-ı âliyyemi hâvî emr-i âlî şeref vürûd itmek muktezâ-yı irâde-i seniyye-i mulûkânedden olmakdan nâşî ol-bâbda şeref-efzâ-yı sahife-i sudûr buyrulan fermân-ı celflü'ş-şâna bi'l-ımtisâl işbu iki yüz elli bir senesi Saferü'l-hayrın guresinden sene-i merkûm Recebinin gâyetine değin altı mâhda medîne-i Tokat'da vukû' bulan umûr-ı mehâm-ı seniyye ve matlûbât zımında tevârüd iden mübâşirân hizmetleri ve mürûr umûr iden asâkirânın konâk yevmiyeleri ve sâ'ir masârifât-ı belde sandık emînleri ve re'ayâ mu'temedi ma'rifetleriyle cümlelerin ma'lûmu olarak rü'yet ve defter müfredâtı medîne-i merkûm mahkemesinde müfti, u'lemâ ve voyvoda ve vücûh-ı ahâlî ve hâcıyân ve re'ayâ vekilleri hazır oldukları halde feth-ı kırâ'et olunub bâ'de'l-makbûl terkîm ve der-bâr-ı şevket-karâra takdîm olunan

kazâ-ı mezbûrun defter-i masârifâtı ber-vech-i âtî zıkr olunur. Hurrîre fî gurre-i min şehri Şa‘bân li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

[s.37/2]

Sivaslı Mehmed onbaşı bâ-tezkere Dersa‘âdet’den Sivas’a gittikde Bolus’a mekkâri 3, Hayreddin Ağa Erzurum’dan avdetinde Turhal’a mekkâriye 5	0070 guruş
Bâ-buyurıldı Yasin Bey yediyle Dersa‘âdet’e giden seksen altı nefer bezîrînin bir gecelik ta‘yinâtları ve mekkâri kirâları	0525
Tathîr-i belde Niksar’a nef’ olan avratların mekkâri kirâları ve cebelûsu ve dört nefer Topcu Asâkiri’ne Turhal’a mekkâri	0110
Bâ-buyurıldı Mehmed Kavas yediyle Dersa‘âdet’e giden doksan yedi nefer bezîrînin bir gecelik ta‘yinâtları ve mekkâri kirâları	0617.5
Irak’dan Osman Kavas asâkiri ile geldikde Sivas’a verilen mekkâri 2, bâ buyurıldı Konya tarafına giden Mülâzim Ali Ağa’ya Turhal mekkâri 2	+0038
	1360.5
Bâ-buyurıldı Mustafa Kavas yediyle Dersa‘âdet’e giden doksan dört nefer bezîrînin bir gecelik ta‘yinâtları ve mekkâri kirâları	0429.5
Esbâb emini Arif Efendi yediyle Samsun üzeri orduya giden yüz on haml elbiseye Bolus’a mekkâri ve me’mûrı mekkari 7	1006
Mir-liva Reşid Paşa’nın hekim başısı Tokad’dan bâ-emri veliyyü’n-ni‘am orduya gittikde Sivas’a mekkari 3, guruş 54. Erzurumlu Mehmed onbaşı bâ buyurıldı Dersa‘âdet’e gittikde Turhal’a kadar mekkâri 2, guruş 16	0070
Sandık emînleri ve re‘âya mu‘temedi akdem tevzî‘ için salyane defterleri ile Sivas’a gittiklerinde Sivas’a mekkâri 2, başlı 8	0144
Ber-mu‘tâd nâhiye Yüzbaşısı Abdurrahman Ağa’ya mâhiyye yüz ellişer guruşdan altı aylık mâhiyye	+0900
	3910
Bâ-emr-i âlî süvâri asâkirinden elli bir nefer orduya gitdiklerinde bir gecelik ta‘yinâtları ve hamûlelerine mekkâri 22	0274.5
Tokadlı üç nefer mûzikacıların Sivas’a matlûbından verilen mekkâri 4, guruş 72. Mektûb-ı sâmi ile Asâkir-i Mansûre’nin ta‘yinâtı husûsı için gelen tâtâra hizmet guruş 30	0102
Asâkir-i Hâssa kâtiblerinden Alî Efendi Dersa‘âdet’den orduya gitdikden Bolus’a mekkâri 3, guruş 24. Cânikli Mehmed Mülâzim ve arkadaşları bâ-buyurıldı Konya tarafına gitdiklerinde Zile’ye kadar mekkâri 5, 60 guruş	0084
Hüseyin yüzbaşı ve Ali onbaşı Dersa‘âdet’den Sivas’a gitdiklerinde mekkâri 2, 36 guruş. Amasya’dan Sivas’a giden Mehmed onbaşı ile üç nefere Bolus’a mekkâri 4, 32 guruş	0068
Akdem orduya esbâb götüren Hacı Mehmed’in avdetinde Turhal’a mekkari 4, 32 guruş. Ordudan gelüb Dersa‘âdet’e giden mühendis Kolağası Ahmed Bey’e Turhal’a mekkari 9, 72 guruş	+0104
	4542.5

[s.38]

Nakl-i yekûn gurus	4542.5
Bâ-buyurıldı Dersa'âdet'e giden elli üç nefer yezidi asâkirine iki gecelik ta'yinâtları mekkâri kirâları	00520
Bâ-buyurıldı Reyhan Ağa Erzurum'dan gelüb Zile'ye gitdikde Pazar'a kadar mekkâri 3, 18 gurus. Mir-alay Tobcu Bekir Bey'in sancâkdarı Emin Dersa'âdet'e gitdikde Turhal'a kadar mekkari aded 5, 40 gurus	00058
Bâ-emr-i Âlî Şakir Efendi ve Selim Kavas yediyle Samsun üzeri orduya giden elbise ve ... ²² vesâ'irenin Bolus'a kadar kirası hizmeti 284	02840
Elli senesi Martı i'tibârıyla Tokad voyvadalığı için Hüseyin Beyefendiye harc-ı buyurıldı	01500
Sivas mahkemesinden muhrec pûsula-i şer'iyeye mûcibince sancâk masârifinden Tokad hissesi	+09313.5
	18774
Ermeni milleti re'âyâsından bâ-irâde-i seniyye amele için gelen tâtâra hizmet 100 gurus bâ-emr-i Âlî jûrnâl kâtibi nasb olunmak için gelen tâtâra hizmet 50 gurus	00150
Adâlet emriyle gelen tatarla hizmet 25 gurus amele mersûmın isti'câliçun gelen tatarla hizmet ve mekkâri kirâsı 200 gurus	00225
Diyarbakir sancâğında esnâ-yı muhârebeye fütûhât maddesiyle gelen tâtâra hil'at baha	00150
Mir-livâ Osman Paşa'nın kâtibi Cercis Efendi Dersa'âdet'den gelüb Sivas'a gitdikde Sivas'a kadar mekkâri 5, 90 gurus	00090
Sadullah Paşa kâ'imakâmı Mehmed Bey ordudan avdetlerinde Turhal'a mekkari 5	00040
Asâkir-i Hâssa'dan Mehmed Bey Dersa'âdet'den gelüb orduya gitdikde Sivas'a kadar mekkâri 10	00180
Bâ-buyurıldı süvâri asâkirinden Mehmed Dersa'âdet'e gitdikde Turhal'a kadar mekkâri 2	+00016
	19665
Ba-emr-i âlî orduya giden bin yüz doksan sekiz bin elbisenin Bolus'a kadar mekkâresi 4320 gurus me'mûruna mekkâri 9, 90 gurus	04410
Mir-livâ Mehmed Mirzâ Bey'in tâbûrından Abdullah Ağa Dersa'âdet'e gitdikde Turhal'a kadar mekkâri 3, 24 gurus. Asâkir-i Hâssa'dan Ömer Bey ordudan avdetinde Turhal'a kadar mekkâri 11, 88 gurus	00112
Kâlhâne amelesinden Ömer asâkir-i redîften Ömer nâm kimesneyi katl etdiği zâhir oldukda ihzârına Sivas'a mekkari 2, ma'a cebelû	00076
Ordudan firâr eden beş nefer için tâtâr matlûb için geldikde hizmet	00100
Sivas sancâğından matlûb buyurılan ameleden Dersa'âdet'e giden yüz elli sekiz neferin iki gecelik ta'yinâtları	01075
Mir-livâ Şerif Paşa ve Mustafa Paşa'nın Dersa'âdet'den orduya gitdikde mekkâri 13	00234
Ba-emr-i âlî veliyyü'n-ni'ami Kâtib Mehmed Efendi Alacahan'a mubâyâ' nakliçun bâ-buyurıldı geldikde hizmet	+00800
	26472
Tokad kal'asında mevcûd mühimmâtın tahrîrine me'mûr bâ-emr-i âlî	01100

²² Bir kelime okunamadı.

devletlû Halil Paşa'nın dividdârı geldikde hizmet 1000 uşağına 100	
Ahmed Ağa yediyle bâ-buyurıldı Dersa'âdet'e giden yetmiş iki nefer ekrâdın bir gecelik ta'yinâtları ve me'ân mekkâri kirâsı	00375
Mir-livâ Bekir Paşa'nın Dersa'âdet'den gelüb Sivas'a gitdikde mekkâri 5	00090
Mir-livâ Ali Paşa'nın alâyı kâtibi ve ma'iyyetinde sılalarına giden asâkirânın bir gecelik ta'yinâtları	00030
Bâ-buyurıldı Mülâzim Said Ağa yediyle Dersa'âdet'e giden yüz kırk bir nefer çocuklarına iki gecelik ta'yinâtları ve mekkâri kirâsı	01199
Mekkârecibaşı İsmail Efendi ve şerikî Batmânoğlu zimmîye cümle ma'rifetiyle altı mâhda verilen i'âne	+15000
	44266
Def'a Mardin aşiretinden Dersa'âdet'e giden yüz altı neferin bir gecelik ta'yinâtları ve mekkâri kirâsı	00381
Firedökse karyesinin hâllerini teftişe me'mûr bâ-buyurıldı Peşkir Ağası geldikde verilen hizmet	01250
Bâ-buyurıldı Ahmed Ağa yediyle Dersa'âdet'e giden doksan yedi nefer ekrâd ve altmış yedi çocuğa bir gecelik ta'yinât ve mekkâri kirâsı	00737
Ordu'ya giden kavâs ve mülâzim âvdetinde Pazar'a mekkâri 3, 18 guruş süvâri kolağaları askeri cem' itmeğe Zile'ye gitdikde mekkâri 4, 48 guruş	+00066
	46700
Tokad'a tâbi'-i Ohtab ve Armus ve Kırkoros ve Dönekse kurâları Erzurum ve Trabzon caddesi üzerinde bulunduğundan i'âne	03750
Bâ-buyurıldı mülâzim ağa yediyle Dersa'âdet'e giden altmış altı nefer çocuk ve iki nefer kızâklara bir gecelik ta'yinât bahâ	00453
Sivas'da ceride nâzırı Edhem Bey'in muharrem guresinden cemâziye'l-âhir gâyetine değin altı aylık mâhiyyesi ve me'mûruna hizmeti 250	00905
Sivas mahkemesinden muhrec pûsula mûcibince Surre-i Hümâyûn hademesine verilen i'âne ve me'mûruna hizmeti 50 guruş	00406
Sivas sancâğından müretteb Dersa'âdet'e giden yüz otuz nefer re'âyâ amelesinin Tokad amelesi tekmîline kadar mekslerinde altı günde verilen ta'yinât	+02873
	55087
Medîne-i mezbûrede perâkende sekiz mahalleye cümle ittifâkıyla salyânelerine verilen i'âne	03500
Kâ'imakâm Mehmed Bey Dersa'âdet'den gelüb Sivas'a gitdikde verilen mekkâri 7	00126
Diyarbakir eyâletinden Zerkî beyleri evlâdı ve hıyâleriyle bâ-irâde-i seniyye Dersa'âdet'e gitdiklerinde üç gecelik ta'yinâtı ve mekkâri	02972
İşbu elli bir senesi muharrem i'tibârıyla Sivas mahkemesinden muhrec pûsula-yı şer'iyye mûcibince bâ-fermân-ı âlî mâl-ı hazariyenin taksît-i sânisî 750, me'mûra hizmeti 500	01250
Elli senesine mahsûben ruz-ı Kasım i'tibârıyla Sivas mahkemesinden pûsula-yı şer'iyye mûcibince bâ-fermân-ı âlî ref'-i menzil bedeli 6391, me'mûra hizmeti 500	+06891
	69826

Ordu-yu hümâyûnda Mehmed Paşa ve Mîrzâ Mehmed Paşa livâlarında mevcûd asâkirin elbise-i şitâ'ıyyeleri ve Aşkar Paşa mühimmâtıyla Halid Paşa livâsından Bekir Bey'in mühimmâtları bâ-fermân-ı âlî Bolas'a kadar kirâları	05740
Mîr-alây Mehmed Bey bâ-buyurıldı Erzurum'dan Dersa'âdet'e giderek iki gecelik ta'yinât bahâsı	00420
Men'-i murûr hakkında bâ-buyurıldı vurûd iden Hüseyin tatara hizmet	00180
Mîr-livâ atûfetlû Sadullah Paşa Sivas'dan gelip Zile'ye gitdiklerinde Zile mekkâri 16	00192
Orduya elbise getüren Kolağası Mehmed Ağa ve arkadaşları avdetlerinde Turhal'a kadar mekkâri 7	+00056
	76414
Reşid Mehmed Paşa Efendimiz'e irsâl buyurılan beş yüz sandık fişenk ve süvârî topçuyâna dört yüz yirmi üç denk elbise-i şitâ'ıyye mekkâri kirâsı	03816
İhtisâb-ı cedîd odalarının ve mefrûşâtının Ramazân-ı şerîf guresinden Receb gâyetine değın on bir aylık kirâsı	00550
Bâ-fermân-ı âlî murûr tezkeresinin tahrîrine me'mûr Şerîf Efendi'nin Safer guresinden Receb gâyetine değın altı aylık mâhiyyesine	00900
Nüfûs mukayyidi Halil Efendi'nin kezâlik altı aylık mâhiyyesi	+01500
	83180

[s.39]

Nakl-i yekûn	83180
Elli bir senesi Safer guresinden Receb gâyetine değın sandık eminlerinin istikrâz eyledikleri seksen bin guruşun güzeştesi	09600
Bâ-fermân-ı âlî jurnâl kâtibi eş-Şeyh Abdulkadir Ağa'nın ikişer yüz guruşdan üç buçuk aylık mâhiyyesi	00700
Sandık eminleri Mehmed Ağa ve Hacı Hasan Ağa ve re'âyâ mu'temedi Ohân'ın yüz ellişer guruşdan altı aylık mâhiyyesi	02700
Dört nefer şehir kolcularının kırk beşer guruşdan kezâlik mâhiyyesi	+01080
	97260
Faziletlû Hâkim Efendi hazretlerine guruş başına birer paradan harc-ı imzâ	02433
Voyvoda Beyefendi'ye ber-mu'tâd tahsildâriyye	02433
Kâ'imakâm-ı nakîbü'l-eşrâf efendiye ber-mu'tâd tahsildâriyye	+00300
	102426
Redîf-i Asâkir-i Şâhâne'nin senede iki def'a büyük ta'limlerinin icrâsiçun kürsi-i livâyâ tecemmü'lerinde medâr-ı ta'yinâtlarıçun Sivas Sancâğı'ndan müretteb mebâliğ-i ma'lûmeden rûz-ı Hızır i'tibârıyla Tokad hissesi taksît-i evvel	001800
Kezâlik rûz-ı Kasım i'tibârıyla taksît-i evvel	001800
Ber-mu'tâd i'âne-i cihâdiyye olarak rûz-ı Kasım i'tibârıyla pûsula-yı şer'iyye mûcibince Tokad hissesi taksît-i evvel	+018000
	124026
Bâ-fermân-ı âlî tenzîlât	-002026
	122000
Gayr-i ez hisse-i redîf-i harc-ı fermân	+001020

	123020
--	--------

İşbu defter-i mezbûrun ve masârifât-ı sâ'iresinin bu def'a ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkıyla tevzî' ve taksîm olunan defter-i hulâsasıdır ki ber-vech-i atî zikr şüd fi 25 L sene 51

Bâ-fermân-ı âlî tevzî'ine ruhsat kılınan defter-i yekûnu	123020
Halid Paşa livâsından Mîr-alây Bekir Bey Tokad'a vürûdunda konâk masârifâtı	025969
Mîr-i mûmâ-ileyhin konâk masâriflerinden sonradan zuhûr iden mahalâta verilen konâk	000350
İşbu tevzî' defterini getüren Şakir Bey'in adamına verilen hizmeti	00300
Defterdâr Efendi ordu-yı hümâyûndan Dersa'âdet'e giderken Voyvoda Beyefendi'nin virdiği esb-bahâ	001000
Konâk masârifinden faziletlû Hakim Efendi'ye harc-ı defteri imzâ	000650
Masârifâtı mezbûrdan Voyvoda Beyefendi'ye tahsildâriyye	+00650
	151939
Bâlâda muharrer Der-aliyye'de tenzîl olunan mebâliğ	+002026
	153965

Hisse-i nâhiyye-i Tozanlı	13860 guruş
Hisse-i nâhiyye-i Komanad	11472 guruş
Hisse-i nâhiyye-i Kafirni	7684 guruş

Hisse-i ehl-i İslâm	48395 guruş
Elli bir senesi Ramazân-ı şerîfinin birinci gününden altı mâh gâyetine değin mekkâreci nasb olunan Batmân'a mübâya fazlasından başka ehl-i İslâm'ın deyni	01976
Miyâne-i memleketden sandık emini yediyle tanzîm olunan bir nefer mansûre masârifî	00600
Elli senesi Muharrem gurrasinden elli bir senesi Şa'bân gâyetine deyin sandık emini Mehmed Ağa'nın esnafda kalan bakiyesi	+00229
	51200

Ehl-i İslâm'ın hissesinin yekûnu elli bir bin iki yüz guruşdur

Hisse-i esnâf 34160 guruş

Hisse-i perâkende akçeleri 17004 guruş

Hisse-i re'âyâ 72590 guruş

[s.40]

Mahallât der Nefs-i Şehr-i Tokat

Mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim	86 akçe	1032 guruş
Mahalle-i Yaş Meydan	30.5	366
Mahalle-i Cedîd	17	204
Mahalle-i Yarahmed	28	336
Mahalle-i Debbâğhâne-i Atik	26	312
Mahalle-i Mehmed Paşa	33.5	402
Mahalle-i Muslihiddin	31.5	378
Mahalle-i Samyeli	8	96
Mahalle-i Mihmâd Hacib-i Müslim	49.5	594
Mahalle-i Mihmâd Hacib-i zimmî	28.5	342
Mahalle-i Hacı Hasan Bölüğü	69	828
Mahalle-i Menzil iştirâ iden müslim bölüğü	22	264
Mahalle-i Çahkenli	12.5	150
Mahalle-i Beybağı	105.5	1266
Mahalle-i Akdeğirmen-i Müslim	35	420
Mahalle-i Akdeğirmen-i zimmî	2.5	30
Mahalle-i Mahmud Paşa	44.5	534
Mahalle-i Sovukpınâr-ı Zimmî	19.5	234
Mahalle-i Çay-ı Müslim	95	1140
Mahalle-i Çay-ı zimmî	48	582
Mahalle-i Hoca Ahmed	47	570
Mahalle-i Meydân-ı Müslim	40.5	486
Mahalle-i Ka'be Mescidi	11.5	138
Mahalle-i Za'im	3	36
Mahalle-i Cami'-i Kebîr	15	180
Mahalle-i Zincirlikuyu	21	252
Mahalle-i Horuş	7	84
Mahalle-i Çilehâne	3.5	42
Mahalle-i Siyah Puş	1	12
Mahalle-i Veled-i Ayâs	1	72
Mahalle-i Menice	5	
Mahalle-i Halid	2	24
Mahalle-i Sabunhane	1	12
Mahalle-i Debbâğhâne-i cedîd	1.5	18
Mahalle-i Zilli Hacı	12	144
Mahalle-i Suiçmez	12	144
Mahalle-i İçmesu	2	24
Mahalle-i Veled-i Aynî	3	36
Mahalle-i Tatar Hacı	1	12
Mahalle-i Monla Bektaş	0.5	6
Mahalle-i Geyrâs	52.5	630
Mahalle-i Hâriç-bağçeciyân	5	60

Mahalle-i Gaybi	49	588
Mahalle-i Seyîd Necmeddin	40.5	486
Mahalle-i Hacı İbrahim	17.5	210
Mahalle-i Acebşir	12.5	150
Mahalle-i İvaz Paşa	3	36
Mahalle-i Sofiyun	26	312
Mahalle-i Keçeçiler	13.5	162
Mahalle-i Taşçı Mahmud	24.5	284
Mahalle-i Sarı Güllük	18	216
Mahalle-i Rüstem Çelebi	12.5	150
Mahalle-i İsa Fakih	1	12
Mahalle-i Güzelaşçı	3.5	42
Mahalle-i Cemaleddin	16.5	198

[s.41]

Mahalle-i Kaya	5	60
Mahalle-i Çilfek	5	60
Mahalle-i Aleksan	15	180
Mahalle-i Dere	9.5	114
Mahalle-i Yazıcık	30	360
Mahalle-i Alacamescid	2	24
Mahalle-i Şuca'eddin	8	96
Mahalle-i Çaşnigir	20.5	246
Mahalle-i Semerkandî	26.5	318
Mahalle-i Melik Danişmend	7.5	90
Mahalle-i Baba Osib	3.5	54
Mahalle-i Simavon	5.5	66
Yekûn	1417 [defterde hesaplanmamış]	17004 [17006]

Bâlâda mastûr mahallât ahâlileri

İnhâ olunur ki işbu iki yüz elli bir senesi mâh-ı Saferü'l-hayrın guresinden senesi merkûm Recebinin gâyetine değin altı mâhda medîne-i Tokad'da vukû' bulan masârifâtını li-ecli's-sahh Dersa'âdet'de takdîm ve tevzî'ine ruhsad buyurılan defterin yekûnuna Halid Paşa livâsından Mir-âlay Bekir Bey'in ma'iyyetiyle vürûd iden Âsâkir-i Mansûre'nin masârifî dahî zam olunarak bu def'a cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ve Voyvoda Beyefendi ma'rifetiyle derûn-ı şehir ve nevâhîlere tevzî' ve taksîm olundukda ber-mu'tâd nevâhî hisseleriyle İslâm esnâfi ve re'âyâ hisseleri ba'de'l-ihrac her

mahalâtın tahtlarında terkîm olunduğı vech üzere beher akçeye on ikişer guruşdan ber-
vech-i bâlâ mahallât-ı mezbûreden hissesine yalnız on yedi bin dört guruş isâbet
etmiştir. Mebaliğ-i mezbûru beyninizde cem‘ ve tahsîl ve kabzına me‘mûra teslim
eyleyesiz. Fî 25 L sene 251.

[s.41]

Hirfet der nefsi Şehr-i Tokat

Hirfet-i Penbeciyân	267 guruş
Hirfet-i Sarrâcân	361.5 guruş
Hirfet-i Etmekciyân	2865 guruş
Hirfet-i Kirişciyân	697 guruş
Hirfet-i Katâyıfçı ve Şerbetçi	362 guruş
Hirfet-i Kassâbân	1050 guruş
Hirfet-i Neccârân ve Keresteci	847 guruş
Hirfet-i Kûndâkçı	186.5 guruş
Hirfet-i Hallâcân	2490 guruş
Hirfet-i Berberân	516 guruş
Hirfet-i Hamamcı	344 guruş
Hirfet-i Arpaciyân	660.5 guruş
Hirfet-i Na‘lbândan	1275 guruş
Hirfet-i Urgânciyân	1448 guruş
Hirfet-i Haffâfân ve Dikici	3620 guruş
Hirfet-i Bakkalân ve Manâv	3780 guruş
Hirfet-i Eskiciyân	716.5 guruş
Hirfet-i Semerci ve Keçeci	2081 guruş
Hirfet-i Mûytâbân	860 guruş
Hirfet-i Derziyân	1110 guruş

[s.42]

Hirfet-i Debbâğân	1214 guruş
Hirfet-i Na‘lçacıyân	91 guruş
Hirfet-i Gönciyân	95.5 guruş
Hirfet-i Kiremidciyân	498 guruş
Hirfet-i Tarâkçı ve Çıkrıkçı	184 guruş
Hirfet-i Kireçciyân	180.5 guruş
Hirfet-i Bezzâzân ve Koltukçı	2820 guruş
Hirfet-i Attârân	143.5 guruş
Hirfet-i Kazzâzân	150 guruş
Hirfet-i Duhâncı ve Çıbıkçı	425 guruş
Hirfet-i Temürciyân	1475 guruş
Hirfet-i Abâciyân	150 guruş

Hirfet-i Bakırcı ve Kalâyıcı	1116 guruş
Hirfet-i Kürkci ve Hurdacı	80.5 guruş
Yekûn	34160 guruş

Bâlâda mastûr Hirfet-i ahâlileri

İnhâ olunur ki işbu iki yüz elli bir senesi Saferü'l-hayrın gurrelerinden sene-i merkûm Recebü'l-ferdî gâyetine değin altı mâhda vukû' bulan masârifâtın li-ecli's-sahh Dersa'âdet'de takdîm ve tevzî'ine ruhsat buyurılan defterin yekûnuna Halid Paşa livâsından Mir-âlay Bekir Bey'in ma'iyyetiyle vürûd iden Âsâkir-i Mansûre'nin masârifi dahî zam olunarak bu def'a cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ve Voyvoda Beyefendi ma'rifetiyle derûn-ı şehir ve nevâhîlerine taksîm olundukda ber-mu'tâd nevâhî hisseleriyle re'âyâ ve mahallât hisseleri dahî ifrâz olundukdan sonra beher hırfetin tahtlarında terkîm olunduğı vech üzere ber-vech-i bâlâ hırfet-i mezbûrûn hissesine yalnız otuz dört bin yüz altmış guruş isâbet etmiştir. Mebâliğ-i mezbûru beyninizde cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûre teslim eylesiniz. Fî 25 L sene 51.

Nâhiye-i Komanat tâbi'-i Tokad

Karye-i Geksi	147.5 guruş
Karye-i İzbesti	163.5
Karye-i Difye	226
Karye-i Yelpe	151.5
Karye-i Gevle	178.5
Karye-i Nebi	100
Karye-i Aluc	165
Karye-i Bula	18
Karye-i Kızıl	166
Karye-i Zazara	105
Karye-i Cincife	121
Karye-i Hulvar	153
Karye-i Omala	699
Karye-i Bizeri	764
Karye-i Boyalı	317
Karye-i Sideni	515

Karye-i Serkiz	94
Karye-i Köseli ve Muslu	160
Karye-i İze	646
Karye-i Estiğın	357
Karye-i Kemkez	334
Karye-i Ohtab	764
Karye-i Dönekse	520
Karye-i Üçgöl	480
Karye-i Kadıvakfı	390

[s.43]

Karye-i Acıpınar ve Kışla	350
Karye-i Gevrek	390
Karye-i Beşviran ve Saltık	490
Karye-i Bayram	145
Karye-i Dekseci	130
Karye-i Armus	764
Karye-i Mülk	18
Karye-i Zodu ber-vech-i maktû‘	75
Karye-i Çöreğibüyük ber-vech-i maktû‘	75
Karye-i Kırkoros	1300
Yekûn	11472

Nâhiye-i mezbûrun şerhî bâlâsında olan hırfet-i mezbûrûnın şerhî gibi olduğundan tahrîr olunmadı. Fî 25 L sene 51.

Nâhiye-i Kafirni tâbi'-i Tokat

Karye-i Almus	1736 guruş
Karye-i Gezgi	55.5
Karye-i Daduhta ve Kuruseku	136.5
Karye-i Zuğru	668
Karye-i İlpit	95
Karye-i Meğullu	672.5
Karye-i Tiyeri	233
Karye-i Meniger Filtise	257.5
Karye-i Gök	698
Karye-i Çiftlik	130
Karye-i Eftalit	100
Karye-i Alan	66.5
Karye-i Cegedler	493.5
Karye-i Tomara	70
Karye-i Yapalak	50
Karye-i Leveke	414

Karye-i Ekseri	188
Karye-i Varzıllar	267
Karye-i Karadere ve Sideni	513
Karye-i Kınık	135
Karye-i Muhat	465
Karye-i Teknecik	90
Karye-i Çat	150
Yekûn	7684

İşbu nâhiye-i mezbûrun şerhî bâlâ-yı defterde muharrer hırfet-i mezbûrûnın şerhî gibi olduğundan tahrîr olunmadı. Fî 25 L sene 51.

[s.44]

Hisse-i re'âyâ 72590 guruş

Hisse-i nâhiye-i Tozanlı 13860 guruş

[s.44/1]

Fihriste-i kalhâne

Kâtib-i Kalhâne es-Seyyid Hâfız İbrahim der mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim
Kâtib-i Kômür es-Seyyid Ebubekir Efendi der mahalle-i İçmesu
Merkûme kalhâne nâzırı cevâb virerek bâ-inhâ terkîn şüd
Kolcu Sarıkcıoğlu Mustafa der mahalle-i Çay-ı zimmi
Amele-i ustahâ-ı kâl ve kömürciyân
Oğlu Mustafa es-Seyyid Abdullah usta der mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim
Mahmud der-mahalle-i Mahmud Paşa Mahmud'un kaydı terkîn olmuştur.
Es-Seyyid Ahmed usta Gürânlıoğlu der mahalle-i Horuş, Kel Mehmed der-mahalle-i Mahmud Paşa
Sûbûdoğlu Ahmed der-mahalle-i Mahmud Paşa
Bektaşoğlu sabîr Ali usta der mahalle-i Samyeli
Oğlu Kürükçü Mehmed
Bekçi Hasanoğlu Said der mahalle-i Muslihiddin
Bektaşoğlu Veli usta der mahalle-i Samyeli
Ali usta damadı Ahmed der mahalle-i Mihmâd Hâcib
Dalcı Kızıl Osman der mahalle-i Debbâğhâne-i Atık
Zir Ali usta der mahalle-i Mihmâd Hâcib, Hacı Hasan bölüğü
Kel Ömer der mahalle-i Samyeli
Daneci Osmanoğlu Mustafa der mahalle-i Mihmâd Hâcib
Es-Seyyid Osman usta Çay-ı Müslim
Veyselöğlu Hasan der mahalle-i Çay-ı Müslim
Hacı Bakıoğlu Ahmed der mahalle-i Çahkenli
Burmakız Ali usta der mahalle-i Samyeli

Es-Seyyid Cin Hasan der mahalle-i Samyeli Emrulloğlu der mahalle-i Çahkenli
Şimşekoğlu Süleyman der mahalle-i Çay-ı Müslim Şimşekoğlu İbrahim der mahalle-i Çay-ı Müslim Mersûm Boroz reft yerine Hacı Yunusoğlu İbrahim der mahalle-i Necmeddin
Şimşekoğlu Ömer usta der mahalle-i Çay-ı zimmî Malimoğlu Ömer der mahalle-i Çay-ı Müslim Yeruk Hüseyinoğulları der mahalle-i Çay-ı zimmî
Köşker Mehmed usta der mahalle-i Çay-ı zimmî Keleşoğlu Mehmed der mahalle-i Çay-ı Müslim Makdisi Aslanoğlu Yakub der mahalle-i Dere
Araboğlu Osman usta der mahalle-i Çay-ı Müslim Bağçeci Eminoğlu Mehmed der mahalle-i Zincirlikuyu Porsukoğlu torunu Koca der mahalle-i Çay-ı Müslim
Davulcuoğlu Ömer usta der mahalle-i Horuş Köle Yusuf der mahalle-i Horuş Dervişoğlu İsmail der mahalle-i Çaçnigir
Köle Yusuf yerine muhrec yerine Çay-ı Müslim mahallesinden Veyizoğlu İsmail kaydolmuştur.

[s.45]

Şatıroğlu Salih usta der mahalle-i Çay-ı zimmî Gariboğlu Emin der mahalle-i Çay-ı Müslim Pervizoğlu Mehmed der mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim
Bekçioğlu Salih usta der mahalle-i Samyeli Kürklioğlu Mustafa der mahalle-i Hoca Ahmed Karadudakoğlu İbrahim der mahalle-i Çay-ı Müslim
Paşamoğlu Hüseyin der mahalle-i Sarı Güllük Tavşan çavuş Hüseyin der mahalle-i Beybağı

Yedek kürkçiyân	Salak Mehmedoğlu Salih der mahalle-i Samyeli
Yerine Çunbuloğlu Halil der mahalle-i Samyeli	Hacı Hâfız Ağa torunu Mehmed der mahalle-i Sovukpınâr-ı Müslim merkûm Dersa'âdet'e gitmiştir
Yerine Kalelioğlu Ahmed der mahalle-i Samyeli	Ördekoğlu der mahalle-i Gaybî merkûm firardır
Dökücü İsmailoğlu Bekir der mahalle-i İsa Fakih	Tosunoğlu Ahmed der mahalle-i Debbâğhâne-i Atık

[s.45]

Amele ustahâ-i zenberek ve körükçiyân

Kel Yuvani usta der mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim	İmancioğlu Ahmed bin Hasan der mahalle-i Mihmâd Hâcib
---	---

Berber Köseoğlu Ahmed der mahalle-i Çay-ı Müslim	Terzi Haliloğlu Osman der mahalle-i Çay-ı Müslim
Göçenoğlu Ömer der mahalle-i Meydân-ı Müslim	Tiryakioğlu Salih der mahalle-i Çay-ı Müslim
Kellecioğlu Mustafa der mahalle-i Mehmed Paşa	Gavasların Mehmed der mahalle-i Çay-ı Müslim
Merkûm Hâfız ihrâc yerine Kıcıroğlu Mehmed der mahalle-i Dere	Ruşenoğlu Hacı der mahalle-i Beybağı
Kılıboz İbrahim der mahalle-i Beybağı	Seyfioğlu Abdülkadir der mahalle-i Çay-ı Müslim
Hacı Eminoğlu Mustafa der mahalle-i Akdeğirmen-i zimmî	Mutab Mustafaoğlu Ömer der mahalle-i Çay-ı Müslim
Hayan Torunu Memiş der mahalle-i zimmî	Süleymanoğlu Hacı Ömer der mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim
Kalaycı Topuzoğlu Mehmed der mahalle-i Sarı Güllük	Şeyh Alioğlu Mustafa der mahalle-i Çay-ı Müslim
Hacı Hasanoğlu Emin der mahalle-i Çay-ı Müslim	Yusufoğlu Musa der mahalle-i Acebşir
...	... ²⁴ Aliğaoğlu Mustafa der mahalle-i Debbâghâne-i Atîk
Eyüboğlu Osman der mahalle-i Sofiyûn	Bekçi Eminoğlu Osman der mahalle-i Beybağı

[s.46]

Tekkeşinoğlu Mehmed der mahalle-i Mihmâd Hâcib	Makdisi Savâ der mahalle-i Hoca Ahmed
Bandilioğlu Nikola der mahalle-i Dere	Kostanoğlu Yordan der mahalle-i Dere
Gireki karındaşı Kostan der mahalle-i Dere Mersûm giregi ihrâc yerine Emin Haliloğlu Ali der mahalle-i Beybağı	Odabaşı Andan der mahalle-i Şuca'eddin
Çivitçi Anastas der mahalle-i Dere	

Temurcî-ı Kâl-hâne es-Seyyid Ömer der mahalle-i Mehmed Paşa	Dalbent Kômürkeşan-ı Kâl-hâne Aşuzoğlu der mahalle-i Hoca Ahmed-ı Müslim
Mûtâb Kômürkeşân-ı Kâl-hâne Karapalaoğlu Ahmed der mahalle-i Çay-ı Müslim	Toprakkeş Çavuşoğlu Hüseyin der mahalle-i Beybağı
Toprakkeş Ankiroğlu der mahalle-i Çay-ı Müslim	Hamal es-Seyyid Ali der mahalle-i Horuş

[s.46/1]

Kıdvetü's-sâdâti'l-kirâm es-Seyyîd Uveys Efendi dâme şeref-siyâdetehu

²³ Bir kelime okunamadı

²⁴ Bir kelime okunamadı

Gıbbü't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki Tokad ve Dönekse ve Konâk ve Çarhpâre ve Kâfirni kazâlarında kâ'imakâmımız olan Hâfız Mehmed Efendi işbu bin iki yüz elli bir senesi zilka'detü's-şerîfesi guresinden azl ve kazâhâ-yı mezbûrûnun kâ'imakâmı nekâbet-i eşrâf hizmet-i şerîfesi gurre-i mezbûreden cenâbınıza ihâle ve tevcîh olunmuşdır gerekdir ki sâdât-ı kirâma tevkîr ve ihtirâm idüb kuzât ve kâ'imakâm senedleriyle tesyir ve izhâr-ı â'lâmet-i muzırâ idenleri men' ve def' ve siz dahi kimesneye â'lâmet-i muzırâ havfindan haşyet ve iddi'â-ı neseb-i siyâdet idenler tarafımıza havâleye mübâderet ile işbu emânet-i kübrâda iffet ve istikâmet eyleyüb sâdât-ı kirâmdan zevciyet ve arûsiye ve muhaddesât-ı sâ'ire bâ-marziye nâmıyla bir akçelerin almayub ve aldırmayub sıyânet-i irz ve mallarında sa'y ve ikdâm ve zımmında şevketlû, mehâbetlû, kudretlû, kerâmetlû pâdişâh-ı âlem-penâh efendimiz hazretlerine isticlâb-ı da'vât-ı hayriyyeye ihtimâm ve her bir emirde şer'-i şerîfe imtisâl-i tam eyleyerek mazhar-ı şefâ'at-i hazreti Seyyidü'l-enâm aleyhi ve âlâ alîhi efdalü't-tahiyye ve's-selâm olasız

El-fakir Selim Molla-zâde Abdurrahim el hasbi'en-nakibü ale'l-eşrâf

[s.47/1]

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fazâ'il ve'l-keâm Tokad ve Zile ve Niksar kazâlarının kâdıları ve nâ'ibleri zîde fazlühüm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-â'yân hâlâ Sivas kâ'imakâmı hâcegân-ı Divân-ı Hümâyûn'dan Mustafa Şakir Bey zîde mecduhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân voyvoda ve â'yân ve zâbitân ve zikri atî amelenin celbine Tersâne-i Âmirem tarafından mübâşir ta'yîn kılınan Kapûdân-ı Deryâm ağavâtından İsmail Ağa zîde kadruhüm tevkî'-i ref'i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Tersane-i Âmirem temûr-hâne ve lenger-hânesinde Süfün-ı Donanma-ı Hümâyûn'umun edevât-ı

ahaniye ve çâpalengerleri i'mâli hizmetinde istihdâm olunmak üzere Tokad ve Zile ve Niksar kazâlarından geçen sene bâ-emr-i şerîfim tertîb ve matlûb kılınan ma'lûmü'l-mikdâr timurcu amelesinin Dersa'âdet'ime vürûdleri bir seneye karîb olduğundan bunlara ruhsat i'tâsıyla yerlerine aherlerinin celbi lâzım gelmiş olduğundan ol bâbda takdîm kılınan defter mantûkınca Sivas Sancâğından ma'a halife on üç nefer Tokad ve Zile kazâlarından dokuzar ve Niksar kazâsından beş nefer ki cem'an otuz altı nefer timurcu amelesinin sâbıkı üzere bi't-tedârik Dersa'âdet'ime irsâl ve Tersâne-i Âmireme tavsîli bâbında sûret defteriyle emr-i şerîfim isdârı husûsuna Asâkîr-i Hayriyye-i Şâhânem ferikliği rutbe-i refî'asıyla hâlâ Kapûdân-ı Deryâ dustûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezirim Tahir Paşa edâmâ'llahü te'âlâ iclâlehunun vekîl-i emirü'l-ümerâ'il-kirâm Mehmed Namık Paşa ikbâlehu bâ-takrîr inhâ eylediği ecilden sâbık-ı kaydı bâde'l-ihrâc mûcibince emr-i şerîfim isdârı husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk idüb ol-vecihle baş muhâbeseden bir kıt'a sûret defteri ihrâc ve derûn-ı emr-i şerîfim mevzûen irsâl olunmuş olmağla siz ki kâ'imakâm ve nüvvâb ve voyvoda ve a'yân ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhim ve sâ'irimiz ber-vech-i muharrer amel ve hareket sa'y vufûr gayret ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i âlîşânım isdâr ve mübâşîr-i merkûm ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlinde keyfiyet-i irâde-i seniyyem mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmınız oldıkda fermânım olduğu ve sûret-i defterde tahrîr ve ayân kılındığı vecihle Tersâne-i Âmîremde işin kesreti olmak hasebiyle livâ ve kazâhâ-yı mezkûreden tertîb kılınan mezkûrü'l-mikdâr timûrcu amelesinin seri'an ihrâc ve irsâli muktezâ-yı irâde-i seniyyemden olduğına binâ'en biran ve bir dakika ihmâl ve müsâmaha olunmayarak sâbıkı vecihle amele-i mezkûrenin ma'rifet-i şer' ve ma'rifetimiz ve cümle ittifâkıyla tamâmen ve seri'an tedârik ve ihrâc ve mübâşîr-i merkûme teslîmen evvel be-evvel Tersâne-i Âmirem tarafına sevk ve ihrâc olunması husûsına kemâliyle i'tinâ ve dikkat ve hilâf-ı

emr-i şerîfim hareketten hazer ve mücânebet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i merkûmsun sen dahi muktezâ-yı me'mûriyetin üzere amele-i merkûmeyi kâ'imakâm-ı mûmâ-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkıyla tamâmen ihrâc ile bi'l-istishâb getürmeyü Tersâne-i Âmireme teslîme ziyâde ihtimâm ve gayret eylemek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîfi celîlü'ş-şânımın mazmûn-ı münif birle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimâd kılasız. Tahrîr el-yevmü's-sâdis şehri Ramazân li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniye-i mahrûse

[s.47/2]

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Dergâh-ı Âlî kapûcîbâşlarından Zile ve Tokad voyvodaları sa'âdetlû ağa ve bey zîde mecduhum ve şerâyi'-i şî'âr Zile ve Tokad ve Niksar kâdıları faziletlû efendiler zîde fazluhum ve fahrü'l-akrân a'yâmı izzetlû ağa zîde kadruhum bi'l-cümle işerleri inhâ olunur ki bâ-irâde-i seniyye geçen sene kazâlarından tertîb ve Dersa'âdet'e tesvikiyle Tersâne-i Âmire'nin timûr-hâne ve lenger-hânesinde Süfûn-ı Donanma-yı Humâyûn edavât-ı ehaniyye ve çâpalengerleri hizmetinde istihdâm olunan timûrcu amelesinin müddetleri bir seneyi karîb olduğundan merkûmlara ruhsat i'tâsıyla yerlerine aherlerinin celb ve istihdâmı [s.48] iktizâ-yı irâde-i seniyyeden olarak ol bâbda tarafımıza ve tarafınıza hitâben şeref-efzâ-yı sudûr olan bir kıt'a emr-i âlî ve matlûb buyurılan amelelerin esâmilerini mübeyyin bir kıt'a defteri Kapudan-ı Derya devletlû Tahir Paşa Efendimiz hazretlerinin ağavâtından sa'âdetlû İsmail Ağa mübâşiretiyle sa'ime-pîrâ-yı sudûr ve zuhûr itmek ve emr-i âlî ile defter-i mezkûre me'murı sahâbetiyle taraflarımıza gönderilmiş ve bu husûsı Devlet-i Alîyye-i ebedi'ü'd-devâmın umûr-ı mu'tena-bahâsından bulunmuş olmağla imdi siz ki muhâtabûn-ı mûmâ-

ileyhimsiz keyfiyet irâde-i seniyye-i mantûk emr-i âlîden ma'lûmlarınız oldukda ber-mûcib-i defter kazâlarınızdan matlûb buyurılan ameleleri ma'rifet-i şer' ve ma'rifetleriniz ve me'mûrî ma'rifetiyle tedârik ve tanzîm ve ağa-yı mûmâ-ileyhe terfiken cânib-i Tersâne-i Amire'ye sür'at sevk ve tesyili husûsuna himmet ve ol-vecihle infâzı irâde-i âliyye bezl kudret eylemeniz için ber-mantûk emr-i âlî tarafımızdan dahî işbu buyûrıldı tahrîr ve ile irsâl ve tesyâr olunmuştur bi-mennihi te'âla vusûlünde emr-i âlî amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eyleyesiz. Fî 27 L sene 51.

Mîr Mustafa Şakir an hacedgân-ı divân-ı eyâlet-i Sivas

[s.48/1]

Kazâ-ı Tokad

Mendikoğlu Mehmed	1 nefer
Muhalic ustası Ömer	1 nefer
Hamaloğlu İbrahim	1 nefer
Kocapaşa Mehmed Ağa'nın oğlu Ali	1 nefer
Kavaklı Ali'nin yeğeni Mehmed	1 nefer
Keşek usta Boros	1 nefer
Karsiyyar usta	1 nefer
Ovannis usta	1 nefer
Dedeoğlu usta	1 nefer
Yekûn	9 nefer

[s.48/2]

Medîne-i Tokat'da Mihmâd Hâcib mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ali ibn-i Halil nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Fâtma bint-i Musa ile sulbî sagîr oğulları Nebi ve Satılmış ve sulbîye-yi sagîre kızı Ayşe'ye münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nûmayân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrın terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Zi'lka'deti'ş-şerife li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezbûre 1 bâb	100 guruş
Bağ der mevzi'-i Kaşıkçı depesi 1 kıt'a	400 guruş
Köhne döşek 1, yorgan 1 ve yasdık 1	21 guruş
Köhne kilim	3 guruş
Merkeb res' 1	30 guruş
İslambol altunı 6 fi 15	90 guruş
Çamaşur kazganı 1	60 guruş
Çamaşur leğeni 1	60 guruş
Evânî-i nühâsiyye 9 kıyye	110 guruş
Hırdavât-ı menzil	7 guruş
Yekûn	884 guruş

Minhâl-ihracât	
Muteveffâ-yı mezbûrun techîz ve tekfîn masârifî	60 guruş
Resm-i kısmet	22 guruş
Masârif -i müteferrika	7 guruş
Yekûn	89 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	792 guruş
Hisse-i zevce	99 guruş
Hisse-i bint	138 guruş, 72 meblağ
Hisse-i ibn	277 guruş, 24 meblağ
Hisse-i ibn	277 guruş, 24 meblağ

[s.49/1]

Medîne-i Tokat'da Cedîd mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Şerîfe bint-i Hüseyin nâm müteveffiyenin verâseti oğulları Hasan gâ'ib-i ani'd-diyar Hüseyin ve sadrîye-yi kebîre kızı Fâtma'ya münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra verâse-i mezbûrun talebi ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffiyeye-i mezbûrenin terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Hârab bâğ der mevzi'-i Kabili çâyı	60 guruş
Köhne döşek 1	20 guruş
Köhne mitil ve yorgan	40 guruş
Köhne mitil 1 ve pûbla 1	15 guruş
Çit yüzlü yasdık 10	150 guruş

Yan minderi 2	50 guruş
Köhne kilim ve halı	40 guruş
Bez çaput parçaları	20 guruş
Çamaşur kazganı 1 ve leğeni 1	100 guruş
Evânî-i nühâsiyye 33 kıyye	400 guruş
Sagîr ve kebir şam‘dân ve nühas nagal	25 guruş
Hırdavât-ı menzil	20 guruş
Yekûn	940 guruş

Minhâ’l-ihracât	
Muteveffıyye-i mezbûrenin techîz ve tekfîn masârifi	126 guruş
Resm-i kısmet	23 guruş
Masârif -i müteferrika	7 guruş
Yekûn	156 guruş

Sahhü’l-bâkî li’t-taksîm beyne’l-verese	784 guruş
Hisse-i bint	156 guruş, 96 meblağ
Hisse-i ibn	313 guruş, 72 meblağ
Hisse-i ibn	313 guruş, 72 meblağ

[49/2]

Medîne-i Tokat’da Horuş mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan İbrahim bin Ahmed nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Abide bint-i Ali ile sulbîye-yi sagîre kızları Şerîfe ve Dudu ve Raziye’ye münhâsıra olduğu şer‘ân zâhir ve nümayân oldıktan sonra bâ-ma‘rifet-i şer‘ tahrîr ve beyne’l-verese tevzî‘ ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrın terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Hurrîre fi’l-yevmi’l-hâmis min şehr-i Rebi‘ü’l-evvel li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Dimi döşek 1	20 guruş
Yasdık 2	30 guruş
Yorgan 1	15 guruş
Kilim 1	25 guruş
Köhne çul 3	15 guruş
Çamaşur kazganı 6 kıyye	72 guruş
Leğenci 2 kıyye 1	14 guruş
Sedir 1	10 guruş
Sagîr sini 1	10 guruş
Evânî-i nühâsiyye 3 kıyye	36 guruş

Sagîr şam' dâni 1	2 guruş
Saçayağı 1	1 guruş
Balta 1	2.5 guruş
Kazma 1	2 guruş
Küp 4	2 guruş
Boya bahâsından nakid-i mevcûd	300 guruş
Yekûn	556.5 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Techîz ve tekfîn masârifi	60 guruş
Resm-i kısmet	14 guruş
Masârif-i müteferrika	4.5 guruş
Deyn-i Rüstem Ağa'nın oğlu Süleyman	50 guruş
Yekûn	128.5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	428 guruş
Hisse-i zevce	53 guruş, 60 meblağ
Hisse-i bint	123 guruş, 100 meblağ
Hisse-i bint	123 guruş, 100 meblağ
Hisse-i bint	123 guruş, 100 meblağ

[s.50/1]

Medîne-i Tokat'da Zincirlikuyu mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Şerîfe bint-i Salih nâm müteveffiyenin verâseti zevc-i metrûku Hüseyin bin Veli ile babası Salih ve anası Şerîfe sadrı sagîr oğulları Seydi ve Veli ve İbrahim nâmûn kimesnelere münhâsır olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-mârifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyeye tevzî' ve taksîm olunan müteveffiyeye-i mezbûrenin terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min şehri Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Çit yüzlü döşek 2	70 guruş
Çit yüzlü yorgan 2	60 guruş
Köhne yasdık 2	25 guruş
Kilim 2	100 guruş
Bürük 2	50 guruş
Sıvalı entari 1	150 guruş
Yetime? hırka 1	200 guruş
Alaca şalvar 1	20 guruş

Hamam leğeni 1	30 guruş
Döşek çarşafı 1	20 guruş
Dülbend ve çevre	10 guruş
Mücessem ve çevre değirmi 5	15 guruş
Ayakkabı	8 guruş
Köhne gömlek 1	3 guruş
İşleme makreme1	5 guruş
Sim kaşık	5 guruş
Köhne yağlık	1 guruş
Penbe dirhem 200	5 guruş
Sim tekkari kuşak ve kalâ 1 çift	100 guruş
Altun küpe 1 çift	80 guruş
Sim hilâl	6 guruş
Hamâm takımı	15 guruş
Çit libâde 1	10 guruş
Tahta sandık 1	30 guruş
Dezgah	20 guruş
Penbe iplik kıyye 1.5	15 guruş
Zene cizme	5 guruş
Mihr der zimmet-i zevc-i mezbûr	250 guruş
Yekûn	1308 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	32 guruş
Masârif-i müteferrika	10 guruş
Yekûn	42 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	1266 guruş
Hisse-i zevc	316 guruş, 60 meblağ
Hisse-i eb	211 guruş
Hisse-i ümm	211 guruş
Hisse-i ibn	175 guruş, 100 meblağ
Hisse-i ibn	175 guruş, 100 meblağ
Hisse-i ibn	175 guruş, 100 meblağ

[s.50/2]

Debbâğ Mustafa'nın terekesinin defteri kaydı

Medîne-i Tokat'da Musluhiddin mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Debbâğ Mustafa Ağa bin Hacı Osman nâm müteveffânın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesi cânib-i Beytü'l-mâle â'id ve râci' olmağla hâlâ medîne-i mezbûre voyvodası olub vâki' olan Beytü'l-mâl-i âmme ve hâssa kabzına me'mûr

Dergâh-ı Âlî kapûcubaşlarından atûfetlû Hüseyin Beyefendi tarafından emin-i Beytü'l-mâl nasb ve ta'yîn olunan vekîl-i harc Abdurrahman Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurriye fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Zilka'deti's-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezbûre 1 bâb	2000 guruş
Bağ der mevzi'-i Kâbili çayırı 1 kıt'a	1000 guruş
Köhne müsta'mel döşek 3	120 guruş
Köhne çit yüzlü yorgan 3	120 guruş
Çit yüzlü yasdık 6 ve bûbla 3	120 guruş
Köhne kâlice seccâde 1	10 guruş
Müsta'mel kilim 3	100 guruş
Köhne giyim esvâbı	50 guruş
Fincan 6, zarf 5, tepsi 1, cezve 1	20 guruş
Orta 1 ve sagîr şam'dan 3	20 guruş
Nühâs mankâl 1	29 guruş
Köhne çuval 3	15 guruş
Evânî-i nühâsiyye kıyye 35	400 guruş
Hırdavât-ı menzil	110 guruş
Der- zimmet-i Kasab Mustafa	760 guruş
Der- zimmet-i Samedoğlu merhûm Mehmed	114 guruş

[s.51]

Der- zimmet-i Bekçioğlu Ömer Ağa	100 guruş
Der- zimmet-i Kara Haliloğlu Ahmed	12 guruş
Yekûn	5100 guruş

Minhâl-ihrâcât	
Müteveffâ-yı mezbûrun techîz ve tekfîn masârifi ber-mûcib-i vâsiyet	350 guruş
Resm-i kısmet-i âdî	127.5 guruş
Masârif-i müteferrika	42.5 guruş
Beytü'l-mâl ve Hâkim Efendi çukâdârına hizmeti	50 guruş
Yekûn	570 guruş

Sahhü'l-bâkî der-yeddi emîn-i mûmâ-ileyh	4530 guruş
---	------------

Muteveffâ-yı mezbûrun medîne-i merkûm sâkinelerinden ve mekarün-leh bi'l-neseb cihetinden âmmîsi kızı Fatma bint-i Ömer nâm hâtûn zuhûr ve hâzıran vârisi olduğunu tarafından vekîl-i müseccili Molla Ahmed oğlu Hâfiz Mehmed meclis-i şer'de

emîn Beytü'l-mâl muvâcihesinde mutâf Molla Ahmed bin Emin ve Debbâğ Osman bin Mustafa nâmân kimesneler şehâdetleriyle mekarün-leh bi'l-neseb cihetinden vârisî olduğunu ba'de'l-isbât mûcibince tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan emin-i Beytü'l-mâlin keff-i yedine tenbih-i şer' birle vârisî mezbûre Fatma Hâtûn'a teslîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun bâlâda tahrîr olan terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehri Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Emîn-i mûmâ-ileyhin yedînde olan ber-vech-i bâlâ mebâliğ mezkûr

Guruş

4530

0453 resm-i Beytü'l-mâl minhâ

4077 vâris-i mezbûr Fatma Hâtûn'a telîm olunan

[s.51/1]

Medîne-i Tokat'da Musluhiddin mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ali nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Ayşe bint-i Ahmed ile sulbî sagîr oğlu Mehmed'e münhâsıra oldığı şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrın terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Mahalle-i mezbûrede harâb menzilden hissesi	200 guruş
Dimi yüzlü döşek 1 ve yorgan 1 ve yasdık 2	100 guruş
Köhne kilim 1	5 guruş
Evânî-i nühâsiyye 12 kıyye	140 guruş
Çamaşur leğeni 1	100 guruş
Hırdavât-ı menzil	5 guruş
Yekûn	550 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet-i âdî	13.5 guruş
Masârif-i müteferrika	4.5 guruş
Yekûn	18 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	532 guruş
Hisse-i zevce	66 guruş, 60 meblağ
Hisse-i ibn	465 guruş, 60 meblağ

[s.51/2]

Ba'dehu zevce-i mezbûre Ayşe bint-i Ahmed dahî fevt olub verâseti zevc-i metrûku Süleyman bin Yakub ile sadr-ı sagîr oğlu Memed ve anası mezbûre Şerife'ye münhâsıra oldığı şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffıye-i mezbûrenin terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âfî zikr olunur. Hurrîre fî târihi mezbûr.

Müteveffıye-i mezbûrenin mukaddemâ fevt olan zevcesinden nisse-i irsiyyesi	66 guruş, meblağ 60
Alaca yüzlü döşek 1 ve minder 2	50 guruş
Çit yorgan 1 ve yasdık 1 ve pûbla 1	50 guruş
Kutni entari 1	70 guruş

[s.52]

Taraklı entari 1	40 guruş
Şeridli cebe 1	80 guruş
Şal kuşak 1	30 guruş
Harîr bürük 1	50 guruş
Köhne bürük 1	10 guruş
Çuka salta 1	40 guruş
Harîr gömleklik 1	20 guruş
Def'a gömleklik	28 guruş
Ayak donu 1	10 guruş
Dolama peşkiri	16 guruş
Def'a gömleklik	8 guruş
Çit değirmi 1	4 guruş
İşleme uçkur	3 guruş
Makrame 1	3 guruş
Hamâm takımı ve bohçası	20 guruş
Ayak donu	15 guruş
Keten ipligi	3 guruş
Hamâm tası	5 guruş

Harîr bâreme	10 guruş
Zene çizmesi	5 guruş
Altun küpe 1 çift	100 guruş
Sim kutu	15 guruş
Mihr der zimmet-i zevc-i mezbûr	100 guruş
Yekûn	850 guruş, 60 meblağ

Minhâ'l-ihracât	
Techîz ve tekfîn masârifî	70 guruş, 60 meblağ
Resm-i kısmet	19.5 guruş
Masârif-i müteferrika	6.5 guruş
Yekûn	96.5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	754 guruş
Hisse-i zevce	188 guruş, 60 meblağ
Hisse-i ibn	439 guruş, 100 meblağ
Hisse-i ümm	125 guruş, 80 meblağ

[s.52/1]

Kıdvetü'n-nüvabi'l-müteşerri'in Tokad ve İlbeylu kazâları nâ'ibleri zîde ilmühuma tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Mehmed Ali nâm kimesne südde-i sa'âdetime arzuhâl edüb bunun Tokad kazâsına muzâf Tozanlı nâhiyesi sükkânından ma'lûmü'l-ism kimesneler ile İlbeylu kasabası sâkinlerinden Şakiroğlu ve Latif-zâde Hüseyin ve sa'ir ma'lûmü'l-ism kesân zimmetlerinde iki yüz kırk dokuz senesinden beri bâ-tahvîlât on beş bin beş yüz otuz dokuz guruşu alacak hakkı olub mebâliğ-i merkûmeyi merkûmûndan defa'âtle mutâlibe eyledikde virmekte ta'allül ve muhâlefet birle ve ...²⁵ hak ve kadr-ı külli sevdâsında oldukların ve ahz husûsuna me'mûr mübâşir ma'rifetiyle mahallerinden şer'iyile görölüb merkûmûnun bâ-tahvîlât zimmetlerinde olan ol mikdar guruş alacağı kendüye alıverilüb icrâ-yı şer'-i şerîfe ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istida'â itmekten nâşi husûs-ı mezbûr hîn-i terâfu'da tezvîr eylediği inde'ş-şer' tahakkuk eyledikde ücret-i mübâşiriyye mazlûm olan müdde'îün aleyden taleb olunmayub ber-mûcib-i fetvâ-yı şerîfe husûmet-i

²⁵ Bir kelime okunamadı.

kâzibe iden müdde‘-i mütemerridden tahsîl husûsuna ihtimâm ve dikkat ve da‘vâ ...²⁶
iken müdde‘iün aleyhumâ ücret-i mübâşir talebiyle hilâf-ı şer‘-i şerîf tazyik ve tecrimden
hazer ve mücânebet olunmak üzere ahz husûsuna me‘mûr sadr-ı a‘zamin kapûcular
bölükbaşısı kıdvetü‘l-emâsil ve‘l-akrân Hacı Mehmed zîde kadruhu mübâşiretiyle
mahallerinden şer‘le görülmek emrim olmuştur buyurdum ki [] vusûl buldukda
bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel dahi siz ki nâ‘ibler-i mûmâ-ileyhimsiz ma‘rifetiniz
ve ahz husûsuna me‘mur mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle merkûmları mahallerinde
meclis-i şer‘e ihzâr ve ferden ferdâ terâfu‘ ve mukaddemâ bir def‘a şer‘le görölüb fasl
olınmayan husûsları tamam hak ve adil üzere mukayyed olub göresiz inhâ olındığı üzere
ise ol bâbda muktezâ-yı kadîm ile amel idüb dahi ber-vechi muharrer merkûmûnun bâ-
tahvîlât zimmetlerinde olan ol mikdar gurus alacak hakkını ba‘de‘l-subût hükm edüb
buna aliverüb icrâ-yı şer‘-i şerîf ve ihkâk-ı hak eyleyesiz min-ba‘d şer‘-i şerîf ve emr-i
hümâyûnuma muhâlif iş etdirmeyüb husûs-ı mezbûr için bir dahî emrim varmalı
eylemeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimâd kılasız. Tahriren fî evâhiri şehri
Şevvâli‘l-mükerrem li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi‘eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahruse

[s.52/2]

Emr-i Alîye müte‘alik vekâlet hüccet kaydı

Mahmiyye-i İstanbul‘da Sultan Mehmed kurbunda Cerrahçi Mühiddin
mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan sâbıkâ Tokad voyvodası Mehmed Ağa
ibn Halil bin Abdullah‘ın sulbî kebîr oğlu ve haziran vârisi olduğu lede‘ş-şer‘i‘l-enver
zâhir ve mütehakkik olan Mehmed Ali meclis-i şer‘-i şerîfi‘l-enverde işbu bâ‘isü‘l-vesîka
el-Hâc Mehmed Ağa ibn Halil mahzarında ikrârı tam takrîr-i kelâm idüb babam

²⁶ Bir kelime okunamadı

müteveffâ-yı mezbûrun zikr olunan Tokad kazâsına tâbi‘ Tozanlı nâhiyesi sâkinlerinden ma‘lûmü’l-esâmî kimesneler zimmetlerinde bir kıt‘a i‘lam mantûkınca iki bin beş yüz guruş ve İlbeylu kazâsı sâkinlerinden Mehmed zimmetinde üç bin guruş ve Latif-zâde Hüseyin zimmetinde üç bin beş yüz guruş ve Tokad mülhakâtından Cebni kazâsı ahâlileri zimmetlerinde iki bin üç yüz guruş ve yine Cebni kazâsı ahâlileri zimmetlerinde bin yüz on dört guruş ve Tokad Muhzırbaşısı zimmetinde Muhzırbaşılık bedeli iltizâmından iki yüz elli guruş ve yine Latif-zâde Hüseyin zimmetinde iki bin sekiz yüz yetmiş beş guruş ki cem‘ân on beş bin beş yüz otuz dokuz guruş mukâta‘ât semerâtından makbûzına takâzan mutâlebem olub kable’l-ahz fevt olmağla muhalledfât-ı merkûmdan meblağ-ı mecmû‘-i mezbûr için murâfa‘ya ve tahsîlâtını bana teslîme ve lede’l-iktizâ sulh ve ibrâya ve husûs-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrın küllisine ısdâr ittireceği bir kıt‘a fermân-ı âlîşân mûcibince tarafımızdan merkûm el-Hâc Mehmed Ağa’yı [s.53] vekil ve nâ’ib-i menâbir nasb ve ta‘yîn eyledim dedikde ol dahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i merkûmını kabul ve merâsimini kemâ-yenbağî mahalinde edâya ta‘ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olındı. Hurre fi’l-yevmi’t-tâsi‘ ve’l-işrîn min Şevvâli’l-mükerrem li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

[s.53/1]

Gayret-mend efendileri

Mehmed Ali nâm kimesnenin Tokad kazâsına muzâfa Tozanlı nâhiyyesi sâkinlerinden ma‘lûmü’l-esâmî kimesneler ile İlbeylu kasabası sâkinlerinden Şakiroğlu ve Latif-zâde Hüseyin ve sâ’ire zimmetlerinde bâ-tahvîlât on beş bin beş yüz otuz dokuz guruş alacağı olub bi’d-defa‘ât taleb olınmış ise de edâda ta‘llül olduğu beyânıyla tahsîli husûs-ı merkûm tarafından bâ- arzuhâl inhâ ve istida‘â olınmış ve ol bâbda sudûr iden emr-i şerîf kapucular bölük başılığı hizmetinde olan Hacı Mehmed Ağa mübâşeretıyla

gönderilmiş olmağla emr-i âlî-yi mezkûrın infâz ve icrâsına ve mübâşir-i mûmâ-ileyh dahî emekdârlarımızdan olduğundan hakkında hürmet-i lâyıkânın ifâsına mübâderet eylemeniz için kâ'ime tahrîr ve ırsâl olunmuşdur inşâllahü-te'âlâ vusûlünde ber-vech-i muharrer harekete dikkat eyleyesiz. Fî 25 L sene 51.

[s.53/2]

Dergâh-ı Âlî kapucıbaşlarından Behrâm Paşa-zâde atûfetlû Hüseyin Beyefendi Hazretleri'nin Voyvodalık ibkâsı buyurıldısı kaydıdır

Şerî'at-şî'âr Tokat nâ'ibi faziletlû Efendi zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vücûh-ı memleketi ve sâ'ir iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki kazânız Voyvodası olan Dergâh-ı âlî kapucıbaşlarından izzetlû Hüseyin Bey sâhib-i istikâmet ve nısfet olduğu ve ahâli-i kazâ ve fukarâ ile hüsni zindegân ve mu'âşerat ve cümleyi himâyet ve siyânet eylediği beyânıyla işbu elli bir senesi Mart ibtidâsından sene-i merkûme Şubat gâyetine kadar voyvodalık-ı mezkûr sâbiku misüllû mûmâ-ileyh Hüseyin Bey uhdesinde ibkâ ve takrîr kılınmış olduğu ma'lûmlarınız oldukda mîr-i mûmâ-ileyh cümleniz voyvoda ve zâbita bilub re'y-i mansûbı üzere hareket ve hidemâtı lâzimelerin ifâ ve icrâsında kendüsine murâfakat ve mutâba'at ve sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin sen dahi mukdezâ-yı me'muriyet ve hamiyetin ve mubtegâ-yı sadâkat ve istikâmetin üzere voyvodalık-ı mezkûr sâbıkı vecihle zabt ve idâre eyleyerek kâffe-i ahâlî ve fukarâyı gadır ve te'addiden vikâye ve zulüm ve i'tisâfdan himâye eyleyerek cümle ahvâlde cadde-i şerî'at-ı mutahharaya tevessül ve temessük ile ibkâ-yı lâzime-i sadâkat mendi ve hamiyete dikkat ve lâzimü'l-inhâ olan maddeleri tarafımıza ihbâr ve inhâya mübâderet ve hilâfindan mübâ'det eyleminiz bâbında ifâ-yı me'muriyetini hâvî divân-ı eyâlet-i Sivas ve Diyarbekir ve Rakka ve evliye-i Muş ve Çorum ve Amasya ve Divriği ve emânet Ma'âden-i Hümâyûn ve arâmğâh-ı Harput'dan işbu buyurdu tahrîr ve ısdâr ve berber

başımız Ali Ağa ile tesyâr olunmuştur bi-mennihi te‘âlâ vusûlünde ber-mûcib-i buyurdu amel ve hareket ve hilâfindan tehâşî ve mucânebet eylesüz deyü. Fî 15 B sene 251.

[s.54/1]

Reşhanoğlu bâzîrgâna müte‘alik buyurıldı kaydı

Şeri‘at-şi‘âr Tokad kâdısı faziletlü efendi zîde fazluhum ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân voyvodası izzetlü ağa zîde kadruhum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân vücûh-ı memleket ve iş erleri zîdet mekâdirühum inhâ olunur ki dârende-i buyurıldı Tokad mütemekkinlerinden Reşhanoğlu Kirkor bâzîrgân tarafımıza münâsebeti der-kâr olmağla hîn-i salyâne tevzî‘lerinde mersûma üç akçeden salyâne tevzî‘ olunmakda ise de mersûm bâzîrgânın tarafımıza münâsebeti sebebiyle bir buçuk akçesi avf olunarak ba‘de’l-yevm bir buçuk akçeden salyâne tarh olunması tensîb görülmüş olduğu imdi sizler ki muhâtabûn-ı mûmâ-ileyhimsiz ma‘lûmlarınız oldıkda ol-vecihle bâzîrgân-ı mersûmının bir buçuk akçe salyânesini defterden ihrâc birle bir buçuk akçeden salyâne tarh eylemeniz içün mu‘âfiyetini hâvî divân-ı eyâlet-i Trabzon ve Sivas ve elviye-i sâ’ireden işbu buyurıldı tahrîr ve ısdâr ve bâzîrgân-ı mersûma i‘tâ olunmuşdır bi-mennihi te‘âlâ vusûlünde ma‘lûmlarınız oldıkda ber-mûcib-i buyurıldı amel ve hareket ve hilâfindan ittikâ ve mübâ‘adet eylesüz deyü. Fî 5 L sene 48

[s.54/2]

Seyyid Ahmed’in terekesinin defteri kaydı

Medîne-i Tokat’da Sovûkpınâr-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Seyyid Ahmed bin Feyzullah nâm müteveffânın verâseti zevceteyn-i metrûketeyn Emine bint-i Abdullah ve Zeyneb bint-i ile sulbî kebir oğulları Feyzullah ve Mehmed ve sagîr oğlu Ahmed ve sulbîye-yi kebir kızı Asiye ve sagîre kızları Abide ve Ayşe’ye münhâsıra olduğu şer‘ân zâhir ve nûmayân oldıktan sonra bâ-ma‘rifet-i şer‘

tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyeye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrın terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Zilka'deti's-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Nısf menzil der mahalle-i mezbûre	600 guruş
Yan minderi 2, köşe 2 ve sagîre köşe minderi 1	160 guruş
Kadife yasdık 3	60 guruş
Çit yasdık 5	50 guruş
Mak'ad yüzü 2	25 guruş
Köşe mak'ad yüzü 2	12 guruş
Sagîr yan kilim 1	15 guruş
Fincan 9, zarf 7, tebsi 1, tab 1, degirman 1	20 guruş
Duhan çıbığı 2, tabla 6	5 guruş
Cam fanus 1	5 guruş
Çit döşek 4	120 guruş
Çit yorgan 2 ve mitil 2	100 guruş
Çit yasdık 4	60 guruş
Müsta'mel kilim 2	60 guruş
Kilim parçaları 3	10 guruş
Kahve cezvesi 2	3.5 guruş
Divid 1	10 guruş
Giyim esvâbı	100 guruş
Def'a dühan çıbığı 1	4 guruş
Kırmızı çizme	15 guruş
Şam'dân sagîr 1 ve kebîr 1	10 guruş
Köhne hasır 4	6 guruş
Nühas fi nar 1	8 guruş
Nühas sedir 1 ve tâba 1	10 guruş
Evânî-i nühâsiyye 66 kıyye	990 guruş
Hırdavât-ı menzil	72 guruş
Bâ-defteri müfredat dükkân derûnunda olan eşya	350 guruş
Nakd-i mevcûd	141.5 guruş
Der zimmet-i Mustafa Ağa bâ-temessük an karye-i Kızılca	580 guruş
Yekûn	3602 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffâ-yı mezbûrun techîzine ber-mûcib-i vasiyet	300 guruş
Resm-i kısmet	90 guruş
Masârif -i müteferrika	30 guruş
Mihr-i mü'eccele-i zevce Zeyneb el-mezbûre bi-şahâdet-i Molla Ahmed oğlu ve Topal Hamza ani't-tahlif	100 guruş
Mihr-i mü'eccele-i Emine el-mezbûre Zeyneb bâ-karâri'l-verese ani't-tahlif	50 guruş

Yekûn	570 guruş
-------	-----------

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	3032 guruş
Hisse-i zevce	189 guruş, 60 meblağ
Hisse-i zevce	189 guruş, 60 meblağ
Hisse-i bint	294 guruş, 93 meblağ
Hisse-i bint	294 guruş, 93 meblağ
Hisse-i bint	294 guruş, 93 meblağ
Hisse-i ibn	589 guruş, 66 meblağ
Hisse-i ibn	589 guruş, 66 meblağ
Hisse-i ibn	589 guruş, 66 meblağ
Meblağü'l-bâkî	3 guruş

[s.55/1]

Medîne-i Tokat'da Dere mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan İsmâ'il bin Mehmed nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Şerîfe bint-i Musa ile sulbî sagîr oğulları Şerîf Mehmed ve Osman'a münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyeye tevzi' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurreire fi'l-yevmi'l-hamîs aşer min şehri Zilka'deti'ş-şerife li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Mahalle-i mezbûrede zevcesi menzili verâsında sagir menzil	150 guruş
Bağ der mevzi'-i Ahmaklar 1 kıt'a	100 guruş
Dimi döşek 1 ve mitil 1 ve yasdık 1	70 guruş
Kilim 2	20 guruş
Çamaşur leğeni 1	80 guruş
Nühâs 8 parça	42 guruş
Nühâs mankâl 1	36 guruş
Şam'dân 1	3 guruş
Kadayıfçı dükkânı derûnunda mevcûd eşyadan hissesi	289.5 guruş
Yekûn	790.5 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Techîz ve tekfîn masârifi	68 guruş
Resm-i kısmet	20 guruş
Masârif -i müteferrika	6.5 guruş
Yekûn	94.5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	696 guruş
Hisse-i zevce	87 guruş
Hisse-i ibn	304.5 guruş
Hisse-i ibn	304.5 guruş

[s.55/2]

Mekârim-şeymâ efendim

Devletlû Halid Paşa hazretleri alâyı ıyd-ı edhâdan evvel Sivas'dan kaldırılıb Ordu-yı Hümâyûna sür'at-ı sevki şeref-sunûh buyurılan irâde-i cenâb-ı veliyyü'n-ni'ami iktizâsından bulunmuş ve beyândan azâde olduğu vecihle henüz araba işlemediğinden alây-ı mezkûrun ahmâl ve eskâlleri nakliçun kazâlardan hayvan tertîb olunarak Tokad kazâsına dahî seksen re's hayvan isâbet idüb bâ-seyr-i seri' bu tarafa erişülmesi Hacı Hurşid Ağa'ya dahî ifâde olunmuş olmağla işbu ıyd-ı şerîfe birşey kalmadığından ve kazâ-ı sâ'irenin hayvanâtı hemen buraya gelmek üzere bulunduğundan vusûl-ı şukka-i ...²⁷ kazâ-i mezkûrdan iktizâ eden seksen re's hayvanın tedârikiyle şu bir iki güne kadar bu tarafa ırsâline ve hayvanât-ı mezkûra erişmediği halde alây-ı mezkûr kalkamayacağına ve tâkîd-i irâde-i veliyyü'n-ni'amiye göre ıyd-ı şerîfden mukaddem kaldırılması farîza-i hâliyeden bulunduğuna binâ'en tereddüb idüb ıyd-ı şerîfden birkaç gün evvel bu cânibe ulaştırılmasına sarf-ı himmet buyurılmak siyâkında şukka-yı muhâleset ibtidâr kılındı. Fî 29 Za sene 51.

Mahalât der Nefs-i Şehr-i Tokat

Mahalle-i Yaş meydan ma'â Cedîd ve Debbâğhâne-i cedîd	1 bârgîr
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim, Çilehane ve Menice, Veled-i Ayâs	2
Mahalle-i Cami'-i Kebir ma'â Kaya ve Çilfek	1
Mahalle-i Rüstem Çelebi, Monla Bektaş, İsa Fakih, İplik Pazarı Alacamescid, Güzelaşçı	1
Mahalle-i Yarahmed ve Çahkenli	1
Mahalle- i Çay-ı Müslim	2
Mahalle- i Çay-ı zimmî, Sovûkpınâr-ı zimmî	2
Mahalle-i Gaybî	1

²⁷ Bir kelime okunamadı.

Mahalle-i Seyîd Necmeddin, Hacı İbrahim	1
Mahalle-i Sarı Güllük ve Taşçı Mahmud	1
Mahalle-i Sofiyun ve Tatar Hacı ve Acebşir	1
Mahalle-i Keçeçiler ve Ankara, Veled-i Aynî ve İvaz Paşa	1

[s.56]

Mahalle-i Beybağı	2
Mahalle-i Geyrâs ve Perakende	1
Mahalle-i Mahmud Paşa ve Horuş	1
Mahalle-i Akdeğirmen-i Müslim ve zimmî ve Aleksan ve Hoca Ahmed	2
Mahalle-i Dere ve Suiçmez ve Zilli Hacı ve Cemaleddin,	1
Mahalle-i Muslihiddin ve Samyeli ve Mahmud Paşa	2
Mahalle-i Debbâğhâne-i Atik ve Halid ve Hacı İbrahim	1
Mahalle-i Meydân-ı Müslim ve Za'im	1
Mahalle-i Yazıck ve Zincirlikuyu	1
Mahalle-i Şuca'eddin, Semerkandî, Baba Osib ve Simavon	1
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i Müslim	1
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i zimmî ve zimmîden Müslim Bölüğü	1
Mahalle-i Hacı Hasan bölüğü	1
Mahalle-i Ka'be Mescidi ve Çaşnıgir, Melik Danişmend	1
Yekûn	32

Bâlâda mastûr mahallât ahâlileri

İnhâ olunur ki Sivas'da olan mir-livâ atûfetlû Halid Paşa hazretleri alâyı ıyd-ı edhâdan evvel Sivas'dan kaldırılıb Ordu-yı Hümâyûna sür'at-ı sevki muktezâ-yı irade-i veliyyü'n-ni'amı olmakdan nâşî alây-ı mezkûrun ahmâl ve eskâllerinin nakliçun Sivas sancâğından mikdâr-ı vâfî hayvanât tertûb olunmuş ve Tokat kazâsına dahî seksen re's bârgîr isâbet etmiş olmağla zikr bârgîrin bir kadem akdem Sivas'a irsâlî bâbında kâ'imakâm-ı eyâlet-i Sivas atûfetlû Şakir Beyefendi tarafından vürûd iden mektûb-ı âlîleri mantûkınca sâlifü'z-zikr seksen re's hayvan ma'rifet-i şer' ve atûfetlû Voyvoda Beyefendi ma'rifeti ve cümle ittifâkıyla yalnız derûn-ı Tokat'da meskûn müslim ve re'âyâ üzerlerine tevzî' ve taksîm olındıkda ez-gayri hisse-i re'âyâ bâlâda mezkûr ilhâklarıyla mahallâtın tahtlarında terkîm olındığı vech üzere nakl-i İslâm hissesine otuz iki re's bârgîr isâbet etmiştir. Bârgîr-i mezkûrları bir kadem akdem cem' ve tedârik ve kabzına me'mûra teslîmen Sivas cânibine irsâle dikkat eylesiz. Fî gurre Z sene 51.

[s.56/1]

Düstûr-ı mükerrerem ve mu‘azzam müşîr-i mufahham ve muhterem nizâmü’l-â‘lem müdebbirü-i umûri’l-cumhûr bi’l-fikri’s-sâkıb mütemmimü mehâmi’l-enâm bi’r-reyi’s-sâ‘ib mümehhidü bünyâni’d-devlet ve’l-ikbâl müşeyyîdü erkâni’s-sa‘âdeti ve’l-iclâl el-mahfûfu bî-sunûfi avâtıfı’l-meliki’l-âlâ hâlâ Sivas ve ilhâken Rakka ve Diyarbekir vâlisi ve Ma‘âden-i Hümâyûn’ım emîni sadr-ı sâbık vezîrim Mehmed Reşid Paşa edâmâ’llahu te’âlâ iclâlehu tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki tarîkat-ı aliyye-i nakşibendiye meşayihinden Tokat’da arâm-güzîn olan Buhârâlı el-Hac Mehmed zîdet reşâdetehunun hilye-i salâh ve takvâ ile pirâste olarak bir taraftan medâr-ı ma‘âş olmadığı hâlâ İskenderiye sancağı muhâssılı vezirim Osman Nuri Paşa edâmâ’llahu te’âlâ iclâlehunun ol tarafta bulunduğu esnâda ma‘lûmu olduğına ve bu misillü erbâb-ı istihkâk haklarında rahim ve şefkat-i seniyyem erzân kılını geldiğine binâ’en mûmâ-ileyhe bir mikdâr ma‘âş ta‘yin tahsîsi husûsu müşârûn-ileyhe mukaddemce Dersa‘âdet’imde iken inhâ ve iltimâs eylemiş ve cânib-i seniyyü’l-mutâkib-i şâhânem için da‘vât-ı mahsûsa isticlâlî cümleye vâcibe-i zimmet bulunarak şeyh-i mûmâ-ileyhin şâyeste-i âtifet-i seniyyem olduğu müşârûn-ileyhin ifâdesinden ma‘lûm ve aşikâr olmuş olmakdan nâşî sadaka-ı serâbehet efsam-ı şâhânem olmak üzere mûmâ-ileyhime beher mâh altmışar guruş Tokad voyvodaları temettü‘âtından ve kendü taraflarından verilmek üzere emr-i şerîfim ısdârı husûsuna irâde-i seniyyem te‘âlluk edüb ol-vecihle keyfiyyet baş muhâsebeye kayd ettirilmiş olmağla ber-vech-i muharrer amel ve hareket olunmak fermânım olmağın iş bu emr-i âlîşânım ısdâr ve tesyâr olunmuşdır imdi vusûlünde sen ki vâli-i müşârûn-ileyhsin bâlâda beyân kılındığı vecihle Tokad voyvodaları temettü‘âtından ve kendü taraflarından verilmek üzere şeyh-i mûmâ-ileyhe beher mâh altmışar guruş ma‘âş ta‘yin kılınmış olduğu mantûk-ı emr-i

şerîfîmîden ma'lûm oldukda mû'cib-i muktezâ-yı emr-i şerîfîme imtisâl ve mutâba'at ve meblağ-ı mezbûrun ol-vecihle şeyh-i mûmâ-ileyh tarafına mâh be mâh i'tâsıyla tarafi vâz'ü'l-mecid ve'ş-şeref-i şâhânem için isticlâb-ı da'vât-ı hayriyeye müsâberet olunması emrine sarf-ı külli miknet eylemek bâbında fermân-ı âlîşânım sadr olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîfî celilü'ş-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-imtisâlimin mazmûn-ı munîfî birle âmil olasız şöyle bilesiz âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren el-yevmi'l-hâmîs aşer şehir-i Şa'bân li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.57/1]

Dergâh-ı Âlî kapûcûbaşlarından Tokad voyvodası izzetlû bey inhâ olunur ki

Tokat'da arâm-güzin olan Buhârâlı Mehmed Efendi'ye Tokad voyvodalığı temettu'âtından olmak üzere mâhiyye altmışar guruş i'tâ olunmak bâbında bir kıt'a emr-i âlî ber-himmet-i efzâ-yı senûh ve sudûr buyurulmuş olmağla ber mûcib-i emr-i âlî efendi-i mûmâ-ileyhe kendü temettu'âtınızdan olarak mâhiyye altmışar guruş i'tâyâ dikkat ve mübâderet eyleyesiz deyü. Fî 19 Za sene 51.

[s.57/2]

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim cami'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtesu bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'd-dâim dergâh-ı mu'allam kapûcûbaşlarından Tokad voyvodası Ahmed Bey dâme mecduhu ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşeri'in Tokad nâ'ibi Mevlânâ zîde ilmuhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-âyân Tokad kâlhânesi nâzırî Ahmed zîde mecduhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vücûh-ı ahâlî ve sâ'ir işerleri zîde kadrum tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki Ergani Ma'âden-i Hümâyûnun

hâsılâtından olarak beher sene Tokad kâlhânesine nakl olunan nühâs-ı hâmin kâl ve tasfiyesiçün senevî muktezî olan otuz beş bin yük kömürü kâlhâne-i mezbûreye merbûten kurâ-i selase ahâlîsi harik ile ve kâlhâne-i mezkûreye nakl etmekte iseler de ol mikdâr kömürü yalnız kurâ-i selase ahâlîsi harik ve nakl idemediklerinden ma'âden-i mezbûrdan kâlhâne-i mezkûreye nakl olunan nühâs-ı hâm senesi içinde tekmîlen kâl ve tasviye olunmayarak terâküm etmiş ve nühâs-ı hâm-ı mezkûrun kâl ve tasfiyesi geri kalmamak üzere Tokad kazâsında vâki' Firedökse karyesi ahâlîsinin vâki' olan niyâzlarına ve kâlhâne-i mezkûr nâzırî mûmâ-ileyhin inhâsına mebnî kurâ-ı selase-i mezbûre zikr olunan Firedökse karyesi dahî kâlhâne-i mezkûreye bâ-irâde-i seniyye-i şâhânem rabt ve ilhâk olunmuş ise de Tokad kazâsı ahâlîlerinin tahrîk ve iğfâline mebnî karye-i mezbûre ahâlîsi merbûtiyyetten istinkâf sûretini göstermekde oldukları ve nühâs-ı hâm-ı mezkûrun bundan böyle hâlisü'l-ayyâr olarak kâl ve tasfiyesi icâb eylemiş ve ol âyâr ile tabh ve tasfiyesi husûsı nâzır-ı mûmâ-ileyhe tenbîh ve tenkîd kılınmış olub ancak kurâ-i selase-i mezkûre ahâlîsinin beher sene harik ve nakl eyledikleri otuz beş bin yük kömür ile hâsılât-ı ma'âden-i mezbûrun hâlisü'l-âyyâr olarak kâl ve tasfiyesi mümkün olmayarak on beş bin yük kömüre dahi muhtâç idüğü kurâ-i selase-i mezkûre ahâlîsinin kömür harik ve nakl eyledikleri ciballer mukaddemân kâlhâne-i mezkûre karîb ve yakîn iken şimdi kömür harik olınacak mahaller uzayub ba'idleşmiş olınması Firedökse karyesi ahâlîsinin ber-vech-i meşrûh istinkâflarına mebnî henüz bir karar verilememesi cihetiyle kâlhâne-i mezbûreye muktezî olan kömürün kaffesi kurâ-ı selase-i mezkûre ahâlîsine tahmîl olunsa hem bunların perişanlıklarını ve hemde nühâs-ı hâm-ı mezkûrun ol-vecihle kâl ve tasfiyesi te'hîrini mü'eddî olacağı bu def'a tahkîk ve istihbâr olunmuş olduğundan husûs-ı mezkûrun iktizâsı lede'l-mütâla'a ber-vech-i meşrûh ma'âden-i mezbûr hâsılâtından olarak sene

be-sene kâlhâne-i mezbûreye tevârüd iden nühâs-ı hâmın pâk ve temiz olarak kâl ve tasfiyesi olunması Darbhâne-i Amirem'den nâzır-ı mûmâ-ileyhe tenbîh ve tevcîh kılınmış olub bu sûretle kâl ve tasfiyesi evvelkinden iki kat kömürün vücûduna menût bâ-husûs Tersâne-i Âmirem ve Humbarahâne ve Tophâne-i Ma'mûrem ve sâ'ir mühimmât-ı cihâdiyeye muktezî olub matlûb olan nühâsın i'tâsı ma'âden-i mezbûrdan istihsâl ve kâlhâne-i mezkûreye nakl ve isâl ile bâ'de'l-kâl bu tarafa celbine menût olub hâl böyle iken nühâs-ı hâm vaktiyle kâl olunamadığı takdirde zikr olunan mahallere nühâs i'tâ olunamayarak bu keyfiyyet mehâm-ı seniyyemin te'hîrine bâdî olacağı vâzihâttten olduğundan vech-i meşrûh üzere mehâm-ı seniyyemi te'hîrden ve kurâ-i selase-i mezkûre ahâlîsi perişanlıktan vikâyeten husûs-ı mezbûr siz ki voyvoda ve nâ'ib ve kâlhâne-i mezbûrun nâzırî ve vücûh-ı ahâlî-i mûmâ-ileyhim ve sâ'irlersiz siz hazır olduğımız halde kâlhâne-i mezbûreye beher sene ne mikdar yük kömür iktizâ ider? ve iktizâ iden kömürü yalnız kurâ-i selase-i mezkûre ahâlîsi harik ve nakline kudred-yâb olmayacaklarından ve halbuki Firedökse karye ahâlîsi dahî merbûtundan istinkâf etmekte oldukları ihbâr olunmuş olduğundan [s.58] işbu kâlhâneye muktezî kömürün ne vecihle ve sûretle harik ve nakli mümkündür? ve kurâ-i selase-i mezkûreye rabt ve ilhâk olunarak zikr olunan kömür hizmetinde istihdâm olunmağa münâsib kurâ kangileridir? ve mârû'l-beyân Firedökse karyesi ahâlîsinin mukaddemâ merbûtuna râzı olub sonra istinkâflarının sebebi nedir? bi'l-ittifâk etrâfiyla mutâla'a olunarak iktizâ-yı hüsn-i tesvîyesi Dersa'âdet'ime inhâ ve i'lâm olunmak bâbında size hitâben emr-i şerîfim ısdârı menût-ı re'y-i âlişânım idüğü bi'l-fi'il Darbhâne defterdârı iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir es-Seyyîd Ali Rıza dâme uluvvuhu tarafından bâ-takrîr ifâde ve ifhâm olunarak mûcibince isti'lâmı hâvî emr-i şerîfim ısdârı husûsına irâde-i seniyyem ta'alluk itmekle ol-vecihle amel ve harekete ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın isti'lâmı

hâvî işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve irsâl olunmuşdır imdi vusûlünde keyfiyyet irâde-i seniyyem mantûk-ı emr-i münîfîmiden ma‘lûmınız oldukda fermânım olduğu ve bâlâda beyân kılındığı vecihle kâlhâne-i mezbûreye senevî ne mikdâr yük kömür muktezîdir? zikr olunan kömürün kurâ-yı selase-i merkûme ahâlîsinin âdem-i iktidârlarına ve Firedökse ahâlîsinin merbûtundan istinkâflarına mebnî ne vecihle ve ne sûretle harik ve nakl mümkündür? ve kurâ-i selase-i mezkûreye rabt ve ilhâk olunarak zikr olunan kömür hizmetine istihdâm olunarak münâsib kurâ kangileridir? ve mezkûr Firedökse karyesi ahâlîsinin mukaddemâ merbûtuna râzı olub sonra istinkâflarının sebebi nedir? bi'l-ittifâk etrâfiyla mutala‘a olunarak iktizâ-yı hüsn-i tesviyesi biran akdem izâmen Dersa‘âdet’e tahrîr ve inhâya mezîd i‘tinâ ve dikkat ve mugayir-i rızâ-yı âliyyem hareket ile me’sûl olmaktan ittikâ ve mübâ‘adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sadır olunmuşdır buyurdum ki [] vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîfi celilü’ş-şânımın mazbûnı münîfi üzere âmil olasız şöyle bilesiz âlâmet-i şerîfe i‘timâm kılasız.

İş bu emr-i celilü’ş-şânın tarihi ve tûrâsı olmamağla tescili tarihi fî gurre Z sene 251

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.58/1]

Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne masârifine tahsisen bâ-irâde-i seniyye medîne-i Tokad’ın rüsûm-ı ihtisâbiyesi tahsîline me’mûr medîne-i mezbûr Voyvodası serbevâbîn-i Dergâh-ı Âlî’den atûfetlû Hüseyin Bey Efendi ma‘rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi Şevvâli’l-mükerreminin ibtidâsından ahîrine kadar vukû‘ bulan hâsılâtının defteridir.

3026 guruş mâh-ı mezbûrın dekâkin ve hânât ve kârhâne ve asiyyâb hâsılâtı

+0230 guruş mâh-ı mezbûrın kömür ve hatab ve omcalık hâsılâtı ve iki evsat körük

3256 guruş

-0560 guruş bâ emr-i âlî me'mûra ma'âş tenzîl

2696 guruş

Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen bâ-irâde-i seniyye medîne-i Tokad'ın nühâs hâsılâtının tahsîline me'mûr medîne-i mezbûr Voyvodası ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî'den atûfetlû Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi Şevvâli'l-mükerreminin ibtidâsından ahîrine kadar vukû' bulan hâsılâtın defteridir.

2032 guruş taşraya giden perâkende bey' olunan nühâs-ı cedîd 1354 kıyye

-0030 guruş me'mûr ma'âş

2002 guruş

18 guruş mâh-ı mezbûrın ibtidâsından ahîrine kadar vukû' bulan resm-i tamgâ-yı mizân-ı harîr hâsılâtı

[s.59]

Mâh-ı mezbûrun ibtidâsından ahîrine kadar haffâf ve dikici esnâfının cülûd-ı mütenevvi'ası tamgâsı hâsılâtı

110 guruş Debbâğhâne esnâfindan

170 guruş Dikici esnâfindan

017 guruş Taşradan giden

+130 guruş cülûd-ı camuş ve kara sığır

427 guruş

-100 Me'mûra ma'âş tenzîl

327 guruş

48 guruş mâh-ı mezbûrın tiftik hâsılâtı

35 guruş ve yapâğı

Bâlâda bast olındığı vech üzere elli bir senesi Ramazânî'l-mübârek ibtidâsından ahîrine kadar rüsûm-ı ihtisâbiye hâsılâtı

3000 guruş mâh-ı mezbûrın dekâkin ve hânât ve kârhâne ve asiyâb hâsılâtı

+0180 guruş mâh-ı mezbûrın kömür ve hatab ve omcalık hâsılâtı ve bir evsat körük

3180 guruş

-0560 guruş bâ-fermân-ı âlî me'mûr ma'âş minhâ

2620 guruş

Kezalik mâh-ı mezbûrda vukû' bulan nühâs hâsılâtının defteridir

1800 guruş Taşraya giden nühâs-ı cedîd 1200 kıyye

-0030 guruş Me'mûra ma'âş tenzîl

1770 guruş

11 guruş mâh-ı mezbûrın guresinden ahîrine kadar vukû' bulan resm-i tamgâ-yı mizân-ı harîr hâsılâtı

Mâh-ı mezbûrın gurrelerinden ahîrine kadar haffâf ve dikici esnâfının cülûd-ı mütenevvi‘ası tamgâsı hâsılâtı

083 guruş Debbâğhâne

107 guruş Dikici esnâfından

000 guruş Taşra

+080 guruş cülûd-ı camuş ve kara sığır

270 guruş

-100 bâ-emr-i âlî me‘mûra ma‘âş tenzîl

170 guruş

Mâh-ı mezbûrın gurrelerinden ahîrine kadar vâki‘ olan tiftik ve yapâğı hâsılâtı

037 guruş yapâğı

000 tiftik

037 guruş

[s.60/1]

Redîf-i Mansûre‘nin me‘mûriyetine hâvî emir-nâme kaydı

Mekârim-şeymâ atûfetlû efendim

Bâ-irâde-i seniyye Sivas ve Amasya sancâklarından müretteb Redîf-i Mansûre tâbûrlarının ma‘iyeti ber meymenet-i hazret-i veliyyu‘n-ni‘amiye me‘mûr ve ta‘yîn buyurulmuş oldukları mülâsebesi tâbûr-ı mezkûrelerin bi‘l-umûm zâbitân ve neferâtının

mahallerinden celb ve icmâ'larıyla cânib-i nusret-câlib-i ordû-yı hümâyûna sür'ât isâllerine dikkat olunması bâbında bir kıt'a buyurıldı emr-i uslûbları hazret-i veliyyu'n-ni'am şeref-efzâ-yı sudûr ve vürûd itmiş ve bunların kazâlardan hîn-i ihrâc ve i'zâmlarında bazı neferâtı istibdâl ile yerlerine ahîri gönderilmek ve-yâhûd kezb ve hilâf olarak özr ve bahâne irâdiyla meks ve tevkîfî techîz olunmak ve'l-hâsıl bâlâsı hâtt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhâne ile muveşşâh Redîf-i Mansûre defterinde mukayyed olan neferin yerine bir aherî irsâl olunmak lâzım gelür ise ol kazânın hükkâm ve zâbitân ve vücûh-ı sâ'ireleri mazhar-ı mu'vâheze ve îtâb olacakları irâde-i seniyye muktezâsından idüğü bast ve beyân buyurulmuş olmağla işbu me'mûriyetin oralarda izhâr ve ifşâsı şâyed ba'zılarının firârını mü'eddi olacağından me'mûriyetleri keyfiyeti açığa çıkarılmayarak usûl ve nizâmı muktezâsından olduğu üzere kürsi-i livâ olan Sivas'da icrâ-yı ta'lîm ve ta'allüm ve yoklama olıncak deyü çıkarılarak Tokad ve nevâhisinden Sivas tâbûrına müretteb ma'â zâbitân iki yüz dokuz nefer Redîf-i Mansûre'nin mahallerinden bi't-tamam celb ve cemiyete amâde ve bir neferi gerüye birağılmayarak îyd-ı şerîf-i edhiyyenin beşinci günü ol taraftan ihrâc ve yanlarına mu'temed ve muhâfazalarına muktedir me'mûrları terkîkiyle bu tarafa sevk ve ihrâçları husûsuna himmet ve hasbe'l-beşeriyet keyifsiz olubda meşa ve harekete iktidârı olmayanları bulunur ise kazâda bulunan zâbitânları bi'l-mu'âyene hâkim-i kazâ dahî re'yü'l-âyn müşâhede birle vukû'-ı hâlî sıhatiyle i'lâm eylemek lâzım geleceğinden olvecihle hilâfî vâki' özr ve bahâne ile bir neferi te'hir olunmayarak vakt-i mezkûrda irsâl ve isâllerine bezl himmet mürüvet buyurmaları me'mûlî nemika-i mevâlât tahrîr ve tesyîr kılındı. Fî 3 Z sene 251

Peştemâlcî esnâfindan voyvodalar tarafına fûta ve peşkir verilmesi bâbında vürûd iden buyurıldı kaydı

Dergâh-ı Âlî kapûcubaşlarından Tokad voyvodası izzetlû bey ve nâ'ibi efendi derûn-ı i'lâmda muharrer peştemâlcî esnâfindan voyvoda bulunanlar avâ'id nâmıyla fûta ve peşkir almak esnâf-ı merkûme gadri mûcib olmak ve böyle maddeler mugâyir-i rızâ-ı âlî bulunmak cihetiyle fi-mâba'd esnâf-ı merkûmeden o makûle avâ'id olarak bir nesne mutâlebe olunmaması husûsına mubâderet eylesiz deyü. Fî 20 Za sene 251.

[s.60/3]

Peştemâlcî esnâfına mute'alik i'lâm veya buyurıldı kaydı

Hâk-pây-ı müşîrânelerine ma'rûz-ı dâi-i devâm-ı ömr-i devletleridir ki

Medîne-i Tokat'da mevcûd peştemâlcî esnâfları bi'l-umûm huzûr-ı şer'e gelib şöyle takrîr-i kelâm ve istirhâm-ı inâyet ederler ki esnâflarımızın kesreti ve harîrin ucuzluğu cemî' eşyanın bolluğu vaktinde âlâ tarîki'l-hediye miyâne-i esnâfdan Tokat voyvodası bulunanlara bir aded fûta ve bir aded peşkir verilmiş sonradan gelen voyvodalar dahi bi'l-istimâ' matlûb iderek anlar dahi almış ve murûr-i eyyâm ile rusûm-ı kadîm hükmüne girmiş ve esnâfımız dahî perişân olarak el-hâletü hâzihi cend aded dükkânımız kalub harîrin kıymeti dahî tezâyüd bulduğundan sâlifü'z-zikr fûta ve peşkir i'tâsında bir vecihle tâbâver olamayub perişân olacaklarımız derkâr olmağla hâllerimize merhameten bundan böyle voyvoda tarafından o misillû avâ'id matlûb olunmamak bâbında bir kıt'a buyurıldı-yı hazret-i veliyyü'n-ni'ami ısdârı niyâzında olduklarımızı merhamet-penâhâ-yı veliyyü'n-ni'met efendimize bir kıt'a i'lâm idiver deyü iltimâs itmeleriyle niyâzlarına musâ'ade-i âlîyye hidîvâneleri bidirîğ ve erzân ve ol-vecihle

yedlerine bir kıt'a buyurıldı-yı rahimâneleri inâyet ve ihsân buyurılmak ricâsıyla vâki'ü'l-hâl bi'l-iltimâs huzûr-ı asifânelerine arz ve i'lâm olındı bâkî'ü'l-emr hazreti menlü'l-emrindir. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Zilka'deti's-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

[s.61/1]

Medîne-i Tokat'da Kaya mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Osman Ağa ibn-i [] nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Ayşe bint-i Mustafa ile sulbî sagır oğlu Derviş Mustafa'ya münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân olduktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Zi'lhiceti's-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Sim zarf 3	13.5 guruş
Köhne yasdık 2	15 guruş
Köhne mitil 1	5 guruş
Köhne kilim 2	10 guruş
Şerbet kaşığı 4	3 guruş
Yan minder 1	40 guruş
Fincan 1	3.5 guruş
Gürci karyesinde bağ 1 kıt'a	300 guruş
Nakd-i mevcûd	50 guruş
Evânî-i nühâsiyye 20 kıyye	240 guruş
Yekûn	680 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Muteveffâ-yı mezbûrın techîz ve tekfîn masârifi	50 guruş
Resm-i kısmet	17 guruş
Masârif -i müteferrika	6 guruş
Yekûn	73 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	607 guruş
Hisse-i zevce	75 guruş, 105 meblağ
Hisse-i ibn	531 guruş, 15 meblağ

[s.61/2]

Medîne-i Tokat'da Aleksan mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ali ibn Abdullah nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Fatma bint-i [] ile sulbî kebîr oğlu Hüseyin ve sulbîye-yi kebîre kızları Saliha ve Teslime ve Ayşe'ye münhâsıra olmağla kable'l-kısme mezbûr Hüseyin dahî fevt olub verâseti anası mezbûre Fatma ile li-ümm kız karındaşı Şerîfe ile li-ebeveyn kız karındaşları Saliha ve Teslime ve Ayşe'ye münhâsıra olmağla kable'l-kısme mezbûre Saliha dahî fevt olub verâseti anası mezbûre Fatma ile li-ümm kız karındaşı Şerîfe li-ebeveyn kız karındaşları Teslime ve Ayşe'ye münhâsıra olmağla kable'l-kısme mezbûre Teslime dahî fevt olub verâseti anası mezbûre Fatma ile li-ümm karındaşı Şerîf ve li-ebeveyn kız karındaşı Ayşe'ye münhâsıra oldığı şer'ân zâhir ve nümayân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-münâsahati'ş-şer'iyeye tevzî' ve taksîm olunan muteveffiyûn-ı mezbûrûnın terekelerinin defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Zi'lhicceti'ş-şerîfe li-sene ihdâ hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Harâb menzil der mahalle-i mezbûre 1 bâb	250 guruş
Civarında bahçe 1 kıt'a	450 guruş
Mutâflar nezdinde harâb dükkân 1	30 guruş
Evânî-i nühâsiyye 15 kıyye	150 guruş
Der zimmet-i Mustafa Efendi bâ-temessük	55 guruş
Der zimmet-i Topal Ömeroğlu Osman an karye-i Saltık bâ-temessük	59 guruş
Der zimmet-i İpekçi Ömer bâ-temessük	60 guruş
Hırdavât-ı menzil	46 guruş
Yekûn	1100 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet âdî	27 guruş
Masârif -i müteferrika	69 guruş
Yekûn	36 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	1064 guruş
Hisse-i zevce-i Fatma el-mezbûre bi'l-münâsahati'ş-şer'iyeye	311 guruş, 73 meblağ
Hisse-i Şerîfe el-mezbûre bi'l-münâsahati'ş-şer'iyeye	178 guruş, 73 meblağ

Hisse-i Ayşe el-mezbûre bi'l-münâsahati'ş-şer'iyeye	573 guruş, 92 meblağ
	2 meblağü'l-bakî

[s.61/3]

Bâ'dehu zevce-i mezbûre Fatma dahî fevt olub verâseti sadrîye-yi kebîre kızları Şerîfe ve Ayşe ile li-ebeveyn er karındaşı oğulları Osman ve Ömer'e münhâsıra oldığı şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyeye tevzî' ve taksîm olunan muteveffâ-yı mezbûrenin terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fî tarihi'l-mezbûr.

[s.62]

Müteveffıyye-i mezbûrenin ber-vech-i bâlâ hisse-i irsiyesi	311 guruş, 73 meblağ
Döşek 2, yorgan 3, yasdık 4 ve pûbla 1	200 guruş
Gömlek 4	40 guruş
Çarşab 2 ve çit 1	10 guruş
Nühâs kıyye 12	150 guruş
Yekûn	711 guruş

Minhâ'l-ıhrâcât	
Müteveffıyye-i mezbûrenin techîz masarifi	250 guruş
Resm-i kısmet	10 guruş
Masârif	3 guruş
Yekûn	263 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	448 guruş
Hisse-i bint-i	149 guruş, 40 meblağ
Hisse-i bint-i	149 guruş, 40 meblağ
Hisse-i ibnü'l-ahi	74 guruş, 80 meblağ
Hisse-i ibnü'l-ahi	74 guruş, 80 meblağ

[s.62/1]

İftihârü'l-emâcid ve'l-akârim Dergâh-ı Âlî kapücibaşlarından Tokad voyvodası atûfetlû bey dâme mecduhu ve şerî'at-şi'âr Tokad kadısı faziletlû efendi zîde fazluhu inhâ olunur ki ber-mûcib-i şurût-ı seniyye-i uhde-i cedîde-i hazret-i veliyyu'n-ni'amide olub taraf-ı eşraf veliyyu'n-ni'amiden dahi muhavvel uhdemiz olan iltizâmât ve mukâta'âtdan

işbu elli iki senesi Muhareminden i'tibâren bir sene-i kâmile zabt etmek üzere Tokat kazâsının nuzûl-ı avâriz iltizâmına tâleb ve râgib olan kıdvetü'l-akrân ağa zidehuya bedel-i ma'lûmeye ihâle ve ilzâm ve ağa-yı mûmâ-ileyh dahî kabul ve ilzâm itmekle gerekdir ki sene-i merkûme mahsûben nuzûl-ı avâriz mersûmeden ber-vech sene-i sâbık mültezimi mûmâ-ileyh tarafından zabt ve tahsîl olunmasının ferd-i âharın tarafından müdâhale için vukû' gelmemek için zabtını hâvî tarafımızdan iş bu buyurıldı terkîm ve yed-ı mûmâ-ileyhe i'tâ kılındı. Fî 29 Za sene 51.

Mîr Mustafa Şakir an hacedgân-ı divân ve makâm-ı eyâlet-i Sivas

[s.62/2]

İşbu iki yüz elli iki senesine mahsûben tahsîli fermân buyurulan avâriz ve bedel-i nuzul akçelerinin asıl mâl-ı mîrîsi ve ma'îşeti ve kabzına me'mur ağâya hizmet dört günlük ta'yinâtının masrafı ve harc-ı defter ve emîniyye ve hüddamiyye ve tertîb-ı defter ve yâfte-i kâlemiyyesi ve kaydiye defter müfredâtıdır ki ber-vech-i atî zikr olunur. Hurrîre fî gurre min şehri Muharremi'l-harâm li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'etyn ve elf.

Mâl-ı avâriz ve bedel-i nuzul ve ma'îşet	4733 guruş
Kabzına me'mûr ağâya hizmet	450 guruş
Ağâ-yı merkûmun hademelerine hizmet	23 guruş
Ağâ-yı merkûmun dört günlük ta'yinât masrafı	70 guruş
Ber-mu'tâd harc-ı defter	450 guruş
Eminiyye hüddâmiyye	50 guruş
Tertîb-i defter ve yâfte kalemiyesi	50 guruş
Kaydiye	3 guruş
Yekûn	5809 guruş

Bâlâda muharrer mebâliğ-i mezkûr beş bin sekiz yüz dokuz guruşun Mecidözü kazâsının senevî mâl-ı maktû'u altı yüz elli guruşundan beş yüz elli yedi guruşu bin iki yüz elli iki senesine mahsûb olmak üzere havâle ve mahsûb ve ihrâç olundıkda bâkî

meblağ-ı mezkûr beş bin iki yüz elli guruş nefis-i Tokad ve nevâhisine tevzî' ve taksîm olunacaktır mâl-ı maktû'-ı mezbûrdan doksan üç guruş yine sene-i mezbûre mahsûb kabzına me'mûr ağa yedinden ahz ve kabz olındığı işbu mahale şer' verildi.

Nefs-i Tokat hâne 53.5	
Pare	guruş
10	2164 Mâl-ı ma'îşet
<u>17</u>	<u>0375</u> An masârif
27	2539
Beher hâneye isâbet iden 19 pare, 47 guruş	

Nahiye Komanat tâbi'-i Tokad hane 80, 3 rub'	
Guruş	
1090.5 Mâl-ı ma'îşet	
<u>0197.5</u> An masârif	
1293	
Beher hâneye isâbet iden 16 guruş, 1.5 mebalîğ	

[s.63]

Nahiye-i Kafirni tâbi'-i Tokad hâne 50, 3 rub'	
Pare	guruş
10	617 Mâl-ı ma'îşet
<u>04</u>	<u>111</u> An masârif
14	728
Beher hâneye isâbet iden 14 guruş, 44 mebalîğ	

Nahiye-i Tozanlı tâbi'-i Tokad hane 35.5, 1 rub'	
Pare	guruş
10	363 Mâl-ı ma'îşet
	<u>063</u> An masârif

	426
Beher hâneye isâbet iden 14 guruş 111 mebalîğ	

Nahiye-i Dönekse tâbi'-i Tokad hane 13.5	
Guruş	
76.5 Mâl-ı ma'îşet	
<u>17.5</u> An masârif	
94	
Beher hâneye isâbet iden 13 guruş, 13 mebalîğ	

Nahiye-i Yıldız tâbi'-i Tokad hane 13.5	
Guruş	
146.5 Mâl-ı ma'îşet	
<u>25.5</u> An masârif	
172	
Beher hâneye isâbet iden 12 guruş, 90 mebalîğ	

[s.63]

Mahallât der Nefs-i Şehr-i Tokad

Mahalle-i Yazıcık	Hâne buçuk
Mahalle-i Melik Danişmend	Hâne 1 rub'
Mahalle-i Vardal	Hâne 1 sümün
Mahalle-i Kirkor	Hâne 1 rub'
Mahalle-i Baba Osib	Hâne 1 rub'
Mahalle-i Ovannes	Hâne 1 sümün
Mahalle-i Şuca'eddin	Hâne buçuk
Mahalle-i Çaşnigir	Hâne 1 sümün
Mahalle-i Semerkandî	Hâne buçuk
Mahalle-i Simavon	Hâne 1 rub'
Mahalle-i Meydân-ı Müslim	Hâne buçuk
Mahalle-i Zincirlikuyu	Hâne buçuk
Mahalle-i Çahkenli	Hâne 1 rub'
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i Müslim	Hâne buçuk
Mahalle-i Hasan Bölüğü	Hâne 5 sümün
Mahalle-i Müslim Bölüğü	Hâne 3 sümün
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i zimmî	Hâne 1

Mahalle-i Samyeli	Hâne buçuk
Mahalle-i Muslihiddin	Hâne buçuk
Mahalle-i Mehmed Paşa	Hâne 1
Mahalle-i Çay-ı Müslim	Hâne 1.5
Mahalle-i Çay-ı zimmî	Hâne 2
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı zimmî	Hâne 1.5
Mahalle-i Akdeğirmen-i Müslim	Hâne 3 rub‘
Mahalle-i Akdeğirmen-i zimmî	Hâne 3 rub‘
Mahalle-i Beybağı	Hâne 1
Mahalle-i Paskal	Hâne buçuk
Mahalle-i Aleksan	Hâne buçuk
Mahalle-i Dere	Hâne 1.5
Mahalle-i Hoca Ahmed	Hâne 3
Mahalle-i Suiçmez	Hâne buçuk
Mahalle-i İçmesu	Hâne 2
Mahalle-i Seyfeddin	Hâne buçuk
Mahalle-i Terbiye-i Kebîr	Hâne 1
Mahalle-i Terbiye-i Sagîr	Hâne 1
Mahalle-i Sabunhane	Hâne 1 rub‘
Mahalle-i Güzelaşçı	Hâne 3 rub‘
Mahalle-i Cemaleddin	Hâne 1
Mahalle-i Tatar Hacı	Hâne 1 rub‘
Mahalle-i İvaz Paşa	Hâne 1 rub‘
Mahalle-i Veled-i Aynî	Hâne 1 rub‘
Mahalle-i Ankara	Hâne 1 rub‘
Mahalle-i Keçeçiler	Hâne buçuk
Mahalle-i Hacı İbrahim	Hâne buçuk
Mahalle-i Seyyîd Necmeddin	Hâne buçuk
Mahalle-i Gaybî	Hâne 1.5
Mahalle-i Sofiyun	Hâne 1
Mahalle-i Acebşir	Hâne buçuk
Mahalle-i Taşçı Mahmud	Hâne 1
Mahalle-i Sarı Güllük	Hâne buçuk
Mahalle-i İsa Fakih	Hâne buçuk
Mahalle-i Rüstem Çelebi	Hâne 1
Mahalle-i Alacamescid	Hâne 1 rub‘
Mahalle-i Monla Bektaş	Hâne 1 rub‘
Mahalle-i Kaya	Hâne 1
Mahalle-i İplik Pazarı	Hâne 1 sümün
Mahalle-i Çilfek	Hâne buçuk
Mahalle-i Câmî’-i Kebir	Hâne buçuk
Mahalle-i Za’im	Hâne buçuk
Mahalle-i Hoca İbrahim	Hâne 1 sümün
Mahalle-i Taşnerdibân	Hâne buçuk
Mahalle-i Halid	Hâne 1 rub‘
Mahalle-i Yahûdiyân	Hâne 1 rub‘

Mahalle-i Ka'be Mescidi	Hâne 1
Mahalle-i Yaş Meydan	Hâne buçuk
Mahalle-i Debbâğhâne-i Atik	Hâne 3 sümün

[s.64]

Mahalle-i Cedîd	Hâne buçuk
Mahalle-i Menice	Hâne 1.5
Mahalle-i Çilehâne	Hâne 1, 1 rub'
Mahalle-i Veled-i Ayâs	Hâne 1 sümün
Mahalle-i Zilli Hacı	Hâne buçuk
Mahalle-i Debbâğhâne-i cedîd	Hâne 3 rub'
Mahalle-i Siyah Puş	Hâne 1 sümün
Mahalle-i Yarahmed	Hâne buçuk
Mahalle-i Dırâz-ı Gebrân	Hâne buçuk
Mahalle-i Dırâz-ı Müslim	Hâne 1 rub'
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim	Hâne 2
Mahalle-i Horuş	Hâne 1 rub'
Mahalle-i Mahmud Paşa	Hâne buçuk
Mahalle-i Geyrâs	Hâne 1
Yekûn	Hâne 53.5

Bâlâda mastûr mahallât ahâlileri

İnhâ olunur ki işbu iki yüz elli iki senesine mahsûben tahsîli fermân buyurılan mâl-ı avârız ve bedel-i nüzul akçelerinin asıl mâl-ı mirîsi ve ma'îşeti ve me'mûr ağâya hidmet dört günlük ta'yinât masrafı ve harc-ı defter ve emîniyye hüddâmiyye ve tertîb-i defter ve yâfte kalemiyyesi ve kaydiyye cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le hisâb olındıkda girihtesi asıla zam ile beher mahallâtın senelik ve tahammüllerine göre tahtlarında terkîm olunan elli üç buçuk hânesine iki bin beş yüz otuz dokuz guruş yirmi yedi pâre tarh ve taksîm olındıkda beher hâneye kırk yedişer guruş on dokuzar pâre isâbet etmişdir meblağ-ı mezbûrun beyinlerinizde cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûra teslim eyleyesiz. Fî gurre M sene 52.

[s.64]

Nâhiye-i Komanat tabi'-i Tokat

Karye-i Geksi	Hâne 3
Karye-i Daylı hacı	Hâne buçuk
Karye-i Çördük	Hâne 1
Karye-i Bayram	Hâne 3 rub'
Karye-i Beşviran	Hâne buçuk
Karye-i Kızılöz	Hâne 1.5
Karye-i Beglü	Hâne 1
Karye-i Fenk	Hâne 2.5
Karye-i Aluc	Hâne 1.5
Karye-i Martosoba	Hâne 2, 1 rub'
Karye-i Firedökse	Hâne 5.5
Karye-i Gireni	Hâne 3 rub'
Karye-i Mamu ma'a Dut	Hâne 2,3 rub'
Karye-i Gevrek	Hâne 1 rub'
Karye-i Kevahlık	Hâne 3 rub'
Karye-i Kızıldere	Hâne 1 rub'
Karye-i Mülk	Hâne 1 rub'
Karye-i Acıpınar ve Kışla	Hâne 1.5, 1 rub'
Karye-i Omala	Hâne 6
Karye-i Armus	Hâne 1.5
Karye-i Sideni	Hâne 1
Karye-i Cincife-i kebîr	Hâne 3
Karye-i Cincife-i sagîr	Hâne buçuk
Karye-i Kızıl	Hâne 3
Karye-i Hulvar	Hâne 1, 1 rub'
Karye-i Dihoy	Hâne 1 rub'
Karye-i Bizeri	Hâne 7
Karye-i Zazara	Hâne 1
Karye-i Boyalı	Hâne 2, 1 rub'
Karye-i Bula	Hâne 1.5
Karye-i Komanat-ı Müslim	Hâne 3.5
Karye-i Komanat-ı Zimmî	Hâne 3.5
Karye-i Yelpe	Hâne 1.5
Karye-i Difye	Hâne 3, 1 rub'
Karye-i İzbesti	Hâne 1.5
Karye-i Eski	Hâne buçuk
Karye-i Saltık	Hâne 1 rub'
Karye-i Zodu	Hâne 1 rub'
Karye-i Ahmed Alanı	Hâne 1.5, 1 rub'
Karye-i Gevle	Hâne 2.5, 1 rub'
Karye-i Şeyh	Hâne 3
Karye-i Kadıvakfi	Hâne 1.5
Karye-i Kirkoros	Hâne 1.5, 1 rub'
Yekûn	Hâne 80, 3 rub'

Nâhiye-i mezbûrun şerhî bâlâda muharrer mahallâtın şerhî gibi olub beher hâneye on altışar guruş bir buçuk akçeden nâhiyye-i mezbûr hissesine bin iki yüz doksan üç guruş isâbet etmiştir. Fî gurre M sene 52

[s.64]

Nâhiye-i Kafirni Tabi' Tokat

Karye-i Alemdar	Hâne 1
Karye-i Muhat	Hâne 7.5, 1 rub'
Karye-i Zuğru	Hâne 3, 1 rub'
Karye-i Filtise	Hâne 1.5
Karye-i Gölgeci	Hâne buçuk
Karye-i Sideni	Hâne 1
Karye-i Eftalit	Hâne 3 rub'
Karye-i Teknecik	Hâne 1.5
Karye-i Meğullu	Hâne 3.5, 1 rub'
Karye-i Gezgi	Hâne 1, 1 rub'
Karye-i Ça'tak	Hâne buçuk
Karye-i Kızılcasu	Hâne 1

[s.65]

Karye-i Varzıllar	Hâne 1
Karye-i Cegedler	Hâne 1.5, 1 rub'
Karye-i Şeyk	Hâne 3 rub'
Karye-i Daduhta	Hâne 2
Karye-i Çiftlik	Hâne 1.5, 1 rub'
Karye-i Topalak	Hâne 1
Karye-i Matus	Hâne 1
Karye-i Yayı	Hâne 3 rub'
Karye-i Uyhan	Hâne 3 rub'
Karye-i Karadere	Hâne buçuk
Karye-i Kınık	Hâne 1
Karye-i Tomara	Hâne buçuk
Karye-i Tağarım	Hâne 1
Karye-i Pir Hasan	Hâne buçuk
Karye-i Mineğir	Hâne 3 rub'
Karye-i Buldacı	Hâne 1, 1 rub'
Karye-i İbavlı	Hâne 3 rub'
Karye-i Leveke	Hâne 2, 1 rub'
Karye-i Tiyeri	Hâne 1, 1 rub'
Karye-i Çegcek	Hâne buçuk
Karye-i Yapalak	Hâne buçuk
Karye-i Gök	Hâne buçuk

Karye-i Egri	Hâne 1 rub‘
Karye-i Ömerli	Hâne 1
Karye-i Şeyhler	Hâne 1
Karye-i Çat	Hâne 1 rub‘
Karye-i Hanzara	Hâne 1 rub‘
Karye-i İlpit	Hâne 2, 1 rub‘
Yekûn	Hâne 50, 1 rub‘

Nâhiye-i mezbûrun şerhî bâlâda muharrer mahallâtın şerhî gibi olub beher hâneye on dörder guruş kırk dörder akçeden nâhiyye-i mezbûrun hissesi yedi yüz yirmi sekiz guruş on dört pâreye balığ olmuştur. Fî gurre M sene 52

[s.65]

Nâhiye-i Tozanlı Tabi‘-i Tokat

Karye-i Finecek	Hâne 3 rub‘
Karye-i Rumcuk	Hâne 2
Karye-i Sarıöyük	Hâne buçuk
Karye-i Sarsı	Hâne 1.5
Karye-i Eyüb	Hâne buçuk
Karye-i Abdurrahmanlı	Hâne 1.5
Karye-i Karadiz	Hâne 1 rub‘
Karye-i Çörmüş	Hâne 3 rub‘
Karye-i Şeyh	Hâne buçuk
Karye-i Darukolu	Hâne 1
Karye-i Çalıca	Hâne 1.5
Karye-i Kozağacı	Hâne 1
Karye-i Pusat	Hâne 1 rub‘
Karye-i Buhya	Hâne buçuk
Karye-i Alanyurdu	Hâne buçuk
Karye-i Kozluca	Hâne buçuk
Karye-i Ermenis	Hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Gölcük	Hâne buçuk
Karye-i Diğeryeri	Hâne 1 rub‘
Karye-i Eski	Hâne 1 rub‘
Karye-i Boyalı	Hâne 1 rub‘
Karye-i Alan me‘â Karkın	Hâne 1
Karye-i Zora	Hâne 1
Karye-i Tomanud	Hâne buçuk
Karye-i Sımayıl	Hâne 1 rub‘
Karye-i Tığnis	Hâne 1
Karye-i Bozkuş	Hâne 1 sümün

Karye-i Ademlî	Hâne 1 rub‘
Karye-i Kol	Hâne 1
Karye-i Ohtorom	Hâne 1.5
Karye-i Kızkapan	Hâne 1 rub‘
Karye-i İze	Hâne buçuk
Karye-i Öyküri	Hâne buçuk
Karye-i Müseyle	Hâne buçuk
Karye-i Tura	Hâne buçuk‘
Karye-i Hisarcık	Hâne 2, 1 rub‘
Karye-i İpsile	Hâne 7
Karye-i Güllük	Hâne 1 rub‘
Karye-i Divriğin	Hâne buçuk
Karye-i Boşancuk	Hâne 1 rub‘
Karye-i Gibis	Hâne buçuk
Karye-i Kevekse	Hâne 1 rub‘
Yekûn	Hâne 35.5, 1 rub‘

Nâhiye-i mezbûrun şerhî bâlâda muharrer mahallâtın şerhî gibi olub beher hâneye on dörder guruş yüz on bir akçeden dört yüz yirmi altı guruş on pâreye balığ olmuştur. Fî gurre M sene 52

[s.65]

Nâhiye-i Dönekse Tabi‘-i Tokat

Karye-i Ohtab	Hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Üçgöl	Hâne 1
Karye-i Gireni	Hâne 1 rub‘
Karye-i Kemkez	Hâne 1
Karye-i İze	Hâne 1
Karye-i Esdiğin	Hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Tazular	Hâne 1 sümün
Karye-i İfede	Hâne 3 rub‘
Karye-i Yenice	Hâne 1 sümün
Yekûn	Hâne 6.5, 1 rub‘

İş bu altı hânenin beherine on üçer guruş elli üçer akçeden doksan dört guruş elli sekiz pâre isâbet etmiştir. Fî gurre M sene 52

[s.66]

Nâhiye-i Yıldız Tabi'-i Tokat

Karye-i Yakub	Hâne buçuk
Karye-i Beduhtun	Hâne 3
Karye-i Şeyh Çoban	Hâne 1 rub‘
Karye-i Nefs-i Yıldız	Hâne 1
Karye-i Çiftlik ma‘â Karkın	Hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Yusufoglanı	Hâne 2
Karye-i Geçdin Hacı	Hâne buçuk
Karye-i Sarıyar	Hâne 1
Karye-i Hergele	Hâne 1
Karye-i Yakuboğlanı	Hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Aslandoğmuş	Hâne 1.5
Karye-i Killik ma‘â Köpek	Hâne 1 rub‘
Yekûn	Hâne 13.5

Nâhiye-i mezbûrun şerhî bâlâda muharrer mahallâtın şerhî gibi olub beher hâneye on ikişer guruş doksan akçeden yekûn yüz yetmiş iki guruş beş pâredir. Fî gurre M sene 52.

[s.66/1]

[Medîne-i] Tokat'da Debâğhâne-i Atik mahallesi sâkinlerinden iken bundan Dersa'âdet'de akdem fevt olan Hacı Ali bin Mehmed nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Hadice bint-i Mehmed ile li-ebeveyn er karındaşı Hamza ile ve kız karındaşı Esma'ya münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurre fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Zi'lhiceti's-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezbûre 1 bâb	500 guruş
Çaput yasdık 3	25 guruş
Müsta'mel kilim 1	15 guruş
Çuka cübbe 1	30 guruş
Köhne çuka şalvar	15 guruş

Köhne maşlah 1	20 guruş
Acem şalı 1	30 guruş
Duhan çibıkları ve takımları 4	35 guruş
Nargile ma'a ser? 1	15 guruş
Kahve takımı	25 guruş
Sagîr cam fanus 1	5 guruş
Bir çift tabanca	70 guruş
El leğeni ve ibrik	40 guruş
Yumurta tavası	10 guruş
Kazgan 1 ve tas 3 ve fi'l-nâr 1	30 guruş
Katır çakı	5 guruş
Yan minderi 1	30 guruş
Kara sığır inek 1 ve yaşar dana 1	120 guruş
Kara sığır öküzü 1 çift ve inek 1	300 guruş
Yekûn	1320 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	33 guruş
Masârif-i müteferrika	11 guruş
Mihr-i mü'eccele li'z-zevcetü'l-mezbûre	250 guruş
Yekûn	294 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	1026 guruş
Hisse-i zevce	256 guruş, 60 meblağ
Hisse-i uht	256 guruş, 60 meblağ
Hisse-i ahi	513 guruş

[s.66/2]

Medîne-i Tokat'da Seyfeddin mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Değirmenci Aleksan veled-i Agob nâm hâlikin verâseti zevce-i metrûkesi Sulbuke bint-i Agob ile sulbî sagîr oğlu Hacek'e münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyeye tevzî' ve taksîm olunan hâlik-i mersûmun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurre fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Zi'lhiceti's-şerîfe li-sene ihdâ hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Çit yüzlü sagîr döşek 2	50 guruş
Çit yüzlü yorgan ve mitil	60 guruş
Def'a çit yüzlü yorgan 5	40 guruş

Çit yasdık 5	30 guruş
Müsta‘mel kilim 2	100 guruş
Çuval 1 çift	20 guruş
Giyim esvâbı	30 guruş
Değirmen takımı	10 guruş
Evânî-i nühâsiyye 24 kıyye	300 guruş
Yekûn	640 guruş

Minhâ‘l-ihracât	
Hâlik-i mersûmun lâşesine masraf	100 guruş
Resm-i kısmet	16 guruş
Masârif-i müteferrika	5 guruş
Yekûn	121 guruş

Sahhü‘l-bâkî li‘t-taksîm beyne‘l-verese	519 guruş
Hisse-i zevce	64 guruş, 105 meblağ
Hisse-i ibn	454 guruş, 15 meblağ

[s.67/1]

Medîne-i Tokat‘da Gaybi mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Emine bint-i Mustafa nâm müteveffânın zâhirde vâris-i ma‘rûf ve ma‘rûfesi olmayub terekesi cânib-i Beytü‘l-mâle âid ve râci‘ olmağla hâlâ medîne-i mezbûre voyvodası olub vâki‘ olan Beytü‘l-mâl-i âimme ve hâssa kabzına me‘mûr Dergâh-ı Âlî kapûcubaşlarından atûfetlû Hüseyin Beyefendi tarafından emîn-i Beytü‘l-mâl nasb ve ta‘yîn olunan Süleyman Kavas talebi ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve terkîm olunan müteveffîye-yi merbûrenin terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi‘l-yevmi‘l-hâmis işrîn min şehri Zi‘lhicce‘ş-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi‘eteyn ve elf.

Köhne döşek 1 ve mitil 1, çaput hırdvât	40 guruş
Hınta 3 rub‘la	30 guruş
Köhne kilim 1	20 guruş
Bez parçaları ve mücessem	5 guruş
Köhne bürük 1	5 guruş
Penbe ipliği ber-vechi tahmini	20 guruş
Evânî-i nühâsiyye 7 parça	60 guruş
Çamaşur kazganı 1	100 guruş

Nakd-i mevcûd	20 guruş
Yekûn	300 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet ve masârif-i müteferrika	10 guruş
Emîn-i Beytû'l-mâl ve Hâkim Efendi çukâdârına hizmet-i ihsariyye	17 guruş
Yekûn	27 guruş

Sahhü'l-bâkî	273 guruş Der-yed-i emîn-i mûmâ-ileyh
---------------------	---------------------------------------

Müteveffiyeye-i mezbûrenin Aybasa kazasında Ak Fatma karyesi sükkanından li-ebeveyn er karındaşı Mehmed'in oğulları Mustafa ve Ali ve Mehmed nâmûn kimesneler tarafından bâ- i'lâm-ı şer'iyeye karındaşları merkûm Mustafa zuhûr ve verâsetlerini kendine asâleten karındaşına vekâleten emîn-i Beytû'l-mâl muvâcihesinde el-Hac Ali Efendi bin Mustafa ve es-Seyyid Molla Ali bin Mustafa nâmân kimesneler şahâdetleriyle ba'de'l-isbât mûcibince tereke-i müteveffiyeye-i mezbûreden emîn-i Beytû'l-mâlın keff-i yedine tenbih-i şer' birle vâris-i mezbûr Mustafa'ya teslim olunan bâlâda muharrer terekenin yekûnî defteridir. Fî gurre M sene 51

Emîn-i mûmâ-ileyhin yedinde olan ber-vech-i bâlâ tereke

273 guruş

029 guruş resm-i Betû'l-mâl minhâ

244 guruş

Hisse-i merkûm Mustafa	81 guruş, 40 meblağ
Hisse-i merkûm Ali	81 guruş, 40 meblağ
Hisse-i merkûm Mehmed	81 guruş, 40 meblağ

[s.67/2]

Medîne-i Tokat'da Hoca Ahmed mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Kivork veled-i Karabet nâm hâlikin verâseti sulbî sagîr oğulları Anas

ve Artin ve sulbî sagîre kızı Bakute'ye münhâsıra olduğı şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan hâlik-i mersûmun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hamîs min şehri Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve erba'in ve mi'eteyn ve elf.

Köhne döşek 2 ve minder 1	50 guruş
Def'a köhne minder 1	10 guruş
Köhne yorgan 2	50 guruş
Köhne yasdık 2	20 guruş
Köhne kilim 2	40 guruş
Dülger alâtı	30 guruş
Çökür tanburesi	15 guruş
Giyim esvâbı	20 guruş
Evânî-i nühâsiyye 4 kıyye	40 guruş
Hırdavât-ı menzil	25 guruş
Yekûn	300 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Hâlik-i mersûmun lâşesine masraf	25 guruş
Resm-i kısmet	7.5 guruş
Masârif-i müteferrika	2.5 guruş
Yekûn	35 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	265 guruş
Hisse-i bint	53 guruş
Hisse-i ibn	106 guruş
Hisse-i ibn	106 guruş

[s.68/1]

Devletlû Halil Paşa'nın ibkâ emri kaydı

Düstûr-ı mükerrerem ve mu'azzam müşîr-i mufahham ve muhterem nizâmü'l-â'lem müdebbirü umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmi'l-enâm bi'r-reyi's-sâ'ib mümehhidü bünyâni'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyîdü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bî-sunûfi avâtıfı'l-meliki'l-âlâ hâlâ ber-vech-i muhâssıllık Sivas ve

Diyarbakir ve Rakka eyâletleri vâlisi ve Ma'âden-i Hümâyûn emini sadr-ı sâbık vezirim Mehmed Paşa edâmâ'llahu te'âlâ iclâlehu tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki sen vüzerâ-yı izâmımın yarar ve nâmdârı ve vükelâ-yı fihâmımın umûr-dîde ve kâr-güzâr ve şecâ'at -şi'ârı olub her vecihle sezâvâr inâyet ve şâyeste-i âtufet oldığın ecilden Çorum ve Divriği ve Muş sancâkları ve Ma'âden-i Hümâyûnlar emâneti ilhâkıyla eyâlet-i merkûmûn bundan akdem sana tevcîh olunarak üzerinde olmağla hakkında mezîd inâyet-i aliyye-i şâhâne ve mezîd ref'et-i seniyye-i padişâhânem zuhûra getirülüb işbu bin iki yüz elli bir senesi Şevvâli'l-mükeremin beşinci gününde avâtıf-ı aliye-i mülûkâne ve avârif-i behiyye tâcdârânemden şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem mûcibince elviyye-i mezkûrûn ve Ma'âden-i Hümâyûnlar emâneti ilhâkıyla eyâlât-ı merkûmûn yine sana ibkâ ve mukarrer kılınmağla kemâ-kân mutasarrıf olmak emrim olmuştur buyurdum ki hatt-ı hümâyûn-ı inâyet-i makrûnımla sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mûcibiyle Çorum ve Divriği ve Muş sancâkları ve Ma'âden-i Hümâyûnlar emâneti ilhâkıyla zikr olunan ber-vech-i muhâssıllık Sivas ve Diyarbakir ve Rakka eyâletlerine kemâ-kân sen mutasarrıf olub zabt ve rabt-ı memleket ve himâyet ve siyânet-i ra'ıyyet bâbında ve def'a ve def'a ta'addiyât ve mezâlimde ve mâl mukayedlerini vakt ve zamanyıla te'diyesinde ve sâ'ir fermânım olan hüdemât-ı âliyyemin edâ ve temşiyet ve tekmîlinde bezl iktidâr ve sâ'y bişomâr eyleyüb min ba'd fukarâ-yı ra'ıyyet ve sukkân-ı vilâyet ve kıtât-ı memleket bir vecihle zulüm ve ve te'addi ve tecâvüzden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb üzere olasız şöyle bilesiz âlâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hamîs min Şevvâli'l-mükerem li-sene ihdâ ve erba'in ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahruse

[s.68/2]

Ve mûcibince buyurıldısı kaydı

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Dergâh-ı Âlî kapûcibâşlarından Tokad voyvodası izzetlû bey dâme mecduhu ve şeri'at-şî'âr nâ'ibi efendi zîde fazluhum vücûh-ı memleket ve iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki iki yüz elli bir senesi Şevvâl-i şerîfin beşinci günü vukû' bulan tevcihât-ı hümâyûnda avârif-ı aliyye-i mülûkâne ve avâtıf-ı behiye-i hüsrev-ânedan Ma'âden-i Hümâyûn emâneti inzimâmıyla uhdemizde olan Sivas ve Rakka ve Diyarbekir eyâletleri ve Muş ve Amasya ve Çorum ve Divriği sancâkları kemâ-kân ibkâ ve takrîr buyurulmuş ve ol bâbda şeref-yâfte-i sûdur olan fermân-ı celilü's-şân bir kıt'a sûreti re'y-i dîrîn üzere li-ecli'l-i'lân tarafınıza gönderilmiş olmağla ol-vecihle i'lâm ve işâ'ıyye mübâderet ve du'â-yı devâm-ı ömr ve şevket cenâb-ı zillullahiye muvâzebet eyleyesiz deyü. Fî 20 Za sene 251

[s.68/3]

Emine Hatun'un defteri kaydı

Medîne-i Tokat'da Sovûkpınâr mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Emine bint-i Abdullah nâm müteveffiyenin verâseti zevc-i metrûku es-Seyyid Mehmed bin Mehmed ile sadrî sagîr oğlu Ahmed ve sadrîyye-i sagîre kızı Şerîfe ve anası Fatma bint-i Abdullah'a münhasıra olub kable'l-kısme mezbûr sadrî sagîr oğlu Ahmed dahi fevt olub verâseti babası Mehmed bin Mehmed ile ceddese mezbûre Fâtma'ya münhâsıra oldığı şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' ve tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-münâsahati's-şer'ıyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffiyân-ı mezbûrânın terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Cemâziye'l-evvel li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Sansar kürkü 1	200 guruş
Sevâni entâri 1	140 guruş
Köhne ısılimiyye 1	35 guruş
İncülü küpe 1 çift	60 guruş
Dimî döşek ve beyaz döşek 1	80 guruş

[s.69]

Çiçekli yüzlü yorgan 1 ve çit yorgan	50 guruş
Çit yüzlü yasdık 2 ve dimî yasdık 1	30 guruş
Müsta'mel kilim 1	50 guruş
Köhne entâri 1	15 guruş
Def'a kilim 1	40 guruş
Harîr Bürûk 1	25 guruş
Sâlta 1	20 guruş
Köhne içlik ve libâde 1	10 guruş
Şalvar ve ayak donu	30 guruş
Dülbend çevre 10	8 guruş
Hamam takımı ve boğca	20 guruş
Şal kuşak 1	25 guruş
Gömleklik	7 guruş
Mücessem değirmi 2	2 guruş
Yağlık ve peşkir ve uçkur	7 guruş
Çaput hırdavât	2 guruş
Baş altını rubî'ye 28 ve adliye 2 ve nisfiye 1	104 guruş
Kuş tüyü pûbla	5 guruş
Köhne çizme ve pabuç	7 guruş
İblik 1.5 kıyye	20 guruş
Tahta sandık 1	15 guruş
Mihr-i der zimmet-i zevc-i mezbûr	400 guruş
Yekûn	1411 [1410] guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kismet	35 guruş
Masârif	12 guruş
Yekûn	47 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	1364 guruş
Hisse-i zevc bi'l-münâsahati's-şer'iyye	783 guruş, 4 meblağ
Hisse-i ümm bi'l-münâsahati's-şer'iyye	315 guruş, 88 meblağ
Hisse-i bint	265 guruş, 26 meblağ

[s.69/1]

Medîne-i Tokat'da Beybağı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Azadoğlu Osman bin Halil nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Emine

bint-i Mehmed ile sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sulbîyye-i sagîre kızları Şerîfe ve Zahide'ye münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' ve tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'îyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Zi'lhicce'ti'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezbûre ve hadîka-ı muttasıla 1 bâb	800 guruş
... ²⁸ bârgir re's 2	240 guruş
Sagîr merkeb	80 guruş
Kara sığır inek 1	100 guruş
Sagîr yan minder 1	20 guruş
Beyaz döşek 1 ve yorgan 2 ve yasdık 1	100 guruş
Çamaşur leğeni 1	120 guruş
Evânî-i nühâsiyye 10 kıyye	100 guruş
Mezrû' hinta 6 rubla'	60 guruş
Der zimmet-i Geyraslı Akkaşoğlu Memiş	80 guruş
Der zimmet-i Boz Ömer an karye-i mezbûr	50 guruş
Der zimmet-i Ağzıkara an karye-i Çadük	100 guruş
Der zimmet-i Eminoğlu Mustafa	90 guruş
Giyim esvâbı	50 guruş
Hırdavât-ı menzil	20 guruş
Yekûn	2010 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Muteveffâ-yı mezbûrûn techîz ve tekfîn masârifi	82 guruş
Resm-i kısmet	50 guruş
Masârif-i müteferrika	17 guruş
Yekûn	149 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	1861 guruş
Hisse-i zevce	232 guruş, 75 meblağ
Hisse-i bint-i	407 guruş, 11 meblağ
Hisse-i bint-i	407 guruş, 11 meblağ
Hisse-i ibn	814 guruş, 22 meblağ

[s.70/1]

Fatma'nın terekesinin defteri kaydı

²⁸ Bir kelime okunamadı.

Medîne-i Tokat'da Cedîd mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Fatma bint-i Mehmed nâm müteveffiyenin verâseti zevc-i Mehmed bin Osman ile li-ebeveyn er karındaşının kızları Munise ve Fatma ve Naime benât-ı Ahmed ve li-ebeveyn kız karındaşı oğlu Şerîf Mehmed ve kızı Hâfize'ye ve diğêr li-ebeveyn kız karındaşının oğlu Şeyh Mehmed ve kızları Latife ve Rukiye'ye ve husûsan bi's-sülûs Dervîş Mehmed bin Şerîf Ağa'ya münhasıra olduğı şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verese-i mezbûrun iltimâsları ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffiyeye-i mezbûrenin terekesinin defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâlis işrîn min şehri Zi'lhicce'ti'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezbûre 1 bâb	2000 guruş
Tacirler derûnında dükkân 1 bâb	600 guruş
Attârân derûnında def'a dükkân 1 bâb	400 guruş
Def'a manâv dükkânı der sûk-ı Sulu sokak 1 bâb	600 guruş
Döşek 4 ve yorgan 5, çarşab 2	400 guruş
Basma yüzlü yasdık 10	200 guruş
Yan minder 2, ma'a çit mak'ad 2	150 guruş
Köhne kilim 3 ve seccâde 1	70 guruş
Mirât 1	30 guruş
Köhne pûbla 2 ve minder 1	10 guruş
Havan ve el	10 guruş
Kahve takımı	100 guruş
Makrâs 1 ve etmek bıcağı 3	15 guruş
Beyaz tabak 2 ve billûr bardak 20, gülabdan 1	10 guruş
Su tası 1	5 guruş
Mest ve pâbûç çift 1	8 guruş
Boğça derûnında köhne çitari entârı ve içlik ve fûta	50 guruş
Köhne şâlı cübbe 1 ve bez fûtaları	10 guruş
Sağır sandık derûnında yemeni me'a, peşkir ve harîr	60 guruş
Yüzük 3, me'a rubi'ye 3 ufak pâzen 2	20 guruş
Köhne seccâde derûnında kutu ve hırdavât	30 guruş
Bez seccâde 1	8 guruş
Köhne don 7 ve içlik 1 ve şâlı cübbe 1, sofrâ bezi 1	60 guruş
Sandık derûnunda gömlek ve don ve yasdık yüzü parçası 10	100 guruş
Pâbûç çift 2, mest çift 1, çedik çift 1	20 guruş
Müsta'mel yemeni 8, ma'â sağır bohça ve bir miktar gezi	40 guruş

Sepet sandık 1	5 guruş
Sevi sandık 1	80 guruş
Tobra derûnunda ketân ipliği	10 guruş
Çiçekli şalvar	10 guruş
Şam gezisi entari 1	40 guruş
Sansar kürkü 1	100 guruş
Hilâli gömlek 80	200 guruş
Ketân gömleklük	45 guruş
Ketân bürük 1	20 guruş
Bez parçaları	25 guruş
Havlu 2, bohça 2	30 guruş
Münakkaş peşkir 8 ve dolama peşkiri 1	100 guruş
Münakkaş uçkur 1, gömleklük 1 ve bir miktar asdar	50 guruş
Tahta sandık 1	10 guruş
Köhne fener 1	5 guruş
Yemek kaşığı 25	5 guruş
Sagîr ve kebîr şam'dan 2	15 guruş
Leğen ve ibrik	40 guruş
Nühâs mankal 1	25 guruş
Kebîr çamaşur kazganı	150 guruş
Nühâs 27 kıyye	350 guruş
Kebîr nühâs sini 1	250 guruş
Nakdi mevcûd	325 guruş
Hırdavât	129 guruş
Der zimmet-i Derzi efendinin vâlidisi	180 guruş
Der zimmet-i Hâfize Hâtun	200 guruş
Der zimmet-i Câhide Hâtun	608 guruş
Der zimmet-i Tâhir Ağa	350 guruş
Der zimmet-i Sarrâç İbrahim Ağa	500 guruş
Der zimmet-i def'a Tâhir Ağa	203 guruş
Der zimmet-i Mü'ezzin zâde Hasan Ağa	200 guruş
Der zimmet-i Taşhân kızı	500 guruş
Der zimmet-i Mutyâb kalâlı Hüseyin	100 guruş
Der zimmet-i Delü Mehmed oğlu Ahmed	100 guruş
Der zimmet-i Şehzâde Turuk Osman Ağa	40 guruş
Der zimmet-i Ali Paşa Hamâmı Şerîfe Hâtun	150 guruş
Der zimmet-i Terzi Emin Ağa	290 guruş
Der zimmet-i Saliha Hâtun	35 guruş
Der zimmet-i Paşa Bey	100 guruş
Der zimmet-i Zelihâ Hâtun	25 guruş
Der zimmet-i Fatma Hâtun	50 guruş
Der zimmet-i Mustafa Bey	250 guruş
Der zimmet-i Hulvâr karyesi ahâlileri	50 guruş
Der zimmet-i Fazlı Çınaroğlu	25 guruş
Der zimmet-i Âbide Hâtun	250 guruş
Der zimmet-i Nefise Hâtun	100 guruş

Der zimmet-i Hâfız Osman	25 guruş
Der zimmet-i Yeğen Fatma Hâtun	100 guruş
Der zimmet-i Kara Hasan Oğlu Ahmed Ağa	50 guruş
Der zimmet-i Difye Ağası zâde Feyzullah	300 guruş
Der zimmet-i Dülger Nazır	60 guruş
Der zimmet-i Ayşe Hâtun	35 guruş
Der zimmet-i Mankıroğlu	100 guruş
Der zimmet-i Hâfize Hâtun	110 guruş
Der zimmet-i Abâcı Ohannes zimmî	200 guruş
Der zimmet-i Omca Kethudâsı Hacı Mehmed ve Şerîf Mehmed	400 guruş
Der zimmet-i Kirkoros Ağası zâde Şerîf Ağa	500 guruş
Der zimmet-i def'a Sarrâç İbrahim	400 guruş
Der zimmet-i Bozdunoğlu Ohan	150 guruş
Der zimmet-i Kuzbağlı İbrahim Ağa	600 guruş
Der zimmet-i Vonkazoğlu Zimmî	1700 guruş
Der zimmet-i Hulvârlı Cıbir Hasan	100 guruş
Der zimmet-i Hulvârlı Tobraoğlu	150 guruş
Mihr-i der zimmeti zevc-i mezbûr	50 guruş
Yekûn	86261 [16261] guruş

[s.71]

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	406 guruş
Masârif-i müteferrika	135 guruş
Müteveffiye-yi mezbûre hâl-i hayatında merkûm Derviş Mehmed vasiyet etmiş olduğu sülus emvâl bâ-kararı veresi'l-kibâr	5240 guruş
Yekûn	5781 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	10480 guruş
Hisse-i zevc	5240 guruş
Hisse-i bintü'l-ahi'l-bint	952 guruş, 87 meblağ
Hisse-i Fatma bintü'l-ahi	952 guruş, 87 meblağ
Hisse-i Naime bintü'l-ahi	952 guruş, 87 meblağ
Hisse-i Nefise bintü'l-uht	357 guruş, 32 meblağ
Hisse-i Rukiye bintü'l-uht	357 guruş, 32 meblağ
Hisse-i bintü'l-uht Hâfize	317 guruş, 69 meblağ
Hisse-i ibnü'l-uht Şerîf Ağa	635 guruş, 18 meblağ
Hisse-i ibnü'l-uht Şeyh Mehmed Efendi	714 guruş, 65 meblağ
	Meblağü'l-bâkî 3

[s.71/1]

Ömer Efendi'nin defteri kaydı

Tokat'da Cedîd mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ömer Efendi bin Abdullah nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Raziyye bint-i Mustafa ile sulbîyye-i kebîre kızı Ayşe ve sulbî kebîr oğlu Mehmed'e münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' ve tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyeye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâlis işrîn min şehri Zi'lhiccetî's-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezbûre 1 bâb	2500 guruş
Bağ der mevzi'-i Kâbili Çayırı 1 kıt'a	200 guruş
Dîmi ve beyaz döşek 2	60 guruş
Yorgan 3, publa 2	120 guruş
Yan minder 2, köşe 2, kadife yasdık 1, makad 5, kilim 2, sagır minder 2	350 guruş
Sagır ve kebîr şam'dan 4	50 guruş
Billur su bardağı 3	8 guruş
Köhne çibık ma'â takımı 3	30 guruş
Köhne takım	20 guruş
Nühâs 30 kıyye	350 guruş
El leğeni ve ibrik	25 guruş
Cam fânûs	10 guruş
Hırdavât-ı menzil	64 guruş
Yekûn	5747 guruş [3907]

Minhâ'l-ihracât	
Techîz ve tekfînün masârifi	260 guruş
Resm-i kısmet	143 guruş
Masârif-i müteferrika	48 guruş
Mihr-i mü'eccele li'z-zevcetü'l-mezbûre	50 guruş
Yekûn	501 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	5246 guruş
Hisse-i zevce	655 guruş, 90 meblağ
Hisse-i bint	1530 guruş, 10 meblağ
Hisse-i ibn	3060 guruş, 20 meblağ

Medîne-i Tokat'da Yaş Meydan mahallesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem hâlike olan Sulbuke bint-i Ohan nâm hâlikenin verâseti zevc-i metrûku Simon veled-i Serkiz ile sadrî kebîr oğlu Karabet ve sadrîyye-i kebîre kızları Maryem ve Ahsebert ve Anna'ya münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümayân oldıktan sonra verese-i mersûmun tâlebi ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan hâlike-i mersûmenin terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Hurrîre fî'l-yevmi'l-hadî aşer şehri-i Rebi'ü'l-ahîr li-sene ihdâ ve hamsîn mi'eteyn ve elf.

Bağ der mevzi'-i Zillioğlu depesi 1 kıt'a	250 guruş
Köhne döşek ve yorgan ve yasdık	50 guruş
Beyaz bürük	8 guruş
Giyim esvâbı	30 guruş
Hamam takımı	20 guruş
Kıvırtma gömlek ve câr	15 guruş
Evânî-i nühâsiyye 15 kıyye	180 guruş
Hırdavât-ı menzil	10 guruş
Yekûn	563 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Hâlike-i mersûmenin lâşesine masraf	63 guruş
Resm-i kısmet	14 guruş
Masârif-i müteferrika	4 guruş
Yekûn	81 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	482 guruş
Hisse-i zevc	120 guruş, 60 meblağ
Hisse-i bint	72 guruş, 36 meblağ
Hisse-i bint	72 guruş, 36 meblağ
Hisse-i bint	72 guruş, 36 meblağ
Hisse-i ibn	144 guruş, 72 meblağ

[s.72/1]

İzzet me'ab [] şeri'at nisâb [] mevlânâ [] Şîrvânî zâde Abdullah Şakir Efendi kâmyâb ba'de't-tehiyyetü'l vâfiye inhâ olunur ki ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğu Tokat kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'iyyesi işbu sene isnâ ve

hamsîn ve mi'eteyn ve elf Muharremi'l-harâm guresinden tarafımızdan cenâbınıza kemâ-kân ibkâ ve takrîr olunmuşdır. Gerekdir ki kazâ-i merkûmı gurre-i mezbûreden bi'n-niyâbe zabt idüb beyne'l-âhâli icrâ-i ahkâm-ı şer'î âlîde sa'y-ı cemîl ve vâkı'a olan muhalledât-ı mevtâ-yı askeriyyeyi tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'îyye tevzî' ve taksîm ve hisse-i eytâmi kemâl muhâfaza ve sıyânet iderek şerî'ât-ı Ahmediyye'den serimû inhirâfa cevâz göstermeyesün ve's-selâm.

El-fakîr Mustafa zâde Mîr Mehmed Tahir el-kâdı-asker-i Rumeli sâbıkâ

[s.72/2]

Tokat'da Debbâğhâne-i Atîk mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Mustafa bin Osman nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Ayşe bint-i Halil ile sulbî kebîr oğlu Ahmed ve sagîr oğlu Mustafa ve sulbîyye-i kebîre kızları Abide ve Rukiye ve sagîre kızları Şerîfe ve Hanife'ye münhasıra oldığı şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' ve tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'îyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurre fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehri Zi'lhicceti's-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezbûre 1 bâb	1500 guruş
Köhne yüzlü yasdık 9	100 guruş
Yan minder 2 ve köşe 2	100 guruş
Harâb bağ 1 kıt'a doğancı	40 guruş
Köhne halı 1 ve kilim 1	50 guruş
Türlüce 1	35 kuruş
Köhne şilte döşek 2	20 guruş
Köhne sandık 1	10 guruş
Köhne kilim 1	5 guruş
Servi sandık 1 ve tahta sandık 1	5 guruş
Nühâs sini 1	35 guruş
Kebîr şam'dan 1 ve sagîr 1	20 guruş
Leğen 1 ve ibrik 1	20 guruş

Nühâs mankal 1	20 guruş
Köhne buçak ve hancer ve fener	5 guruş
Cezve ve ibrik ve fincan 2 ve zarf 7 ve tepsi7	25 guruş
Çuval çit 2 ve çuval 1	10 guruş
Köhne piştov 1	5 guruş
Evânî-i nühâsiyye 49 kıyye	490 guruş
Hırdavât-ı menzil	10 guruş
Yekûn	2505 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	62 guruş
Masârif-i müteferrika	20 guruş
Yekûn	82 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	2468 guruş
Hisse-i zevce	308 guruş, 60 meblağ
Hisse-i ibn	539 guruş, 105 meblağ
Hisse-i ibn	539 guruş, 105 meblağ
Hisse-i bint	269 guruş, 112 meblağ
Hisse-i bint	269 guruş, 112 meblağ
Hisse-i bint	269 guruş, 112 meblağ
Hisse-i bint	269 guruş, 112 meblağ

[s.72/3]

Es- Seyyid Mehmed Bey'in defteri kaydı

Medîne-i Tokat'da Hoca Ahmed mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Mehmed bin Ahmed nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Şerîfe bint-i Ali ile sulbî sagîr oğlu Mehmed ve kebîr oğlu Mustafa'ya münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' ve tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Rebi'ü'l-evvel li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezbûre 1bâb	600 guruş
Çit yüzlü köhne döşek 1 ve yorgan 1 ve yasdık 1	50 guruş
Köhne kilim 1 ve müsta'mel 1	100 guruş
Köhne halı 1	5 guruş

Evânî-i nühâsiyye 12 kıyye	150 guruş
Hırdavât-ı menzil	25 guruş
Yekûn	930

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	23 guruş
Masârif-i müteferrika	7 guruş
Yekûn	30 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	900 guruş
Hisse-i zevce	112 guruş, 60 meblağ
Hisse-i ibn	393 guruş, 90 meblağ
Hisse-i ibn	393 guruş, 90 meblağ

[s.73/1]

Tokat'da Sovûkpınâr-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Na'lbând Süleyman bin Hızır nâm müteveffânın verâseti zevceteyn-i metrûketeyn Elif bint-i Hüseyin ve Şerîfe bint-i İbrahim ile sulbî kebîr oğlu Hasan ve sagîr oğlu Ali ve Hasan ve Ömer ve kebîr kızları Zahide ve Emine'ye münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' ve tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Zi'lhicci'ti's-şerife li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezbûre 1 bâb	1000 guruş
Def'a menzil der mahalle-i Horuş	1000 guruş
Harâb bağ der mevzi'-i Derbend 1 kıt'a	60 guruş
Def'a boz bağı der mevzi'-i Çay 1 kıt'a	20 guruş
Müstâ'mel dimi ve çit yüzlü döşek 2	70 guruş
Müstâ'mel dimi ve çit yüzlü yorgan 3 ve mitil 1	90 guruş
Müstâ'mel sagırce dimi yüzlü yasdık 7	50 guruş
Müstâ'mel köhne kilim 7	150 guruş
Köhne ve İngiliz şalı kuşak 2	40 guruş
Müstâ'mel çuka şalvar ve mintan 1 ve entari 1	60 guruş
Köhne şalvar 1 ve mintan	10.5 guruş
Aba 1 ve yağmurluk 1	30 guruş
Köhne fes 1	10 guruş

Kıvırtma cedîd gömlek 10	124 guruş
Hâvân 1 ma'â el 1	10 guruş
Sarı zarf ve Kütahya fincan ve tebsi ve cezve 8 ve..... ²⁹	25 guruş
Orta 2 ve sagîr 1 şam'dan	20 guruş
Gama 1	10 guruş
Köhne çuval çift 2	22 guruş
Kara sagîr ineği 3 ve dana 1	250 guruş
Bârgîr ma'â takım	200 guruş
Hınta keyl 2	350 guruş
Sa'ir keyl 2	150 guruş
Mezru' olan hınta iki katı keyl 4	700 guruş
Kovan 10	150 guruş
Leğen ve ibrik ve saç 1	40 guruş
Evânî-i nühâsiyye 64 kıyye	768 guruş
Hırdavât-ı menzil ber-vech-i tahmin	70 guruş
Na'l batmân 1	20 guruş
Na'lbând dükkân takımı	50 guruş
Firedökse karyesinde vâki' harâb menzil ve harman yeri kıymetleri	70 guruş
Sarı gerdanlık kabaresi 15 atik adliye 14 altunu ve Mahmudiyye nısfı	280 guruş
Yirmilik altunu 38	760 guruş
Cedîd adliye altunu 3	45.5 guruş
Atik adliye rubi'yesi 28	112 guruş
Cedîd adliye rubi'yesi 60	225 guruş
Def'a ufak altunu 23	50.5 guruş
Fındık rubi'yesi 10	85 guruş
Mahmudiye nısfı 1	25 guruş
İslambol nısfı 1	12.5 guruş
Beyaz akçe	60 guruş
Der zimmet-i Süleyman Efendi bâ-temessük	100 guruş
Der zimmet-i Delü Manav Salih bâ-temessük	250 guruş
Der zimmet-i Eskici Osman bâ-temessük	100 guruş
Der zimmet-i Mankıroğlu Mustafa bâ-temessük	50 guruş
Der zimmet-i Kemerli Sagîrcioğlu bâ-temessük	400 guruş
Der zimmet-i Kahyaoğlu Mehmed an karye-i Dimorta bâ-temessük	100 guruş
Der zimmet-i Dudakoğlu Hasan bâ-temessük	100 guruş
Der zimmet-i Korluoğlu Kula an karye-i Firedökse bâ-temessük	100 guruş
Der zimmet-i Hekimoğlu Mustafa an karye-i mezbûr bâ-temessük	150 guruş
Der zimmet-i Mü'ezzinoğlu Mehmed an karye-i mezbûr bâ-temessük	300 guruş
Der zimmet-i Mü'ezzinoğlu Ömer an karye-i mezbûr bâ-temessük	170 guruş
Der zimmet-i Kel Hasan an karye-i mezbûr bâ-temessük	50 guruş
Der zimmet-i Vilviloğlu an karye-i mezbûr bâ-temessük	50 guruş
Der zimmet-i Bektaşoğlu an karye-i mezbûr bâ-temessük	80 guruş
Der zimmet-i Ali Beşeoğlu Ahmed an karye-i Firedökse	70 guruş
Der zimmet-i Ali Beşeoğlu Mustafa an karye-i mezbûr bâ-temessük	100 guruş
Der zimmet-i Turbancioğlu Ömer an karye-i mezbûr bâ-temessük	200 guruş

²⁹ üç kelime okunamadı

Der zimmet-i İbooğlu Osman an karye-i mezbûr bâ-temessük	90 guruş
Der zimmet-i Tazıcıoğlu Osman an karye-i mezbûr bâ-temessük	70 guruş
Der zimmet-i Boyacı Culhaoğlu Karabet bâ-temessük	110 guruş
Der zimmet-i Kemaloğlu Artin bâ-temessük	300 guruş
Der zimmet-i Boyacı Karabet bâ-temessük	300 guruş
Der zimmet-i Mısırlı Ohannes bâ-temessük	50 guruş
Der zimmet-i Boyacı Mirmirikoğlu Abraham bâ-temessük	450 guruş
Der zimmet-i Boyacı Kivarik bâ-temessük	100 guruş
Der zimmet-i Boyacı Karabet ve Kesbar bâ-temessük	500 guruş
Der zimmet-i Çukdanoğlu Kirkor bâ-temessük	50 guruş
Müteveffâ-yı mezbûrın bâ-defter-i müfredatı zimem-i nâsda olan olacağı	125 guruş
Yekûn	11800 [11790] guruş

[s.74]

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffâ-yı mezbûrın techîz ve tekfinine ber-mûcib-i vasiyet masraf	300 guruş
Resm-i kısmet	295 guruş
Masârif-i müteferrika	98 guruş
Yekûn	693 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	11107 guruş
Hisse-i zevce	694 guruş, 22 meblağ
Hisse-i zevce	694 guruş, 22 meblağ
Hisse-i bint	809 guruş, 106 meblağ
Hisse-i bint	809 guruş, 106 meblağ
Hisse-i ibn	1619 guruş, 92 meblağ
Hisse-i ibn	1619 guruş, 92 meblağ
Hisse-i ibn	1619 guruş, 92 meblağ
Hisse-i ibn	1619 guruş, 92 meblağ
Hisse-i ibn	1619 guruş, 92 meblağ

[s.74/1]

Amasya'dan Sivas'a varınca esnâ-yi râhda olan kazâların kuzât ve nüvvâb-ı faziletlü efendiler hazerâtı ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân voyvodagân ve a'yâ-ı sa'âdetlü ağalar inhâ olunur ki Amasya sancağından müretteb bir tâbûr Asâkir-i Redf-i Mansûre'nin Sivas'a uğramaları irâde-i hazret-i veliyyü'n-ni'am iktizâsından bulunmuş ve ol-vecihle i'zâm kılınmış olduğundan asâkir-i merkûmeyi dâhil oldukları kazânında birer gece misâfir ederek iktizâ eden me'kûlâtlarını i'tâ ve ihmâl ve eskâl ve nefislerine

lâzım olan mekkâre ve arabalarını kazâdan kazâyâ i'tâ ve isrâ ve ol-vecihle bir gün evvel Sivas'a duhûllerine i'tinâ ve himmet eylemeniz bâbında işbu buyurıldı tahrîr ve mihmândârları Süleyman Ağa'ya i'tâ ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi-te'âlâ vusûlünde gerektir ki ber-mûcib buyurıldı amel ve hareket idesiz. Fî C sene 51

Mîr Mustafa Sadreddin hacegân-ı mütesellim livâ-i Amasya

[s.74/2]

Medîne-i Tokat'da Zilli Hacı mahallesi mütemekkinelerinden iken duyûmî terekesinden ezyed olduğu halde bundan akdem hâlîke olan Takuke bint-i Tomas nâm halikenin verâseti zevc-i metrûku Kirkor ile li-ebeveyn er karındaşı Karabet zimmîye münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra verâse-i mezbûrân iltimâsları ve ashâb-ı dâyin ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-guremâ tevzî' ve taksîm olunan hâlîke-i mersûmenin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr [olunur]. Hurrîre fî gurre-i Şevvâli'l-mübârek li-sene ihdâ ve hamsîn mi'eteyn ve elf.

Çit yorgan 1	56 guruş
Def'a yorgan 1	23 guruş
Def'a yorgan 1	29 guruş
Kilim 2	110 guruş
Seccâde 1	5.5 guruş
Fincan 12 ve zarf 12, sini	46 guruş
Sofra bezi ve peşkir	16 guruş
Sagîr ve kebîr şam'dân 3	23 guruş
Döşek 1	68 guruş
Sagîr minder 1 ve publa 2	18.5 guruş
Yasdık 1	16 guruş
Ma'deni tabak 2	10.5 guruş
Birûn bıçak takımı	8.5 guruş
Billur şişe 2	12 guruş
Def'a fincan 7	10 guruş
Ma'den tabak	20 guruş
Def'a fincan 6	20 guruş
Nargile me'sir	16 guruş
Çubuk takımı ve içlik	19 guruş

Çarşab ve sofrâ bezi	24.5 guruş
Def'a tabak 4	11 guruş
Kokul hariri	15 guruş
Çini tabak	18.5 guruş
Hamam takımı	27 guruş
Mirât 1	19.5 guruş
Su bardağı ve sâ'ire	26 guruş
Fildişi tarak	9.5 guruş
Harîr boğça 2	15 guruş
Çıbık ma'a takımı	60 guruş
Çekmece derûnunda ve birûn	15 guruş
İslambol harîri	18 guruş
Yeşil sandık	30 guruş
Çûka şalvar	48 guruş
Ateş tâbası 1	8.5 guruş
Nühâs tâbe ve sofrâ peşkiri 1	20 guruş
Bukâla ve cezve	8 guruş
Çûka ferâce 1	80 guruş
Çitâri entari 2	70 guruş
İçlik ve sâlta 1	30 guruş
Zene şalvarı	25 guruş
Beyaz entârî 6	40 guruş
Harîr gömlek 3	40 guruş
Beyaz kuşak 1	10 guruş
İngiliz şalı 1	50 guruş
Yazma yemeni 2 ve fes 1	50 guruş
Elmas yüzük 1	1500 guruş
Beyaz zene şalvarı	20 guruş
Eczâ düğmeleri	50 guruş
Köhne kürk	40 guruş
Sâ'at kösteği	50 guruş

[s.75]

Lahm-i ... ³⁰	350 guruş
Dükkân derûnında mevcûd eczâ	300 guruş
Der zimmet-i zevc	200 guruş
Sagîr kürk	200 guruş
Yekûn	4014.5 [4005.5] guruş

Minhâ'l-ihracât	
Hâlîke-i mersûmenin lâşesine masraf	200 guruş
Resm-i kısmet	100 guruş
Masârif-i müteferrika	33 guruş
Dellâliye ve hamâliye ve kirâ-yı dükkân ve masârif	101.5 guruş

³⁰ Bir kelime okunamadı

Yekûn	433 [434.5] guruş
-------	-------------------

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	3580 guruş
--	------------

Deyn-i müsbit 300 guruş. An guremâ 261 guruş, 59 meblağ. Bî-şâhâdeti Ohannes veled-i Abraham ve Ohan veled-i Agob			
Deyn-i müsbit-i Sayek Ağa 600. An guremâ 523 guruş, 1 meblağ. Bâ-karar ashâbı dâyn			
Deyn-i müsbit Semerci Anastas 100 guruş. An guremâ 87 guruş, 20 meblağ. Bî-şâhâdeti Balaban veled-i Asadar ve Manuk veled-i Asadar			
Deyn-i müsbit Manav Bedros 90 guruş. An guremâ 87 guruş, 54 meblağ. Gibbü't-tahlif			
Deyn-i Dökücü Ohan 80 guruş. An guremâ 69 guruş, 88 meblağ. Bâ-karar ashâb-ı dâyn			
Deyn-i Abdi Çavuş 70 guruş. An guremâ 61 guruş, 2 meblağ. Bâ-karar ashâb-ı dâyn			
Deyn-i Haffâf Mezik 107 guruş. An guremâ 93 guruş, 32 meblağ. Bâ-karar ashâb-ı dâyn			
Deyn-i Serbuke avrata ücret bahâ 60 guruş. An guremâ 52 guruş, 36 meblağ. Bâ-karar ashâb-ı dâyn			
Deyn-i müsbit ... ³¹ kürk bahâsı 200 guruş. An guremâ 174 guruş, 40 meblağ. Gibbü't-tahlif			
Deyn-i müsbit zevc-i mersûm Kirkor 2500 guruş. An guremâ 2174 guruş, 24 meblağ.			
Yekûn	Duyûn 4107 guruş	An guremâ 3577 (3586) guruş, 356 meblağ	Meblağü'l-bâki 4

[s.75/1]

Tokat'da Çay-ı zimmî mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Hüseyin nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Kezban bint-i Osman ile sulbî kebîr oğulları Mustafa ve gâ'ib-i ani'd-diyâr Abdurrahman'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verese-i mezbûrân tâlebi ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyeye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâyı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi's-sâbi' ve'l-ısrın min şehri Zi'lhicce'ti'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Mahalle-i mezbûreden menzilden hissesi	700 guruş
Sarıçılar sükûnda dükkândan hissesi	600 guruş
Dimi yüzlü döşek 1	30 guruş
Köhne çit yasdık 2	20 guruş
Köhne çit yüzlü yorgan 2	45 guruş

³¹ Bir kelime okunamadı

Köhne halı ve kilim	20 guruş
Köhne maşlah 1	10 guruş
Köhne kılıç kabza 1	8 guruş
Tüfenkden hissesi	10 guruş
Çamaşur leğeni 5.5 kıyye	70 guruş
Sagîr çamaşur kazganı 3.5 kıyye	33 guruş
Evânî-i nühâsiyye 16 kıyye	160 guruş
Şam'dan 1 ve sagîr 1	10 guruş
Sagîr cezve ve ibrik ve tepsi	5 guruş
Hırdavât-ı menzil	10 guruş
Yekûn	1731 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffâ-yı mezbûrın techîz ve tekfînine masraf	70 guruş
Resm-i kısmet	43 guruş
Masârif-i müteferrika	14 guruş
Mihr-i mü'eccele li'z-zevceti'l-mezbûre bâ-kararı'l-verese	100 guruş
Yekûn	227 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	1504 guruş
Hisse-i zevce	188 guruş
Hisse-i ibn	658 guruş
Hisse-i ibn	658 guruş

[s.76/1]

Bâ'is-i defter oldur ki

Medine-i Tokad voyvodalığına merbût mahlûl mukâta'âtdan Tâşâbâd kazâsında vâki' kavacık mukâtâ'âtının iki yüz elli senesine mahsûben medîne-i Tokad voyvodası ser-bevvâbin-i Dergâh-ı Âlî'den atufetlû Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle ta'şir olunub hâsıl olan zehâyirin defteridir ki ber-vech-i âtfi zikr olunur. Fî 27 M sene 52

Hinta	1.5 keyl	215 guruş
Şa'ir	2 keyl	130 guruş
Fiğ	10 rubla	25 guruş
Ve sâ'ir hubûbât		32.5 guruş
Yekûn		402.5 guruş

Zehâyir-i mezkûr mîr-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle râyic-i vakt üzere fûrûht olundıkda yalnız dört yüz iki buçuk guruş tutmuştur.

[s.76/2]

İsma'il Bey Efendi'nin amucaları sılasına gitdikde Şakir Bey tarafından buyuruldu kaydı

Şerâyi'-şî'âr medîne-i Sivas'dan nihâyyet hudûda varıncaya kadar yol üzerinde vâki' kazâların kuzâtı ve nüvvâbı faziletlü efendiler zîde fazluhum ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân â'yânları sa'âdetlü ağalar zîde kadruhum ve bi'l-cümle iş erleri inhâ olunur ki kethudâ-yı hazret-i veliyyü'n-ni'am devletlü bey efendi hizmetlerine amucaları dârende buyurıldı atufetlü Selim Bey hazretleri bâ-ruhsât cenâb-ı veliyyü'n-ni'am Ankara caddesiyle sılâsı cânibine âzim ve müterâhi olmağla siz ki muhâtabûn-ı mûmâ-ileyhsiz esnâ-yı râhda her kangınızın taht-ı kazâ ve hükümetine varub dâhil olunur ise mîr-i mûmâ-ileyh tevâbi'âtıyla ber-mûcib-i buyurıldı-yı sâmi-i veliyyü'n-ni'amâ birer gece beytütet ve hakk-ı misâfiretine kemâl ri'âyetiyle mu'azezen müsterihen mahall-i maksûdûna i'zâmına mübâderet eylemeniz için tarafımızdan işbu buyuruldu tahrîr ve i'tâ ba'is ve tesyîr kılındı. Fî 25 sene 52

Mîr Mustafa Şakir an hacegân-ı divân kâ'imakâm-ı eyâlet-i Sivas

[s.76/3]

Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen irâde-i seniyye medîne-i Tokad'ın rüsûm-ı ihtisâbiyesi tahsîline me'mûr medîne-i mezbûr Voyvodası ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî'den atufetlü Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi mâh-ı

Zi'lhicce'sinin gurrelerinden ahîrine değin vukû' bulan hâsılâtının defteridir ber-vech-i âtî zikr olunur.

3025 guruş mâh-ı mezbûrın dekâkin ve hânât ve kârhâne ve resm-i asiyâb

+0285 guruş mâh-ı mezbûrın kömür ve hatab ve omcalık hâsılâtı bey' olunan hayvânâtın mîrisi

3310 guruş

+0440 guruş bâ emr-i âlî me'mûra tahsîs kılınan ma'âş tenzîl

3750 guruş

Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen bâ-irâde-i seniyye medîne-i Tokad'ın rûsûm-ı ihtisâbiyesi tahsiline me'mûr medîne-i mezbûr Voyvodası ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî'den atûfetlû Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi mâh-ı Zi'lka'de'sinin ibtidâsından ahîrine değin vukû' bulan hâsılâtın defteridir ber-vech-i âtî zikr olunur.

3000 guruş mâh-ı mezbûrın dekâkin ve hânât ve kârhâne asiyâb hâsılâtı

+0143 guruş mâh-ı mezbûrda kömür ve hatab ve omcalık hâsılâtı

3143 guruş

-0570 guruş me'mûra bâ emr-i âlî tahsîs kılınan ma'âş tenzîl

2573 guruş

Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen bâ-irâde-i seniyye medîne-i Tokad'ın nühâs hâsılâtının tahsiline me'mûr medîne-i mezbûr Voyvodası ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı

Âlî'den atûfetlû Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi mâh-ı Zi'lkade'sinin ibtidâsından ahîrine kadar vukû' bulan hâsılâtının defteridir ber-vech-i âtî zikr olunur.

1950 guruş taşraya giden nühâs-ı cedîd 1300 kıyye

-0030 guruş me'mûra ma'âş tenzîl

1920 guruş

[s.77]

Dersa'âdet ve İzmir'e giden nühâs-ı cedîd

978 guruş Tokad tüccarlarından Yiğitbaşı Kivork ma'rifetiyle resm-i mîrisi Dersa'âdet'de alınmak üzere ilm ü haberi senediyle Dersa'âdet'e giden

025 guruş Tokadî İlhanoglu ma'rifetiyle resm-i mîrisi Dersa'âdet'de alınmak üzere ilm ü haberi senediyle Dersa'âdet'e giden

0099 guruş def'a Yiğitbaşı Kivork ma'rifetiyle resm-i mîrisi Dersa'âdet'de alınmak üzere ilm ü haberi senediyle Dersa'âdet'e

1062 guruş def'a Kivork zımmî ma'rifetiyle resm-i mîrisi Dersa'âdet'de alınmak üzere ilm ü haberi senediyle Dersa'âdet'e

+0935 guruş Tokad tüccarlarından Âmaloglu Melik bâzîrgân ma'rifetiyle resm-i mîrisi İzmir'de alınmak üzere ilm-u haberi

3099

12 guruş Mâh-ı mezbûrun ibtidâsından ahîrine kadar vukû' bulan resm-i tamgâ-yı mizân-ı harîr hâsılâtı

Mâh-ı mezbûrda haffâf ve dikici esnâfının cülûd-ı mütenevvi'ası tamgâsı hâsılâtı

87 guruş Debbâğhâneden

110 guruş Dikici ve haffâf

150 guruş Taşradan

020 guruş Sarrâclardan

+78 guruş cülûd-ı camuş ve kara sığır

445 guruş

-100 Me'mûra ma'âş tenzîl

345 guruş

Mâh-ı mezbûrın guresinden ahîrine kadar vâki' olan tiftik ve yapâğı hâsılâtı

110 guruş yapâğı

+058 guruş tiftik

168 guruş

Asâkir-i Mansûre masârifine tahsisen bâ-irâde-i seniyye medîne-i Tokad'ın nühas mîrisi tahsiline me'mûr medîne-i mezbûr Voyvodası ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî'den atûfetlû Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle bin iki yüz elli bir senesi

Zi'hicce'sinin guresinden ahîrine kadar vukû' bulan hâsılâtının defteridir ber-vech-i âtî zikr olunur.

2175 guruş taşraya giden nühâs-ı cedîd 300 kıyye

+0525 guruş perâkende bey' olunan nühâs-ı cedîd 200 kıyye müsta'mel 300 kıyye

2700 guruş

-0030 guruş Me'mûra ma'âş tenzîl

2670 guruş

Dersa'âdet'e giden

228 kıyye Tokad tüccarlarından Çıbıkçioğlu Simon çorbacı ma'rifetiyle Dersa'âdet'e gidüb resm-i mîrisi alınub ilm ü haberi senedi gelecek

9 guruş mâh-ı mezbûrun guresinden ahîrine kadar vukû' bulan resm-i tamgâ-yı mizân-ı harîr hâsılâtı

Mâh-ı mezbûrın haffâf ve dikici esnâfının cülûd-ı mütenevvi'ası tamgâsı hâsılâtı

241 guruş Dikici ve haffâf

110 guruş Debbâğhâne

055 guruş Taşradan

030 guruş Sarrâclardan

+275 guruş cülûd-ı camuş ve kara sığır

711 guruş

-100 Me'mûra ma'âş tenzîl

611 guruş

Mâh-ı mezbûrın guresinden ahîrine kadar vukû' bulan tiftik ve yapâğı hâsılâtı

060 guruş yapâğı

+110 guruş tiftik

170 guruş

[s.77/1]

Yün için vürûd iden buyuruldu kaydı

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî'den Tokad voyvodası atûfetlû bey zîde mecduhu ve şeri'at-şi'âr Tokad kâdısı faziletlû efendi zîde fazluhum inhâ olunur ki Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne'den yağmurluk i'mâliçun Sivas sancağı kazâlarıyla âşiretlerinden akçesiyle yün tertîb-i iktizâyı irâde-i veliyyü'n-ni'amiden bulunduğına ve ber-vech-i i'tidâl Tokad ma'a'n-nenvâhi hissesine dâhi dört yüz elli kıyye yün isâbet eylediğine binâen siz ki muhâtabûn-ı mûmâ-ileyhsin kıyyesi üç buçuk guruşdan matlûb olunan yün icâb eden akçesi bu taraftan verilmek üzere gâyet a'lâ olarak ol mikdar şerî'an ve âcilen tedârik ve tanzîm ve bir kadem evvel bu tarafa irsâl ve kabzına me'mûre teslîmi husûsuna himmet mübâderet ve imrâr-ı vakt vukû'undan tevakkî ve mübâ'adet eylemeniz için tarafımızdan işbu buyuruldu tahrîr ve [] ile ba'is ve tesyîr olunmuşdur bi-mennihi te'âlâ vusûlünde ber-mûcib buyuruldu amel ve hareket eyleyesiz. Fî 13 R sene 52

Mîr Ahmed ser-bevvâbîn-i dergâh-ı âlîde kâ'imakâm-ı vâli-i eyâlet-i Sivas

[s.78/1]

Mosis oğlu Mıgırdıç Bey hizmetkârı Seferoğlu Mardıros'un emri kaydı

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Tokat nâ'ibi mevlânâ [] zîde ilmuhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Avrupa'ya ve Acem ve Hindistan ticâretiyle me'lûf olan ve bundan böyle izhâr hâhiş ve arzû iden Devlet-i Âlîyyem re'âyâsı ticâretlerinin taht-ı râbt ve nizâma idhâlleri husûsına irâde-i âlîyyem ta'alluk eylediği cihetten müste'emen tercümânları ve hizmetkârlarının nâ'il oldukları imtiyâzât ve emniyet ve müsâ'ade ve himâyet tamâmen bunların haklarında bilâ-istisnâ icrâ kılınması rusûm-ı ra'îyyet-perverîden olduğu ecilden o makûle Avrupa ve Acem ve Hindistan tâcirleri ve hizmetkârları yedlerine başka başka beravât ve evâmir i'tâ olunması husûsı bâ-hatt-ı hümâyûn verilen şurût-ı nizâmından olduğına ve defterlü tüccârdan Tokat'da Müftî Hânî'nda mütemekkin Mosis oğlu Mıgırdıç veled-i Karabet nâm tâcir yedine şurût-ı nizâm üzere mufâssal ve meşrûh ticâret berâtı i'tâ kılındığına binâ'en Devlet-i Âlîyyem re'âyâsından olmak üzere mersûmın iki nefer hizmetkârlarından Seferoğlu Mordıros veled-i Ohan nâm bir nefer hizmetkârı şurût-ı berâtı mûcibince himâyet ve siyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrını tüccâr vekilleri memhûr arzû-halleriyle istida'â eyledikleri tüccâr-ı mersûmenin nâzırı olan Divân-ı Hümâyûm beylikçisi vekili iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim İbrahim sârim dâme mecduhu bâ-takrîr ifâde itmekle Divân-ı Hümâyûn'da mafhûz nişân kaydına mürâca'at olındıkda tâcir-i mersûm Avrupa ve Acem ve Hindistan tüccârından olmak üzere iki yüz elli senesi evâil-i Zi'lhicce'sinden yedine berât-ı şerîfim i'tâ olunmuş olduğu mastûr ve mukayyed olub müste'menânın berâtlû tercûmanları ve hizmetkârları misüllü Avrupa ve Acem ve Hindistan tüccârı olanlar ve oğulları ve başka başka yedlerine evâmir-i şerîfem verilen iki nefer hizmetkârları ancak avâriz ve kassâbiyye akçesi ve sâ'ir rusûm ve

tekâlif-i örfiye teklîfiyle ta'addî ve rencide olunmamaları tâcir-i mersûmun berâtında münderic idüğü kuyûddan müstebân olmakla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi tâcir-i mersûmın iki nefer hizmetkârlarından mesfûr Sefer oğlu Mordiros veled-i Ohan tâcir-i mersûmın hizmetinde olub şurût-ı nizâmları mûcibince evsat i'tibârıyla fermânlu hizmetkârların vire geldikleri cizyeyi iki yüz otuz iki ve kırk ve kırk üç seneleri zamîmesinden başka elli senesi Muharreminden i'tibâren umûmen vâki' olan zâm-ı cedîd ile ma'ân beher sene nâzırı ma'rifetiyle Asitâne cizyedârına teslim eyledikçe cizyedâr ve kolcuları taraflarından kağıd i'tâsı vesilesi ve mutâlibât-ı mezkûre ile ta'addî ve rencide ettirilmeyüb ber-mûcib-i şurût himâyet ve siyânet olunmak bâbında fermân-ı âlîşanım sâdır olmuştur buyurdum ki [] vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimu'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûniyle amel ve hareket eyleyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Tahrîren fî evâli şehri Zi'lhicce'ti'ş-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.78/2]

Mosis oğlu Mığırđıç zimmînin hizmetkârı İsteban zimmîye mûte'alik fermân kaydı.

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Tokat nâ'ibi mevlânâ [] zîde ilmuhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretiyle me'lûf olan bundan böyle izhâr-ı hâhiş ve arzû iden Devlet-i Aliyyem re'âyâsı ticâretlerinin taht-ı râbt ve nizâma idhâlleri husûsına irâde-i aliyyem ta'alluk eylediği cihetten müste'men tercümânları ve hizmetkârlarının nâ'il oldukları imtiyâzât

ve emniyet ve müsâ'ade ve himâyet tamâmen bunların haklarında bilâ-istisnâ icrâ kılınması rusûm-ı ra'yyet-perverîden olduğu ecilden o makûle Avrupa ve Acem ve Hindistan tâcirleri ve hizmetkârları yedlerine başka başka beravât ve evâmîr i'tâ olunması husûsî bâ-hatt-ı hümâyûn verilen şurût-ı nizâmından olduğına ve defterlu tüccârdan Tokat'da Müftî Hânî'nda mütemekkin Mosis oğlu Mıgırdıç veled-i Karabet nâm tâcir yedine şurût-ı nizâm üzere mufâssal ve meşrûh ticâret berâtı i'tâ kılındığına binâ'en Devlet-i Aliyyem re'âyâsından olmak üzere mersûmun iki nefer hizmetkârlarından Seferoğlu Esteban veled-i Ohan nâm bir nefer hizmetkârı şurût-ı berâtı mûcibince himâyet ve siyânet olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrını tüccâr vekilleri memhûr arzûhalleriyle istida'â eyledikleri tüccâr-ı mersûmenin nâzırı olan Divân-ı Hümâyûm beylikçisi vekili iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim İbrahim sârim dâme mecduhu bâ-takrîr ifâde itmekle Divân-ı Hümâyûn'umda mafhûz nişân kaydına mürâca'at olındıkda tâcir-i mersûm [s.79] Avrupa ve Acem ve Hindistan tüccârından olmak üzere iki yüz elli senesi evâli Zi'lhicce'sinden yedine berât-ı şerîfim i'tâ olunmuş olduğu mastûr ve mukayyed olub müste'menânın berâtlû tercûmanları ve hizmetkârları misüllü Avrupa ve Acem ve Hindistan tüccârı olanlar ve oğulları ve başka başka yedlerine evâmîr-i şerîfem verilen iki nefer hizmetkârları ancak avâriz ve kassâbiyye akçesi ve sâ'ir rusûm ve tekâlîf-i örfiye teklîfiyle ta'addî ve rencide olunmamaları tâcir-i mersûmının berâtında münderic idüğü kuyûddan müstebân olmakla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi tâcir-i mersûmın iki nefer hizmetkârlarından mesfûr Sefer oğlu İsteban veled-i Ohan tâcir-i mersûmın hizmetinde olub şurût-ı nizâmları mûcibince evsat i'tibârıyla fermânlu hizmetkârların vire geldikleri cizyeyi iki yüz otuz iki ve kırk ve kırk üç seneleri zamîmesinden başka elli senesi Muharreminden i'tibâren umûmen vâki' olan zâm-ı cedîd ile ma'ân beher sene nâzırı ma'rifetiyle

Asatâne cizyedârına teslîm eyledikçe cizyedâr ve kolcuları taraflarından kağıd i'tâsı vesilesi ve mutâlibât-ı mezkûre ile ta'addî ve rencide ettirilmeyüb ber-mûcib-i şurût himâyet ve siyânet olunmak bâbında fermân-ı âlîşanım sâdır olmuştur buyurdum ki [] vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûniyla amel ve hareket eylesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Tahrîren fî evâili şehr-i Zi'lhiceti's-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.79/1]

Medîne-i Tokat'da Hoca Ahmed mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Kazgancı Andik veled-i Barış nâm hâlikinin verâseti sulbîyye-i kebîre kızları Anna ve İvlik ve Maryem ve Elizabet ve li-ebeveyn er karındaşlarının oğulları Barış ve Aslan ve Dimek ve Morivi ve Layıs ve Yuzdan ve Aleksî ve Zakir ve Boros nâmûn mersûmlara münhâsıra oldığı şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra verese-i mersûmın tâlebi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan hâik-i mersûmun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' min şehri Muharremi'l-harâm li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Bağ der mevzi'-i Keşiş deresi 1 kıt'a	300 guruş
Köhne çit yüzlü döşek 2	50 guruş
Köhne çit yüzlü yorgan ve mitil	60 guruş
Köhne yasdık 3	30 guruş
Müsta'mel kilim 2	60 guruş
Def'a kilim köhne 2	5 guruş
Giyim esvâbı köhne	30 guruş
Köhne kefere minderi 4	5 guruş
Şıra kıymeti	200 guruş

Evânî-i nühâsiyye 8 kıyye	100 guruş
Hırdavât-ı menzil	20 guruş
Yekûn	860 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Hâlik-i mersûmın lâşesine masraf	100 guruş
Resm-i kısmet	21 guruş
Masârif-i müteferrika	7 guruş
Yekûn	128 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	732 [741] guruş
Hisse-i bint	122 guruş
Hisse-i bint	122 guruş
Hisse-i bint	122 guruş
Hisse-i bint	122 guruş
Hisse-i ibnü'l-ahi	28 guruş, 13 meblağ
Hisse-i ibnü'l-ahi	28 guruş, 13 meblağ
Hisse-i ibnü'l-ahi	28 guruş, 13 meblağ
Hisse-i ibnü'l-ahi	28 guruş, 13 meblağ
Hisse-i ibnü'l-ahi	28 guruş, 13 meblağ
Hisse-i ibnü'l-ahi	28 guruş, 13 meblağ
Hisse-i ibnü'l-ahi	28 guruş, 13 meblağ
Hisse-i ibnü'l-ahi	28 guruş, 13 meblağ
Hisse-i ibnü'l-ahi	28 guruş, 13 meblağ
Hisse-i ibnü'l-ahi	28 guruş, 13 meblağ

[s.80/1]

Medîne-i Tokat'da Meydan-ı Müslim mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Mollâ Mehmed Efendi bin Hüseyin nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Şerîfe bint-i Hasan ile sulbî sagîr oğulları İbrahim ve Ahmed'e münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Muharremi'l-harâm li-sene isnâ ve hâmsin mi'eteyn ve elf.

Mahalle-i mezbûrede nısf menzil	500 guruş
Çağa gölü nâm mahalde bahçe 1 kıt'a	3000 guruş
Mushaf-ı şerîf 1cild	25 guruş
Durr-ı meknûn ve kitâb-ı tahâret 2 cild	15 guruş

Def'a kitâb 2 cild	10 guruş
Mute'addid kitâb 1 cild	50 guruş
Çit döşek 2 ve yorgan 2 ve yasdık 4	200 guruş
Köhne kilim 2 ve sagır minder 1	30 guruş
Giyim esvâbı	70 guruş
Gecelik 1 ve sarık 1	5 guruş
Bıçak 1 ve divit 1	5 guruş
Evânî-i nühâsiyye ber-vech-i tahmîn 7 kıyye	84 guruş
Çamaşur leğeni 1	60 guruş
Havân ve el	5 guruş
Şam'dân 2 ve fener 1	10 guruş
Hırdavât-ı menzil	101 guruş
Der zimmet-i Hasan Ağa	50 guruş
Nakd-i mevcûd	4 guruş
Yekûn	4224 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Techîz ve tekfîn masrafı	60 guruş
Resm-i kısmet	105 guruş
Masârif-i müteferrika	35 guruş
Mihr-i mü'eccele li'z-zevceti'l-mezbûre bi-şahâdet Hasan bin Mehmed ve Osman bin Hüseyin gibbû't-tahlîf	250 guruş
Yekûn	450 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	3774 guruş
Hisse-i zevce	471 guruş, 90 meblağ
Hisse-i ibn	1651 guruş, 15 meblağ
Hisse-i ibn	1651 guruş, 15 meblağ

[s.80/2]

Medîne-i Tokat mahallâtından olub İlbaşoğlu Hânı'nda misâfireten mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Basmacı Mıgırdıç veled-i Sirkez nâm hâlikin verâseti zevce-i metrûkesi Merab bint-i Ohannes ile sulbî kebîr oğulları Serkez ve Ohan ve Manuk ve Artin ve Kivork nâm mersûmlara münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra verese-i mersûmun tâlebi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan hâlik-i mersûmun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi'l-hamîs şehr-i Muharremi'l-harâm li-sene isnâ ve arabîn ve mi'eteyn ve elf.

Orta eski kâlib 7	100 guruş
... ³² 7	30 guruş
Köhne keçe 8	40 guruş
Def'a orta keçe 4	30 guruş
Tekne ve orta 17	20 guruş
Sagîr güveç	10 guruş
Kâliblik 2	15 guruş
Köhne terazi	30 guruş
Çiriş kabı	3 guruş
Hırdavât	4 guruş
Nühâs aşûrma 7 kıyye	10 guruş
Balta 1	5 guruş
Hâric 4	5 guruş
Örnek bezi	5 guruş
Yekûn	307 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	9 guruş
Masârif-i müteferrika	3guruş
Yekûn	12 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	338 guruş
Hisse-i zevce	42 guruş, 30 meblağ
Hisse-i ibn	59 guruş, 18 meblağ
Hisse-i ibn	59 guruş, 18 meblağ
Hisse-i ibn	59 guruş, 18 meblağ
Hisse-i ibn	59 guruş, 18 meblağ
Hisse-i ibn	59 guruş, 18 meblağ

[s.81/1]

Sivas'da mevcûd Âsâkir-i Mansûre'ye elbise ve tüfenkleri emr-i âlî kaydı

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdeni'l-fezâ'il ve'l-keâm Samsun'dan Sivas'a varınca yol üzerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân voyvodagân ve â'yân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle işerleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûna vâsıl olacak ma'lûm ola ki el-hâletü hazîhi Sivas'da olan Âsâkir-i Mansûre-i Şahâne'min iktizâ iden elbise ve tüfenkleri Bâb-ı Ser-askeri kavâslarından iki nefer kavâsa teslîmen bu def'a bahren Samsun'a

³² Bir kelime okunamadı

gönderilmiş olduğına binâen zikr olunan elbise ve tüfenkleri Samsun'dan Sivas'a varıncaya değin tahmiline muktezî araba ve hayvânâtın seri'ân tedârik ve i'tâsıyla kazâ be-kazâ nakl olunarak sâlimen mahalline isâli lâzımeden olmakdan nâşi siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz vech-i meşrûh üzere amel ve hareket bi'l-ittifâk mezîd ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i celilü'l-kadrim isdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi zikr olunan elbise ve tüfenkleri Samsun'dan Sivas'a varıncaya her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise nakline muktezî araba ve hayvânâtın seri'ân tedârik ve i'tâsıyla birbirinize irsâl ve sâlimen savb-ı maksûde isâli irâde-i âliyyem muktezâsından idüğü ve bu bâbda ağmâz ve rehâvetle eşya-yı mezkûre yolları araba ve hayvânâta intizâren beyhûde meks ve tevkîf olunmamak ve yâhûd adem-i takayüdle bir danesi telef ve zâyî' olmak misüllü vaz' ve hâlet bir vecihle câ'iz olmadığı ma'lûmınız oldıkda ber-minvâl-i muharrer amel ve harekete mezîd i'tinâ ve dikkat ve hilâfi tecvizden ziyâde hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişanım sâdir olmuşdur buyurdum ki [] vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûniyle amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâhiri şehri Zi'lhicceti's-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.81/2]

Mekârim-şeymâ atûfetlû efendim

Ma'iyet-i hazret-i veliyyü'n-ni'amide bulunan Âsâkir-i Muntâzam-ı Şahâne'nin bahren Samsun İskelesi'ne çıkmış olan mühimmâtları külliyyetlû olduğundan bi-mennihi te'âlâ Tokad'a vürûdundan yalnız Tokad ve nevâhiyesi ahâlisi nakil etmemek ve Niksar

ve Karakuş kazâlarından dahî i'âne olunmak için Niksar kazâsından yüz re's ve Karakuş kazâsından dahî kezâlik yüz re's hayvan tertîb ve mahsûs kavâs gönderilmiş olmağla hayvanât-ı mezkûrenin kazâeyn mezbûreyden celble Tokad ve nevâhisi hayvanâtıyla beraber mühimmât-ı mezkûreden bir hilâl geride kalmamak üzere cümlesinin Artıkkâbâd kazâsına nakil ve teslîmi ve sâ'ilinin sür'at ve icrâsına himmet eylemeniz siyâkında şukka-yı muhâleset tahrîr ve tesyîr kılındı Fî 15 M sene 52

Mîr Mustafa Şakir an hacedân-ı divân-ı hümâyûn kâ'imakâm-ı eyâlet-i Sivas

[s.81/3]

Kirâhâne hayvanlarının bilâ-ücret verilmesine dâ'ir buyurıldı kaydı

Hacedân-ı Divân-ı Hümâyûn'dan Sivas eyâleti kâ'imakâmı izzetlû bey ve eyâlet-i mezbûre dahîlinde bulunan elviye ve kazâların nâ'ibleri efendiler ve mütesellim ve â'yân ve voyvodaları ve iş erleri ve Kirâcıbâşları inhâ olunur ki murûr ve ubûr iden Âsâkir-i Muntâzam'a ve sâ'ire bilâ-ücret kirâhânelerden hayvanât alub bizden gidüb gelmekte oldukları istihbâr ve tahkîk kılınmış ve bu keyfiyeti kirâhâneler hayvanlarının perişân ve telef olmalarını mûcib ve bu cihetle ahâlî ve fukâranın teksir-i masârif ve hasâra mübtelâ olmalarını müstevcib bulunmuş olduğuna ve bundan sonra yedinde emr-i şerîf ve-yâhûd buyuruldu bulunmayub bilâ-ücret hayvan isteyenlere zinhâr hayvan verilmemesi mutezâ'-ı irâde-i seniyyeden bulunduğına mebnî ber-vech-i muharrer fîmâ ba'de murûr ve ubûr edenlerden yedlerinde emr-i şerîfi buyuruldu bulunmayub da olvecihle ücretsiz kirâhânelerden hayvan alub binmek isteyen gerek âsâkirden ve gerek sâ'ireden her kim olur ise olsun zinhâr bir hayvan bir sâ'at mahalle dahî verilmeyüb ısrâr iden vâki' olur ise men' ve def'leri husûsuna bi'l-ittifâk ikdâm ve dikkat ve yedlerinde emr-i âlî ve buyruldısı olanlara dahi ber-mûcib-i irâde-i seniyye kirâsıyla

verilüb ol-vecihle imrârlarına ve sen ki kâ'imakâm-ı mûmâ-ileyhsin sen dahî bu vecihle eyâlet-i merkûme dahîlinde bulunan her bir mahalle beyân ve işaretle bu husûsu lazimü'l-i'tinâyâ dâ'ima takayyüd-i tam ve bezl mukadderat ve hilâfında hazer ve mücânebed eyleyesüz deyü. Fî 20 Z sene 51

[s.82/1]

Şerâyi'-şi'âr Sivas eyâletinin hâvî olduğu elviye ve kazâların kuzât ve nüvvâbî efendiler zîde fazluhum ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim mütesellîmin ve voyvodagân atufetlû beyler ve ağâlar dâme mecduhu fahrü'l-akrân kazâ â'yânları ve bi'l-cümle iş erleri izzetlû ağâlar zîde fazluhum ve kirâcibâşları inhâ olunur ki murûr ve ubûr iden Âsâkir-i Muntâzam'a ve sâ'ire bilâ-ücret kirâhânelerden hayvan almakda ve bu husûsı kirâhâne maslâhatına sekte irâs itmekte olduğu mukaddemce tarafımızdan hak-pâyı merâhim ihtivâyı hazret-i veliyyü'n-ni'amiye inhâ olunarak zât-ı cenâb-ı veliyyü'n-ni'amiye mahsûs olan rahim ve şefkat iktizâsınca bundan sonra yedinde emr-i şerîfi ve-yâhût buyurıldı bulunmayubda bilâ-ücret hayvan isteyen her kim olursa olsun verilmemekde ve yedlerine emr-i âlî ve buyuruldu-yı olanlara dahî ber-mûcib-i irâde-i seniyye kirâsıyla hayvan i'tâ olunmak bâbında tenbîhi hâvî şeref sudûr buyuruldu samîyenin mantûku tarafımızdan dahî eyâlet-i merkûmenin dahîlinde bulunan her bir mahalle beyân ve işâret olunması irâde-i veliyyü'n-ni'ami iktizâsından bulunmuş olmağla siz ki muhâtabûn-ı mûmâ-ileyhimsiz keyfiyet irâde-i seniyye buyuruldu-yı samîye me'al-i münîfinden ma'lûmlarınız oldıkda kazâlarınız mahkemesine tescîl olunarak ol-vecihle infâz ve icrâsıyla bu husûs lâzımü'l-i'tinâyâ dâ'imâ takayyüd-i tam ve himmet eylemeniz için i'lânı hâvi tarafımızdan işbu buyuruldu tahrîr ve Tatâr ağamız izzetlû Hacı İsmâ'il Ağa ile ba'is ve tesyîr kılındı. Fî 19 M sene 52

Mîr Mustafa Şakir an hacegân-ı divân kâ'imakâm-ı eyâlet-i Sivas

[s.82/2]

Medîne-i Tokat'da Horuş mahallesinden iken bundan akdem fevt olan Zahide bint-i Abdullah nâm müteveffîyenin verâseti anasının er karındaşı gâ'ibü ani'd-diyâr Mehmed'e münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'îyye tevzi' ve taksîm olunan müteveffîye-yi mezbûrenin terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âfî zikr olunur. Hurrîre fi'l- yevmi't-tâsi' işrîn min şehri Zilka'deti'ş-şerâfe li-sene ihdâ ve hâmsin mi'eteyn ve elf.

Köhne döşek 2 ve mitil 1 ve yasdık 2	60.5 guruş
Beyaz çarşab 2	10 guruş
Müsta'mel kilim 1	20 guruş
Çamaşur kazganı 1 ve leğeni 1	120 guruş
Evânî-i nühâsiyye 13 kıyye	130 guruş
Yekûn	340.5 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	8.5 guruş
Masârif-i müteferrika	3 guruş
Yekûn	11.5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	329 guruş
--	-----------

Yalnız üç yüz yirmi dokuz guruşdur

[s.82/3]

Medîne-i Tokat'da İçmesu mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Ali bin Ahmed nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Emine bint-i Mehmed ile sulbîyye-yi sagîre kızı Fatma ve li-ebeveyn kız karındaşı Ayşe'ye münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'îyye tevzi' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i

müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis işrîn şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene ihdâ ve hâmsin mi'eteyn ve elf.

Menzil der mahalle-i mezbûre 1 bâb	310 guruş
Köhne döşek 1	20 guruş
Köhne yasdık	20 guruş
Müsta'mel sagır kilim	20 guruş
Köhne kilim 2	10 guruş
Köhne çuval 1 ve heybe 1	10 guruş
Terkî heybesi	5 guruş
Köhne takım ve cam bânus	13 guruş
Kama 1, hançer 1	5 guruş
Gayret kuşağı	5 guruş
Duhân çibığı	5 guruş
Şam'dan 1	5 guruş
Evânî-i nühâsiyye 12 kıyye	120 guruş
Def'a evânî-i nühâsiyye 7 parça, 9 kıyye	90 guruş
Çamaşur leğeni	50 guruş
Çamaşur kazganı	60 guruş
Şa'ir rubla' 2	11 guruş
Çuval 5	10 guruş
Saman yük 1	5 guruş
Sandık	5 guruş
Hırdavât-ı menzil	20 guruş
Giyim esvâbı	30 guruş
Yekûn	829 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffâ-yı mezbûrın techîz ve tekfîn masrafı	74 guruş
Resm-i kısmet	21 guruş
Masârif -i müteferrika	7 guruş
Yekûn	102 guruş

[s.83]

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	727 guruş
Hisse-i zevce	90 guruş
Hisse-i bint	363 guruş, 60 meblağ
Hisse-i uht li-ebeveyn	272 guruş, 75 meblağ

[s.83/1]

Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn-ı Şâhâne'ye mülhak İstanbul'da vâki' Gülbahar Hatun vakf-ı şerîfîn irâdı

Berâ-yı icârât-ı hâne ve dekkâkin der nefis-i Tokad vâcib an gurre-i M sene 1247 ile gâyet Z sene 1250 200 guruş sene 4= 800 guruş
Berâ-yı mahsûl-ı ôşr mukâta‘at mezra‘-i der karye-i Eski Hisar der nâhiyye-i Peçin der livâ-yı Menteşe vâcib ... ³³ Mart sene 1247 ile gâyet Şubat sene 1250 795 guruş sene 4= 3180 guruş
Berâ-yı mahsûl-ı resmî tâbu der mukâta‘at mezra‘-i vakf-ı mezbûr vâcib sene 1247 ile 1250 100 guruş sene 4=400 guruş

[s.83/2]

Devletlû, i'nâyetlû, atufetlû, re'fetlû, veliyyü'n-ni'am, me'âlîhim efendim sultanım hazretleri

Evkâf-ı Hümâyûn-ı mülûkâne hazine-i celîlesinden mazbût bâ-nezâret idâre ve rü'yet olunmakta olan evkâfdan cennet-mekân Fatih Sultan Mehmed Hân câmi‘-i şerîfi nezdinde vâki‘ türbe-i müşârün-ileyh piş-gâhında medfûn halîle-i muhteremleri cennet-mekân Gülbahar Hâtûn türbe-i şerîfesi vakfı musakkafâtından sâye-endâz übbehet ve iclâl oldukları Sivas sancağında kâ'in bir bâb kebîr taşhânın mukaddemâ hüsn-i idâresiyle hâsılâtı vâkî‘asını ve mahâl-i sâ'irede olan vâridât-ı ma'lûmesi hâsılâtıyla ma'ân vakf-ı müşârün-ileyha cânibine irsâl eylemek üzere kâ'imakâmlığı uhdesine berât ettirmiş olan medîne-i mezbûre sâkinlerinden Seyyid Ebubekir bin Mehmed Emin'in bu def'a vefâtına binâ'en kâ'imakâmlık-ı mezkûrın müteveffâ-yı merkûmın dâmâdı Seyyid Mehmed Emin bin Seyyid Hüseyin'e tevcîhi husûsı medîne-i mezbûr nâ'ibî tarafından bi'l-vürûd bâ-fermân-ı âlî savb-ı hak-pâya havâle buyurulan i'lâmında istid'â idüb ancak vakf-ı mezbûr müstegallâtı kırk yedi tarihinden elli senesi Şubat gâyetine değin bir akçe hâsılâtı vürûd etmeyerek âlâ hâlihi kalmış ve hân-ı mezbûr senevî iki yüz guruş icâre-i mü'eccele ile müste'cirleri uhdelinde olarak kırk yedi senesinden elli senesi gâyetine değin dört senelik icâb iden sekiz yüz guruş icâre ile Menteşe sancağında vâki‘ Peçin

³³ Bir kelime okunamadı

nâhiyyesinde Eskihisar karyesinin öşrî mahsûliyle resm-i tâpûsu hâsılâtının teslimi Hazine-i Evkâf-ı Hümâyûn'a olduğına dâ'ir bir gûne kayıd bulunmamış idüğü kuyûddan tahkîk kılınmış ve gerek mâl-ı icâre-i mezbûrın ve gerek senîn-i sâbıkada göstermiş olduğu hâsılât-ı mukâta'â ve resm-i tâpûsına kıyâsen kezâlik dört senelik hesâbı ettirilen hâsılâtının bir kıt'a pûsulası leffen takdîm-i bezm-i samîleri kılınmış ve ber-mantûk pûsula dört bin üç yüz bu kadar gurus müteveffâ-yı mezkûrın zimmeti tebeyyün itmiş ve icâre-i mezkûre zamma tahammülü ve mutasarrıfı kimlerdir? ve yedlerine i'tibâra şâyân senedleri var mıdır? bu tarafda yakînen ma'lûm olamadığına binâ'en keyfiyetin tahkîk ve istilâmı lâzım gelmiş ve elli bir senesinden itibâren Menteşe'de olan mukâta'â ve rusûmâtına livâ-yı mezbûr mutasarrıfı tarafından başkaca bir sûret verilmek icâbından olduğundan ve bu takdîrce yalnız hân-ı mezbûr için kâ'imakâm nasbı lâzım gelmeyerek hân-ı mezbûrın keyfiyeti dahî mahza himem-i veliyyü'n-ni'amiye taht-ı râbıtaya idhâl olunarak cânib-i vakf-ı müşârün-ileyhe bir hizmet olacağı bi-ıştibâh bulunmuş olmağla [s.84] meftûr ve mecbûl buyurıldıkları şiyem-i fahire-i mehâm-şinâsi ve âtîfetkârieleri üzere keyfiyeti mahalinde inzimâm-ı re'y-i müşîrileriyle bi't-tahkîk ber-mûcib-i pûsula zimmeti görünen meblağ-ı mezbûru müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin veresesinden ve icâb ve iktizâ idenlerden bâ-tahsîl cânib-i nezârete irsâliyle hâne-i mezbûr rivâyet olduğuna göre cesâmetlûce olduğundan ve mâl icâresinden başka hasılât-ı sâ'iresi olması muhtemel idüğünden hâne-i mezbûr kaç odaya müştemildir? ve mutasarrıfı kimlerdir? ve ne gûne sened ile mutasarrıflardır ve gerek olmaklığa şâyânımdır? ve'l-hâsıl cânib-i müşârün-ileyhâya enfa' olacak ve bir gûne gadr olunmayacak sûretler ne vecihle ise ol-bâbda re'y-i zerrîn-i isâbetkarîn-i âlileri ne sûretle şeref-sunûh buyurılır icâbının icrâsına bakılmak üzere keyfiyeti bi'l-etrâf iş'ârı husûsına inâyet-i seniyye-i hidvîleri şâyân buyurılmak temennâsı vesile-i ibrâz ihlâsı ve ubûdiyyetim olmuşdır inşâllahu te'âlâ

lede'ş- şerefi'l-vusûl ber-minvâl-i müstemennâyı çâkeri hemem-i aliyye-i veliyyü'n-ni'amileri şâyân buyurılmak bâbında emr-i fermân devletlû, i'nâyetlû, atûfetlû, re'fetlû, veliyyü'n-ni'am, me'âlîhim efendim sultanım hazretlerindir. Fî 26 Z sene 252

Es-Seyyid Mehmed Hasib Nâzır-ı Evkâf-ı Hümâyûn

[s.84/1]

Mekârim-şeymâ atufetlû semâhatlû efendim hazretleri

Gülbahar Hâtûn vakfının kâ'imakâmı bulunan Tokad sâkinlerinden Seyyid Ebubekir bin Mehmed Emin'in vefâtına mebni kâ'imakâmlık-i mezkûrun Seyyid Mehmed Emin bin Seyyid Hüseyin'e tevcîhi bâ-i'lâm iltimâs olunmuş ise de Mentеше sancağında vâki' Eskihisar karyesi ile resm-i tâpûsuna başka sûret verilmekte bulunmuş olduğundan Tokat'da vâki' bir bâb kebîr taşhanı için kâ'imakâm nasbı lâzım gelmeyerek hân-ı mezkûrın ikişer yüz guruşdan dört senelik icâresi ve karye-i mezbûrın dahî kezâlik dört senelik öşr ve mahsûl ile resm-i tâpûsu teslîm-i Hazine-i Evkâf-ı Hümâyûn olmamış idüğinden ber-mûcib-i pûsula dört bin üç yüz seksen guruşun müteveffâ-yı merkûmın vereselerinden ve icâb ve iktizâ idenlerden tahsîli ve hân-ı mezkûr zamma mütehammil midir? ve kaç odayı müstemildir ve mutasarrıfları kimlerdir? ve gerek olmaklığa şâyânımdır? keyfiyetin bi't-tahkîk cânib-i nezârete iş'ârı iktizâ'-yı irâde-yi seniyyeden olarak taraf-ı eşraf-ı hazret-i veliyyü'n-ni'amiye vârid olan tahrîrât ve pûsula savb-ı hulûsûriye gönderilmiş ve icâbının icrâsı emr ve fermân buyurılmış olmağla keyfiyet irâde-i tahrîrât-ı mersûle ve pûsuladan ma'lûm-ı şerîfleri olacağı vecihle kırk yedi tarihinden elli senesi Şubat gâyetine değin hân-ı mezbûr icârı ve karye-yi mezbûrın mahsûl ve rusûmından matlûb buyırılan dört senelik yalnız dört bin üç yüz seksen guruşu muteveffâ-yı mûmâ-ileyhin vereselerinden ve icâbı ve iktizâ

idenlerden tamâmen tahsîliyle Evkâf-ı Hümâyûn hazinesine gönderilmek için bu tarafa irsâline ve hân-ı mezkûr kâtibi Şerîf Efendi ma‘rifetiyle idâre olındığı rivâyet olındığından icâresi zamma mütehammil midir? ve hân-ı mezbûrın hâsılât-ı sâ‘iresi ne makûle şeydir? ve mutasarrıfları kimlerdir? anlaşılub iktizâsına bakılmak üzere efendi-yi merkûm ile mutasarrıflarını yedlerinde bulunan senedâtlarıyla beraber bu tarafa îsâline ve tahrîrât-ı mezkûr ile pûsulalar bana i‘âdesine himmet eylemeniz siyâkında şukka-yı muhâleset terkîmine ibtidâr kılındı. Fî 19 M sene 52

Bâ-mühür-i Şakir Bey an hacegân-ı divân kâ‘imakâm-ı eyâlet-i Sivas

[s.84/2]

Tokat’da kâlhâne mahallesinin serbesteyin hâvî vürûd iden emr-i âlî

Tokad nâ‘ibine ve voyvodasına hitâben

Tokat kâlhânesinde müstehdam olan bi’l-cümle amele tekâlifden mu‘âf ve müsellemler olarak umûr ve husûsları kâlhâne-i mezkûre nâzırı bulunanlar ma‘rifetiyle rü‘yet olunarak bir taraftan dahl ve ta‘arruz icâb itmez iken voyvoda-yı mûmâ-ileyh ve sâ‘ire taraflarından amele-i merkûmeye bi-vechi da‘vâcılar tedârikiyle olur olmaz bahâne ile mecrûh ve rahlarında darb ve tehdîd ve habs ve tazyik olunmakta olduğu bu def‘a tahkîk ve istihbâr olunmuş ve kâlhâne-i mezkûrenin hüsni idâresi amelesinin bu makûle hasb ve tazyikinden muhâfazalarıyla hâsıl olacağı bedîhâtden bulunmuş olduğundan başka beher sene Ergani Ma‘den-i Hümâyûnumdan hâsıl olub Tokad kâlhânesine nakil olan nühâs-ı hâmin kâl ve tasfiyesinde müstehdam olan amele ve kömürçü tâ‘ifesi ber-vech-i meşrûh hizmetde olduklarından sunûf-ı sâ‘ireden müstesnâ ve min külli’l-vücûh serbest ve mu‘âf olmalarıyla şurût-ı serbestiyetlerine ri‘âyet

olunarak kâffe-i umûr ve husûsları kâlhâne-i mezkûre nâzırı bunlar ile rü'yet olunub muğâyir-i şurût-ı serbestiyet kimesne tarafından müdâhale olunmamak üzere şurût-ı serbestiyetleri derciyle bin iki yüz kırk altı senesi evâ'il-i Zi'lhiccesinde evâmir-i şerîfem verilmiş olduğuna binâ'en kâlhâne-i merkûme amelesine Tokad voyvodası ve sâ'ire [s.85] tarafından hilâf-ı şurût-ı serbestiyet müdahale ve te'addi vukû'u amele-i merkûmenin perişânlığını mûcib olarak bi'l-ahire Darbhâne-i Âmiremin mu'tenâ ve ehemmi-i umûrından olan nühâs-ı hâmin vakt ve zamanıyla ve tasfiyesinin te'hîrine müstevcib olacağından sen ki nâzır-ı mûmâ-ileyhsin mehâm-ı seniyyemi te'hîrden vikâyeten kâlhâne-i merkûme amelesini şurût-ı mezkûr icâbınca hizmet-i me'mûrelerinde kemâ-yenbagî istihdâm ve kâffe-i umûr ve husûslarını ber-vech-i dikkat rü'yet ve voyvoda ve vücûh-ı mûmâ-ileyhimsiz ve sâ'irenin dahl ve te'addilerinden himâye ile istirâhat halleri emrînin istihsâline sa'y ve gayret ve ikdâm eylemek üzere emr-i şerîfim isdârı husûsunu müşîrlik rütbe-i celilesiyle hâlâ Darbhâne-i Âmirem defterdârı dûstur-ı mükerrerrem müşîr-ı müfahham nizâmü'l-âlem es-Seyyid Ali Rıza Efendi edâmâ'llahu te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr ifâde ve ifhâm etmekden nâşî mûcibince emr-i şerîfim isdârı husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle ol-vecihle amel ve harekete kemâliyle i'tanâ ve dikkat eylemek fermânım olmağın te'kît ve tenbihi hâvî işbu emr-i âlîşânım isdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde keyfiyet irâde-i âliyem mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmın oldıkda fermânım olduğu ve balâda beyân kılındığı vecihle kâlhâne-i merkûm amelesine Tokad voyvodası ve sâ'ire tarafından müdâhele ve te'addi vukû'u şurût-ı serbestiyetlerinin muğâyiri ve Darbhâne-i Âmiremin mu'tenâ ve ehemmi-i umûrından olan nühâs-ı hâmin vakt ve zamanıyla kâl ve tasfiyesinin te'hîrine mûcib olarak rızâ-ı seniyyemin hilâfı olduğuna binâ'en o ma'kûle te'addiyâtın ma'rifet-i şer'le ve ma'rifetinle men' ve def' ve amele-i merkûmının şurût-ı mezbûr icâbınca

bi'l-cümle umûr ve husûslarının ber-vech-i dikkat rü'yetiyle hitâmen me'mûrelerinde ale'd-dâ'im istihdâm olunması husûsına mezîd i'tinâ ve dikkat eylesin sen ki nâ'ib ve voyvoda ve vücûhi'l-âlî-yi mûmâ-ileyhim ve sâ'irlersiz siz dahî mûcib ve muktezâ'-yi emr-i şerîfime imtisâl ve mutâba'at ve hilâf-ı emr ve rızâ-ı âlişânım amele-yi merkûmeye tarafınızdan atâle-i dest-i te'addi ile mes'ûl ve mu'âteb olmaktan be-gâyet ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sadr olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle [] vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîfim vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûniyle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kilasız. Tahiren fi'l-yevmi's-sâni işrîn sene min şehri Zi'lhicce li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniye-i mahrûse

[s.85/1]

Mahallât der Nefs-i Şehr-i Tokat

Mahalle-i Yaş Meydan	13 guruş
Mahalle-i Câmi'-i Kebir	13
Mahalle-i Rüstem Çelebi	13
Mahalle-i Yarahmed	13
Mahalle-i Çay-ı Müslim	35
Mahalle-i Çay-ı zimmî	29
Mahalle-i Gaybî	35
Mahalle-i Seyyîd Necmeddin	13
Mahalle-i İsa Fakih	5
Mahalle-i Monla Bektaş	6
Mahalle-i Sarı Güllük	13
Mahalle-i İvaz Paşa	7
Mahalle-i Acebşir	13
Mahalle-i Beybağı	46
Mahalle-i Kaya	13
Mahalle-i Za'im	8
Mahalle-i Akdeğirmen-i Müslim	13.5
Mahalle-i Akdeğirmen-i zimmî	4
Mahalle-i Tatar Hacı	8

Mahalle-i Çilehâne	4
Mahalle-i Veled-i Ayâs	4
Mahalle-i Menice	4.5
Mahalle-i Aleksan	13
Mahalle-i Dere	13
Mahalle-i Alacamescid	4
Mahalle-i Keçeçiler	13
Mahalle-i Sofiyun	13.5
Mahalle-i Veled-i Aynî, Ankara	8
Mahalle-i İplik Pazarı	4
Mahalle-i Çilfek	8
Mahalle-i Hacı İbrahim	13.5
Mahalle-i Taşçı Mahmud	13.5
Mahalle-i Debbâğhâne-i cedîd	13.5
Mahalle-i Halid, Hoca İbrahim	3
Mahalle-i Güzelaşçı	8
Mahalle-i Cemaleddin	13.5
Mahalle-i Mehmed Paşa	13.5
Mahalle-i Zincirlikuyu	13.5
Mahalle-i Çahkenli	13.5
Mahalle-i Yazıcık	13
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim	25
Mahalle-i Melik Danişmend ve Simavon	11

[s.86]

Mahalle-i Çaşnigir, Baba Osib	13
Mahalle-i Zilli Hacı, Siyah Puş	5
Mahalle-i İçmesu ve Suiçmez	13
Mahalle-i Hoca Ahmed	35
Mahalle-i Horuş	11
Mahalle-i Mahmud Paşa	20
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı zimmî	14
Mahalle-i Debbâğhâne-i Atik	13
Mahalle-i Ka'be Mescidi	13
Mahalle-i Meydân-ı Müslim	15
Mahalle-i Şuca'eddin	8
Mahalle-i Semerkandî	12
Mahalle-i Muslihiddin	12
Mahalle-i Samyeli	5
Mahalle-i Cedîd	12
Mahalle-i Geyrâs	18
Mahalle-i Perakende	8
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i Müslim	25
Mahalle-i Zimmî	20
Mahalle-i Hasan Bölüğü	25
Mahalle-i Müslim Bölüğü	17

Yekûn	858 [858] guruş
-------	-----------------

Bâlâda mezkûr mahallât ahâlileri inhâ olunur ki

Sivas'da olan Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne için bu def'a bâ-irâde-i seniyye Der-âlfyye'den Samsun iskelesine vürûd iden elbise ve tüfenkleri iskele-i merkûmdan kazâ be-kazâ Sivas'a varıncaya değin irsâli bâbında şeref vürûd iden emr-i âli me'mûr mübâşiri iki nefer kavâs ser-askeri ma'rifetiyle Tokad'a vürûd ve mühimât-ı mezkûrenin Bolas'a kadar nakline muktezî elli beş arabanın beheri yirmişer ve iki yüz dokuz bârgirin beheri onar guruştan bu def'a cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzî' ve taksîm olundıkda ber-mu'tâd nevâhi hisseleri ba'de'l-ihrac ve re'âyâ hissesi dahî ifrâz olunduktan sonra beher mahallenin tahtlarında terkîm olındığı vech üzere ber-vech-i bâlâ mahallât-ı mezbûrun hisseline sekiz yüz elli guruş isâbet etmiştir mebâliğ-i mezbûru beyinlerinizde cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûra teslim eylesiniz. Fî 25 M sene 52

Nâhiye-i Kafirni tâbi'-i Tokat

Karye-i Almus	30 guruş
Karye-i Gezgi	2
Karye-i Daduhta	4
Karye-i Kuruseku	1
Karye-i Zuğru	16
Karye-i İlpit	4
Karye-i Meğullu	18
Karye-i Tiyeri	6
Karye-i Meniger, Filtesi	13
Karye-i Gök	14
Karye-i Çiftlik	6
Karye-i Alan	5
Karye-i Cegedler	18
Karye-i Tomara	16
Karye-i Eftalit	3
Karye-i Yopalak	2

Karye-i Leveke	10
Karye-i Ekseri	6
Karye-i Varzıllar	8
Karye-i Karadere ve Sideli	15
Karye-i Kınık	8
Karye-i Muhat	12
Karye-i Teknecik	4
Yekûn	221

Nâhiyye-i mezbûrun şerhî bâlâda mahallâtın şerhî gibidir.

Nâhiye-i Komanat tâbi'-i Tokat

Karye-i Geksi	4.5 guruş
Karye-i İzbesti	4.5
Karye-i Difye	6.5
Karye-i Yelpe	4.5
Karye-i Gevle	6
Karye-i Nebi	3.5
Karye-i Aluc	3.5
Karye-i Bula	3
Karye-i Kızıl	5.5
Karye-i Zazara	4.5
Karye-i Cincife	4.5
Karye-i Hulvar	4.5
Karye-i Omala	18
Karye-i Bizeri	21
Karye-i Boyalı	11
Karye-i Sideni	15
Karye-i Serkiz	6
Karye-i Köseli muslu	4.5
Karye-i İze	18
Karye-i Estiğın	11
Karye-i Kemkez	9
Karye-i Ohtab	24
Karye-i Dönekse	13
Karye-i Armus	24
Karye-i Üçgöl	14
Karye-i Acıpınar ve Kışla	12
Karye-i Kadıvakfi	10
Karye-i Gevrek	8
Karye-i Beşviran ve Saltık	13
Karye-i Bayram	4
Karye-i Dekseci	4
Karye-i Mülk	2
Karye-i Kırkoros	25

Yekûn	321.5
-------	-------

Nâhiyye-i mezbûrun şerhî bâlâda muharrer mahallâtın şerhî gibi olduğundan tahrîr olunmadı.

[s.87]

Hisse-i nâhiye-i Tozanlı		
9 Araba	350 guruş	35 Bârgir

Hisse-i re'âyâ		
21 Araba	1273 guruş	83 Bârgir

[s.87/1]

Medîne-i Tokat'da Meydan-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Hüseyin nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Asiye bint-i Süleyman sulbî sagîr oğlu Hasan ve sulbîyye-yi sagîre kızları Abide ve Şerîfe ve Rukiye ve anası Ayşe bint-i Mustafa'ya münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min şehri Zi'lhicce'ti's-şerîfe li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Köhne yasdık 2 ve minder 2	20 guruş
Köhne bel 1 ve balta 1	10 guruş
Köhne duhân çıbığı	5 guruş
Giyim esvâbı	60 guruş
Evânî-i nühâsiyye 32 kıyye	400 guruş
Hirdâvat-ı menzil	10 guruş
Yekûn	505 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffâ-yı mezbûrın techîz ve tekfîn masrafı	60 guruş
Resm-i kısmet	12 guruş

Masârif-i müteferrika	4 guruş
Yekûn	76 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	429 guruş
Hisse-i zevce	53 guruş, 75 meblağ
Hisse-i bint	60 guruş, 93 meblağ
Hisse-i bint	60 guruş, 93 meblağ
Hisse-i bint	60 guruş, 93 meblağ
Hisse-i ibn	121 guruş, 66 meblağ
Hisse-i ümm	71 guruş, 60 meblağ

[s.87/2]

Medîne-i Tokat'da Hoca Ahmed mahallesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem hâlike Ahseberte bint-i Artin nâm hâlikenin verâseti zevc-i metrûku Kirkor veled-i Avadik ile sulbî sagîr oğlu Avadik ve sadrîyye-i sagîre kızı Sulbike ve anası mersûme Hanut'a münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'îyye tevzî' ve taksîm olunan hâlike-i mersûmenin terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi't-tâsi' ve'l-işrîn şehr-i Muharremi'l-harâm li-sene ihdâ hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Çit yüzlü yorgan 2	80 guruş
Dimi döşek 1	40 guruş
Köhne yasdık 3	30 guruş
Minder 1 ve publa 1	10 guruş
Çiçekli entari 1	100 guruş
Kutnî entari 1	30 guruş
Altıparmak entari ve alaca entari 1	60 guruş
Şeridli hâre çit 1	100 guruş
Şalî cübbe 1	50 guruş
Ayak donu 4	50 guruş
Harîr gömlek ve köhne gömlek	40 guruş
Peşkir ve sofra bezi	10 guruş
Mücessem çit değirmi 6	12 guruş
Çevre 1	40 guruş
İşlemeli uçkur 3	20 guruş
Çadır 1 köhne çadır 1	30 guruş
Sagîr sansar kürkü 1	50 guruş

Boğca derûnında olan parça	30 guruş
İplik dirhem 100	5 guruş
Hamam takımı ve leğen 1 ve tas	60 guruş
Sîm kuşak 1 çift	70 guruş
Altun yüzük 3	50 guruş
Sîm kutu ve kol mercanı	50 guruş
Sagîr altun küpe 1 çift	20 guruş
Rubi'yye 29 ve altun 3	270 guruş
Dökme altunı 1	300 guruş
Mahmudiye 2	100 guruş
İslambol altunı 18	450 guruş
Mısır altunı 2 ve adli 1	60 guruş
Evânî-i nühâsiyye 6 kıyye	70 guruş
Nakd der kise	505 guruş
Yekûn	2792 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Halike-i mersûmenin lâşesine masraf	250 guruş
Resm-i kısmet	70 guruş
Masârif -i müteferrika	23 guruş
Yekûn	343 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	2459 guruş
Hisse-i zevc	614 guruş, 90 meblağ
Hisse-i bint	478 guruş, 16 meblağ
Hisse-i ibn	956 guruş, 22 meblağ
Hisse-i ümm	409 guruş, 100 meblağ
Meblağü'l-bâkî	2

[s.88/1]

Harîr için emr-i âlî kaydı

Düstûr-ı mükerrerem ve mu'azzam müşîr-i mufahham ve muhterem nizâmü'l-â'lem müdebbirü umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmi'l-enâm mümehhidü bünyâni'd-devlet ve'l-ikbâl müşeyyîdü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bî-sunûfî avâtıfı'l-meliki'l-âlâ hâlâ mülhakâtıyla Sivas vâlisi ve Ma'âden-i Hümâyûn emîni sadr-ı sâbık vezirim Reşid Mehmed Paşa edâmâ'llahu te'âlâ iclâlehu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Amasya mütesellimi [] zîde mecdûhu ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Tokad nâ'ibiyle Sivas ve

Amasya sancaklarında vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fazlühum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân voyvodagân ve a'yân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Tersane-i Âmirem hazinesinin vâridât-ı cesîmesinden olub Ricâl-i Devlet-i Aliyye'mden hâlâ harîr nâzırı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim umûr-ı lütfi dâme mecduhu ma'rifetiyle idâre olunmakda olan memâlik-i mahrûse-i şâhânem resm-i mizân ve öşr-i harîr mukâta'âsı aklâmından gayri-ez Trabzon ve Canik Amasya kalemi tâ'bîr olunan Amasya ve Tokad ve Sivas ve tevâbihi mukâta'âsı hulûlî tekarrüb iden elli bir senesi Martı ibtidâsından Şubat gâyetine kadar zabt ve idâre eylemek üzere mültezimînden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân âlâ zîde kadruhuya bedel-i ma'lûm ve mü'teber taraf-ı te'ahhüdüyle der uhde ve ilzâm olmuş olduğundan bahisle havâli-i merkûmede husûle gelen ve mahâl-i sâ'ireden bilâ tezkere tevârüd iden harîr-i hâm ve mesrûdun şurûtu vecihle beher kıyyesinden beşer guruş resm-i mizânıyla harîrin kıyye ve-yâhûd tefesi her kaç guruş fûrûht olunur ise rusûmât-ı kadîmesinden başka kıymetinden yüzde on hisâbıyla iktizâ eden öşrünün mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tamâmen ve kâmilen ahz ve tahsîliyle ashâb-ı harîr yedlerine memhûr tezkereler i'tâ ettirilmesine ve mizân bulunmayan mahallelerde hafî ve celî harîr furuht olunmak zımnında mûmâ-ileyh tarafından mizân ve mengene vaz'ı maddesine müdâhale olunmayarak mu'âvenet-i lâzîmenin icrâsına ve harîr mengeneleri münâsib mahallerde su kenarlarına kurularak fukarânın harîrleri temiz çıkarılmasına ve harîr kazalarının telefden muhâfazasına i'tinâ ve dikkat kılınmak üzere emr-i şerîfim sudûru nâzır-ı mûmâ-ileyh tarafından bâ-takrîr istid'â olunub meşrûd'u tâ'ifesinin meşrûd i'mâli zımnında mübâyâ'idecekleri harîrin öşri bâyi'leri tarafından alunacağı misüllü i'mâl olunub satılan meşrûdun dahî kezâlik yüzde on hisâbıyla lâzım gelen öşrü hîn-i bey'inde ihtisâb rusûmâtına tatbîken mizâniye ve öşrü ol mahallin me'mûrî tarafından alındığını

müş'ir memhûr tezkere ile tevârüd iden harîrden mükerrer resm-i mizân ve öşür talebiyle kimesneye zulüm ve te'addi vukû'a gelmemesi ve ashâb-ı mahsûlden öşür vermemek için harîrlerini hafıyyeten satmak ve-yâhûd tamgasını müste'men tâ'ifesine furuht eylemek misüllü hâlât-ı reddiyeye mütecâsir olanlar olur ise o makûlelerin yedlerinde bulunan harîrleri cânib-i mirîçun zabt ve kendülerinin te'dibât lâyıkları icrâ birle ol mahallenin hâkim ve zâbitânı dahî meshûl ve me'âteb olması ve bu maddeye ve gerek kadîmden muhâsasası olan resm-i gümrük ve ihtisâb misüllü rusûmât-ı kadîmesine kat'ân hâlel getirilmemesi husûsları muktezâ-yı nizâmından olmakdan nâşi vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ihtîmen mahsûsân işbu emr-i celilü'l-kadrim isdâr ve tisyâr olunmuşdur. İmdi rusûmât-ı mezkûrenin sene-i merkûmeye mahsûben mültezîm-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ahz ve tahsîl etdirilmesi ve lüzûmu tebeyyün iden mahallere mizân ve mengene vaz'ı takdîrinde kimesne tarafından müdâhale olunmayarak icâb iden mengeneler su kenarlarına kurularak mu'âvenet-i icâbiyenin icrâsı lâzımeden idüğü ve bu vesîle ashâb-ı harîrden ziyâde resm talebiyle mugâyir-i şurût mu'âmele vukû'una bir vecihle rizâ-yı hümâyûnum olmadığı siz ki vezir-i hamiyet-semîr müşâr ve mütesellîm kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz ma'lûmınız oldıkda ber-minvâl muharrer amel ve harekete bi'l-ittihâd ihtimâm ve mübâderet ve hilâf-ı rızâ ve mugâyir-i nizâm bir gûne vaz'-ı hâlât vukû'a gelmemesine mezîd i'tinâ ve dikkat eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdum ki [] vusûl buldıkdâ bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûniyle amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren fî evâhir-i şehri Cemâziyel-ahir li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.89/1]

...³⁴

Asâkir-i Mansûre masârifine tahsîsen bâ-irâde-i seniyye medîne-i Tokad'ın rüsûm-ı ihtisâbiyesi tahsîline me'mûr medîne-i mezbûr Voyvodası ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî'den atûfetlû Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle bin iki yüz elli iki senesi mâh-ı Muharremi'l-harâmın ibtidâsından ahîrine kadar vukû' bulan hâsılâtının defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

3047 guruş mâh-ı mezbûrın dekâkin ve hânât ve kârhâne ve asiyyâb hâsılâtı

+0190 guruş mâh-ı mezbûrın kömür ve hatab ve omcalık hâsılâtı

3237 guruş

-0560 guruş bâ emr-i âlî me'mûra tahsîs kılınan ma'âş tenzîl

2677 guruş

Asâkir-i Mansûre masârifine tahsîsen bâ-irâde-i seniyye medîne-i Tokad'ın nühâs hâsılâtının tahsîline me'mûr medîne-i mezbûr Voyvodası ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî'den atûfetlû Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle bin iki yüz elli iki senesi mâh-ı Muharremi'l-harâmın ibtidâsından ahîrine kadar vukû' bulan hâsılâtının defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

2925 guruş taşraya giden nühâs-ı cedîd 1950 kıyye

+0450 guruş perâkende bey' olunan nühâs-ı cedîd 300 kıyye

3375 guruş

³⁴ Bir kelime okunamadı

-0030 guruş me'mûra ma'âş tenzîl

3345 guruş

Dersa'âdet'e giden nühâs-ı cedîd

1250 kıyye Tokad tüccârlarından Aslanoğlu Agob bâzîrgânın ma'rifetiyle resm-i mîrisi

Dersa'âdet'de alınmak üzere ilm-u haberi senediyle Dersa'âdet'e giden

+1200 kıyye Tokad tüccârlarından Kalıbcı Sekas bâzîrgân ma'rifetiyle resm-i mîrisi

Dersa'âdet'de alınmak üzere ilm-u haberi senediyle Dersa'âdet'e giden

1450 kıyye

17 guruş mâh-ı mezbûrın ibtidâsından ahîrine kadar vukû' bulan tamgâ-yı mizân-ı harîr hâsılâtı

Mâh-ı mezbûrda haffâf ve dikici esnâfının cülûd-ı mütenevvi'ası tamgâsı hâsılâtı

117 guruş Dikici ve haffâf esnâfi

120 guruş Debbâğhânedan

080 guruş Taşradan

017 guruş Sarrâclardan

+186 guruş cülûd-ı camuş ve kara sığır

520 guruş

-100 guruş Me'mûra ma'âş tenzîl

420 guruş

Mâh-ı mezbûrın vâki‘ olan tiftik ve yapâğı hâsılâtı

115 guruş yapâğı

+137 guruş tiftik

252 guruş

[s.89/2]

Dârende buyurıldısı

Asâkir-i Mansûre’den Yüzbaşı Hüseyin Ağa ve mülâzım Osman Ağa ve Ahmed Ağa ve Şükrü Ağa li-ecli’s-sıla me’zûnen Der-Aliyye’ye azimet etmeleriyle rükûbleriçun esnâ-yı râhda beherine birer re’s mekkâri bârgîri kazâ be-kazâ i’tâ ve beytûtet idecekleri mahallerde haklarında merâsim-i mihmânnevâzi ifâ birle ol-vecihle imrârları husûsına dikkat ve i’tinâ olunmak. Fî 21 M sene 52

[s.90/1]

Kâlhâneye dâ’ir emr-i âlî kaydı

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma’âdinü’l-fezâil ve’l-keâm Tokad kazâsıyla Sivas sancağında vâki‘ kazâların kâdılarını ve nâ’ibleri zîde fazlühum ve mefâhirü’l-emâcid ve’l-a’yân Sivas kâ’imakâmı hacedân-ı Divân-ı Hümâyûn’umdan Mustafa Şakir ve Tokad voyvodası [] ve Tokad kâlhânesi nâzırı Ahmed zîde mecdühum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erleri ve bu husûsa Darbhâne-i Âmirem tarafınan mahsûs mübâşir ta’yîn olunan Hüseyin kavâs zîde kadruhum tevkî’-i refî’-i hümâyûnu vâsıl olacak ma’lûm ola ki Ma’âden-i Hümâyûn-ı Şâhânem’den Ergani Ma’âden-i Hümâyûn’umdan beher sene hâsıl olan bi’l-cümle

nühâs-ı hâm nakline me'mûrîn ile voyvodalığına merbût aşâyir develeriyle Tokad kâlhânesine ba'de'n-nakl kâl ve tasfiye olındıktan sonra matbûh nühâsın Samsun iskelesine tenzîliçün Sivas sancağından vâki' kazâlar ile Tokad kazâsından ma'rifet-i şer'î şerîf ve Darbhâne-i Âmirem'den ta'yin olunan mübâşir ma'rifeti ve cümle ittifâkıyla ücret-i nakliye-i mu'tâdesiyle nühâs-ı mevcûdenin kâmilen nakline vâfi mekkâri ve arabanın beher sene tertîbi mu'tâd ve el-hâletü hazihi Dersa'âdet'imde külliyyetlü nühâsın vücûdu lâzimededen olduğu derkâr ve kâlhâne-i mezkûreden dahî kâl ve tasfiye olunmuş ve bir taraftan olınmakda olarak hayli nühâs mevcûd olduğu istihbâr olduğundan nühâs-ı mevcûdenin bir vukiyyesi gerüye kalmayarak ve te'hîr ve tevkîf olunmayarak iskele-i mezbûreye nakline vâfi araba ve mekkâri ve şuturân ve hayvanâtın mâru'z-zikr livâ ve kazâdan seri'ân ve âcilen ihraç ve Tokad'a sevk ve idrâcı ehem ve elzem idüğü vâreste-i kayıd-ı irâd olub binâberin bu sene-i mübâreke de dahî kâlhâne-i mezbûrede olan bi'l-cümle matbûh nühâsın usûl-ı cârisi vecihle bir vukiyyesi gerüye kalmayub tamâmen ve kâmilen ücret-i nakliye-i mü'tâdesiyle iskele-i merkûmeye bir gün evvel tenzîl olınmak üzere zikr olunan livâ ve kazâdan siz ki kâ'imakâm ve voyvoda ve nâzır-ı mûmâ-ileyhimsiz ma'rifet-i şer'î ve ma'rifetiniz ve mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle müstevfî araba ve şuturân ve hayvanât sâ'irenin bi't-tedârik seri'ân ve âcilen Tokad'a sevk ve idrâc ile nühâs-ı mezkûrın esnâ-yı râhda tevkîf olunmayarak tamâmen ve kâmilen ve müsâra'atan iskele-i mezkûreye nakl ve tenzîl ve iskele-i mezbûrede kabz-ı nühâsa me'mûr Hacı Mehmed zîde kadruhuya teslîm olunması bâbında size ve sâ'ire hitâben mübâşirli olarak emr-i şerîfim ısdâr ve Darbhâne-i Âmirem ilm-u haberleri i'tâsıyla husûsî müşirlik rütbe-i celilesiyle hâlâ Darbhâne-i Âmirem defterdârı düstûr-ı mükerrrem müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem es-Seyyid Ali Rıza Efendi edâmâ'llahu te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr ifâde ve ifhâm idüb mûcibince tanzîmi

husûsına irâde-i seniyyem te'alluk ederek Darbhâne-i Âmirem ilm ü haberi tahrîr ve i'tâ itdirilmiş olmağla ber-minvâl muharrer amel ve hareket mezîd i'tinâ ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın size ve sâ'ire hitâben işbu emr-i âlîşânım dahî isdâr ve mübâşir-i merkûm ile tesyâr olunmuşdur. İmdi vusûlinde keyfiyet-i irâde-i seniyyem mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmınız oldıkda fermânım oldığı ve bâlâda beyân kılındığı üzere Dersa'âdet'imde külliyyetlü nühâsın vücûdu ehem ve elzem olmak mülâsebesiyle kâlhâne-i mezbûrede mevcûd olan nühâs-ı matbûhânın tamâmen ve seri'ân Dersa'âdet'ime celb ve nakli matlûb-ı mülûkânem olduğundan sâlifü'l-beyân livâ ve kazâdan ma'rifet-i şer' ve ma'rifetiniz ve mübâşir-i merkûm ma'rifeti ve cümle ma'rifeti ve ittihâdıyla icâb iden ücret-i mu'tâdeleri usûl-ı cârisi vecihle i'tâ olınmak üzere müstevfî araba ve şudurân ve hayvanât-ı sâ'irenin seri'ân ve âcilen ihraç ve kâlhâne-i mezkûre sevk ve idrâcıyla nühâs-ı mevcûde-i mezkûrenin esnâ-yı râhda tevkîf olunmayarak tamâmen ve kâmilen ve müsâra'aten iskele-i mezbûreye nakl ve tenzîl ve kabz-ı nühâsa me'mur merkûm tarafına teslîm olunması emrime kemâl i'tinâ ve dikkat eyleyesiz ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve zâbıtân-ı memleket ve mübâşir-i merkûm ve sâ'ire mûmâ-ileyhimsiz siz dahî mûcib ve muktezâ-yı emr-i şerîfimle amel ve hareket iderek zikr olunan araba ve şudurân ve hayvanâtın sür'at ırsâl ve isâli emr-i ehemmine bi'l-vücûh ihtîmam ve dikkat ve hilâf-ı rızâ ve mugâyir-i emr-i şerîfim hareket ile mes'ûl ve mu'âteb olmakdan be-gâyret ittikâ ve mubâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle [] vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celilü's-şânımın mazmûn-ı münîfi birle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren el-yevmi's-sabi' işrîn şehr-i Zilka'deti's-şerife li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.91/1]

Şerâyi'-şî'âr zikr olunan evliye ve kazâların kuzât ve nüvvâbı fazûletlû efendiler zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-ekârim ser-bevvâbîn ve hacegân-ı Divân-ı Hümâyûn'dan muhâsıl ve mütesellîm ve voyvodagân atûfetlû beyler ve ağalar dâme mecduhu ve bi'l-cümle işerleri ve tımârlu süvâri Asâkir-i Mansûre zâbitânları zîde kadruhum inhâ olunur ki Sivas eyâletinde kâ'in tımârlu süvâri Asâkir-i Mansûre bâ-irâde-i seniyye Bağdad vâlisi hazretleri ma'iyetine me'mûr olarak vâli-i müşârün-ileyh tarafından habere intizâren bugün çıkılacak gibi mahallerinde hâzır ve müheyyân olmaları mukaddem ve mu'ahhar tahrîr ve tezkâr olunmuş ve asâkir-i mezkûre bu def'a vâli-i müşârün-ileyh hazretleri tarafından matlûb buyurulmuş olduğundan Mîralay atûfetlû Mehmed Ali Bey istishabıyla asâkir-i mezkûrenin irsâli taraf-ı eşrâf-ı veliyyü'n-ni'amiden emr ve iş'ârı buyurulmuş olmakdan nâşi tafsîl-i keyfiyyet Mîr-alay-ı mûmâ-ileyh Mehmed Ali Bey'in tahrîrinden ma'lûmınız olacağı vecihle Canik ve Amasya ve Çorum ve Bozok sancakları ile Zile ve Tokad ve Niksar kazâlarında mutavattın tımârlu süvâri Asâkir-i Mansûre'nin ne kadar zâbitân ve neferât-ı sâ'iresi var ise vusûl-ı buyurıldımızdan üç nihâyet dört gün sonra yerlü yeründen ihrac ve bu tarafa sevk ve inhâ celb-i lâzime-i hâlden olmağın siz ki muhâtabûn-ı mûmâ-ileyhimsiz bunlar avk ve tahrîr olunmak ve-yâhûd maslahatım vardır deyü birkaç gün bir neferi gerüye kalmak bir vecihle uyamayacağından zikr olunan mahallerde olan zâbitân ve neferât-ı sa'ire hemen bir araya getirilerek levâzımât-ı seferiylere der-akab oluşturılıb üç dört gün zarfında cümlesi mahallerinden çıkarılarak bu tarafa sevk ve irsâlleri husûsına bi'l-ittifâk sarf-ı gayret ve ol-vecihle infâz ve icrâ-yı emr ve irâde-i seniyyeye himmet ve siz ki asâkir-i mezkûre zâbitân ve neferât-ı sâ'iresiz siz dahî ber-minvâl-i muharrer kıyâm ve hareket

ve ifâ-yı levâzım-ı me'muriyete müsâra'at eylemeniz için bâ-fermûde veliyyü'n-ni'am tafarımızdan işbu buyurıldı tahrîr ve ile ba'is ve tesyîr kılındı. Fî 8 S sene 252

Mîr Mustafa Şakir an hacedgân-ı Divân-ı Hümâyûn kâ'imakâm-ı eyâlet-i Sivas

[s.91/2]

Medîne-i Tokat'da Çahkenli mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Ohan veled-i Marderos nâm hâlikin verâseti zevce-i metrûkesi Maryem bint-i Serkiz ile sulbiye-yi kebîre kızı Marik ve sulbî sagîr oğlu Saroz'a münhâsıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan hâlik-i mersûmun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis aşer şehr-i Saferi'l-hayr li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Bağ der mevzi'-i Kenisâ dibi 1 kıt'a	700 guruş
Def'a nısf bağ der mevzi'-i Ağbayır	300 guruş
Köhne döşek 3	100 guruş
Köhne yorgan 4	120 guruş
Köhne çit yasdık 4	30 guruş
Köhne kilim 3	80 guruş
Kefere minderi ve keçe	10 guruş
Köhne sağır halı	5 guruş
Basmacı hanında sipahu tavlası ve çürük na'l 111 batman	666 guruş
Cedîd küb 2 ve köhne kübe ve-----	80 guruş
Giyim esvâbı	27 guruş
Evânî-i nühâsiyye 44 kıyye	528 guruş
Hırdavât-ı menzil	41 guruş
Kaçanoğlu Hâfız Mehmed Efendi	40 guruş
Yekûn	2727 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Hâlik-i mersumun lâşesine masraf	250 guruş
Resm-i kısmet	68 guruş
Masârif -i müteferrika	22 guruş
Yekûn	340 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	2350 guruş
Hisse-i zevce	298 guruş, 45 meblağ
Hisse-i bint	656 guruş, 25 meblağ
Hisse-i ibn	1395 guruş, 50 meblağ

[s.92/1]

Şerâyi'-şi'âr Anadolu'nun sol kolunda vâki' kazâlarda kuzât ve nüvvâb efendiler zîde fazlühum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimîn ve voyvodagân ve sâ'ir zâbâtân zîde kadrühum ba'de's-selâm inhâ olunur ki mâlikâne mutasarrıfları beher sene uhdelerinde olan mukâta'âtın mâl ve kalemiyesini vakt ve zamanıyla Hazine-i Âmire'ye ve havâle olunan mahallere tamâmen edâ ve teslîm ile senesi ahîrinde yedinde olan senedâtı kalemine verüb hisâbını rü'yet ettirerek sûret-i muhâsesini almak ve eğer bu şurûta ri'âyet etmez ise mutasarrıf oldukları mukâta'âtı uhdelerinden def'-i ile ka'imesi mezâda çıkarılmak düstûrü'l-amel tutulan mâlikâne şurûtından olduğına mebni Mansûre ve Darbhâne-i Âmire ve Tersâne-i ma'mûre hazâ'in-i celîlelerinden mazbût olan mukâta'ât-ı ma'lûmeden mâ'ada fakat mâlikâne mutasarrıfları uhdelerine olan mukâta'âtın mâl ve kalemiyeleri hisâbının yedlerinde olan senevât müciblerince kangı kalemde mukayyed ise rü'yet ittirmek üzere ikdâmât-ı lâzimenin icrâsıyla bundan böyle mâlikâne mutasarrıfı olarak Asitane'de olanlardan her kim hisâbını görmez ise bu bâbda hatır ve gönüle bakılmayub ve bu sûretle terhîm ve himâyet olunmayub uhdelerinde olan mukâta'âları def' ile mezâda çıkarılmak ve ashâb-ı mukâta'âtdan taşrada olanlar bu irâdeyi istimâ' ile senedâtı ya götürüb ve-yâhûd gönderüb rü'yet-i hisâb itmesi biraz vakte muhtaç olduğundan o makûleler için bir ve nihâyet iki sene mehl verilüb müddet-i mezkûrede anlar dahî icrâ-yı irâde-i seniyeve ittisâl itmezler ise kezâlik mukâta'âları def' ile ahire fûrûht olınmak üzere icrâ olunması ve memâlik-i mahrûsede kâ'in kazâlarda mutavattın kesân uhdelerinde olan mukâta'ât ve eshâm vezâyif mahlûl oldıkda vaktiyle bu tarafa istihbâr olunmayub âlâ hâlihi kalarak bu

keyfiyyet Hazine-i Âmire'ye hasârı mûcib olduğına ve esnân ve fiyâtını şöhretiyle e'imme-i mahalâta haber verdiklerinde Hazine-i Âmire'ye â'id uhdelinde sehim ve mukâta'â ve vezâyif var ise bi't-tehârri zabt olunmakda ve her ne kadar taşradan gelen jurnâl defterlerine bu misüllü ve fiyat yazılmakta ise de esham ve şöhreti aklâmda olan kayda ekser tevâfuk etmediğinden uhdesinde Hazine-i Âmire'ye â'id şukkâ olub olmadığı ma'lûm olamadığına binâ'en bu husûsın bir taht-ı zâbitaya idhâli lâzım gelmiş olub şöyle ki fî-mâba'd taşrada olan jurnâl kâtibleri defterlere yazdıkları vefayât ashâbından her kimin uhdelinde sehîm ve mukâta'â ve vezâyif misüllü nesne var ise bi't-tahkîk esâmisi bâlâsına şerh ve işâret ile Dersa'âdet'e ihbâr kılınması husûsları Darbhâne-i Âmire defterdârı müşir-i mûkerrem atûfetlû efendi hazretleri tarafından ifâde olunmuş olub her bir nizâmât-ı seniye'nin icrâsı ahz-i matlûb ve murâd olduğına nazâran nizâm-ı mezkûrın ilâ mâşâllahu te'âlâ düstûrû'l-amel tutmak üzere icâb iden mahalle kaydıyla iktizâ idenlere iş'âr ve i'lân kılınmış olmağla siz dahî zîr-i idârenizde kâ'in kazâ ve kasabâtda o ma'kûle mukâta'â ashâbının mehl-i mezkûrın hizmete yani bir sene nihâyet iki sene tamâmına kadar rû'yet-i hisâb etmelerini ve etmedikleri halde uhdelinde bulunan mâlikânelerin ref' ile ahere tevcîh olunmak üzere mezâda verileceğine i'lân ve işâ'at ve mâlikâne ashâbından vefât idenlerin dahî ism ve şöhretleriyle esâmisi bâlâlarını jurnâl kâtibleri tarafından şerh ve işâret olunarak Dersa'âdet'e ihbâr ile bundan böyle nizâm-ı mezkûrın ale'd-devâm icrâsı husûsına bi'l-ittifâk sa'y ve gâyet eylemeniz siyâkında tenbîhen ve mahsûsen işbu mektûb tahrîr ve irsâl olmuştur. İnşâllahu te'âlâ vusûlünde ber-vech-i muharrer harekete dikkat eyleyesin ve's-selâm.

Mehmed Rauf

vürûdu tarihi fî 17 S.sene 52

Seniyyü'l-himmemâ atûfetlû efendim

Piyâde Asâkir-i Hassa-i Şâhâne dikimhânesiçun taleb olundığına mebni iki nev' yüz kırk kıyye iplik dokuz yüz kırkar guruş fi'yat ile alub gönderildiğine dâ'ir şeref vusûl olan şukkâ-i behiyyeleri me'alî ma'lûm-ı muhlis olmuş ve mezkûr iplik dahî savb-ı mahalline verilmiş olduğundan icâb iden dokuz yüz kırkar guruş bahâsı matlûbât-ı veliyyü'n-ni'amiden ashâbına i'tâ ile li-ecli'l-mesned şukkâmızı hıfz eylemeniz siyâkında şukkâ-i mü'rüvvet terkîmine ibtidâr kılındı. Fî 20 Z sene 51

İsmail Bey

[s.93/1]

Elli iki senesi Rebi'ü'l-evvelinin yedinci gününden altı mâh gâyetine değin

53000 guruş mekkârecibaşılık ber-vech-i maktu' İsmâ'il Efendi'ye cümle ittifâkıyla verilmiştir.

01325 guruş Hâkim Efendi hazretlerine ber-mu'tâd harc-ı imzâ

01325 guruş Voyvoda Beyefendi'ye verilen tahsildâriyye

00200 guruş Nakîb Efendi'ye

+00425 guruş Kâtibiye, hüddâmiyye ve ihzariye, kaydiye ve kethudâ'iyye

56275 guruş

Yalnız elli altı bin iki yüz yetmiş beş guruşdur.

[s.93]

Mahallât der Nefs-i Şehr-i Tokat

Mahalle-i Yaş Meydan	210 guruş
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim	890
Mahalle-i Câmî‘-i Kebir	265
Mahalle-i Rüstem Çelebi	222
Mahalle-i Monla Bektaş	20.5
Mahalle-i Yarahmed	275
Mahalle-i Çay-ı Müslim	1070
Mahalle-i Çay-ı zimmî	620
Mahalle-i Gaybî	480
Mahalle-i Seyyîd Necmeddin	290
Mahalle-i İsa Fakih	18
Mahalle-i Sarı Güllük	227
Mahalle-i İvaz Paşa	90
Mahalle-i Tatar Hacı	40
Mahalle-i Acebşir	196
Mahalle-i Çilehâne	36.5
Mahalle-i Za‘im	85.5
Mahalle-i Beybağı	810
Mahalle-i Kaya	144.5
Mahalle-i Akdeğirmen-i Müslim	318
Mahalle-i Akdeğirmen-i zimmî	86.5
Mahalle-i Menice	45.5
Mahalle-i Veled-i Ayâs	35
Mahalle-i Aleksan	93
Mahalle-i Çilfek	50
Mahalle-i İplik Pazarı	25
Mahalle-i Keçeçiler	350
Mahalle-i Halid	32
Mahalle-i Hoca İbrahim	15
Mahalle-i Alacamescid	40
Mahalle-i Ankara	45
Mahalle-i Sofiyun	345
Mahalle-i Hacı İbrahim	240
Mahalle-i Taşçı Mahmud	252
Mahalle-i Güzelaşçı	113
Mahalle-i Dere	150
Mahalle-i Debbâğhâne-i cedîd	104
Mahalle-i Terbiye-i Kebîr	15
Mahalle-i Dırâz-ı Müslim	14
Mahalle-i Veled-i Aynî	20
Mahalle-i Cemaleddin	262
Mahalle-i Mehmed Paşa	420
Mahalle-i Zincirlikuyu	209
Mahalle-i Çahkenli	137.5
Mahalle-i Yazıcık	150

Mahalle-i Semerkandî	300
Mahalle-i Melik Danişmend	100
Mahalle-i Simavon	30
Mahalle-i Çaşnigir	239
Mahalle-i Baba Osib	30
Mahalle-i Zilli Hacı, Siyah Puş	88
Mahalle-i İçmesu	10
Mahalle-i Suiçmez	148
Mahalle-i Hoca Ahmed	691
Mahalle-i Horuş	185.5

[s.94]

Mahalle-i Mahmud Paşa	309
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı zimmî	314
Mahalle-i Geyras	298
Mahalle-i Perakende	57
Mahalle-i Cedîd	270
Mahalle-i Meydan-ı Müslim	381
Mahalle-i Ka'be Mescidi	230
Mahalle-i Şuca'eddin	123
Mahalle-i Debbâğhâne-i Atik	435
Mahalle-i Muslihiddin	452
Mahalle-i Samyeli	101
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i Müslim	466
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i zimmî	219
Mahalle-i Hacı Hasan Bölüğü	492
Mahalle-i Müslim Bölüğü	241
Yekûn	15767 guruş

Bâlâda mastûr mahallât ahâlileri

İnhâ olunur ki işbu iki yüz elli iki senesi mâh-ı Rebi'ü'l-evvelin yedinci gününden altı mâh gâyetine değin cümle ittifâkıyla mekkâreci nasb ve ta'yin olunan Altunoğlu İsmail Efendi'ye ber-vech-i maktû' verilecek seksen bârgîr itibâriyle beheri yedişer yüz üç buçuk guruşdan cümle ma'rifetiyle ve mârifet-i şer'le tevzi' ve taksîm olındıkda ber-mu'tâd Tozanlı nâhiyesi ve ehl-i İslâm ve re'âyâ hisseleri ba'de'l-ihraç bâkiden ber-vech-i bâlâ mahallât-ı mezbûrın tahtlarında terkîm olındığı vech üzere on

beş bin yedi yüz altmış yedi guruş isâbet etmiştir. Meblağ-ı mezbûrî beyninizde cem‘ ve tahsîl ve kabzına me’ mûra teslîm eylesiniz. Fî 21 S sene 52

[s.94]

Nâhiye-i Komanat tâbi’-i Tokat

Karye-i Geksi	55 guruş
Karye-i İzbesti	55
Karye-i Difye	75
Karye-i Yelpe	55
Karye-i Gevle	65
Karye-i Nebi	30
Karye-i Aluc	65
Karye-i Bula	25
Karye-i Kızıl	55
Karye-i Zazara	50
Karye-i Cincife	55
Karye-i Hulvar	55
Karye-i Omala	265
Karye-i Bizeri	290
Karye-i Boyalı	120
Karye-i Sideni	200
Karye-i Serkiz	75
Karye-i Köseli muslu	45
Karye-i İze	243
Karye-i Estiğin	136
Karye-i Kemkez	125
Karye-i Ohtab	280
Karye-i Dönekse	185
Karye-i Armus	280
Karye-i Üçgöl	185
Karye-i Kadıvakfı	135
Karye-i Acıpınar ve Kışla	160
Karye-i Gevrek	100
Karye-i Beşviran ve Saltık	182
Karye-i Bayram	54
Karye-i Dekseci	50
Karye-i Mülk	40
Karye-i Kirkoros	481
Yekûn	4271

Bâlâda mastûr kurâ ahâlileri

İnhâ olunur ki işbu iki yüz elli iki senesi mâh-ı Rebi'ü'l-evvelin yedinci gününden altı mâh gâyetine değin cümle ittifâkıyla mekkâreci nasb ve ta'yin olunan Altunoğlu İsmail Efendi'ye ber-vech-i maktû' verilecek seksen bârgîr itibâriyle beheri yedişer yüz üç buçuk guruşdan cümle ma'rifetiyle ve mârifet-i şer'le tevzî' ve taksîm olındıkda ber-mu'tâd Tozanlı nâhiyesi ve ehli-İslâm ve re'âyâ hisseleri ba'de'l-ihraç bâkîden ber-vech-i bâlâ nâhiyye-i mezbûrın kurâlarının tahtlarında terkîm olındığı vech üzere hissene dört bin iki yüz yetmiş bir guruş isâbet etmişdir. Meblağ-ı mezbûrı beyninizde cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûra teslîm eylesiniz. Fî 21 S sene 52

[s.94]

Nâhiye-i Kafirni tâbi'-i Tokat

Karye-i Almus	594 guruş
Karye-i Gezgi	25.5
Karye-i Daduhta	47.5
Karye-i Kuruseku	25.5
Karye-i Zuğru	290

[s.95]

Karye-i İlpit	40
Karye-i Meğullu	280
Karye-i Tiyeri	72
Karye-i Meniger Filtise	136
Karye-i Gök	220
Karye-i Çiftlik	50
Karye-i Alan	72
Karye-i Cegedler	136
Karye-i Tomara	58.5
Karye-i Eftalit	34.5
Karye-i Yapalak	22
Karye-i Leveke	125
Karye-i Ekseri	72.5
Karye-i Varzıllar	100
Karye-i Karadere ve Sideni	148
Karye-i Kınık	100
Karye-i Muhat	177
Karye-i Teknecik	38.5
Yekûn	2864

[s.95]

Hisse-i nâhiyye-i Tozanlı 9456 guruş

Medîne-i Tokad kazâsına muzâffa Tozanlı nâhiyesinde nâ'ibimiz efendi ve nâhiye-i mezbûr muhtârî ağalar ve sâ'ir iş erleri inhâ olunur ki işbu iki yüz elli iki senesi mâh-ı Rebi'ü'l-evvelin yedinci gününden altı mâh gâyetine değin cümle ittifâkıyla mekkâreci nasb ve ta'yin olunan Altunoğlu İsmail Efendi'ye ber-vech-i maktû' verilecek seksen bârgîr itibâriyle beheri yedişer yüz üç buçuk guruşdan cümle ma'rifetiyle ve mârifet-i şer'le derûn-ı şehir ve nevâhilere tevzî' ve taksîm olındıkda ber-mu'tâd sūdüs nâhiye-i mezbûr hissesine ber-vech-i bâlâ dokuz bin dört yüz elli altı guruş isâbet etmiş olmağla mebaliğ-i mezbûru nâhiye-i mezbûr kurâlarının şenlik ve tahamüllerine göre ta'dil ve tesviye şurûtına ri'âyet beyinlerinizde tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve bu tarafda kabzına me'mûra teslîm eylemeniz için savb-ı şer'-i nebevîden işbu mürâsele tahrîr ve irsâl olındı vusûlünde gerektir ki hissenizde isâbet iden ber-vech-i bâlâ mebaliğ-i mezbûrî birân akdem ve bir dakika mukaddem yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûra teslîm eyleyüb mûcib-i mürâsele ile âmil olasız. Fî 21 S sene 52

[s.95]

Hisse-i re'âyâ 23917 guruş

Bâlâda mastûr re'âyâ ahâlileri

İnhâ olunur ki işbu iki yüz elli iki senesi mâh-ı Rebi'ü'l-evvelin yedinci gününden altı mâh gâyetine değin cümle ittifâkıyla mekkâreci nasb ve ta'yin olunan

Altunoğlu İsmail Efendi'ye ber-vech-i maktû' verilecek seksen bârgîr itibâriyle beheri yedişer yüz üç buçuk guruşdan cümle ma'rifetiyle ve mârifet-i şer'le derûn-ı şehir ve nevâhilere tevzî' ve taksîm olındıkda ber-mu'tâd nevâhi hisseleriyle ehl-i İslâm ve re'âyâ hissesi ba'de'l-ihrac bâkî re'âyâ hissesine ber-vech-i bâlâ yirmi üç bin dokuz yüz on yedi guruş isâbet etmiş olmağla meblağ-ı mezbûrî beyinlerinizde ta'dil ve tesviye şurûtına ri'âyet ederek tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûra teslim eylesiniz. Fî 21 S sene 52

[s.95/1]

Mahallât der Nefs-i Şehr-i Tokat

Mahalle-i Yaş Meydan	8 guruş
Mahalle-i Câmî'-i Kebir	9.5
Mahalle-i Rüstem Çelebi	9.5
Mahalle-i Monla Bektaş	5
Mahalle-i Yarahmed	9.5
Mahalle-i Çay-ı Müslim	26
Mahalle-i Çay-ı zimmî	16
Mahalle-i Gaybî	26
Mahalle-i Seyîd Necmeddin	9.5
Mahalle-i İsa Fakih	3
Mahalle-i Sarı Güllük	9.5
Mahalle-i İvaz Paşa	5
Mahalle-i Tatar Hacı	6
Mahalle-i Acebşir	9
Mahalle-i Çilehâne	3
Mahalle-i Za'im	6
Mahalle-i Beybağı	35
Mahalle-i Kaya	9.5
Mahalle-i Akdeğirmen-i Müslim	10
Mahalle-i Akdeğirmen-i zimmî	3

[s.96]

Mahalle-i Menice	3
Mahalle-i Veled-i Ayâs	3
Mahalle-i Aleksan	8
Mahalle-i Çilfek	9.5
Mahalle-i İplik Pazarı	3
Mahalle-i Keçeçiler	9.5

Mahalle-i Halid	2
Mahalle-i Alacamescid	3
Mahalle-i Ankara	4
Mahalle-i Sofiyun	9.5
Mahalle-i Hacı İbrahim	9.5
Mahalle-i Taşçı Mahmud	9.5
Mahalle-i Güzelaşçı	6
Mahalle-i Dere	9.5
Mahalle-i Debbâğhâne-i cedîd	9.5
Mahalle-i Terbiye-i Kebîr	1
Mahalle-i Veled-i Aynî	2
Mahalle-i Cemaleddin	9.5
Mahalle-i Mehmed Paşa	9.5
Mahalle-i Zincirlikuyu	9.5
Mahalle-i Yazıcı	7
Mahalle-i Semerkandî	9.5
Mahalle-i Çahkenli	9.5
Mahalle-i Melik Danişmend	8
Mahalle-i Simavon	1
Mahalle-i Çarşın	9.5
Mahalle-i Baba Osib	1
Mahalle-i Zilli Hacı, Siyah Puş	4
Mahalle-i Dırâz-ı Müslim	1
Mahalle-i İçmesu	9.5
Mahalle-i Hoca İbrahim	
Mahalle-i Hoca Ahmed	23
Mahalle-i Horuş	9
Mahalle-i Perakende	5
Mahalle-i Geyras	16
Mahalle-i Mahmud Paşa	15
Mahalle-i Suiçmez	1
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı zimmî	12
Mahalle-i Debbâğhâne-i Atik	9.5
Mahalle-i Meydan-ı Müslim	12
Mahalle-i Ka'be Mescidi	9.5
Mahalle-i Şuca'eddin	6
Mahalle-i Muslihiddin	9.5
Mahalle-i Samyeli	4
Mahalle-i Cedîd	9.5
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i Müslim	22
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i zimmî	15
Mahalle-i Hacı Hasan Bölüğü	22
Mahalle-i Müslim Bölüğü	15
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim	25
Yekûn	646 [648]

Bâlâda mastûr mahallât ahâlileri

İnhâ olunur ki bu def`a irâde-i seniyye Der-Aliyye'den Ordu-yu Hümâyûn'da olan tobcu alayı Bekir Bey'in tabûrına irsâl olunan elbise ile Mirahur Süleyman Ağa'nın ma`rifetiyle gelen elbise ve sepet ve sandukları kazâ be-kazâ nakline muktezî` araba ve bârgîri cümle ma`rifeti ve ma`rifet-i şer`le arabanın beheri yirmişer ve bârgîrin beheri onar guruşdan derûn-ı şehir ve nevâhilere tevzî` ve taksîm olındıkda ber-mu`tâd nevâhiye re`âyâ hisseleri ba`de'l-ihraç ehl-i İslâm hissesine beher mahallâtın tahtlarında terkîm olındığı vech üzere altı yüz kırk altı guruş isâbet etmiştir. Meblağ-ı mezbûrı beyininizde cem` ve tahsîl kabzına me`mûra teslîm eylesiz. Fî 21 S sene 52

[s.96]

Nâhiye-i Komanat tâbi'-i Tokat

Karye-i Geksi	3 guruş
Karye-i İzbesti	3
Karye-i Difye	4
Karye-i Yelp	3
Karye-i Gevle	5
Karye-i Nebi	2
Karye-i Aluc	2
Karye-i Bula	2
Karye-i Kızıl	4
Karye-i Zazara	3
Karye-i Cincife	3
Karye-i Hulvar	3
Karye-i Omala	10
Karye-i Bizeri	13
Karye-i Boyalı	6
Karye-i Sideni	8
Karye-i Serkiz	4
Karye-i Köseli muslu	3
Karye-i İze	10
Karye-i Estiğın	6

[s.97]

Karye-i Kemkez	5
Karye-i Ohtab	14
Karye-i Dönekse	8
Karye-i Armus	14
Karye-i Üçgöl	8
Karye-i Kadıvakfi	6
Karye-i Acıınar ve Kışla	8
Karye-i Gevrek	5
Karye-i Beşviran ve Saltık	8
Karye-i Bayram	2
Karye-i Dekseci	2
Karye-i Mülk	
Karye-i Kirkoros	13
Yekûn	190 guruş

Bâlâda mastûr kurâ ahâlileri

İnhâ olunur ki bu def'a irâde-i seniyye Der-Aliyye'den Ordu-yu Hümâyûn'da olan tobcu alayı Bekir Bey'in tabûrına irsâl olunan elbise ile Mirahur Süleyman Ağa yediyle elbise ve sepet ve sandukları kazâ be-kazâ nakline muktezî' araba ve bârgîri cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le arabanın beheri yirmişer ve bârgîrin beheri onar guruşdan derûn-ı şehir ve nevâhilere tevzî' ve taksîm olındıkda ber-mu'tâd derûn-ı şehir ve re'âyâ hisseleri ba'de'l-ihraç bâki nâhiyyetân-ı mezbûretân hisselerine her bir karye tahtlarına terkîm olındığı vech üzere ber-vech-i bâlâ yüz doksan guruş Komanat hissesine ve doksan beş guruş Kafirni nâhiyyesi hissesine isâbet etmişdir. Meblağ-ı mezbûrı beyinlerinde cem' ve tahsîl kabzına me'mûra teslim eylesiniz. Fî 21 S sene 52

[s.97]

Nâhiye-i Kafirni tâbi'-i Tokat

Karye-i Almus	15 guruş
Karye-i Gezgi	1
Karye-i Daduhta	2
Karye-i Kuruseku	
Karye-i Zuğru	8
Karye-i İlpit	2

Karye-i Meğullu	6
Karye-i Tiyeri	3
Karye-i Meniger Filtise	6
Karye-i Gök	6
Karye-i Çiftlik	3
Karye-i Alan	2
Karye-i Cegedler	8
Karye-i Tomara	3
Karye-i Eftalit	3
Karye-i Yapalak	
Karye-i Leveke	5
Karye-i Ekseri	3
Karye-i Varzıllar	3
Karye-i Karadere ve Sideni	7
Karye-i Kınık	
Karye-i Muhat	6
Karye-i Teknecik	
Yekûn	95 [92] guruş

Hisse-i nâhiye-i Tozanlı 380 guruş

Hisse-i re'âyâ 969 guruş

[s.97/1]

Dârende buyurıldı

Hazîne bend olarak beş yük emvâl-i mîrî istishâbıyla tâtârımız Ahmed Ağa bu def'a Dersa'âdet'e gönderilmiş olmağla bi-mennihi te'âlâ Sivas'dan Üsküdar'a varıncaya kadar yol üzerinde uğradığı kirâhânelerde emir muhâfazasına dikkat ve icâb iden ücreti alınarak tuvâna bârgîrlerin i'tâsına ve mahûf mahallere kazâdan kazâyâ müstevfâ cebelû terfikiyle eminen ve sâlimen imrâr ve isâllerine himmet ve mübâderet olınmak için tarafımızdan işbu buyurıldı tahrîr ve i'tâ tesyîr kılındı. Fî 21 S sene 52

Mustafa Şakir an hâcegân-ı kâ'imakâm-ı vâli eyâlet-i Sivas

[s.97/2]

Medîne-i Tokat'da Sarı Güllük Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Fatma bint-i Abdullah nâm müteveffiyenin zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekisi cânib-i Beytü'l-mâle â'id ve râci' olmağla hâlâ medîne-i Tokad voyvodası ser-bevvâbin-i Dergâh-ı Âliyye'den nihâbetlû Hüseyin Bey Efendi vâki' olan Beytü'l-mâl-i âmme ve hâssa kabzına me'mûr olunmağla mûmâ-ileyh tarafından emîn-i Beytü'l-mâl nasb ve ta'yin olunan es-Seyyid Salih Efendi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânide bâ'de'l-müzâyede esmân misilleriyle bey' olunan müteveffiyeyi mezbûrın terekisinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurre fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min şehri Saferi'l-hayr li-sene isnâ ve hâmsin ve mi'eteyn ve elf.

Köhne yorgan 1	34.5 guruş
Köhne döşek 1	17 guruş
Köhne kilim ve parça 3	11 guruş
Köhne yasdık 2	8 guruş
Köhne libâde 2	7.5 guruş

[s.98]

Köhne dimi döşek yüzü 1	7 guruş
Bez parçaları 5	11 guruş
Nühâs bakraç 1 ve tava 1	20 guruş
Evânî-i nühâsiyye 3 kıyye	34.5 guruş
Köhne tahta sandık ve bez parçaları	5 guruş
Yekûn	155.5 guruş

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffiyeyi mezbûrenin techîz ve tekfinine masraf	21 guruş
Kâtibiyye	5 guruş
Çukadâriyye	5 guruş
Emîn-i Beytü'l-mâl hizmeti	5 guruş
İhzâriyye ve kaydiye	3 guruş
Dellâliye ve hamâliye ve kirâ-yı dükkân	5.5 guruş
Yekûn	44.5 guruş

Sahhü'l-bâkî

111 guruş ber-mu'tâd sülüs ihraç

-037 guruş der yed-i emîn-i mûmâ-ileyh

074 guruş

[s.98/1]

Katolik milletine müte'allik mürâsele kaydı

Medîne-i Tokat'da mütemekkin Katolik milletin söz sahiblerinden işbu bâ'isü'l-mürâsele Penbecioğlu Hoca Moğus veled-i Ohan ve Tomacanoğlu Andon ve Felbusoğlu Moğus nâmun bâzîrgânlar huzûr-ı şer' de medîne-i mezkûrede mütemekkin Ermeni milletin kapûçibaşlarından İlekoğlu Hoca Kakos ve Tatosoğlu Mağdis Agob ve milletvekilleri Ohannes ve sâ'irleri mahzarlarında voyvoda-ı belde atûfetlû Hüseyin Bey Efendi ve vücûh-ı ahâli hâzır oldukları halde zikr olunan Ermeni milleti üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb Asitane-i sa'âdet âşiyanda müceddeden inşâ olunan arahâne ve temûrhâne ve iplikhânelerde istidâm olunmak üzere livâ-ı sâ'ireden celb olunduğu misüllü Tokat'dan dahî bâ-irâde-i seniyye-i şâhâne bundan akdem matlûb-ı hazreti tâcidârı buyurılan ma'lûmü'n-nefer Ermeni çocukları mantûk-ı irâde-i şâhâne üzere millet-i mersûm tarafından Der-Aliyye'ye irsâl olunmuş ve ol bâbda sudûr iden irâde-i seniyyede Katolik milletin ismi olmayarak yalnız Ermeni milletinden matlûb buyurıldığı ber-vech-i izâh tasrîh buyurulmuş iken millet-i mersûm zikr olunan amele için miyânelerinde vukû' bulan masârifâtlarından on altı bin sekiz yüz altmış guruşunu hânâtda kâ'in Ermeni ve Katolik tüccârlarına tarh ve tahmîl ve Ermeni tüccârları dahî beş bin dokuz yüz altmış guruşunu milletimiz tüccârına tahmîl etmeleriyle amele ve masârifî Ermeni milletine tahsîs olub husûs-ı mezbûreden bizlerin zerre kadar alub vereceğimiz olmamağla su'âl olub mugâyir-i irâde-i seniyye üzerlerinde tarh ve tahmîl eyledikleri mebâliğ-i mezkûrın def' olunması matlûlarımızdır dediklerinde gıbbü's-su'âl

Ermeni milleti söz sâhibleri cevâblarında fi'l-hakika emelât-ı mersûm yalnız Ermeni milletinden matlûb buyurulub ve ol-vecihle irsâl olunmuş ise de Katolik milletiyle sâ'ir tekâlifde birlikte olduklarımızdan masârifât-ı mezbûrede onlar dahî hisse tarh olunmuşdı deyü takdîrleri muvâfık irâde-i seniyye olmadığından keyfiyyet hazır bi'l-meclis olan vücûh-ı ahâlden dahî istifsâr ve istintâk olındıkda Tokat'da sâkin ehl-i İslâmdan matlûb olunan Asâkir-i Mansûre ve Şâhâne'nin masâriflerine re'âyâ ihtilât itmeyüb asker ve masârif yalnız ehl-i İslâmın olduğunu buna nazarân mantûk-ı irâde-i şâhâne üzere amele ve masraf Ermeni milletinin olub Katolik milletinden bir akçe lâzım gelmeyeceği âlâ tarîki's-şâhâde huzûr-ı şer' de takrîr itmeleriyle mûcibince Ermeni milletinin hilâf-ı irâde-i seniyye ve mugâyir-i usûl-i memleket Katolik milletinden masârif matlûbları şer'ân men' ve def' olunub Katolik milleti yedlerine işbu mürâsele-yi şer'iyye i'tâ olunmuşdır. Fî 15 M sene 52

[s.98/2]

Kıdvetü'n-nüvâbi'l-müteşerrî'in Tokad nâ'ibi mevlâna [] zîde ilmuhu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Tokad voyvodası zîde mecduhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki el-hâletü hâzihi Dersa'âdet'imde bulunan Katolik ve Ermeni milletinin beyinlerinde vukû' bulan munâza'ya mebnî fi-mâba'd Katolikleri Ermeni'ye ve Ermeni'den Katolik'e ittibâ' edenler tarafeynden zinhâr kabul olunmaması husûsunu sunûh iden irâde-i seniyyemle beyaz üzerinden sâdır olan emr-i âlîşânım mûciblerince bu tarafda icrâ olınmakda olduğu misüllü Tokat'da dahî icrâsı lâzım geldiği beyânıyla fi-mâba'd Ermeni re'âyâsından Katolik'e ve Katolik'den Ermeni'ye ittibâ' idenler olur ise kabul olunmaması bâbında sen ki voyvoda-ı mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Katolik patriki Kirkor nâm râhibin sudde-i sa'âdetime arzuhâl takdîmiyle istida'â etmekden nâşi kuyûda lede'l-mürâca'a Ermeni milleti içlerinde ba'zen tedibi

lâzım gelenlerin terbiyeleri murâd olındıkça Patrik milletine ittibâ' ile icrâ-yı terbiyeleri mu'teber ve bu keyfiyet nüfus maddesine dahî hâle vereceği zâhir olduğu ecilden fi-mâba'd iki millet beyninde bu ma'kûl uygunsuzluk vukû'a gelmemek için bir taht-ı râbt kâvîye idhâli husûsı Ermeni patriki tarafından be-şukka ve o ma'kûle Ermeni milletinden kabûl-ı sahîh ile Katolik milletine rücû' idenlere red mu'âmele gösterilmesi mugâyir-i ayîn olduğu misüllü Katolik takımından dahî Ermeni milletine ta'biyet edenlere bir şey denilemeyeceği Katolik patrik-i sâbıkı tarafından başka arzuhâl takdîmiyle istida'â kılınmış ise de bu iki millet cümle re'âyâ-yı Devlet-i Âlîyye'mden olarak mukaddemâ başkaca patrik nasbı beyinlerinde olan mugâyiret-i mezhebi iktizâsından neş'et itmiş ve ma'mafih Ermeni milleti içinde o makûle uygunsuz olanlar Katolik milletine ta'biyet eylemeleri husûsına mesağ gösterildiği sûrette milletce usûl ve râbitalarına hâle-i senk geleceğinden başka Devlet-i Âlîyemin nizâmât-ı mülkiyesinden olan tahrîr-i nüfus madde-i hayriye dahî istilâline mûcib olacağı ve nüfus defterinde Ermeni işaret olanlar muahharan Katolik defterine sebt olunması ve kezâlik Katolik takımından dahî Ermeni milletine rücû' idecek olanlar nüfus defterinde Katolik nâmıyla mukayed olduğına binâ'en tashîhi lâzım gelerek karışıklık bulunacağı derkâr ve bu maddeye bir nizâm verilmedikçe mahzûru dâ'ima iki millet beyninde [s.99] mu'tâd munâza'ayı müstelzim olacağı aşikâr olmağla Ermeni olanlar Katolik milleti tarafından kabul olunmamak ve kezâlik Katolikler dahî Ermeni milletine karışmamak üzere bir taht-ı râbitaya konularak usûl ve nizâm-ı Devlet-i Âlîyemin vikâyesi lâzımeden olduğına mebnî fi-mâba'd ber-vech-i muharrer nizâm-ı mülk iktizâsı üzere iki milletin şimdiki buldukları heyet-i hâliyeleri üzere iki taraftan o ma'kûle yekdiğere ittibâ' idecek olanlar zinhâr tarafeynden kabul olunmayub men' olunmaları zımnında milleteyn patriklerine mü'ekket ve gayet şedid tenbih olunması husûsı müte'allik olan irâde-i

kâti‘ye-i padişahânem mûcibince Ermeni ve Katolik patriklerine hitâben iki yüz elli senesi Zi‘lhicce’sinde beyaz üzerine başka başka fermânlar sâdır olındığı mukayyed olmağla vech-i meşruh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın Divân-ı Hümâyûnumdan mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr olınmıştır. İmdi ber-vech-i muharrer Tokat’da mütemekkin Katolik re‘âyâsı başkaca sebt defterleriyle Katolik ve Ermeni milletlerinin tarih-i mezbûre buldukları hey‘et-i hâliyeleri üzere ibkâ olunarak ya‘ni tarih-i mezkûrede ma‘demki halleri karışılmayarak fî-mâba‘d milleteyn-i mezkûreteyn tarafından hafî ve celî yekdiğere ittibâ‘ ider bulunır ise zinhâr kabul olunmayub men‘ ve def‘leri husûsına kemâl ittimâm ve nezâret olunmak irâde-i seniyyem mutezâsından idüğü siz ki nâ‘ib ve voyvoda-yı mûmâ-ileyhumasız ma‘lûmınız oldıkda işbu emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ile bu husûsa dâ‘ima ve müstemiren i‘tinâ ve nezâret ve keyfiyyet bu tarafa dahî ma‘lûm olmak için Katolik milletinin mikdarını mübeyyin başkaca defteri ile ma‘ân sûret-i hâli Dersa‘âdet’ime tahrîr ve inhâya musara‘ât ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olınmıştır buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittibâ‘ ve lâzümü’l-intisâlimin mazmûn-ı itâ‘at makrûniyle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kilasız. Tahriren fî evâsıtı şehr-i Rebi‘ü’l-ahir li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi‘eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.99/1]

Mahallât der Nefs-i Şehr-i Tokat

Mahalle-i Yaş Meydan	10 guruş
Mahalle-i Câmî‘-i Kebir	12.5
Mahalle-i Rüstem Çelebi	12.5
Mahalle-i Monla Bektaş	5

Mahalle-i Yarahmed	12.5
Mahalle-i Çay-ı Müslim	34
Mahalle-i Çay-ı zimmî	21
Mahalle-i Gaybî	32
Mahalle-i Seyyîd Necmeddin	12.5
Mahalle-i İsa Fakih	3
Mahalle-i Sarı Güllük	12.5
Mahalle-i İvaz Paşa	6
Mahalle-i Tatar Hacı	6
Mahalle-i Acebşir	12.5
Mahalle-i Çilehâne	3.5
Mahalle-i Za'im	8
Mahalle-i Beybağı	46.5
Mahalle-i Kaya	12.5
Mahalle-i Akdeğirmen-i Müslim	13
Mahalle-i Akdeğirmen-i zimmî	4
Mahalle-i Menice	4
Mahalle-i Veled-i Ayâs	4
Mahalle-i Aleksan	10
Mahalle-i Çilfek	10
Mahalle-i İplik Pazarı	4
Mahalle-i Keçeçiler	12.5
Mahalle-i Halid ve Hoca İbrahim	3.5
Mahalle-i Alacamescid	4
Mahalle-i Ankara	5
Mahalle-i Sofiyun	12.5
Mahalle-i Hacı İbrahim	12.5
Mahalle-i Taşçı Mahmud	12.5
Mahalle-i Güzelaşçı	8
Mahalle-i Dere	11
Mahalle-i Debbâğhâne-i cedîd	12.5
Mahalle-i Terbiye-i Kebîr	2
Mahalle-i Veled-i Aynî	2.5
Mahalle-i Cemaleddin	12.5
Mahalle-i Mehmed Paşa	12.5
Mahalle-i Zincirlikuyu	12.5
Mahalle-i Yazıcık	9
Mahalle-i Semerkandî	12.5
Mahalle-i Çahkenli	12.5
Mahalle-i Melik Danişmend	10
Mahalle-i Simavon	21
Mahalle-i Çaşnigir	12
Mahalle-i Baba Osib	2
Mahalle-i Zilli Hacı, Siyah Puş	5.5
Mahalle-i Dırâz-ı Müslim	
Mahalle-i İçmesu	12.5

Mahalle-i Hoca İbrahim	
Mahalle-i Hoca Ahmed	31
Mahalle-i Horuş	12
Mahalle-i Perakende	6.5
Mahalle-i Geyrâs	12
Mahalle-i Mahmud Paşa	20
Mahalle-i Suiçmez	1.5
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı zimmî	16
Mahalle-i Debbâğhâne-i Atik	12.5
Mahalle-i Meydan-ı Müslim	16

[s.100]

Mahalle-i Ka'be Mescidi	12.5
Mahalle-i Şuca'eddin	8
Mahalle-i Muslihiddin	12.5
Mahalle-i Samyeli	5.5
Mahalle-i Cedîd	12.5
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i Müslim	29
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i zimmî	20
Mahalle-i Hacı Hasan Bölüğü	29
Mahalle-i Müslim Bölüğü	20
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim	33
Yekûn	844

Bâlâda mastûr mahallât ahâlileri

İnhâ olunur ki mülhakâtıyla Sivas vâlisi devletlû Reşid Mehmed Paşa Efendimiz hazretlerinin ma'iyeti müşirânelerinde Harput'da bulunan suvârî Asâkir-i Hâssa-i Şâhâne'nin elbise ve ayakkabıları ve Tobhâne-i Âmirem'den tertîb ve irsâl kılınan humbara danesi ve tob mühimâtı bâ-fermân-ı âlî Samsun iskelesinden vürûd ve oradan kazâ be-kazâ nakline muktezî araba ve hayvanât tahmîlen mahâl-i me'mûresine azîmet etdirilmesi irâde-i seniyye muktezâsından olmaktan nâşi mühimmât-ı mezkûrun mübâşirleri Kolağası Veli Ağa ve Yüzbaşı Hasan Ağa yediyle bu def'a medîne-i Tokad'dan Bolas'a kadar nakline muktezî iki yüz doksan yedi bârgîrin beheri onar guruşdan cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzî ve taksîm olındukda nâhiyeler hisseleri ifrâz olunub bâkîden re'âyâ hissesi dahî ihraç olındıktan sonra beher

mahallenin tahtlarında terkîm olunduğı vech üzere ber-vech-i bâlâ mahallât-ı mezbûrun hissesine sekiz yüz kırk dört guruş isâbet etmiştir. Meblâğ-ı mezbûrun beyinlerinde cem' ve tahsîl ve kabzına me'mura teslîm eylesiz. Fî 7 Za sene 52

[s.100]

Nâhiye-i Komanat tâbi'-i Tokat

Karye-i Geksi	4 guruş
Karye-i İzbesti	4
Karye-i Difye	5
Karye-i Yelpe	4
Karye-i Gevle	6.5
Karye-i Nebi	2.5
Karye-i Aluc	2.5
Karye-i Bula	2.5
Karye-i Kızıl	5.5
Karye-i Zazara	4
Karye-i Cincife	4
Karye-i Hulvar	4
Karye-i Omala	13
Karye-i Bizeri	17
Karye-i Boyalı	8
Karye-i Sideni	11
Karye-i Serkiz	5.5
Karye-i Köseli muslu	4
Karye-i İze	13
Karye-i Estiğın	8
Karye-i Kemkez	6.5
Karye-i Ohtab	17.5
Karye-i Dönekse	10
Karye-i Armus	17.5
Karye-i Üçgöl	15
Karye-i Kadıvakfı	8
Karye-i Acıpınar ve Kışla	11
Karye-i Gevrek	6.5
Karye-i Beşviran ve Saltık	10
Karye-i Bayram	2.5
Karye-i Dekseci	2.5
Karye-i Mülk	
Karye-i Kirkoros	17
Yekûn	248 [252] guruş

İş bu nâhiye-i mezbûrın şerhî bâlâda muharrer mahallâtın şerhî gibi olub yalnız iki yüz kırk sekiz guruşdur.

[s.100]

Nâhiye-i Kafirni tâbi'-i Tokat

Karye-i Almus	20 guruş
Karye-i Gezgi	1.5
Karye-i Daduhta	2.5
Karye-i Kuruseku	
Karye-i Zuğru	10.5
Karye-i İlpit	3
Karye-i Meğullu	8
Karye-i Tiyeri	4
Karye-i Meniger Filtise	8
Karye-i Gök	8
Karye-i Çiftlik	4
Karye-i Alan	3
Karye-i Cegedler	10.5
Karye-i Tomara	4
Karye-i Eftalit	4
Karye-i Yapalak	
Karye-i Leveke	7
Karye-i Ekseri	4
Karye-i Varzıllar	4

[s.101]

Karye-i Karadere ve Sideni	
Karye-i Kınık	0.5
Karye-i Muhat	8
Karye-i Teknecik	
Yekûn	123

İş bu nâhiye-i mezbûrın şerhî bâlâda muharrer mahallâtın şerhî gibi olub yalnız yüz yirmi üç guruşdur.

Hisse-i nâhiye-i Tozanlı	490 guruş	49 bârgîr	fî 10 guruş
Hisse-i reâyâ	1265 guruş		

[s.101/1]

Bâ'is-i terkîm-i defteri oldur ki

Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûna mülhak evkâfdan medîne-i Tokat'da vâki' Ali Tusî nâm sâhibü'l-hayrın vakf eylediği Tokat civârında Kazâbâd kazâsına kâ'in İbisa karyesinin elli senesinde zira'ât olunub elli bir senesinde vücûda gelen hâsılâtından vakf-ı mezbûr cânibine â'id öşür mahsûlâtının defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâni işrîn şehr-i Rebi'ü'l-evvel li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Hınta	98 rublağ
Şa'ir	72 rublağ
Yekûn	hınta ve şa'ir 170 rublağ

Minhâ'l-ibrâcât	
Öşr-i tevliyet hınta ve şa'ir	17 rublağ
Öşr-i ... ³⁵ hınta ve şa'ir	15 rublağ
Yekûn	hınta ve şa'ir 32 rublağ

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l evlâd ber-mûcib te'âmül-i kadîm	hınta ve şa'ir 138 rublağ
Hisse-i tevliyet Fatma bint-i Ahmed an evlâd-ı vâkîf	hınta ve şa'ir 46 reblağ
Hisse-i diğêr Fatma bint-i Ömer an evlâd-ı vâkîf	hınta ve şa'ir 46 reblağ
Hisse-i Zahide bint-i [] an evlâd-ı vâkîf	hınta ve şa'ir 46 reblağ

Mütevelliye-i mezbûre Fatma ile diğêr Fatma ve Zahide hatûnlar batn-ı evvelde bulunub hisse-i evlâdiyette derecede müsâviler olub te'âmül-i kadîmden tevliyeti dahî batn-ı evvelde bulunan evlâdlarına meşrûta idüğü vakf-ı mezbûrın te'âmül-i kadîminden ise de mezbûre Fatma erşed ve umûr-ı vakfa âlîme olduğundan diğêr Fatma ve Zahide bi't-terâfu mezbûrenin mütevelliye nasb olunmasını miyânelerinde tensîb gördüklerini huzûr-ı şer' de bi't-tav'ihâ takrîr itmeleriyle bu mahalle şerh verilmiştir.

[s.102/1]

³⁵ Bir kelime okunamadı.

Kalhânedede kömürün idâresi hakkında vürûd iden isti‘lâm emridir

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mükârim el-muhtasu bi-mezîdi i'nâyeti'l-meliki'd-dâ'im dergâh-ı mu'allâm kapûcibaşlarından Tokad voyvodası Mîr Ahmed dâme mecduhu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-âyân Tokad kâlhânesi nâzırı Ahmed zîde mecduhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa Darbhâne-i Âmirem tarafından mübâşir ta'yîn kılınan kavâs Halil ve vücûh-ı ahâlî ve iş erleri zîde kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Ergani Ma'âden-i Hümâyûnum hâsılâtından olarak beher sene Tokad kâlhânesine nakl olunan nühâs-ı hâmın kâl ve tasviyesiçun senevî muktezî olan otuz beş bin yük kömürü kâlhâne-i mezbûreye merbût kurâ-i selase-i ahâlîsi harik ile kâlhâne-i mezbûreye nakl etmekte olub ancak ol mikdâr kömürü yalnız kurâ-i selase ahâlîsi harik ve nakl idemediklerinden ma'âden-i mezbûrdan kâlhâne-i mezkûreye nakl olunan nühâs-ı hâm senesi içinde tekmlen kâl ve tasviye olunmayarak terâküm itmiş ve nühâs-ı hâm-ı mezkûrun kâl ve tasviyesi geri kalmamak üzere Tokad kazâsında vâki' Firedökse karyesi ahâlîsinin vâki' olan niyâzlarına ve kâlhâne-i mezbûre nâzırı mûmâ-ileyhin inhâsına mebnî kurâ-i selase-i mezbûre misüllü zikr olunan Firedökse karyesi dahî kâlhâne-i mezkûreye bâ-irâde-i seniyye-i şâhânem rabt ve ilhâk olunmuş ise de Tokad kazâsı ahâlîlerinin tahrîk ve iğfâline binâ'en karye-i mezbûre ahâlîsi merbûtiyetten istinkâf sûretini göstermekde oldukları ve nühâs-ı hâm-ı mezbûrun bundan böyle hâlisü'l-ayyâr olarak kâl ve tasviyesi icâb etmiş ve ol ayâr ile tabh ve tasviyesi husûsı nâzır-ı mûmâ-ileyhe tenbîh ve te'kîd kılınmış olub lâkin kurâ-i selase-i mezbûre ahâlîsinin harik ve nakl eyledikleri otuz beş bin yük kömür ile hâsılât-ı ma'âden-i mezbûrun hâlisü'l-ayyâr olarak kâl ve tasviyesi mümkün olamayacağından beher hâl otuz beş bin yük kömüre dahi muhtâç idüğü ve kurâ-i selase-i mezbûre ahâlîsi kömür harik ve nakl eyledikleri cibâller

mukaddemâ kâlhâne-i mezbûreye karîb ve yakîn iken el-haletü hazihi kömür harik olınacak mahaller uzayub ba'idleşmiş olmaması ve Firedökse karyesi ahâlîsinin ber-vech-i meşrûh istinkâflarına mebnî henüz bir karar verilememesi cihetiyle kâlhâne-i mezbûreye muktezî kömürün cümlesi kurâ-ı selase-i mezkûre ahâlîsine tahmîl olunsa hem bunların perişanlıklarını ve hemde nühâs-ı hâm-ı mezbûrın kâl ve tasviyesinin te'hîrini mü'eddî olacağı aşikâr olduğına ve ma'âden-i mezbûre hâsılâtından olarak beher sene kâlhâne-i mezbûreye tavârüd eden nühâs-ı hâmın pâk ve temiz olarak kâl ve tasviye olunması Darbhâne-i Amirem'den nâzır-ı mûmâ-ileyhe tenbîh kılınmış idüğüne binâ'en bu sûretle nühâs-ı mezbûrın kâl ve tasviyesi evvelkinden kömürün iki kat vücûduna menût ve bâ-husûs Tersâne-i Âmirem ve Humbarahâne ve Tophâne-i Ma'mûrem ve sâ'ir muhimmât-ı cihâdiyeme muktezî olub matlûb olunan nühâsın i'tâsı ma'âden-i mezbûrdan bi'l-istihsâl kâlhâne-i mezkûreye nakl ve isâl ile bâde'l-kâl bu tarafa celbine merbût olub nühâs-ı hâm vaktiyle kâl ve tasfiye olunmadığı takdirde zikr olunan mahallere nühâs i'tâ olunamıyarak bu keyfiyet-i mehâm-ı seniyyemin te'hîrine bâdî olacağı vâzihâtden olduğundan vech-i meşrûh üzere mehâm-ı seniyyemi te'hîrden ve kurâ-ı selase-i mezkûre ahâlîsini perişaniyetden vikâyete husûs-ı mezbûre siz ki voyvoda ve vücûh ve iş erleri mûmâ-ileyhimsiz hazır olduğunuz halde kâlhâne-i mezbûreye beher sene ne mikdar yük kömür iktizâ ider ve iktizâ iden kömürü yalnız kurâ-ı selase-i mezkûre ahâlîsi harik ve nakile kudred-yâb olamayacaklarından ve kaldı ki Firedökse karyesi ahâlîsi merbûtiyetden istinkâf itmekde olduklarından işbu kâlhâneye muktezî kömürün ne vecihle ve sûretle harik ve nakli mümkündür ve kurâ-ı selase-i mezbûreye rabt ve ilhâk olunarak zikr olunan kömür hizmetinde istihdâm olınmak münâsib kurâ kangılarıdır? ve mârû'l-beyân Firedökse karyesi ahâlîsinin mukaddemâ mezbûtiyete râzı olub sonradan istinkâflarının sebebi nedir? bi'l-ittifâk

etrâfiyla mutâla‘â olunarak iktizâ-yı hüsni tesvîyesi Dersa‘âdet’ime inhâ ve i‘lâm olunmak bâbında size ve nâzır-ı mûmâ-ileyhe hitâben sene-i sâbıka evâ’il-i Zilka‘desinde emr-i şerîfim tasdîr ve ısrâ olunmuş olduğu kuyûddan müstebân olub el-hâletü hazihi nâzır-ı mûmâ-ileyhin vârid olan bir kıt‘a arızası me‘alinde zikr olunan emr-i şerîfim ol tarafa vâsıl olarak siz hazır olduğınız halde Tokad mahkemesinde lede’l-kırâ’et sem‘an ve tây merâsiminden gayri tarafınızdan feth-i kelâm olunmayub ancak nühâs-ı mezbûrın kâl ve tasfîyesine muktezî kömürün kâmilen tedârik olunması cihetiyle nühâsın kâl ve tasfîyesi tedâhül kesbetmiş ve ma‘âden-i mezbûreden vârid olan nühâsın senesi içinde ba‘de’l-kâl ve’-tasfiye Dersa‘âdet’ime irsâli gayr-i ez müretteb kırk elli bin yük kömürün başkaca muhtâç idüğü ahâli-i merkûme ifâde olunmuş ise de birisi isfâ etmemiş olduğu beyânıyla gayr-i ez müretteb iktizâ iden kırk elli bin yük mikdarı kömürün tertîbi husûsları inhâ ve iş‘âr olunmakdan nâşi nühâs maddesi mehâm-ı cihâdiyemin a‘zâm levâzımından olarak ma‘âden-i mezbûrın hâsıl olub Tokad kâlhânesine nakl olunan nühâs-ı hâm vaktiyle kâl ve tasfiye ve Dersa‘âdet’e nakil olunamadığı takdirde zikr olunan mahallere matlûb olındığı mikdar nühâs verilemeyerek bi’l-ahire mehâm-ı seniyyemin te’hirini mûcib olacağı müsellim ve Tokad kazâsı vücûh-ı ahâlisi kâlhâne-i mezbûreye muktezî olan kömürü bi’l-ittifak tertîb iderek mehâm-ı seniyyemin icrâsına müsâra‘ât eylemeleri lâzıme-i zımmetleri iken mukâddem ve bu def‘a ahâli-i merkûmenin kâlhâne-i mezkûrenin gerek kömürü ve gerek amelesi hakkında olan müdâhale ve ta‘arûzları kâlhâne-i mezbûre umûrına hâlel vermiş olduğu emr gayri mühim olarak ahâli-i merkûmeden mugâyir-i rızâ-ı âlîşânım harekete ictisâr idenlere bi’t-tahkîk guşû halleri icâb etmiş ise de bu def‘alık mehameten avf ve terk olunarak gayri-ez tertibât kâlhâne-i mezbûreye muktezî olan kırk elli bin yük kömürün ne vecîhle ve sûretle harik ve nakil olacak ise ma‘rifet-i şer‘-i şerîf ve ma‘rifetiniz ve

nâzır ve mübâşir-i mûmâ-ileyhuma ma'rifetleri vecîhle ittifâk ve ithâdıyla tertîb ve tanzîm birle kararı bâ-i'lâm ve inhâ ve mazhâr Dersa'âdet'ime iş'âr olunmak ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûre bir sûret verilmedikçe mübâşir-i merkûm bu tarafa avdet etmemek üzere te'kidi hâvi emr-i şerîfim ısdârı menût-ı re'y-i âlîşânım idüğünü mişîlik rutbe-i celîlesiyle hâlâ Darbhâne-i Âmirem defterdârı düstûr-ı mukerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem es-Seyyid Ali Rıza Efendi edâmâ'llahu te'âlâ iclâlehu bâ-takrîr ifâde ve ifhâm iderek mûcibince emr-i şerîfim ısdârı husûsına irâde-i aliyem te'allûk etmekle ber-minvâl-i meşrûh amel ve harekete sa'y ...³⁶ ve dikkat iylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve te'kîden işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve tesyâr olunmuşdur. İmdi vusûlünde bâlâda bast ve beyân kılındığı üzere ahâli-i merkûmeden hilâf-ı rızâ-yı âlîşânım hareket ve ictisâr ile kâlhâne-i mezbûre kömür ve amelesine müdâhale ve ta'aruz idenlerin te'dîbi ve gûş-ı hâlleri merhameten bu def'alık avf ve tevkîf olunmuş olduğu mantûk ve emr-i münîfimdendir ma'lûminiz oldıkda fermânım olduğu mukaddem ve bu def'a emr-i şerîfim müfâdı üzere gayr-i ez tertîbat kâlhâne-i mezkûreye muktezî olan kırk elli bin yük kömürü ne vecîhle ve sûretle harik ve nakil mümkündür? ve zikr olunan kurâ-ı selaseye rabt ve ilhâk ile kömür hizmetinde istihdâm olunmak münâsib kurâ kangileridir? ve Firedökse karyesi ahâlisinin mukaddemâ ber-mutâd râzı olub sonradan istinkâflarının sebebi nedir? bi't-tahkîk etrafıyla mütâla'â olarak mezbûrül-mikdar yük kömürün ma'rifet-i şer' ve ma'rifetiniz ve nâzır ve mübâşir-i mûmâ-ileyha ma'rifetleriyle bi'l-ittifâk ve'l-ittifak tertîb ve tanzîm birle kararın bâ-i'lâm ve mahzâr birân akdem ve bir sa'at mukaddem derbâr hilâfetmedârıma arz ve inhâ olunması emrine ziyâde i'tinâ ve dikkat ve ba'de-zin hilâf ve megâyir-i emrim hareketi tecvîz ile mazhâr-ı mevâheze ve i'bâb olmakdan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eyleyesiz ve

³⁶ Bir kelime okunamadı.

sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin sen dahî ber-vech-i muharrer amel ve harekete sa'y ve gâyre ve husûs-ı mezbûre hüsni sûret ve karar verilerek i'lâm ve mahzar ve arz itmedikçe Dersa'âdet'ime avdet ile mes'ul ve mu'âteb olmakdan mübâ'adet eyleyesin sen ki nâzır-ı mûmâ-ileyhsin sen dahî mûcib ve muktezâ-yi emr-i şerîfime imtisâl ve mütâba'ât eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî 29 S sene 52

[s.103/1]

Hiref Der nefsi Şehr-i Tokat

Hirfet-i Penbeciyân	319 guruş
Hirfet-i Sarrâcân	432 guruş
Hirfet-i Etmekciyân	3442 guruş
Hirfet-i Kirişciyân	837 guruş
Hirfet-i Kadâyıfçı ve Şerbetçi	434 guruş
Hirfet-i Kasâbân	1261 guruş
Hirfet-i Neccârân ve Keresteci	1018 guruş
Hirfet-i Kûndâkçı	224 guruş
Hirfet-i Hallâcân	2992 guruş
Hirfet-i Berberân	500 guruş
Hirfet-i Hamamcı	413 guruş
Hirfet-i Arpaciyân	780 guruş
Hirfet-i Na'lbândan	1528 guruş
Hirfet-i Urgânciyân	1740 guruş
Hirfet-i Haffâfân ve Dikici	4349 guruş
Hirfet-i Bakkalân ve Manâv	4633 guruş
Hirfet-i Eskiciyân	860 guruş
Hirfet-i Semerci	2496 guruş
Hirfet-i Mûytâbân	1033 guruş
Hirfet-i Derziyân	1334 guruş
Hirfet-i Debbâğân	1458 guruş
Hirfet-i Na'lçaciyân	103 guruş
Hirfet-i Gönciyân	110 guruş
Hirfet-i Kiremidciyân	599 guruş
Hirfet-i Tarâkçı ve Çıkrıkçı	221 guruş
Hirfet-i Kireçciyân	216 guruş
Hirfet-i Bezzâzân ve Koltukçı	3390 guruş
Hirfet-i Attârân	172 guruş
Hirfet-i Kazzâzân	180 guruş
Hirfet-i Duhâncı ve Çıbıkçı	511 guruş

Hirfet-i Temürçiyân	1773 guruş
Hirfet-i Abâciyân	180 guruş
Hirfet-i Bakırcı ve Kalâyıcı	1341 guruş
Hirfet-i Kazakçı ve Hurdacı	96 guruş
Yekûn	40975 guruş

Bâlâda mastûr hirfet ahâlileri

İnhâ olunur ki bin iki yüz elli bir senesi mâh-ı Şa‘bân-ı şerîfin guresinden işbu elli iki senesi Muharremi’l-harâmın gâyetine değin medîne-i Tokat’da vukû‘ bulan masârifât-ı sahîhanın defteri li-ecli’s-sihha Dersa‘âdet’ime takdîm olunmuş olmağla defter-i mezkûrın yekûnu ile masârifât-ı sâ’ireti’l-belde bu def‘a cümle ma‘rifetiyle ve ma‘rifet-i şer‘le tevzî‘ ve taksîm olındıkda ber-mû‘tad nevâhi ve re‘âyâ hisseleri ifrâz olındıkda sonra bâkiden perâkende hisseleri dahî ihrâc olındıkda beher hirfetin tahtlarında terkîm olındığı vech üzere hirfet-i mezbûrun hissesine ber-vech-i bâlâ yalnız kırk bin dokuz yüz yetmiş beş guruş isâbet etmişdir. Mebâliğ-i mezbûrı beyinlerinizde cem‘ ve tahsîl ve kabzına me‘mûra teslîm eylesiniz. Fî 15 Za 252

Mahallât Der Nefs-i Şehr-i Tokat

Mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim	83 akçe	1162 guruş
Mahalle-i Yaş Meydan	28.5	399
Mahalle-i Cedîd	15	210
Mahalle-i Yarahmed	28	392
Mahalle-i Debbâğhâne-i Atik	26	364
Mahalle-i Mehmed Paşa	33.5	469
Mahalle-i Muslihiddin	31.5	441
Mahalle-i Samyeli	8	120
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i Müslim	49.5	693
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i zimmî	28.5	399

[s.104]

Mahalle-i Hacı Hasan Bölüğü	69	66
Mahalle-i Zimmîden Müslim Bölüğü	22	308
Mahalle-i Çahkenli	13.5	189
Mahalle-i Beybağı	105.5	1477
Mahalle-i Akdeğirmen-i Müslim	35	490

Mahalle-i Akdeğirmen-i zimmî	2.5	35
Mahalle-i Mahmud Paşa	44	616
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı zimmî	19.5	273
Mahalle-i Çay-ı Müslim	95	1330
Mahalle-i Çay-ı zimmî	48	672
Mahalle-i Hoca Ahmed	47	658
Mahalle-i Meydan-ı Müslim	40.5	567
Mahalle-i Ka'be Mescidi	11.5	161
Mahalle-i Za'im	3	42
Mahalle-i Câmi'-i Kebir	15	210
Mahalle-i Zincirlikuyu	21	294
Mahalle-i Horuş	7	98
Mahalle-i Çilehâne	3.5	49
Mahalle-i Siyah Puş	1	14
Mahalle-i Veled-i Ayâs	3.5	49
Mahalle-i Menice	5	70
Mahalle-i Halid	2	28
Mahalle-i Sabunhane	1	14
Mahalle-i Debbâğhâne-i cedîd	1.5	21
Mahalle-i Zilli Hacı	12	168
Mahalle-i Suiçmez	12	168
Mahalle-i İçmesu	2	28
Mahalle-i Veled-i Aynî	3	42
Mahalle-i Tatar Hacı	1	14
Mahalle-i Monla Bektaş	0.5	7
Mahalle-i Geyras	53.5	749
Mahalle-i Perakende	5	70
Mahalle-i Gaybî	49	686
Mahalle-i Seyyîd Necmeddin	40.5	567
Mahalle-i Hacı İbrahim	17.5	245
Mahalle-i Acebşir	12.5	175
Mahalle-i İvaz Paşa	3	42
Mahalle-i Sofiyun	26	364
Mahalle-i Keçeçiler	13.5	188
Mahalle-i Taşçı Mahmud	24.5	333
Mahalle-i Sarı Güllük	18	252
Mahalle-i Rüstem Çelebi	12.5	175
Mahalle-i İsa Fakih	1	14
Mahalle-i Güzelaşçı	3.5	49
Mahalle-i Cemaleddin	16.5	231
Mahalle-i Kaya	5	70
Mahalle-i Çilfek	4.5	63
Mahalle-i Aleksan	15	210
Mahalle-i Dere	9.5	133
Mahalle-i Alacamescid	2	28
Mahalle-i Yazıcık	30	420

Mahalle-i Çaşnigir	20.5	287
Mahalle-i Semerkandî	26.5	371
Mahalle-i Melik Danişmend	7.5	105
Mahalle-i Baba Osib	4.5	63
Mahalle-i Simavon	5.5	77
Mahalle-i Şuca'eddin	8	112
Yekûn	1413.5	19789 [18886]

[s.105]

Bâlâda mastûr mahallât ahâlileri

İnhâ olunur ki bin iki yüz elli bir senesi Şa'bân-ı şerîfin guresinden işbu elli iki senesi Muharremi'l-harâmın gâyetine değin medîne-i Tokat'da vukû' bulan masârifâtın li-ecli's-sıhha Der-Aliye'ye takdîm olunan defterin yekûnune sâ'ir masârifât-ı belde zâm olunarak bu def'a cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ve Voyvoda Bey Efendi ma'rifetiyle tevzi' ve taksîm olındıkda ber-mû'tad nevâhi hisseleri ile re'âyâ hissesi ihrâc olındıktan sonra bâkiden esnâf hissesi dahî ifrâz olındıkda beher mahallenin tahtlarında terkîm olunub beher akçesi on dörder guruşdan mahallât-ı mezbûrun hissesine ber-vech-i bâlâ yalnız on dokuz bin yedi yüz seksen dokuz guruş isâbet etmişdir. Mebâliğ-i mezbûrı beyinlerinizde cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûra teslîm eylesiniz. Fî 15 Za 252

Nâhiye-i Komanat tâbi' Tokat

Karye-i Geksi	184 guruş
Karye-i İzbesti	204
Karye-i Difye	282
Karye-i Yelpe	191
Karye-i Gevle	222
Karye-i Nebi	125
Karye-i Aluc	206
Karye-i Bula	22
Karye-i Kızıl	207
Karye-i Zazara	131
Karye-i Cincife	151
Karye-i Hulvar	194

Karye-i Omala	874
Karye-i Bizeri	955
Karye-i Boyalı	398
Karye-i Sideni	687
Karye-i Serkiz	117
Karye-i Köseli muslu	200
Karye-i İze	807
Karye-i Estiğin	417
Karye-i Kemkez	448
Karye-i Ohtab	955
Karye-i Dönekse	680
Karye-i Armus	955
Karye-i Üçgöl	600
Karye-i Kadıvakfi	488
Karye-i Acıpınar ve Kışla	440
Karye-i Gevrek	488
Karye-i Mülk	23
Karye-i Beşviran ve Saltık	612
Karye-i Bayram	181
Karye-i Dekseci	162
Karye-i Zodu	75
Karye-i Çöreğibüyük	75
Karye-i Kirkoros	1625
Yekûn	14380 [14381]

Nâhiye-i Kafirni tâbi'-i Tokat

Karye-i Almus	2170 guruş
Karye-i Gezgi	69
Karye-i Daduhta, Kuruseku	160
Karye-i Zuğru	835
Karye-i İlpit	119
Karye-i Meğullu	840
Karye-i Tiyeri	291
Karye-i Meniger Filtise	321
Karye-i Gök	873
Karye-i Çiftlik	162
Karye-i Eftalit	125
Karye-i Alan	83
Karye-i Cegedler	616
Karye-i Tomara	88
Karye-i Yapalak	63
Karye-i Leveke	517
Karye-i Ekseri	235
Karye-i Varzıllar	334

Karye-i Karadere ve Sideni	641
Karye-i Kınık	169
Karye-i Muhat	581
Karye-i Teknecik	113
Karye-i Çat	179
Yekûn	9584

Bâlâda mastûr kurâ ahâlileri

İnhâ olunur ki bin iki yüz elli bir senesi Şa‘bân-ı şerîfin guresinden işbu elli iki senesi Muharremi’l-harâm gâyetine değin medîne-i Tokat’da vukû‘ bulan masârifâtın li-ecli’s-sihha Der-Aliye’ye takdîm olunan defterin yekûnune sâ’ir masârifât-ı belde zâm olunarak bu def‘a cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘ ve Voyvoda Bey Efendi ma‘rifetiyle tevzî‘ ve taksîm olındıkda ber-mû‘tad derûn-ı şehri hisseleri ba‘de’l-ihraç bâkiden nâhiye-i mezbûr hissesine ber-vech-i bâlâ beher karyenin [s.106] tahtlarında terkîm olundığı vech dokuz bin beş yüz seksen dört guruş isâbet etmiştir. Mebâliğ-i mezbûri beyinlerinizde cem‘ ve tahsîl ve kabzına me’mûra teslîm eyleyesiz. Fî 15 Za 252

Hisse-i nâhiye-i Tozanlı 18488 guruş

Hisse-i re‘âyâ 88716 guruş

[s.106/1]

Tokat’da vukû‘ bulan masârifâtının müfredât defteri Dersa‘âdet’e takdîm olındıkda ruhsatı hâvi emr-i âlî kaydı

Kıdvetü’n-nüvâbi’l-müteşerri‘in Tokad nâ’ibi mevlâna [] zîde ilmuhu ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân voyvoda ve vücûh-ı memleket ve bi’l-cümle iş erleri zîde kadruhum tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki mukaddemâ sâdır olan fermân-ı âlîşânım mûcibince bu def‘a Tokad kazâsının elli bir senesi Şa‘bâni’l-

mu'azzamın gurresinden elli iki senesi Muharremi'l-harâm gâyetine gelince vukû' bulan masârifâtın Dersa'âdet'ime vürûd iden mûmzâ ve memhûr bir kıt'a tevzî' defteri yekûnı bir yük kırk iki bin beş yüz elli sekiz guruşa bâliğ olmuş ve defter-i mezkûr ba'de'l-mutâla'â gayr-i ez harc-ı hassâ-i redîf mâ'a harc-ı fermân bir yük kırk üç bin sekiz yüz üç guruşun tevzî'i irâde-i aliyyeme mütevakkıf idüğü bu tarafda tedkik-i deftere me'mûr olan Ricâl-i Devlet-i Aliyyem'den iftihârü'l-ekâbir ve'l-ekârim Ali Râif zîde uluvvuhu zîr-i deftere tahrîr ve temhîr itmiş ve defter-i mezkûr bâlâsına sahh keşide olınarak i'âde ve irsâl kılınmış olmağla siz ki nâ'ib ve voyvoda ve sâ'ir-i mûmâ-ileyhimsiz vusûl-ı emr-i şerîfimde salifü'z-zikr bir yük kırk üç bin sekiz yüz üç guruşu ma'rifetiniz ve cümle ma'rifetiyle kazâ-ı mezbûre ahâlisine ta'dîl ve tefsiye şurûtına ri'âyet olınarak tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ile mahallerine te'diye ve teslîme dikkat ve mebâliğ-ı mezbûrun hîn-i tevzî'inde defter-i mezkûre bir akçe zam ilâve olunmak ve-yâhûd tahsildâriye nâmıyla ziyâde akçe ahz ve tahsîl kılınmak lâzım gelür ise bi't-tahkîk mütecâsir olanların haklarından gelineceği muhakkak ve mukarrer olduğına binâ'en ana göre amel ve harekete mezîd ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i celilü'l-kadrin ısdâr ve tesyâr olunmuşdur. İmdi keyfiyet ma'lûmınız oldıkda ber-minvâl-i muharrer amel ve harekete ziyâde ikdâm ve gâyet ve meblâğ-ı mezbûrun sûret-i tevzî'i ve tahsîli bu tarafda dahî ma'lûm olmak için lâzım gelen i'lâmın Dersa'âdet'ime irsâl ve takdîmine musara'ât ve mugâyiri ve vaz'a irâ'ete ruhsat ile nefsinizi mehlikeye il-kâdan tevakkî ve mubâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdum ki [] vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vacibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûniyle amel ve hareket eylesin şöyle bilesin alâmet-

i şerîfe i'timâd kılasın. Tahriren fî evâsıt-ı şehr-i Rebi'ü'l-evvel li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.106/2]

Memâlik-i mahruseti'l-mesâlik-i şâhânedede kâ'in bi'l-cümle kazâların vâki' olan masârifât-ı sahihaların defterleri altı mâhda bir def'a derbâr-ı şevket-karâra takdîm ve ba'de'l-mu'ayene bâlâsına sahh-ı âlî keşidesiyle tevzi'ine ruhsât-ı âliyyeyi hâvî emr-i âlî şeref vürûd itmek muktezâ-yı irâde-i seniyye mülûkânemden olmakdan nâşi ol-bâbda şeref-efzâ sahife-i sudûr buyurılan fermân-ı celilü's-şâna bi'l-ımtisâl iki yüz elli bir senesi Şa'bânü'l-şerîfin gurrelerinden işbu elli iki senesi Muharremi'l-harâmın gâyetine değin altı mâhda medîne-i Tokat'da vukû' bulan umûr-ı mehâm-ı seniyye ve matlûbât zımında tevârüd iden mübâşirân hizmetleri ve murûr ve umûr iden asâkirânın konak yevmiyeleri ve sâ'ir masârifât-ı belde sandık emînleri ve re'âyâ mu'temedi ma'rifetiyle cümlelerin ma'lûmı olarak defterleri müfredâtı medîne-i merkûm mahkemesinde müftü, voyvoda, vücûh-ı ahâli ve haciyân ve re'âyâ vekilleri hazır oldukları halde feth ve kıra'et olunub ba'de'l-makbûl terkîm ve derbâr-ı şevket-karâra takdîm olan kazâ-ı mezbûrun masârifâtı defteri budur ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurre fî gurre min şehri Saferi'l-hayr li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf

[s.106]

Halid Paşa livâsından Mehmed onbaşı Amasya'dan gelüb Sivas'a gitdikde Bolos'a mekkâri 2, 20 guruş men'-i murûr buyurıldı getüren 25 guruş tâtâra hizmet.	0045 guruş
Def'a Halid Paşa livâsından Amasya'lı Yüzbaşı Sa'id Ağa'ya Sivas'a mekkâri 2, 36 guruş. Vezir köprülü Onbaşı Ali Ağa arkadaşlarıyla bâ-tezkere orduya girdükde kendülerine verile gelen mekkâri 5, Bolos'a kadar 50 guruş.	0080

İlbeylu kazâsında i' mâl olunan güherçilenin elli senesine mahsûben bedel-i maktu'ından bâ-emr-i âlî Tokad hissesi	1800
Mir-livâ Sadullah Paşa'nın tabûrında Âsitâneli ve Edirneli bâ-tezkere sılalarına gittiklerinde Pazar'a kadar mekkâri 5, 40 guruş.	0040
Erzurum süvârisi asâkiri kâtibi Süleyman Efendi Dersa'âdet'e gittikde Turhal'a kadar mekkâri 5	0040
Halid Paşa'nın hocası Şakir Efendi bâ-buyurıldı Dersa'âdet'den Sivas'a gittikde mekkâri 9, 162 guruş. Erak ve Niksar kazâlarının asâkiri sılalarına gittiklerinde kazâlarına gittiklerinde kazâlarına kadar mekkâri 5, 60 guruş	0222
Çaharşambalı Yüzbaşı Arif Ağa ve neferâtı bâ-buyurıldı sılalarına gittiklerinde Erak'a mekkâri 5.	0072
Altıncı bölüğün başçavuşu Mehmed Ağa bâ-buyurıldı Ordu'dan Dersa'âdet'e gittikde Turhal'a mekkâri 4.	+0040
	2339

[s.107]

Nakl-i yekûn	2339 guruş
Bâ-buyurıldı Ordu'dan gelüb Rumeli'ye giden Süleyman Çavuş ve arkadaşlarına bâ-para mekkâri 7, 70 guruş Velâdet-i Hümâyûn için tâtâra hizmet 50 guruş	00120
Amasya kazâsından matlûb buyurılan sekiz nefer asâkirin me'mûr-ı mübâşiri bulunan ağa yediyle Sivas'a gittikde mekkâri 13, 130 guruş. Amasya ve Çorum kazâlarından olub sılalarına giden on, on bir nefere Turhal mekkâri 12, 120 guruş.	00250
Atûfetlû Sadullah Paşa Zile ve Çorum'dan Ordu'ya giderken zabıtân ve yüklerine Sivas'a mekkâri 19, 342 guruş. Mir-alay Hacı Ali Bey tobcu tahrîrine geldükde nâhiyelerde olan asâkirlerin cem' için giden zabıtâna ve sonradan kendüsüne verilen mekkâri, 270 guruş.	00612
Bâ-buyurıldı Ali mülâzim yediyle Ali Paşa ve Sadullah Paşa livâlarından on yedi nefere Turhal'a kadar verilen mekkâri 17.	00170
Bâ-buyurıldı Erzurum'dan gelüb Dersa'âdet'e giden Kolağası Osman Ağa'ya Turhal'a kadar mekkâri 3, 24 guruş. Amasyalı Hasan Çavuş on üç neferiyle Amasya'ya gittikde Turhal'a mekkâri 6, 60 guruş.	+00084
	03575 guruş
Me'mûren orduya elbise götüren Mehmed kavâs ve arkadaşı avdetlerinde Turhal'a kadar mekkâri 4, 40 guruş. Mir-livâ Halid Paşa Dersa'âdet'ten gelüb Sivas'a gittikde mekkâri 23, 413 guruş. Verâsından gelen zabıtân ve yüklerine verilen mekkâri 15, 270 guruş.	00723
Binbaşı İsmail Bey'in taburundan Başçavuş Mehmed dokuz nefer ile sılalarına gittikde Niksar'a kadar mekkâri 10, 100 guruş. Şerif Paşa ve Mustafa Paşa livâsından Onbaşı Hasan on bir nefer ile bâ-buyurıldı sılasına gittikde Niksar'a mekkâri 12, 120 guruş.	00220
Mir-livâ Halid Paşa livâsından Yüzbaşı Ömer Ağa ve üç zâbitan yüklerine Sivas'a gittikde Bolos'a mekkâri 12, 120 guruş. Ordu'dan Canik'e giden Osman Çavuş'a Niksar'a kadar mekkâri 2, 18 guruş.	00138
Tersaneli Mehmed mülâzim Kars'dan gelüb Dersa'âdet'e gittikde	00170

Turhal'a mekkâri 1, 10 guruş. Mülâzim Mehmed Zile'den sekiz nefer ile Sivas'a gittikde Bolos'a mekkâri 8, 80 guruş. Halid Paşa livâsından Rüstem Efendi ve kolağası elbise götürmekde Turhal'a gittükde mekkâri 10,80 guruş.	
Velâdet-i Hümâyûn emriyle Sadr-ı a'zam efendimizin tâtârlarından Boşnak Hasan Ağa geldikde verilen hizmet 40 guruş. İş bu meserretin i'lânını hâvî kal'ada top endâhtıyla yedi günde barut ve fişenk masârifât sâ'ire	+02340
	07166 guruş
Arif Bey'in alay hazinedârı Dersa'âdet'e giderken Turhal'a mekkâri 2, 16 guruş. Ramazân-ı şerîfde kal'adan ber-mû'tad leylen iki nevbet top endâhtı için verilen bârûd-ı siyah 47.5 kıyye, 380 guruş	00396
Erak kazâsının asâkirleri mübâşiri Murtezâ Ağa yediyle Sivas'a gittikde on bir nefere Bolos'a kadar mekkâri 11, 110 guruş. Bâ-buyurıldı orduya giden tabiblerin yüklerine mekkâri 3,30 guruş. Tarık Paşa'nın alây hazinedârı Sivas'a gittikde mekkâri 5, 90 guruş.	00230
Dâmâd-ı şehriyârî Halil Paşa Efendi'mizin da'iresinden Sa'id Ağa Sivas'a gittükde mekkâri 5, 90 guruş. Halid Paşa livâsından Halil mülâzim Zile'den asâkir ile Sivas'a gittikde Bolos'a kadar mekkâri 5, 50 guruş.	00140
Kapûdânpaşa hazretlerinin kahveci başısı Sivas'a gittikde mekkâri 4, 72 guruş. Dersa'âdet'den Erzurum'a giden Kâtib Numan Efendi bâ-buyurıldı Niksar'a kadar mekkâri 2, 18 guruş. Asâkir-i Mansûre çavuşlarından Mustafa Sivas'a gittikde Bolos'a kadar mekkâri 2, 20guruş.	00110
Sadık ve Mustafa kavâs orduya elbise götürüb avdetlerinde şitânın kesretinden Tokat'da ikâmetlerinde yevmiyeleri 112 guruş, Turhal'a 40 guruş. Sadullah Paşa livâsından Mehmed şitâdan ayakları mecrûh olduğundan otuz beş gecede Tokat'da masarifi 245 guruş	+00393
	08435 guruş
Müşîr-i hassâdan Ali Dersa'âdet'e gittikde Turhal'a mekkâri 4, 36 guruş. Mekke-i mükerrrem şeyhlerine Turhal'a mekkâri 5, 40 guruş. Terhimen verilen harçlık 100 guruş.	00176
Mir-alay Bekir Bey'in mülâzimi Mehmed Ağa ve Halid Paşa'nın çavuşları Sivas'dan gelüb Niksar ve Erak ve Amasya cânibine me'mûrîn ile gittüklerinde mekkâri 6, 72 guruş. Avdetlerinde Sivas'a mekkâri 8, 144 guruş.	00216
Mir-livâ Mehmed Paşa Dersa'âdet'ten Sivas'a gittikde mekkâri 2, 360 guruş. Niksar ve Erak ve Amasya kazâlarında mevcûd asâkirine mâhiyye getüren çavuşlara mekkâri 4, 48 guruş. Avdetlerinden Sivas'a kadar mekkâri 4, 72 guruş.	00480
Dâ'ire-i veliyyü'n-ni'am kavâslarından bir kavâs Tozanlı nâhiyesinin firâri asâkirini Sivas'a irsâl itdükde me'mûrlarının esbleri ve kendülerinin ta'yinâtları 105 guruş. Bolos'a mekkâri 4, 40 guruş. Arnabud bölükbaşları orduya gittikde süvâri başı 1, 140 guruş.	00285
Hassâ binbaşlarından Haydar Bey bâ-buyurıldı Trabzon'dan gelüb Sivas'a gittikde mekkâri 13, 234 guruş. Ber-mû'tad kadîm Mart duhûlünde Tokad voyvodalığı için verilen harc buyurıldı 1500 guruş.	+01734

	11326 guruş
Mirzâ Paşa'nın tâbûrından mülâzim Mehmed Ağa ve arkadaşları süvâri-i merkûmûn şitânın kesretinden sekiz gece Tokat'da beytütelerinde ta'yinâtları 280 guruş. Kâ'imakâm Bey Efendi'mizin tâbûrlarından Ali onbaşı 11 nefer ile sılalarından Sivas'a giderken Bolos'a mekkâri 130 guruş.	00410
Tersâne-i Âmire'de istihdâm olunmak üzere bâ-fermân-ı âlî Tokat'dan dokuz nefer temurcu ustaları Dersa'âdet'ten gönderildiği beherine ikişer yüz guruşdan verilen harçlık 1800 guruş. Turhal'a kadar mekkâri 12, 120 guruş.	01920
Mir-livâ Halid Paşa livâsı yüzbaşlarından Ali Ağa bâ-buyurıldı Zile ve Amasya kazâsı asâkiriyle Sivas'a gitdikde Bolos'a kadar mekkâri 33, 170 guruş ve diğer Asâkir-i Mansûre'den Mustafa çavuş ve arkadaşına Bolos'a mekkâri 2, 20 guruş	00190
Bâ-buyurıldı Halid Paşa livâsının kolağası Sa'id Ağa Zile'ye gitdikde mekkâri 3, 36 guruş. Avdetlerinde Sivas'a mekkâri 3, 54 guruş. Köprülü Mehmed Ali ve arkadaşları sılasından gelüb Sivas'a gitdikde Bolos'a mekkâri 6, 60 guruş.	00150
Elli bir senesi Receb-i şerîf ibtidâsından Zi'lhicce'si gâyetine değin Sivas'da cerîde nâzırı Edhem Bey'in altı aylık mâhiyyesi 880 guruş, kabzına me'mûra hizmet 25 guruş.	+00925
	14921 guruş
Otuz altı senesi Tokat'da voyvoda bulunan Zaîm Mehmed Ağa'nın Tokad'a ve Tozanlı nâhiyesinde bakâyâsına tahsisen bâ-fermân-ı Sadr-ı a'zam Efendi'mizin kapıçılar bölükbaşları Mehmed Ağa geldikde hizmet 5500 guruş. Muhzır başılık bakâyâsıçun verilen 250 guruş.	05750
Amasya sancağı tâbûrı ve Erak ve Nîksar kazâlarının müretteb asâkirleri bâ- buyurıldı Ordu-yu Hümâyûn'a matlûb buyurulan iktizâ eden mekkâri ve bir gecelik ta'yinâtları	02130
Dersa'âdet'den gelüb orduya giden Cercis Hasan Bey bâ-tezkere Sivas'a kadar mekkâri 15, 270 guruş. Tokat'dan asâkiri redif Ordu'ya giderken Bolos'a mekkârim 22, 220 guruş	00490
Devletlû veliyyü'n-ni'am efendimizin bâ-irâde-i seniyye uhde-i ahâlilerinde olan Muhzır kemâ-gân ibkâ olındıkda i'lân buyurıldısını götürene hizmet	01370
Halid Paşa livâsının tâbûrları ikmâliçun bâ-pûsula Tokat'dan matlûb olan kırk iki neferin celbîne me'mûra hizmeti 500 guruş. Nefer-i merkûmûn beherine elişer guruşdan verilen harçlık 2100 bolos'a kadar mekkâri 25, 250 guruş.	+02850
	27511 guruş
Bâ-buyurıldı Yüzbaşı Arif Ağa sekiz nefer ile Ünye'den gelüb orduya gitdikde Bolos'a kadar mekkâri 10, 100 guruş. Kayserili Emrullah Ağa ile altı nefere Bolos'a kadar mekkari 8, 80 guruş. Erzurum süvâriyelerinden Hasan Ağa Zile'ye gitdikde mekkâri 4, 40 guruş.	00220
Bâ-emr-i âlî Samsun'dan Selim Efendi yediyle orduya giden elbise ve ayakkabıları bârgîr haml 160 adet araba haml 45 adet Bolos'a kadar iktizâ eden kirâları	02500

Elli senesi ve elli bir senesine mahsûben ikişer yüz ellişer guruşdan iki senelik voyvodaya verilen muhızr başılık	00500
Elli bir senesi Ramazân-ı şerîfin yedisinden itibâren Batmanoğluna mekkâreyi idare için cümle ittifâkıyla altı aylık verilen i'âne	23500
Miyâne-i memleketi idareçun sandık eminlerinin bazı mahallerden istikrâz eyledikleri doksan bin guruşun altı aylık güzeştesi	+10800
	65031 guruş
Tokad'a muzâfa Komanat ve Kafirni nâhiyelerinin tarik-i caddede vâki' bazı kurâların mümergâh olduğundan cümle ittifâkıyla i'âne	06850
Derûn-ı şehirde kenar mahalle ahâlilerinin tevârüd iden mühimmeleriyle cebelû gönderildinden cümle ittifâkıyla ber-mu'tâd	05250
Sivas'ın caddesi üzerinde Geyrâs nâm mahalle vâki' iki aded nehir üzerinde ağaç köprüsünün ta'mirine olan masârif	03021
Bâ-fermân-ı âlî Darbhâne-i Âmirem'den nühâs nakline me'mûr Hüseyin kavâsa bâ-pûsula-yı mahkeme-i Sivas Tokat'dan verilen hizmet 20 para, 3139 guruş ber-mûtad i'âne verilen 10 para, 132 guruş.	+03272
	83424 guruş

[s.108]

Nakl-i yekûn	83424 guruş
İşbu iki yüz elli iki senesine mahsûben Muharrem i'tibâriyle bâ-fermân-ı âlî mâl-ı hazeriyenin taksit-i evveli Tokad hissesi 750 guruş, kabzına me'mûra hizmet 500 guruş	01250
İşbu iki yüz elli bir senesi mahsûben rûz-ı Hızır i'tibâriyle bâ-fermân-ı âlî ref'-i menzîl bedeli taksit-i evveli Tokad hissesi 6391 guruş, kabzına me'mûra hizmet 500 guruş.	06891
İşbu elli iki senesi mahsûben bâ-fermân-ı âlî Sivas sancağından matlûb buyurulan aded-i ağnâm bedeli Tokad hissesi para 10, 3721 guruş, kabzına me'mûra hizmet para 30, 745 guruş.	04467
Elli bir senesine mahsûben Mart i'tibâriyle semere-i mukâta'ât	10000
Voyvodalık dahîlinde kapân-ı dakîkde vâki' şâ'ir ölçülen teknenin refi'çun senede bir def'a voyvodalar tarafına ber-mu'tâd verilen tekne harcı	+02500
	108532 guruş
Tokat'da nüfus mukayîdi Halil Efendi'nin elli bir senesi Şa'bân-ı şerîfinden gurrelerinden elli iki senesi Muharrem gâyetine değin altı aylık mâhiyesi	001500
Jûrnâl kâtibi el-Hâc Abdurızak Ağa'nın kezâlik altı aylık mâhiyesi	001200
Murûr tezkeresinin tahririne me'mûr Şerif Mehmed Efendi'nin kezâlik altı aylık mâhiyesi	000900
Sandık eminleri Mehmed Ağa ve Hacı Hasan ve re'âyâ mu'temedi Ohannes yüz ellişer guruş kezâlik altı aylık mâhiyesi	002700
Dört nefer şehir kolcularının kezâlik altı aylık mâhiyesi	+001080
	115912 guruş
İhtisâb-ı cedîd odalarının ve mefrûşatının ellişer guruşdan altı aylık mâhiyesi 300 guruş, sandık eminlerinden sandık ziyânı ve kâğıt parası 300 guruş.	000600

Devletlû Hâkim Efendi hazretlerinin guruş başına birer paradan harc-ı imzâ	002923
Voyvoda Bey Efendi'ye ber-mu'tâd tahsildâriye	002923
Kâ'imakâm-ı nakibü'l-eşrâf efendiye ber-mu'tâd tahsildâriye	+000400
	122758 guruş
Elli bir senesi rûz-ı Hızır i'tibâriyle taksit-i şâni ber-mu'tâd i'âne-i cihâdiye ber-mûcib pûsula Tokad hissesi.	018000
Elli bir senesi rûz-ı Hızır i'tibâriyle taksit-i evvel Redif-i Mansûre'nin ta'yinât masârifinden ber-mûcib pûsula Tokad hissesi.	+001800
Gayri-ez hisse-i redif harc-ı fermân	001245
	143803 guruş
Avâ'id-i kazâ nâmıyla devletlû Reşid Mehmed Efendi'mize verilen	028000
Sivas eyâleti kâ'imakâmı Şakir Bey Efendi'mize verilen esb bâhâ	002000
Kâlhânenin kömür husûsuçun Dersa'âdet'e takdîm olunan mahzar-ı musaddıka Hâkim Efendi'ye harc-ı i'lâm	009000
Husûs-ı mezbûr için Voyvoda Bey Efendi'ye takdîm harc-ı arz	+003000
	185803 guruş
Hancılar Kethudâsı Osman Ağa'ya sekiz aylık mâhiyye 30 guruş	000240
Dersa'âdet'e takdîm olunan defterden mâ'ada sâlifü'z-zikr avâ'id-i kazâ ve masârifât-ı sâ'ireden harc-ı imzâ	001132
Kezâlik Voyvoda Bey Efendi'ye tahsildâriye	+001132
	188307 guruş
Kâ'imakâm-ı mûmâ-ileyh Şakir Bey Efendi'ye redif masârifatiçun pûsula-i şer'iyeden başka fazla verilen	+001800
	190107 guruş
Redif-i Mansûre Yüzbaşı Hacı Ahmed'e verilen bunun ile bundan zirde olan iki kalem yalnız asluna zam olunmuşdur	001000
Merkûmın zâbitânlarına verilen	000350
Esnâf ve perâkende mahallâtdan bakâyâ ve İran elçisi geldikde nâhiyemizde beytütetlerinde iki karyeye i'âne	+000470
	191927 guruş

[s.109/1]

Aluçoğlu'nun defteri kaydı

Medîne-i Tokat'da Sovûkpınâr-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden iken hac-ı şerif niyetiyle âzim-i Hicaz mağfîret-tırazda bundan akdem fevt olan el-Hac Salih bin Ömer nâm müteveffânın hâziren vârisi sulbî sagîr oğlu Ömer'e münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve bi'l-farizeti'ş-şer'iyeye taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr

olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hamîs aşer min şehri Rebi'ü'l-evvel li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

En'âm-ı şerîf ve sâ'atnâme kitab cild 2	15 guruş
Hadika-yı muttasıllı menzîl der mahalle-i mezbûre 1 bâb	3500
Hadika-yı muttasıllı menzîl der mahalle-i Çay-ı Müslim 1 bâb	5000
Dikici dükkânı der mevzi'-i Meydan 1 bâb	250
Sipâhi pazarında vâki' nısf dükkân	100
Yan minderi 2	80
Müsta'mel yasdık 6	90
Döşek 2	60
Çit yüzlü yorgan 2	45
Sofra bezi ve havlu ve peşkir 2	10
Sagîr köhne kaliçe 1	5
Def'a yorgan 2, yasdık 1	80
Yüz yasdığı ve kilim 1 ve destâr 1	40
Def'a köhne kilim 2	40
Def'a döşek 1, yorgan 1	30
Çûka şalvarı 1	82
Kutnî entâri 1	20
Atlas seccâde 1	15
Hilâli gömlek 2	50
Ayak donu 1	7
İşlemeli çevre ve makreme 1	15
Dimi döşek yüzü ve ma'kad yüzü	20
Bez-i halebî 5	7
Asdar-ı halebî 5	4
Şem'-i asel	6
Piştov tek 1, kılıç kabza 1	20
Tüfenk 1	30
Sagîr şam'dân 1 ve sandık 1	6
Altun çekmecesı ve veznesı	5
Havân ve el	15
Çamaşur leğeni 1 kıyye 15, çamaşur kazganı 1	255
... ³⁷ zeytun	100
Kazgan ve sahan ve abdest leğeni 1	5
Kantar 1	10
Çizme dezgahı 1	20
Sarı zarf 3 ve fincan 3	8
Evânî-i nühâsiyye kıyye 62	930
Eski mest ve çizme hırdavât	50
Hırdavât-ı menzîl	125
Nühâs kofa 1	5

³⁷ Bir kelime okunamadı

Der zimmet-i Semerci Mustafa bâ-temessük	1120
Der zimmet-i Tuzcu Mehmed Ağa bâ-temessük	200
Der zimmet-i Kazaz Marderos bâ-temessük	224
Der zimmet-i Serkezli Abdi bâ-temessük	112
Der zimmet-i Bahçeçi Kadiroğlu Hasan bâ-temessük	48
Der zimmet-i Sinanoğlu Hüseyin ve Mehmed an karyeyi Gürcü bâ-temessük	72
Der zimmet-i Fakihoğlu Ahmed an karyeyi Üçgöl bâ-temessük	56
Der zimmet-i Omcacioğlu Halil bâ-temessük	28
Der zimmet-i İmamoğlu Abdullah an karyeyi Üçgöl bâ-temessük	56
Der zimmet-i Bayram an karyeyi Eski bâ-temessük	124
Merkûm Semerci Mustafa zimmetinde def`a	205.5
Mahmudiyye nısfıyesi 55	1430
Eski doksanlık 18	108.5
Asku üzerinde altun-ı mısır 3	15
Fındık rub`iyyesi 2	19
Mahmudiye rub`iyyesi 1	15
Yekûn	15033 [14988]

Minhâ'l-ihracât	
Kefâret-i yemin ve kefâret-i savm ber-mûceb-i vasiyet	160 guruş
Resm-i kısmet âdî	375
Masârif -i müteferrika	125
Yekûn	660

Sahhü'l-bâkî	14373
---------------------	-------

Yalnız on dört bin üç yüz yetmiş üç guruşdur.

[s.110/1]

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Samsun'dan zikri âtî mahalle varınca yol üzerinde vâki' kazâlarının kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân â'yân ve voyvodagân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûna vâsıl olacak ma'lûm ola ki hâlâ Sivas vâlisi ve Ma'âden-i Hümâyûn emini sadr-ı sâbık düstûr-ı mükerrerem ve mu'azzam müşir-i mufahham ve muhterem nizâmü'l-âlem vezirim Mehmed Reşid Paşa edâmâ'llahu te'âlâ iclâlehu ma'iyetine me'mûr topçu asâkirinin işbu elli iki senesi sayfiye elbiseleri bu taraftan bahren Samsun'a gönderilmiş olduğundan bahisle elbise-i

mezkûre Samsun'dan cânib-i müşârün-ileyhe varınca tahmîline muktezî araba ve bârgîrlerinin lâzım gelen ücretleri mübâşirinin vereceği sened mûcibince ba'dehu mansûre hazinesinden verilmek üzere derhâl tedârik ve i'tâsıyla kazâ be-kazâ nakli bâbında emr-i şerîfim sudûrî derhâl şehri-yarânem düstûr-ı mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezirim Halil Rıfat Paşa edâmâ'llahu te'âlâ iclâlehu tarafından bâ-takrîr ifâde ve inhâ olınmakdan nâşi siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir-i mûmâ-ileyhimsiz vech-i meşrûh üzere amel ve harekete bi'l-ittifâk mezîd ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i celiliü'l-kadrim ısdâr ve tesyâr olınmıştır. İmdi zikr olunan elbisenin Samsun'dan cânib-i müşârün-ileyhe varınca herkangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise nakline muktezî araba ve hayvanâtın icâb iden ücretleri bâlâda beyân olındığı vecihle ba'dehu hazine-i merkûmeden i'tâ olınmak üzere seri'ân tedârîki ve i'tâsıyla birbirinize ırsâl ve salîmen savb-ı maksûde isâli irâde-i âliyyem muktezâsından idüğü ve bu bâbda ağmâz ve rehâvetle elbise-i mezkûre yollarda araba ve hayvanât intizâren beyhûde meks ve tevkîf olınmak ve-yâhûd âdem-i dikkatle bir adedi telef ve zâyî' olmamak bâbında şeref vürûd iden fermân-ı celilü's-şânım tarihi fi evâ'ili şehri Saferi'l-hayr sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.110/2]

Mahallât der Nefs-i Şehr-i Tokat

Mahalle-i Yaş Meydan	11 guruş
Mahalle-i Çaçnigir	13.5
Mahalle-i Rüstem Çelebi	13.5
Mahalle-i Monla Bektaş	5.5
Mahalle-i Yarahmed	13.5
Mahalle-i Çay-ı Müslim	38

Mahalle-i Çay-ı zimmî	24
Mahalle-i Gaybî	36
Mahalle-i Seyyîd Necmeddin	13.5
Mahalle-i İsa Fakih	3
Mahalle-i Sarı Güllük	13.5
Mahalle-i İvaz Paşa	6.5
Mahalle-i Tatar Hacı	6.5
Mahalle-i Acebşir	13.5
Mahalle-i Çilehâne	3.5
Mahalle-i Za'im	9
Mahalle-i Beybağı	51.5
Mahalle-i Kaya	13.5
Mahalle-i Akdeğirmen-i Müslim	14.5
Mahalle-i Akdeğirmen-i zimmî	4.5
Mahalle-i Menice	4.5
Mahalle-i Veled-i Ayâs	4.5
Mahalle-i Aleksan	11
Mahalle-i Çilfek	5
Mahalle-i İplik Pazarı	4.5
Mahalle-i Keçeçiler	13.5
Mahalle-i Halid ve Hoca İbrahim	5
Mahalle-i Alacamescid	4.5
Mahalle-i Ankara	5.5
Mahalle-i Sofiyun	13.5
Mahalle-i Hacı İbrahim	13.5
Mahalle-i Taşçı Mahmud	13.5
Mahalle-i Güzelaşçı	9
Mahalle-i Dere	12
Mahalle-i Debbâğhâne-i cedîd	13.5
Mahalle-i Terbiye-i Kebîr	3
Mahalle-i Veled-i Aynî	3
Mahalle-i Cemaleddin	13.5
Mahalle-i Mehmed Paşa	13.5
Mahalle-i Zincirlikuyu	13.5
Mahalle-i Yazıcık	10
Mahalle-i Semerkandî	13.5
Mahalle-i Çahkenli	13.5
Mahalle-i İçmesu ve Suiçmez	13.5
Mahalle-i Hoca Ahmed	34
Mahalle-i Horuş	13
Mahalle-i Perakende	7
Mahalle-i Geyrâs	27
Mahalle-i Dırâz-ı Müslim	
Mahalle-i Melik Danişmend	11
Mahalle-i Simavon	2.5
(Mahalle-i Çaşnigir)	13

Mahalle-i Baba Osib	2.5
Mahalle-i Zilli Hacı, Siyah Puş	6
Mahalle-i Mahmud Paşa	22
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı zimmî	17.5
Mahalle-i Debbâğhâne-i Atik	13.5
Mahalle-i Meydan-ı Müslim	17.5
Mahalle-i Ka'be Mescidi	13.5
Mahalle-i Şuca'eddin	9
Mahalle-i Muslihiddin	13.5
Mahalle-i Samyeli	6
Mahalle-i Cedîd	13.5
Mahalle-i Mihmâd Hâcib-i Müslim	32
Mahalle-i Hâcib-i zimmî	22
Mahalle-i Hacı Hasan Bölüğü	32

[s.111]

Mahalle-i Müslim Bölüğü	22
Mahalle-i Sovûkpınâr-ı Müslim	36
Yekûn	928 [924]

Bâlâda mastûr mahallât ahâlileri

İnhâ olunur ki mülhakâtıyla Sivas vâlisi sadrı sâbık devletlû Reşid Mehmed Paşa hazretlerinin ma'iyet-i müşirânelerinde bulunan topçu asâkirinin elbiseleri ve sayfiyeleri ve piyâde Asâkir-i Hâssa-i Şâhâne'nin kezâlik elbise-i sayfiye ...³⁸ bâ-irâde-i seniyye bahren Samsun'a çıkub ve oradan kazâ be-kazâ nakline muktezî araba ve hayvanâtın i'tâsıyla mahalle-i me'mûresine azîmet ettirilmesi bâbında bâ-fermân-ı âlî mühimmât-ı mezkûrun me'mûrî mübâşirleri ma'rifetiyle Tokad'a vürûd ve Bolos karyesine kadar nakline muktezî iki yüz altmış bârgîrin beheri onar guruşdan ve otuz dört arabanın beheri yirmişer guruşdan bu def'a cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzî' ve taksîm olındukda ber-mû'tad nevâhi hisseleri ba'de'l-ifrâz ve re'âyâ hissesi dahî ihraç olındıktan sonra beher mahallenin tahtlarında terkîm olunduğı vech üzere ber-vech-i bâlâ mahallât-ı mezbûrun hissesine dokuz yüz yirmi sekiz guruş isâbet etmiştir.

³⁸ Bir kelime okunamadı.

Meblâğ-ı mezbûru beyinlerinizde cem‘ ve tahsîl ve kabzına me’ mûra teslim eylesiniz.

Fî 23 Ra sene 52

Nâhiye-i Komanat tâbi’-i Tokat

Karye-i Geksi	4 guruş
Karye-i İzbesti	4
Karye-i Difye	6
Karye-i Yelpe	4
Karye-i Gevle	7
Karye-i Menice	3
Karye-i Aluc	3
Karye-i Bula	2
Karye-i Kızıl	6
Karye-i Zazara	5
Karye-i Cincife	5
Karye-i Hulvar	4
Karye-i Omala	14
Karye-i Bizeri	18
Karye-i Boyalı	9
Karye-i Sideni	13
Karye-i Serkiz	6
Karye-i Köseli muslu	5
Karye-i İze	14
Karye-i Estiğın	9
Karye-i Kemkez	7
Karye-i Ohtab	18
Karye-i Dönekse	12
Karye-i Armus	18
Karye-i Üçgöl	13
Karye-i Kadıvakfı	9
Karye-i Acıpınar ve Kışla	12
Karye-i Gevrek	8
Karye-i Bayram	3
Karye-i Dekseci	3
Karye-i Beşviran ma‘a Saltık	12
Karye-i Mülk	2
Karye-i Kirkoros	16
Yekûn	274

[s.111]

Nâhiye-i Kafirni tâbi’-i Tokat

Karye-i Almus	23 guruş
---------------	----------

Karye-i Gezgi	1.5
Karye-i Daduhta ve Kuruseku	3
Karye-i Zuğru	11
Karye-i İlpit	3
Karye-i Meğullu	8
Karye-i Tiyeri	4
Karye-i Meniger Filtise	8
Karye-i Gök	8
Karye-i Çiftlik	5
Karye-i Alan	3
Karye-i Cegedler	10
Karye-i Tomara	4
Karye-i Eftalit	4
Karye-i Yapalak	3
Karye-i Leveke	7
Karye-i Ekseri	4
Karye-i Varzıllar	4
Karye-i Karadere ve Sideni	9
Karye-i Muhat	10
Karye-i Kınık	2
Karye-i Teknecik	2
Yekûn	136 [136.5]

Bâlâda mastûr nâhiyetân-ı mezbûretân ahâlileri

İnhâ olunur ki mülhakâtıyla Sivas vâlisi devletlû sadr-ı sâbık devletlû Reşid Mehmed Paşa efendimiz hazretlerinin ma'iyet-i müşirânelerinde müstâhkem olan topçu âsâkirin sayfiye elbiseleri bâ-irâde-i seniyye Der- Âliyye'den [s.112] Bahren Samsun'a çıkub andan kazâ be-kazâ mahall-i maksûdesine irsâl olunmak üzere ...³⁹ mezkûr medîne-i Tokad'a me'mûrı yediyle vürûd ve Bolos'a kadar nakline muktezî araba ve hayvanâtı bu defa cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzî' ve taksîm olındıkda arabanın beheri yirmişer bârgîrin beheri otuz guruşdan nâhiyetân-ı mezbûretân hissesine ber-vech-i bâlâ iki yüz yetmiş dört guruş Komanat ve yüz [otuz] altı guruş Kafirni

³⁹ Bir kelime okunamadı.

nâhiyelerine isâbet etmiştir. Meblâğ-ı mezbûru beyinlerinizde cem‘ ve tahsîl ve kabzına me‘mura teslim eylesiniz. Fî 23 Ra sene 52

Hisse-i nâhiye-i Tozanlı 550 guruş, 6 araba, 43 bârgir.

Hisse-i re‘âyâ 1392 guruş.

[s.112/1]

Fi'l-asıl Kayseriye tâbi‘ Serkez kazâsı ahâlilerinden Hacı Ahmed bin Abdullah edâ-i ferâ’izullah olan hac-ı şerîfi ba‘de’l-edâ medîne-i Tokad’a vürûdunda bâ-emrullahi te‘âlâ vefât itmekle müteveffâ-yı merkûmın hâl-i hayatında vasî-i muhtâr nasb etmiş olduğu bi’l-ihbâr inde’ş-şer‘ nümâyân olan Hacı Hasan bin Mehmed ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le müteveffâ-yı mezbûrın terekesini tahrîr ve vereselerine isâl ve teslîm için vasî-i muhtarı merkûm Hacı Hasan nâm kimesneye teslîm olunan muhallefâtı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi’l-yevmi’r-râbi‘ işrîn şehr-i Rebi‘ü’l-evveli li sene isnâ ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Mushaf-ı şerîf 1 cild	150 guruş
Tesbih deste 4	16
Tarak sagîr ve kebîr 17	8
Futa 2	15
Sarık 1	10
Dülbend değirmi 8	16
Kefen tob 1.5	100
Ud ağacı ber-vech-i tahmin	20
Bağ kıt‘a 3	50
... ⁴⁰ kıyye 1	10
Torba derûnında reyhân	5
... ⁴¹	5
Misvâk 24	12
Kemer 1	5
Heybe 1	5

⁴⁰ Bir kelime okunamadı

⁴¹ Bir kelime okunamadı

Keten torba	
Köhne entâri 3	4
Yekûn	446 [431] guruş

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffâ-yı mezbûrın techîz ve tekfîn masrafı	50 guruş
Resm-i kısmet	11 guruş
Kâtibiyye ve hüddâmiye	3.5 guruş
Yekûn	381.5 [64.5] guruş

Sahhü'l-bâkî	381.5 guruş
---------------------	-------------

İş bu üç bin sekiz yüz bir buçuk guruşluk aynen eşya müteveffâ-yı mezbûrın vasî-i muhtârı merkûm Hacı Hasan bin Mehmed'e teslimen vereseleri taraflarına irsâl olunmuşdur.

[s.112/2]

Medîne-i Tokat'da Beybağı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mustafa nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Fatma bint-i Abdullah ile sulbî sagîr oğulları Hasan ve Ahmed'e münhasıra olub merkûm Ahmed hisse-i irsiyesinin âlâ tarîki'l-hârici'ş-şer'î tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan ahz eyledikten sonra bâki tereke kable'l-kısme merkûm Hasan dahî fevt olub verâseti anası mezbûre Fatma ve li-ebeveyn er karındaşı Ahmed'e münhasıra olub kable'l-kısme merkûm Ahmed dahî fevt olub verâseti zevce-i metrûkesi Ayşe ile anası mezbûre Fatma ve sulbîye-yi sagîre kızı Hâfize'ye münhasıra oldığı olub kable'l-kısme mezbûre Ayşe dahî fevt olub verâseti sulbîye-yi sagîre kızı Fatma'ya münhâsıra oldığı şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti bi'l-münâsahati'ş-şer'îye tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrûnın terekelerinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâdi işrîn şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene ihdâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Mahalle-i mezbûrede vâki‘ bahçe 1kit‘a	1000 guruş
Yekûn	1000 guruş

Hisse-i Fatma el-mezbûre bi‘l-münâsahati‘ş-şer‘iye	544 guruş, 32 meblağ
Hisse-i sagîre Fatma el-mezbûre bi‘l-münâsahati‘ş-şer‘iye	455 guruş, 87 meblağ
Meblağü‘l-bâki	1

[s.112/3]

Ba‘dehu mezbûre Fatma dahî fevt olub verâseti oğlunun kızı sagîre-i mezbûre Hâfize‘ye münhasıra olduğı şer‘ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma‘rifet-i şer‘ tahrîr ve beyne‘l-verese bi‘l-farizeti‘ş-şer‘iye tevzi‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffîye-i mezbûrenin terekesinin [s.113] defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurre fi tarihi‘l-mezbûr

Müteveffîye-i mezbûrenin zevcesinden ve oğullarından bi‘l-münâsahati‘ş-şer‘iye isâbet iden hisse-i irsîyesi	544 guruş, 32 meblağ
Nühâs ber-vech-i tahmin	36 guruş
Hırdavât-ı menzil	14 guruş
Yekûn	594 guruş

Minhâ‘l-ihracât	
Müteveffîye-i mezbûrenin techîz ve tekfîn masrafı	155 guruş
Resm-i kısmet	26 guruş
Masârif -i müteferrika	8 guruş
Yekûn	189 guruş

Sahhü‘l-bâki	
Hisse-i binti‘l-ibn sagîre Fatma	405 guruş

Derûn-ı kassâmda muharrer sagîre-i mezbûre Hâfize‘nin ba‘de‘l-harc ve‘l-masârif gayr-i ez eşya sekiz yüz guruş nakd-i mevcûdu olub vasî mansûbu el-Hac Mehmed‘e⁴² dahî el-mu‘izâde Salih Efendi‘nin kefâletiyle vasî-i merkûm yedine sekiz yüz guruş nakden teslîm olmuştur. Meblağ-ı mezbûr merkûm yedinde altmışar

⁴² Dört kelime okunamadı.

para üzere istirbah olub yevmî on beşer para nafâka ve kısvesine mahsûs olunacaktır. Mâ-bâki nemâsı asıl sekiz yüz guruş üzerine zam olunacaktır.

[s.113/1]

Medîne-i Tokad kazâsına muzâfa Komanat nâhiyesine tâbi‘ İze nâm karyede imâmet hizmetiyle mustahdem iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Abdulkadir oğlu Mehmed Efendi bin Mustafa nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Arife bint-i diğêr Mustafa ile sulbîye-yi sagîre kızı Ayşe ve karındaşı gâ’ib-i ani’d-diyâr Fatma ve mûmâ-ileyh bi’s-sülûs Haydar-zâde Şerif Efendi bin Mehmed Emin nâm kimesnelere münhasıra olduğu şer‘ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma‘rifet-i şer‘ tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farizeti’ş-şer‘iyye tevzi‘ ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekisinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi’l-yevmi’l-hâmîs min şehri Muharremi’l-harâm li-sene isnâ ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Cedîd nefti çûka biniş 1	245 guruş
Def‘a müsta‘mel biniş 2	70
Müsta‘mel şalvar 1	11
Def‘a köhne şalvar 1	5
Müsta‘mel publa abâ 1	40
Alaca heybe 1	11.5
Köhne kilim parça 2	30
Köhne entâri 1	15
Ayak yemeni 1 çift	8
Yemek kazganı 4	80
Çorba tası 1	20
El ibriği 1	25
Der zimmet-i Selami oğlu Mehmed an karye-i İze	70
Der zimmet-i Abdalbaki oğlu Mehmed	44
Der zimmet-i İmamoğlu Hasan	25
Hinta rublağ 20	200
Keçi 4 ve koyun 1	100
Sagîr keçi 3	21
Nakd-i mevcûd	698
Yekûn	1708.5 [1718.5]

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffâ-yı mezbûrın techîz ve tekfîn masraf	312 guruş
Resm-i kısmet	44.5 guruş
Masârif-i müteferrika	14 guruş
Mihr-i mü'eccel li'z-zevceti'l-mezbûre bi-şahâdet-i Mehmed bin Süleyman diğeri Mehmed bin İbrahim	150
Müteveffâ-yı mezbûr hâl-i hayatında malının sülüsünü bâlâda mastûr Şerif Efendi'ye vasiyet- müsbitesi	396
Yekûn	916.5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	792 guruş
Hisse-i zevce	99
Hisse-i uht	297
Hisse-i bint	396
Derûn-ı kassâmda muharrer mûmâ-ileyh bi's-sülüs Haydar-zâde Şerif Efendi tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan ifrâz olan 396 guruş sülüsü sagîre-i mezbûre Ayşe'ye huzûr-ı şer' de bi-tav'ihî hibe ve teslîm itmekle hissesi tahtına terkîm ve vasî yedine teslim olınmıştır.	+396 792

[s.113/2]

Hatib Abdurrahman Efendi'nin defteri kaydı

Medîne-i Tokat'da Sovûkpınâr-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hatib es-Seyyid Abdurrahman Efendi ibn Hasan nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Hanife bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğulları Şerif Mehmed ve Hasan Efendi ve sulbî sagîr oğulları Ahmed ve Abdullah ve kebîre kızı Şerife'ye münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrun defter-i müfredâtıdır ki ber vech-i âtî zikr olunur. Hurre fi gurre-i şehri Rebi'ü'l-ahir li-sene isnâ ve hâmsin ve mi'eteyn ve elf.

Kelâm-ı kadîm 1 cild	20 guruş
Mute'addid kitab 12 cild	50
Menzil der mahalle-i mezbûre 1 bâb	3500
Yan minderi 2 ve köşe 1 ve çit 1 ve mu'kad 1	100
Müsta'mel yasdık 5	75

Yasdık yüzü 2 ve örtü 1	25
Def'a yasdık 3, pûbla 1	45
Müsta'mel ve köhne döşek 5	15
Şilte döşek 1 ve çaput minder 1	35
Çit yüzü yorgan 4 ve mitil 2	150

[s.114]

Köhne kilim 3, tüylüce 1	60
Köhne kaliçe 1	25
Sof hilat 2	100
Müsta'mel yeşil çûka biniş 2	120
Çûka abdestlik 1	40
Cedîd yüzü çitari entâri 1	60
Sîmlice sagîr bıçak 1	40
Billur bardak 3, kâse 2 ve tabak 1 ve kaşuk 5	15
Müsta'mel gömlek 1 ve don 1 ve uçkur 1	20
Peşkir 3 ve havlu 1	15
İşlemeli 3, makreme 1 ve çevre	25
El yemenisi 3	7
İşlemeli uçkur 5 ve dülbent örtü 2	50
Selvi sandık 1	50
Fincan 5, zarf 5, sagîr tebsi 1	15
Hurdada tüfenk 1	10
Bayağı mercan tesbih 1	30
Fürûht olunan giyim esvâbı	90
Der zimmet-i Cebbaroğlu	40
Orta ve sagîr şam'dan 7 ve fener 2	60
Evânî-i nühâsiye kıyye 29.5, fi 15	450
Def'a evânî-i nühâsiyye kıyye 52	550
Tarihli adli altunı 8	140
Hırdavât-ı menzil	118
Yekûn	6270 [6145] guruş

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffâ-yı mezbûrın techîz ve tekfin masrafı	290 guruş
Resm-i kısmet	156 guruş
Masârif-i müteferrika	52 guruş
Mihr-i mü'eccele li'z-zevceti'l-mezbûre bi-şahâdeti İbrahim bin Hacı Ahmed ve Hasan bin Abdurrahman gibbü't-tahlif	200
Yekûn	698 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	5572 guruş
Hisse-i zevce	696 guruş, 60 meblağ
Hisse-i ibn	1083 guruş, 53 meblağ
Hisse-i ibn	1083 guruş, 53 meblağ
Hisse-i ibn	1083 guruş, 53 meblağ

Hisse-i ibn	1083 guruş, 53 meblağ
Hisse-i bint	541 guruş, 86 meblağ
Meblağü'l-bâki	2

[s.114/1]

Medîne-i Tokat'da Mihmâd Hâcib mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Temurcioğlu Kara Mehmed nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Fatma ile anası Ayşe ve sagîr oğulları Hüseyin ve Ali ve Mehmed'e münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyeye tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fî gurre-i şehr-i Rebi'ü'l-ahir li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Harab bağ der mevzî'-i Kocacık 1 kit'a	365
Hurdada çamâşur kazganı 3	40
Hurdada çamâşur leğeni 4	60
Yekûn	465

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kismet	11.5 guruş
Masârif-i müteferrika	3.5 guruş
Yekûn	15 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	450 guruş
Hisse-i zevce	56 guruş, 30 meblağ
Hisse-i ümm	75 guruş
Hisse-i ibn	106, 30 meblağ
Hisse-i ibn	106, 30 meblağ
Hisse-i ibn	106, 30 meblağ

[s. 115/1]

Ahmed Bey'in kâ'imakâm olması için vürûd iden buyuruldu sureti kaydı

Şerâyi'-şi'âr Sivas eyâletinin hâvî olduğu kazâların nâ'ibleri faziletlü efendiler zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellim ve â'yân ve voyvodagân ve sâ'ir vücûh ve ahâli-i memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki

eyâlet-i mezbûre kâ'imakâmı bulunan hacegân-ı Divân-ı Hümâyûn'dan Şakir Bey'in hasbe'l-icâb azliyle yerine mütediyyin ve fukarâ perver ve dirâyetkâr birinin nasb ve ta'yini lâzım gelerek hâlâ Çorum sancağı mutasârrıfı Dergâh-ı Alî kapûcûbaşlarından izzetlû Ahmed Bey evsâf-ı mezbûre ile muttasıf ve mücerrebü'l-etvâr bulunduğında livâ-i mezbûr mütesellimliği uhdesinde olmak üzere eyâlet-i mezbûre kâ'imakâmlığı dahî bu def'a uhdesinde ihâle ve te'vîz olındığı siz ki nüvvâb ve sâ'ir muhâtabûn mûmâ-ileyhimsiz keyfiyeti ma'lûminız oldıktan fî-mâba'd mîr-i mûmâ-ileyhi eyâlet-i mezkûre kâ'imakâm bilüb şer'-i şerîf ve kânûn-ı münîfe mutâbık vâki' olan rey' ve tedbirine mütâba'at ve her halde merâsim yek ciheti ve ittifâka mübâderet ve siz ki kâ'imakâm-ı mîr-i mûmâ-ileyhimsiz siz dahî muktezâ-yı me'mûriyet ve fetânet-i zâtiyeniz üzere eyâlet-i mezbûre kâ'imakâmlığını kemâhüma hakkuha zabt ve rabt ile idâre ve rû'yet ve mehâm lâzımı'l-ihtimâm Devlet-i Aliyye ...⁴³ mesâlih-i fukarâ ve ibâdi vakt ve zamanıyla tanzîm ve tesvîyeye ve herhâl ve husûsda şerî'at-ı cenâb-ı peygamberiye temessük ve tevesül iderek ol-vecihle hareket ve istihsâl-i asâyîş ve râhat-ı fukarâ ve re'âyâ ve berâyâ husûslarına dahî mezîd i'tinâ ve dikkatle cümleden cânib-i seniyyü'l-cevânib-i hazreti padişâhiden dâ'vet-i hayriyeye ...⁴⁴ nakdine iktidar eylemeniz bâbında Divân-ı eyâlet-i Sivas ve Rakka ve Diyarbekir ve elviye-i Muş ve Çorum ve Amasya ve Divriği ve emânet-i Ma'âden-i Hümâyûn ve merhâle-i Ehuk'dan işbu buyurıldı tahrîr ve ısdâr ve [] ile irsâl ve tesyâr kılınmıştır. Bi-mennihi te'âlâ vusûlünde gerekdir ki ber-mûcib-i buyurıldı amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mucânebet eylesüz deyü. Fî selhi S sene 52

İşbu buyurıldı-yı veliyyü'n-ni'am mûcibince kâ'imakâm Ahmed Bey hazretlerinin i'lân ve işâ'ati hâvi bir kıt'a buyuruldısı vürûd ve kirâ'et olunmuştur.

⁴³ Bir kelime okunamadı.

⁴⁴ Bir kelime okunamadı

Es-Seyyid Mehmed Kamil el-mevlâ hilâfeti ve medîne-i Sivas nemekâ el-fakirullah azze şanehu ufiye lehu.

[s. 115/2]

Medîne-i Tokat'da Veled-i Ayâs mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Kerok oğlu Ohannes veled-i Mıgırdıç nâm hâlikin verâseti zevce-i metrûkesi Takuke bint-i Ohannes ile sulbî kebîr kızları Anna ve Durike ve sulbî kebîr oğlu Mıgırdıç'a münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümayân oldıktan sonra verese-i mersûmın tâlebi ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan hâlik-i mersûmun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l gurre-i şehr-i Rebi'ü'l-ahir li-sene isnâ hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Müsta'mel döşek 1	80 guruş
Köhne döşek 1	20
Yan minderi 2 ve köşe 2	110
Köhne yasdık 4	50
Çit yüzlü yorgan 5	200
Sagîr yorgan 1 ve sagîr minder 3	20
Köhne kilim 5 parça	70
Köhne giyim esvâbı	30
Köhne kebîr mısır hasrı 1	4
Köhne tabak ve tebsi 1	5
Evânî-i nühâsiyye 36 kıyye	430
Hırdavât-ı menzil	50
Yekûn	1160 [1069] guruş

Minhâ'l-ihracât	
Hâlik-i mersûmın lâşesine masraf	150 guruş
Resm-i kısmet	28 guruş
Masârif-i müteferrika	8 guruş
Yekûn	186 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	979 guruş
Hisse-i zevce	122 guruş, 45 meblağ
Hisse-i bint	214 guruş, 18 meblağ

Hisse-i bint	214 guruş, 18 meblağ
Hisse-i ibn	428 guruş, 36 meblağ

[s. 115/3]

Medîne-i Tokat'da İçmesu mahallesi mütemekkinlerinden olub bundan akdem Kudüs-i Şerîf'inden avdetinde esnâ-yı râhde hâlik olan Bekçi Minas veled-i Karabet nâm hâlikin verâseti zevce-i metrûkesi Kariye bint-i Ohannes ile sulbî kebîr oğlu Karabet ve sulbî kebîre kızları Dalika ve Susika ve sagîre kızları Takuke ve Sulbuke ve anası Horisima bint-i Karabet'e münhasıra olub kable'l-kısme sagîre-i mersûme Sulnike dahî hâlike olub verâseti anası Kariye bint-i Ohan ile kız karındaşları Zalike ve Kosike ve Tatuke ve er karındaşı Karabet'e münhasıra oldığı şer'ân zâhir ve nümâyân oldıktan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-münâsahati bi'l-farizeti'ş-şer'iyeye tevzî' ve taksîm olunan hâlik-i mersûmun terekesinin defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis işrîn şehr-i Rebi'ü'l-evvel li-sene isnâ hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Nısf-ı menzil der mahalle-i mezbûre	600 guruş
Derûnında bir oda ve bir top eşcarı	300
Bağ der mevzî'-i Okeb 1 kıt'a	300
Def'a bağ der mevzî'-i Keşiş deresi	100

[s.116]

Çit döşek 3	100
Çit yorgan 2	50
Kefere minderi 6	30
Köhne dimi yasdık 5	80
Yağmurluk 1	15
Köhne kilim müsta'mel 2	70
Kahve takımı fincan ve sîm zarf 7 ve tebsi ve kahve degirmi 7	7
Çini tabak ve billur şişe 4 ve nargile 1 ve kane 4	100
Tuzluk 4	15
Köhne dühan çibığı 7	80
Sagîr ve kebîr şam'dan kıyye 7 ve fener 2	100
Bârgîr ve re's kıymeti	330

----- ⁴⁵	50
Nühâs sini 1 ve sandık 1	100
Evânî-i nuhâsiyye 60 kıyye	800
Şam şerîfden gelen der nakid	600
Hırdavât-ı menzil derûnında şarabü'l-hamr kıymeti	1000
Yekûn	4890 [4827] guruş

Minhâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	122 guruş
Masârif -i müteferrika	40 guruş
Yekûn	162 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	4728 guruş
Hisse-i zevce bi'l-münâsahati's-ser'ıye	684 guruş, 3 meblağ
Hisse-i bint bi'l-münâsahati's-ser'ıye	651 guruş, 23 meblağ
Hisse-i bint bi'l-münâsahati's-ser'ıye	651 guruş, 23 meblağ
Hisse-i bint bi'l-münâsahati's-ser'ıye	651 guruş, 23 meblağ
Hisse-i ibn bi'l-münâsahati's-ser'ıye	1302 guruş, 43 meblağ
Hisse-i ümm bi'l-münâsahati's-ser'ıye	788 guruş
Bâki	2

[s.116/1]

Beytü'l-mâl defteri

Medîne fi'l-hâsıl Keban mâ'den ahâlilerinden olub medîne-i Tokad'a tâbi' Komanat karyesinde bundan akdem fevt olan Hacı Ömer bin Mustafa nâm müteveffânın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesi cânib-i Beytü'l-mâle â'id ve râci' olmağla vâki' olan Beytü'l-mâl-i âmme ve hâssa ve kabzına me'mûr medîne-i Tokad voyvodası ser-bevvâbin-i Dergâh-ı Âlî'den atûfetlû Hüseyin Bey Efendi tarafından emîn-i Beytü'l-mâl nasb ve ta'yin olunan Abdi Çavuş ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le müteveffâ-yı mezbûrın cemi' terekesi tahrîr ve itlâf olunmakdan sarfi-nazarla sûlk-i sultânide fûrûht olunarak terekesinin esmân misilleriyle defter-i müfredâtıdır ki ber-vechi âtî zikr olunur. Hurre fi'l-yevmi'l-hâmîs min şehri Rebi'ü'l-ahîr li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

⁴⁵ İki kelime okunamadı.

Çûka şalvar 1	130
Müsta‘mel entâri 1	7.5
Çûka ketan kürkü 1	41
Çarşab 1	10
Müsta‘mel don 1	3
Tabanca 1 çift	280
Esb re’s 1	380
Bez dizlik	13
Nakd-i mevcûd	40
Hırdavât-ı heybe	16
Yekûn	920.5

Minhâ’l-ihracât	
Techîz ve tekfîne masraf	60.5 guruş
Resm-i kısmet	23
Masârif-i müteferrika	8
Dellâliye ve kirâ-yı dükkân	22
Kâtibiye ve İhzâriye	7
Çukadâriye ve emîn-i Beytü’l-mâl hizmeti	20
Yekûn	140

Sahhü’l-bâkî

780 guruş

-078 guruş ber-mu‘tâd resm-i Beytü’l-mâle minhâ

702 guruş Der yed-i emîn-i mûmâ-ileyh

[s.116/2]

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘âdinü’l-fezâ’il ve’l-keâm Canik’den Sivas ve andan sadrı sabık vezirim Mehmed Reşid Paşa edâmâ’llahu te’âlâ iclâlehu ma‘iyetine varınca esnâ-yi râhda kâ’in kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhum ve mefâhirü’l-emâcid ve’l-â’yân Canik sancakları mütesellimleri ve Sivas kâ’imakâmı zîde mecduhum ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân â’yân ve voyvodolar ve vücûh-ı ahâli ve iş erleri zîde kadruhum tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki lede’l-icâb

vâli-i müşârün-ileyh ma'iyetinde kullanılmak üzere bu def'a Tophâne-i Âmiremden tertîb olunan hâvan ve kalbûrane topu ve araba ve ma'lûmü'l-mikdar ve mühimmât-ı sâ'irenin bahren Samsun iskelesine ve andan Sivas'a ve Sivas'dan ma'iyet-i müşârün-ileyhe irsâli husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk idüb ol-vecihle zikr olunan hâvan ve top ve araba ve mühimmât Tophâne-i Amirem tarafından ta'yin olunan [] zîde kadruhuya teslîm ve sefineye tahmil ile iskele-i merkûmeye irsâl olunmuş olmağla imdi siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve kâ'imakâm ve â'yân ve voyvoda ve vücûh-ı mûmâ-ileyhim ve sâ'ir iş erlerisiz zikr olunan hâvan ve top ve araba ve mühimmât herkangınızın taht-ı kazâ ve hükümetine [s.117] dâhil ve vâsıl olur ise meks ve tevkîf olunmayub lâzım gelen araba ve hayvanâtın ma'rifet-i şer' ve ma'rifetiniz ve cümle ma'rifet ve ittihâdıyla derhâl tedârik ve tahmil ile yola ihrâç ve bir kazânın araba ve hayvanâtı aher kazâyı tacavüz etmeyerek kazâ be-kazâ seri'ân ve acilen ma'iyet-i müşârün-ileyh sevk ve ihrac olunması emrine bi'l-ittifâk say'-ı vufir gayret ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın hasseten işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde keyfiyyet irâde-i seniyyem mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmınız oldıkda fermânım oldığı vecihle sâlifü'l-zikr hâvan ve top ve araba ve mühimmâtın taht-ı kazâ ve hükümetinize duhûl ve luhûku anda biran ve dakika meks ve tevkîf olunmayub ber-minvâl-i meşrûh kazâ be-kazâ nakil ile seri'ân ve acilen vâli-i müşârün-ileyh ma'iyetine irsâl ve tavsili husûsuna bi'l-ittifâk mezîd i'tinâ ve dikkat eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü'ş-şân vacibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılarsız. Tahriren el-yevmi'l-isnâ min şehri Rebi'ü'l-evvel li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.117/1]

Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn'dan Nezâret-i Evkâf müdiri atûfetlû Ebu Bekir Ağa'nın işbu sûret-i lâyiha yedine verilmiş idüğünden bu mahale kayd şüd

Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak bi'l-cümle evkâfın vukû' bulan mu'accelâtından emsâli vecihle mu'accelât müdiri ma'rifetiyle Haremeyn hazinesi usûlüne tatbikân mahlûlatdan alınan mu'acceden ve rusûmât ve harc-ı istifa' ve dellâliye ve ihbâriyeleri zırde gösterildiği vecihle müdir ma'rifetiyle fûrû-nihâde olunarak bâki kalan mu'accelâtın Evkâf-ı Hümâyûn hazinesine mumza defteriyle takdimi vukû' bulan ferâğ ve intikâlat harc temessüklerinden ve mu'accelât rusûmatından alınan mebâliğin nısfı mütevellî ve hademe-i vakfa verilmek üzere ba'de'l-ihrâc bâki kalan mebâliğin dahî nısfı müdüre tahsîs kılınarak nısf-ı diğeri hazine-i mezkûreye â'id olarak teslîmi nizâmından olduğına ve meşrût olan vakıfların müsakkafâtından vukû' bulan mahlûlâtı mu'accelâtın rusûmâtı ba'de'l-ihrâc bâkisi hazine-i mezkûreye â'id idüğüne binâ'en gayr-i ez rusûmât bi'l-cümle mu'accelâtın mumza defteri başka ve harc-ı ferâğ ve intikâl ve rusûmâtının gayr-i ez hisse-i hademe-i vakfi şerîf bâki kalan harçın mumza defteri başka olarak mâh ve mâh irsâl ve hazine-i mezkûreye teslîmi

Bir mâhde kaç madde mahlûl olur ise senesinde bir kıt'a defter olunarak Hâkim Efendi'ye imzâ ettirilerek takdîm olunması.

Nezâret-i mezkûreye mülhak evkâfdan vukû' bulan mu'acceden emsâli vecihle onda bir guruş rusûmâtı mütevellî ve hademe-i vakfa ve harc-ı istifânın nısf-ı taraf-ı şer'e diğeri mu'accelât müdiri tarafına ve yüzde iki guruş dellâliye zâbıdına ve bir guruş ihbâriye muhrîbine zikri âtî mu'accele-i mezkûreden fûrû-nihâde olunarak bâkisi

hazine-i Evkâf-ı Hümâyûn'a irsâl ve teslimi farz olunan

mu'accele

guruş

500

-050 rusûmât-ı âdi

450

025 harc-ı istifâ 12.5 guruş taraf-ı şer'e

425 12.5 guruş mu'accelât müdirine

-010 dellâliye 25

415

-005 ihbâriye

410

Bir mâhde kaç kalem mu'accelât rusûmâtı ve ferâğ ve intikâl harçları olur ise başka başka vakıfları gösterilerek zincir vecihle bir kıt'a mumza defterinin takdimi

Yine nezâret-i mezkûreye mülhak evkâfın ferâğ ve intikâlleri vukû'unda emsâli vecihle harc temessükâtından ve mahlûl mu'accelâtı rusûmâtından alınan mebâliğin nisf-ı mütevellî ve hademe-i vakfa ba'de'l-ihrac bâki her kaç guruş kalur ise bermûcib-i nizâm nisf-i müdir tarafına ve nisf-ı diğeri Evkâf-ı Hümâyûn hazinesine teslim olması lâzım geldiği gayr-i ez hisse-i hademe farz olunan hasılâtın yekûnı

Guruş

1000

-0500 mu'accelât müdiri tarafına mahsûs olduğu

500 hazine-i mezkûreye â'id olduğu

Bu makûle meşrûta olub fazla galleleri dahi mütevellilere meşrût olan vakıfların vakfiyeleri şurûtlarına nazarân fi'l-hakika gallesi meşrûta olduğu halde kendüye terk olunmak üzere ma'rifet-i şer'le hesapları lede'r-rü'ye vakfının varidâtına göre kırk bir senesinden i'tibâren ma'âş-ı muharrir tertîb ve mütevellilerine tevliyeleri tevcihi tarihinden bi'l-i'tibâr lâzım gelen harc-ı muhâsebeleriyle me'ân mumza defterinin cânib-i Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn'a irsâli lâzım geleceği şerh verildi.

Fazla-i gallâtı mütevellî ve evlâda meşrûta olan vakıfların varidât-ı mu'ayenelerinden gayr-i ez masârif bâki kalan galle-i vakf sâbıkları vecihle mütevellî ve evlâd-ı vakfa terk olunmak vukû' bulan mahlûlât mu'accelâtı vakfın zuhûrât varidâtı ...⁴⁶ olduğına

⁴⁶ Bir kelime okunamadı.

binâ'en gayr-i ez rusûmât bâkisi ber-mûcib-i nizâm mumza defteriyle Hazine-i Evkâf-ı Hümâyûn'a teslîm evkâfında olduğı.

Mütevellileri ve-yâhûd tarafından kâ'imakâmları mahalinde bulunmayub Der-Âlîye'de bulunduğı halde vukû' bulan ferâğ ve intikâl temessüku üzerine gelecek adamın ismi tasrîh olunarak mütevellisine temhîr ettirilerek yine i'âde olunmak üzere temessük-ı mezbûr alınan harcın nısfı me'ân cânib-i nezârete irsâl ve inhâ olunmak lâzım gelmeğle şerh verildi.

Mütevellilerin mahalinde bulunan vakıfların ferâğ ve intikâli vukû'ında temessükleri mütevellileri ba'de't-temhîr cânib-i Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn'a irsâl olunarak sahh-ı âlf keşide olunmak iktizâ itmediğinden mu'accelât müdiri taraflarında mevcûd mu'accelât mühri ile temhîr olunarak mahaline verilmek lâzım geldiğı.

Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak bi'l-cümle evkâfın Haremeyn Hazinesi usûline tatbikân medîne-i Tokat'da vâki' evkâfın bâlâda zikr olunduğı ve emsâli vecihle vukû' bulan mu'accelât ve ferâğ ve intikâlatından ve meşrûta vakıfların ve temhîr kılınacak temessükâtın keyfiyetleri ber-minvâl-i muharrer icrâ olunmak üzere Evkâf-ı Hümâyûn'a mülhakât zimmeti defterlerine kayd olunarak medîne-i mezbûr mu'accelât müdiri tarafına işbu sûret lâhiya verildi. Fî 25 S sene 1252.

[s.118/1]

İlbaşı oğlunun zabtetdiğı hanların istirdâdı için emir kaydı

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerî'in Tokad nâibi mevlâna [] zîde ilmuhu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-â'yân Tokad voyvodası zîde mecduhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn'a mülhak evkâfdan medîne-i Tokat'da kâ'in Pir Ahmed vakf-ı şerîfi mütevellisi Bekir nâm kimesnenin bu def'a Divân-ı Hümâyûn'ıma ref' ve takdîm eylediğı arzu-hâl me'alinde vakf-ı mezbûr

musakkafâtından medfîne-i mezbûrede vâki' beş bâb dekâkin ve iki bâb hân ve iki aded kahvehâne ve bir kıt'a bağçe arsalarını Zile voyvodası işbu maktûl İlbaşî oğlu Küçük Ahmed bi'l-mübâyâ'a Zile kazâsında inşâ eylediği câmi'-i şerîfine vakf etmiş olduğu beyânıyla sâlifü'l-beyân Pir Ahmed vakfî tarafından müdâhale olunmayarak maktûl-ı merkûmın mütevellisi olduğu vakfî tarafından zabt bâbında maktûl-ı merkûmın oğulları tarafından bi'l-istid'â emr-i âlîşânım verilmiş ise de musakkafât-ı mezkûre mûmâ-ileyh Pir Ahmed vakfından olarak ecânibden dahl ve ta'arrûz olunmamak bâbında yedinde cend kıt'a evâmir-i âliyyem olduğundan ve merkûm İlbaşî oğlu bu tarafda bulunduğundan li-ecli't-terâfu' Dersa'âdet'ime gelmiş ise de merkûm bir takrîb savuşub Tokad'a azîmet eylemiş ve bu keyfiyet cânib-i vakf-ı mezbûra gadr ve hasârı müstelzim görünmüş idüğünden bahisle merkûm ile Tokat'da bi'l-murâfa' ihkâk-ı hak olunmak üzere mukaddem verilen evâmir-i âliyyemin te'kîdini hâvî yedine bir kıt'a emr-i şerîfim ısdâr ve i'tâsı husûsını tahrîr ve inhâ itmekden nâşi keyfiyet ve iktizâsı muttehâyizât-ı Ricâl-i Devlet-i Aliyyem'den hâlâ Evkâf-ı Hümâyûn nâzırı iftiharü'l-ekâbir ve'l-ekârim es-Seyyid Mehmed Habib zîde ulûvvuhudan lede's-su'âl sâlifü'z-zikr hânlar ve kahve ve dekâkin ve bahçe mine'l-kadîm ber-mûcib-i vakfiye-i ma'mûlün-bihâ mûmâ-ileyh Pir Ahmed vakfî musakkafâtından olarak ecânibden müdâhale icâb itmez iken maktûl İlbaşî oğlu Küçük Ahmed akârât-ı mezbûreyi hâl-i hayatında on iki bin beş yüz guruş akçe ile istibdâl ve Zile kazâsında binâ eylediği câmi'-i şerîfine vakf ve tescîl etdirmiş olduğunu serd beyân iderek maktûl-ı merkûmın oğlu Abdi nâm kimesnenin fuzûlî vâki' olan müdâhalesinin men'î bâbında bir kıt'a emr-i şerîfim ısdârı husûsı mukaddemâ lede'l-inhâ nukûd ile istibdâl megâyir-i şer'-i şerîf olduğına binâ'en musakkafât-ı merkûmenin kadîmi vecihle mûmâ-ileyh Pir Ahmed vakfî tarafından zabt-ı husûsına hükm-i şer'î lâhık olarak müte'allık olan irâde-i aliyyem mûcibince musakkafât-ı merkûmenin

mûmâ-ileyh Pir Ahmed vakfi tarafından zabtı bâbında iki yüz otuz dört tarihinde başka ve mu‘ahharan maktûl-ı merkûmın kaffe-i muhalefâtının Hazine-i Amiremden zabtı tarihinde maktûl-ı merkûmun Zile kazâsında inşâ etmiş olduğu câmi‘i evkâfi musakkafâtı bâ-irâde-i seniyye-i mülûkânem vakfına terk ve ihsân olunmuş ve sâlifü’l-beyân Pir Ahmed vakfindan olan hânlar ve kahve ve dekâkin ve bağçe câmi‘-i mezkûr için terk olunan musakkafât dâhilinde ve taht-ı irâde-i seniyyemde hadd olarak akârât-ı mezkûrenin ol-vakt babası maktûl-ı merkûmın câmi‘i vakfi tarafından zabtı husûsu merkûm Abdi tarafından bi’l-istid‘â iki yüz elli bir tarihinde başka evâmir-i şerîfem tahrîr ve i‘tâ olunmuş olduğu kuyûddan nümâyân olmağla bu sûretde maktûl-ı merkûmın mukaddemâ câmi‘i vakfına terk ve ihsân olunan akârât maktûl-ı merkûmın mülk-i sahîhi olup vakfiyeti sahîh olan müstegallâtından ibâret olacağından akârât-ı mezkûre ise evkâf-ı kadîmeden mûmâ-ileyh Pir Ahmed vakfi merbûtâtından olarak bi’l-defa‘ât lede’t-terâfu‘ lâhik olan hükm-i şer‘i ve müte‘allik olan irâde-i seniyyem mücibince mûmâ-ileyh Pir Ahmed vakfi tarafına terk olunmuş olduğına nazarân şimdi yine kadîm-i vecihle ancak vakf-ı mezbûrdan zabtı lâzım geleceğinden ol-vecihle tesviyesi mücerred emr ve irâde-i seniyye-i mülûkâneme mütevâkkıf mevâddan idüğünü i‘lâm idüb i‘lâmı mücibince akârât-ı mezbûrenin vakf-ı mezbûrdan zabtı husûsına irâde-i seniyye-i şâhânem müte‘allik olarak ol-vecihle merkûm İlbaşî oğlu Küçük Ahmed vakfi tarafına verilmiş olan emr-i şerîf-i mezkûr kaydı ref‘ ve terkîn olunmak üzere muhalefât ve mülhakât zimmeti defterlerine ilm-u haberleri verilerek mezbûre İlbaşî oğlu küçük Ahmed vakfi tarafından vâki‘ olan müdâhalenin men‘ ve def‘i zımında diğer emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş olmağla akârât-ı merkûmın kadîm-i vecihle mûmâ-ileyh Pir Ahmed vakfi cânibinden zabt ve tasaruf olunmasıçun ifâde hâli şâmil işbu emr-i âlîşânım dahi ısdâr ve i‘tâ olunmuştur. İmdi vusûlünde siz ki nâ’ib ve voyvoda-ı mûmâ-

ileyhümâsız keyfiyet irâde-i seniyye-i şâhânem mantûk-ı emr-i şerîfimden ma‘lûmınız oldıkda fermânım oldığı ve bâlâda beyân kılındığı vecihle akârât-ı merkûm mûmâ-ileyh Pir Ahmed vakfi merbûtâtından oldığına binâ’ en kadîmi vecihle vakf-ı mezbûr tarafından zabt ve tasarruf olunarak mezkûre Küçük Ahmed vakfi tarafından ve taraf-ı ahardan birgüne dahl ve ta‘arrûz olunmaması husûsına i‘tinâ ve dikkat ve mugâyir-i emrim hareketden hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celflü’ş-şâna vâcibü’l-ittibâ’ ve lâzîmü’l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahriren el-yevmi’s-sâmin işrîn şehr-i Rebi‘ü’l-evvel li-sene isnâ ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

[s. 119/1]

Torun Ağa zâde Ebubekir Ağa’nın Evkâf-ı Haremeynin gayri evkaflara müdir kaydı.

Kıdvetü’n-nüvvâbi’l müteşerrî’in medîne-i Tokat nâ’ibi mevlâna [] zîde ilmuhu ve kıdvetü’l-emâcid ve’l-â’yân medîne-i mezbûre hanedânından olub zikri âtî evkâfin mu‘accelât nezâret-i ve muharrirliği bu def‘a bâ-irâde-i seniyyem uhdesine muhavvel olan Seyyid Ebubekir zîde mecduhu tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki medîne-i Tokat’da vâki‘ evkâf-ı şerîfelerin idâresine me’mûr kimesneler olmayarak muhâsabeleri rü’yet olunmadığından mikdâr-ı hasılâtları nâ-ma‘lûm ve mütevelliyi vakıf bulunanlar hâsılât-ı evkâfi ekl ve bel‘ itmekde olduklarından hayrâtlarının müşrif-i harâb idüğü emr-i meczûm olmağın medîne-i mezbûrede vâki‘ Haremeyn-i muhteremeyne tâbi‘ on bir kalem evkâfin sebe be-sene lâzım gelen muhâsabeleri ma‘rifet-i şer‘ ve Amasya’da vâki‘ Sultan Beyazid vakfi kâ‘imakâmı

ma'rifetiyle rü'yet olunarak defter-i mumzalarının Hazine-i Haremeyn-ı Muhteremeyne irsâli bâbında mukaddeme emr-i şerîfim vürûd iderek ol-vecihle iktizâları icrâ olınmakda idüğünden Haremeyn-ı Muhteremeyne tâbi' evkâfindan başka medîne-i mezbûrede vâki' nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn'a mülhak ve gayrı mülhak evkâf-ı şerîflerin dahi husûsât ve muhâsebelerini rü'yet etmek üzere Evkâf-ı Hümâyûnım hazinesi tarafından sen ki mu'accelât nâzırı ve muharrir-i mûmâ-ileyhsin sen me'mûr ve ta'yin olduğun halde saye-i himâvâye-i şâhânemde evkâf-ı mezbûre şurûtlarının icrâ ve hayrâtlarının i'mârıyla⁴⁷ ihyâsını mûcib olduğu nâ'ib-i mûmâ-ileyh tarafından bu def'a bâ-i'lâm inhâ olunmuş olmakdan nâşi kuyûd-ı lâzimesi ve emsâl keyfiyeti ba'de'l-ihraç iktizâsı lede's-su'al bu makûle mukaddimleri bilâ nezâret olub mu'ahharan nezâret-i mezkûreye ilhâk olunmuş ve olınmakda olan evkâfdan taşrada bulunanların murûr-ı eyâm ile şurûtına ri'âyet ve hayrâtlarının i'mârına dikkat alınmayarak hasılâtları şuna buna me'kel ve hayrâtları harâb ve ma'attal olduğu istihbâr olınmak mülâsebesiyle sıyânet-i vakf-ı mezbûr vecibesi üzere o makûle evkâfın ve hayrâtlarının keyfiyetleri ve irâd ve masârifâtlarının mikdar ve kemiyetleri zâhire ihrâcıyla hüsni idâreleri ve sâ'ilinin istihsâli bâ-irâde-i seniyyem mü'esses nizâmından bulunmuş ve ol-vecihle Bursa ve Edirne ve Kütahya taraflarına mu'accelât nâzırı ünvanıyla me'murlar nasb ve ta'yin olunmuş olduğu kuyûddan müsteban ve medîne-i mezbûrede Nezaret-i Evkâf-ı Hümâyûn mülhak ve bilâ nezâret haylice evkâf-ı şerîfe olduğu reside-i rütbe-i tahkîk ve a'yân olmuş ve me'al-i inhâ ve emsâline nazaran evkâf-ı mezbûrelerin dahi ma'rifet-i şer' ve ma'rifetinle bi't-tahrîr hayrâtları keyfiyetleri tahkîk ve hasılât-ı vâkî'aları zâhire ihraç olunarak mütevellilerinin lâzım gelen muhâsabeleri ber-vech-i dikkat bi'r-rü'ye nizâm ve emsâline tatbikân mumza defterlerinin Hazine-i Evkâf-ı

⁴⁷ Bir kelime okunamadı.

Hümâyûna irsâli ve sâ'ilin in istikmâli icâb-ı maslahâtdan görünmüş ve sen in erbâb-ı istikâmet ve dirâyetden olarak husûs-ı mezbûr in nizâm-ı müstahsenesi üzere yediğe verilecek lâhiya mûcibince icrâ-yı iktizâsında sadıkâne ve müstekimâne gayret ve dikkat ideceğin ba'zı mersûkî'l- kelâm kesân taraflarından tekeffül ve te'ahhüd olunmuş olmağla bu sûretde husûs-ı mezbûr in ber-minvâl-i muharrer tesviyesi muvâfik-ı irâde-i seniyyem oldığı halde ol-vecihle uhdeme ihâlesi me'mûriyetini hâvi sûret defteriyle emr-i şerîfim ısdâr ve Evkâf-ı Hümâyûnum hazinesi mülhakât zimmeti taraflarına ilm-u haberi i'tâsıyla tamzîmi husûsı müstehayyizân-ı ricâl-ı Devlet-i Aliyyem'de hâla Evkâf-ı Hümâyûn nâzırı iftiharü'l-ekâbir ve'l-ekârim es-Seyyid Mehmed Habib zîde uluvvûhu i'lâm itmekle mûcibince tanzimi husûsına irâde-i seniyyem ta'alluk idüb ol-vecihle hazine-i mezkûre mülhakât zimmeti defterlerine ilm-u haberi tahrîr ve inhâ itdirilmiş olmağla ber-minvâl-i meşrûh amel ve harekete mübâderet ve mezîd say' ve gayret itmek fermânım olmağın evkâf-ı mezbûrenin ihraç olunan memhûr mumza bir kıt'a sûret defteriyle me'muretini hâvî işbu emr-i âlişânım ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi vûsulünde keyfiyet irâde-i seniyyem mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûm in oldıkda fermânım oldığı ve muktezâ-yı me'mûriyet ve sadâkatin üzere medîne-i mezbûrede Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûnuma mülhak ve bilâ-nezâret olan evkâfın ma'rifet-i şer' ve ma'rifetinle bi't-takrîr hayrâtları keyfiyeti tahkîk ve hasılât-ı vâkı'aları zâhire ihrâcıyla hüsni idâreleri ve sâ'ilenin istihsâline müsâberet ve mütevellilerinin lâzım gelen muhâsebeleri ber-vech-i dikkat yegan yegan rü'yet olınarak nizâm ve emsâline tatbiken mumza defterinin bâ-kadîm cânib-i Hazine-i Evkâf-ı Hümâyûna irsâl ve tavsili husûsına ziyâde i'tinâ ve dikkat eylemeniz ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin sen dahi mûcib-i emr-i şerîfimle amel ve hareket etmek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle [] vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i

sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şâna vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren el-yevmi't-tâsi' işrîn şehri Saferi'l-hayr li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye-i mahrûse

[s.120/1]

Kara Hâfız Efendi'nin terekesi defteri kaydı

Medîne-i Tokat'da Yaşmeydan mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Hâfız Mehmed Efendi ibn el-Hac Ebubekir Ağa nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Abide bint-i Mustafa ile sulbîye-yi kebîre kızı Ayşe ve kebîr oğulları Ebubekir ve Ahmed ve sagîr oğlu Mustafa'ya münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizeti's-şer'îyye tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrun defter-i müfredâtıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Saferi'l-hayr li-sene isnâ ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Kelâm-ı kadîm 1 cild	150 guruş
Neticetü'l-fetvâ 1 cild	40
Mir Ebu'l-feth 1 cild	8
Şerh-i misbâh 1 cild	3
Tavzih 1 cild	10
Lugât-ı ahteri 1 cild	15
Keşfü'l-esrar 1 cild	2
Tefsir-i binâ-i şerîf 1 cild	5
Î'râb-ı Fatiha 1 cild	5
Telhis 1 cild	5
Şifâ-i şerif 1 cild	50
Mülteka 1 cild	10
Tarikatü'l-muhammediye 1 cild	20
Elifba şerhi 1 cild	5
Mesrah şer'î 1 cild	4
Halebi 1 cild	8

Mülteka şerh-i aynî 1 cild	15
Kısâs 1 cild	1
Fıkıhdan Muhammedi 1 cild	5
Kâfiye 1 cild	1
Tercûme-i su're-i Yusuf 1 cild	2
Tasdikat ma'a Şatbî 2 cild	6
Cellü'l-esrâr 1 cild	2
İzzî şerhi 1 cild	5
Kaside-i burde 1 cild	3
İbrahim el-Halebi 1 cild	8
Tecvid-i kurân 1 cild	15
Menâsik-i Hac 1 cild	2
Şerh-i maksûd 1 cild	2
Nahiv cümlesi 1 cild	3
Ulukulu destan 1 cild	3
Gülistan 1 cild	3
Şerh-i haraç ve nukûz 1 cild	3
Sarf cümlesi 1 cild	3
Cuzi ma'â gayrihu 1 cild	5
Tefsir-i sûre-i Yusuf-ı serveri 1 cild	5
Def'a tarikât-ı Muhammediye 1 cild	15
Fenârî 1 cild	3
Manî'-i muhtesar 1 cild	10
İsm nâ-ma'lûm müte'addid kitab 22 cild	15
Taşra konağı 1 bâb	4000
Sagîr ve kebîr harem menzilleri 2	8000
Sülûsân virâne	500
Bakkal ve dükkân ma'â gedik der sûk-ı Sulu sokak 1 kıt'a	3000
Meyvehâne çarşusunda vâki' manav dükkânı ve gediği 1 kıt'a	650
Aktar dükkânı der sûk-ı Sulu sokak 1 kıt'a	350
Penbecilerde penbeci dükkânı 1 kıt'a	500
Mahkeme önünde bakkal dükkânı 1 kıt'a	600
Meydan'da manav dükkânı ve gediği 1 kıt'a	2000
Mü'ezzin Efendi dükkânı civârında sagîr attarı dükkânı 1 kıt'a	50
Mezrû' nısfı boya hissesi	3500
Taşra konağında kebîr oda mefrûşâtı kadife yasdık 12, sagîr yasdık 3, sagîr minder 3, yan minderleri ma'â köşe 4, ve çûka mak 'ad 3, Mısır hasırı 1	500
Köhne keçe 1	3
Kahve ocağında köhne kilim 2	5
Müsta'mel seccâde 1	20
Divit çekmecesini 1	50
Kehribâr imâme 1, ma'â kirân çubuğu 1	500
Def'a kehribâr çibık takımı 2, ma'â kiraz çibık 2	300
Def'a kehribâr çibık takımı 8, ma'â çibığı 8	600
Bilâ takım girâz huni 3, ma'â sarfili çubuk 1	6

Sîm sırma nargile 1	300
Tonbâk sırlı eski ma'âden nargile 1	25
Bilâsız nargile şişesi 1	35
Dühân tablosu 7	15
Çalar sâ'at 1 kıt'a	100
Kebîr şam'dan 2, maâ köhne tablo 2	80
Su bardağı 1	5
Sim zarf 12, fincan 12, tebsi 1, gügüm 2, cezve 5	250
Sarı gülâbdan ve buhûrdan	25
Esb başlığı 2, ma'â ma'âden ... ⁴⁸ 2	20
Köhne şemsiye 1	2
Köhne hamişe 1	10
Kuradan elmayı ma'â eğer re's 1	100
Def'a eğer 2	50
Cam fanus 1	5
Kebîr sini 1	250
Demur sini 1	15
Nühâs mankâl 1	70
Harem otasında kadife yasdık 1, yan minderi 2, köşe 2, çûka mu'kad 3	1000
Def'a çit yasdık 9, köhne yasdık 2, şilte 3	120
Sarı zarf 8, fincan 10, tebsi 1	20
Sarı lebeb 2	10
Şerbet bardağı 5, kâse 1	20
Ma'âden tabak 2	30
Def'a köhne ma'âden tabağı 1	5
Köhne seccâde 2	20
Gezi yüzlü nâfe kürkü 1	25
Geziye kablu köhne sincab kürkü 1	20
Geziya kablu köhne sansar kürkü 1	40
Fes ma'â yeşil destâr 1	15
Kısa kürkü 1	10

[s.121]

Acem kârı şal ve abâniye	30
Köhne entari 1 ve içlik 1	25
Şalvar ve köhne çakşır 1	60
Müsta'mel kâput 1	120
Müsta'mel biniş 1	60
Gezi kürkü yüzleri 4	60
Çit yüzlü yorgan 5	120
Müsta'mel döşek 2	75
Def'a döşek 1	25
Köhne kilim 2	30
Köhne çadır 3	150
Billur bardak ve sagîr tabak	5

⁴⁸ Bir kelime okunamadı

Kapu perdesi 2	20
Geziye kablu beyaz gezi yüzlü kürk 1	250
Kara takım tüfenk sarı pala 2	30
Turhal kasâbasına tay re's 1	100
Kara sığır ineği 1, ma'â dana 1	150
Evânî-i nühâsiyye 52 kıyye	842
Def'a nühâs 90 kıyye	900
Kebîrce 2 ve sagîrce 3 şam'dan	60
Fener 1	10
Sarı mankal 1	50
Hırdavât-ı menzil	79
Der zimmet-i Yekoğlu Mehmed Ağa bâ-temessük	218
Yekûn	31830 [31770]

Minhâ'l-ihracât	
Müteveffâ-yı mezbûrın techîz ve tekfîn masraf	340 guruş
Resm-i kısmet	790 guruş
Masârif -i müteferrika	260 guruş
Yekûn	1390 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	30440 guruş
Hisse-i zevce	3805 guruş
Hisse-i bint	3805 guruş
Hisse-i ibn	7610 guruş
Hisse-i ibn	7610 guruş
Hisse-i ibn	7610 guruş

[s. 146/1]

Darbhâne-i Âmire'ye te'diye olmak üzere devletlû Reşid Paşa Efendimiz tarafından iki nefer tâtâr yediyle Dersa'âdet'de irsâl olunan dört yük sîm hazinesi medîne-i Tokad'a eminen ve sâlimen vürûd ve yanına müsellâh cebelûlar terfikiyle Turhal cânibine azîmet ettirildiği kayd şüd. Fî 9 Ş sene 51.

[s.146/2]

Medîne-i Tokat'da Çay-ı Müslim mahallesi sâkinelerinden Ayşe bint-i Abdalbaki bir dahî fi'il-i şeni' işlememesine tâ'ib müstağfer olduğu iş bu mahalle şerh verildi. Fî 19 L sene 51.

[s.146/3]

Medîne-i Tokat'da Terbiye-i Kebîr [] mahallesinden Ferez veled-i Mekon nâm zimmîye hidâyet-i rabbânî erişüb edyân-ı bâtilada hurûç ve kabul-i din-i İslâm ile kelimeteyn-i şehâdeteyn telkîn olunarak ismi İbrahim tesbid olındığı kayd şüd. Fî 19 Rebi'ü'l-ahîr sene 252.

[s.146/4]

Halid Paşa livâsının ikinci alâynın ikinci tâbûrundan üçüncü bölüğünün altıncı onbaşısının ikinci neferi Sumnuvî İsmâ'il veled-i Ahmed'in illet-i kadîmesi olub askeri olmaklığa elvermeyeceğinden ...⁴⁹ ihrâc ve cânib-i ser-askeriden yedine bir kıt'a ruhsat tezkeresi verilmek üzere ol-vecihle merkûmın Dersa'âdet'e mirûrçun iktizâ iden tezkeresinin i'tâ buyurılması niyâzında izin kâğıdı. Fî 24 Ş sene 52.

[s.146/5]

Hâlâ mülhakâtıyla Redif-i Mansûre'den eyâlet-i Sivas müşîri devletlû Hâfız Mehmed Paşa hazretlerinin ma'iyetlerinde mevcûd topçu ve humbaracı ve zâbutân ve neferâtın işbu elli iki senesi Ramazân-ı şerîfi mâhiyeleri olmak üzere bu def'a Mansûre Hazinesi'nden irsâl buyurılan ma'lûmü'l-mikdar hazine eminen Tokad'a vürûd ve eminen ve sâlimen me'mûrî yediyle Sivas cânibine irsâl olındığı Tarih-i emr-i celîlü's-şân. Fî Ramazân evâhir sene 52. Vürûdu tarihi fî 15 L sene 52.

[s.145/1]

Boğça-yı evrâk-ı kazâ-yı Tokad tâbi'- i Sivas. Fî gurra M sene 1252

⁴⁹ Bir kelime okunamadı.

Aded Evrâk

0230 a'lâ

2488 evsât

1149 Ednâ

3867

Ber-vech-i bâlâ yalnız üç bin sekiz yüz altmış yedi evrâktır.

[s.145/2]

Kıta'ât 6557, kıyye 4. Batman 37015 Kavak kazâsından ser-arabacı Ağuloğlu İbrahim yediyle asâkir masârifine tahsîs kılınan Tokad'ın nühâs hasılâtı tahsîline me'mûr Hüseyin Bey Efendi ma'rifetiyle elli iki senesi Saferü'l-hayrın gurrelerinden ahîrine kadar vukû' bulunan hasılâtın defteri kaydı.

2700 guruş taşraya giden nühâs-ı cedîd 1800 kıyye

0900 guruş perakende bey' olunan nühâs-ı cedîd 600 kıyye

3600 guruş

0030 guruş me'mûra ma'âş

3570 guruş

Dersaâdet'e giden nühâs-ı cedîd

480 kıyye Tokadî Simon bâzîrgânın resm-i mîrisi Dersa'âdet'de alınmak üzere ilm ü haberi senediyle Dersa'âdet'e giden nühâs-ı cedîd

540 kıyye Tokadî Yigitbaşı oğlu Kivork ma'rifetiyle resm-i mîrisi Dersa'âdet'de alınmak üzere Dersa'âdet'e giden nühâs

045 kıyye Tokadî nühâs sarrâfi ma'rifetiyle resm-i mîrisi Dersa'âdet'de alınmak üzere senediyle Der-Âliye'ye giden nühâs

1065 kıyye

10 guruş mâh-ı mezbûrın gurresinden ahîrine kadar vukû' bulan resm-i tamgâ-yı mizân-ı harîr hâsılâtı

Mâh-ı mezbûrda haffâf ve dikici esnâfının cülûd-ı mütenevvi'ası tamgâsı hâsılâtı

190 guruş dikici esnâfından

087 guruş debbâğ esnâfından

025 guruş taşradan

007 guruş sarrâclardan

135 guruş cülûd-ı camuş ve kara sığır

444 guruş

100 guruş me'mûr ma'âşî tenzîl

344 guruş

Mâh-ı mezbûr gurresinden ahirine kadar vâki' olan tiftik ve yapâğı hâsılâtı

87 guruş yapâğı yün

47 guruş tiftik

134 guruş

Mâh-ı mezbûrın ibtidâsından ahîrine kadar medîne-i Tokad'ın rusûm-ı ihtisâbiyesi

3007 guruş dekâkin ve hânât ve kârhâne ve asiyâb hâsılâtı

0246 guruş mâh-ı mezbûrda kömür ve hatab ve omcalık hâsılâtı ve re'âyâ gerdeği

3253 guruş

0560 guruş me'mûra ma'âş tenzîl

2693 guruş

Kezâlik voyvoda-yı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle Rebi'ü'l-evvelin guresinden ahîrine kadar Tokad'ta vukû' bulan nühâs hasılâtının defteridir.

2149.5 guruş taşraya giden nühâs-ı cedîd 1433 kıyye

0275 guruş perakende bey' olunan nühâs-ı cedîd 150 kıyye müstâ'mel nühâs 67 kıyye

2424 guruş

0030 guruş me'mûra ma'âş tenzîl

2394 guruş

Dersa'âdet'e giden nühâs

1510 kıyye Tokadî mübâyacı Kabusoğlu Likos ma'rifetiyle resm-i mîrisi Dersa'âdet'de alınmak üzere ilm ü haberi senediyle Dersa'âdet'e giden nühâs

1600 kıyye def'a mersûmın ma'rifetiyle resm-i mîrisi Dersa'âdet'de alınmak üzere ilm ü haberi senediyle Dersa'âdet'e giden nühâs-ı cedîd

0464 kıyye def'a mersûmın ma'rifetiyle kezâlik Dersa'âdet'e giden nühâs-ı cedîd

2574 kıyye

Mâh-ı mezbûr gurresinden ahîrine kadar esnâfân ve cülûd-ı mütenevvi'ası tamgâsı. 13
guruş mâh-ı mezbûr gurresinden ahîrine kadar tamgâ-yı mizân harîr hasılâtı.

117 guruş dikici esnâfindan

060 guruş debbâğ esnâfindan

050 guruş taşraya giden

027 guruş sarâclardan

147 guruş cülûd-ı camuş ve kara sığır

401 guruş

100 guruş me'mûra ma'âş tenzîl

301 guruş

Mâh-ı mezbûrda vâki' olan tiftik ve yapâğı hâsılâtı

67 guruş yün

00 guruş tiftik

Kezâlik mir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle medîne-i Tokad'ın rusûm-ı ihtisâbiyesi Rebi'ü'l-
evvel gurresinden ahîrine kadar

3000 guruş mâh-ı mezbûrda dekâkin ve hânât ve kârhâne ve asiyâb hâsılâtı

0196 guruş mâh-ı mezbûrda kömür ve hatab ve omcalık hâsılâtı

3196 guruş

0560 guruş me'mûra ma'âş tenzîl

2636 guruş

[s.144/1]

Bi-lutfihi ve keremihi subhânehu ve teâlâ işbu şehr-i kesirü'l-hayr ya'ni Şa'bânü's-şerîfin [] on altıncı pazarı günü dört sâ'at kırk beş dakikada misâl-i bedir münevver bir şehzâde civân-baht mes'udü'l-eser nûr efzâ-yı şerif şuhûr olarak nûr meserret efzâ sultan Nizameddin ism-i şerîfi meyâmed redîf-i âliyesiyle tesmiye buyurulduğu beşârât-ı celîlesini mutazammın tebşîr nâme-i behçet i'lâma zuhûru

[s.144/2]

Ma'rûz-ı bendeleridir ki

Tahtı livâ-i senâveride olan topçu tâbûru neferâtından kısa boylu sarı bıyıklı Ömer veled-i Abdullah Efendi bu def'a sıla-i rahim itmek üzere doksan bir gün müddet ile vilâyet-i Tokad cânibine gidüb gelmesine taraf-ı çâkeriden izn verilmiş olduğu eğerçi merkûma ruhsat rahîmâneleri buyurulur ise ol-bâbda emr ve fermân hazreti menlehu'l-emrindir. Fî 7 Ş sene 51 Vürûdu fî 23 Ş sene 51 mahalle-i Yarahmed

[s.144/3]

Takrîr-i bendeleridir ki

Asâkir-i Muntazama-i Şâhâne'nin esnâ-yı şitâ hasebiyle ta'lîm ve ta'allümden dûrr oluna geldiğinden bahisle zabıtân ve neferât kullarından münâsib olanlar sılalarına izin verilmesi usûlden bulunmuş olmağla tahtı livâ-ı Çâkeride bulunan Asâkir-i Hâssa

hazreti şâhâne piyâdesi ikinci livâ birinci alâyı dördüncü tâbûrun dördüncü bölüğün beşinci onbâşısının ikinci neferi Tokadlı Ahmed bin Süleyman bu def'a arzû-yı sıla-i rahim eylemiş olduğundan dört mâh müddet ile izin ve ruhsat dâverileri erzân buyurulur ise ol-bâbta emr ve ferman hazreti menlehu'l-emrindir. Fî 5 N sene 51 vürûdu fî 23 N sene 51 mahalle-i Mehmed Paşa

[s.144/4]

Yâşmeydan mahallesinden sâkine Sultan veled-i Fezik nâm nasrâniyeye hidâyet-i rabâni min-indillah muvaffak olarak küfründen nâdim olup aleyhi's-selâtü ve's-selâm efendimizin hakkâniyetini ikrâr iderek İslâm ile müşerref olup ismine dahî Fatma tesmiye olunduğu işbu mahalle şerh verilmiştir. Fî 7 L sene 51

[s.144/5]

Süfun-i [] Hümâyûn-ı Şâhânedan ...⁵⁰ nâm kalyon-ı hümâyûn tertibatından Seydi mülâzim bölüğü neferâtından Tokadlı Osman veled-i Mehmed işbu bin iki yüz elli bir senesi Şa'bâni'l-mua'azamın beşinci gününden i'tibaren üç mâh müddet ta'diliyle sılasına gidüb gelmek ve tasrih kılınan vakî ol mahallin mahkemesi siciline kayıd birle hengâm-ı ikâmetinde lâzım hizmetinin icrâsıyla mu'ayyenesi tekmîlinde mu'azzen i'adesi husûsu cümle taraflarından iltizâm kılınmak ve eğer irâr-ı vâyiye ibrâdıyla bilâ mûcib müddeti tecâvüz ider ise ol mahallin hükkâmı ve zâbitânı mesûl ve mu'âteb olacağından başka kendüsü dahî mazhar-ı mücâzât olacağı Cezâ-i Kânûname-yi Hümâyûn iktizâsından olmağla müddeti hitâmından evvelce avdet eylemek şartıyla vilâyeti cânibine azîmetine izn ve ruhsât verilmiş olduğundan müş'ir işbu tezkere i'tâ olundu. Fî gurre S sene 251

⁵⁰ Bir kelime okunamadı

Merkûm Asâkir-i Bahriye'den olup müddeti hitâmıyla alâyı tarafına azimet etmişdir. Fî 23 Za sene 251

Bâ-irâde-i seniyye Dersa'âdet'den matlûb buyurılan sılacıların esâmilerini mübeyyin pûsuladır .

Kazâ-i Tokad

Livâ-i Haydar Paşa	Bölük 5	Tâbur 4	Alây 20	Tâbur 2
Alây 1	Takım 7	Bölük 6	Tâbur 1	Bölük 1
Tabur 4	Nefer 1	Takım 2	Bölük 1	Takım1
Bölük 2	Ömer Mehmed	Nefer 2	Takım 4	Nefer 5
Takım 2	Tokad	Emin Bekir	Nefer 4	Bekir Salih
Nefer 2		Tokad	Bekir Salih	Tokad
Hüseyin Ahmed			Tokad	
Tokad				
Yekûn	nefer 5			

[s.143/1]

Medîne-i Tokat'da Keçeçiler mahallesinin muhtâr-ı sânisî Halil bin Hüseyin nâm kimesne muhtârlıktan azl olunub yerine muhtâr-ı sâni olarak mahalle-i mezbûrdan Mehmed bin Salih nasb olunarak muhtârlık mühri dahî merkûmın yedine huzûr-ı şer' de teslim olınmışdır. Fî 21 Ş sene 51.

[s.143/2]

Şemi'-i revğânın beher dânesi dört paradan aşağısı olmamak mukâvelesiyle iri ve ufak cümlesi beher kıyyesine dörder buçuk guruş fiyât üzere karar verilüb mûmhâneçilere bu minvâl üzere narh verilmişdir. Fî 16 M sene 52.

[s.143/3]

Mülhakâtıyla Sivas vâlisi sadr-ı sâbık Reşid Mehmed Paşa hazretlerinin ma'iyetlerinde me'mûr tobçu Asâkir-i Mansûre'nin ayakkabıları ve beş yüz mikdar yağmurluk bahren Samsun İskelesinden savb-ı maksûdesine varıncaya kadar kazâ be kazâ nakline muktezî araba ve hayvanâtın te'diyesiçün vürûd iden emr-i âlî kaydı. Fî evâhir-i Zi'lhicce'ti's-şerife sene 51. Vürûdı fî 5 S sene 52.

Eşya-yı mezkûrın nakline muktezî araba ve hayvanâtın kirâları me'mûrı tarafından memhûrlu senadât mûcibince sonra Mansûre Hazinesi'nden i'tâ olunacak emirde masturdır.

[s.143/4]

Mülhakâtıyla Sivas vâlisi sadr-ı sâbık Reşid Mehmed Paşa hazretlerinin zîr-i irâdesinde olan mahallerden tertîb ve tahrîr olunan Asâkir-i Redîf-i Mansûre'nin gayr-i ez irsâlât kusur kalan tüfenk ve palaska ve kılıçları müşârün-ileyhin mir-ahûrı Süleyman Ağa'ya teslîmen Samsun İskelesi'ne gönderilmiş ve oradan kazâ be-kazâ nakline muktezî araba ve hayvanâtın i'tâsıyla mahall-i maksûdesine azîmet etdirilmesi bâbında vürûd iden emr-i âlî kaydı. Fî evâ'il M sene 52. Vürûdı fî 5 S sene 52.

[s.143/5]

Medîne-i Tokad mahallâtından Çaçnigir mahallesinden Hacı Ali bin Abdulgani nâm kimesne zikr olunan Çaçnigir mahallesine ve Melik Dânişmend mahallesi ve Simavon mahallesi ve Baba Osib mahallesine merkûm Hacı Ali Ağa ma'rifet-i şer'le muhtâr-ı evvel nasb olunub mahallât-ı mezbûrûnın muhtâr-ı evvelin mühürleri huzûr-ı şer'de merkûma teslîm olınmıştır. Fî 5 S sene 52.

[s.143/6]

Mülhakâtıyla Sivas vâlisi devletlû Reşid Mehmed Paşa Efendi hazretlerinin ma'iyet müşirânelerinde bulunan piyâde Asâkir-i Hâssa-ı Şâhâne'nin elbise-i sayfiye ...⁵¹ bu def'a Samsun üzeri kazâ be-kazâ nakline muktezî araba ve hayvanâtın i'tâsıyla mahall-i me'mûresine azîmet etdirilmesi irâde-i seniyyeden olmağla mühimmât-ı mezkûr bu def'a emînen ve sâlimen Tokad'a vürûd ve muktezî araba ve hayvanâtın i'tâsıyla savb-ı maksûdesine azîmet itdirildiği fermân-ı âlîşânın kaydıdır. Vürûdî fî 17 Za sene 52.

[s.142/1]

Mülhakâtıyla Sivas vâlisi devletlû Reşid Mehmed Paşa hazretlerinin ma'iyet ve alâylarında bulunan piyâde ve suvâri alâyları lâzimesiçun bu def'a otuz sandık mu'âlece bir nefer eczâcıya teslîmen bahren Samsun İskelesine ve oradan kazâ be-kazâ nakline muktezî araba ve hayvanâtın i'tâsıyla mahall-i me'mûresine azîmet etdirilmesi bâbında vürûd iden fermân-ı âlîşân kaydıdır. Fî evâhir M sene 52.

[s.142/2]

Mülhakâtıyla Sivas vâlisi devletlû Reşid Mehmed Paşa hazretlerinin ma'iyeti asifânelerinde Asâkir-i Hâssa-i Şâhâne suvâri ikinci livâsı evvel ve sâni alâylarının ma'âş ve mâhiyeleri almak üzere Dersa'âdet'ten müşir-i hâssa Ahmed Fevzi Paşa'nın tezkeresiyle tâtârlarından Hüseyin tâtâr yediyle ma'iyeti hazret-i veliyyü'n-ni'amiye irsâl buyurulan hazine bu def'a Tokad'a vürûd ve müsellaah cebelûlar terfikiyle irsâl olındığı kayd şüd. Fî 27 S sene 52.

[s.142/3]

⁵¹ Bir kelime okunamadı

Ahmed Fevzi Paşa tâtârlarından Abdullah tâtâr yediyle ma'iyet-i hazret-i veliyyü'n-ni'amide bulunan asâkirânın mâhiyet ve ma'âşlarıçun irsâl buyurılan ma'lûmu'l-mikdar hazine bu def'a Tokad'a vürûdu ve yanına müsellah cebelûlar terfikiyle mahall-i me'mûresine azîmet etdirildiği kayd şüd. Fî 27 S sene 52.

Kassâbâna müsâ'ade olunmuşdır. Fî 5 Za sene 52.

Lahm-i ganem 1 kıyye, 46 pare	Çiğer 28 para	Keçi kellesi 26 para	Koyun kellesi 24 pare
----------------------------------	------------------	-------------------------	--------------------------

[s.142/4]

Sandık emini Hacı Hasan Ağa'nın mürâsele kaydı.

Medîne-i Tokad ahâlilerinden Teberrükcü-zâde el-Hac Hasan Ağa ba'de's-selâm

İnhâ olunur ki Medîne-i mezbûrede vukû' bulan masârifat ve hademe-i Devlet-i Âliye ve sâ'ir zuhûr iden umûr-ı fukarâyı ber-vech suhûlet idâre ve rû'yet eylemeğe bundan akdem cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ve esnâf hâcılarını ma'rifetleriyle sandık emini nasb ve ta'yin olunan eğri kavuk Mehmed Ağa'nın azline ve senin irâde ve rû'yete istihkakını taraf-ı şer'e ihbâr ve iltimâs eylediklerine binâ'en tarih-i mezbûrdan merkûm Mehmed Ağa azl olunub yerine sen sandık emini nasb ve ta'yîn olunmağla iktizâ iden defâtirlerin tahrîri zımnında kâtib nasb ve ta'yin olunan Yazıcı Hasan Efendi ma'iyetine celb ile umûr-ı fukarâyı ber-vech suhûlet idâre ve rû'yet eylemeniz için savb-ı şer'den bi'l-iltimâs işbu mürâsele tahrîr ve yedine i'tâ olunmuşdır bi-mennihi te'âlî gerektir ki tarih-i mezbûrdan merkûm Mehmed Ağa'nın azliyle yerine sen sandık emini nasb ve ta'yin olunub efendi-i mûmâ-ileyh ile bi'l-ma'iyeye umûr-ı fukarâyı ber-vech-i suhûlet irâde ve rû'yet eyleyüb fukarâ-yı zu'afânın da'vet hayriyesine mazhar olasız ve's-selâm. Fî gurre Z sene 52.

[s.141/1]

Mehmed'e müte'alik vasî hüccet kaydı.

Medîne-i Tokat'da Muslihiddin mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin İbrahim nâm müteveffânın sulbîye-i sagîre kızı Şerife'ye babası muteveffâ-yı mezbûrın terekesinden bi'l-irsi's-şer'i ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfza ve umûr sâiresine rü'yet ve itmâma kibli's-şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîre-i mezbûrenin ammi-zâdesi işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed bin İbrahim nâm kimesne vesâyete ehil ve sagîre-i mezbûre hakkında her vechle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda mektûbu'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber virmeleriyle hâkim-i mevki' sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'ül-müstetâb tûbâ lehu ve hüsnu-me'âb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûre üzerine ammizâdesi mezbûr Mehmed vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrî kabûl ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurre fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Ali Ağa bin Ali

Muhzır Mehmed

Yakuboğlu Salih

Ve gayrihüm.

[s.141/3]

Batmanoğlu Abraham'a müte'alik hüccet kaydı.

Medîne-i Tokat mahalâtından Meydan-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden olub bundan akdemce vefât iden Canbazoğlu Hüseyin bin Memiş nâm müteveffânın verâseti anası Şerife ile li-ümm kız karındaşı Zeynep ve ammizâdesi Hasan bin Mustafa nâm kimesmelere münhâsır olduğu ba'de't-tahakûki'ş-şer'î verese-i merkûmın meclis-i şer'î şerîfi'l-enverde işbu bâ'isü'r-rakîm Batmanoğlu Abraham nâm zımmî mahzarında her birileri bi'l-verâse mersûm üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub tarihinden bir gün mukaddem mevrûsımız müteveffâ-yı mezbûru işbu Batmanoğlu hanesine götürüb şirb-i arak ile tesmîn idüb tesîr-i semm bir sâ'at sonra fevt olmağla demvediyetini mersûmdan bi'l-verâse taleb ve da'vâ ideriz su'âl olunub mûcib-i şer'isi icrâ olınmak matlûblarımızdır dediklerinde gıbbü's-sû'âl ve a'kibü'l-inkâr müteveffâ-yı merkûmın cenâzesinin keşf ve rü'yetiçün kıbeli'ş-şer'den ve medîne-i merkûm voyvodası atûfetlû Hüseyin Bey Efendi tarafından ta'yin olunan me'mûrlar ile cent nefer tabib-i hâzik cenâze-i mezbûrın üzerine varub keşf ve vücûdına nazar-ı im'ân ile dikkat eylediklerinde müteveffâ-yı mezbûrın vücûdında eser-i semme delâlet eder zerre kadar a'lâmet olmayub ancak şirb-ı arakdan çiğeri suzât ve ol vecihle fevt olmuş olduğu tabib-i mezkûrının ittifâklarıyla zâhire ihrâç olındığının me'mûr-ı merkûmân ile tabib-i mezkûrdan huzur-ı şer'e gelub âlâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeleriyle müteveffâ-yı merkûma mesfûr Batmanoğlu'nın arak içirdiğini mübeyyin müdde'iyûn-ı mezbûrûndan beyyine taleb olındıkda ba'de'l-imehâl ve'l-istimehâl ityân-ı beyyineden her birileri izhâr-ı acz edub mesfûrın husûs-ı merkûmede haberi olmadığına ve müteveffâ-yı merkûma arak içurmediğine yemin idecek ma'lûmları oldıkda müdde'iyûn-ı mezbûrûn tâlib-i tahlîf dahi olmamakla bilâ beyine da'vâ mücerredeleriyle mersûmdan şer'ân bir nesne lâzım gelmeyüb bi-vech-i şer' vâki' olan masârifleri ba'de'l-men' mâ-vak'a bi't-taleb

ketb olundu. Hurrîre fi'l yevmi's-sâlis min şehri Recebi'l-ferd li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sini Mehmed Ağa

Hatib es-Seyyid Abdurrahman Efendi

Mahdumi Hasan Efendi

Altunoğlu İsmail Efendi

Muhzırbaşı Ali Ağa bin Ali

[s.141/2]

Pesdiloğlu Serkez'e müte'alik hüccet defteri

Medîne-i Tokat'da Yaşmeydan mahallesi mütemekkinelerinden iken bundan akdem hâlîke olan Maryem bint-i Abraham nâm nasrâniyenin rahim cihetinden vârisi li-ebeveyn kız karındaşının oğlu Manuk veledi Marderos nâm zimmî meclis-i şer'î-i şerîfi'l-enverde hâlîke-i mersûmenin zevci işbu bâ'isü'r-rakîm Pesdiloğlu Serkez veledi i Ohannes mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb tarihi kitâbdan iki sene mukaddem hâlîke olan haltem Maryem'in terekesinden bâ-defter-i kassâm ve hâriç ez defter isâbet iden hisse-i ırsimi tarih-i mezbûrda ben sagîr bulduğımdan babam mersûm Marderos bi'l-velâye ve bi'l-vesâye dört bin beş yüz guruş üzerine işbu zevc-i mersûm Serkez ile sulh ve ibrâ ve mebâliğ-i mezkûrı ahz ve kabz etmiş ise de şimdi ben bâliğ olub ibrâ-i mezkûru fesh ile gerek dâhil-i kassâm ve gerek hâriç-i kassâm hisse-i ırsiyemi tâleb eylediğimde zevc-i mersûm dahi cevâbında zevcem hâlîke-i mersûmenin

tereke-i tahrîrinde benim kendi mâlım olarak munâza‘ün fih bir mikdar eşya tahrîr ve defter-i kassâmına idhâl olunub ben dahi isbât esnâsında iken beyinlerimize müslihûn tavassut idüb kata‘ân li’n-niza‘ dört bin beş yüz guruşa baban mersûm tarafından bi’l-vesâye ve bi’l-velâye benimle sulh ve ibrâ olub ve yedime dahi bir kıt‘a ibrâ hücceti i‘tâ olunmuş idi deyu huzur-ı şer‘de ibrâz eylediğinde miyânelerimize tekrar müslihûn tavassutuyla ben dahi kemâ fi’l-evvel babam mersûmın ibrâsı mûcibince tereke-i hâlîke-i mersûmeden hisse-i irsiyeye müte‘alik gerek dahil-i kassâm ve gerek hariç ez kassâm cüz‘i ve küllî hafî ve celf her ne ki hisse-i irsiyem var ise cümlesinden işbu zevc-i mersûmın zimmetini ibrâ-i âmmla ibrâ-i iskât ve istifâ-yı hak eyledim fî-mâba‘d mevrusem Haltem’in terekesine müte‘alik zevc-i mersûm Serkez’in zimmetinde habbe-i vâhide alacağım kalmayub husûs-ı mezbûre dâ’ir bundan böyle da‘vâ ve nizâm zuhûr ider ise inde’l-hakkami’l-kirâm makbûle ve mesmû‘a olunmasın dedikde gıbbü’t-tasdiki’ş-şer‘i mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrîre fi’l yevmi’t-tâsi‘ min şehri Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-sene ihda ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Kâimakâm nakibü’l-eşrâf Hâfız Mehmed Efendi

El-Hac Muvaffak Ağa bin Abdulvehab

Bakkâl Mü’ezzinoğlu Mehmed Efendi

Bakkâl Baharoğlu İbrahim Ağa

Bakkâl Mustafa

Bakkâl Emin bin Hacı İbrahim

Muhzırbaşı Ali Ağa bin Ali

[s.140/1]

Ali Ağa'ya müte'alik hüccet defteri

Medîne-i Tokat'da Cedîd mahallesi sâkinlerinden işbu bâ'isü'l-kitâb Ali Ağa bin Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfi'l-enverde Çürük Birûnizâde Ebubekir Efendi bin Mustafa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub medîne-i mezbûre muzâfa Komanat nâhiyesine tâbi' Dönekse karyesinde vâki' karındaşım el-Hac Mehmed Ağa ile ber-vech-i iştirâk mütesarrıf olduğımız bir kıt'a çiftlik menzili ve çiftliğe tâbi' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-kıta'ât arâzilerden nısf hissemi ben diyâr-ı aherde bulunduğım hasebiyle işbu Ebubekir Efendi ben Ali Ağa'dan Der-Aliye'de yedi yüz guruşa iştirâ eyledim diyerek yedi senedir fuzûli zabt eylemiş olmağla su'al olunub yedi senelik hasılâtıyla çiftliğin ebniyesi ve arâzilerden keff-i yedine tenbîh olunarak matlûbumdur dedikde gibbü's-su'al merkûm Ebubekir Efendi cevâbında iş bu müdde-i merkûm Ali Ağa tarih-i mezkûrede Der-Aliye'de olub zikr olunan çiftlik menzili ve çiftliğe tâbi' arâzilerden nısf hisse-i şâyi'asını yedi yüz guruş bedel mukâbelesinde bana bey' ve ferâğ ve kasriyet eylediğinde ben dahi ba'de'l-kabul bedel-i mezkûr olarak müdde'-i merkûma beheri on ikişer guruşdan râyiç fi'l-vakt elli sekiz adli altunıyla dört guruş ufak pâre ki cem'ân yedi yüz guruş bâliğ olmağla mebâliğ-i merkûmeyi merkûm Ali Ağa'ya tamâmen teslîm ve ol-vecihle çiftlik-i mezbûrda olan nısf hissesini iştirâ idüb mülk-i müşterâm olmak üzere zabt ve tasarrıf iderum deyü def' ile mukâbele idecek def'-i meşrûhını mübeyyin merkûm Ebubekir Efendi'den beyine tâleb olındıkda ikâme eylediği şahidleri çiftlik-i mezbûr bedeli olarak tarih-i mezbûrede Der-Aliye'de Nasuh Ağa hânında merkûm Ebubekir Efendi elli sekiz on ikilik dört guruş ufak pâre ki râyici vakt üzere yedi yüz guruş etmekle mebâliğ-i mezbûru müdde'-i merkûma bizim huzûrımızda teslîm eylediğinde ol dahi bi't-tamam mebâliğ-i merkûmu ahz ve çiftlik-i

mezbûr ile arâzilerde olan hisse-i şâyi'asını merkûm Ebubekir Efendiye fâriğ oldu deyu edâ-yı şahâdetleri semen hakkında ba'de'l-kabul ancak çiftliğe tâbi' arâzilerin hudûdlarını bilmediklerinden çiftlik ve arâzi hakkında şahâdetleri makbûl olmayub ve merkûm Ebubekir Efendi'nin şâhid-i ahîri dahi olmadığından def'i mücerrediyile çiftlik-i mezbûre mutasarrıf olamayacağından keff-i yedine ve müdde'-i merkûm Ali Ağa'nın kemâfi's-sâbık taht tasarısında tenbih-i şer'i olunmak esnâsında miyânelerine müslihûn-ı müslimûn tevassutuyla bedel-i metfû'u olan mebâliğ-i mezbûr yedi yüz guruşu müdde'-i merkûm Ali Ağa müdde'îün aleyh Ebubekir Efendi'ye huzûr-ı şer'de teslîm eylediğinde ol dahi mebâliğ-i mezkûrî ahz ve kabz edüb çiftlik-i mezbûr ve arâzilerden gelen kendu hüsni rızâsıyla keff-i yed ve müdde'-i merkûme fâriğ olub zikr olunan on ikilik altun el-haletü'l-hazihi on beş guruş on pâraya râyic olduğundan sekiz yüz doksan dört buçuk guruş itmekle merkûm Ebubekir Efendi yüz seksen dört buçuk guruşa dair ve çiftlik-i mezbûre mütedâir âmme-i da'vâ ve kaffe-i mutâlebet ve eymân ve muhâsamâtdan merkûm Ali Ağa'nın zimmetini ibrâ-i âman ibrâ ve iskât ve istifâ-yı hak eylediğinden merkûm Ali Ağa dahi yedi senelik hasılât iddi'âsından mezbûr Ebubekir Efendi'nin zimmetini ibrâ ve iskât her birbirleri ahârın ibrâsını kabul etmeleriyle gibbû't-tâleb mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurreire fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hattat-zâde el-Hac Osman Efendi

Ser-kâtib-i mahkeme-i şer'i Mehmed Efendi

Barutçu Hacı Abdullah-zâde el-Hac Ali Ağa

Asker-i redîf binbaşısı Kasım-zâde Osman Ağa

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Ser- Muhzırân Ali Ağa bin Ali

Es-Seyyid Nurullah Efendi

Mukâyıd mahkeme es-Seyyid el-Hac Hâfız Mustafa Efendi

Ali Paşa Cami‘i müezzini Hâfız Mustafa Efendi

Ve gayrihüm

[s.140/2]

Hacı Musa Ağa’ya müte‘alik vasî hüccet kaydı

Medîne-i Tokat’da Yarahmed mahallesi sâkinlerinden makeddemâ vefât iden Hacı Receb zâde Mehmed Ağa nâm müteveffânın sulbî sagîre kızı gâ’ib-i ani’l-bilâd Fatma’ya babası muteveffâ terekesinden ber-mûcib-i defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden hisse-i ırsîyesi telef ve ihrâkdan ihtirâzen furûht olunub hâsıl olan esmânı istirbâh olunmak sagîre-i mezbûrenin hakkında ezher cihet evlâ ve enfa‘ olduğundan sagîre-i mezbûrenin bâ- hücceti şer‘iye vasî-i mansûbı olan ammisi el-Hac Hüseyin Ağa ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le sagîre-i mezbûrenin defter-i kassâmda muharrer hisse-i ırsîyesi sûk-ı sultâniyede ba‘de’l-müzâyede semeni misli mukâbelesinde tâliblerine bey‘ ve furûhat olunmuş ve hâsıl olan esmânı üç bin altı yüz elli yedi buçuk guruşa bâliğ olmuş ve vasî-i merkûm ma‘rifetiyle bir sene istirbâh olunarak ma‘a güzeşte dört bin yetmiş yedi buçuk guruşa iblâğ olunmakla vasî-i merkûm el-Hac Hüseyin Ağa dahi bundan akdemce fevt olub yerine bir müstakim vasî nasb olunması mühim ve muktezî olmağla sagîre-i mezbûrenin ammiâdesi işbu bâ’isü’l-kitâb el-Hac Musa Ağa bin

Hasan Ağa vesâyete ehil ve sagîre-i mezbûrenin hakkında her vecihle evlâ ve enfa‘ olduğunu zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmi kesân-ı müslimîn ihbarlarıyla hâkim-i mevki‘-i sadr-ı kitâb bi-tevkî‘i‘r-refi‘ül-müstetâb tûbâ lehu ve hüsnü-me‘âb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûrun mârû‘z-zikr hissesinin semeni olan mebâliğ-i mezbûrî istirbâh idub hıfz ve hirâsete ve sagîre-i mezbûre ba‘de‘l-bulûğ bu tarafa vürûdında semen-i mezkûrî güzeştesiyle ma‘an sagîre-i mezbûreye teslimde merkûm Hacı Musa Ağa’yı vasî ve kayyım nasb ve ta‘yin eylediğinde ol dahi vesâyet-i mezbûru ber-vech-i muharrer kabûl ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmekle gibbû‘t-tasdiki‘ş-şer‘i mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Hurrîre fî gurre min şehri Ramazânî‘l-mübârek li-sene ihda ve hamsîn ve mi‘eteyn ve elf.

Şuhûdü‘l-hâl

Hacı Bektaş Ağa-zâde el-Hac Ahmed

Hadîm Ağa-zâde Osman Ağa

Hacı İbrahim Ağa hafîdi İsak Ağa ve biraderleri Ahmed Ağa

Ser-küttâb Şerif Efendi

Ve gayrihüm

[s.139/1]

Medîne-i Tokat‘da Beybağı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mustafa nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûhâ-ı metrûkesi Fatma bint-i Abdullah ile sulbî kebîr oğulları Hasan ve Ahmed’e münhasıra olub merkûm Ahmed hisse-i irsiyesini alâ tarîki‘t-tehârici‘ş-şer‘i tereke-i müteveffâ-yı mezbûr ahz eyledikten sonra bâki tereke kable‘t-taksim merkûm Hasan dahi fevt olub verâseti anası mezbûre

Fatma ile li-ebeveyn er karındaşı merkûm Ahmed'e münhasıra olub kable'l-kısme merkûm fevt olub kable'l-kısme merkûm Ahmed dahi fevt olub verâseti zevce-i metrûkesi Ayşe ile anası mezbûre Fatma'ya sulbîye-yi sagîre kızı Hâfize'ye münhasıra olub kable'l-kısme mezbûre Ayşe dahi fevt olub verâseti sadrîye-i sagîre kızı mezbûreye münhasıra olub kable'l-kısme mezbûre Fatma dahi fevt olub verâseti oğlunun kızı sagîre-i mezbûre Hâfize'ye münhasıra olmağla sagîre-i mezbûrenin umûr-ı tesviyesi rû'yet ve fasl ve hasm-ı müdde'âya kıbel-i şer' den ber-vech-i hasbi vasî nasb olunan Muhzırbaşı Ali Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tereke-i müteveffiyûn-ı mezbûrûn tahrîr olınmak esnâsında Yıldız ili kazâsında vâki' Hân-ı cedîd sukkânından işbu refi'ü'l-kitâb Koca Beyoğlu Ebubekir bin [] nâm kimesne medîne-i mezbûr mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde vasî-i merkûm Ali Ağa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb vasîsi olduğum sagîre-i mezbûrenin babasının anası müteveffîye Fatma Hatun'a zevc-i müteveffâ Mustafa ve oğulları müteveffiyândan tenzil Beybağı mahallesinde vâki' tarafeyni Karamanlıoğlu bahçesi ve bir tarafı el-muktedir Mustafa bahçesi ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd ve mümtaz eşcâr-ı müsmireli bir kıt'a bahçede olan hisse-i irsiye-i şer'iyesini bundan akdem altı mâh akdem mahzâr-ı müslîminde sekiz yüz guruşa bana bey' ve temlik ve semen-i bey'in üç yüz guruşunu dahi bana hibe ve teslîm ben dahi ahz ve kabul idüb semen-i bey'-i mezkûrdan müteveffîye-i mezkûmeye beş yüz guruş zimmetimde deynim olub bahçe-i mezkûrda olan hisse-i irsiye-i şayi'asını benim mülkü müşterâm iken sagîre-i mezbûre tarafından müdâhale olunmağla su'al olunub keff-i yedine tenbih olmak matlûbumdur dedikde gibbû's-su'al vasî-i merkûm Ali Ağa külliye inkâr idecek müdde'-i merkûmdan da'vâsına mutâbık beyyine talep olundıkda ber-vech-i muharrer müdde'âsı Seyyid Mehmed bin Ömer ve Mehmed bin Ali nâmûn kimesneler şahâdetleriyle

ba'de'l-ısbât mûcibince müteveffiyûn-ı mezbûrûnın terekeleri ber-vech-i mûnasâha alâ ma-faraz-Allah beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olındıkda bahçe-i mahdûd-ı mezkûrdan sülüsânı müteveffıye-i mezbûre Fatma'ya ve sülüsü sagîre-i mezbûre Hâfıze'ye isâbet itmekle müteveffıye-i mezbûrenin bahçe-i mezkûrde olan sülüsân hissesini müteveffâ-yı müdde'-i merkûma teslîm ve semen-i bey' olan sekiz yüz guruşdan müdde'-i merkûma hibe etmiş olduğu üç yüz guruş ba'de'l-ıfrâz bâki beş yüz guruşu sagîre-i mezbûrenin hissesi olarak vasî-i merkûma teslîm olındıktan sonra sagîre-i mezbûrenin sülüs hissesi dahi ma'rifet-i şer'le bade'l-müzâyede fûrûht olunarak hasıl olan esmânı istırbâh olunmak sagîre-i mezbûre hakkında ezher cihet evlâ ve enfâ' olmağla zıkr olunan hissesi dahi vasî-i merkûm ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le merkûm Ebubekir bin Kocabaşı dört yüz guruş semeni misli mukâbelesinde bey' ve temlik ve teslîm olındıkda merkûm Ebubekir dahi ber-vech-i tahrîr iştirâ ve temellûk ve semen-i bey' olan meblağ-ı mezbûr dört yüz guruşu müşteri-i merkûm Bekir vasî-i el-merkûm Ali Ağa'ya teslîm itmekle zıkr olunan bahçe-i mahdûd-ı mezkûrda sagîre-i mezbûrenin alâka ve medhali kalmayub müşteri-i merkûm Ebubekir'in mülkü müşterâsı ve hak-ı sarîhi olmağla gibbû't-tasdiki'ş-şer'i mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' ısrîn min şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Beybağı mahallesi sükkânından Kötü Hüseyin oğlu Ömer

Mahalle-i mezbûrdan Köse oğlu Ömer

Mahalle-i mezbûrdan Sünnetçi Şerîf oğlu Mustafa

Halil Ağa tâbi'-i Tokat voyvodası

Muhzır es-Seyyid Osman

Ve gayrihüm mine'l-huzzar.

[s.139/2]

Medîne-i Tokat'da Yarahmed mahallesi sâkinlerinden mukaddemâ vefât iden Hacı Receb zâde Mehmed Ağa nâm müteveffânın sulbîye-yi sagîre kızı gâ'ib-i ani'd-diyar Fatma'ya babası müteveffâ-yı merkûmun terekesinden ber-mûcib-i defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden hisse-i irsiyesi telef ve ihrâkdan ihtirâzen fûrûht olunub hasıl olan esmânı istirbâh olınmak sagîre-i mezbûrenin hakkında ezer cihet evlâ ve enfâ' olduğundan sagîre-i mezbûrenin bâ-hücceti's-şer'îye vasî-i mansûbı olan ammisi el-Hac Hüseyin Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le sagîre-i mezbûrenin defter-i kassâmda muharrer hisse-i irsiyesi sûk-ı sultanide ba'de'l-müzâyede semeni misli mukâbelesinde tâliblerine bey' ve fûruht olunmuş ve hâsıl olan esmânı üç bin altı yüz elli yedi buçuk guruşa balığ olmış ve vasî-i merkûm ma'rifetiyle bir sene istirbâh olunarak ma'a güzeşte dört bin yetmiş yedi buçuk guruşa iblağ olmağla vasî-i merkûm el-Hac Hüseyin Ağa dahi bundan akdemce fevt olub yerinde bir müstâkim ve dindar bir vasî nasb olınması mühim ve muktezî olmağla sagîre-i mezbûrenin ammizâdesi işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hac Musa Ağa ibn-i Hasan Ağa vesâyete ehil ve sagîre-i mezbûrenin hakkında her vecihle evlâ ve enfâ' olduğunu zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmi kesân-ı müslimîn ihbârlarıyla hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'ir-refi'ül-müstetâb tûbâ lehu ve gaferelehü yevmü'l-hisâb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin mârû'z-zikr hissesinin semeni olan mebâliğ-i mezbûrî istirbâh idub [s.138] hıfz ve hirâsete ve sagîre-i mezbûre ba'de'l-bulûğ bu tarafa vürûdında semen-i mezkûrî güzeştesiyle ma'an sagîre-i mezbûreye teslîme merkûm Hacı Musa Ağa'yı vasî ve kayyum nasb ve ta'yin eylediğinde ol dahi vesâyet-i mezkûru ber-vech-i muharrer kabûl ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmekle gibbû't-tasdiki's-şer'î mâ-vak'a bi't-

taleb ketb olundu. Hurrîre fî gur-re-i min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Bektaş Ağa zâde el-Hac Ahmed

Hadîm Ağa zâde Osman Ağa

Hacı İbrahim Ağa mufîdi İsak Ağa ve biraderleri Ahmed Ağa

Ser-küttâb Şerif Efendi

Hattâb zâde el-Hac Osman Efendi

Ve gayrihüm

[s.138/1]

Medîne-i Tokat'da Yarahmet mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan el-Hac Hüseyin Ağa bin el-Hac Receb Ağa nâm müteveffânın sulbîye-yi sagîre kızları Şakire ve Ümmügülsüm'e babaları müteveffâ el-mezbûrun terekesinden bi'l-irsi's-şer'î ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza ve umûr-ı sâ'ireleri rü'yet ve itmâma kıbeli's-şer'îden vasî nasb ve ta'yîn olmak lâzım ve mühim olmağın sagîrân mezbûrânın vâlideleri işbu bâ'isetü'l-kitâb Abide binti Mehmed Ağa nâm hatun vesâyete ehil ve sagîrân-ı mezbûrân haklarında her vechle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrân üzerlerine mezbûre Abide Hatun'u vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrî kabul ve

hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya müte‘ahhide olduktan sonra vasîye-i mezbûre anifen meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîleri olduğum sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâcları olmağla emvâl-i mevrûselerinden bi-kadri’l-kifâye nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi’l-vesâye matlûbumdur dedikde fi’l-hakîka sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâc ile muhtâç oldukları zeyl-i vesikâda muharrerü’l-esâmî müslîmin taraf-ı şer‘e haber vermeleriyle hâkim-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûseleri nemâsından râyiç fi’l-vakt beher yevm her birine kırkar para iki guruş nafaka ve kisve-bahâ farz idüb meblağ-ı mevrûz-ı mezkûrî târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu‘a vasîyye-i mezbûre Abide Hatun’a izn birle mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrîre fî gurre-i min şehri Ramazânî’l-mübârek li-sene ihda ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Mustafa Ağa ibn-i el-Hac Hâfız Ağa

Ahi el-mezbûr Abduç Ağa

Ömer Ağa ibn-i Mehmed Ağa

Ve gayrihüm.

[s.138/2]

Medîne-i Tokat’da Halid mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan ...⁵² oğlu Salih ibn-i Hacı Ömer nâm müteveffânın terekesinin tahrîr ve beyne’l-verese taksîm olındıkda müteveffâ-yı merkûmun zuhûr iden dokuz bin kadar guruşluk

⁵² Bir kelime okunamadı.

hayvanât ...⁵³ sâ'iresiyle zuhûr iden zehâyirlerinin ve boya hâsılatlarının bir senelik muhâsabeleri müteveffâ-yı merkûmun sulbî sagîr oğlu Ömer ve sulbîye-yi sagîre kızı Ayşe bâ-hücceti'ş-şer'îye vasî-i mansûbeleri vâlideleri Abide bint-i Osman nâm hatun ile nâzırları Receb Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le huzûr-ı şer'de sulbîye-yi sagîrân-ı merkûmânın hisseleri müteveffâ-yı merkûmunun defter-i kassâmda bâ-tahrîr ve terkîm olındıktan sonra vasî-i mezbûre Abide Hatun huzûr-ı şer'de takrîr-i kelâm idüb ...⁵⁴ ve terbiyemde olan sadrî sagîr oğlum Ömer ve sagîre kızım mezbûre Ayşe'ye bundan akdem ma'rifet-i şer'le farz ve takdîr olunan nafakaların kifâyet itmeyüb mal-ı nevrûsunun dahi müsâdesi olmağla mukaddemâ takdîr olunan kırkar pâra beherine yirmişer pâra dahi zam eyleyerek her birine külli yevm altmış pâra nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisve-bahâlarıçun tarihi kitâbdan küllî yevm her birine altmış pâradan cem'ân yüz yirmi pâra nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mezkûr-ı mefrûzu sagîrân-ı mezbûrânın ber-vech-i muharrer nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyetlerine harc ve sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye indi'z-zafer mâl-ı mevrûslarına rücu'a vasîye-i mezbûre izn verilmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fî gurre-i min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kuru Ali zâde tevâbi'i Sâlih Ağa

Bakkâl Balazoğlu Osman Ağa

Ali bin Osman

⁵³ Bir kelime okunamadı

⁵⁴ Bir kelime okunamadı

Ve gayrihüm.

[s.137/1]

Medîne-i Tokat civârında vâki‘ kazâbât kazâsına tâbi‘ Taşlıçiftlik nâm karye sükkânından Cengallı Hasan nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîfi’l-enverde işbu bâ‘is Abdulgani Ağa torunları İsmail ve Salih ve Hüseyin nâmun kimesneler mahzârlarında üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb mutavattın oldıgım çiftlik-i mezbûr arâzisinden olub bir tarafı nehr-i kebîr ve bir tarafı Varaz sınırı ve bir tarafı bey efendi ve bir tarafı şark yeri ile mahdûd ve mümtâz tahminen sekiz keyl tohum isti‘âb ider bir kıt‘a tarlanın mutasarıfı Tarişoğlu Hüseyin nâm kimesneden işbu mezbûrın bedel-i ma‘lûme mukâbelesinde ahz ve iştirâ etmiş olmalarıyla ben karye-i mezbûrede mutavattın derünkeş olub arâziye dahi eşedd-i ihtiyaç ile muhtâç olmamla ber-mûcib-i kânun ecânibden olan mezbûrının keff-i yedlerine ve benim taht-ı tasarrufuma tenbih-i şer‘i olunmak matlûbumdır dedikde gıbbü’s-su’al mezbûrın İsmail ve Sâlih ve Hüseyin cevâblarında tarla-yı mahdûd-ı mezkûru müdde‘-i mezbûrın ilmi lâhık olarak bundan üç sene mukaddem bâ-izn-i sâhibü’l-arz Tarişoğlu Hüseyin ferâğ ve bizlere kasr-ı yedinden mutasarıf olurız deyüb def‘le bir kıt‘a temessük ibrâz eylediklerinde tarafeyn fetvâya havâle olunub lede’l-istiğna müdde‘iün aleyh mezbûrın müdde‘-i merkûmın muvâcehesinde arâzi-i mahdûd-ı mezkûreye bir sene mutasarıf oldukdan sonra müdde‘-i merkûmın bi-vech-i şer‘ mu‘ârazası ba‘de’l-men‘ ve def‘ tarla-yı mahdûd-ı mezkûrın kemâfi’s-sâbık müdde‘iün aleyh merkûmûnun zapt ve tasarruflarına tenbih-i şer‘i birle mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrîre fi’l-yevmi’s-sâbi‘ ve’l-işrîn min şehri Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-sene ihda ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

İsmail Ağa tâbi‘ nühâs emini

Abdulgani Ağa-zâde el-Hac Ali Ağa

Semerci Mehmed

Emir Haliloğlu Hüseyin

Bakkâl Hacı Abdullah

Semerci Osman

Ve gayrihüm

[s.137/2]

Medîne-i Tokat'da Debbâğhâne mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Ayşe bint-i Mustafa nâm müteveffiyenin li-ebeveyn er karındaşının oğlu ani'd-diyar Mustafa bin Halil'e ammetesi muteveffiyeye-yi mezbûrenin terekesinden bi'l-irsi's-şer'i ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin kıbeli's-şer'den bir kayyım nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın gâib-i mezbûrân vâlidesi işbu bâ'isü'l-kitâb Emine bint-i Mustafa nâm hâtun kayyımlık-ı mezkûreye ehil ve gâib-i mezbûr hakkında her vechle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda mektûbu'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber virmeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'ül-müstetâb tûbâ lehu ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri gâib-i mezbûr Mustafa üzerine vâlidesi mezbûre Emine Hatun'ı kayyım nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer kayyımlık-ı mezkûrî kabûl ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya müte'ahhid olmağın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurre fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Ali Ağa bin Ali

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Muhzır Osman

Ve gayrihüm

[s.137/3]

Medîne-i Tokat'da Gaybî mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Dedeoğlu Mehmed bin Musa nâm müteveffânın sulbî sagîr oğlu Yusuf ve sagîre kızı Emine'ye babaları müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden bi'l-irsi'ş-şer'î ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza ve umûr-ı sâ'ireleri rü'yet ve itmâma kıbeli'ş-şer'eden bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrân-ı mezbûrânın anaları işbu bâ'isetü'l-kitâb Fatma bint-i Resul nâm hatun vesâyete ehil ve sagîrân-ı mezbûrân haklarında her vechle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrân üzerine anaları mezbûre Fatma Hatun'u vasîye nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrı kabul ve hizmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya müte'ahhide olduktan sonra vasîyye-i mezbûre anifen meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîleri olduğum sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâcları olmağla emvâl-i mevrûselerinden bi-kadri'l-kifâye nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur dedikte fi'l-hakîka sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâc ile muhtâç oldukları zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i

mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın [s.136] emvâl-i mevrûseleri nemâsından râyiç fî'l-vakt beher yevm on beş para nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûrî târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu'a vasîyye-i mezbûre Fatma Hatun'a izn birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fî'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Ali Ağa bin Ali

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Muhtâr sani ...⁵⁵ Ahmed bin Ebubekir

Ve gayrihüm

[s.136/1]

Medîne-i Tokat'da Hoca İbrahim mahallesi sâkinlerinden zâtı ta'rifî'ş-şer'î ile mu'arrefe işbu bâ'isü'l-kitâb Ayşe bint-i Ali nâm hatun tarafından da'vâ âtîü'z-zikre vekil-i müseccili oğlu Ali bin el-Hac Ömer nâm meclis-i şer'-i şerîfî'l-enverde medîne-i mezbûr sâkinlerinden Fazlıoğlu Süleyman ve kız karındaşı Fatma bint-i Ebubekir Ağa mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkile-i mezbûrem vâlidem Ayşe ile li-ebeveyn er karındaşı işbu mezbûr Süleyman'ın ve Fatma Hatun'ın babası Ebubekir Ağa'ya babaları merkûm Ali Ağa'dan müntakil mülk mevrusları olan derûn-ı Tokat'da vâki' Fazlıoğlu hânı demekle ma'rûf bir kıt'a hânda karındaşı Ahmet'den iştirâ eylediği hisse ile ma'ân müvekkilem mezbûrenin hân-ı mezkûrda

⁵⁵ Bir kelime okunamadı.

sülüs hissesi olub hân-ı mezkûrın icâresini işbu Süleyman beher sene üçer yüz guruş i'tibârıyla sene be-sene müvekkilem mezbûreye yüz guruş vermekle şimdi müvekkilem mezbûre râzı olmayub hân-ı mezkûrda olan sülüs hissesini tefrîk ve-yâhûd semen-i misliyle işbu Süleyman Ağa ile mezbûre Fatma Hatun'a bey' ve-yâhûd hân-ı mezkûre iki Süleyman Ağa mutasarrıf olub ve bir sene dahi müvekkilem mezbûre muheyâten mutasarrıf olmasını mûrad itmekle su'al olunub mûcib-i şer'iyile icrâ olunmak bi'l-vekâle matlûbımdır dedikde gibbü's-su'al merkûm Süleyman cevâbında hân-ı mezkûrın üç sehıdem iki sehmi kendüsü ve müşteriklerinin ve bir sehmi vekil-i merkûmın müvekkilesi mezbûre Ayşe'nin olduğunu ikrâr idüb ancak müştereki kız karındaşı mezbûre Fatma Hatun inkâr itmekle müdde'i-i vekil-i merkûmdan da'vâsına mütâbık beyyine talep olundıkda takrîrine mütâbık bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye ibrâz ve mazmûnı medîne-i merkûm ahâlisinden Kolcu Hâfız İbrahim ve Papuççu Ahmed nâmân kimesneler şahâdetleriyle ber-vech-i şer' isbât etmekle müdde'îün aleyh merkûm Süleyman ve Fatma Hatun zikr olunan hisse-yi semen-i misliyle iştirâyâ kudretleri olmadığını ve kendüleri dahi hisselerini fûrûht eylemeyüb bey'-i şırâdan imtinâ eylemeleriyle hân-ı mezkûr dahi taksim kabul itmediğinden ber-mûcib-i hisse tarih-i mezbûreden i'tibâren iki sene merkûm Süleyman ve müşterekleri ve bir sene vekil-i merkûmın müvekkilesi Ayşe Hatun müheyâten hân-ı mezbûre mutasarrıf olmalarıçün ba'de't-tenbih-i şer'i mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l yevmi't-tâsi' min şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Receb Ağa bin Mehmed Ağa

Nurullah Efendi bin Hüseyin Efendi

Hâfiz Abdullah Efendi bin Hacı İbrahim Efendi

El-Hac Şerif Ağa bin Halil

Hüseyin bin Mehmed

Bakkâl Emin bin Hacı İbrahim

Muhzırbaşı Ali Ağa bin Ali

Ve gayrehüm

[s.136/2]

Medîne-i Tokat'da Sovûkpınâr-ı Müslim mahallesinde mütemekkin zâtı mu'arrefe bîkr-i bâliğa Lüsike bint-i Agob nâm nasrâniye tarafından da'vâyı âtîü'z-zikre vekil-i müseccili eniştesi işbu bâ'isü'r-rakîm Kuyumcu Kirkor veled-i Olik nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîfi'l-enverde Terbiye-i Kebîr mahallesinde mütemekkin Köylüoğlu Agob veled-i Artin nâm zimmî mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mersûmenin izn icâzet ve haber-i agâhı yoğiken ben tarafeynden bi'l-vekâle mersûmeye bundan bir sene akdem ayinimiz üzere işbu Agob zimmîye nâmzed ve va'ad itmiş isemde mersûmeyi ...⁵⁶ ettiğim anda bir vecihle râzı olmayub şimdi nefsinin ahara tezvic mûrad etmekle yedimde fetvâ-yı şerîfeye ba'de'n-nâzar müdahâlesi şer'ân def' olunmak bi'l-vekâle matlubumdır dedikde gıbbü's-su'al mersûm Agob zimmî cevâbında vekil-i mesfur tarih-i mezbûrda mersûmeyi bi'l-vekâle bana namzed idüb ve'l-yevm mersûme dahi râziyedir deyü mukabele idecek keyfiyetin zâhire ihrâcıçün taraf-ı şer'den küttâb-ı mahkeme Mevlâna es-Seyyid el-Hac Osman Efendi ta'yin ve irsâl olındıkda ol dahi mahkeme-i mezbûrede mersûme Lusike'nin menziline varıb müdde'îün aleyh mersûm Agob dahi hazır olduğu halde akd olunan meclis-i şer'-i âlîde mersûme

⁵⁶ Bir kelime okunamadı.

Lusike nâm nasrâniyeden lede's-su'al mersûm Agob zimmîye namzed olduğuma bir vecihle râziye değilim deyüb takrîr-i vâka'asını mevlâna-yı mûmâ-ileyh mahalinde takrîr ve huzûr-ı şer'e gelüb ma'ân ba'is olunan ser- Muhzırân Ali Ağa ile alâ vûku' inhâ ve takrîr itmeleriyle vekil-i mersûmın yedinde olan fetvâ-yı şerîfeye dahi nazar olındıkda Hind-i bâliğa Zeyd'e namzed olmağla mücerred nâmzedum deyü rızâsını cebren Hind'i tecvize kâdir olur mı? Cevâb bâ sevâbında olmaz deyü buyurılmağın ve küttüb-i fikiyyeden ...⁵⁷ min şerâ'iti'n-nikâh rızaen el-mer'etü izâkânet bâligaten deyü nakl olınmağın ber-mûcib fetvâ-yı [s.135] şerîf mersûmenin âdem-i rızâsına binâ'en mersûmın şer'ân müdahâlesi def' ve nefsinin ahara tezvice kıbel-i şer'den mersûmeye izn birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fî gurrei min şehri Zi'lka'deti's-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Şehir kolcusu es-Seyyid Babuççı Ahmed

Şehir kethûdası Hâfız İbrahim

Emin-i sandık Mehmed Ağa bin İbrahim

Şehir kolcusu Ebubekir bin Çolak Ömer

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Re'âyâ sandık emini Makdisi Ohannes

Batmanoğlu Osib

Kazgâncı Ohan oğlu Karabet

Saatçı Boros oğlu Agob

⁵⁷ Bir kelime okunamadı

Ve gayrihüm

[s.135/1]

Mekkâreci Batmanoğlu'na müte'allik hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da mevcûd vücûh-ı ahâli ve esnâf hacıları ve re'âyâ vekilleri ve sandık eminleri bi'l-umûm meclis-i şer'-i şerîfi'l-enverde Sovûkpınâr-ı Müslim mahallesi mütemekkinlerinden işbu bâ'isü'r-rakîm Batmanoğlu Mağdisi Abraham veled-i Agob nâm zimmî muvâcehesinde her birileri ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb işbu bin iki yüz elli bir senesi Ramazân-ı şerîfin yedinci gününden altı mâh gâyetine değin taraf-ı Devlet-i Âlîye'den vüzerâ-yı azâm efendilerimiz ve sâ'ire me'mûrın taraflarından beldemizde vürûd iden tâtârân ve sâ'ire mekkâre hayvanâtıyla tevârüd iden bi'l-cümle hademe ve asâkirinin hîn-i vürûdlarında tuvâna hayvanâtları irkâb itdürüb bir ferde bir gûne müzâyeka ve meşekkât çekdirmemek ve bir vecihle avk ve te'hîr eylememek üzere işbu Mağdisi Abraham veled-i Agob'u kırk altı bin guruş ücretle beldemize mekkârecibaşı nasb ve ta'yin eylediklerinde mersûm dahi ber-vech-i muharrer mekkârecibaşılığı kabul ve hidmeti lâzımesin kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ser-Muhzırân Ali Ağa

Dikli Mehmed Ağa

Altunzâde Sivasi İsmail Efendi

Kavas Osman Ağa

Hacı Hâfız Ağazâde Mustafa Ağa

Mizân katib-zâde el-Hac Şerif bin Halil Ağa

Ve gayrihüm

[s.135/2]

Abide Hatun'a müte'allik vasî hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Horuş mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan İbrahim bin Ahmed nâm müteveffânın sulbiye sagîre kızları babası muteveffâ-yı mezbûrun terekesinden bi'l-irsi's-şer'i ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrân-ı mezbûrânın vâlideleri işbu bâ'isetü'l-kitâb Abide bint-i Ali nâm hatun vesâyete ehil ve sagîrân-ı mezbûrân haklarında her vechle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda mektübü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrân üzerlerine mezbûre Abide'yi vasîye nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrî kabul ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya müte'ahhid ve iltizâm itdikden sonra vasîyye-i mezbûre anifen meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîyeleri olduğum sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûret ve ihtiyâçları olmağla emvâl-i mevrûselerinden bi-kadri'l-kifâye nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde fi'l-hakîka sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûretleri olduğunu zeyl-i vesikâda muharrer kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûseleri nemâsından râyiç fi'l-vakt beher yevm her birine beşer para nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru târîh-i kitâbdan harc ve

sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu‘a vasîyye-i mezbûre Abide Hatun’a izn birle mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrîre fî’l-yevmi’l-hâmis min şehri Rebi‘ü’l-evvel li-sene ihda ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Ser Muhzır Ali Ağa ibn Ali

Sandık emini Mehmed Ağa

Ve gayrihüm

[s.134/1]

Emine Hatun’a vasî hüccet kaydı

Medîne-i Tokat’da Semerkandî mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Fazlıoğlu Halil bin Mehmed nâm müteveffânın sulbî sagîr oğulları Ahmed ve Mustafa babası muteveffâ-yı mezbûrun terekesinden bi’l-irsi’ş-şer‘i ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza ve umûr-ı sâ’irelerin rü’yet ve itmâma ve kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta’yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrân-ı mezbûrânın vâlideleri işbu bâ’isetü’l-kitâb Emine bint-i Ömer nâm hatun vesâyete ehil ve sagîrân-ı mezbûrân haklarında her vecihle evlâ ve enfa‘ olduğunu zeyl-i kitâbda mektubü’l-esâmî kimesneler taraf-ı şer‘e haber vermeleriyle hâkim-i mevki‘-i sadr-ı kitâb bi-tevkî‘i’r-refi‘ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me’âb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrân üzerlerine anaları mezbûre Emine Hatun’u vasîye nasb ve ta’yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrı kabul ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya müte‘ahhide ve iltizâm itmeğın mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb

olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Zi'lka'deti's-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kazâz Süleyman Ağa

Berberler şerhî Hacı Ömer Ağa

Tulukoğlu Hacı Osman

Ve gayrihüm

[s.134/2]

Fatma Hatun'a müte'allik hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Veled-i Ayâs mahallesinden Koca Saka'nın oğlu Hâfız Ahmed bin Feyzullah nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfi'l-enverde zevce-i medhûlün-bihâsı Fatma bint-i Mustafa nâm hatun tarafından da'vâ-yı âtû'z-zikri tasdîke vekil-i şer'isi işbu refi'ü'l-kitâb İmâretçi-zâde Şerîf Mehmed bin Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde bi-tav'ı ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb akdi âtû'z-zikrin sudûrına değin yedimde mülk ve hakkım olan emlâkımdan mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Şalakçioğlu ve ba'zen ağacık-zâde menzilleri ve bir tarafı Davit zimmî menzili ve bir tarafı Arakoğlu zimmî menzili ve bir tarafı tarik-i âmm ile mahdûd mümtâz bir bâb menzilde sülüs hisse i'tibârıyla mutasarrıf olduğım fevkâni iki bâb oda ve tahtında furun ve bir bâb kenef ve ceryân iden mâ'ilezizden sülüs hissem ve zukak kapusunun bir kanadını müştemil hisse-i mezkûremın birâderimin bahçesi tarafından bir zirâ'mı ifrâz ve alâmet-i fâsıla vazî'yle bundan akdemce zevcem mezbûre Fatma Hatun'a hibe-i sahîhü's-şer'i ile hibe ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ittihâb ve kabul idüb

mâ'adâsını bu def'a tarafeynden icâb ve kabulü hâvî şurût-ı müfsideden arî ve gabîn takrîrden beri bey'-i bat-ı sahîhü'ş-şer'i ile zevcem Fatma Hatun'a sekiz yüz elli guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vechi muharrer iştirâ ve temellûk ve tesellüm ve kabul edüb semen-i bey' olan meblağ-ı mezkûru zevcem mezbûreden mukaddemâ bi'l-istikrâz ahz ve kabz ve umûrîma sarıfla istihlâk eylediğim sekiz yüz elli guruşa bade't-takâs ve'l-mufâza ve't-tastil ba'de'l-yevm zikr olunan hisse-i şâyı'anda benim aslâ ve kat'a alâka ve medhalim kalmayub müşteri-i mezbûre zevcem Fatma Hatun'un mülk-ı müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuştur keyfe-mâyeşâ ve yehtâr mutasarrıfa olsun dedikde vekil-i merkûm dahi ber-vech-i muharrer tasdik ve kabul edecek mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurre fi'l-yemi's-sâmin aşer min şehri Zi'lka'deti'ş-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kâtib-i mahkeme Mehmed Efendi ibn Mehmed

Muhzırbaşı Ali Ağa ibn Ali

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Temirci Salih bin Mehmed

Bahçeci Mahmud bin Ömer

Temirci Mustafa oğlu Mustafa

[s.133/1]

Hüseyin'e müte'allik vasî hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Muslihiddin mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ali nâm müteveffânın sulbî sagır oğlu Mehmed'e babası muteveffâ-yı

mezbûr ile müte‘âkiben fevt olan anası Ayşe bint-i Ahmed nâm müteveffânın terekelerinden bi'l-irsi's-şer'î ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza kibel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîr-ı mezbûrın ceddi işbu bâ‘isetü'l-kitâb Hüseyin bin Hasan nâm kimesne vesâyete ehil ve sagîr-ı mezbûr hakkında her vecihle evlâ ve enfa‘ olduğunu zeyl-i kitâbda mektübü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer‘e haber vermeleriyle hâkim-i mevki‘-i sadr-ı kitâb bi-tevkî‘i'r-refî‘ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me‘âb efendi hazretleri dahî sagîr-ı mezbûr üzerine ced-i mezbûr Hüseyin'i vasî nasb ve ta‘yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrı kabul ve hizmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya müte‘ahhid ve iltizâm itdikden sonra vasî-i mezbûr anifen meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîsi olduğum sagîr-ı mezbûrın nafaka ve kisveye zarûret ve ihtiyâçları olmağla emvâl-i mevrûselerinden bi-kadri'l-kifâye nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur dedikte fi'l-hakîka sagîr-ı mezbûrın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olduğımı zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer‘e haber vermeleriyle hâkim-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi sagîr-ı mezbûrın emvâl-i mevrûsesi nemâsından râyiç fi'l-vakt beher yevm onar para nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mevrûz-ı mezkûru târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu‘a vasî-i mezbûr Hüseyin'e izn birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehri Zi'lka‘deti's-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Ali Ağa ibn Ali

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Mastaroğlu Hüseyin

Ve gayrihüm

[s.133/2]

İstefan ve Ohan ve Serkiz ve Bekmezoğlu Ohan'a müte'allik hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Meydan-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden Daloğlu Ahmed bin Ahmed nâm kimesne tarafından da'vâ-yı âtû'z-zikre vekil-i müseccili kal'a imâmı Hüseyin Efendi bin Mustafa meclis-i şer'î şerîfi'l-enverde medîne-i mezbûrede mütemekkin Ermeni milletinden İstefan veled-i Agob ve Ohan veled-i Kasbar ve Serkiz veled-i Avak ve Bekmezoğlu Ohan veled-i Karabet nâmûn zimmîler taraflarından faslı hasm müdde'âya vekil-i müseccilleri işbu bâ'isü'r-rakîm Haçatur veled-i Agob nâm zimmî mahzârında sâhib-i arz hazır olduğu halde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilim merkûm Ahmed'e babası müteveffâ Ahmed Ağa'dan müntâkil medîne-i mezbûre finâsında Kiremitlik nâm toprağında vâki' bir haddi Abdurrahman Efendi ve bir haddi Müftü Ağa tarlası ve bir haddi Dülger Ağa'nın zimmî bağı ve bir haddi tarik-i has ile mahdûd arsanın senevî Haydar hâne evkâfına otuz yedi para icâre-i kadîmesi olan tahminen sekiz çiftlik mikdarı kürûmî mülk ve bir kıt'a bağ ve muttasıl tarlasını müvekkilim merkûmın hâl-i sagîrinde tarihten on dokuz sene mukaddem babalığı Süleyman Ağa bilâ-vesâye fuzûlî ahara bey' ve fûrûht eylemiş ve'l-hâletü hazihi işbu vekîl-i mersûmın müvekkilleri mersûmûn vâzi'ü'l-yed bulunmuş olmağla su'al olunub bağ ve tarla-yı muttasılanın istirdâd olunması bi'l-vekâle mûradımdır dedikde gibbû's-su'al vekil-i mersûm Haçatur zimmî cevâbında bağ ve tarla-yı mahdûd-ı mezkûre müvekkili mesfûrûnın vaz'ü'l-yed olduklarını ikrâr ancak bağ ve tarla-ı muttasıla-ı mezkûre müvekkil-i merkûmın babasının terekesinden vâlidesi Amine bint-i [] nâm

hatun'un mihr-i mü'eccelesiçün ifrâz olunmuş olduğundan vâlidesi mezbûre Amine Hatun tarih-i mezbûrede semeni misliyle tâlibine bey' ve fûrûht idüb müşteri dahi ahire bey' ve tedâvül-i eyâdi ile dört kıt'a olarak şimdiye kadar da'vâ ve nizâ'ı zuhûr itmediğinden başka bundan altı sene mukaddem bağ-ı mahdûd-ı mezkûr Paspanbaşı Hasan Ağa kahve hânesinde bey' ve şirâ olunur iken vekil-i merkûmın merkûm Daloğlu Ahmed Ağa hazır bi'l-meclis olub vâlidesinin mihrine ifrâz olındığını ikrâr ve kendüsünün alâkası olmadığını izhâr itmeyerek sukût eyledi deyü def'a tasaddi edecek vekil-i mersûmdan def'-i meşrûhını mübeyyin beyyine talep olındıkda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden medîne-i merkûm ahâlilerinden Şerîf Ağa bin Mahmud Daloğlu Mustafa bin Hasan nâmân kimesneler li-ecli's-şâhâde meclis-i şer'e hazirân olub istişhâd olındıklarında fil-hakika tarihten altı sene mukaddem bağ-ı mahdûd-ı mezkûr Baspanbaşı Hasan Ağa'nın kahve-hânesinde bey' ve şirâ [s.132] olunur iken merkûm Daloğlu Ahmed Ağa dahi hazır bi'l-meclis olub vâlidesinin mihrine ifrâz olındığını ikrâr ve kendisinin alâkası olduğunu izhâr itmeyerek şimdiye kadar sukût eylediği bizlerin ma'lûmlarımız olub bizler bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz ve şâhâdet dahi iderüz deyü her birileri edâ-yı şâhâdet-i şer'îye itmeleriyle gibbû't-ta'dil ve't-tezkiye şâhâdetleri makbûlün-bih olmağın mûcibince sukût hasebiyle husûs-ı mezkûre mûte'allik şer'ân da'vâya kâdir olamayacağından vekil-i merkûmın bi-vech-i şer'î mu'ârazasını ba'de'l-men' ve müvekkil-i mersûmûnın bağ-ı mahdûd-ı mezkûr kemâ fi'l-evvel zabt ve tasaruflarına tenbih-i şer' birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yemi'l-hâdî işrîn min şehri Zi'lka'deti's-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kalaycı Abdullah bin Ahmed

Kalaycı Hüseyin bin Hasan

Kalaycı Ahmed bin Ahmed

Kalaycı Mehmed bin Hasan

Hacı Mehmed Ağa bin Veli Efendi

Ve gayrihüm

[s.132/1]

Topal Halil'e müte'allik vasî hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Sovûkpinâr mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Seyid Ahmed bin Hacı Feyzullah nâm müteveffânın sulbî sagîr oğlu Ahmed ile sulbîye-i sagîre kızları Abide ve Ayşe'ye babaları muteveffâ-yı mezbûrın terekesinden bi'l-irsi's-şer'î ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza ve umûr-ı sâ'irelerin rü'yet ve itmâma bir vasî ve üzerlerine bir nâzır nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrûn-ı mezbûrûnın hâlî işbu bâ'isü'l-kitâb Topal Halil bin Hüseyin vesâyete ve sagîrûn-ı mezbûrûnın li-eb er karındaşı Feyzullah nezârete ehil ve sagîrûn-ı mezbûrûnın haklarında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda mektubü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'ir-refi'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîrûn-ı mezbûrûnın li-eb er karındaşı merkûm Feyzullah nâzır nasb ve ta'yîn idüb onlar dahi ber-vech-i muharrer vesâyet ve nezâret-i mezkûrî kabul ve hizmet-i lâzımelerin kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etdiklerinde mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Zi'lka'deti's-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ser-Muhzırân Ali ibn Ali

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Muhzır Osman bin Abdurrahman

Ve gayrihüm

[s.132/2]

Şerîfe Hatun'a müte'allik vasî hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Dere mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan İsmail bin Mehmed nâm müteveffânın sulbî sagîr oğulları Şerîf Mehmed ve Osman babaları muteveffâ-yı mezbûrın terekesinden bi'l-irsi's-şer'î ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza kıbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrân-ı mezbûrânın vâlideleri işbu bâ'isetü'l-kitâbın mezbûre Şerîfe bint-i Mustafa nâm hatun vesâyete ehil ve sagîrân-ı mezbûrân haklarında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda mektubü'l-esâmî kimesne taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın vâlideleri mezbûre Şerîfe'yi vasîye nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrın kabul ve hizmet-i lâzımelerin kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itdikde mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurre fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Zi'lka'deti's-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Hatabcı oğlu Osman bin Ömer

Ser-Muhzırân Ali Ağa bin Ali

Bakkâl Hacı Mustafa Ağa bin el-Hac Abdurrahman

Ve gayrihüm

[s.132/3]

Hafize Hatun'a müte'allik vasî hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Dıraz-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid el-Hac Halil Ağa bin Ali nâm müteveffânın sulbîye-i sagîre kızları Şerîfe ve Munise ve Fatma'ya babaları müteveffâ-yı mezbûrın terekesinden bi'l-irsi's-şer'î ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza ve umûr-ı sâ'irelerin rü'yet ve itmâma kibel-i şer' den vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrûn-ı mezbûrûnın vâlideleri işbu bâ'isetü'l-kitâb Hâfize bint-i el-Hac Mehmed Ağa nâm Hatun vesâyete ehil ve sagîrân-ı mezbûrân haklarında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda mektubü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri [s.131] dahi sagîrân-ı mezbûrân üzerlerine vâlideleri mezbûre Hâfize Hatun'u vasîye nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrî kabul ve hidmet-i lâzimesi kemâ-yenbagî edâya müte'ahhide oldıktan sonra vasîye-i mezbûre anifen meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîyeleri olduğum sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâçları olmalarıyla emvâl-i mevrûselerinden bi-kadri'l-kifâye nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde fi'l-hakîka sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç oldukları zeyl-i kitâda muharrerü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mûmâ-

ileyh efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûseleri nemâsından râyiç fi'l-vakt beher yevm her birine yirmişer pâra nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu'a vasîye-i mezbûre Hâfize Hatun'a izn birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min şehri Zi'lhicce'ti'ş-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Yazıcı Hüseyin Efendi

Mukayyid Hacı Hâfız Mustafa Efendi

Muhzırbaşı Ali Ağa bin Ali

Ve gayrihüm mine'l-huzzar

[s.131/1]

Aşur oğullarına müte'allik ibrâ hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Hoca Ahmed mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Aşur oğlu el-Hac Hüseyin bin Hasan nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Şerîfe bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğulları Şerîf Mehmed ve Hacı Ahmed ve Hasan ve Mustafa ve Ali ve Osman ve sulbîye-i kebîre kızları Rukiye ve Hamide'ye inhisârı ba'de't-tahakku'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan zevce-i mezbûre Şerîfe ile merkûmûn Hacı Ahmed ve Hasan ve Mustafa ve Ali ve Osman ve mezbûrân Rukiye ve Hamide nâmûn kimesneler meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde mezbûre Şerîfe'nin kebîr oğlu ve merkûmûnün li-ebeveyn kebîr karındaşları işbu bâ'isü'l-kitâb merkûm Şerîf Mehmed mahzârında her birileri bî-tav'ihâ ikrâr-ı tam ve tarîr-i kelâm idüb

babamız müteveffâ-yı mezbûrun vefâtından beru terekesine işbu karındaşımız mezbûr Şerîf Mehmed vaz'ü'l-yed olub nukûdıyla ahz i'tâ itmekle bu def'a cümlemiz ittifâk ve ittihâdlerimizle muhâsebelerimiz rü'yet olunarak babamız müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerimizden her birilerimiz hisse-i irsiyelerimizi karındaşımız merkûm Şerîf Mehmed yedinden tamâmem ve kâmilen ahz ve kabz idüb fi-mâba'd babamız müteveffâ-yı mezbûrın cüz'î ve küllî terekesine müte'allik karındaşımız merkûm Şerîf Mehmed'in yed ve zimmetinde habbe-i vâhide alacağımız kalmayub husûs-ı mezbûra müte'allik amme-i da'âvî ve mütâlibât ve keffe-i eymân ve muhâsemâtdan karındaşımız merkûm Şerîf Mehmed'in zimmeti her birilerimiz ibrâ-yı âmm ile ibrâ ve iskât ve istifâyı hak eyledik dediklerinde gibbû't-tasdikü'ş-şer' mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fî gurre min şehri Zi'lka'deti'ş-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Ali bin Abdurrahman

Uncu Halil oğlu Mahmud

Arabacı Tosun oğlu Mehmed

Bogaslı Hüseyin bin Abdulkadir

Derviş Mehmed bin Salih

Ve gayrihüm

[s.131/2]

Keçeci oğlu Avdik'e müte'allik hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Cedîd mahallesi mütemekkinlerinden Boloslu oğlu Karabet veled-i Ohan nâm zimmî meclis-i şer'î şerîfi'l-enverde Yaşmeydan mahallesi mütemekkinlerinden Keçeci oğlu Avdik veled-i Agob nâm zimmî tarafından faslı hasm müdde'âya vekil-i müseccili işbu bâ'isrû'r-râkım Tütüncü oğlu Karabet veled-i Abraham nâm zimmî mahzârında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb işbu vekil-i mersûmın müvekkili mesfûr Keçeci oğlu Avdik zimmî tarihten sekiz sene mukaddem tekirli ta'bir olunur Tokad basması iki külçe yemenim ile otuz tob kezâlik Tokad basması hâm yemenimi ve iki buçuk yaşında bir re's katırımı ve yedi yüz guruş nukûd akçemi fuzûli zabt idüb bazı esbâba mebnî tarih-i mezkûrda ben diyâr-ı ahîre gidüb eşya-yı mezbûreleri mesfûrdan da'vâya dest-i rest olmadığından âlâ hâlihi kalmış idi bu def'a Tokad'a vürûdumda Haleb'den iştirâ ve ma'ân getirüb müfti hânında İpekoğlu odasına vaz' eylediğim üç bin guruşlukdan mütecâviz emti'amı dahi sende alacağım vardır diyerek zabt eylemek dâ'iyesinde olmağla su'al olunub mukaddem benden fuzûli almış olduğu eşya-yı mezbûreler ile nukûd-ı mezkûrın istirdâdına ve marü'z-zikr oda-yı mezkûre vaz' eylediğim Haleb meta'ımdan keff-i yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gibbü's-su'al vekil-i mersûm cevâbında müvekkil-i mesfûrun tarih-i mezkûrede eşya-yı mezbûre nukûdı ve bir re's katırını aldığı ve bu def'a Haleb'den [s.130] getirdiği emti'aya vaz'-ı yedini ikrâr ancak işbu müdde'-i mersûm Karabet müvekkilim mesfûrun mukaddemâ hizmetinde olmağla tarihten on sene mukaddem müvekkilim mesfûr kendi hânesinde sandık derûnında hıfz eylemiş olduğu altundan masnû' bir çift kolbağı ve bir torkise derûnında ma'lûmü'l-aded on ikilik altun ve diğer kise derûnında ecnâs mütenevi'a beyaz akçe ve hâriç sandıkda olan şem'-i asel ve ketân ve hâm harîr ki bâ-derter-i müfredât on altı bin guruşluk nukûd ve eşyası sirkât olunub iki sene murûrında altundan masnû' mezkûr kolbağı kuyumcular sükunda işbu müdde'-i

mersûm Karabet zimmî yedinde bulunmağla mersûmu beş on nefer re'âyâ tüccârı yanına celb ve istifsâr olındıkda zıkr olunan eşyaları ben sirkât idüb yedimde bulunan mezkûr kolbağı ile bir mikdar on ikilik altundan gayrisini itlâf eyledim deyü bî-tavvî'i ikrâr ve i'tirâf idüb kendüsüne nedâmet gelerek ah-ı enîn ile ilticâ itmekle yedinde bulunan mezkûr kolbağı ve zıkr olunan basma yemeniler ve bir re's katırın kıymetleri üç bin üç yüz guruş ve yedi yüz guruşluk on ikilik altun dahi zam ile dört bin guruşa baliğ idüb kendü yediyle müvekkilim mersûma i'tâ ve mâ'adâ itlâf eylediği ecnâs-ı nukûd ve altun ve eşyaya mukâbil muvekkilim mersûm keçeci oğluna dört bin guruşa bir kıt'a deyn tahvîdî verüb ferdası günü firâr itmekle zıkr olunan Haleb emti'asını müvekkilim mesfûr dört bin guruş alacağıçün hân-ı mezkûrda tevkîf ittirdi deyü def'a tasaddî idecek vekil-i mersûmdan def'-i meşrûhunu mübeyyin beyyine taleb olındıkda Ermeni milleti miyânelerinde mu'temed ve mu'teber kimesnelerden ve Hoca Ahmed mahallesi mütemekkinlerinden İpekoğlu Mardıros veled-i Mıgırdıç ve Yarahmed mahallesinden Tarakçı oğlu Ohannes veled-i Bedros nâmân zimmîler ile takrîr-i meşrûhu ba'de'l-isbât ve't-tezkiye şahâdetleri makbûle olub mûcibince sirkat eylediği eşyadan ez-gayri teslîm müvekkil-i mesfûra deyn itmiş olduğu dört bin guruş müdde'-i mersûm Boloslu oğlundan tahsîline hükm-i şer'î lâhık oldıktan sonra müdde'-i mersûm Boloslu oğlu Karabet zimmî zıkr olunan eşyaları tarih-i mezkûrda sirkat itdiğini ikrâr iki sene murûrında ancak aynıyla mersûm Keçeci oğluna teslîm eyledim ve hatta bundan on gün akdem mersûm Keçeci oğlu Avdik benim için sirkat olunan eşyamdan dolayı sende bir akçe alacağım yoktur dedi deyü tekrar da'vâ-yı ahire ağâz idecek mersûmın takrîr-i mezkûresine mutâbık beyyine taleb olındıkda ikâme eylediği şahidleri bir vecihle edâ-yı şahâdet-i şer'îye idemeyüb talib-i tahlîf dahi olmayub idda'âsında kâzib ve bi-vech-i şer'î tezvirât idüğü inde'ş-şer' nümâyân olmağla taraf-ı şer'den me'mûr

ta'yîniyle cend nefer tüccâr miyânelerinde zikr olunan Haleb malının kıymetleri kat' olındıkda üç bin beş yüz sekiz guruşluk metâ' zuhûr itmekle emti'a-i mezkûr vekil-i mersûm Tütüncü oğlu Karabet zimmîye teslîm mâ'adâ dört yüz doksan iki guruşın vekil-i mersûm tarafına edâ ve teslîmiçün mersûm Boloslu oğlu zimmîye tembih-i şer'e birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Zi'lka'deti's-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Çetanoğlu Ebkar veled-i Ohan

Gedikoğlu Karabet Ağya

Keşişoğlu Ohan veled-i Agob

Mahlebciöglu Bogos veled-i Boros

Çıbıkçıoğlu Akub veled-i Andon

Hazıroğlu Kirkor veled-i Artin

Yani torunu Anasdas veled-i Sava

Durumcıoğlu İstefan veledi Agob

Kasarçı Agob veled-i Ağya

Yalakoğlu Artin veled-i Sahak

...⁵⁸ oğlu Artin veled-i Davit

Odabaşı oğlu Agob veled-i Ohan

⁵⁸ Bir kelime okunamadı

Ve gayrihüm mine'l-huzzar

[s.130/1]

Medîne-i Tokat'da Kaya mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Osman Ağa bin Ali nâm müteveffânın sulbî sagîr oğlu Derviş Mustafa'ya babası müteveffâ-yı mezbûrın terekesinden bi'l-irsi's-şer'i ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfza ve umûr-ı sâ'iresin rü'yet ve itmâma kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîr-ı mezbûrın cediti işbu bâ'isetü'l-kitâb Hallac es-Seyyid Mustafa nâm kimesne vesâyete ehil ve sagîr-ı mezbûr hakkında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tekvî'ir-refî'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîr-ı mezbûr üzerine ced-i mezbûr Mustafa'yı vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûru kabul ve hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledikten sonra vasî-i mezbûr anifen meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîsi olduğum sagîr-ı mezbûrun nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâç olmağla emvâl-i mevrûsesinden bi-kadri'l-kifâye nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâç muhtaç olduğımı zeyl vesikada muharrerü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi sagîr-ı mezbûrun emvâl-i mevrûsesi nemâsından râyiç fi'l-vakt beher yevm yirmişer pâra nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu'a vasî-i mezbûr es-Seyyid Mustafa'ya izn birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâdi ve'l-işrîn min şehri Zi'lhiceti's-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Yazıcı Hüseyin Efendi

Çataloğlu Hâfız Veliyüddin

Etmekçi es-Seyyid Osman

Ve gayrihüm.

[s.129/1]

Medîne-i Tokat'da Sovûkpınâr-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Na'lbând Süleyman bin Hızır nâm müteveffânın sulbî sagîr oğulları Hüseyin ve Ömer'e babası müteveffâ-yı mezbûrın terekesinden bi'l-irsi'sş-şer'i ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza ve umûr-ı sâirelerin rü'yet ve itmâma kıbel-i şer' den vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrân-ı mezbûrânın vâlideleri işbu bâ'isetü'l-kitâb Elif bint-i Hüseyin nâm hatun vesâyete ehil ve sagîrân-ı mezbûrân haklarında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda mektübü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'ir-refi'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrân üzerlerine anaları mezbûre Elif Hatun'ı vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûru kabul ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya müte'ahhide oldıktan sonra vasîye-i mezbûre anifen meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîleri olduğum oğullarım sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâcı olmağla emvâl-i mevrûselerinden bi-kadri'l-kifâye nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olinmak bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde fi'l-hakika sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç

oldıklarını zeyl-i vesîkada mektubü'l-esâmi kimesneler taraf-ı şer' e heber vermeleriyle hakim-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûseleri nemâsından râyiç fi'l-vakt beher yevm her birine yirmişer pâra nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu'a vasîye-i mezbûre Elif Hatun'a izn birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurre fi't-tâsi' aşer min şehri Zi'lhicci'ti'ş-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Salih Efendi bin Osman

El-Hac Şerîf Ağa bin Halil

Enişte Ahmed bin Halil

Ve gayrihüm.

[s.129/2]

Medîne-i Tokat'da Sovûkpınâr-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Na'lbând Süleyman bin Hızır nâm müteveffânın sulbî sagîr oğulları Ali ve Ahmed'e babaları müteveffâ-yı mezbûrın terekesinden bi'l-irsi'ş-şer'i ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza ve umûr-ı sâirelerin rü'yet ve itmâma kıbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrân-ı mezbûrânın vâlideleri işbu bâ'isetü'l-kitâb Şerîfe bint-i İbrahim nâm hatun vesâyete ehil ve sagîrân-ı mezbûrân haklarında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer' e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi

sagîrân-ı mezbûrân üzerlerine vâlideleri mezbûre Şerîfe Hatun'ı vasîye nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûru kabul ve hidmet-i lâzîmeleri kemâ-yenbagî edâya müte'ahhide ve iltizâm eyledikten sonra vasîye-i mezbûre anifen meclis-i şer' de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîleri olduğum sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâçları olmağla emvâl-i mevrûselerinden bi-kadri'l-kifâye nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur dedikte fi'l-hakika sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâç ile muhtaç olduklarını zeyl-i vesîkada mektubü'l-esâmi kimesneler taraf-ı şer'e heber vermeleriyle hakim-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûseleri nemâsından râyiç fi'l-vakt beher yevm her birine yirmişer pâra nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mevrûz-ı mezkûru târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu'a vasîye-i mezbûre Şerîfe Hatun'a izn birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehri Zi'lhiccetî's-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Haclı Sâlih Efendi bin Osman

El-Hac Şerîf Ağa bin Halil

Enişte Ahmed bin Halil

Ve gayrihüm.

[s.129/3]

Medîne-i Tokat'da Beybağı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Azâdoğlu Osman bin Halil nâm müteveffânın sulbîye-i sagîre kızları Şerîfe ve

Zâhide ve sulbî sagîr oğlu Mehmed'e babaları müteveffâ-yı mezbûrın terekesinden bi'l-irsi's-şer'i ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza ve umûr-ı sâ'irelerin rü'yet ve itmâma kibel-i-şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrûn-ı mezbûrûnun anaları işbu bâ'isetü'l-kitâb Emine binti Mehmed nâm hatun vesâyete ehil ve sagîrûn-ı mezbûrûn haklarında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî müslimîn taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'ir-refî'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnu-me'âb efendi hazretleri dahi sagîrûn-ı mezbûrûn üzerlerine anaları mezbûre Emine Hatun'ı vasîye nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûru kabul ve hizmet-i lâzimesi kemâ-yenbagî edâya müte'ahhide ve iltizâm eyledikten sonra vasîye-i mezbûre anifen meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîyeleri olduğum sagîrûn-ı mezbûrûnun nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâçları olmağla emvâl-i mevrûselerinden bi-kadri'l-kifâye nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olınmak bi'l-vesâyeye matlûbumdur dedikde fi'l-hakika sagîrûn-ı mezbûrûnun nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâç ile olduklarını zeyl-i vesîkada mektubü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e heber vermeleriyle hakim-i [s.128] mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi sagîrûn-ı mezbûrûnun emvâl-i mevrûseleri nemâsından râyiç fi'l-vakt beher yevm sagîr-i merkûm Mehmed'e onar pâra ve sagîre-i mezbûrânlara beşer pâra nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu'a vasîye-i mezbûre Emine Hatun'a izn birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fî gurre şehr-i Muharremi'l-harâm li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Es-Seyyid Abdurrahman Efendi Hoca

Mahalle İmâmı Halil Efendi

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Ve gayrihüm.

[s.128/1]

Medîne-i Tokat'da Terbiye-i Kebîr mahallesi mütemekkinlerinden Keşişoğlu Menzik veled-i Arakin zimmî meclis-i şer'î-i hatır-ı vâcibü't-tevkîrde işbu bâ'isü'r-rakîm Kara kazgancı Haçator veled-i Agob mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem işbu mersûmun düğmeci dükkânında dört sene kâlfalık idub sene-i mezbûrunda lâzım gelen ücretimi taleb ve da'vâ eyledimde edâdan imtinâ' ider su'al olunub şer'ân aliverilmesi matlûbumdur dedikte gıbbü's-su'al müdde'îün aleyh mersûm cevâbında işbu mersûm Menzik benimle müşterek olub bi'l-iştirâk dükkânımda dört sene düğmecilik edub üç sene mukaddem esnâfımız miyânelerinde muhâsabelerimiz rü'yet olunub tefrîk olunduğımızda işbu müdde'-i mersûmun bana bin guruş deyni zuhûr itmekle mebâliğ-i mezkûru edâya ta'ahüd olunarak husûs-ı mezkûre müte'allik âmme-i da'vâdan zimmetimi ibrâ-yı âmmla ibrâ ve istifâyı hak itmişdi deyü def'a tasaddî idecek müdde'îün aleyden def'-i meşrûhunu mübeyyin beyyine taleb olındıkda beyinlerimizde istikâmetle ma'rûf Yiğitbaşı Ohannes veled-i Kirkor ve Megares oğlu Ağya veled-i diğerk Kirkor zimmîler li-ecli's-şahâde meslis-i şer'e hâzırân olub istişhâd olduklarında fi'l-hakika işbu müdde'-i mersûm ile müdde'îün aleyh Haçator düğmecilik sa'natında dört sene müşterek olmalarıyla bundan üç sene mukaddem muhâsabeleri rü'yet olunub müdde'-i mersûmın işbu mersûm Haçator'da bin guruş deyni zuhûr ve edâya müte'ahhid olarak husûs-ı şirketden dolayı miyânelerinde câri olan ahz i'tâyâ mute'allik âmme-i da'vâdan her birbirileri aherin zimmetlerini ibrâ-yı âmmla ibrâ ve iskât ve

istifâyı hak eylediği bizlerin ma'lûmlarımız olub bizler bu husûsa bu vecih üzere şâhidleriz ve şahâdet dahi iderüz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer'îye eylediklerinde gibbü't-ta'dîl ve't-tezkiye şahâdetleri makbûle olmağın mûcibince müdde'îün aleyh mersûm Haçator'dan şer'ân bir nesne lâzım gelmeyüb müdde'-i mersûmun bi-vech-i şer'î muârazasını men' ve def' birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurre fi gurre min şehri Muharremi'l-harâm li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Ali Ağa ibn Ali

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Ahmed bin Ömer

Fermanlıoğlu Kukas

Sirekoğlu Gabriel

Ve gayrihüm mine'l-huzzar

[s.128/2]

Mumculuk hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da sâkin ulemâ ve sulehâ ve â'yân ve eşrâf ve hâciyân ve sâ'ir fukarâ ve zu'afâ bi-ecma'ihim meclis-i şer'-i şerîfi'l-enverde herbiri takrîr-i kelâm ve bast-ı ani'l-merâm iderler ki medîne-i mezbûrda vâki' şemi'hâne bir mahalde i'mâl olunmağla mumcu nasb ve ta'yîn olunan beher sene medîne-i mezkûrede mukîm ve misâfirine a'lâ mum tedârik ve ihzâr eyledikleri revgan hâmı tab' idüb i'mâl ve eyyâm-ı sayf ve şitâda beher yevm bir ferde müzâyeka çekdirmeyüb ber mu'tâd-ı kadîm birkaç

mahalde bey' olunmak üzere cümlenin mu'temedi uhdesinden gelmeğe kâdir kimesnelere deruhde ve iltizâm ve kîbeli'ş-şer'den yedine hüccet-i şer'ie verilmek örfi belde ve mu'tâd-ı kadîm olub şemi'hâne-i mezkûrun re'si senesi Martı ibtidâsında i'tibâr olunub cümle ma'rifeti ve marifet-i şer'le şemi'-i mezkûrun sagîr ve kebîrinin beher kıyyesi dörder buçuk guruşdan i'tibâren taraf-ı şer'den ta'yîn olunan narh üzere şemi' i'mâl ve bey' eyleyüb bâ-fermân-ı âlî ta'yîn olunan iki yüz yetmiş guruş mirîsini mukâta'a-ı mezbûr tarafına kendileri edâ ve teslîm ve tezkere halâs olmak üzere muceddeden mumcu nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla bir mu'temed mumcu nasb ve ta'yîn olunmak matlûbumuzdur dediklerinde mumculuk uhdesinden gelmeğe kâdir istikâmetleri zâhir iş bu bâ'isü'l-kitâb Kasab el-Hac Osman Ağa ibn-i el-Hac Osman ve Kasab Mustafa Ağa ve Dimortalı es-Seyyid Mehmed Ağa ve Kasab Osman ve Kasab Halil nâmûn kimesneler rü'yet ve i'mâle kâdir deruhde ve kabul ve cümle ahâli-i vilâyet ve vücûh-ı belde ber-vech-i muharrer merkûmları ihtiyâr eylemeleriyle şemi'hâne-i mezkûru işbu bin iki yüz elli bir senesi mâh-ı Zi'lka'deti'ş-şerîfenin yirmi üçüncü gününde vâki' olan Martı ibtidâsından sene-i merkûm Şubat gâyetine değın a'lâ mum tab' ve i'mâl eyleyüb beher yevm medîne-i mezbûreye kifâyet mikdarı mum tedârik ve ihzâr mukîm ve misâfirine ve ağniyâ ve fukarâdan ve bir ferde muzayaka çekdirilmeyüb eyyâm-ı sayfı ve şitâda şemi'-i revganın kebîr ve sagîrinin beher kıyyesi narh-ı mezkûr üzere bilâ noksan ber mu'tâd-ı kadîm birkaç mahalde bey' ve bir kıyyesinden bir dirhem noksan geldiği sûretde te'dib olunmak üzere [s.127] nizâma rabt ve senede bir def'a medîne-i mezbûrede vâki' medâris odalarında mevcûd talebe-i ulûmın sâkin oldukları beher odaya ber mu'tâd-ı kadîm veya hüccet semen-i mu'tâdesi üzere beher sene altı vukiyesine seksen akçe ahz ve mâl-ı mirîsi olan mebalîğ-i mezkûr iki yüz yetmiş guruşu mukâta'a-ı mezbûre tarafına kendileri edâ ve

teslîm ve inde'ş-şer'î kabul ve ta'ahhüd eylemekle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi ittifâk-ı a'yân ve vucûh-ı belde ile merkûmını mumcu nasb ve ta'yîn eyleyüb anlar dahi minvâl-ı muharrer üzere kabul ve hizmet-i lâzımelerin sadâkat ve istikâmet üzere rü'yet eylemek ta'ahhüd ve iltizâm itmeleriyle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fî gurre min şehri Zi'lhicceti'ş-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kazâz Süleyman Ağa

Bakkâl Turuman Ağa

Receb zâde el-Hac Osman Ağa

Ve gayrihüm.

[s.127/1]

Osman'a müte'allik vasî hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Mehmed Paşa mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Salih bin Mehmed nâm müteveffânın sulbî sagîr oğlu Salih'e babası müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden ve müte'âkiben fevt olan vâlidesinden bi'l-irsi'ş-şer'î ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfza kıbel-i şer'îden vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîr-ı mezbûrın ammisi işbu bâ'isü'l-kitâb Osman bin Mehmed nâm kimesne vesâyete ehil ve sagîr-i mezbûr hakkında her vecihle evla ve enfa' olduğın zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmi kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri sagîr-i mezbûr üzerine ammisi

mezbûr Osman'ı vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrî kabul ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmekle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurre fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min şehri Muharremi'l-harâm li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ser-Muhzırân Ali bin Ali

Muhzır Osman bin Abdurrahman

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Ve gayrihüm

[s.127/2]

Abdic'e müte'allik kayyum hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Horuş mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Zahide bint-i Abdullah nâm müteveffiyenin verâseti anasının erkarındaşı gâ'ib-i ani'd-diyar Mehmed'e hemşiresi kızından bi'l-ırsi's-şer'i ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-ı mevrûsesi zabt ve hıfza kibel-i şer'den bir kayyum nasb ve ta'yîn olınmak lâzım ve mühim olmağın gâ'ib-i merkûmın eniştesi Abdic bin Şerîf Mehmed nâm kimesne kayyumluk-ı mezkûre ehil ve gâ'ib-i merkûmın hakkında her vecihle evlâ ve enfa' oldığımı zeyl-i kitâbda mektubü'l-esâmi kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi gâ'ib-i merkûmın eniştesi mezbûr Abdic Ağa'yı kayyum nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer kayyumluk-ı mezkûrî kabul ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmekle mâ-vak'a bi't-taleb

ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi't-tâsi' işrîn min şehri Zi'lka'deti's-şerîfe li-sene ihda ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Es-Seyyid Süleyman bin Rustem

Halil Ağa bin Ahmed

Muhzırbaşı Ali Ağa bin Ali

Ve gayrihüm

[s.126/1]

Müteveffâ Hüseyin'in sagîr oğullarına müte'allik hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Mihmâd Hacîb mahallesi sâkinlerinden Sarraç Halil ve karındaşı İbrahim ibn-i Hacı Mustafa nâmân kimesneler meclis-i şer'-i şerîfi'l-enverde bundan akdem fevt olan diğerkarındaşları müteveffa Sarraç Hüseyin bin el-mezbûr Hacı Mustafa'nın sulbî sagîr oğulları Hasan ve Mehmed ve Ahmed'e bâ-hüccet-i şer'îye vasî-i mansûbeleri anaları işbu bâ'isetü'l-kitâb Ayşe bint-i Hüseyin tarafından da'vâ-yı atfû'z-zikre vekil-i müseccili karındaşı Derzi Ahmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûre finâsında omcalık civârında vâki' bir kıt'a bahçenin bir haddi Çukacıoğlu Salih ve bir haddi Süleyman Beşeoğlu Mehmed ve bir haddi Başkâtib efendinin tarlası ve bir haddi tarik-ı âmme işbu hudûd ile mahdûd bir kıt'a bahçeyi tarihinden on sene mukaddem Veli Hâfız ve hemşiresi Fatma Hatun'dan üç yüz kırk beş guruş müteveffâ karındaşımız mezbûr Hüseyin ile birlikde olarak iştirâken iştirâ ve ahz ve kabz eylemelerimizle bahçe-i mahdûd-ı mezkûr mülk-i mahsûslarımız iken işbu vasî-i mezbûrun müvekkilesi merkûm Ahmed bahçe-i mahdûd-

ı mezkûrı yalnız karındaşımız müteveffâ mezbûr Hüseyin'in zannıyla tereke-i kassâmına idhâl eylemek murâd ider su'al olunub bizim hisselerimiz alıverilmek matlûbumuzdır dediklerinde gibbû's-su'al vekil-i merkûm cevâbında işbu müdde'iyân-ı mezbûrânın iddiâ eyledikleri bahçe-i mahdûd-ı mezkûru müdde'iyânın karındaşları müvekkilem mezbûrânın babaları müteveffâ Sarraç Hüseyin tarih-i mezbûrde kendi nefsiçün iştirâ eyleyüb akçesin dahi kendü mâlından vermekle ol-vecihle mülk-i mavrûseleri olarak tereke defter-i kassâmına idhâl murâd iderüz deyü def'a tasaddi idecek müdde'iyün aleyh vekil-i mezbûrdan def'i meşrûhunu mübeyyin beyyine taleb olundıkda udûl-ı ahrâr-ı ricâl müslîminden Hacı Kütükoğlu İbrahim Ağa bin Mehmed ve Mahdumî Şerîf Mehmed nâmân kimesneler ile huzûr-ı şer' de ber-nechi's-şer'i isbât eylemeleriyle mûcibince bahçe-i mahdûd-ı mezkûr müteveffâ-yı mezbûrun nefsiçün iştirâ eylediği tebeyyün itmekle mülk-i müşterâsı olmak üzere tereke kassâmına idhâl ve vereseleri beyinlerinde taksîme tenbih-i şer' birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis işrîn min şehri Muharremi'l-harâm li-sene isna ve hamsin ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Derzi Ahmed ibn-i Ali Ağa

Derzi Mustafa ibn-i Emin Ağa

Hacı Bektaş Ağa zâde Ahmed

Kiremitçi Salih bin Yusuf

Mustafa bin Hasan Yaya

Ve gayrihüm

[s.126/2]

Keziban hatun'a müte'allik vasî hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Yazıcık mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan İbsileli Mahmud bin Mehmed nâm müteveffânın sulbîye-yi sagîre kızı Zeyneb'e babası müteveffâ-yı mezbûrın terekesinden bi'l-irsi's-şer'i ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfza ve umûr-ı sâiresin rü'yet ve itmâma kîbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîre-ı mezbûrenin anasının anası işbu bâ'isetü'l-kitâb Keziban bint-i diğeri Mahmud nâm hatun vesâyete ehil ve sagîre-ı mezbûre hakkında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda metubü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîre-ı mezbûre üzerine ceddesi mezbûre Kezban Hatun'ı vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûru kabul ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya müte'ahhide oldıktan sonra vasîye-i mezbûre anifen meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîyesi olduğum sagîre-ı mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâcı olmağla emvâl-i mevrûsesinden nafakasını idâre edecek eşya-ı menkûlâtı vefâ itmediğinden sagîre-ı mezbûrenin medîne-i mezbûre finâsında Geksi arâzisinde vâki' tahmînen bir kile tohum isti'âb ider birbirine muttasıla üç kıt'a tarlanın bir haddi Değirmenci oğlu ve bir haddi Haçator oğlu Artin ve bir haddi iliya zimmî ve bir haddi tarik-i âmme işbu hudûd ile mahdûd boz ve hâli tarlalarını zarûret-i nafaka için semen-i misli ile ahara fâriğ olunub icâb iden nemâsından sagîre-ı mezbûrenin nafaka ve kisvesi idâre olınmak üzere kîbel-i şerden bana izn verilmek matlûbumdur dedikde husûs-ı mezbûr minvâl-i meşrûh üzere olduğımı medîne-i mezbûr ahâlisinden Niğdeli oğlu Hâfiz Mehmed ve Na'bând Halil bin Veli nâmân kimesneler ihbârlarıyla lede's-şer'ü'l-enver

zâhir ve mukarrer olmağın tarla-yı mahdûd-ı mezkûrları semeni misliyle ahara fâriğ ve icâb iden nemâsından sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisvesini idâre ve rü'yet ve hisse-i mezbûre Kezban Hatun'a izn birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmîs min şehri Muharremi'l-harâm li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

[s.125/1]

Penbeci oğluna ve Kalıbçı oğluna müte'allik hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Yazıcık mahallesi sâkinlerinden iken bunda akdem fevt olan İbsileli Mahmud bin Mehmed nâm müteveffânın sulbîye-yi sagîre kızı Zeyneb'in tesviye-i umûrına kıbel-i şer'eden mansûbu vasiyesi ceddesi Kezban bint-i diğêr Mahmud nâm hatun meclis-i şer'-i şerîfi'l-enverde işbu bâ'isü'r-rakîm Penbeci oğlu Bogos veled-i Ohan ve Kalıbçı oğlu Mardıros veled-i Simon bâzîrgânlar muvâcehelerinde sâhib-i arz hazır olduğı halde bi'l-vesâye ikrâr-ı tam ve takîr-i kelâm idüb bâ-hüccet-i şer'îye vâsiyesi olduğım sagîre-i mezbûrenin bâ tapû babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakil medîne-i mezbûre finâsında Geksi arâzisinde vâki' bir haddi Değirmenci oğlu ve bir haddi Haçator oğlu Artin ve bir haddi iliya zimmî ve bir haddi tarik-i âmme işbu hudûd ile mahdûd tahmînen bir kile tohum isti'âb ider birbirine muttâsıla üç kıt'a tarlaları müddet-i vefireden berü boz ve hâli kalıb zirâ'at ve hirâseti masârifât-ı külliye muhtaç olub sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisvesine vefâ idecek hâli olmadığınan mâ'adâ nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyacı olduğınan tarla-yı mahdûd-ı mezkûrlar semeni misliyle ahare fâriğ olunarak semen istîrbâh olunub icâb iden nemâsından sagîre-i mezbûre infâk ve iksâ olunmak sagîre-i mezbûre hakkında min külli'l-vücûh enfa' olduğınan bundan akdem hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb efendi

hazretlerine kesân-ı müslîmin ile haber verildikde ferâğına kibel-i şer‘den izn birle yedime i‘tâ olunan bir kıt‘a hüccet-i şer‘iye mûcibince tarla-yı mahdûd-ı mezkûrları münâdi nidâsıyla müdde-i medfede sûk-ı sultâniyede ve mecmu‘ nâs olan mahallede nidâ ve tâliblerine arz olundıkda ragıbânü’n-nâs inkitâ‘ından sonra sâhib-i arz müvâcehesinde işbu mersûmân üzerlerinde üç yüz yirmi guruş karar dâde ve ziyâde ile tâlib-i aharı dahi zuhûr itmeyüb ve mebâliğ-i mezkûr tarla-yı mahdûd-ı mezkûrların el-yevm semeni misli olduğunu zeyl-i hüccet mastûrû’l-esâmi müslîmin taraf-ı şer‘e haberleriyle mütahakkık olmağın tarla-yı mahdûd-ı mezkûrları sâhib-i arz müvâcehesinde vesâyetim hasebiyle mersûmân Bogos ve Mardıros bâzîrgânlara üç yüz yirmi guruş bedel mukâbelesinde ferâğ ve kasr-ı yed eylediğimde onlar dahi ferâğati kabul ve bedeli olan mebâliğ-i mezbûrı bi’l-vesâyet tahmînen ve kâmilen mersûmân yedlerinden ahz ve kabz eyledim fi-mâba‘d tarla-yı mahdûd-ı mezkûrlarda sagîre-i mezbûrenin asla ve kat‘â alâka ve medalim kalmayub işbu mersûmân Bogos ve Mardıros bâzîrgânların dahil-i tahtı tasaruflarıdır keyfe mâ-yeşâ’ mutasarrıflar olsun dediklerinde gıbbü’t-tasdîki’s-şer‘i mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrîre fi’l-yevmi’s-sâlis işrîn min şehri Muharremi’l-harâm li-sene isna ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

[s.125/2]

Medîne-i Tokat’da Beybağı mahallesi saâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Nazife bint-i İbrahim nâm müteveffânın sadrîye-i sagîre kızı Şerîfe bint-i Mehmed’e anası müteveffîye-i mezbûrenin terekesinden bi’l-irsi’s-şer‘i ve bâ-defter-i kassâm isâbet iden emvâl-i mevrûsesin zabt ve hıfza kibel-i-şer‘den bir vasî nasb ve

ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîre-i mezbûrenin anasının er karındaşı İbrahim ibni'l-merkûm İbrahim vesâyete ehil ve sagîre-i mezbûre hakkında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin hâli merkûm İbrahim'i vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûru kabul ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itdikden sonra vasî-i merkûm anifen meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîsi olduğum sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâçı olmağla emvâl-i mevrûsesi nemâsından nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olınmak bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde fi'l-hakika sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyâç ile muhtaç olduğunu zeyl-i kitâbda mektubü'l-esâmi kimesneler taraf-ı şer'e heber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'ir-refi'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin emvâl-i mevrûsesi nemâsından râyiç fi'l-vakt beher yevm dörder pâra nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu'a vasî-i mezkûm İbrahim'e izn birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 10 S sene 52.

Şuhûdü'l-hâl

Sagîre-i mezbûrenin iki yüz guruş nakidi olub beher sene otuz altı guruş istirbâh olunub nemâsından hâsıl nafaka ve kisveye sarf olına.

[s.124/1]

Medîne-i Tokat'da Akdeğirmen-i Müslim mahallesi sâkinelerinden işbu bâ'isetü'l-kitâb Şemsi bint-i İbrahim nâm hatun meclis-i şer'-i şerîfi'l-enverde zevc-i

mutlakı Derviş Mehmed bin Ali nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb işbu zevc-i mutlakım mezbûrın firâşından hâsıl ve batmında müstebîn hamlim olmağla hamlin zuhûrına değın zevc-i mutlakım üzerine bi-kadri'l-kifâye nafaka takdir olunmak matlûbumdır dedikde fi'l-hakika zevc-i mezbûrın firâşından hâsıl ve mezbûre Şemsi'nin batnında müstebîn haml olduğunu ehl-i vakûf taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi haml mevkûf zuhûrına değın zevc-i mezbûr Derviş Mehmed üzerine beher mâh on ikişer guruş nafaka-bahâ farz ve takdir idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru tarih-i kitâbdan mâh be-mâh-ı mezbûre Şemsi'ye edâ ve teslîme zevc-i mezbûr Derviş Mehmed'e tenbih birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fî gurre şehr-i Saferi'l-hayr li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Muhzır Osman bin Abdurrahman

Ve gayrihüm mine'l-huzzar

[s.124/2]

Dalike nâm nasrâniyye müte'allik hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Hoca Ahmed mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ali bin Ali nâm müteveffânın verâseti sulbî kebîr oğlu İbrahim ile sulbîye-yi kebîre kızları Hadice ve Abide ve Hanife benât-ı Ali el-merkûma inhisârı ba'de't-tahakkuki'ş-şer'î verese-i mezbûrûndan merkûm İbrahim bi'l-asâle ve kız karındaşları

mezbûrân hadice ve Abide ve Hanife taraflarından bi'l-vekâle meclis-i şer'-i şerîfi'l-enverde Dalike bint-i [] nâm nasrâniyye tarafından vekil-i müseccili işbu bâ'isü'r-rakîm Serkiz veled-i Ohannes nâm zimmî mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb babamız muteveffâ-yı mezbûrun terekesinden bi'l-irsi's-şer'î bana ve kız karındaşlarım mezbûrâna isâbet ve intikâl iden emlâkından medîne-i mezbûr civârında Kirişhâne gurbında vâki' bir haddi Seferoğlu ve bir haddi Salih Ağa ve bir haddi Hallioğlu İbrahim ve bir haddi tarik-i hâs işbu hudûd ile mahdûd tahminen dört çiftlik kurûmı mülk ve arsasının senevî divânî ve vakıf tarafına kırkar para maktû'ası olan bir kıt'a bağ ile tarla-yı muttasılamızı bundan yirmi sene mukaddem bizim hâl-i sagîrimizde anamızın er karındaşı Receb zâde Hacı Osman Ağa işbu vekil-i mersûmın müvekkilesi mersûme Dalike nâm nasrâniye beş yüz guruşa fuzûli fûrûht itmiş olmağla şimdi bağ-ı mahdûd-ı mezkûr geriye alıverilmesi bi'l-vekâle ve bi'l-asâle matlûbumdur dedikde gıbbü's-su'al vekil-i mersûm cevâbında işbu müdde'-i merkûmun babaları müteveffânın fevti hengâmında duyûnının kesreti hasebiyle bâ-hüccet-i şer'îye vasî-i mensûbelerin anaları Şerîfe bint-i Receb nâm hatun tarafından er karındaşı merkûm Osman Ağa vekil olarak bağ-ı mahdûd-ı mezkûr tarihi mezbûra zarûret-i deyn için müvekkilem mersûmeye beş yüz guruşa fûrûht idüb ol- vecihle mülk müşterâsıdır deyü def' idecek müdde'ün aleyh vekil-i mersûmundan def'-i meşrûhunu mübeyyin beyyine talep olındıkda udûl-ı ahrâr ricâl-i müslîminden Salih Ağa bine'l-merkûm Ali ve dellâl Emin bin Hüseyin nâmân kimesneler meclis-i şer'e hazirân olub iştişhâd olındıklarında fi'l-hakika işbu müdde'-i merkûmın vasî-i mensûbeleri anaları mezbûre Şerîfe Hatun merkûm Hacı Osman Ağa'yı tarafından vekil idüb müteveffâ-yı mezbûrun zarûret-i deyni için tarih-i mezkûrde bağ-ı mahdûd-ı mezkûr ile tarla-yı muttasıla-yı mezkûrın işbu vekil-i mersûmın müvekkilesi mersûme Dalike nâm nasrâniyye beş yüz guruşa

fürûht idüb ol-vecihle mersûme Dalike nâm nasrâniyenin mülk-i müşterâsıdır bizle bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz ve şahâdet dahi iderüz deyü her biri edâyı şahâdet-i şer'ıye itmeleriyle gibbü't-ta'dîl ve't-tezkiye şahâdetleri makbûle olmağın mûcibince müdde'-i merkûmın mu'ârazasını ba'de'l-men' ve bağ-ı muhdûd-ı mezkûr ile tarla-yı muttâsıla-yı mezkûr mersûme Dalike nâm nasrâniyyenin kemâfi's-sâbık zabt ve tasarufuna izn birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrıre fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Saferi'l-hayr li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Bezâz Ali Ağa ibn-i Hacı Hüseyin

Es-Seyyid Ömer ibn-i Halil

Hacı Fakih zâde Mehmed bin Hüseyin

Bezâz Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed

Ve gayrihüm.

[s.124/3]

Medîne-i Tokat'da Mihmâd Hâcib mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin Mehmed nâm müteveffânın sulbî sagîr oğlu Hüseyin ve sulbîye-yi sagîre kızı Emine'ye babaları müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden bi'l-irsi's-şer'ı ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza umûr-ı sâirelerin rü'yet ve itmâma kıbel-i-şer'ıdan bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrân-ı mezbûrânın vâlideleri işbu bâ'isü'l-kitâb Kezban bint-i İsmail nâm hatun vesâyete ehil ve sagîrân-ı mezbûrânın haklarında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle

hâkim-i mevki‘-i sadr-ı kitâb bi-tevkî‘i‘r-refî‘ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me‘âb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın üzerlerine mezbûre Kezban Hatun‘u vasîye nasb ve ta‘yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûru kabul ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itdikden sonra vasîye-i mezbûre anifen meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîsi olduğum sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olinmak bi‘l-vesâye matlûbumdur dedikte fi‘l-hakika sagîrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyaç ile [s.123] muhtaç oldukları zeyl-i kitâbda muharrerü‘l-esâmi kimesneler taraf-ı şer‘e heber vermeleriyle hâkim-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın emvâl-i mevrûseleri nemâsından râyiç fi‘l-vakt beher yevm her birine beşer pâra nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu‘a vasîye-yi mezbûre Kezban Hatun‘a izn birle mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Hurrîre fi‘l-yevmi‘l-gurre min şehri Ramazâni‘l-mübârek li-sene ihda ve hamsîn ve mi‘eteyn ve elf.

Şuhûdü‘l-hâl

Ser-Muhzırân Ali bin Ali

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Ve gayrihüm.

[s.123/1]

Medîne-i Tokat‘da Hoca Ahmed mahallesi sükkânından Hüseyin Ağa ibn-i Koca Ağa nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîfi‘l-enverde kâynbirâderi işbu bâ‘isü‘l-kitâb Bahçeci Ömer bin [] nâm kimesne mahzarında üzerine da‘va ve takrîr-i kelâm idüb

yedimde mülk ve hakkım olan emlakımdan olub medîne-i mezbûre finâsında Omcalık nâm mahalde vâki' bir taraftan Şerîfe Hatun bahçesi ve tarafeyni Debbâğ Halil Ağa bahçesi ve bir tarafı tarik-i âmme müntehi işbu hudûd ile mahdûd bir kıt'a hadîkamı fî tarihi kitâbdan dört sene mukaddem kâynbirâderim işbu Ömer Ağa'ya bin iki yüz guruş semen-i makbûza bey' ve temlik ve teslim itmişdim lâkin hadîka-ı mezkûrenin hîn-i bey' ve teslimde semeni misli bin altı yüz guruş iken kâynbirâderim merkûm bin iki yüz guruşdan ziyâde değmez deyü beni ta'zîr idüb bey'-i mezbûr gabin-i fahiş ile olmağla su'al olunub fesh-i bey' ile hadîka-ı mahdûd-ı mezkûru bana red ve teslim olunmak şer'ân matlûbumdur dedikde gibbû's-su'al müdde'ıyyün aleyh merkûm Ömer cevâbında hadîka-ı mahdûd-ı mezkûru ber-vech-i muharrer bin iki yüz guruşa tarih-i mezbûrda müdde'-i merkûmdan iştirâ eylediğini ikrâr ve gabin takrîri bi'l-küllîye inkâr idecek müdde'-i merkûmdan takrîr-i da'vâsına mutâbık beyyine talep olındıkda ba'de'l-imhâl ve'l-istimhâl ityân-ı beyyineden kemâl izhâr acz idüb tahlîfe tâlib olmağla müdde'-i merkûm ta'zîr itmediğini müdde'ün aleyh merkûm Ömer'e yemin teklîf olındıkda ol dahi bir vakf-ı me'ul yemin billâhi'l-ali'yü'l-a'lâ etmeğın mûcibince müdde'-i merkûm bilâ-beyyine bi-vech-i şer'î muârazasını men' ve def' birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Rebi'ü'l-evvel li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kal'a İmâmı Hüseyin Efendi ibn-i Mustafa

Baharoğlu İbrahim Ağa bin Mustafa

Hüseyin Ağa bin Mehmed

Mollaoğlu Ağa bin Hüseyin

Na'lbând Mustafa bin İbrahim

Hamamcı Süleyman bin İbrahim

Berberân Mustafa Ağa Hacı Ebubekir

Elvanlı oğlu Bektaş ibn-i Halil

Mahlebçi Ömer bin Halil

Karındaşı Mehmed

Ve gayrihüm.

[s.123/2]

Medîne-i Tokat'da İçmesu mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Şerîfe bint-i Hasan nâm müteveffîyenin sadrî sagîr oğulları Hasan ve Derviş Ahmed ve sadrîye-yi sagîre kızı Ayşe'ye vâlideleri müteveffîye-yi mezbûrenin terekesinden bi'l-irsi's-şer'i ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûselerin zabt ve hıfza kıbel-i-şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrûn-ı mezbûrûnın kız karındaşları işbu bâ'isetü'l-kitâb Arife bint-i Mustafa nâm hatun vesâyete ehil ve sagîrân-ı mezbûrân haklarında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrân üzerlerine mezbûre Arife Hatun'u vasîye nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûru kabul ve hidmet-i lâzımelerin kemâ-yenbagî edâya müte'ahhide ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a

bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehri Rebi'ü'l-evvel li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

[s.123/3]

Aluçoğlu yetimiçün Ömer nâm Emin'e müte'alik vasî hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Sovûkpınâr-ı Müslim mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem tarîk-i hac-ı şerîfde vefât iden Aluçoğlu el-Hac Salih bin Ömer nâm müteveffânın sulbî sagîr oğlu Ömer'in vakt-i rüş ve sedâdına değin babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakil mâl-ı mevrûsunı hıfz ve hirâsete ve tesviye-i umûrını rü'yete kibel-i şer' den mütedeyyin bir vasî nasb ve tayîn olınmak mühim ve muktezî olmağla müteveffâ-yı merkûm tarîk-i Hicâz'a ve azimetinde li-ebeveyn kız karındaşının kızı Fatma ibnet-i Eyûb nâm hatunu oğlu sagîr-i merkûm üzerine vâsiye-i muhtâr nasb ve tayîn etmiş ise de mezbûre Fatma adl-i kâfiye olmadığından başka vesâyete ehil olmayub sagîre-i merkûmun mâl-ı mevrûsunı itlâf ideceğini ve sagîr-i merkûm ammisi işbu bâ'isü'l-kitâb es-Seyyid Emin bin Mehmed Ömer mütedeyyin ve muttasıf olub umûr vesâyete Emin ve sagîre-i mersûm hakkında evlâ ve enfa' ve her vecihle er-bâb-ı istihkâkından olduğunu zeyl-i kitâbda isimleri mastûr keşân-ı müslîmin ile vücûh-ı belde bi-ecmâ'ihim tevâturan a'lâ tariki's-şahâde huzûr-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi nafi'ân li-yetim mezbûre Fatma Hatun'u vesâyetten azl ve sagîr-i merkûmın ammisi mezbûr es-Seyyid Emin bin Ömer vasî nasb ve ta'yîn buyurdıklarında ol dahi vesâyete-i mezbûru kabul ve hidmet-i lâzımelerin kemâ-yenbagî

edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmekle gibbü't-taleb mâ-vak'a ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmîs aşer şehri Rebi'ü'l-evvel li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Eskiciler Şeyhi Ali

Küçük Mehmed Ağa

Temurcu Ali usta

Eskici Hacı Ali

Eskici Hacı Ömer

Keçeci Mehmed Ağa

Delü Salih oğlu Halil

Yemin oğlu Farzı

Semerci Mustafa

Muhzırbaşı Ali Ağa

Ve gayrihüm.

[s.122/1]

Lüleci Mehmed'e müte'allik vasî hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Beybağı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Mustafa nâm müteveffânın sulbîye-yi sagîre kızı Hâfîze'ye babası müteveffâ-yı mezbûr ile müte'âkiben fevt olan vâlidesi Ayşe ve ceddesi Fatma nâmân

hatunlar terekelerinden bi'l-eşrafi'ş-şer'î ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûsesi zabt ve hıfza umûr-ı sâiresin rü'yet ve itmâma kıbel-i-şer'eden bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sagîre-i mezbûrenin babalığı Lüleci Mehmed bin Ali nâm kimesne vesâyete ehil ve sagîre-i mezbûre hakkında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî kimesneler huzûr-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûre üzerine merkûm Mehmed'e vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrî kabul ve hizmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itdikden sonra vasî-i merkûm anifen meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîsi olduğum sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyaçı olmağla emvâl-i mevrûsesi nemâsından bi-kadri'l-kifâye nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâyeye matlûbumdur dedikde fi'l-hakika sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olduğımı zeyl-i kitâbda mektubü'l-esâmî müslîmin huzûr-ı şer'e ihbâr itmeleriyle hâkim-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin emvâl-i mevrûsesi nemâsından râyiç fi'l-vakt beher yevm on beşer pâra nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu'a vasî-i merkûm Mehmed nâm kimesneye izn birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehri Rebi'ü'l-evvel li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mukayyid el-Hac Hâfız Mustafa bin Hüseyin

Ser-Muhzırân Ali Ağa ibn-i Ali

Muhzır Mehmed bin Mehmed

Ve gayrihüm.

[s.122/2]

Derzi Salih Efendi'ye müte'allik hüccet kaydı

Medîne-i Tokat kazâsına muzâfa Komanat nâhiyesine tâbi' İze nâm karyede imâmîmet hizmetinde iken bundan akdem fevt olan Canikli Abdulkadir oğlu Mehmed Efendi bin Mustafa nam müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Arife bint-i diğêr Mustafa ile sulbîye-i sagîre kızı Arife li-ebeveyn kız karındaşı gâ'ib-i ani'd-diyar Fatma'ya inhisârı ba'de't-tahakkuki's-şer'î müteveffâ-yı mezbûrun Canik ahâlilerinden ammizâdesi Abdulgani Efendi ibn-i Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfi'l-enverde müteveffâ-yı mezbûr hâl-i hayatında vasî-i muhtâr nasb ve ta'yîn eylediği Tokad ahâlilerinden işbu bâ'isü'l- kitâb es-Seyyid Salih Efendi ibn-i Halil mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûrın sagîre kızı mezbûre Ayşe'yi işbu mezbûr Sâlih Efendi sulbî sagîr oğlu Mahmud'a akd-i nikâh eylemiş olmağla ben müteveffâ-yı mezbûr ammizâdesi ve sagîre-i mezbûrenin velî akrebi olduğım hasebiyle benim haberim ve ona icâzayem yoğ iken akd-i mezbûr sahîh olmağla yedimde mevcûd bir kıt'a fetvâyı şerîfe mûcibince merkûm Salih Efendi'nin hilâf-ı şer'î vâki' olan akid fesh ve sagîre-i mezbûre yedinden ahz ve bana teslîm olınmak bi'l-velâye matlûbumdur dedikde gibbû's-su'al mezbûr Salih Efendi cevâbında müteveffâ-yı mezbûr vefâtından kırk gün mukaddem hâl-i hayatında mahzar-ı müslîminde beni vasî muhtâr nasb ve ta'yîn idüb bâ-defter-i mevcûd kitâbları dahi vakf idüb ve bir cild kelâm-ı kadîmini oğlum sagîr-i mezbûr Mahmud'a hibe-i sahîh-i şer'îye ile hibe ve teslîm ve kerimesi sagîre-i mezbûre Ayşe'yi dahi oğlum sagîre-i mezbûre akd-i nikâhına izn ve icâzet

verüb ben dahi bi'l-velâye kabul itmemele ol-vecihle akd-i nikâh eyledim deyü def'a tasaddi idecek mezbûr Salih Efendi'den def'-i meşrûhını mübeyyin beyyine talep olındıkda udûl-ı ahrâr ricâl-i müslîminden nâhiye-i mezbûr nâ'ibi semâhatlû Şerîf Efendi ibn-i Mehmed Emin ve karye-yi mezbûr ahâlilerine Selâmoğlu Mehmed bin Süleyman ve İskefsirlioğlu Mehmed bin İbrahim nâmûn kimesneler li-ecli's-şahâde meclis-i şer'e hâzirân olub istişhâd olındıklarında fi'l-hakika muteveffâ-yı mezbûr Mehmed Efendi vefâtından kırk gün mukaddem mezbûr Salih Efendi'yi vasî-i muhtâr nasb ve ta'yîn idüb mevcûd kitâbları vakf ve bir cild Mushaf-ı şerîfini mezbûr Salih Efendi'nin oğlu sagîr-i merkûm Mahmud'a hibe-i sahîha ile hibe idüb ve kerimesi sagîre-i mezbûre Ayşe'yi dahi merkûm Mahmud'a akd-i nikâhına izn ve icâzet vererek vasîyet eylediği bizim ma'lûmumuzdır bizler bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi iderüz deyü her biri edâyı şahâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri makbûle olub mûcibince husûs-ı mezkûra müte'allik şer'ân bir nesne lâzım gelmeyüb müdde'-i mezbûr Gani Efendi'nin bi-vech-i şer'i mu'ârazası men' ve def' birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-irîn aşer şehr-i Rebi'ü'l-evvel li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Beharoğlu İbrahim bin Mustafa

Mustafa Efendi bin Hüseyin

Es-Seyyid el-Hac Hâfız Mustafa Efendi ibn-i Hüseyin

Ali Paşa Cami'i mü'ezzini Hâfız Efendi

Cömez es-Seyyid Halil Efendi

Hacı oğlu Hasan

Manav Ebubekir Ağa bin Halil

Ve gayrihüm.

[s.121/1]

Medîne-i Tokat'da Tatar Hacı mahallesinde Şerif Mehmed bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfi'l-enverde işbu hâfîzü'l-kitâb pederi merkûm Hüseyin Efendi bin Derviş Ömer mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Hasan Alemdar menzili ve bir tarafı hamâm külhânı ve tarafeyni tarik-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzil ile medîne-i mezbûr finâsında Kocacık nâm mahalde vâki' bir tarafı Abdullah tarlası bir tarafı Zafirimiz oğlu tarlası ve bir tarafı Kirişçi Emir Hüseyin kerîmesi bağı ve bir tarafı tarik-i âmm ile mahdûd tahmînen beş çiftlik mikdarı kürûmi mülk bağı vâlidem müteveffîye Hanife bint-i Ahmed'in ile'l-vefât yedinde mülkü olub ba'de'l-vefât bi'l-irsi's-şer' işbu babam merkûm ile bana ve diğer karındaşlarıma isâbet ve intikâl idecek iken ve zikr olunan menzil ve bağ vâlideniz müteveffîyenin mülküdür deyü babam merkûm tarihinden elli gün akdem benim dükkânımda mahzar-ı müslîminde ikrâr itmiş iken şimdi vâlidenizin alâkası yokdur deyü ikrârını inkâr ve fuzûli zabt dâ'iyesinde olmağla su'âl olunub zikr olunan menzil ve bağdan hisse-i irsiye-i şer'îyem tefrîk ve bana teslim olınmak matlûbumdur dedikde gıbbü's-su'âl müdde'iyün aleyh merkûm cevâbında işbu oğlum müdde'-i mezbûr ile miyânelerimizde husûmet ve ...⁵⁹ olmağla tarihi hüccetden on güne gelinceye değin bir seneden berü dükkânına varmadım deyü takrîr-ı mezkûru külliyyen inkâr idecek müdde'-i merkûmdan takrîr da'vâsına mutâbık ve müvâfık

⁵⁹ Bir kelime okunamadı.

beyyine taleb oldukda Yakasız oğlu Şerîf bin Seyfeddin ve Hüseyin bin Koca Ağa nâmân kimesneler ile müdde'âsını ba'de'l-isbât müdde'iyün aleyh merkûm Hüseyin Efendi dahi cevâbı ahîre ağâz ile tarihinden on gün mukaddem def'-i husûmet birle benden istimplâl müdde'i-i merkûm oğlum menzilime gelüb vâlidesi müteveffiyeye Hanife'nin cüzî ve küllî kâffe-i terekesinden da'ir ve hukuk-ı sâ'ireye mütedâ'ir kâffe-i da'âvi ve mutâlibâtndan ve ey mân-ı muhâsemâtdan benim zimmetimi bi-tav'ihî ibrâ-yı amm ile ibrâ ve iskâk ve istifâ-yı hak eyledü deyü tekrar def'a tasaddi' idüb ve def'-i meşrûhunu Tatar Mehmed Ağa ile Şerîfe ibnetü Mustafa ve Fatma ibnetü Hasan nâmân hatunlar ile ber-nech-i şer'i ba'de'l-isbât ve't-tezkiye şahâdetleri makbûle olub mûcibince müdde'-i merkûm Şerîf Mehmed'in ba'de'l-ibrâ bi-vech-i şer'i mu'ârazası men' ve def' olunub mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurre fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Rebi'ü'l-evvel li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hâfız Hacı Mehmed bin Osman

Hallac Hüseyin bin Hüseyin

Hallac Ali bin Hasan

Hallac Bekir bin Mehmed

Hallac Mehmed bin Mehmed

Hallac Hasan bin İsmail

Ve gayrihüm.

[s.121/2]

Kalpakoğlu Ali'ye müte'allik hüccet kaydı

Medîne-i Tokat'da Çay-ı zimmî mahallesinden Kalpakoğlu Ali bin Mehmed tarafından da'vâ-yı atü'z-zikre vekil-i müsecceli işbu bâ'isü'l-kitâb Etmekçi Abdullah bin Hacı Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfi'l-enverde Kara Molla oğlu Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûr finâsında paşa bahçesi civârında vâki' müvekkil-i merkûm Ali'nin yedinde mülkü ve hakkı olan bahçesine muttâsıl ve mülâsık olub bir taraftan zikr olunan müvekkil-i merkûmun bahçesi bir taraftan Kapuçoğlu bahçesi bir taraftan vakıf bahçe ve bir taraftan Fanlıoğlu bahçesiyle mahdûd bir kıt'a bahçenin bundan akdem mâliki olan Fatma bint-i Mehmed nâm işbu Kara Mollaoğlu Mehmed'e iki bin üç yüz guruşa bey'-i kat'iyetle bey' ve teslîm ve kabzı semen eylediğini müvekkilim merkûmun mesmû' olduğu anda bilâ-te'hir taleb şuf'a ve mevâsebe işhade itmiş olmağla merkûm Kara Mollaoğlu'na su'âl olunub bayi'-i mezbûreye medfû'u olan semen-i mezbûr iki bin üç yüz guruşu müvekkilim merkûmdan ahz ve bahçe-i mezkûrı müvekkilim merkûma teslîmi tenbih olınmak bil-vekâle mûradımdır dedikde gıbbü's-su'âl merkûm Kara Mollaoğlu cevâbında fi'l-hakika müdde'-i müvekkil-i merkûmun mülk bahçesine muttâsıl ve mülâsık olan bahçe-i mezkûrun bayi'-i mezbûre Fatma Hatun'dan iki bin üç yüz guruş semen-i medfû'a istidâ ve kabzını ikrâr lâkin vekil-i merkûmın müvekkili Ali ber-vech-i...⁶⁰ taleb-i şuf'a ve mevâsebe ile işhâd eylediğini inkâr idecek vekil-i merkûmdan takrîrine mutâbık beyyine taleb olındıkda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslîminden ve medîne-i mezbûr ahâlisinden Dede Mustafa bin Mustafa ve Hacı Ali Efendi bin Mustafa nâmân kimesneler li-ecli'ş-şahâde meclis-i şer'e hâzirân olub istişhâd olduklarında fi'l-hakika vekil-i merkûmun müvekkili Ali bin Mehmed'in mülk

⁶⁰ Bir kelime okunamadı

bahçesine muttâsıl ve mülâsık olan bahçe-i mahdûd-ı mezkûrın mâliki Fatma Hatun işbu Kara Mollaoğluna iki bin üç yüz guruşa bey‘-i kat‘iyetle bey‘ ve kabzı semen eylediğini istimâ‘ eylediği anda bilâ te’hîr taleb-i şuf‘a ve mevâşebe ile bizi işhâd etmişti. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz ve şahâdet dahi iderüz deyü her biri edâ-yı şahâdet-i şer‘iyye itmeleriyle ba‘de’t-ta‘dîl ve’t-tezkîye şahâdetleri makbûl olmağın mûcibiyle müvekkil-i merkûm Ali bin Mehmed gibbû’t-tahlîf mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb olundu. Hurrîre fî gurre-i min şehri Rebi‘ü’l-ahîr li-sene isna ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

[s.120/1]

Felbusoğlu Boğos’a müte‘allik hüccet kaydı

Husûs-ı atîü’l-beyânın mahallinde istimâ‘ ve faslı iltimâs olunmağın taraf-ı şer‘-i enverden irsâl olunan kâtib-i mahkeme Mevlana es-Seyyid el-Hac Osman Efendi medîne-i Tokat civârında İzbesti arazisinde kâ’in Çiftlik deresi dimekle ma‘rûf nâm mahalle Eskidirli oğlunun tasarufunda olan tarlasına varılıb medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden işbu bâ‘isü’r-rakîm Felbusoğlu Boğos veled-i Artin nâm zimmî tarla-yı mezbûrda akd olunan meclis-i şer‘-i âlîde Kürklü Mustafa ve Canik oğlu Mustafa ve Değirmenci oğlu Ebubekir nâmûn kimesneler mahzarlarında üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb işbu Eskidirli oğlunun tarlasına muttâsıl ve mülâsık bâ-izni sâhibü’l-arz taht-ı tasarrufda olan arazi-i emiriye derûnunda mahleb eşcârı tahtından hurûc iden bir göz mâ’-i lezizi sâhibü’l-arzın izn ve icâzetiyle zahire ihrac ve yollarına kanavât döşeyüb civârında olan çiftliğime icrâ itmek üzere iken işbu hazır bi’l-meclis olan merkûmûn Kürklü oğlu ve Canik oğlu ve Değirmenci oğlundan her birileri mâni‘

olmalarıyla su'âl olunub mümani'atları şer'ân def' olunmak mûradımdır dedikde gibbû's-su'âl müdde'iyün aleyh merkûmûn cevâblarında mâh-ı mezbûrdan mine'l-kadîm tarlalarımız saka oluna gelmekle hakk-ı sakalarımız vardır deyü def'a tasaddi eylemeleriyle zikr olunan mâh-ı mezbûrdan merkûmûnün tarlaları saka olunduğunu mübeyyin beyyine taleb olundukda her birileri isbât beyyineden izhâr-ı acz idüb mâh-ı mezbûrdan merkûmûnün ve gayrinin arazileri saka olunmadığını bir aherin alâka ve medhâli olduğunu hazır bi'l-meclis olan Delü Halil ve Dilkioğlu Ali ve es-Seyyid Feyzullah nâmûn kimesneler alâ tariki'ş-şahâde haber vermeleriyle mûcibince müdde'iyün aleyh merkûmûnün bi-vech-i şer' muârazaları men' ve mersûm Boğos'un yedinde mevcûd iki kıt'a sâhibi'l-arz temessükü mantukınca mâ'-i leziz mezbûr mülkü olmak üzere çiftliğine icrâsına tenbih-i şer' olunduğunu Mevlana-ı merkûm mahallinde ketb ve tahrîr ve me'ân bâ'is olunan Çukadar Hüseyin Ağa ve ser- Muhzır Ali Ağa ile meclis-i şer'e gelüb alâ vukû'i inhâ ve takrîr etmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fî gurre-i şehri Rebi'ü'l-ahîr li-sene isna ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kahveci Halil bin Hacı Osman

Es-Seyyid el-Hac Ömer bin Ebubekir şeyh-i berberân

Es-Seyyid Osman bin Ömer şeyh-i Katirciyân

Elvanlıoğlu Halil bin Halil

Accuroğlu Mustafa bin Hüseyin

Delü Süleyman bin Emin Ağa

Ebubekir Ağa bin Abdüssamed

Manav Mustafa bin Mehmed

Ve gayrihüm.

[s.120/2]

Medîne-i Tokat'da Mihmâd Hâcib mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Temurcu Kara Mehmed nâm müteveffânın sulbî sagîr oğulları Hüseyin ve Ali ve Mehmed'e babası muteveffâ-yı mezbûrun terekesinden bi'l-irsi'ş-şer'î ve bâ-defter-i kassâm isâbet ve intikâl iden emvâl-i mevrûseleri zabt ve hıfza kibel-i şer'eden vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrûn-ı mezbûrûnın ammileri işbu bâ'isetü'l-kitâb Temurcu Halil nâm kimesne vesâyete ehil ve sagîrûn-ı mezbûrûn haklarında her vecihle evlâ ve enfa' olduğunu zeyl-i kitâbda mektubü'l-esâmî kimesneler taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'ül-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-me'âb efendi hazretleri dahî sagîrûn-ı mezbûrûn üzerlerine ammileri mezbûr Halil nâm kimesneyi vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûrî kabul ve hidmet-i lâzimesin kemâ-yenbagî edâya müte'ahhid ve iltizâm eyledikten sonra vasî-i mezbûr anifen meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb hâlâ vasîleri olduğum sagîrûn-ı mezbûrûnın nafaka ve kisveye zarûret ve ihtiyâçları olmalarıyla emvâl-i mevrûselerinden bi-kadri'l-kifâye nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâyeye matlûbumdur dedikte fi'l-hakîka sagîrûn-ı mezbûrûnın nafaka ve kisveye zarûret ve eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olduğunu zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmi müslîmin taraf-ı şer'e haber vermeleriyle hâkim-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi sagîrûn-ı mezbûrûnın emvâl-i mevrûseleri nemâsından râyiç fi'l-vakt beher mâh sagîrûn-ı mezbûruna beşer guriş nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr

idüb meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru târîh-i kitâbdan harc ve sarfa ve hîn-i zarûretde istidâneye ve vakt-i zaferde rücu‘a vasî-i mezbûr Halil’e izn birle mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrîre fî gurre-i min şehri Rebi‘ü’l-ahîr li-sene ihda ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl

[s.120/3]

Medîne-i Tokat’da Mihmâd Hâcib mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Temurcu Kara Mehmed nâm müteveffânın sulbî sagîr oğulları Hüseyin ve Ali ve Mehmed’in tesviye-i umûrlarına kibel-i şer‘den mansûb vasisi ammileri Halil nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîfi’l-enverde işbu bâ‘isü’r-rakîm Abacı Tatos veled-i Kivork’un nâm zimmî muvâcenesinde bi’l-vesâye ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüb bâ-hüccet-i şer‘iyye vasîleri oldığım sagîrûn-ı mezbûrunun babalarından müntakil medîne-i mezbûre finâsında Kocacık nâm mahalde vâki‘ bir tarafı Kuyumcu İstefan ve bir haddi Refail oğlu Kivork zimmî bağlarına ve iki haddi tarik-i âmm ve hâssa işbu hudûd ile mahdûd senevî Geksi arazisi mutasarrıfı tarafına yirmi pâra icâr-ı maktû‘i [s.119] olan altı çiftlik bir kıt‘a bağlarından gayri nafaka ve kisvelerine vefâ idecek malları olmayub nafaka ve kisveye dahi eşedd-i ihtiyaçlar olmağla bağ-ı mahdûd-ı mezkûr işbu müşter-i mesfûr zimmîye semeni misli olan üç yüz altmış beş guruşa bey‘-i bat-ı sahihi-ş-şer‘ ile bey‘ ve fûrûht ve teslîm ve tefviz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temelluk ve tesellüm ve ahz ve kabz ve semen-i bey‘ olan meblağ-ı mezkûr üç yüz altmış beş guruşu meclis-i bey‘de müşter-i mesfûr yedime tamâmen def‘ ve teslîm ben dahi bi’l-vesâye yedinden bi’t-tamâm ve’l-kemâl ahz ve kabz eyleyüb bağ-ı mahdûd-ı mezkûr müşteri mesfûr Tatos zimmînin mülki müşterâsı olmağla keyfe mâyeşâ ve

yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbb'üt-tasdiki's-şer'i mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu.
Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Rebi'ü'l-ahîr li-sene isda ve hamsîn ve mi'eteyn ve
elf.

Şuhûdü'l-hâl

8. BULGULAR

Osmanlı Devleti'nin sosyo-ekonomik, idarî, siyasî ve hukukî tarihinin tam olarak anlaşılması için şer'îye sicillerinin incelenmesi gerekir. Çünkü şer'îye sicilleri bölgesel sosyo-ekonomik tarih incelemeleri için birinci derecede önemli kaynaklardır.

Üzerinde çalıştığımız 47 Numaralı Tokat Şer'îye Sicili 1835–1837 yıllarına aittir. İncelediğimiz defterin kapsadığı bu süreçte Tokat, Sivas'a bağlı bir kaza statüsündedir ve voyvoda olarak tabir edilen bir yönetici tarafından yönetilmektedir. Dönemin voyvodası Hüseyin Bey'dir. Sivas Valisi ise vezir statüsündeki Mehmed Reşid Paşa'dır. Sivas kaimakamı Mustafa Şakir Bey Efendi, Tokat kaimakamı Hafız Mehmed Efendi'dir. Haremeyn Şerifeyn Efkafe nazırı Abdullah Ağa, Tokat naibi Şirani-zâde Mevlana Abdullah Şakir, Tophane-i Amire nazırı el-Hac İbrahim Saib'dir.

1835-1837'de Tokat merkezinde toplam 72 mahallenin ismi geçmektedir. Tokat'a bağlı 5 Nâhiye bulunmaktadır. Bunlar Komanat, Kafirni, Tozanlı, Dönekseabad, Yıldıs'dır. Komanat'a bağlı 44, Kafirni'ye bağlı 40, Tozanlı'ya bağlı 42, Dönekseabad'a bağlı 9 ve Yıldıs'a bağlı 12 köy kaydı mevcuttur. Salyane kayıtlarında nahiyelerin hissesine düşen vergi miktarlarına bakıldığında Tozanlı'nun en büyük nahiye olduğu anlaşılmaktadır. Tokat'ta mahalle isimleri dışında dükkânların yoğunlaştığı sokaklar, bağların yoğunlaştığı mevkiler de vardır. İncelediğimiz defterde Tokat'taki bağ, bahçe ve ev fiyatlarına dair bilgiler de bulunmaktadır. Ayrıca incelediğimiz defterde Tokat'taki hanlara ilişkin kayıtlar da mevcuttur.

İncelediğimiz defterdeki belgelerden Tokat kazasının sosyal yapısı hakkında önemli tespitler yapılabilir. Tokat'ta Müslimler ve Gayrimüslimler birlikte yaşamaktaydı. Gayrimüslimlerin kendilerine ait mahkemeleri olup, şer'î mahkemeye

müracaat hakları da vardı. Ayrıca Tokat'taki Müslim-Gayrimüslimlerin karşılıklı alış-veriş içerisinde oldukları, birbirlerine şahitlik ettikleri, borç alıp verdikleri ve iki toplumun barış içerisinde yaşadığı anlaşılmaktadır. Kayıtlardan bazı Gayrimüslimlerin kendi dinlerini bırakıp, İslamı kabul ederek adlarını değiştirdiklerini görmekteyiz. Giyim ve gündelik hayatta kullanılan eşyaların iki toplumda benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır. Yine bu kayıtlarda Müslim ve Gayrimüslimler'in aynı mahallelerde oturduklarını görmekteyiz. Tokat'ta yaşayan aileler genellikle çekirdek aile yapısına sahip olup, çocuk sayısı çoğunlukla 1 ya da 2. Çok eşlilikle ilgili ise Müslim terekelerinde bir iki istisnai kayda rastladık.

Tokat'ta İslam hukukunun tam olarak işleyişini gördük. Yetim çocuklara vasî atanmakta, nafaka verilmekte ve kısıme-takdir edilmektedir. Terekelerde kadının kocası vefat etmişse ve hakkı olan mehrini almamışsa bunu kocasının mirasından alırdı. İslam hukukuna göre miras paylaşımının yapıldığı tereke kayıtlarından en fazla payı erkek evlat almaktadır. Ayrıca tereke taksiminde anne karnındaki çocuğa dahi hisse ayrılırdı. Gayrimüslimler de miras taksimi için şer'î mahkemeye müracaat edebilir, bu durumda onlara İslam miras hukuku uygulanırdı. Eğer bir genç kız nisanlanmış ancak nikâh gerçekleşmemiş ise, mahkemeye başvurarak nişanlılıktan vazgeçtiğini bildirir ve mahkeme talebi uygun bulursa nişanlılıktan vazgeçerdi.

Tokat dokumacılık ve dericilikte oldukça iyi bir konumdadır. Bununla birlikte Mısır ve Şam'dan dokuma eşyaları gelmektedir. Seramik eşya olarak Kütahya işi eşyalar kullanılmaktadır.

Tokat'ta tarım ve hayvancılığın gelişmiş olduğunu, tarım ürünleri yanında hayvancılık yapıldığı ve dericilikte faydalandığı görülmektedir.

Tokat'ta bakırcılığın önemli olduğu, Ergani madenlerinden getirilen bakırın Tokat kalhanesinde işlendiği ve Samsun iskelesi üzerinden İstanbul'a gönderildiği tespit edilmiştir.

Asakir-i Mansure-i Şahane için Der-aliyye'den Samsun iskelesine gönderilen elbise ve tüfenklerin gönderilen yere varıncaya kadar Tokat kazası dahilinde naklinin yapılması için araba ve bargir sağlandığı ve bunların giderlerinin kaza halktan toplandığı, sicilde kayıtlı Asakir-i Mansure hasılat defterlerine yansımıştır.

9. SONUÇ

Genel olarak bir transkripsiyon çalışması olan bu tez 1835- 1837 yılları arasında Tokat'ın idari, sosyal, kültürel ve ekonomisi ile ilgili önemli tespitler içermektedir.

47 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicil Defteri'nin gerek hükümet merkezinden gelen evrakların kaydedilmesi ve gerekse yerel nitelikli farklı kayıtların bulunması nedeniyle zengin bir içeriğe sahip olduğu tespit edilmiştir.

İncelediğimiz bu dönemde Tokat Sivas'a bağlı bir kaza konumundadır ve voyvoda olarak bilinen yöneticiler tarafından idare edilmektedir. Tokat'ın voyvodası ise Sivas'taki valiye bağlıdır. Şehirdeki hukuki konulara ise kadı bakmaktadır.

Müslim ve Gayrimüslim halkın birbirleriyle kültürel etkileşim halinde bir arada yaşamış olduğunu döneme ait incelediğimiz hüccetler ve terekelerde görebilmekteyiz. Bu dönemde Müslim ve Gayrimüslim halkın birbirleriyle alış-veriş yaptıkları ve borç verdikleri, birbirlerinin davalarında şahitlik ettikleri, aynı mahallelerde oturdukları incelenen kayıtlarda görülmektedir. Çok eşlilikle ilgili Müslim terekelerinde bir iki istisnai kayda rastladık.

Coğrafi konumunun getirdiği avantajla ticaretin çok canlı olduğu Tokat şehrinde öne çıkan ticaret kolları ise tekstil, dericilik ve bakır işletmeciliğidir.

1835-1837 yıllarını kapsayan 47 Numaralı Şer'iyye Sicil Defteri çerçevesinde Tokat'ın bu dönemdeki idari, sosyo-kültürel ve ekonomik yapısı hakkında bilgiler içeren çalışmamızın özelde Tokat tarihi genelde Osmanlı tarihinin aydınlatılmasında katkı sağlayacak ve diğer araştırmacılara yardımcı olacağını düşünüyoruz.

10. KAYNAKLAR

- Açıkkel, A. (2001), “Tokat Şer‘iye Sicillerine Göre Beylerbeyi Buyurulduları”, *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, 5: s.13–40.
- (1999), *Changes in Settlement Patterns, Population and Society in North Central Anatolia: A Case Study of the District (kaza) of Tokat (1574-1643)*, Basılmamış Doktora Tezi, Manchester Üniversitesi, İngiltere.
- (2004), “Tokat Sancağının İdari Durumu ve Nüfus Yapısı”, *Fırat Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 14, sayı 2, Elazığ, s. 333-334.
- Açıkkel, A. ve A. Sağırılı (2005a), “Tokat Şer‘iye Sicillerine Göre Salyâne Defterleri (1771–1840)”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, 41, İstanbul, s. 95–145.
- (2005b), *Osmanlı Döneminde Tokat Merkez Vakıfları-Vakfiyeler*, 1. cilt, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Yayınları, Tokat.
- Akgündüz, A. (1996a), *İslam Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi*, İstanbul, s. 76-77.
- (1996b), “Gedik”, *TDVİA*, XIII, İstanbul, s. 541–543.
- (1988), *Şer‘iye Sicilleri*, I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul.
- (1988), *Şer‘iye Sicilleri, Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, TDA Vakfı Yayınları, İstanbul.
- (2000), “İ‘lâm”, *TDVİA*, XXII, İstanbul, s. 72.
- (2002), “Şer‘iyye Mahkemeleri ve Şer‘iyye Sicilleri”, *Türkler*, (Ed.) Hasan Celal Güzel, c. 10, Yeni Türkiye Yayını, Ankara.

- Aslan, N. (1998), “ Milli Arşivimiz İçerisinde Şer‘iye Sicilleri Eğitim ve Terminolojisi Problemleri”, *I. Milli Arşiv Şurası (20–21 Nisan 1998)*, Ankara, s. 190.
- Atalar, M. (1976), “ Şer‘iye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslami Bilimler Enstitüsü Dergisi*,(4), Ankara, s. 303–328.
- Aydın, M. A. (1999), *Osmanlıda Hukuk*, Osmanlı Devleti Tarihi, C. 2, Feza Gazetecilik A.Ş. İstanbul.
- Ayverdi, İ. (2006), *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, C.2, Kubbealtı Neşriyatı Yayıncılık, İstanbul.
- Bardakoğlu, A. (1996), “Garâmet”, *TDVİA*,13, İstanbul.
- Bayındır, A (1994), “Eyüp Mahkemesi”, *Eyüp, Dün/Bugün*, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul.
- (1986), *İslâm Muhakeme Hukuku*, İslâmi İlimler Araştırma Vakfı Yayını, İstanbul.
- Beşirli, M. (2001), “*XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Samsun’da Evlilik Kurumu*”, Pax Otomana Studies in Memoriam Prof Dr. Nejat Göyünç, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara.
- (2005), *Orta Karadeniz Kentleri Tarihi, I, Tokat (1771–1853)*, Gazi Osman Paşa Üniversitesi Yayınları, Tokat.
- Bilirli, T. (2006), *111 Numaralı Tokat Şer‘iye Sicili’nin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi*, Gazi Osman Paşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Tokat.

- Cin, H. ve Akgündüz, A. (1995), *Türk Hukuk Tarihi*, II, Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya.
- Çadircı, M. (1991), *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapıları*, Ankara, s.38.
- Demir, A. (2007), *XVI. Yüzyılda Samsun-Ayıntab Hattı Boyunca Yerleşme, Nüfus Ve Ekonomik Yapı*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara.
- Develioğlu F. (2005), *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi, Ankara.
- Emecen, F. (1988), “Ağnam Resmi”, *TDVİA*, 1, İstanbul, s.478–479.
- Gedikli, F.(2005), “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer‘iye Sicilleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 3(5), İstanbul, s. 187–213.
- Genç, M. (2000), *Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi*, Ötüken Yayınları, İstanbul.
- Gökbilgin, M.T.(1979), “ Tokad” , *İA*, XII/I, MEB Yayını, İstanbul, s. 401.
- Halaçoğlu, Y. (1991), *Osmanlı Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, Ankara.
- Hanilce, M. (2009), *16 Numaralı Tokat Şer‘iye Sicili'nin Transkripsiyonlu Metni ve Değerlendirilmesi*, Gazi Osman Paşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Tokat.
- İnalcık, H. (1998), “Mahkeme”, *İslam Ansiklopedisi*, C. VII, M.E.B Yayınları, İstanbul
- (1993),”Cizye”, *TDVİA*, VIII, İstanbul, s.45–48.

- (2000), *Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi (1300–1600)*, I, İstanbul.
- (2003), *Tokat Kitabeleri*, Yayına Hazırlayanlar: M.Mercen ve M.E. Ulu, Ankara.
- Kallek, C. (1992), “Batman”, *TDVİA*, V, İstanbul, s.200.
- Kütükoğlu, M. (1992), “Buyruldu”, *TDVİA*, VI, İstanbul, s.478–480.
- (1994), *Osmanlı Belgelerinin Dili*, Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı, İstanbul.
- Oğuz, M. ve A. Akgündüz (1998), “Hüccet”, *TDVİA*, XVIII, İstanbul, s.446.
- Ortaylı, İ. (1994), *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devletinde Kadı*, Ankara.
- (2001a), “Kadı”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 24, İstanbul.
- (2001b), *Osmanlı Toplumunda Aile*, Pan Yayınları, İstanbul, s.4.
- (2006), “Osmanlı Kadısı”, *Osmanlı'yı Yeniden Keşfetmek*, Timaş Yayınları, İstanbul.
- Özcan, A. (1991), “Asakir-i Mansure-i Muhammediye”, *DİA*, C. III, Güzel Sanatlar Matbaası, İstanbul, s. 157. s.457
- Özdemir, R. (1986), “Tokat'ta Ailenin Sosyo-Ekonomik Yapısı”, *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu*, Tokat, s. 139.
- Özmel, İ. (2002), “Kayım”, *DVİA*, XXV, İstanbul.
- Öztürk, N. (2002), Osmanlı Döneminde Vakıflar, *Türkler Ansiklopedisi*, C.10, Ankara.
- (1995), *Türk Yenileşme Tarihi Çerçevesinde Vakıf Müessesesi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, s. 19-21.

Öztürk, S.(2001), “Kassam”, *TDVİA*,24, İstanbul, s.579.

----- (1995), *İstanbul Tereke Defterleri*, İstanbul, s.26.

Özyurt, M. (1991), “ Osmanlı Dönemi Fiyat Politikası ve Fiyatların Tahlili”, *Belleten*, c. LV: 95.

Pakalın, M.Z. (1983), *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.

Sahillioğlu, H.(1994), “Dirhem”, *TDVİA*, IX, İstanbul, s.368–371.

Sak, İ (2006), *Osmanlı Toplumunda Nâmzedin (Nişanın) Bozulması ve Sonuçları: Konya Örneği* (18. Yüzyılın İlk Çeyreğine Âit Konya Şer‘iye Sicillerine Göre), Selçuk Üniveristesesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S. 16, Konya, s. 493-523.

Sertoğlu, M. (1986), *Osmanlı Tarih Lûgatı*, Enderûn Kitabevi, İstanbul.

Şimşirgil, A. (1990), *Osmanlı Taşra Teşkilatında Tokat*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul.

Uzunçarşılı, İ.H (1964), “Ferman”, *İslam Ansiklopedisi*, II, Milli Eğitim Bakanlığı yayını, İstanbul.

----- (1988), *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, TTK Basımevi, Ankara.

Vefik, A. (1328), *Tekâlif Kavâidi*, Matbaa-i Kader, İstanbul.

Yaşar, Y. (1974), *Kitab-ı müstetab*, Ankara, s.69.

Yediyıldız, B. (2003), *XVIII. Yüzyılda Türkiye’de Vakıf Müessesesi*, TTK Basımevi, Ankara, s.8-9.

Yılmazçelik, İ (2002), 1750-1752 (h.1164-1165) Tarihli Gaziantep Şer‘iyye Sicilinin Tanıtımı ve Fihristi, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 12, Sayı: 1, Sayfa: 325-352, Elazığ.

Yılmazçelik, İ. (1998), “Şer‘iye Sicillerinin Bir Merkezde Toplanması Üzerine Bazı Mülâhazalar”, I. *Milli Arşiv Şurası* (20-20 Nisan 1198), Ankara.

Yurt Ansiklopedisi Türkiye İl İl, Dünü Bugünü Yarımı, *Tokat mad.* Anadolu Yay. İstanbul 1984, c.10, s.7083.

İnternet Siteleri

www.tdk.org.tr (Türkçe sözlüklerin karşılıkları için)

www.ttk.org.tr (Hicri tarihlerin miladi karşılıkları için)

11. SÖZLÜK

-A-**akd-i nikah** : nikah, evlenme mukavelesi**alaca**: birkaç renkli iplikten yapılmış dokuma**an-asl** : asıl olarak**ani'l-inkâr** : inkar ederek**arak**: rakı**asel**: bal**aşurma**: büyük kazan**atlas**: yüzü parlak, sık dokunmuş ipekli kumaş, saten**-B-****bâb**: adet**bâ-fermân-ı âlişân** : fermanla beraber.**Bargîr** : at**batn**:. soy, nesil**beher**: her biri**ber-vech-i âti** : sonra zikredileceği gibi.**ber-vech-i meşrûh** : açıklandığı şekildeki gibi**bey'** : malı mala değişmek, alış-veriş.**bey'-i bât-ı sahihi'ş-şer'î** : satış işleminin mahkemece bilinmesi**beyyine** : delil**bi'l-vekâle** : vekaletle**bi-kadri'l-kifâye** : Gücü el verdiği kadar**-C-****cem'**: toplama**-Ç-****çakşur**: işleme dar şalvar**çevre**: tülbent, sırma işlemeli mendil

çıkrık: iplik bükme, iplik sarma vb. işlerde kullanılan, el veya ayakla çevrilen dolap

çit: pamuktan dokunmuş basma

çitari: ipek ve ipekle karışık yollu dokuma

çul: koyun ve keçi kılından dokunmuş kilim

-D-

dakîk: un

değirmi: yuvarlak

derûn: iç, içeri, dâhil

destâr: sarık

deyn : belli bir zaman zarfında ödenmek üzere alınmış faizli veya faizsiz para

deyn: borç

dimi: sıkı dokunmuş bir tür pamuklu kumaş

duhânci: tütüncü

-E-

el-hâc : hacı

el-hâletü hazihi: şimdiki halde

emvâl-i mevrûse : miras kalan mallar

envâ: çeşitler

esbak: bir önceki

es-seyyid : zeka sahibi

eşcâr : ağaçlar

eşcâr-ı müsmire : meyve ağaçları.

eşedd: pek şiddetli

evla u enfa' : en faydalısı, en iyisi

eyyâm: günler

-F-

fâriğ : hakkından vazgeçen kişidir

ferace: kadınların sokakta giydikleri, mantoya benzer, arkası bol, yakasız, çoğu kez eteklere kadar uzayan üst giysisi

ferâğ: hak devri, terk etme

fevt : ölmek

fi'l-hakîka : hakikaten

fi-mâ ba'd: bundan sonra

futa: ipekli peştemal

fürûht: satış

-G-

ga'ib-i-i ani'd-diyâr : bulunduğu yer belli olmayan kişi için kullanılır

galle: mahsul

gezi: pamuk ve ipekle karışık dokunmuş hareli kumaş

gibbû't-ta'dîl ve't-tezkiye : bir kişi hakkında onu tanıyanlardan bilgi aldıktan ve doğruluğu onaylandıktan sonra

gibbû't-tasdîki's-şer'î: hukuken doğrulandıktan sonra.

gûne: çeşit

gügül: ipek kozası.

güllâbdan: gül suyu şişesi

-H-

hacegân: rütbeli adam

hadîka: ağaçlı bahçe

haffâf: ayakkabıcı

haml: ağırlık, yük

haml-ı mevkûf: anne karnındaki bebek

hamr: içki, şarap

harar: çoğu kıldan dokunmuş, büyük çuval

harc u sarfa : harcamak.

harîr: ipek

hasır: saz, kabuk, yaprak vb. bir bitki maddesiyle örülmüş taban veya tavan örtüsü

hâzirân bi'l-meclis: mahkemede hazır bulunanlar

heybe: binek hayvanlarının eyeri üzerine konulan veya omuzda taşınan, içine öteberi koymaya yarayan, kilim veya halıdan yapılmış iki gözlü torba, omza geçirilebilen tek gözlü bir tür çanta

hınta: buğday

hırdavat: kilit, tel, çivi vb. metal eşya.

hırfet: meslek, sanat

hîn: zaman

hurç: büyük heybe

-İ-

isdâr: sūdûr ettirme, meydâna çıkarma

-İ-

i'tâ: verme

ibkâ: daim

ibkâ: bırakma

ibrâ: borçtan arındırma, senet

icâre: kira

ifrâz: ayırma

iktizâ : lazım gelme, lüzum

iskât-ı hakk : hakkını terk etme

istibdâl: değiştirme

istid'â: isteme

istidâne: borç alma, ödünç

istifâ-yı hakk : hakkından vazgeçme

iştirâ: satın alma

istirâk: ortaklık

-K-

kabz u kabûl : almak.

kadife: yüzeyi belirli uzunlukta bırakılmış ham madde lifleriyle kaplı, parlak, yumuşak kumaş

kakım: sansargillerden, gövdesi beyaz kuyruğu siyah bir küçük hayvan ve bunun postundan yapılan kürk.

kaliçe: halı

kaput: palto

kassâm: miras taksim eden

kazzâz: ipek işleyen

keçe: yapağı veya keçi kılının dokunmadan yalnızca dövülmesiyle elde edilen kaba kumaş

keff-i yed: el çekme

ke-mâ yenbagi : gereği gibi

kemâkân: olduğu gibi

ketb: yazma

keyfe mâ-yaş'e'i ve yuhtâr: kişinin istediği ve dilediği gibi

keyl: hububat ölçüsü, kile

kıbel-i şer': mahkeme tarafından.

kıyye: okka

köhne: eski, kullanılmış

köşe: kanepa yastığı

kutnî: kutnu, pamuk veya ipekle karışık pamuktan dokunmuş kalın, ensiz kumaş çeşidi

küll-i yevm : her gün

kürüm: üzüm, bağ kütüğü

-L-

libâde: hırka.

li-eb : aynı babadan olma

li-ebeveyn : anne ve babanın aynı olması

li-ecli'ş-şehâde : şahadet nedeniyle

li-ümm : aynı anadan doğma

-M-

ma'a: ile

mahall: mekân

mahdûd: hududlanmış, sınırlanmış, sınırları belirli

mahzar: hukuki terim olup, dilekçe manasındadır

makbûle : kabul olunmuş

makreme: kalın iplikle elde örülmüş iş, büyük boy mendil

maktu': kesilmiş

maktûl : katl edilmiş

matlûb: istek, talep

meclis-i şer' : mahkeme

mekkârî: kira ile hayvan işleten

mektûbi'l-esâmî: isimleri yazılmış olan kişiler.

memhur: mühürlü

mersûm: yazılmış

meşrûh : açıklanmış

mevrûs: mirasçı olarak hak sahibi olan kişi

mitil: yüz geçirilmemiş yorgan, şilte, minder, yatak

mu'âraza: karşı gelme

mucib: icab eden, lazım gelen

mukâta'a: kiraya verme

mûmâ-ileyh: îmâ edilen, adı geçen

mutasarrıf: tasarruf eden, kullanma hakkına sahip

muttasıla : bitişik, yakınında, yanında.

muvâcehe: yüzleşme

mü'eccel: peşin olmayan

mübaya'a: satın alma

mübeyyin: beyan eden

mücânebet: uzaklaşma, çekilme

müdde'î : iddia eden

müdde'î-yi aleyh : kendisine dava açılmış olan.

müsta'mel: kullanılmış, eski

müte'allik: bağlı, alakalı

-N-

nâmzed: nişanlı

narh : tespit edilen fiyat

nemika: mektûb

nevâhi: nahiyeler

nısf: yarım

nümâyân: açık, ortada

-P-

penbe: pamuk

peşkir: genellikle pamuk ipliğinden dokunan ince havlu

piştov: tabanca

poliçe: senet

publa: küçük çocuk yastığı

puşi: baş ve yüz örtüsü

-R-

râyic fi'l-vakt: şu an geçerli olan değerler	sülüs: üçte bir
râyiç: geçerli olan	-Ş-
re's: baş	şa'îr: arpa
re'y: görüş	şehr: ay
ref' : kaldırma, yükseltme	şem' : balmumu
revgân: yağ.	şerefyâfte: şeref bulmuş
rub' : dörtte bir	şilte: üstünde oturulan, yatılan, içi yünle, pamukla doldurulmuş döşek
rü'yet : idare etme	şitâ: kış mevsimi
-S-	şühûd: şahitler, tanıklar.
sagîr: küçük	şütur: deve
sahîh: gerçek	-T-
sâlifü'z-zikr: zikri geçen bildirilen	talâk: boşama
sâlyâne: yıllık, yıllık vergi	tatar: mektup nakl eden
sehm: pay, hisse	tatlık: boşanma
sîm: gümüş	temellük : sahip ve malik olma
siyânet: koruma, muhafaza	temessük: senet, tutma
sûk: çarşı	temlik: mutasarrıf etme
sükkân: sakinler	tevliyyet: müteveli etme

tevzî: hissesini verme, dağıtma

tuvânâ: güçlü

-U-

uçkur: kuşak

uht: kız karındaş

urgan: keten, kenevir, pamuk, jüt gibi

türlü dokuma maddelerinden yapılan

ince halat

-V-

vârid : gelen

vech : yön, taraf, suret, tarz

vukıyye: okka, dört yüz dirhemlik tartı.

vürûd: geliş, gelme, varma, yetişme

-Y-

yağlık: mendil, çevre, baş örtüsü

yed: el

-Z-

Zevc-zevce : Koca-karı.

zimmet : sahip çıkma, koruma zorunda

kalma, bir ticâri kuruluşun borçlarının

topu

ÖZGEÇMİŞ

2 Mart 1983 tarihinde Rize'nin İkizdere ilçesine bağlı Sivrikaya köyünde doğdu. İlkokulu Rize Sivrikaya ilköğretim Okulu'nda, ortaokulu Bursa Akıncıtürk İhsan Dikmen İlköğretim Okulu'nda, lise öğrenimini Bursa Yıldırım Beyazıt Lisesi'nde tamamladı. 2001 yılında girdiği Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden 2005 yılında mezun oldu. 2007 yılında Bursa'da vekil öğretmenlik yaptı. 2008 yılında Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisansa başladı ve yüksek lisans öğrenimini sürdürmektedir.

